ПРАВДИВИЙ

АРХИПАСТИР

ЦЕРКВИ

Мельборн - Сідней
Австралія 2007

ПРАВДИВИЙ АРХИПАСТИР ЦЕРКВИ

ПРЕОСВЯЩЕННИЙ КИР ІВАН ПРАШКО

THE TRUE PASTOR
OF
THE UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH IN AUSTRALIA
BISHOP IVAN PRASKO

Зібрав і приготовив до друку
о. Дмитро Сенів
Митрофорний Архипротопресвітер
Мельборн - Сідней (Австралія) 2007

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ КИР ІВАН ПРАШКО
Нар.: 1 травня 1914 – Збараж, Україна
Виїхав до Риму на студії: вересень 1937.

Єрейські свячення: 2 квітня 1938, Рим.
Приїзд до Австралії: 26 квітня 1950, Мельборн.
Єпископська хіротонія: 19 жовтня 1958, Мельборн.
Отримав корол. відзначення М.Б.Е. 1.1.1982.
Інсталяція на Епарха: 19 грудня 1982.
Був у Збаражі після 54 літ: березень 1991.
Епархом-Емеритом: 20 січня 1993.
Упокоївся в Бозі; 28 січня 2001.

Most Rev. Bishop Ivan Prasko, DSEO. MBE
Born: 1.5.1914 – Zbaraz, Ukraine.
Studied and worked in Rome: 1937-1950.
Ordained Priest: 2.4.1939, Rome.
Arrived in Australia: 26.4.1950, Melbourne.
Consecrated Bishop: 19.10.1958, Melbourne.
Member of British Empire: 1.1.1982.
Enthroned as first Eparch: 19.12.1982, Melbourne.
Visited native Zbaraz after 54 years: March 1991.
Bishop-Emeritus: 20.1.1993.
Died: 28.1.2001, Melbourne.

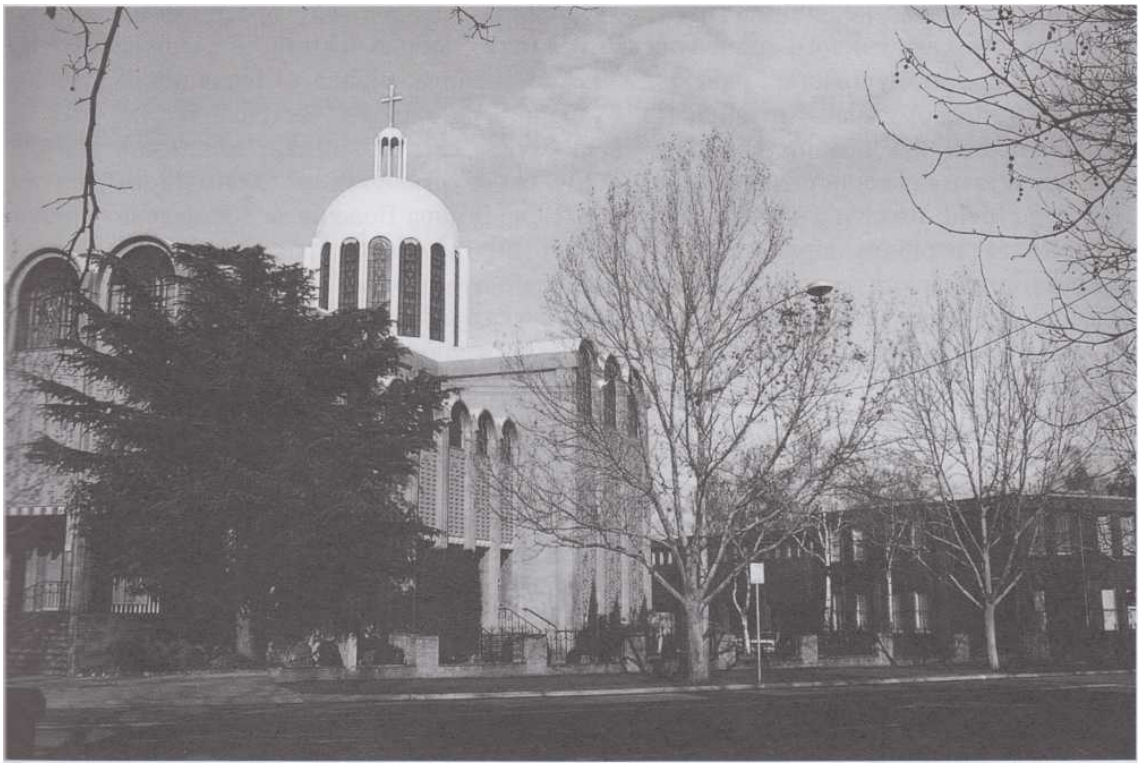

Катедральний Собор св. Верх. Апп. Петра і Павла
в мельборні

та парафіяльний осередок.

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

"А нащадки ж прийдуть, спитають колись,
а ну, якими ви були?
Що збудували? Що зруйнували?
Чим ваш дух трепетів?".
О. Гончар - "Собор".

Дорогий Читачу!

Після тривкої, клопіткої і напруженої праці Всесв. о. Архипротопресвітера Дмитра Сеніва, в Твої руки попадає неоцінима пам'ятка – книжка-релікві'я, яку проспівав за час свого трудолюбивого священичого і єпископського життя "добрий пастир" – священик, отець – доктор, о. капелян, душпастир, єпископ, єпископ-емерити; піонер та Будівничий і Великий Українець в далекому краї "Антиподів" для українців католиків в Австралії.

Велика подяка йде Божій благодатті, що побачила світ ця книжка, де кожний українець зможе прочитати і використати для себе СЛОВО цього самобутнього "Златоустого".

Тут буде місце згадати з вдячністю Всеч. о. Володимира Волочія за доставлення архівних документів та потрібних порад.

Це постійний живий приклад "Доброго Пастиря".

Шановний Читач у доступних і зрозумілих науках основних правд нашої християнської віри віднайде пригадку своїх християнських обов'язків супроти Триєдиного Бога і своєї безсмертної душі!

Владика Іван Прашко – Великий син українського народу, історичної Збаражської землі, довголітний співробітник у Христовому винограднику.

Слуга і проводар, ревний священик і проповідник "шукав заблуканих овець", вірний поглядам Патріярха Йосифа Сліпого, люблений батько-єпископ для вірних в Австралії.

А як він марив Україною? Вірив і молився, щоб Україна була Вільна. "Благословлю з цілого серця"! Це слова усім нам і сущим і прийдешним нащадкам!

Дорогий Читачу!

Стиль писання Преосв. Кир Івана – своєрідний, специфічний, "галицький".

Кожне слово це крик душі люблячого єпископа до своїх вірних. Владика Іван міг заглянути в кожне серце дитини, подавав душевний лік родинам, усамітненим, хворим... на еміґрації.

Нехай це моє слово співпадає з устами владики Софрона Мудрого: "За цю муравлину духовну збірку і працю нехай Господь на лоні Авраама і Ісаака щедро винагородить єп. Івана Прашка, а усі, що користуватимуться цими повчаннями, проповідями згадають покірного і праведного автора у тихому "Богородице".

Це буде для нього найкращою зарплатою за увесь душпастирський труд, який він поклав для написання з турботою про спасіння безсмертних людських душ, "які куплені високою цінною" (1 Кор. 6,20).

«Щоб пам'ять не вмерла і гордість світилася в серцях»!

Всеч. о. Михайло Бедрій
Збараж, Україна, квітень 2007.
Організатор пошанування пам'яті св. п. Івана Прашко
в його рідному місті Збаражі.

СЛОВО ВІД ВПОРЯДНИКА

Дорогий Читачу!

Після довгої задуми, рішився я зібрати доповіді, листи й проповіді Преосв. Кир Івана Прашко, щоб, разом із книгою «Обіжники», зібраною й приготованою мною до друку й видрукувану в році 2003, прилучитися до всіх Шановників надзвичайної людини, доброго, побожного, й відданого, не тільки як Архипастиря Українців в Австралії, Нової Зеляндії й Океанії, але й для цілої нашої Української Церкви й нашого Народу. Він кожночасно брав живу участь у розбудові громадського, культурного й політичного середовища української спільноти. В тім розумінні й наш Патріярх, Блаженніший Любомир Гузар назвав його: Праведним мужем.

Почав я списувати все в одну книжку року 2006-го, який являється Ювілейним роком – 250-ліття церкви св. Воскресіння в Збаражі. Цю історичну церкву відновили, пожертвами вірних Австралії, в роках 1990-1993.

Зібрав я те, що міг і як міг, бо головний архів Епархії є недоступним та невпоряткованим, хоч за душпастирювання Преосв. Кир Івана, все було втримано у великому порядку паном Антоном Брошак, хай з Богом спочиває, була добра українська душа. Зібрав в надії, що це послужить для будучих істориків окреслити належну опінію про цього начитаного, побожного й небуденого Доброго Архипастиря.

Цю працю уможливив мені Всеч. о. Володимир Волочій, який є виконавчим Завіщання Кир Івана, який зробив доступними архіви та допоміг зібрати фонди на видання цієї книжки, за що складаю щиру подяку! Рівно ж щиро дякую о. Володимирові за всі поради у виданні цієї книжки!

Складаємо щиру подяку родинам бувших Вівтарних Дружинників при соборі св. Петра і Павла в Мельборн, а саме: М. і Х. Гуцул, А. і Т. Когут, Т. Контек, Д. і Д. Когут, Д.Т і М. Пушкар, П. Красуляк, п-ні. Дані Іваненко. п. Петрові Іванович, Михайлові і Славці Жабак та Д-рові Тарасові й Карол Ваврик.

Щира подяка йде Комітетові за Права УГК-Церкви і Мирян за покриття головних коштів цього видання.

Було б побажаним і корисним зібрати про священиче життя в Римі і в Австралії, цієї небуденної людини, бо життя його написане різними кольорами, які прямували до одної цілі: Покращати своє власне духовне життя, забезпечити духовне життя вірних тут в Австралії та Національну приналежність до Українського східного Обряду й України.

Складаю щиру подяку інж. Мирославові Болюх й його дружині Марії за заохоту, підтримку й поради.

Вдячний
о. Дмитро Сенів

ЗБАРАЖ
Історична довідка

На обох берегах тихоплинної річки Гнізни, притоки Серету, на мальовничій Подільській височині розкинулось старовинне місто Збараж.

Першу писемну згадку про нього зустрічаємо у Галицько-Волинському літописі під 1211 р. Як свідчать археологічні знахідки, перші сліди проживання людини тут сягають доби пізнього палеоліту (38-11 тисяч років до н.е.). На початку нашої ери територію міста та його околиць засиляли племена Черняхівської культури, основним заняттям яких було землеробство. У подальших віках Збаражчина була заселена слов'янським племенем дулібів, які у IX – першій половині XII ст. входили до складу Київської Руси.

Місцевість, закладання Збаража, повністю відповідала тогочасним умовам для поселенню людини. Основну складову частину оборонної Системи давньоруського Збаража становили вали і рови. Кам'яних укріплень місто у XII ст. ще не мало.

Літописний Збараж проіснував до 40-х років XIII ст. У 1241 п. він був зруйнований під час татаро-монгольської навали. У 1393 р. він згадується у зв'зку зі спорудженням замку. З історичних джерел відомо, що збудував його князь Дмитро Корибут, котрий володів навколишніми землями в кінці XIV ст.

В першій половині XV ст. збаражани приймають активну участь в литовсько-польських воєнних сутичках. Внаслідок чого міняються його власники міста. У 1434 році Збаражем заволодів князь Федько Несвіцький. У 1463 році дідичем міста Збаража і сіл, що до нього належали став Василь (Несвіцький). Він першим почав величати себе князем Збаразьким. Збараж поступово зростає, у 1570 році в місті налічувалося 250-260 будинків та близько півтори тисячі жителів. У місті було 19 млинів, 8 корчм, 50 ремісничих майстерень. Важливу роль в обороні Старого Збаража відігравав Василіанський монастир, заснований у 1480 році.

Перша документальна згадка про Новий Збараж як місто відноситься до 1583 року. Будівництво нового замку здійснили брати Христофор та Юрій Збаразькі.

З 1779 року по 1805 рік у Збаражі працювала державна ґімназія у якій навчалося до 145 дітей міщан. У 1805 році ґімназію перенесено до Бережан.

В липні 1941 року Збараж був окупований німецькими військами. Творці нового порядку; забирали для потреб армії всі матеріальні ресурси. До Німеччини було вивезено на примусові роботи сотні юнаків і дівчат. Але звірства окупантів не зламали волі збаражан до свободи, прагнення до визволення. На окупованій території поширився повстанський рух бойових одиниць УПА, одним з провідників якого був збаражанин Дмитро Клячківський (Клим Савур), командир "УПА-Північ", який героїчно загинув в 1945р. на Волині.

Від 6 березня 1944р., Збаражчина, зазнала впливу тоталітарно-комуністичної системи. Нищилися храми, руйнувалися пам'ятки історії і культури замовчувалися прізвища знаменитих діячів науки і культури та заприторувалося людей на Сибір.

Тільки сьогодні історія нам повертає ці імена: фізика Олександра Смакули, винахідника Володимира Джуса, хіміка-аналітика Івана Горбачевського, фольклориста Івана Гнатюка, композитора Мирослава Січинського, чудового прозаїка Бориса Харчука, Володимира Жилу, автора двотомника "Збаражчина", поетеси Оксани Лятуринської, єпископів Микиту Будку і Івана Прашка та інших.

ІСТОРИЧНИЙ ВЛАДИКА –

Короткий життєпис Вірного сина України
й Української Католицької Церкви,
Преосвященного Кир Івана Прашка

Дня 1-го травня 1914 року в містечку Збаражі в міщанській родині Прашко Василя і Марії, з роду Кінах, приходить на світ хлопчик, якого батьки назвали Іван, в честь св. Івана Хрестителя. Іван, через маму споріднений з о. Дамаскином Поповичом і о. Глібом Кінахом. Діди Івана: Андрій Прашко і Анастазія з дому Лішинська.

Все його дитинство перейшло через важкі роки війни. Народню і Середню школу закінчив в Збаражі, з відтам виніс, з родинного дому, велику любов до своєї матері, до рідного народу та підготовку до молодого життя під знаком глибокої релігійности та творчого патріотизму. Вже як ґімназист, а відтак як студент богословії, брав живу участь в громадській діяльності.

1934 році, почав богословські студії в Українській Богословській Академії у Львові, під проводом тодішнього її ректора о. д-р. Йосифа Сліпого. Не легко було дістатися тоді на теологію. Охочих було багато, але число студентів дуже ограничене. Тільки пильність в науці і велике бажання бути священиком – забезпечили йому не тільки місце але і можливість дальших теологічних студій.

Року 1937 р., слуга Божий Митрополит Андрій Шептицький, на доручення о. Ректора Йосифа Сліпого, вислав його на дальші студії до Риму, де в роках 1937-1939 закінчив богословські студії в Урбаніянському університеті. Відтак, тому що захопила війна і не було змоги вертатися в Україну, відбув чотиролітні студії в Понт.Орієнтальному іституті, які закінчив докторатом в 1944 році в історичній секції, написавши працю про Українсько-Білорусь-ку Католицьку Церкву в часі необсадженої митро-полії 1655-1665.

Крім того до маґістерки написав працю про Кири-ло-Методіївські актуальні проблеми лежить в руко-писі.

Піддияконські свячення отримав в Римі 25.3.1939.
Дияконські свячення отри-мав наступного дня, 26.3.1939, уділені влади-кою Діонізієм Няраді, який в той час перебував в Римі.

2-го квітня 1939 року, став пропам’ятним днем у житті 25-літньої людини, на передодні Другої світової війни Преосв. Кир Діонізій Няраді рукоположив диякона Івана на священика. Радість була така велика, що навіть неприсутність мами і найближчої родини з України не могла її затемнити.

=

В рр. 1944-1950, о. Др. І. Прашко працював в Українському Допомоговому Комітеті в

Італії під проводом Архиєпископа Івана Бучка. Ще війна не скінчилася, а вже треба було займатися душпастирськими справами, чи радше давати поміч своїм братам, що опинилися в надзвичайно труднім положенні. В Італії опинилося коло 5,000 збігців і понад 10,000 полонених Української Дивізії. Український Допомоговий Комітет в Римі, під проводом Преосв. Архиєп. Кир Івана Бучка, успішно займався і збігцями і полоненими, а о. Іван Прашко був найважнішим членом в тім Комітеті (один з членів був Всесв. о. Петро Дячишин, який теж працював в Австралії, помер в наслідок нещасної поїздової аварії між Тюмут і Ґандаґай). В Австралії є поважне число осіб, що нераз згадують нашого Ювілята як активного, ревного отця духовного, доброго опікуна та харитативного діяча. Попри наукову підготовку – молодий священик о. Прашко здобув великий досвід у праці з людьми і молоддю. Це сформувало в нього велику душпастирську терпеливість, вирозумілість, дбайливість, зі зрозумінням життєвих проблем людини, що потім можна було спостерегти у нього у складній праці душпастиря і Владики в Австралії.

На цім місці подаємо Шановному Читачеві деякі роздумування над поміч'ю нашим Дивізійникам в Італії, вдячність яких, живо відбивається в Австралії.

ПЕРШІ ЗУСТРІЧІ В РІМІНІ

– подав Б. Тарнавський

Нарешті по довгих роках війнии 1945 р. гармати на фронтах замовкли. Війська і мільйони різнонаціональних біженців із різних країн посунули одні на схід, інші на захід. Біженці з українських земель які не могли або не хотіли вертатися домів, ішли головно на захід чим дальше від Совєтами окупованих теренів і виповняли численні табори в американській, англійській чи французькій зонах окупацій.

Одною із таких більших компактних груп, які не хотіли і не могли з уваги за життя повертатися домів , були вояки 1. Української Дивізії "Галичина" при кінці війни переіменованої на 1-шу Дивізію Української Національної Армії. Вони ніколи не воювали проти західних Аліантів, і добровільно при кінці війни зложили перед ними зброю. Часи тоді були дуже непевні. Згідно з договором між союзниками біженцям кожночасно грозила видача, у нашому випадку більшовикам , а це було майже однозначне із смертію, засланням і каторгою.

Дивізія була інтернована спершу і Белярії в Італії, а опісла в Ріміні. Вони може найбільше з усіх були загрожені від більшовиків , тому що вони активно збройно боролися проти них. Нічого і дивного, що більшовики всіми способами старалися дістати Дивізію в свої руки. На щастя, завдяки Божій ласці, капітанові Канадійської Армії, а найбільше інтервенції самого Святійшого Отця Пія XII й Ватикану через Преосв. Кир Івана Бучка, Дивізії вдалося нещасливої долі оминути.

В таборі полонених ця одиниця задержала свою військову структуру та дисципліну, під командою своїх власних підстаршин і старшин. Цим заслужили собі на признання і похвали англійської команди. Все це також допомогло, що англійці не видали Дивізії білшовикам. З команди табору ішли до англійської головної команди надзвичайно прихильні звіти. А також англійці бачили рішучу поставу вояцтва до совєцких комісій. Все це зложилося, що Дивізія уникнула жахливої долі козацьких частин. В дуже короткому часі навязано контакт з Ватиканом .

У відповідь на листа дивізійних капелянів на руки Кир Івана Бучка, до табору прибув о. І. Біляниц і о. М. Ваврук.
До того часу в Римі про долю Дивізії не було нічого відомо, а навпаки, ширилися різні противорічні фальшиві вістки. Їх, так як і англійську команду табору, заскочила організованість і зарадність таборовиків. В таборі вже почали діяти різні курси, для нотаток яких уживано зворотні сторони наліпок із конзервових пушок та всілякі папери, які лише можна було знайти. На рекомендацію Отців дуже скоро навязано в першу чергу комунікацію з родинами полонених, та можливою матеріяльною допомогою харчами та паперами для курсів. Сталими зв'язковими між Римом і табором стали вже тоді о. І. Любачівський і о. Іван Прашко. Вони теж стали допоміжними викладачами головно на матуральних, і дяківських курсах а опісля їх головними еґзамінатороми. Це була з ними наша перша зустріч. Вони відразу почали брати активну участь в житті добору. Вони разом із дивізійними капелянами відправляли кожнодневні богослуження та допомагали як і де могли. Головно о. Іван Прашко нав'язував звязки із вояками з його сторін і часто привозив їм маленькі дарунки. Обох священиків вояки дуже любили і очікували їхнього приїзду. Дуже скоро табір відвідав і сам Владика Кир Іван Бучко, якого дуже велично вітали організовано вояки і команда. З рамени Владики опікою над Дивізією зайнялася Ватиканська Суспільна Опіка в особах о. Біляница а опісля о.Івана Прашка. Їх завданням було:

1. Оборона Дивізії від видачі Більшовикам
2. Наладнання зв'язків з родинами
3. Підмога для самих дивізійників в релігійній і культурній ділянках.

Отець Прашко був строгий, але справедливий і Його всі учні любили. Іспити переводили самі викладачі - дивізійники але кінцеві оцінки перевіряли священики з Риму, а остаточне рішення мав о. І. Прашко.

Дивізійники мають дуже приємні спомини з відносин з о. Іваном Прашком з таборових часів в Італії, тож не диво, що вже пізніше щиро раділи , коли наспіла вістка, що о. Івана Прашка / члена факультету колегії Св. Йосафата в Римі/ дня 18. жовтня 1958 р. іменовано єпископом Австралії. Бувші дивізійники дуже радо і з гордістю вдержували порядок та почесну варту в часі церемонії інтронізації в Мельборні, а опісля допомагали де тільки могли. А допомоги спершу о. д-ові. Прашкові потрібно було, багато. З першу о. Прашко, а опісля Владика Іван з питомою йому завзятістю кинувся до праці упорядковування повіреної Йому Австралії . Він переїхав на чисто нову і не упорядковану територію. Тут не було упорядкованого ані церковного ані громадського життя. Всі з усім зверталися до нього, а він як добрий батько кожному старався допомогти чи порадити. Тут тоді не було ще ані церков, ані пастви. Владика Іван кидався на всі сторони щоби роздобути приміщення на відправи, щоби зібрати і якось упорядкувати свою паству. Він не мав ще тоді ані потрібного авта, ані не мав де жити. Австралійські священики змилосердилися і дали йому притулок в одному з монастирів поки наші люди не придбали Йому якогось приміщення.

Наші люди були тоді ще порозкидувані по цілій Австралії а головно по цілому стейті Вікторії. Дуже часто вони одні про других не знали. Дуже часто Отець, а опісля Єпископ Прашко взявся їх віднаходити і збирати. Комунікація між ними була досить слаба. Треба було їздити між одними і другими поїздами, трамваями, роверами, або як не далеко ходити пішки. Отець, а опісля Владика не жаліючи себе все це робив сам. Він не жалував ані трудів ані коштів, а як та квочка курят збирав під свої крила.

Він збирав всіх, вінчав, бо багато жило на віру, хрестив дітей сповідав і упорядковував родини, де тільки міг. По якомусь часі роздобув десь якимсь якесь старе авто позв'язуване дротами. Свої механіки Йому його дещо направили як могли і о. Прашко був уже змоторизований. Авто гуркотіло, клекотіло, але Отець тим не журився, їхав і співав свою улюблену пісню "Може повернусь, а може загину". Господь Бог Його видно хоронив, бо він завсіди приїздив цілий, що часами дійсно було чудом..

Тоді то також почав помагати людям фізично і матеріально будувати церкви, катердру в Мельборні і менші церкви по провінції. Коло них гуртувалися вже парафії. Тоді не було ще священиків, яких Владика роздобував де тільки міг. Було навіть декілька чужинців, які вивчили українську мову. І вірно служили нашим людям. Будучи вже Єпископом, він не жалів своїх трудів, ані свойого стажу і часто можна було Його бачити зі закоченими рукавами і брудними руками при будові катедри чи парафіяльних будинків.

Дивізійники дуже любили Його і допомагали чим тільки могли. Фізичною чи якоюсь іншою роботою. За Його приміром ставали до праці або, як була потреба возили по цілій Вікторії. Дуже часто допомагали теж при якихось церемоніях. У 1973 році, як в Мельборні відбувався Евхаристійний Конґреса присутними був Патріярх Йосиф Сліпий дивізійники тримали почесну охорону, почот, та частинний транспорт. Вони теж були впорядниками всюди де коли було потрібно.

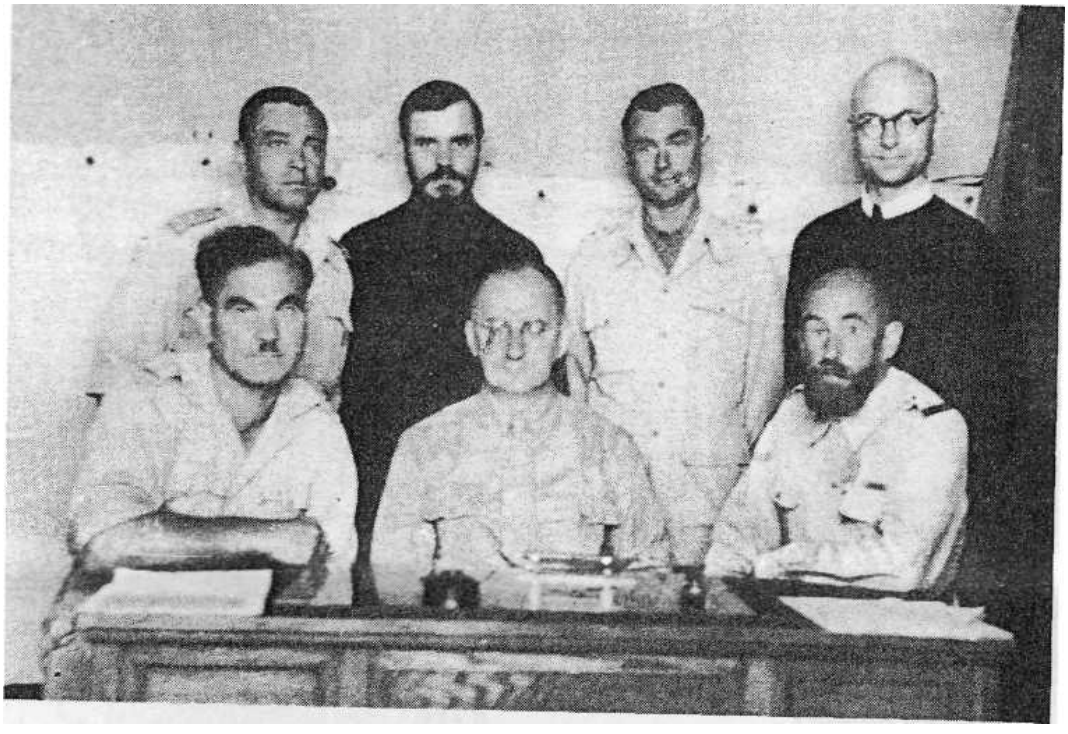

Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН У РІМІНІ
Сидять (зліва направо): Майор С. Яськевич, д-р В. Ґалан, генерал М. Крат. Стоять: Хорунжий С. Максим'юк, о. д-р Іван Прашко, майор Осип Винницький, о. д-р М. Ваврик, ЧСВВ

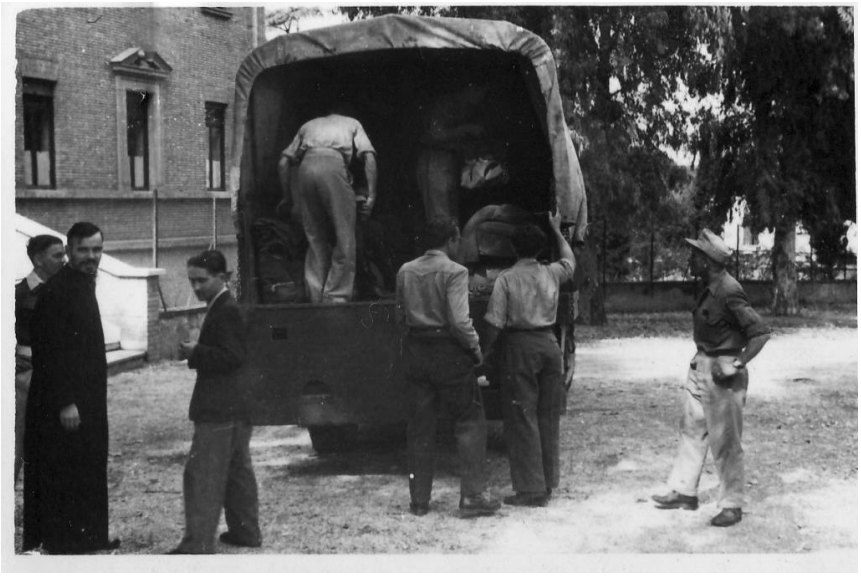

о. Іван Прашко, допомагає Дивізійникам.

Зліва: І. Яремчук, з Луб'янок, Л. Ванкевич зі Збаража,
о. Іван Прашко, Я. Бучинський зі Збаража, Д. Порохняк з Шилів,
Б. Рогач з Лисичинець. Ріміні, 1946 р

о. Іван Прашко серед полонених
дивізійникіе-збаражан на тлі церкви.
Ріміні, Італія, 1946 р.

На доручення Архипастря Скитальців Кир Івана Бучка, о. Прашко виїзджає з

Неаполю (Napoli) американським кораблем General Hersey, 31.3.1950 року на душпастирську працю до Австралії, яку до речі розпочав вже на кораблі між українською групою іміґрантів. Прибув до Мельборну 28.4.1950. А вже 30 квітня 1950 відслужив першу Службу Божу в церкві св. Августина в Мельборні.

Від першого дня приїзду до Австралії, Нестружений душпастир почав розшукувати і відвідувати всі більші і менші скупчення українців та поодинокі родини по цілій Вікторії. Відправляв Богослуження по різних таборах і місцевостях. Без відпочинку, відвідував кожну родину в розлогому душпастирстві. Росли успіхи. Творилися українські осередки, громади, братства і будівельні Комітети, оживляло релігійне і національне життя. Кріпшали фундаменти під будуччину української Церкви в країні Південного Хреста. Оживлення релігійного життя та українське виховання дітвори в тому часі мали першенство в його праці.

В тій цілі організує Католицькі Братства, які самі вибирали голову і членів управи, провадили добродійні цілі, мали свою касу і все це відбувалося під вмілим і батьківським наглядом і проводом о. Душпастиря. Вже від самого початку свого приїзду до Мельборну, бачив пекучу потребу Сестер-виховнець, тому звернувся до Сестер Служебнець із просьбою прибути до Австралії. До них звертався часто і багато-багато разово, аж 17 літ, нажаль без жадного успіху. (Зміст довгорічних звернень до Сестер Служебнець можна перечатити в книзі „Обіжники Преосв. Кир Івана Прашка – Україна Австралія 2003, впорядкована і видана Митрофорним Архипротопресвітером о. Дмитром Сенів, на стр. 247), та багато різних статей до часописів. З його ж ініціятиви організується в Мельборні, при Церковному Братстві св. Апп. Петра і Павла, перша Українська Школа а згодом перша Шкільна Рада – початок Української Центральної Шкільної Ради, а з першої допомогової Братської Каси, вийшла могутна Кооператива „Дністер”.

При праці на розлогому Божому винограднику о. Прашко знаходив все ще час на активну участь в нашому початковому громадсько-політичному і культурному житті. Він був душпастирем, катехитом, дорадником у всіх справах, опікувався хворими, давав поради, був перекладачем, оборонцем, помічником потребуючих.

Жертвенна праця, повна посвяти і добре плянована, давали наглядні висліди. Наші Богослуження були торжественні і згідно з традиціями нашого обряду. Чим раз більше людей брали участь і приступали до св. Тайн. Деколи 100 дітей приступали до Першого св. Причастя, яких о. Прашко приготовляв.

Дня 10 травні 1958 р., папа Пій XII, за високий ступень організації релігійно-церковного життя та з уваги на постійність поселення кільканадцять тисяч українців католиків в Австралії та бажання зберігати свою церковну східню та національну ідентичність, створив Апостольський Екзархат для українців католиків в Австралії, Новій Зеляндії та Океанії і назначив о. Івана Прашка Екзархом і першим Єпископом.

19 жовтня 1958 р. – був радісний день для українців католиків в Австралії. Цього дня в катедрі св. Патрика в Мельборні, єпископську хіротонію довершили митрополит Максим Германюк, архиєп. Іван Бучко і єп. Ізидор Борецький. А день перед тим відбулося врочисте посвячення площі під будову нашого першого собору-катедри.

Єпископський герб Кир Івана Прашка.

Від тоді це душпастирська праця єпископа: канонічні візитації, відвідини вірних розсіяних по цілій Австралії і Новій Зеляндії, разом понад 25 тисяч, будова церков, парафіяльних домів, шкіл, і рівночасно участь в нашому громадському житті.

Перше 10-ліття праці о. д-ра Івана Прашка в Австралії було тяжке, але, як це звичайно трапляється людам праці й посвяти, дальші роки „в нагороду" приносять ще більше турбот, вимагають більше зусиль, ще більше самопосвяти, терпиливости, організаційного хисту та почуття відповідальности. По свяченнях, з єпископським чином, з титулом Апостольського Екзарха – прийшла журба і відповідальність за цілу нашу Церкву в Австралії і Новій Зеляндії з малою групою священиків. Без відпочинку - в ім'я Боже, для Його св. Церкви, для Українського Народу – день за днем, рік за роком - довгих 31 років на владичому престолі в нових обставинах, серед нових розбурханих течій і з новими в Австралії народженими - мирянами.

Апостольською ревністю і здібностями співпраці з австралійською католицькою Ієрархією – Кир Іван здобув собі довір'я і пошану в проводі латинської Церкви починаючи від св. п. Архиєпископа Мельборну Манікса. Як член Конференції Єпископів, римокатолицьких, завжди інформує їх про кривди і терпіння Церкви і свого народу.

Владика Прашко брав участь у всіх чотирьох сесіях II Ватиканського Собору (1958-1963).

Від приїзду Блаж. Патріярха Йосифа Владика Прашко разом зі всіма єпископами бере живу участь в працях для нашої Церкви. В лютім 1973 року наша Церква під проводом Блаж. Патріярха Йосифа брала участь в Міжнароднім Евхаристійнім Конґресі в Мельборні. Це була найуспішніша наша участь з-поміж всіх конґресів.

При тому часто треба писати пастирські послання на різні релігійні теми, які часто заторкують народні і громадські справи. (Його Обіжники вийшли окремою книгою в Австралії - Україні 2003 року, зібрані і впорядковані Митрофорним Архипротопресвітером о. Дмитром Сенів), та багато різних статей до часописів.

До збірника „Українці в Австралії" (вийшов 1966 року) Владика Прашко написав статтю: „Українська Католицька Церква в Австралії і Новій Зеляндії" – 66 сторін.

Від 1965 року Владика Прашко є дійсним членом НТШ, історично-філософічна секція а також є членом Укр. Історичного Товариства.

Жертвенну працю Владики-душпастиря для української спільноти, оцінили також державні круги – в січні 1981 року Кир Іван дістав високе відзначення від королеви Британії „MBE" – Member of British Empire.

4.3.1982 за успішну працю для добра Церкви Христової в Австралії разом з усіма священиками і численними вірними – Святійший Отець Іван Павло II підніс наш Апостольський Екзархат до гідности Епархії, і першим Епархом УКЦеркви в Австралії і Новій Зеляндії й Океанії назначив Преосв. Кир Івана Прашка.

В церковному та національному житті це важна історична подія – межова дата нашої Церкви в Австралії. Вона має два аспекти: місцевий австралійський і всеукраїнський з огляду на ліквідацію і переслідування УКЦ в Україні. Це неоці-нений капітал і нев'янучий вінець слави - заслужений 50-літною душпастирською працею.

Згадати треба також ще про одну, дуже важливу прикмету характеру душпастиря-Владики, це його глибокий патріотизм і пошана для свого бувшого ректора, виховника і Глави УКЦеркви - каторжника і мученика Христа і Народу ради - св. п. Блаж. Патріярха Йосифа Сліпого. І саме ця прикмета висунула його на перше місце між нашою Ієрархією в діяспорі. Він став твердо біля Носія і Світла Помісности УКЦеркви, її патріярхального устрою. Він став пламенним оборонцем прав нашої Церкви і вірним Владикою Блаженнішого Патріярха, часто в несприятливих обставинах і несправедливости. Він беззастережно крокував шляхом Патріярха Йосифа Сліпого. Це прямо історичне значіння українського єпископа на чужині.

Завдяки цьому, ціла наша Епархія здобула передове місце в діяспорі як Патріярхальна, яка два рази (1968 і 1973 рр.) мала щастя і радість вітати в Австралії каторжника, Патріярха і Кардинала Йосифа.

Беззастережно крокував шляхом Патріярха Йосифа Сліпого.

Мінялися священики, співробітники, вірні, але не мінялися обов'язки та праця, хоч проходили роки Владики-душпастиря і громадянина, що прибув до Австралії і пережив з нами еміґраційні будні з нашими поривами і слабостями, з нашою вдячністю і невдячністю. Сам же Кир Іван пише про священиків: „У висліді з принагідно зібраних священиків витворилася добра, однородна спільнота священиків", яких він трактував як співробітників. Наш Владика стоїть непохитно на своїм становищі, ревно дбає про славу Божу, про добро Церкви і добро свого Народу, а Бог благословить його зусилля.

Любов до науки Кир Іван проявляє ціле своє життя, зібравши і залишивши нам найбільшу бібліотеку Українознавства в Австралії, около 12 тисяч томів, та один з найкращих музеїв українського мистецтва в діаспорі. Про бібліотеку Кир Іван пише: „Я уважаю, що бібліотека є моєю власною та, що найкраще буде передати

її до Богословської Академії у Львові. Очевидно треба буде відділити частину, яка буде конечною на будуче для священиків в Мельборні і в Австралії". Бібліотеку присвоїв його наслідник. (Нажаль сьогодні і книжки і музейні експонати збирають лише мельборнські порохи).

Роки проходили та і здоров'я починало недописувати і Кир Іван відчував, що йому вже час іти, ми б сказали, на заслужений відпочинок. Після пару-разового прохання, року 1993, прийшло з Риму повідомлення про зміну єпископа для УКЦеркви в Австралії.

Дня 22.4.1993 прибув з Канади, нововисвячений в Канаді, єпископ Петро Стасюк - Редемпторист. Інсталяція і перебрання проводу Епархії відбулася 5.5.1993 в присутності поручника Блаженнішого Патріярха Мирослава Любачівського, ВПреосв. Михайла Сабрига, Апостольського Нунція на Австралію, Кардинала, латинських єпископів і священиків та багато наших вірних, які очікували від нового, єпископа Петра Стасюка, якщо не кращий провід, то принаймі такий добрий, щирий і душпастирський провід, як Кир Івана Прашка.

1994 року Владика Іван Прашко, відзначив своє 80-ліття. Можна сказати без пересади, що з усіх куточків земної кулі наспіли до нього численні привітання

9 Серпня 1999 - Преосв. Кир Іван Прашко листовно повідомляє, що від 15-го серпня 1999, офіційно відходить від активної душпастирської праці та публічних виступів. „Я житиму – пише Кир Іван - далі у моїй скромній резиденції і при помочі Всеч. о. Володимира Волочія і Сестер Василіянок чекатиму на дальшу ласку Всемогучого - дожити до епохального Ювілею". „Я буду відправляти кожного дня Св. Літургію в моїй приватній каплиці за кращу долю нашої Церкви в Австралії, за всіх Вас, моїх колишніх Отців-співслужителів, за всіх вірних так довго, як довго Бог Отець мені дозволить".

Виконавши свою життєву місію на цьому світі, єпископ Іван Прашко упокоївся спокійно у сні 28 січня 2001 року. Господь Бог зволив свому вірному слузі упокоїтися в мирі і спокої та піти на лоно Авраама, щоб спочити належним і заслуженим відпочинком.

Похоронні відправи очолив Блаженніший Патріярх Любомир Гузар.

Перейшла у вічність небувала постать сильного харектеру, твердої послідовної волі у добрі, великого духу й розуму, муж праці, сильний вірою і палаючий любв'ю до Ісуса Христа і Його св. Української Церкви, вірний Син України, великий Архипастир та муж молитви. Він був всім для всіх в українській Австралії, в той сам час залишив глибокий слід добра, справедливости і прив'язаности до своєї Церкви в цілій діаспорі, і в його улюбленій Україні.

*

Блаженніший Патріярх Любомир Гузар
Прощальне слово на похороні.

(З огляду на це, що слово було взято з тасьми, нераз не можна було точно зрозуміти через довколишній шум. одс).

В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Слава Ісусу Христу!

Дорогі в Христі, дозвольте, щоб я перше привітав австралійських гостей. (Тут Блаженніший говорить по англійськи)

Преосв. Владико Петре!
Всечесні й Преподобні Отці!
Преподобні Сестри!
Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Ми зібралися сьогодні тут, по людськи кажучи, в дуже сумну хвилину, коли пращаємося тут на землі з тим Владикою, який довгі-довгі роки був Вашим душпастирем. Можна би про нього, про його служіння, про його чесноти, багато і довго говорити.

Я надіюся, що кожний з Вас, який знав його з початків його побуту тут в Австралії, щоб хтось із таких завдав собі труду написати належну біографію, життєпис обширний, про людину – цього праведного мужа, бо він, я думаю, на це заслуговує.

Сьогодні я за вашим дозволом, зупинюся, на тільки одній прикметі його життя. Ви таксамо, як і багато інших, в інших країнах, на інших континентах , приїхали сюди, тому менше-більше 50 років, шукаючи свободи, шукаючи правдивої опіки, якось по людськи, ми зі собою привезли на еміґрацію в цій чужій гостинній країні, властиво малощо, або практично нічого матеріяльного, і нічого власного, але ми привезли зі собою скарб, будь то в Австралію, будь то в Північну чу Південну Америку, ми привезли зі собою скарб великої ваги, ми привезли зі собою святу Віру.

Нема порівняння святої віри з будь яким земським добром, і так для вас, віра тримала нашу тут еміґрацію, на рідних оселях.

Ми збудували храми, ми впорядкували наше життя. Ми заложили нові родини, виховуємо дітей і внуків, а все це, на підставі того найбільшого скарбу, якого ми зі собою привезли з рідного краю.

Нашим великим завданням сьогодні є зберегти св. Віру. Не допустити, щоб тільки діяли за ласку, не допустити, щоб ми її зрадили, не допустити, щоб наші діти і внуки від неї відпадали. Це є наше велике завдання сьогодні, і на тім щойно сказанім, ми може краще зрозуміємо постать покійного, св. пам’яти Владики Івана.

Коли я був тут, здається два роки тому, мені довелося отримати книжку з історії української еміґрації тут в Австралії і, переглядаючи її, побачив я скільки тут зорганізовано, скільки тут побудовано, як то світало наше українське життя, і майже в кожному випадку якось зберігтись. Хто трудився, хто старався, хто працював і це все знаходив і зберіг Іван Прашко.

Завжди перед нами стає питання, хто з нас живе тільки вірою? Багато є, що жити вірою, це вистарчить вивчити катехизм, знати кілька молитов, знати Шість Правд Віри, і це все! Ми дуже часто, навіть попри нашої доброї волі, не усвідомлені в повнім, що це значить жити вірою.

Ми маємо прекрасний примір у покійному Владиці Іванові. Він був людина, яка глибоко вірила і яка ту свою віру маніфестувала, не тільки при мурах церков, але духом, бо в приватному житті впорядкував, працював, гарував разом з вами, організував різні організації. Не було в нього поділу – все було Боже а не людське. В ного було людське, розтягнуте Боже. Це значить любити людське в

Божому. Він не давав змоги бути тільки християнами в неділю в церкві, але напоминав, що ми маємо бути християнами завжди і всюди – у нашому особистому, родинному, громадському, політичному і в церковному житті. Ми завжди і всюда маємо поводитися так, як навчає нас Христос. Бо св. віра, це не є якась відзнака чи прикраса, чи якась зовнішня політура. Свята віра мусить просякати наше життя і знаходити своє належне місце в кожному прояві нашого людського життя.

Дам вам такий приклад: Покійний Іван Прашко був великим патріотом, любив свій стан, любив свій нарід до краю, бо він до серця брав собі Четверту Божу Заповідь, яка велить шанувати батьків і батьківщину. Цей його патріотизм, це не було щось зовнішне, відділене від діл практичних, це була любов на підставі Божої любови. І такими власне як Він повинні бути ми. Повинний кожний з нас у своєму житті, в кожному прояві нашого життя, відзеркалювати нашу віру в Бога.

Сьогодні, коли нам здавалося, що ми тут зібралися, щоби вшанувати Владику, який зараз безпорушно лежить в домовині, але воно не є цілком так! Він до нас говорить приміром свойого власного життя, і моїм бажанням було б, щоб так довго, як ми будемо йому співати "Вічная пам’ять", щоб так само довго ми вчилися з його приміру, щоб його життя було для нас тою проповідю, тим приміром конкретним – що це значить бути християнином, що це значить любити своїх ближніх, свою батьківщину, що це значить служити, що це значить бути серцем справедливим, що це значить хотіти допомагати своїм вірним, і дай нам Боже, щоб ця остання проповідь була тривалою, щоб Ви приходили до його гробу, щоб ви нагадували собі й іншим його, а понад усе, щоб ви наслідували його.

Коли будемо мати за таким приміром наші українські громади, громади наших католиків, які будуть справді жити по християнськи, для яких християнство буде завжди душевною наснагою, тоді ми не матимемо потреби будь чого боятися. Тоді ми не зникнемо, навпаки – ми створимо, ми затримаємо, не тільки своє рідне, але тоді будемо мати також багато осіб, що будемо могти навіть другим допомагати.

Нехай, Дорогі в Христі, приміром постійного його свічення Христові, буде для вас і для мене, і для всіх нас приміром, заохотою, підтримкою в нашому житті, що дарить Бога хвалою як треба, служити ближньому, як треба, щоб ми були справді добрими ділали для свого народу, як справді добрими українцями де б тільки ми не знайшлись, щоб ми завжди заховувались і були довго пізнані і знані як добрі християни.

Оце вас прошу, як увагу вам залишає наш покійний Іван!

*

Правдивий князь Церкви
Прощальне слово на похороні бл. п. Кир Івана Прашко

Ваша Святосте Патріярше, Еміненціє Кардинале;
Преосвященні Владики, Your Lordships;
Всесвітліші й Всечесні Отці;
Преподобні Сестри;
Ексцеленціє, Генеральний Консуле України;
Достойні Представники церковних і суспільних організацій;

Дорогі в Христі, Браття і Сестри, Дорога молоде й діти!

Оце зібрались ми з усіх усюдів просторої Австралії над домовиною з тлінними останками Владики Івана Прашка, нашого Духовного батька, Архипастиря, щоб віднести їх на вічний спочинок, після його довгого, богувгодного і трудолюбивого життя.

А почалось воно 1 травня 1914 року в славному місті Збаражі. Після матури в місцевій ґімназії, студіював богословіє у Львові. Уже пізніше, закінчивши студії у Римі докторатом і виданням книги 1944р. Священиком став у Римі, 2.4.1939 року, і з того часу ціле своє життя віддав на службу Богові й Україні.

Любов до науки покійний Владика Іван проявляв ціле своє життя, зібравши і залишивши нам найбільшу бібліотеку Українознавства в Австралії та один з найкращих музеїв українського мистецтва в діяспорі. За його заслуги для української науки став Дійсним членом НТШ, а за віддану працю для української спільноти в Австралії був нагороджений урядом - відзнакою Члена Британської Імперії М.В.Е,

Свою працю для українського народу о.Іван Прашко почав ще в 1945 році, чого я був свідком, як студент і співмешканець Колегії св. Йосафата в Римі. Він часто відвідував табір полонених Дивізійників у Ріміні, допоміг заснувати і вивінувати там гімназію, абсольвенти якої покінчили студії в різних університетах вільного світу.

Як Голова УДК і ревний співробітник Архипастиря Скитальців, Івана Бучка, старався про полегшення долі українських переселенців в Італії, а зокрема в'язнів на острові Ліпарі, за якими полювали агенти совєтського НКВД. Коли виникла потреба душпастирювати в Австралії, о. д-р Іван Прашко голоситься до неї добровольцем. Приїжджає до Мельборну 1950 р. й розвиває богувгодну душпастирську діяльність в цілій Вікторії, Тасманії, Новій Зеландії, спочатку сам, а після 5-ти років при помочі о. М. Іванча, о. Івана Бовдена і ін. Він хрестив, причащав, благословив подружжя, хворим і немічним ніс розраду й поміч, проповідав слово Боже, часом і картав і наводив на правильний шлях свої духовні вівці, не шукаючи при тім собі похвали чи особистих почитателів. Був, як св. ап. Павло, "усім для всіх".

Своєю працею і прикладом о. Іван Прашко з'єднав собі й Церкві серця вірних, які хоч самі ставили перші кроки на чужій землі, підтримували всі його почини на різних полях: церковному, освітньому, громадському та навіть економічному. Найкращим прикладом тої посвяти і солідарности вірних зі своїм єпископом і священиками, крім величавої катедри в Мельборні, це понад десяток храмів і церковних будов та організацій по цілій Австралії...

Як Апостольський Екзарх, до помочі священикам у вихованні дітей і молоді спроваджує до Австралії з Аргентини монахинь ЧСВВ. Організовує і дарує тим Сестрам Видавництво "Просвіта", видає часопис "Церква і Життя" - не для самореклями, але для релігійного освідомлення вірних цілого Екзархату/єпархії, публікуючи там свої духовні поучення.

Для координації душпастирської діяльности священиків та обрядової однообразности, організує щороку Соборчики Духовенства (з участю Сестер і мирян), бере в них активну участь. Священиків трактував, як співробітників, був їх старшим порадником, а понад усе - терпеливим батьком. Його терпеливість і батьківське вирозуміння для інших були гідними подиву й наслідування. Разом

зі священиками, владика Іван виступає в обороні переслідуваних за віру братів у під'яремній Україні, вводить у св. Літургію молитовне прохання:"... за Український народ наш... і .. "за терплячих братів наших"...

Він шанував своїх священиків і доцінював їх працю, у відношенні до них руководився любов'ю і вирозумінням, а не буквою бездушних канонів, дбав про згоду між ними і мирянами, а також про співпрацю з православними братами, а ця згода і взаємодовір'я передавалися цілій спільноті.

Ставши у проводі нашої Церкви, як учасник II Ватіканського Собору, вперше виводить її кораблик на бурхливі хвилі широкого океану Вселенської Церкви. Вдруге наша Церква вийшла на світову арену в часі 43-го Міжнародного Євхаристійного Конгресу в Мельборні, 1973р., а втретє - в часі відзначення Ювілею 1000-ліття Хрещення Руси-України, 1988р.

Повторні відвідини Австралії Патріярхом Йосифом (1968 і 1973 р.) та патріярхом Мирославом Іваном (1986 року), причинились до прославлення українського імени серед місцевого населення, для скріплення рядів старшого і віднайдення свого українського кореня в молодшого покоління.

З появою на волі Ісповідника Віри, Митрополита Йосифа, кир Іван Прашко стає його вірним співробітником у здійснюванні ідеї Українського Патріярхату. Він бере участь у всіх Синодах, що їх скликував Глава УКЦеркви. Його доповідь у Папському залі, в Римі, 10.7.1975 року, була наче проклямацією Українського Патріярхату.

У всіх своїх починах мав повну підтримку своїх священиків і вірних. Завдяки цьому Ап. Екзархат УКЦ в Австралії діяв, як складова частина того Патріярхату за що удостоївся похвальної згадки в Заповіті св. пам. Патріярха Йосифа.

З доручення св. пам. Патріярха Йосифа, їздив до під'яремної тоді України, за що переніс зневаги і підозріння зі сторони т. зв. «патріотів». Радів, як і всі ми скитальці, проголошенням Незалежності Української Держави. Приємно спостерігати, що Представник Генеральний Консул України, приїхав зі Сіднею, щоб віддати покійному Владиці вдячний поклін.

Як досвідчений душпастир і товариш студій св. пам. Патріярха Мирослава Івана, супроводжував Його, як Главу УКЦеркви по Україні, після перебрання ним проводу над тою Церквою в 1991 р.

Хоч сам був немічний, на т. зв. відпочинку, але залишився душпастирем до останньої хвилини свого життя, стараючись відвідувати немічніших від себе. Упродовж 55 років орав Христову ниву (майже переліг) в Австралії, засівав здорове зерно Христової науки, залишивши збирання плодів іншим. Нам же усім, що знали пок. Владику, залишив про себе найкращу згадку, як ревний священик, як Добрий Пастир-Архипастир, правдивий князь Церкви, прикладний Громадянин, Великий Українець і Людина з великої букви.

В імені всіх священиків і від усіх нас дякую Всеч. о. Василеві Іванчові, о. Володимирові Волочієві та Преп. Сестрам ЧСВВ за опіку над стареньким і немічним Владикою Іваном в часі його недуги й до скону його життя.

Врешті, в імени всіх священиків-співробітників і Сестер ЧСВВ пращаю пок. Владику Івана; всі ми дякуємо йому за духовний провід й молимо Бога, щоб прийняв його душу в Свої небесні хороми, в соньм Святих Землі Української, переставлених туди його Великих Попередників - Слуг Божих Митрополита Андрея, Архипастиря скитальців Івана Бучка, Патріярхів Йосифа і Мирослава Івана і непроглядних (хоч ніким не канонізованих) тися.4 інших мучеників та

ісповідників братів і сестер наших.
Вічна Йому Пам'ять!

о. мітрат Іван Шевців.

* * *

Напис на домовині Незабутнього Отця Преосвященного Кир Івана Прашка в „крипті" під катедрою свв. Верх. Ап. Петра і Павла в Мельборні.

Тут спочиває
ВЛАДИКА КИР ІВАН ПРАШКО, DSEO, MBE,
Нар. 1.5.1914 Збараж, Україна
Священиком 2.4.1939, Рим
Приїзд до Австралії 26.4.1950, Мельборн
Перший Екзарх в 1958 і перший Епарх в 1982
Української Католицької Церкви в Австралії
Новій Зеляндії і Океанії
Будівничий цієї катедри і всієї Церкви в Австралії.
Упокоївся в Бозі 28.1.2001
Хоронив Патріярх і Кардинал Любомир Гузар 2-3.2.2001
ОЧІКУЮ ВОСКРЕСІННЯ МЕРТВИХ !
✠

„ВІЛЪНА ДУМКА"

Стор. 24 ч.5-26 (2697-98) 17—30 червня 2002.

Вічна Тобі слава й пам'ять, Владико!

З Божої волі, 28 січня 2001 року, в Мельборні відійшов у вічність єпископ Іван Прашко довголітній владика українців католиків в Австралії, Новій Зеляндії та Океанії. З його ім'ям зв'язана історія становлення і розвитку Української Католицької Церкви в цій далекій частині світу. Ревний владика, окрилений ідеєю плідної організаційної праці в галузях релігійній і суспільній, зробив багато для піднесення релігійного духа в громаді та для скрілення української громади в цілому...

Праця Владики Івана Прашка від самих початків була пройнята вірою у світле майбутнє свого народу, в силу правди слова та у правильне розуміння особливостей тодішнього українського стану виробити серед розсіяних по світі членів українського народу вміння об'єктивно оцінювати життєві явища, мати повагу до того, що зроблено, та бути завжди готовим на подвиг.

Від часу приїзду Митрополита Йосифа Сліпого з совєтського заслання, Владика Іван Прашко, разом з іншими українськими католицькими єпископами,
брав активну участь у праці над організацією Української Католицької Церкви та
її патріяршим оформленням.

Говорячи про успішну й багатогранну діяльність Владики Івана Прашка, треба сказати, що вона була наслідком його правильного розуміння ролі одиниці в суспільстві та її діяльного проявлення в релігійній та національній праці. Тут варто ще підкреслити, що атмосфера релігійно-церковного життя на тере-ні Австралії була винятковою серед усієї української діяспори. Тоді священики й миряни творили там немов одну непорушну родину.

Владика Іван Прашко — це сяч добрих і благородних ідей. Він був щирим і точним у своїй праці. Віддано і пристрасно виступав за Патріярхат, за чистоту нашого обряду, за бережливе ставлення до наших релігійних ідеалів, до наших святих релігійно-національних понять. Він твердо стояв за активну віру, що помітне в його кожному слові, пройнятому сильним почуттям і тверезою думкою творити добро, ширити вірність Христовому знаменові, будувати кращий світ, вільний від фальшу та безідейности.

Вшановуючи нашого дорогого Владику-Покійника, відзначаючи його заслуги перед Українською Церквою і Українським Народом на Батьківщині та в розсіянні, ми вважаємо, що з наших лав відійшла у вічність велика, світла Людина.

Добра пам'ять про бл. п. Владику Івана Прашка ніколи не згасне у наших серцях!

Володимир Жила

* * *

Коли року Божого 1962 став забитий в наслідок автомобільного випадку, Всесв. о. Крилошанин Петро Дячишин, вірні поховали його в Лідкомбі, в церкві св. Андрія, ним збудованій. Коли натомість упокоївся в Бозі Преосв. Кир Іван Прашко, його наслідник у єпископстві владика Петро Стасюк, зложив тлінні останки в так зв. "крипті" з лівої сторони під катедрою, де дуже трудно і невигідно а то і морочно іти самому/ій помолитися, чи порадитися у своїх труднощах чи сумнівах, як колись радилися за життя. Не помогли жадні просьби!

Натомість наші Українці зі Збаража з великою охотою бажали перевезти тлінні останки Преосв. Кир Івана до Збаража і там поховати у місцевій церкві св. Воскресіння. Хоч, вони зрозуміли великі труднощі перевозу, однак вони з великою увагою, можна сказати і торжеством, відзначили першу річницю смерти Великого Сина міста Збаража.

Подаємо короткий опис подій у Збаражі у першу річницю смерти.

СЯТКУВАННЯ РІЧНИЦІ ПАМ'ЯТІ. ПОСВЯЧЕННЯ МЕМОРІАЛЬНОЇ ДОШКИ ТА ВУЛИЦІ У МІСТІ ЗБАРАЖ

Сумна звістка про невблаганну смерть Бл. п. єпископа-емерита Кир І. Прашка сколихнула всю Збаражчину, бо відійшла людина, яка залишила нам у спадок багато добрих справ. Та чи зуміємо ми їх оцінити, вберегти і продовжити? Власне, в цей час і зародилася думка, щоби в Першу Річницю відходу у Божі Засвіти

Преосвященного провести Урочисту Академію — вшанування бл. пам'яті Владикики.

За допомогою Тернопільсько-Зборівської єпархії, а саме: з Благословення правлячого єпарха Кир Михаїла Сабриги, Генерального Вікарія Всеч. о.-мітрата В. Семенюка та при сприянні і участі семінаристів, отців Збаразького деканату, Збаразької РДА, районної ради та мерії м. Збаража пройшло вшанування Річниці відходу у Божі Засвіти Бл. п. Кир І. Прашка.

Заздалегідь було виготовлено запрошення, запрошено гостей, повідомлено через місцеве радіо та пресу.

Вірні Збаража і околиць чекали морозних січневих днів 2002 р. Б. Ще у свіжій пам'яті,було Різдво і Святий Йордан, ще звучало відлуння коляди, та це не стало на перешкоді, щоби ще раз прийти на молитву. На наступний день парафіяни вщент переповнили зал Замкового палацу для того, щоб ще і ще раз відтворити в пам'яті спогади про, на перший погляд, звичайну людину, яка народилася тут, на наших теренах; та, насправді, про Велику людину, яка всім своїм життям жертвувала задля церкви, яка всіма своїми ділами була прикладом для інших.

26.1.2002 р. Б., в суботу, вірні поспішали до Воскресенської церкви м. Збаража. Поріг-храму вперше переступив гість із Австралії — Всеч. о. Володимир Волочій. Разом з ним був присутній о. Микола Андибур (сотрудник церкви Св. Параскевії з Болехова) та п. Тарас Долішний зі Львова.

Церковні дзвони сповістили збаражанам, що прибули Кир М. Сабрига. єпарх Тернопільсько-Зборівської єпархії, всеч. о. мітрат В. Семенюк. Генеральний Вікарій єпархії разом з семінаристами.

Слово-привітання виголосив о. декан Григорій Єднорович, від сестрицтва прозвучало вітання п. Марії Білик, а також дітей, яких підготувала катехит п. Л. Бейович.

О 10:00 год. розпочалася заупокійна Служба Божа, яку очолив Кир Михаїл. Владиці співслужили: о. мітрат В. Семенюк, о. протодиякон Сергій Сенчишин, о. Володимир Волочій (Мельборн, Австралія), о. Микола Андибор (Івано-Франківська єпархія), о. декан Григорій Єднорович, о. віце-декан Й. Янішевський, отці деканату — о. О. Юрик, о. М. Бедрій, о. В. Повшок. о. Г. Хома, о. М. Коцкович, о. М. Паньків, о. О. Яриш, диякон Василь Мізюк, який під час Служби Божої був рукоположений в ієреї; отці, які прибули з інших деканатів — о. Петро Глібчук, о. Мирослав Дудкевич.

Після прочитаної Св. Євангелії Владика Михаїл виголосив глибоко-змістовну, зворушливу проповідь.

Всеч. Отче Володимире,
Всечесні отці, дорогі у Христі брати і сестри!
Шановні Представники місцевої влади!
Христос рождається!

У житті ми самі собі ніколи не є достатніми — нам завжди треба Божої допомоги і підтримки інших людей. Щоб жити духовним, християнським життям, аби діяти і спілкуватися з Богом у Його творчих ділах і любові, треба великої Божої допомоги та ласки. Аби служити Богові і людям, щоб брати участь у Його творчій і

спасительній дії, треба людині дуже великої, безмежної Божої помочі, ласки і сили. Бо це змагання є не тільки за своє існування, життя і спасіння, але й змагання за покращення, удосконалення людської спільноти, за життя Божої Церкви. Це боротьба зі злом, за спасіння людських душ, за Боже перебування і володіння у наших серцях. Таке життя вимагає великої жертви і посвяти. До такого посвятного життя, до життя жертви і змагання Бог нікого не силує. Він ніжно, ласкаво кличе. Він створює такі обставини, можливості, потреби й вливає у її серце тихий голос туги-бажання любові — голос запрошення: "Кого пошлю?.." — "Може, тебе?". "Покинь усе... Іди за мною... Від сьогодні будеш ловити людей!.." І на той поклик людина відповідає свідомо, без примусу, із зародком-зернятком любові у серці: "Пішли мене. Господи, хоч я недостойний... Говори, Господи, слуга твій слухає...", як говорили колись пророки. "Нехай станеться так. як Ти кажеш", — сказала Пречиста Діва Марія і тільки тоді стала Матір'ю Божого Сина. "Отче, якщо можливо, віддали від мене цю чашу, але не як я хочу, а як хочеш Ти", — сказав сам
Божий Син і дав розіп'ясти себе на хресті, за нас, людей.
Господь чекає на це велике слово людини: "Так, Господи!" Саме так відповів на Божий поклик блаженної пам'яті владика Іван Прашко. І сьогодні, у роковину його відходу до вічності, ми зібралися на землі його дитинства і юності, щоб у молитві, у доброму слові пом'янути пастиря стада Христового, котрий протягом майже піввіку був батьком та духовним провідником Греко-Католицької Церкви на далеких землях Австралії, Океанії та Нової Зеландії. Владика Іван Прашко народився напередодні Першої світової війни 1 травня 1914 року у Збаражі. Він був одинаком у бідній міщанській родині Василя і Марії. Початкову освіту здобував у Збаражі. Тут ходив до польської гімназії, де на 500 учнів було лише кілька українців. Вже тоді відчув покликання до священства. Згодом вступив до Львівської духовної семінарії. Там студіював під керівництвом отця-ректора Йосифа Сліпого. Після трьох років навчання, за порученням ректорату Митрополит Андрей Шептицький висилає його разом з іншими чотирма студентами на студії до Рима.

2 квітня 1939 року владика Діонізій Няраді рукоположив його на священика. Прийнявши ієрейські свячення блаженної пам'яті Кир Іван Прашко ступив на нелегку дорогу випробовувань драматичної і трагічної епохи, яка прийшла у світ, і в Україну зокрема, з вибухом Другої світової війни. Але покликаних Господом не зупинить ніхто й ніщо, крім самого Господа. У Римі о. Іван Прашко був співпрацівником і правою рукою владики Івана Бучка, котрий, бувши "архипастирем скитальців", опікувався полоненими та утікачами. Отець-доктор Іван Прашко був у цьому середовищі найбільш довіреним співпрацівником.

Коли виникла потреба душпастирської праці в Австралії, священик без вагань погодився на це. І з лютого 1950 року почався новий етап у його житті, що позначився не тільки у розбудові і утвердженні церковного життя, але й у розбудові громадського, культурного й політичного середовища української спільноти.

Історія свідчить як отець Іван Прашко невтомно відвідує своїх вірних, підтримує їх від зазнання утисків місцевого населення. Священик їздить по автостанціях, автобусних зупинках і розшукує українців. Часами він впізнає їхнє походження лише за українською мовою. Він заохочує їх поселятися у більших містах. В Австралії наші люди не мали зорганізованого життя: не було церков, народних домів, українських осередків. Душпастир допомагає їм у цьому.

У 1958 році Митрополит Максим Германюк за дорученням Апостольської столиці відвідав згромадження українців і внаслідок цієї візитації відбулися важливі переміни.

10 травня 1958 року Папа Пій XII створив Апостольський екзархат для українців-католиків в Австралії, Новій Зеландії та Океанії, а на першого єпископа призначив отця-доктора Івана Прашка. Папа писав: "... Ми уважали за відповідне покликати тебе на апостольського Екзарха, бо ти дотепер ревно трудився на душпастирській ниві. Надаємо тобі всі права, привілеї і почесті, а також обов'язки, які з цим урядом є пов'язані, а при цьому зберігаючи всі звичаї, які є властиві священним достоїнствам Східної Церкви".

З цього часу посилилася праця до дальшого, досконалішого оформлення єпархії. Вдосконалюється організація церковної структури, поширюється та активізується душпастирська праця, разом з цим збільшується організація мирян.

Для допомоги у душпастирській праці до Австралії приїжджають сестри-василіянки з Аргентини. Вони навчають дітей релігії у суботніх школах, провадять дитячі садочки, Марійські дружини, відвідують хворих, дбають про церкви.

У 1982 році Екзархат було піднесено до гідності єпархії.

Запорукою успіху нашої Церкви в Австралії в основному були добрі священики та парафіяни. Це виявилося, коли на далекому континенті почали споруджувати храми та парафіяльні будинки.

Преосвященний Іван Прашко належав до отців духовних, які одночасно були провідними громадянами і допомагали творити моральні, культурні і духовні вартості.

Особливу увагу присвячував владика українському шкільництву. Вже на початку свого побуту в Австралії навчає приватно релігії в поодиноких передмістях, що згодом переросло у суботні школи.

Сам владика здобув високі студії, зокрема захистив докторат з історії Церкви. Преосвященний Іван Прашко завжди був близьким до подій на рідній землі, дуже вболівав за трагічну долю рідної Церкви, сім разів приїжджав в Україну.

4 квітня 1993 року українська спільнота Австралії величаво провела на емеритуру владику Івана Прашка, життя і діяльність якого тут склала майже півстоліття.

14 квітня 1993 року мені попала така нагода, що послав мене Блаженніший Мирослав Іван Любачівський привітати від нашої Церкви з України нового єпарха Петра Стасюка. І там я мав нагоду бачити відносини між парафіянами. Там були українці з цілого світу. Мені показали розбудови духовно-культурного життя Австралії, відвідав наші церкви, наші доми, наші монастирі, і на кожному таблиця на них, що це фундація наших людей, за сприянням Владики Івана Прашка і ним поблагословенна. Всечесні Отці, мене возили в такі місця, де живуть наші люди, це великі простори (300—400 кілометрів), а може, і більше. Хотів би я, щоби кожний з нас мав таку пошану, яку мав єпископ Іван Прашко. Він хотів сюди приїхати, щоби спокійно тіло положити на свої Збаразькі землі, але там нарід не хотів його пускати, лікарі казали, що дорога далека і здоров’я слабе та не витримає такої подорожі.

Хотілося б ще кількома словами згадати про співпрацю Кир Івана з Патріярхом Йосифом Сліпим. Владика Іван належав до найближчих і найдовіреніших співробітників Патріарха.

Не дивно, що блаженної пам'яті Кир Йосиф у своєму заповіті неначе пророчим голосом мовив: "З вдячністю мислю про нашу церкву-дочку на землі антиподів і в молитві передаю їй Голос Господній: "Знаю діла твої, і віру, і службу, і терпе-ливість твою". Ти хоч за морями така далека, та вузлами духа і серця така близька до Церкви-Матері! Благословлю тебе і молю: "Витривай у вірі батьків, у любові до братів своїх, у служінні Церкві-Матері твоїй! І нагородою для тебе нехай буде "зірка досвітня", яку дасть тоді Господь". І стали слова Патріарха пророчими. Бо славну церкву виплекав в Австралії архиєрей Іван Прашко.

Народ благословенний священством — дуже щасливий народ. Сьогодні ми дякуємо Всевишньому, що Збаражчина дала нашій Церкві таку постать. Життя владики Івана було подібним до життя святого апостола Павла. Беручи Христове вчення і Божу волю, апостол Павло засновував церковні спільноти у всіх частинах світу. Він подорожував, пережив багато труднощів, був відкинений та переслідуваний, але проте наполегливо продовжував свою справу і залишив спільноти вірних, котрі існують по сьогоднішній день. Святий Альфонс каже: "Якщо священик і ангел ходять разом, честь буде більше відданою священикові, бо тільки він зможе змінити хліб і вино у Тіло і Кров Ісуса Христа".

Сьогодні, згадуючи у молитвах блаженної пам'яті Владику Івана Прашка. ми мусимо ствердити, що це був душпастир, який жив та інших заохочував жити вірою. Він був людиною, яка глибоко вірила і свою віру маніфестувала не тільки у мурах церков, але всюди: у церковному житті, у громадському. Не було в нього поділу — це Боже, а це людське.

Однак, яким би не було наше життя, ми завжди тривожимося про його кінець, що станеться з нами після смерті, куди нас Господь призначить. З цієї причини не тільки грішники, але й праведні люди боялися і бояться смерті, хоч і знають, що всі мусимо закінчити наше життя, ще більше знаємо, що смерть мусить прийти, аби ми осягнули те безмежне щастя, за яким ціле наше життя шукаємо. Забудьмо про страх перед смертю, а звернімо наші очі на те, що чекає нас після неї. Зрозуміймо, що поза порогом земського життя чекає нас безконечно люблячий Батько — Бог, який уже від нашого народження призначив нас для себе, до злуки із собою.

Сьогодні у своїх молитвах ми дякуємо Творцеві, що дав нашій Церкві такого душпастиря. І молимо Господа Бога, щоб упокоїв його душу в оселях праведних.

Михаїл САБРИГА,
ієрарх Тернопільсько-
Зборівської єпархії УГКЦ.
(Перепис з відео-тасьми)

Семінаристи своїм ангельським співом супроводжували Літургію.

На завершення Богослужіння до вірних звернувся всеч. о. мітрат В. Семенюк, ректор Вищої духовної семінарії ім. Патріярха Й. Сліпого. Заупокійна літургія завершилася відправою панахиди, після чого, за участю духовенства, представників влади району та родичів Владики, відбулася поминальна тризна, яка супроводжувалася добрими словами згадки про Кир Івана. Особливо хвилюючою була розповідь всеч. о. Волочія, який докладно оповідав про найцікавіші моменти з життя Владики. Слово мали: о. декан Григорій, о. М. Бедрій, представники влади.

Тризна закінчилася подячним словом для всіх, хто прибув, щоб розділити горе непоправної втрати, втрати Особистості, спогади про яку довго житимуть у нашій пам'яті.

На наступний день, 27 січня, в неділю, о 10:00 год., в с. В. Луб'янки Збаразького деканату о. В. Волочій, о. М. Андибор і о. М. Бедрій (парох) відправили Службу Божу в церкві Різдва Пресвятої Богородиці.

О 15:00 год. в м. Збаражі, в Державному історико-археологічному заповіднику зал був переповнений. Незалежно від конфесії, вірні спішили на врочисту Академію, присвячену пам'яті Кир І. Прашка.

Академія затягнулася, можливо, хтось почувався й стомленим, але всі до кінця віддали шану пам'яті Владики. Розпочав Академію і вів о. М. Бедрій.
Промовляли священики, збаражани, гості, співали семінаристи.

Отець Олег Юрик, парох цукрового заводу, виголосив доповідь на тему "Дитинство, юначі роки і роки студій", а о. Йосиф Янишевський говорив про Бл. п. Кир Івана як про "Священика-єпископа-екзарха-єпарха".

На Академії були присутні ровесники, племінники Владики (п. Дмитро Бутор, п. Оля і п. Тарас Студницькі). На превеликий жаль, через неміч та літній вік, не всі бажаючі могли бути присутні, але духом любови вони були з нами.

З коротким словом звернувся Володимир Люпак, матуральний богослов Львівської духовної семінарії ім. Святого Духа, внук п. І. Додика (приятель Владики).

Академію привітав Всесвітлий о. Ігор Колісник (ЧНІ, збаражанин) з Інсбруку.

Дорогі в Христі!

Мені було надзвичайно приємно почути, що у Збаражі буде зорганізовано вечір пам’яті преосвященного владики Івана Прашка.

Владика Іван протягом свого життя зробив буже багато для того, щоб люди відчули присутність і близькость нашого люблячого Спасителя – Ісуса Христа. Своєю турботою про ближніх він впроваджував поміж своїх земляків у чужині Царство Боже – Царство Любови, живучи згідно свого покликання як священик і єпископ Христової Церкви.

Після Другої світової війни Владика Іван Прашко допоміг багатьом українським патріотам – бійцям дівізії "Галичина" – уникнути смерті в комуністичній неволі.

Життя нашопз народу завжди було тяжке, тому, шукаючи кращої долі, багато наших земляків були змушені залишити рідний край. У далекій чужині вони дійсно були "як отара без пастиря". Преосвященний Іван, вірний своєму пастирському служінню, поїхав у далеку Австралію, щоб зорганізувати і підтримати тамтешню українську громаду. Він був добрим батьком і правдивим пастирем Христовим.

Також і я хотів би висловити свою особисту подяку світлої пам'яті Преосвященному Владиці Іванові за те, що стояв на початку дороги мого монашого покликання і завжди мене на ній підтримував.

Ми зустрілись перший раз на початку 90-х років, коли Владика Іван приїхав в Украіиу. Ми з моєю бабусею відвідали Преосвященного у його родини у Збаражі. Найперше, що мене тоді вразило, були його простота і доброта. При цій зустрічі я висловив своє ще несміливе бажання стати священиком. Владика зразу ж підтримав мене у цьому. Ми розмовляли ще трохи часу на різні теми, а потім, отримавши благословення від Владики, повернулись додому. Це була моя перша і остання особиста зустріч з Владикою Іваном Прашком.

Але наше знайомство на цьому не закінчилось. Владика Іван присилав релігійні книжки, які допомагали мені кріпитись у моєму виборі.

Після мого вступу до Новіціяту Чину Найсвятішого Ізбавителя між нами розпочалось листування. У кожному листі Преосвященного Владики Івана відчувалась правдива батьківська любов і турбота. Він завжди цікавився моїм життям у монастирі, моїми студіями в семінарії, допомагав своїми порадами. Ставив мені перед очима ідеал місіонерської праці для українського народу. За все це я безмежно вдячний Владиці Іванові. Однак найголовнішою потіхою для мене завжди були запевнення про молитву за мене, які були у кожному його листі. І дійсно — я відчував у своєму житті, у своєму покликанні молитву цієї чудової і великої людини.

Також в особливіший спосіб хотів би я подякувати блаженної пам'яті Владиці Прашкові за співчуття і підтримку у тяжкий для моєї сім'ї час, після смерті моїх батька і дідуся.

Господь у своїй доброті творить багато добра у нашому житті. Найбільшою ж цінністю є люди, які допомагають нам через свою доброту і турботу досвідчити любов нашого Небесного Отця. За кожну таку людину на дорозі нашого життя потрібно віддати честь і славу нашому Богові. Тому сьогодні я особливо хотів би подякувати Богові за блаженної пам'яті Преосвященного Владику Івана Прашка. За те, що я зустрів його на дорозі мого життя, за те, що він допомагав мені у переживанні мого покликання.

"Чесна перед Господом смерть преподобних його!" Господь покликав Владику Івана до своєї небесної радості. Його ж земне життя буде для мене великим прикладом служіння для Христової Церкви.

Інсбрук, 10.1.2002 р.Б.
о. Ігор Колісник, ЧНІ

*

Своїми спогадами про Бл. п. Кир Івана поділився племінник Дмитро Бутор.

Від імені Збаразької РДА, племінники Владики, Дмитро Бутор і Тарас Студницький поклали на могилу родичів Кир Івана і до погруддя двоюрідного брата Д. Клячківського (Клима Савура) — квіти

З коротким привітанням на Академії виступила п. Н. Муяссарова — перший заступник голови Збаразької РДА.

Під час Академії відбулася презентація книжки "Єпископ І. Прашко і Збаражчина". Це перша документально-біографічна книга про Владику Івана, яка розкриває різні аспекти із сторінок його життя. Слово мали: академік Р. Гром'як, доцент П. Сорока, збаразький поет В. Кравчук.

Переповнена зала Збаразького замку з нетерпінням чекала виступу високодостойного гостя із далекого 5-го континенту — Всеч. о. В. Волочія. Хочу сказати, що о. Володимир народився в Парижі 1949 р. Б. Його хрестив і миропомазав Владика Іван. Закінчив Вищі Богословські студії в Римі (магістер літурики). У 1975 р. виїхав до Австралії, де був рукоположений Кир Іваном на священика. Сьогодні о. Володимир служить в катедрі Св. Первоверховних апостолів Петра і Павла в Мельборні.

Запрошуючи до слова, о. Михайло звернувся до о. Володимира:

" Всеч. Отче!

Ви представляєте всю нашу УК Церкву в далекій сонячній країні Антиподів — Австралії. Так про цей материк сказав Блаженніший Йосип Сліпий.

Ви, як ревний душпастир, українець, виконавець останньої волі Покійного Владики, подолавши сотки, а то й тисячі миль молитеся у славному історичному Збаражі, у Воскресенській "Великій церкві" (яку так називав і любив Кир Іван) за прославу Преосвященного Владики.

Повернете домів, передайте всій церкві і українцям в Австралії, яку Він організував і опікувався, як Духовний Батько 50 літ, що Його нащадки пам'ятають про Нього".

Зворушливо і емоційно говорив о. Володимир. Його промову неодноразово переривали оплесками присутні.

Спогади про Владику, спогади про його життя, про його добрі справи в ім'я нашої Церкви...

Ще довго і довго можна було б розповідати про Владику, та, на жаль, зимовий день короткий...

Перед нами постав впевнений в собі, але простий, лагідний, добрий Владика, такий, як на тому портреті, що споглядав на нас впродовж Академії. Виступи, спогади про Владику, перекликалися з духовним співом у виконанні семінаристів Тернопільської Вищої Духовної семінарії ім. Й. Сліпого.

Я піду за Христом, моя мамо,
По вузькій кам'янистій стежині
Через терня до Божого храму...
Хочу жити в монашій родині.

Мамо моя, рідна мамо,
Не жалій для Христа свого сина,
Щоб служив у Господньому храмі
Цілопально, як Божа дитина... "

Не одна сльоза покотилася, коли прозвучали ці слова. Всі присутні, вставши, віддали шану матері, яка жертвувала свого сина служінню Богові.

Завершилася Академія величавим концертом пам'яті "Шлемо до Бога гарячі моління", в якому взяли участь кращі виконавці та аматорські колективи м. Збаража.

На завершення Всеч. о. В. Волочій подякував о. Михайлові за підготовку і проведення Академії, як врівно ж о. Михайло подякував всім присутнім.

Особлива подяка Всеч. о. Волочію, що дотримав слова і прибув на Академію, а також п. О. Гафтковичу — режисеру-постановнику концерту-пам'яті Поминальної імпрези, п. Б. Кузьмі зі Збаража та фотографу п. М. Бенчу з Тернополя, які вміло і професійно відтворили кожну мить.

Поєднання молитви, слова і пісні — це ті чинники, які допомогли нам своїми устами прославляти і увіковічнити пам'ять про дорогого нам Владику.

Ми гомоніли про нього на землі, а він молиться за нас на небі.

Після Академії відбулася поминальна тризна, де знову і знову серед нас був присутній Кир Іван. Знову слова вдячності, слова скорботи.

На завершення кореспондент часопису Тернопільсько-Зборівської єпархії УГКЦ "Божий Сіяч" п. Надя Шподарунок сказала: "Молімося щоб наша церква
ще одного українського святого".

"НЕСІТЬ, МЕНЕ, ЛЕЛЕЧЕНЬКИ, МЕРТВОГО ДОДОМУ..."

Часопис «Народне Слово», Тернопіль, 5.5.2003.

Слова цієї загальновідомої пісні годилося б поставити епіграфом до події, що відбулася минулої неділі в Замковому палаці Збаража: чимало збаражан виявили бажання взяти участь в пошануванні пам'яті славного земляка Івана Прашка, що упокоївся в Бозі в далекій Австралії, але повернувся до рідного міста. Назвою вулиці, кам'яне покриття якої пам'ятає його поступ, кімнатою-музеєм водному із залів ДІАЗу, освяченою тієї ж неділі, 31-го серпня 2003 р.

Однак упродовж самого посвячення яке в супроводі священиків деканату католицької церкви проводив Владика Михайло Сябрига, численних виступів, в залі незримо відчувався його світлий образ.

Хто ж він, добрий пастир задля пам'яті якого до древнього міста завітали науковці, священики не лише з Тернополя, Львова, але й Австралії, Англії, Нової Зеландії, Канади?

Народившись 1 травня 1914 року в Збаражі, цей невтомний сіяч добра, любові віри в Господа і в рідний нарід, завершив богословські студії у Львові і Римі.

Нелегка пастирська місія привела свідомого українця на терени Австралії, де Іван Прашко став організатором релігійно-громадського культурного життя українських католиків в Австралії.

Про це вів мову, розпочинаючи академію, о. Михайло Бедрій, перелічуючи численних гостей, що завітали на свято.

А ще за хвилю кожен з наступних учасників не оминав нагоди мовити слова щирої вдячності о. Михайлові: саме з його ініціативи повертається до збаражан (разом із своїми духовними наставниками, а відтак - і послідовниками віри) Екзарх Української Католицької Церкви в Австралії, Новій Зеландії та Океанії Іван Прашко.

То ж зал щоразу відгукувався щирими оплесками, коли слово мали владика Михайло Сябрига, керівник Австралійської делегації о.Володимир Волочій, науковці зі Львова - батько та син Роман і Петро Дідули, отець-декан Григорій Єднорович.

А невтомний Михайло Бедрій знову і знову називає імена тих, хто побажав взяти участь в пошануванні священика-просвітителя: подружжя Михайла та Ірини Когут з Австралії, голови української фундації "Дітям Чорнобиля" Ірини Красуляк, гостя із Лондона Богдана Рогача.

А ще цього вечора відбулася репрезентація книги "Обіжники" - виступів бл.п. Івана Прашка. її готували для себе, для нащадків побратими духовного велета Дмитро Сенів, Іван Шевців, Володимир Волочій, а перевидали накладом 500 примірників у тернопільському видавництві "Джура".

То й здоровили присутніх з цією подією науковець з Тернополя Петро Сорока, поет-збаражанин Володимир Кравчук, заступник голови ОДА Неоніла Муяссарова, її колега із Збаража Наталія Скоропляс, міський голова Сергій Паровий.

З особливим піднесенням сприймалися цього разу виступи вихованців Любові Добровольської з будинку дитячої творчості, Любові Шарко, тріо бандуристок РБК: Оксани Дашевської, Галини Цолтан і Наталі Дикої, оркестру духових
інструментів під керівництвом Тараса Нємого: той, хто торкнувся високих істин
єднання з Богом, поспішав поділитися ними з присутніми у залі.

Може, саме тому музичну інтерпретацію духовного гімну "Боже великий, єдиний" у виконанні музикантів підхопили глядачі в залі.

Ігор ФІЛИК.

* * *

В приміському с. Залужжя мешкає родина Студницьких. За старанням п. Тараса і п. Ольги о. О. Юрик (парох) і о. М. Бедрій відправили 5 лютого 2002 р. Б. в місцевому храмі заупокійну Річну Службу Божу.

В церкві панувала надзвичайна аура і глибоке молитовне поєднання з Богом за прославу Великого Владики. Родина та вірні, які були присутні на Богослужінні, мали нагоду побачити і прикластися до Мітри Покійного Архиєрея. Цей великий цінний подарунок (один із перших) привіз до Збаража Всеч. о. В. Волочій. Це буде перший унікальний свідок до Музею, про який мріяв Владика, який планується відкрити при Воскресенській церкві.

Мальовничий історичний Збараж гідно сповнив свій обов'язок перед Св. п. Кир Іваном Прашком.

Щасливий Ти, Збараже, кров'ю козацькою политий, що Благословив на світ 88 літ тому Івана Прашка. Він був всім для всіх і "ничто же бисть, еже бисть" в "українській" Австралії без Його безпосередньої участи, Його порад та Благословення.

24 квітня 2002 р. Б. із австралійського Strathmore від п. Мирослава Болюха (один із виконавців останньої волі Бл. п. Владики Івана) прийшов лист, в якому, зокрема, сказано:

"В першу чергу хочу подякувати Вам за організацію річниці-пом'ян Св. п. Кир Івана. Я з Покійним був в дуже близьких церковних і громадських стосунках і прошу не скривайте вже, що Кир Іван був єдиним Владикою в діаспорі, що їздив 7 разів на рідні землі в часі жорстокого панування московсько-комуністичного режиму. З того, Кир Іван 5 разів їздив з доручення Св. п. Патріарха Йосифа Сліпого і скільки він мав труднощів і у Ватикані, і від других Владик. Я був редактором його тижневика: Кир Іван всеціло віддав його на піддержку Патріярхату і помісности нашої Церкви.

Ваші міркування про назву вулиці в Забаржі іменем Кир Івана правильні. Покійний хотів, щоб в Збаражі біля церкви якось влаштувати його музей — і я в цій справі говоритиму з о. Володимиром..."

Пан Мирослав Болюх уродженець Тернополя.

ПОСВЯЧЕННЯ ВУЛИЦІ ТА МЕМОРІАЛЬНОЇ ДОШКИ

(вул. Шевська перейменована на вул. єпископа Івана Прашка)
"Нар. слово" (6.09.2002 р.), І. Філик

Дзвінкоголоссям церковних дзвонів, велелюддям у храмі і довкруж нього зустрічала в день свята Успення Пресвятої Богородиці Воскресенська церква шанованих гостей: з далекої Австралії завітали до міста над Гнізною о. В. Волочій, Ірина Красуляк — голова фонду допомоги дітям Чорнобиля в Австралії, о. микола Андибор із Болехова, панство Болюхи із Тернополя, аби разом із баражанами відтворити ще раз пам'ять про Бл. п. Кир Івана Прашка, разом з ним

ще раз пройти його непростою, терновою долею.

Виходець із Збаража, єп. І. Прашко був тією могутньою постаттю, що символізувала наш нинішній поступ до Незалежності ще в далекі тепер 30—50-ті роки минулого століття.

Чи не тому до храму на Божественну літургію завітали священнослужителі із Збаразького деканату, які разом з отцем-деканом Григорієм змовили щиру молитву за світлу душу єп. Івана.

Проповідь — "Успіння Пресвятої Богородиці" — виголосив о. Волочій:

УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Збараж, 28.8.2002

В ім'я Отця...

Всечесніші Отці Духовні,
Дорогі Браття і Сестри,
Дорога Молоде!

Празник Успіння Пресв. Богородиці каже нам, що Пречиста Діва Марія, Мати Ісуса Христа, не померла, але заснула, і коли її похоронили, вона опісля пробудилась і разом з душею і з прославленим тілом взята до неба і в небі, як читаємо на Вечірні: вона безперестанку молить свого Сина, щоб дав всім християнам все, ще до спасіння потрібне. Латинники то свято називають ASSUMPTION, тобто Внебовзяття, що означає, що Вона по смерти з тілом була взята до неба.

Про це нема вістки у св. Євангелію чи у св. Письмі, але ми маємо безперервну традицію - передання і ми віримо в те, що є в св. Письмі, в Євангеліях і в традиції, що її принимає св. Церква і до вірування подає. А Успіння Пресв. Богородиці якраз є та правда, що збережена в традиції, і Церква нам подає до вірування.

Це дуже добре представлене на нашій іконі: Преч. Діва Марія, Мати Божа, лежить, виглядає як жива, але апостоли сумні, значить, що вона померла. На вищім пляні є Ісус Христос у прославленім тілі і тримає на руках душу своєї Матері з прославленим тілом. Колись вона породила Ісуса Христа, тобто дала тіло Ісусові Христові, і носила його на руках, а тепер вона, тобто її душа і прославлене тіло є на руках Ісуса Христа.

То не могло інакше статися, бо вона, Преч. Діва Марія, перед віками передбачена Богом Отцем, що вона буде матір'ю Ісуса Христа і вона народилася без плями первородного гріха, так як був Адам і Ева перед первородним гріхом. Вони жили в раю, все мали, що їм було потрібне до життя, не мусили працювати, а Господь Бог являвся їм і вони були щасливі і вони мали жити в раю, не мали вмирати, а по якімсь часі тіло їхнє було прославлене і вони мали перейти з земного раю до небесного.

Такою була Преч. Діва Марія, була непорочно зачатою, тобто в людський спосіб зачатою від св. Йоакима і Анни, але народилася без плями первородного гріха. Тому вона не могла померти, так як ми всі вмираємо, а тільки вона заснула, а другого чи третього дня вона воскресла, подібно як воскрес Ісус Христос, але Він воскрес своєю силою, а Преч. Діву Марію воскресив Ісус Христос. Вона в прославленім тілі була взята до неба, де вона стоїть, як ми собі уявляємо, по правиці Ісуса Христа і вставляється за нами. То є причиною тої великої побожности, що ми маємо до Преч. Діви Марії, Мати Божої, бо вона безнастанно за нас молиться.

Приклад Матери Божої для нас повинен бути дороговказом. Вона заслужила собі на Успіння, на Внебовзяття!

То дуже радісний і великий празник для неї і для нас. Вона заснула і її душа і прославлене тіло пішли до вічної слави і вона стоїть перед Ісусом Христом та вставляється про нас.

Друга причина що ми зібралися сьогодні — це храмовий празник. Правда, церква носить ім'я Христового Воскресіння, але тяжко відзначати празник в цей день, бо в сам Великдень ми повинні зі своєю цілою сім'єю зійтися та ділитися дарами Свяченого кошика. Все ж таки сьогодні, в цей храмовий другий празник, ми зібралися до місцевої прекрасної церкви при звучі мелодійного мужиського хору відзначити цей річний день: день подяки, день радости, день надії на краще майбутнє, котре тільки залежить від нас всіх.

Третя причина, що ми нині зібралися, це знову відзначення пок. Кир Івана Прашка. Сьогодні ми не будемо сумувати, ми не будемо правити панахиди. Сьогодні ми радіємо, що маємо перед Божим Престолом заступника в особі Архиєрея Івана, сина Збаразької землі. І не диво, що церква так виповнена вірними ріжного віку та гарячо молиться до Матері Божої з подякою за гідного Духовного Батька. Коли молодий студент Іван виїжджав на студії до Львова та Риму, то його мати Марія в дорогу подарувала образочок Зарваницької Богоматері. Цей образочок студент, священик та єпископ Іван постійно тримав біля себе як дорогоцінний дарунок від матері. Ніколи він його не тримав далеко від себе, і навіть після спокійної нічної смерти образок знаходився вже біля покійного Архиєрея. Сьогодні я привіз тут Вам показати цей образочок і тим він свідчить про глибоке набожество Преосвященного Владики Кир Івана до Пресвятої Богородиці і тому ми вибрали нинішній день, щоби поблагословити і відслонити пропам'ятну життьописну таблицю про Владику Івана, як рівно ж відкрити новопереіменовану вулицю міста Збаража на вулицю єпископа Івана Прашка та погасити припам'ятну конверту з марками сьогоднішнього дня. Нехай наші покоління цінять, знають і пам'ятають про свого духовного батька, патріота і земляка єпископа Івана, котрий подарував і присвятив 50-ліття свого життя для будови Нашої Церкви на землі Антиподів. То був найкращий дарунок від України!

Пресвята Богородиця, котра є покровителька нашої Церкви, а ми її члени, будемо через Неї прославлені, бо її прославлення, то наше прославлення, бо вона є одною з нас і як вона воскресла, так само і ми воскреснемо до вічного життя.

Тому обновім в собі нашу набожність до Матери Божої, наслідуймо її. звертаймося завжди до неї у всіх наших справах, бо вона чесніша від херувимів, і славніша без порівняння від серафимів, бо вона породила Бога — Слово. Амінь!

о .Володимир Волочій

Під завершення Святої Літургії була посвячена Меморіальна дошка і портрет Владики Івана, який привезли до Збаража із Австралії. Текст на таблиці зложив о.-мітрат І. Шевців (емерит).

Відтак Хресний хід по закінченню відправи рушив до вулиці Шевської: тепер вона, згідно з ухвалою міської ради, носитиме ім'я єп. Івана Прашка.

Збаразька міська рада
третього скликання
Дев'ятнадцята сесія

Рішення № 774

від 21 березня 2002 року

Про перейменування вулиці Шевської.

Прийнявши до уваги письмову заяву від жителів вулиці Шевської та звернення о. Михайла Бедрія, священика УГКЦ Різдва Пресвятої Богородиці с. В. Луб'янки Збаразького деканату з проханням перейменувати вул. Шевську, присвоївши їй ім'я уродженця м. Збаража єпископа-емерита, Преосвященнішого Кир Івана Прашка, епарха для українців Австралії, Нової Зеландії та Океанії.

Врахувавши величезні заслуги єпископа перед Україною, його благодійність, просвітницьку та виховну роботу, міська рада

Вирішила:

1. Перейменувати вул. Шевську в м. Збаражі, присвоївши її ім’я єпископа-емерита Преосвященнійшого Кира Івана Прашка, єпарха для українців Австралії, Нової Зеландії та Океанії.

2. Зобов'язати Збаразьке управління житлово-комунального господарства виготовити і влаштувати вказані таблиці на будинках даної вулиці.

3. Зобов'язати міську раду повідомити відповідні служби про зміну назви вулиці.

4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на начальника УЖКГ Цебрія З.1. та секретаря ради Хворостяну В. О.

Міський голова Збаража *(печатка)* Р- Г. Білик

Біля пам'ятного Хреста, що стоїть обабіч одного із тротуарів, о. М. Бедрій разом із іменитими гостями, учасниками урочин освятили вулицю — "на добрий спомин про Владику-Стражденця, про його земний подвиг в утвердження УГКЦ на австралійській землі".

Лине молитва до небес:

"Господи Боже, всього видимого і невидимого творіння. Творче ; Засновнику, що створив часи і роки. Сам Благослови вул. єп. І. Прашка сьогодні, яку ми рахуємо від Твого втілення для нашого спасення.

Благослови нам тут проживати, ходити і переміщатися від сьогодні і багато років після цього, в мирі та згоді з ближніми нашими; зміцни й пошир Церкву нашу, що її Ти Сам заснував і спасенною жертвою на хресті освятив.

Вітчизну нашу піднеси, охорони і прослав, довгоденство, здоров'я, достаток плодів земних і добре поліття дай нам; всім нам, рабам твоїм, всім вірним і ближнім нашим, як правдивий наш верховний Пастир, доглядай, охороняй і на путь спасенну направ, щоб ми, йдучи нею, після довгочасного й щасливого життя на цьому світі, досягли Царства Твого небесного і удостоїлись вічного блаженства з усіма святими..."

Відтак з короткими спогадами, словами вдячности до усіх тих, хто доклався, аби вулиця була перейменована нинішньою назвою, звернувся депутат міської ради п. Михайло Ковальчук, який разом з нами вболівав, щоби таким чином увіковічнити пам'ять про Владику.

Отець М. Бедрій подякував мерії і мешканцям вулиці, що підтримали його пропозицію. Він, зокрема, підкреслив, що вулиця має 40 дворів, на ній проживає 40 християнських родин. Тому нехай будуть благословенні всі ваші сімейства, нехай панує між вами згода, мир і тишина, добрих вам сусідських взаємин, здоров'я і всіляких гараздів, довгих та щасливих літ життя!"

Говорив п. Юліян Болюх з Тернополя як рівнож промовляла п. Ірина Красуляк, яка вперше побувала в Збаражі.

.

Церква Воскресіння, м. Збараж. 28 серпня 2002 р.Б

Меморіальна дошка.

* * *

БОЖИЙ СІВАЧ **ЛЮТИЙ. 2002 Ч. 2 (76)**

АРХИПАСТИР СКИТАЛЪЦІВ ІДУЧИ ЗА ГОЛОСОМ ВСЕВИШНЬОГО

У житті ми самі собі ніколи не є достатніми — нам завжди треба Божої допомоги і підтримки інших людей. Щоб жити духовним, християнським життям, аби діяти і спілкуватися з Богом у Його творчих ділах і любові, треба великої Божої допомоги та ласки.

Бо це змагання є не тільки за своє існування, життя і спасіння, але й змагання за покращання, удосконалення людської спільноти, за життя Божої Церкви. Це боротьба зі злом, за спасіння людських душ, за Боже перебування і володіння у наших серцях. Таке життя вимагає великої жертви і посвяти. До такого життя Бог нікого не силує, а ніжно і ласкаво кличе. Він створює такі обставини, можливості, потреби й вливає у її серце тихий голос туги-бажання любові — голос запрошення: «Кого пошлю?..» — «Може тебе?». «Покинь усе... Іди за мною... Від сьогодні будеш ловити людей..!» І на той поклик людина відповідає свідомо, без примусу, із зародком-зернятком любові у серці: Пішли мене, Господи, хоч я недостойний... Говори, Господи, слуга Твій слухає...», як говорили колись пророки. «Нехай станеться так, як Ти кажеш», — сказала Пречиста Діва Марія і тільки тоді стала Матір'ю Божого Сина. «Отче, якщо можливо, віддали від мене цю чашу, але не як я хочу, а як хочеш Ти», — сказав сам Божий Син і дав розіп'ясти себе на хресті за нас, людей.

Господь чекає на це велике слово людини: «Так, Господи!». Саме так відповів на Божий поклик блаженної пам'яті владика Іван Прашко. У роковину його відходу до вічності збаражчани зібралися у храмі Воскресіння Христового, на землі його дитинства і юності, щоб у молитві, у доброму слові пом'янути пастиря стада Христового, котрий протягом майже піввіку був батьком та духовним провідником Греко-Католицької Церкви на далеких землях Австралії, Океанії та Нової Зеландії.

ЗЕМНИМИ СТЕЖКАМИ

Владика Іван Прашко народився напередодні Першої світової війни 1 травня 1914 року у Збаражі. Він був одинаком у бідній міщанській родині Василя і Марії. Початкову освіту здобував у Збаражі. Тут ходив до польської гімназії, де на 500 учнів було лише кілька українців. Вже тоді відчув покликання до священства. Згодом вступив до Львівської духовної семінарії. Там студіював під керівництвом отця-ректора Йосифа Сліпого. Після трьох років навчання, за порученням ректорату, Митрополит Андрей Шептицький висилає його разом з іншими чотирма студентами на студії до Риму.

2 квітня 1939 року владика Діонізій Няраді рукоположив його на священика. Прийнявши єрейські свячення, блаженної пам'яті Кир Іван Прашко ступив на нелегку дорогу випробувань драматичної і трагічної епохи, яка прийшла у світ, і в Україну зокрема, з вибухом Другої світової війни. Але покликаних Господом не зупинить ніхто й ніщо, крім самого Господа. У Римі о. Іван Прашко був співпрацівником і правою рукою владики Івана Бучка, котрий, бувши «архипастирем скитальців», опікувався полоненими та утікачами. Отець-доктор Іван Прашко був у цьому середовищі найдовіренішим співпрацівником.

Коли виникла потреба душпастирської праці в Австралії, священик без вагань погодився на це. І з лютого 1950 року почався новий етап у його житті, що позначився не тільки у розбудові і утвердженні церковного життя, але й громадського, культурного й політичного середовища української спільноти.

Історія свідчить як отець Іван Прашко невтомно відвідував своїх вірних, заступався за них перед місцевим населенням. Священик їздив автостанціями, автобусними зупинками і розшукував українців. Часами він впізнавав їхнє походження лише за українською мовою.

Він заохочував їх поселятися у більших містах. В Австралії наші люди не мали зорганізованого життя: не було церков, народних домів, українських осередків. Душпастир допомагав їм у цьому. У 1958 році Митрополит Максим Германюк, за дорученням Апостольської столиці, відвідав згромадження українців і в результаті цієї візитації відбулися важливі переміни.

10 травня 1958 року Папа Пій XII створив Апостольський екзархат для українців-католиків у Австралії, Новій Зеландії та Океанії, а на першого єпископа призначив отця-доктора Івана Прашка. Папа писав: «...Ми уважали за відповідне покликати тебе на апостольського Екзарха, бо ти дотепер ревно трудився на душпастирській ниві. Надаємо тобі всі права, привілеї і почесті, а також обов'язки, які з цим урядом є пов'язані, а при цьому зберігаючи всі звичаї, які є властиві священним достоїнствам Східної Церкви».

З цього часу посилилася праця до дальшого, досконалішого оформлення єпархії. Удосконалювалася організація церковної структури, поширювалася та активізувалася душпастирська праця, разом з цим збільшувалася організація мирян.

Для допомоги у душпастирській праці до Австралії приїжджали сестри василіянки з Аргентини. Вони навчали дітей релігії у суботніх школах, провадили дитячі садочки, Марійські дружини, відвідували хворих, дбали про церкви.

У 1982 році Екзархат було піднесено до гідности єпархії.

Запорукою успіху нашої Церкви в Австралії в основному були добрі священики та парафіяни. Це виявилося, коли на далекому континенті почали споруджувати храми та парафіяльні будинки.

Преосвященний Іван Прашко належав до тих отців духовних, які одночасно були провідними громадянами і допомагали творити моральні, культурні та духовні вартості.

Особливу увагу владика присвячував українському шкільництву. Вже на початку свого побуту в Австралії він навчав приватно релігії у поодиноких передмістях. Це навчання переросло у суботні школи.

Сам владика здобув високі студії, зокрема захистив докторат з історії Церкви.

Преосвященний Іван Прашко завжди був близьким до подій на рідній землі, дуже вболівав за трагічну долю нашої Церкви, сім разів приїжджав в Україну.

4 квітня 1993 року українська спільнота Австралії величаво провела на емеритуру владику Івана Прашка, життя і діяльність якого тут склали майже півстоліття.

Хотілося б ще кількома словами згадати про співпраці Кир Івана з Патріархом Йосифом Сліпим. Владика Іван належав до найближчих і довірених співробітників Патріарха.

Не дивно, що блаженної пам'яті Кир Йосиф у своєму заповіті, неначе пророчим голосом, мовив: «З вдячністю мислю про нашу Церкву-дочку на землі антиподів і в молитві передаю їй Голос Господній: «Знаю діла твої, і віру, і службу, і терпеливість твою». Ти хоч за морями така далека, та вузлами духа і серця така близька до Церкви-Матері! Благословлю тебе і молю: «Витривай у вірі

Історія свідчить як отець Іван Прашко невтомно відвідував своїх вірних, заступався за них перед місцевим населенням. Священик їздив автостанціями,

28 січня 2001 року Всевишній покликав невтомного архипастиря за нагородою.

ВІЗЬМІТЬ МЕНЕ НА КРИЛА ЖУРАВЛІ...

«Народ благословенний священством — дуже щасливий народ. Сьогодні ми дякуємо Всевишньому, що Збаражчина дала нашій Церкві таку постать. Життя владики Івана було подібним до життя святого апостола Павла. Беручи Христове вчення і Божу волю, апостол Павло засновував церковні спільноти у всіх частинах світу. Він подорожував, пережив багато труднощів, був відкинений та переслідуваний, проте наполегливо продовжував свою справу і залишив спільноти вірних, котрі існують до сьогоднішнього дня. Згадуючи у молитвах блаженної пам'яті владику Івана Прашка, мусимо ствердити, що це був душпастир, який жив та інших заохочував жити вірою. Він був людиною, яка глибоко вірила і свою віру маніфестувала, не тільки у мурах церков, але всюди: у церковному житті, у громадському. Не було в нього поділу — це Боже, а це людське», — наголосив у поминальному слові ієрарх Тернопільсько-Зборівської єпархії УГКЦ Михаїл Сабрига під час заупокійної Літургії у Збаражі. У Службі Божій взяли участь священики Збаразького деканату, а також гість з далекої Австралії, виконавець останньої волі блаженної пам'яті владики Прашка отець Володимир Володимир Волочій.

Владика Михаїл мав щасливу нагоду побувати у сонячній Австралії, спілкуватися з Кир Іваном. Спогади про той час, за словами преосвященного Михаїла, сповнюють його душу теплом та незатертими враженнями.

З нагоди вшанування роковин відходу до вічності у Збаразькому замку було проведено Академію, під час якої переповнений збаражчанами зал, затаївши подих, слухав про нелегкі життєві дороги свого земляка. Слід відзначити оригінальність заходу, який проходив за сценарієм та керівництвом отця Михайла Бедрія. Цікавими були дослідження о. Олега Юрика, о. Йосифа Янішевського, спогади збаражчан. Особливе зацікавлення викликав виступ о. Володимира Волочія, котрий протягом багатьох років співпрацював з Кир Іваном Прашком у далекій Австралії.

Завершилася Академія величавим концертом пам'яті з участю виконавців та аматорських колективів Збаража.

Ніби відчуваючи про прагнення владики спочивати у рідній землі, вдарялися об серця земляків слова пісні: «Візьміть мене на крила журавлі і віднесіть до отчого порогу...».

Того ж вечора відбулася презентація книжки о. Михайла Бедрія «Єпископ Іван Прашко і Збаражчина», яку представили професор Тернопільського педагогічного університету Роман Гром'як, і доцент цього ж вузу Петро Сорока.

На поминальній тризні у молитві і доброму слові згадували великого збаражчанина блаженної пам'яті владику Івана Прашка.

Нехай Всевишній упокоїть його душу в оселях праведних.

Н. ПЕРЕВОЛОЦЬКА.
Світлини Михайла БЕНЧА

Преосв. Кир Михаїл Сабрига, у асисті місцевих священиків
відправляють Панахиду за душу св. п. Івана Прашко

Привіт гостя з далекої Австралії
Всеч. о. Володимира Волочій

✠ ✠ ✠

10.5.1958 – ЗАСНОВАННЯ ЕКЗАРХАТУ

AUSTRALIAE
EXARCHATUS APOSTOLICUS IN AUSTRALIA PRO FIDELIBUS RUTHENIS
RITUS BYZANTINI IBI COMMORANTIBUS CONSTITUITUR.
PIUS EPISOOPUS
SERVUS SERVORUM DEI AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Singularem huius apostolicae et Romanae Sedis sollicitudinem erga fidelium coetus byzantini ritus, qui, domo ac sedibus relictis, alio immigraverint, plura huius nostrae aetatis documenta, quorum nonnulla recen-tissime edita, testantur atque luculenter demonstrant. Cum ergo ingens Ruthenorum multitudo, quam proximum immaneque bellum inter nationes a suo populo separavit, quaeqne iniquis suae terrae condicionibus in patriam suam redire prohibetur, hospitas Australian oras petierit, ibique tranquillae prosperitatis dona assecuta sit, visum est Nobis, post auditum venerabilis Fratris Nostri consilium S. R. E. Cardinalis S. Congregationis pro Ecclesia Orientali a Secretis, in ea regione Exarchatum apostolicum in eius popoli utilitatem constituere : per id enim et fidem in eorum animis impensius foveri, et suorum rituum atque institutorum venerandam memoriam ingenua servari pietate. Quam ob

rem, explorato quae esset hac in re sive Delegati Apostolici in Australia sententia, sive Episcoporum Latinorum quorum intersit, eorum item consensum supplentes qui super negotio aliquod ius habeant, de Nostra summa et apostolica auctoritate ea, quae sequuntur decernimus et iubemus. Exarchatum Apostolicum in regione Australiana constituimus pro fidelibus Ruthenis byzantini ritus ibidem commorantibus, Nobis et huic Romanae Ecclesiae directo subiciendum, cuius erit sedes in civitate vulgo Sydney, in qua sacer Praesul domicilium habebit, in quaque exarchale templum exsurget. Sive autem novae Ecclesiae sive eius sacrorum Antistiti iura ac privilegia facimus, honores damus, quae in Litteris Apostolicis De Ritibus Orientalibus et De Personis nuper datis a can. 366 ad can. 387 recensentur, impositis tamen Exarcho omnibus oneribus, quae officium suum consequuntur. Ad mensam exarchalem quod attinet, ea efficietur populi collationibus oblatisque sponte pecuniis. Ad caerimoniarum autem splendorem et ad Exarchi consilium, dioecesani consultores deligantur, qui Praesuli suo nava opera assint. Quod vero ad sacrorum alumnos respiciat, in quibus spes omnis futura Exarchatus consistit, poterunt iidem Seminariis pro Ruthenis Romae exsistentibus frui. Ceterum, has Litteras Nostras exsequi studebit venerabilis Frater Romulus Carboni, Archiepiscopus titulo Sidoniensis et in Australia, Nova Zelanda atque Oceania Apostolicus Delegatus, cui omnes ad id potestates facimus, cuilibet delegandas, dummodo viro sacerdotio insigni. Cum autem negotium actum fuerit, documenta exarentur, eorumque exempla sincere conscripta ad S. Congregationem pro Ecclesia Orientali cito mittantur. Quod si tempore exsecutionis alius eidem Delegationi Apostolicae praesit, hic mandata Nostra faciet.

Has vero Litteras nunc et in posterum efficaces esse et fore volumus; ita quidem ut quae per eas decreta sunt ab iis quorum res est religiose serventur, atque igitur vim suam obtineant. Quarum Litterarum efficacitati nulla, cuiusvis generis, contraria praescripta officere poterunt, cum per has Litteras iisdem derogemus omnibus. Quapropter si quis, quavis praeditus auctoritate, sive sciens sive insciens contra egerit ac Nos ediximus, id prorsus irritum atque inane haberi iubemus. Nemini praeterea haec voluntatis Nostrae documenta vel scindere vel corrumpere liceat; quin immo harum Litterarum exemplis et locis, sive typis impressis sive manu exaratis, quae sigillum viri praeferant in ecclesiastica dignitate constituti simulque ab aliquo publico tabellione sint subscripta, eadem omnino habenda erit fides, quae hisce haberetur, si ostenderentur.

Quae Nostra decreta in universum si quis vel spreverit vel quoquo modo detrectaverit, sciat se poenas esse subiturum iis iure statutas, qui Summorum Pontificum iussa non fecerint. Datum Roma, apud S. Petrum, die decimo mensis Maii, anno Domini millesimo nongentesimo quinquagesimo octavo, Pontificatus Nostri XIX-cesimo.

CELSUS Card. COSTANTINI
S. R. E. Cancellarius

✠ EUGENIUS Card. TISSERANT
s. Congr. pro Ecclesia Orientali a Secretis

Hamletus Tondini Apostolicam Cancellariam Regens
Franciscus Hannibal Ferretti, Prot. Apost.
Bernardus De Felicis, Prot. Apost.

*

24.6.1982 – ВСТАНОВЛЕННЯ ЕПАРХІЇ. (Переклад Буллі)

Іван Павло Єпископ, слуга слуг Божих на вічну пам'ять /цеї події/, ми наслідуючи Ісуса Христа, стараємося обслужити старанною опікою не тільки тих вірних, які зібрані разом творять наче стадо овець, з яких кожного доглядає його душпастир, але ми також особливо дбаємо про тих, які в різних частинах світу і в різних країнах розсипані, а однак вони являються розкиненими частями того самого стада. Це є якраз ті і які з різних причин залишили свою батьківщину, чи-то шукаючи за конечним прожитком, чи шукаючи свободи, чи за спокійнішим життям.

Ми притримуючись цеї засади переконавшись, що вірні українці, візантійського обряду /які жиють/ в Австралії, Новій Зеляндії і Океанії, маючи дотепер Апостольський Екзархат, і в нім, так щодо численности як також щодо релігійного життя і дисципліни добре розвивалися, тому ми уважали за потрібне ще краще їх забезпечити а саме підвищуючи цей Апостольський Екзархат до гідности Епархії.

Коли то в справі установлення епархії прихильно заявилися Конференція Єпископів Австралії і Апостольський Про-Нунцій в Австралії, ми порадившись Священої Конґреґації для Східних Церков та основно розваживши цю справу, ми нашою найвищою Апостольською властю згаданий Екзархат підносимо до гідности Епархії, наділяючи її всіма правами і обов'язками питомими для епархії.

Крім того постановляємо, щоб ця нова єпархія належала до мельборнської митрополії як її /складова/ частина; а її єпископською катедрою, щоб була церква св. Апостолів Петра і Павла в Мельборні. Бажаємо, щоб цей наш лист був правосильний тепер і на будуче, так щоб все що тим листом установлено, всіма тими до кого це відноситься було старанно зберігане і в цей спосіб лист матиме свою силу без огляду на якінебудь противности.

Дано в Римі, при св. Петрі, дня двадцять четвертого червня, року Божого 1982,
а четвертого року нашого Понтифікату.

Августин Кард.Касаролі — Владислав Кард. Рубін
від публичних справ Церкви — Префект Свящ.Конґр. для Східних Церков
Марцеллюс Россетті, Протонот. Ап.
Ляурус Ґовернаторі, Протонот. Ап.

* * *

Липень 1985. (З нагоди Іменин).

В ПОШАНІ ТОБІ ВЛАДИКО

Усе пройде. І, як дрібну полову,
Розвіє вітер славу нетривку.
А Ти Владико, Твоє мудре слово,
Твердинею буде в нас до віку.

І будуть виростати нові дуби
І всяке зілля на чужій землі.
А наших правнуків прошепчуть губи:
- Владики мудрість, мури ці звели.

Не було легко. Часом дуже хмарно.
Та Ти налитий вірою й добром,
Не працював ані хвилини марно,
Твоє добро, перемагало зло.

Хоч часом падав. Починав з початку.
В мирян підносив віру нетривку.
Щоб тут народжене з нас немовлятко,
Не бродило вже по чужім ставку.

Тебе, Господь, обрав, якби на пробу,
Чи збережеш Ти нас у чужені?!
І Ти, як лицар, на Його подобу,
Проводив нас крізь небезпечні дні.

І хто посміє підставляти ногу,
На тій ж нозі, спіткнувшись упаде.
Хто воїнам заходить у дорогу,
Між українцями вже не буде.

Як вийняв хтось невидиму сокиру,
Що в черепі безумного живе.
Людину ту, безсовісну. нещиру,
Прокляне покоління вже нове.

Ти, не помреш. Ти обізвешся в людях.
Не всі ще в нас безсовісні і злі.
Ще спалахне любов до Тебе в грудях,
Хоч перейдуть роки в чужій землі.

Як сфінкс, вмурований в чужій пустині
Рішучий погляд у Твоїх очах.
В народ вливаєш віру ще й нині,
Хоч вік поважний в Тебе на плечах.

На Твої руки ми складаєм квіти,
До Господа заносим молитви.
Щоб многих Літ дозволив ще прожити,
Дороговказ, Владико, нам – є Ви!!!

1985 р Оля Терлецька

* * *

1989 рік – РОКОМ 50-ЛІТТЯ СВЯЩЕНИЧОЇ ПРАЦІ КИР ІВАНА ПРАШКА.

Щоб Шановному Читачеві дати нагоду гідно оцінити невтомну і балагородну працю Преосв. Кир Івана Прашка, дозволимо собі подати хоч пару листів, які надійшли на адресу Достойного Ювілята.

Гдь кріпость моя

Рим, 17 лютого 1989

Преосвященний Владика
Кир Іван П Р А Ш К О
Епископ Українців в Австралії

Ваше Преосвященство, Дорогий Владико !

З радістю прийняв я вістку, що Ваші добрі та вдячні священики, монахи, монахині і миряни в Австралії,Нової Зеляндії й Океанії хочуть відзначити Золотий Ювілей Вашого Священства з висловами вдячности пошани і признання до Вас за Вашу довголітню священичу, архиєрейську і батківську працю для них.

Я дуже радо приєднуюсь до їх благородного почину і пересилаю мій сердечний привіт та найщиріші побажання з нагоди 50-ліття Вашого Священства - Вашої півстолітньої жертвенної і творчої праці на українській ниві Христової Церкви.

Починали Ви свою підготовку й Вашу працю під проводом і з духом наших великих попередників Слуги Божого Митрополита Андрея та Блаженнішого Патріярха Йосифа у Львові та й вірно, чесно з апостольською ревністю продовжували її серед українських скитальців і полонених в Італії. Тисячі наших скитальців, що перейшли через італійські табори, а зокрема українські полонені, які були в Ріміні, з вдячністю пам'ятають про Вашу велику моральну і матеріяльну поміч, яку Ви несли їм, відвідуючи їх по цілій Італії, включаючи найбілш нещасних в ізоляційному таборі на острові Ліпарі.

Вірно Ви служили і служите своїй Церкві і свому Народові вже 40-років на гостинній австралійській землі, дбайливі у апостольській службі нашого Спасителя, здвигнувши чудові храми на славу Божу, стаючись водночас Батьком для тої української спільноти, на далекій чужині, що найдальше віддалена від України, захоронячи їхні душі від чужих впливів. Ваші вірні в Автралії могли б в часі Вашого Ювілею роздумувати над словами св. Павла: „Та хоч би ви мали тисячі учителів у Христі, але батьків небагато” (1 Кор. 4, 15)

З признанням треба підкреслити і Вашу велику працю для зрозуміння помісности нашої Церкви та любов до нашої терплячої, гоненої ворогами, Церкви на Україні, все готові до творчого чину зі спокоєм, миром, рівновагою і відвагою духа та з християнським оптимізмом.

Прийміть і мої щирі і приятельські побажання з молитвами в цей щасливий Ваш день Золотого Ювілею Священства. Ваша ювілейна радість - то моя радість також як мого вірного приятеля й друга. Дякую, разом з Вами, Дателеві Жизни і Божественної Благодати за всі дари, якими Ви служили своїй Церкві і нашому Народові. Нехай Господь Бог благословить Вас силами і здоров'ям продовжувати цю благословенну працю на многі літа на добро і славу Церкви і нашого поневоленого, та нескореного Народу!

Бажаючи всякого добра і Божого благословення Вашому Преосвященству і усім

Вашим вірним, остаюсь Вашому Преосвященству з нашим традиційним привітом:

Слава Ісусу Христу!

Відданий в Христі Господі

* * *

Слава Ісусу Христу!

Ваше Преосвященство, Преосвящений Дорогий Владико!

Яка невимовна радість для нас усіх священиків,членів священичого товариства св. Андрея, заслати наш щирий привіт і зложити глибокий синівський поклін Вашому Преосвященству з нагоди золотого ювілею священства Вашого.

Дякуємо Господеві, що дав нашій Церкві Пастиря, який горить любов'ю до свого стада й своїх душпастирів та готов на жертви для їхнього добра.

У ці світлі дні ювілейного святкування просимо Господа, щоб щедро обдарив Ваше Преосвященство своєю благодаттю ще на МНОГІ і БЛАГІ ЛІТА.

Відданий з синівською любов'ю

о . Мітрат Іван Кіт

голова свящ. т-ва ім. Св. Андрея

Шарлеруа, дня 27.березня 1989. р.

* * *

„Св. Софія" Релігійне Товариство Українців Католиків, ЗСА

"St. Sophia" Religious Association of Ukrainian Catholics, Inc. USA

7911 Whitewood Road

Philadelphia, PA 19117

Tel. 215-635-1555

Слава Ісусу Христу!

Філядельфія, 18 березня 1989.

Високопреосвященний
Кир Іван Прашко
Епископ для українців католиків
Австралії, Нової Зеляндії і Океанії
Мельбор, Австралія

Ваше Високопреосвященство!

З нагоди Вашого Ювілею Сорок-ліття Епископства й Пятьдесять-ліття Священства, просимо приняти наші найщиріші побажання і вислови синівської любови й відданости.

Молимо Всевишнього Господа, щоби благословив Ваше Високопреосвя-щенство кріпким здоров'ям та кріпив сили до дальшої праці для Рідної Церкви й Народу.

Ми вдячні за Вашу стійкість і послідовність у змаганнях за Патріярхат, за Вашу любов до Св. П. Патріярха Йосифа та за Ваше вирозуміння для мирян.

Многая - Многая Літа Дорогий Владико!

За Товариство Свята Софія, ЗСА

Романна Навроцька
Тетяня Цілик
Роман Осінчук
Юліян Головчак
Василь Колодчин
Леонід Рудницький
Юрій Страхольський
Володимир Кліш

* * *

Монтреал, 20 березня 1989.

ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ВЛАДИКА
ІВАН ПРАШКО
Melbourne – Australia

Дивні діла Твої Господи
і милосердя Твоє безмежне.

Хто з нас молодих друзів Твоїх колись думав, у нашому дорогому, тихому Збаражі, що Ти будеш в Австралії, а народ наш за провидінням Господнім розсіється по цілому світі, щоб служити Йому і просити про милосердя для гнобленої України.

І хто з нас уявляв собі, що десь із дна світу /давніундер/, з Австралії будуть линути українські молитви з подякою Господеві за спасіння і з проханням про милосердя українському народові.

А тепер ми, маленька горстка збаражан в Монтреалі і Канаді, дякуємо Господеві що призначив Тебе добрим пастирем української, австралійської громади, побудував з нею храми Господні, об'єднав і зберіг єї добрі прикмети.

У великий день Твого Золотого Ювілею служби Господеві, ми шлемо Тобі наш сердечний привіт, разом з молитвами до Господа, щоби зберіг Тебе у доброму здоровлі і благословив Твій труд, для Його Церкви і вірного Йому українського народу.

НА МНОГІ І БЛАГІЇ ЛІТА ВЛАДИКО!

Мирослав Кухар

* * *

Слава І су су Христу !

Люрд-Тулюза: 16.2.1989

До
Епархіяльного-Громадського Ювілейного Комітету Вшанування Золотого Ювілею — 50-ліття священства Преосвященного Владики Івана Прашка в Австралії. На руки Високоп. пана Юрія Венгльовського.

Ген в далекій Австралії,
На козацькій кольонії
Є духовний отаман:
Наче Мойсей Богом даний,
Ісусом Христом ізбраний,
Владика Прашко Іван.

Молю Отця Небесного
За Владику всечесного,
Славного на цілий світ:
В стіп Небесної Цариці,
Коло Людської керниці —
Зичу Владиці сто літ!

Коли б не Владика Прашко,
Було б Українцям тяжко
Об'єднатись в чужині:
Много пропало б навіки,
Згинули б як ті каліки —
Поранені на війні.

Владико Преосвященний,
Хай цей ювілей спасенний —
На Австралійській землі ,
Для Вкраїнської Громади,
Врятує всіх від заглади,
Дасть нам плоди золоті!

Покликання священичі,
До яких нас Церква кличе,
Мученики, всі святі,
Сам Христос на Небесі!

Ваш приятель з чудодійного,
святого Люрду: о. Николай Василь Прийма

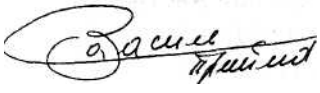

*

РАДА УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ АВСТРАЛІЇ
COUNCIL OF UKRAINIAN CO-OPERATIVE SOCIETIES IN AUSTRALIA
902 Mt. Alexander Rd., Essendon, Vic. 3040. Phone: (03) 375 1222

1 квітня 1989

ЧЛЕНИ:
„ДНІСТЕР" (Мельборн)
„ОДЕССА" (Мельборн)
„ПОСТУП" (Мельборн)
„КАРПАТИ" (Сідней)
„ГОВЕРЛЯ" (Аделаїда)
„КАЛИНА" (Перт)
„ЄДНІСТЬ" (Брізбен)

Преосвященний Владика
Кир Іван Прашко
Епарх для українців католиків
в Австралії і Новій Зеляндії

Преосвященний і Дорогий Владико!
Достойний Ювіляте!

Від імені Ради Українських Кооператив Австралії, від широкої кооперативної громади вітаємо Ваше Преосвященство з радісним днем: 50-літтям священства.

В житті священика - це найбільша Божа благодать і ласка, зокрема ще й тоді, коли за цим Золотим Ювілеєм криються плодовиті і багаті роки працею, успіхами і непохитної постави і послідовности.

За всі Ваші труди, Достойний Ювіляте, українська громада в Австралії і заокеаном, вдячно клонить голову.

За організацію і розбудову церковно-релігійного життя Вашого стада, за організацію і увагу до всіх інших ділянок нашого много-гранного громадського життя.

Ми вдячні, що Ви кожночасно брали участь в нашому політичному і громадському житті і допомагали рівноважити всі наші життєві труднощі. Таким чином, Ви заслужили собі місце в громаді на Великого Громадянина.

Ми були горді за Вашу мужню і відкриту поставу з приїздом на Захід св. п. Патріярха Йосифа і за таке послідовне і чесне змагання за помісність і патріярхат УКЦеркви. За це, Достойний Ювіляте, Ви приєднали собі вдячність Ваших земляків в діяспорі і респект та пошану чужинецького світу.

І врешті ми вдячні за Вашу увагу, співпрацю та допомогу українській кооперації, бо Церква і кооперація дуже споріднені ідейно і духово в допомозі ближньому, бідному і рідному.

Вас згадують наші сестри і брати в Україні, яких Ви неодноразово відвідували, приносили Боже і українське слово, спільно з ними молилися і залишали їм надію і віру в перемозі нашої правди.

Ми певні, що за все це Всевишній нагородить Вас довгими щасливими роками на радість і славу всієї української громади.

На Многії Літа Владико Ювіляте!

З християнським і кооперативним привітом

Мирослав Болюх – голова

* * *

EPARCHY FOR UKRAINIAN CATHOLICS
in Australia and New Zealand
Bishop's Chancery, 35 Canning St., N. Melbourne, Vic. 3051.
Te.: (03) 329 7417.

2 February 1993.

Your Eminence, Your Graces, My Lords.

I am very grateful for your prayerful best wishes on the announcement or my retirement. I must confess that I have been looking forward to this day for quite a while. The years (1958-1993) of my episcopate, were very busy and the pastoral work was hard and constant, especially with the shortage of priests (10 priests), and there was always the necessity of travelling great distances to give our faithful the opportunity of celebrating the Holy Liturgy in our beautiful Ukrainian Rite.

I look back on these years with a great sense of thanksgiving to Almighty God for all of the graces received. I am especially thankful that in my Episcopal ministry I had the honour and privilege of serving our great Father in the Faith, Patriarch Josyf Slipyj. I will always be appreciative of his fatherly advice and direction. For us Ukrainians, he was an inspiration in his defence of the rights of the Ukrainian Catholic Church, as part of the Universal Catholic Church. Almighty God in His Providence rose up this great man and blessed him with outstanding gifts to guide and direct our Church at a most difficult time of her history. Under the influence of the Holy Spirit he prepared our Church for the miraculous freedom and rebirth that she experienced in 1989. After his release from the Soviet concentration camp in 1963 he edited 150 liturgical, theological, devotional and historical books and he always set aside "500 for Ukraine". Such are the marvellous ways of Divine Providence.

It was always a pleasure for me to attend the Australian Catholic Bishops' Conference and I enjoyed the wonderful company of my brother bishops. I always received your encouragement and support which I shall not forget. It may have seemed that I was only an observer, but really I was with you in heart and mind in ail of your aspirations and rejoiced at the many wonderful achievements of the Conference. Certainly I did not occupy you with my lofty theological ideas, - but I was able to inform you about our Ukrainian Catholic Church.

A Church with a thousand year history and formed by "mountains of bodies and rivers of blood", as Patriarch Josyf reminded the Council Fathers. A Church that has ever been faithful to the Catholic faith and to the Holy Father.

Now that the burden of the Episcopal office has been lightened I will be able to have more time for prayer and reflection, and the opportunity to visit the sick and disabled of our parish in Melbourne, of whom there are many.

Again I thank you for your prayerful best wishes and I also pray that you my Dear Brother will be blessed with a share of the Lord's choicest graces in your episcope ministry.

Yours sincerely in Christ,

Bishop Ivan Prasko
Eparch for Ukrainian Catholics
in Australia, New Zealand & Oceania

* * *

50-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ТУТ В АВСТРАЛІЇ.

Слава Ісусу Христу ! Мельборн, 25-го червня 1999

Завдяки Божому Провидінню та в річницю другого тисячоліття народження Ісуса Христа ми з радістю відзначуємо золотий ювілей нашої Української Католицької Церкви тут в Австралії.

Далеко від матірної, вже сьогодні свобідної Церкви, ми зберегли та привезли зі собою наші духовні, національні скарби - традиції до цього гостинного п’ятого континента. Так ми розпочали наше життя.

Як піонер-священик і організатор, разом з нашими добрими і відданими священиками треба було віднайти, зібрати і зорганізувати наше християнське життя. Часи були тяжкі, але з Божою поміччю, ми всі чесно, з довірям та запалом взялися до праці і доказ того було створення нашого Екзархату 10 жовтня 1958 року а відтак після довгих старань і завдяки зрозуміння Апостольської Столиці піднесено до гідности Єпархії 24 червня 1982 року.

Під кличом Обновити все в Христі ми спромогли, в братній любові, солідно зацементувати наше християнське життя тут на землі Антиподів, як це з признанням згадав у свойому завіщанню св. п. Патріярх Йосиф Сліпий. В молитві згадуємо тих вже померлих працівників, дякуємо Сестрам Василіянкам і всім працівникам та передаємо це нашому молодшому поколінню.

Нехай кінчаюче століття буде подякою всім за свою працю, а новий мілленніюм буде продовженням світлої історії нашої Церкви в Австралії на її славу і для добра всіх наших вірних.

Благословлю всіх Вас з цілого серця!

+Іван Прашко - Єпископ емерит.

* * *

9.8.1999 - З КАНЦЕЛЯРІЇ ЄПИСКОПА-ЕМЕРИТА КИР ІВАНА ПРАШКА

Слава Ісусу Христу! 9 Серпня 1999

КАНЦЕЛЯРІЇ ЄПИСКОПА-ЕМЕРИТА КИР ІВАНА ПРАШКА

Преосвященний Владико Петре!
Всечесніші Отці Духовні! Преподобні Сестри!
Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Всемогучий і милосердний Отець Небесний нагородив мене великими привілеями за всі мої скромні труди і жертви в мойому житті. Не зважаючи на всі здоровельні проблеми, яких я зазнав в останніх роках, Боже Проведіння дозволило мені в цьому році дожити до таких важливих дат:
85-ліття життя, 60-ліття служіння в Божому винограднику і 50-ліття нашої Церкви в Австралії.

За все це я дякую Всемогучому Небесному Творцеві і Пресвятій Богородиці та буду молитися і прошу Ваших молитов, щоб я дожив ще до четвертого ювілею - 2000-ліття народження Сина Божого, Ісуса Христа.

Цією дорогою повідомляю, що мій вік і моє здоров'я не дозволяють мені на дальше активне душпастирювання. Тому, від 15-го серпня, я офіційно відходжу від активної душпастирської праці та публічних виступів. Я житиму далі у моїй скромні резиденції і при помочі Всеч. о. Володимира Волочія і Сестер Василіянок чекатиму на дальшу ласку Всемогучого - дожити до епохального Ювілею.

Я буду відправляти кожного дня Св. Літургію в моїй приватній каплиці за кращу долю нашої Церкви в Австралії, за всіх Вас, моїх колишніх Отців - співслужителів, за всіх вірних так довго, як довго Бог Отець мені дозволить.

Рівночасно дякую всім за співпрацю, братерську любов та допомогу, яку я одержав і одержую, а особливо від о. Василя Іванча.

Хай Всемогучий Господь має всіх Вас під Своєю опікою і нагородить Вас щедро за Вашу доброту а я благословлю всіх Вас з цілого серця.

+ Іван Прашко - Єпископ емерит

* * * * * * * *
*

ЛИСТИ

Подаємо цих пару листів, чи радше карточок, від нашого Святця Митрополита Андрея Шептицького та о. Ректора Йосифа Сліпого. З тих коротких записок можна легко зауважити свідчення цих двох Велетнів нашої Церкви, що молодий студент-священик був високого ума і великої побожности.

9.12.1941

Дорогий Отче!

З великою приємністю все читаю листа від Вас. Дякую при тому Богу передовсім, що можете студіювати там щасливо. Тут у нас ще недавно під кулями й бомбами мусіла притихнути наука хоч ми не зважаючи на те, як сказав хтось, фанатично плекаємо науку.

Нема сумніву, що молитви всіх та й Ваші багато нам тут допомогли. Тут за большевиків дійсно поплила кров ріками та нема багато питомців і Професорів між живими.

Семінаруцька церква лежить в грузах, з неї кромі кивота і риз нічого не врятувалося. Тепер до Семінарії на Академію ми перенесли іконостас з молитовниці та бібліотеку. Життя на Академі поступає правильно. Тепер стараємося про дозвіл на печатання Богословії.

Приїздити Вам тепер і неможливо і булоби невказане. Старайтеся використати час на науку і молитву, коли Господь Бог судив Вам найтися тепер в таких обставинах.

Здоровлю Вас щиро, відданий во Христі

о. Йосиф Сліпий

О. Іван Прашко
Рим.

* * *

Львів, 3.12.1942

Дорогий Отче!

Дякую за листа і всі відомости. Мамі посилаю від Вас поміч. Напишіть коли Ваша докторська промоція, зглядно що Вам до неї ще потрібно.

Сердечно здоровлю
най Бог благословить
+Андрій

О. Іван Прашко
Рим.

* * *

Ч. 339/43 Львів, 24 липня 1943

Дорогий Отче Йоане

Сердечно дякую за лист з 9 липня і за всі подробиці про Вашу працю, які подаєте, Всі зібрані відомости про архіви і то, що в них находиться про нашу Церкву дуже цінне, бо як настане мир треба буде нам продовжати відписи римських архівів.

“Osservatore” на жаль не дістяємо, не маю способу переслати пренумерату. Якщо потрафите в редакції вистаратися це, щоб на кредит висилали радо при першій нагоді гроші їм вишлю.

Про Ваш поворот до краю я рад би старатися, але не роблять ніякої надії на позволення.

Сердечно здоровлю, най Бог благословить

+Андрей Митрополит

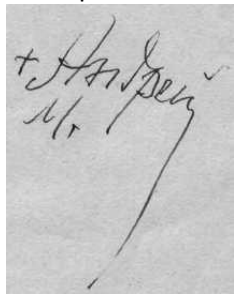

Вс. о. Прашко Іван
в Римі

* * *

10 березня 1963 – Лист Блаженнішого після звільнення.

Слава Ісусу Христу!

Ватикан, дня 10 березня 1963.

Преосвященіший Владико і Дорогий Брате,

Як мило мені подякувати Вам за привіт і побажання і привітати Вас як Владику Українців в Австралії. Це справді подія небувала. Скільки я чув про Ваші старання і запевнюю Вас про мої молитви за Вас, Ваших священиків і вірних. Дай Боже, щоб наша Церква в Австралії під Вашим проводом закріпилась і сталась остоєю святої віри серед Українців за океаном.

Христос Воскрес!
+ Йосиф Митрополит

Його Ексцеленція
Преосвященний Владика
Кир Іван Прашко
Єпископ, Апостольський Екзарх
Українців Австралії.

* * *

Слава Ісусу Христу! Ватикан, дня 9.10.1978

Ваше Преосвященство!

Радію цілим серцем, що можу привітати Ваше Преосвященство з Ювілею 20-річчя Вашої хіротонії і подякувати милосерному Богові за двадцять літ Вашого щасливого і благословенного архиєрейського служіння своїй Церкві і свому Народові.

Прохаю прийняти мої найкращі побажання в цей Ваш, Вашої пастви і нашої Церкви щасливий день Ювілею, а водночас і запевненні горячих молитов, щоб Господь дарив Ваше Преосвященство кріпким здоров'ям, силами, ласками та довгим віком, щоб Ви в Божому дусі провадили далі не лише своє стадо в Австралії, Новій Зеляндії й Океанії, але щоб і продовжували помагати великому нами початому ділу відбудови й обнови нашої Церкви на поселеннях і в Україні. Щасти Вам у тому, Боже !

На многі і благі літа, Владико !

Во Христі відданий

Преосвященніший Владика
Єпископ Іван ПРАШКО
Апостольський Екзарх
А в с т р а л і я

* * *

Головна Рада священичого
Товариства св. Андрея
у вільному світі

Слава Ісусу Христу!

Високопреосвященні Митрополити, Єпископи
і Апостольські Екзархи!

Дізнавшись, що в скорому чи пізнішому часі відбудеться знову Синод Української Помісної Церкви, дозволяємо собі як Головна Рада свящ. Т-ва Св. Андрея, що продовжує на чужині діяльність того ж самого Т-ва, що було основане

в Галичині, мало апробату Слуги Божого Кир Андрея й тепер має затверджені свої статути духовною Владою, просити Вас усіх взяти під увагу деякі постуляти свянщенства, яке ми репрезентуємо.

Ми переконані, що священство, що має безпосередню стичність з народом-вірними 2 знає душпастирську практику, може подати до нарад деякі завваги чи пропозиції, що матимуть по заапробованні їх Єпископським Синодом певне значення з душпастирській праці, а тим самим причиняться до поширення царства Божого в нашому народі. Просимо не вважати наші пропозиції якимись порадами для Єпископів, які мають виконувати свою владу, але як голос священиків, що потребують помочі з боку Синоду і журяться майбутнім нашої Церкви на чужині і в краю.

Наше Т-во репрезентує в Европі 50 священиків, а в інших краях і континентах разом понад 250 священиків, то значить у вільному світі понад 300 священиків-душпастирів. Хоч як трудна є праця нашого Т-ва на чужині, то все ж таки ми дещо доброго зробили для нашого клиру. Не наводимо фактів та в потребі зробимо це радо, щоб не бути голословними.

Передусім ми думаємо, що перед скликанням Синоду наші Владики повинні, засягнути опінії свого клиру, чи він має які домагання,чи прохання до цього авторитетного "парляменту" і одночасно виконного органу для. цілої нашої Церкви. Не знаємо, чи наші Владики, хоч в деяких краях, перевели анкету між клиром і вірними про справи, що будуть трактовані на Синоді і чи поставили питання, чи священики 3. наші брацтва, чи інші церковні, організації мають якісь побажання до Синоду, Це роблять усі народи й усі Церкви на Заході. Є деякі речі добрі на Заході й ми повинні їх перебрати, бо вони вже від довгих років є з практиці й приносять поодиноким Церквам користь. Де Владики через обмежену скількість вірних і священиків не мають дорадчого тіла, просимо перед Синодом скликати надзвичайні Собор-чики, на яких би один день священики помолились в наміренні Синоду, спільно обговорили духовні потреби даної Церкви/ в якійсь державі/ і відтак коротко сформулували б свої постуляти, що мали б більше загальний характер. Зовсім ясно, що в такі справи не можуть ніяк встрягати політичні кола прямо чи через священиків, що належать до політичних партій. Також було б добре, щоб і священики висловилися до програми нарад, яку предкладає Секретаріят Синоду, і висловили б свої думки.

Ми переконані, що наші Владики несуть перед Богом і. нашим народом величезну відповідальність за все, що діється, або в короткому часі станеться в нашій Церкві на еміграції, а також в краю, бо з материком мусимо бути все в контакті. Думаємо, що на Синод не вистачить кілька днів. Великі завдання вимагають більше часу і застаиови й дискусій.

Ми переконані, що наш Єпископський Синод сам рішає про долю нашої Церкви на чужині., що не потребує дорадників з боку латинників, які не розуміють ментальности нашого народу й особливих еміграційних обставин. Ми певні, що всі постанови, корисні для нашої Церкви, апробує по Синоді Святіший Отець, який,як бачимо з його промов з різних нагод,є одночасно духовним опікуном Польської Церкви в краю/ дає поради польському Єпископатові/ і на чужині. Він усюди підкреслює, що,будучи Папою, є одночасно і поляком, і це добре, хоч деякі італійці його за це критикують.

Які особливі побажання маємо до Вас, Дорогі Батьки Духовні?

1. Незвичайно пекучою справою є скоре полагодження спору, що трагічно розвивається в Англії. Не входимо в цю справу, нікого не обвинувачуємо, але спір і чвари, в які вмішаний наш клир і Апостольський Екзарх Кир Августин, є скандалічні. З нас сміятимуться і сміються чужинці. Колись по війні, були сварні, між політичними партіями, тепер вони дещо припинились, а вся злоба сварні перенеслася на церковне поле. Цей спір є не тільки шкідливий для нашої Церкви й вірних в Англії, але він розноситься, як якась пошесть по всіх краях нашого поселення. Він ділить наш Єпископат, він став предметом засідань Конгрегацій, Римська Церква; хоч які має спори, що торкаються доґматичних чи літургічних справ /проф. Кюнґ, Уте Гайнеман, що вічно критикує німецький Єпископат, а останньо і поїздку св. Отця до Німеччини, Лєфевристи/, якось дає собі раду з тим: нікого не суспендує, не викидає з церкви, не лає, не веде до церковних Судів, бо знає, що з часом все успокоїться і піде в забуття. А в нас то страхіття! одні священики суспендовані, другим заборонено появлятися на території даної дієцезії чи Екзархату. Суспендовані на парадах відправляють разом з Єпископами, які є з іншого краю. Здається треба скликати один великий Трибунал, щоб усіх судити.

Ми подаємо копію нинішнього листа також до Святішого Отця з проханням, щоб рятував нашу Церкву, бо й на нього паде відповідальність за цей розбрат на церковному полі в нашій Церкві на еміграції. Тільки проситимемо Святішого Отця, щоб зробив це сам, без дорадників, які вмішані також, у наш розбрат і замість його гасити ще більше розпалюють. Вони стають раз по цій стороні, раз по тій, але їх не обвинувачуємо, бо вони не розуміють психіки нашої сварливої української натури. Чи не ліпше, щоб наш Синод, продискутувавши добре цю справу, розв'язав її мирним, спокійним способом. Суспензами й іншими карами в нинішніх часах цього не розв'яжеться, а навпаки тільки загостриться і будуть тяганини по церковних і світських судах.

Просимо Вас, Дорогі Владики, не допустіть до того! Воно ще гірше станеться, коли Господь покличе до себе нашого Голову Церкви. Тепер ще його авторитет принаймні назовні серед чужих є за великий, щоб захитати вповні довір'я до нашої Церкви, на рідних землях страждучої, а тут не менше нещасної. Після його смерти ввесь моральний капітал, який він придбав своїм ісповідництвом і працею для нашої Церкви й народу може розлетітися. Залишимося купками розсварених вірних та Єпископів, які може й не будуть зі собою говорити а про якийсь Синод не можна буде й думати. Перші симптоми цього нещастя вже появилися в наших газетах духовних і світських.

Не наводимо різних прикладів зі статтей наших Владик чи світських людей, бо вони вже аж надто відомі.

Ми твердимо, що всі ми стоїмо на фалшивих позиціях, які треба зревідувати й наперед знайти відповідні заходи й засоби, щоб ці конфлікти, які не є суттєві, бо ніхто в нашій Церкві не заторкує фундаментів віри, що скоріш щезли. Гірше буде, коли нам священикам і Вам, Владики, вірні закинуть, що немає в нас правдивої всепрощаючої християнської любови.

Просимо Вас, Владики, також, щоб запротестувати разом з Головою нашої Церкви проти надто дразливого вмішування чи встрягання Свящ. Конгрегації у внутрішні справи нашої Церкви. Не можна приписувати ще живому Голові Церкви, скільки він має дати уповноважень своєму Коадюторові і яке поле до діяння. Були в історії Церкви Кардинали й Митрополити спаралізовані, але далі виконували свою церковну владу аж до смерти і Рим не давав їм якихось опікунів, як для малолітних чи нервово хворих.

Того не робить ніяке цивільне право, а що доперва церковне, А навіть, якби цей Голова Церкви був немічний, то його Помічник з чемности все, що робить, робить у його імені, а перед народом цього не виявляє. Коад'ютор має бути однією душею і тілом зі своїм Єпископом, навіть якби йому приходилось за це терпіти. Усі ми, дякувати Богові, живемо в добробуті і не грозить нам Сибір, як нашим священикам, вірним і Єпископам в Україні.

2. Другою важливого річчю, яку просили б піднести на Синоді - це дальша освіта наших священиків, що працюють в парафіях. Багато священиків думає, скінчивши теологічні студії, не потрібно їм більше заглянути до наукової богословської книжки. Ні один лікар так не думає, ні один священик в будь-якій латинській парафії. Німецькі єпархії прикладають до того дуже багато уваги і постійно організують теологічні чи інші курси для свого клиру. Ми живемо тепер у зовсім інших обставинах, в іному світі, як перед війною і так само вимоги до клиру є далеко більші. Про те повинні подбати Владики у своїх єпархіях.

3. Важливою точкою нарад Синоду повинна бути справа священичих покликань. Як їх немає, тоді треба для майбутности приготовити іншу розв'язку, як це робить латинська Церква. Ми думаємо, що найкраще, щоб були диякони /жонаті або ні/, які виконували б свої функції згідно.з нашим обрядом /христили, проповідували, служили ці частини Літургії, які можуть самі співати з народом/. В таких випадках ніяка парафія не була б без духовної опіки, а окремі святі Тайни, для яких потрібна священича влада, від часу до часу уділяли б священики, відвідуючи дані осередки, а в тяжких обставинах і самі Єпископи.

4. Вивчити українську мову в слові й письмі повинні всі священики українці й чужинці на службі в укр. Церкві. У Німеччині священик-чужинець не отримає права сповідати й проповідувати, коли не знає добре німецької мови. Для священиків-чужинців, напр. поляків, що приготовляються до душпастирської праці, є осібні курси німецької мови, що тривають три місяці. У нашій Церкві, нажаль, є священики й українці й чужинці, що не знають, як слід, української мови, ні церковної і світської літератури. Ми всі цінимо їх поміч, але можемо ставити їм мінімальні вимоги. Просимо Синод, щоб це взяти до уваги.

5.У нас, на еміграції, принаймні, в Європі, ніхто не журиться особливо народним церковним співом. Треба б видати якийсь автентичний, опертий на студіях, Ірмологіон, яким обов'язував би всіх душпастирів. Але це ще замало - німецький Єпископат видав навіть грамофонні платівки, щоб люди й кантори чи органісти знали, як точно інтерпретувати церковні пісні, які містяться в нових збірниках, апробованих Конференцією Нім. Єпископату, співанниках. Якщо не можна цього зробити з цілим Ірмологіоном, то принаймні з головними частинами Утрені, Вечірні, і найважніше, св.Літургії.

Тепер справа скомплікувалася ще з новими українськими текстами. На практиці Владики залишають вільну руку священикам, чи впроваджувати в своїх парафіях українську мову в св. Літургію, чи ні. Рішають властиво це парафіяни в багатьох випадках, які найменше уповажнені рішати в такій важливій справі, як літургійна мова. Ми на еміграції не маємо Солунських братів,св. Кирила й Методія, щоб автентично нам переложили всі книги на українську мову і цей переклад ще підперли своєю святістю. Кожен перекладає як може і хоче, а також інтерпретує, як вміє. Ми вважаємо, що тепер, коли зближається 1000-ліття Володимирового хрещення, не можемо цілком занехати літургійну мову, яка служила нам такий довгий час, була зукраїнізована,

якої старші люди часто не бажають покидати задля якоїсь українізації чи свого рода патріотизму. У Німеччині введено німецьку мову в Літургію, але є парафії, де дальше відправляють по латині. Німецька мова ніяк не притягнула молоді до церкви та й старших, які стояли осторонь церкви. Нові Міссалє в кожному разі мають подвійний текст: німецький і латинський. Думаємо, що церковно-слов'янська мова повинна бути захована чи збережена хоч на великі Празники. Ми належимо, чи хочемо, чи не хочемо до великої слов'янської родини, яка ще в більшості, держиться цієї давньої церковно-слоз'янської мови. А крім того в Україні правиться по церковно-слов'янськи, в Галичині з українською вимовою. Якщо є переклади на українську мову, то треба б їх узгіднити з нашими, православними братами, як це зробили німці-католики з нім. євангеликами. Просимо тих справ не залишати до вирішення Божого Люду й поодиноких Владик чи священиків, бо це також елемент єдности Церкви.

б. Синод повинен вирішити практичні скорочення принаймі Вечірні й Утрені й видати українські тексти. Православні скорочують в більшості ці богослуження так, як рішить священик. Краще було б в ім'я єдности у відправах в нашій Церкві мати авторитетні рішення нашого Синоду.

7. Відносно пастирських послань нашого Єпископату вважаємо, що вони не повинні бути поміщені в політичній, партійній пресі /напр. з нагоди Різдва Христового чи Воскресіння/. Тим мусимо відполітизувати нашу Церкву, бо хто дозволяє поміщувати свої статті навіть, вже підозрілий, що він співпрацює з даною політичною партією. Церква має стояти понад партіями. Ми маємо християнські півофіціози в Европі чи Америці чи в інших краях і там є місце на послання Владик. Це старався перевести в діло бл. п. Преосвящ. Кир Іван, але йому не пощастило. Просимо взяти до уваги, що ніякий Єпископ німецький не поміщає свого послання в органах вільної преси політичної. Церква не має особливих політичних завдань, хіба щоб скартати чи осудити з проповідниці словами своїх Єпископів рішення партій чи уряду, що противляться католицькій науці чи моралі. Деякі послання наша укр. преса поміщає навіть на дальших сторінках, не шануючи Єпископа, що дав їй своє пастирське слово до опублікування.

Поступування православних Владик не є для нас арґументом. Це однак не виключає, що преса може передрукувати різні послання, але вже з офіціозів чи півофіціозів нашої Єрархії.

8. Вважаємо, також, що перед Синодом поодинокі точки нарад повинні бути оприлюднені, щоб Божий Люд знав, про що будуть радити наші Єпископи, і молився в наміренні, щоб ці проблеми добре, по Божому були вирішені. Всі вірні повинні бути зацікавлені тим, що діється з нашій. Церкві, бо до Церкви належать і вони. Коли цього немає, тоді виглядає, що зібралося якесь засекречене чи тайне товариство. Такого підпільного діяння у вільному світі не потрібно.

9. На Синод треба також допустити чужинецьку й українську пресу, якій уповноважений Синодом Єпископ чи священик подавав би автентичні вістки про хід нарад чи рішення Синоду. Це спопуляризувало б наш Синод серед нашої еміграції і чужинців. Крім того, добре було б, якби кожен Єпископ мав на Синоді свого досвідченого й освіченого дорадника, що знав би стан й потреби даної
Єпархії, щоб не дійшло до того, що загальні рамові рішення Синоду не могли через особливі обставини бути зреалізовані на місці.

10. Відносно гідного відсвяткування 1000-ліття християнства в Україні пропонуємо,

щоб наша Помісна Церква як така видала два томи сучасної історії української Церкви. У цих двох томах повинна бути зібрана й удокументована аж до останніх днів історія нашої Церкви в повоєнних часах в Україні /чи від першої світової війни, чи другої - треба б ще передискутувати/, в другому томі - Церква на еміграції. Для цього завчасу треба б приступити до збирання документів: на еміграції мусіли б поодинокі Єпархії чи Екзархати впорядкувати всі архіви, які. в даній єпархії світський історик або талановитий священик зібрав би і в скорому часі опрацьовані документи переслав до центрального Комітету, що почав би видавати поодинокі томи. Це діло треба конечно довершити, бо наша історія пропадає, а нарід чи Церква без історії, яка б вона не була, мов людина без метрики. Ці книжки залишаться тривалим пам'ятником існування й розвою чи занепаду нашої Церкви на чужині. Чиста правда, без окрас і переборщувань - найкраща історія. Пропонуємо, щоб поодинокі томи були надруковані українською мовою і мовою даного краю де є наша Церква.

При закінченні цього листа повертаємося ще раз до справи конфлікту на терені українського Екзархату в Англії. Якщо Синод не розв'яже його в цей час, то сумні наслідки цього конфлікту затрують на довший час атмосферу нашої Церкви; перешкаджатимуть усім зайнятися поважними справами, багато доброї енергії піде на писання пашквілів, очорнень, терпітимуть і далі, і Голова нашої Церкви, Владики, священики і народ. Всю енергію ненависництва, заїлости, гордости, яка в таких конфліктах нагромаджується, треба що скоріш спинити і. звернути на позитивні ініціативу й вчинки. Всепращаюча любов повинна розв'язати ці конфлікти, бо суди церковні і рішення найвищих церковних органів /напр.Конгрегацій/ не скоро приходять і їх треба оминати, бо часто вони розглядані "суб спеціє етернітатіс", а в міжчасі може вибухнути пожежа і все згорить, і добре і зле. Залишиться пустка і треба буде від нового починати, а не знати, чи наша Церква матиме ще силу відродитися на еміграції. Стан нашої Церкви зменшується по закону асиміляції. Ми не жиди й не вибраний народ. І Господь нам не поможе, якщо сваритисьмемо між собою чи в Церкві, чи поза нею.

В повоєнних часах наша Церква на еміграції завдяки тернистому шляхові на рідних землях піднеслася в гору. Про неї заговорив увесь світ, коли з'явився, муж Провидіння Блаженніший Отець наш Йосиф, Глава Помісної Церкви. Ми стали відомі й знані. Ми знайшли багато приятелів між чужими народами. Тим дорожім, зберігаймо це, не продаваймо цих скарбів і не закопуймо їх, але помножім.

Бог нас ще не віддав цілком на суд і посміховиско других народів; але як це станеться, то мусимо собі сказати, що вина наша, нашого церковного проводу, священиків і мирян.

Ось кілька проблем, Дорогі Владики, які ми просимо видвигнути на черговому нашому Синоді. Не важне нам, чи буде більше наших Владик. Може краще й ні, якщо не маємо добрих кандидатів, високо освічених, святих, палаючих гарячою любов'ю до свого народу, до своєї Церкви на еміграції і в краю, які подібно, як Слуга Божий Андрей чи бл.п. Кир Іван Бучко бажали б навіть понести мученичу смерть з любови до цієї Церкви і свого українського народу. Наша будучність, зглядно її світлість або безнадійсність залежатимуть від молитви, тісно пов'язаної з нашими ділами.

Ще раз просимо не вважати наших побажань якимись вказівками чи порадами для всіх Вас, Дорогі Владики, але вислідом наших роздумувань над будучим Синодом, його ролею і значенням для нашої Церкви.

Ми, члени Т-ва св. Андрея, також чуємося співвідповідальні за долю нашої Церкви в Україні і на еміграції.

З висловами найглибшої пошани до Вас, наслідників Святих Апостолів, і проханням про святі молитви й благословення, залишаємось з християнським привітом.

Голова
о.Іван Леськович
Ukrainische Katolische
Allerheligen Kirchengemeinde
Rehrstieg 97-99
D – 2104 HAMBURG 92
West Germany

Секретар
о.Іван Кіт
Grand' Rue. 226
B- 6000 Charleroi
Belgium

Преосв. Кир Іван Прашко дописав: отримав 13.11.1980, для всіх єпископів того самого дня відписав: Похвала, програма Синоду, хай дальше співпрацюють, цей Синод буде коротший. (Заувага наша одс.)

* * *

ЕПАРХІЯ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ В АВСТРАЛІЇ І НОВІЙ ЗЕЛЯНДІЇ

Bishop's Chancery, 35 Canning S. N. Melbourne, Vic. 3051.
Tel. (03) 329 7417.

Христос Раждається!

До Святішого Отця Папи Івана Павла II.
Ватикан.

Вже від кількох днів кружляють тут ріжні вістки про Вашу проповідь, яку Ви виголосили на св. Літургії 1-го січня, але нині прийшло англійське L'Osservatore Romano і там я прочитав, що "Olga the first Russian Saint".

А могло бути принайменче: „Olha the first Saint of the ancient Rus' or today Ukraine", але перемогли сьогоднішні русофіли з Орієнтального Інституту і зі Секретарії Статус.

А троха дальше знова читаємо: "We shall share the joy of this origins with all the sons and daughters of the Russian, Ukrainian, Byelorussian and other peoples". А могло бути: "of the Ukrainian, Byelorussian and Moscovian as those prefer call today themselves Russian". Але тут знова перемогли оо. Єзуіти з Орієнтального Інституту, а передовсім совітська-російська ніби „наука" диктована комуністичною-російською партією.

Всі москалі тішаться Вашою проповіддю, хоч дуже-дуже мало є католиків москалів, а українців католиків є сім мільонів, а разом з православними буде около 50,000.000, всі українці сумують і плачуть наслідком Вашої проповіди.

Я не всилі боронити Вас, бо історія мене вчить, що спадкоємцем Києва і Київських земель - український нарід. Тому я мушу мовчати і також разом з усіма жалуватися і

потихо плакати, що такий добрий Святійший Отець Іван Павло II так скривдив нас під впливом русофілів з Орієнтального Інституту і під впливом політичних напрямів в Секретарії Статус, і молюся, щоб Святійший Отець, як знавець історії і як знавець нинішних обставин політичних ішов за правдою і справедливістю, так як це кількакратно сказано у Вашому звернені до всіх народів з нагоди Нового 1988 року, а напевно в першій мірі до Совітів-Росіян.

Я молюся у Вашому наміренні і маю в Бозі надію, що є ще троха часу і багато нагоди, щоб Ви, Святійший Отче, направили ту кривду зроблену братньому народові українському, а передовсім нам українцям католикам.

Щиро здоровлю Вас і молюся про Вас щоденно і прошу про Апостольське Благословення для моїх вірних, нині дуже розжалоблених і для мене,

в Христі відданий
+ Іван Єп. Мельб. св. Петра і Павла
для Українців в Австралії і Новій Зеляндії.

* * *

ВІДПОВІДЬ НА РІЗНІ ПИТАННЯ!

Слава Ісусу Христу!
Мельборн, червень 1991

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Я отримую багато листів з рідних земель, около 4-5 кожного дня. В них просять про книжки релігійного змісту а саме про катехизми, Святе Письмо, Життя Ісуса Христа, Коляди, Життя Святих і взагалі про книжки релігійного змісту. А майже половина запитує мене про Українську Автокефальну Православну Церкву, бо тепер вона появилася в Галичині.

Щоби улегшити собі кореспонденцію і щоб бодай коротко розказати про Укр. Автокефальну Православну Церкву, я опрацював коротко цю справу та інші справи і передрукував їх на циклостилі і до кожного листа залучую, часом навіть хтось мене про це не просить.

Вже були вістки з України в половині 1989 р. про Укр. Автокефальну Православну Церкву в Галичині /в дальшому уживаємо скорочення: УАПЦ/, але властиво я стрінувся з деякими автокефальними православними, а навіть з одним священиком, з яким ми разом були в Богословській Академії у Львові, доперва коли Блаж. Мирослав Іван Любачівський відвідував наших вірних в квітні - травні 1991 року а я йому товаришив.

Дуже здивувало мене то явище в Західній Україні, бо до року 1989 ніхто не чув про Укр. Автокефальну Православну Церкву в Галичині. Була УАПЦ в східній Україні митроп. Василя Липківського 1921-34, але її знищили большевики - комуністи. Була УАПЦ в роках 1941-45 в Україні, але її всі єпископи та деякі священики втікли перед большевиками і опинилися в Західній Європі та в Америці і Канаді, та на еміграції продовжували свою працю. Я очевидно бажав би, щоб УАПЦ відродилася в Східній Україні, на Волині, але несподівано УАПЦ почала творитись в Галичині.

Ціла Галичина була греко-католицька. Її зліквідував той страшний Сталін при помочи НКВД і Російської Правосл. Церкви в 1946 році сумно-звісний Львівський "Собор" з 1946 р.

Тоді наш митроп. Йосиф Сліпий і всі наші єпископи: єп. Івано- Франківський, Григорій Хомишин і його помічник Іван Латишевський, єп. Перемиський Йосафат Коциловський і його помічник Григорій Лакота, єп. Никита Будка, помічник львівський, єп. Микола Чарнецький єп. Луцький, апостольський візитатор для українців в Німеччині о. Петро Вергун, - всі вони впинилися або в тюрмі або на засланні в Сибірі. Крім митроп. Йосифа, всі вони померли в тюрмі чи на засланні. Разом з ними арештували 900 священиків і 300.000 передових вірних. Мало з них поверн-улися до дому, а погинули чи повмирали смертю мучеників та ісповідників.

Ви Дорогі в Христі можете сміло сказати, що Ви є діти, нащадки мучеників та ісповідників за св. греко-католицьку віру.

Сталін і його опричники при помочі російської Церкви дальше переслідували нашу Церкву, а головно священиків, що потайки несли духовну поміч вірним і на засланні і в Україні. Здавалося тільки їм, що вони знищили Греко-Кат. Церкву. Але на сторожі Церкви стояли Божа всемогучість і слова Ісуса Христа до апостола Петра: "І я тобі глаголю, що ти єси Петро /скала/ камінь і на цім камени збудую Церкву мою, і ворота пекольні не знищать її" /Мт. 16,18/. Єпископи старалися потайки залишити своїх наслідників, а ті знова висвячували священиків, що потайки обслуговували своїх вірних. В тому часі багато молодих людей голосилося на священиків і монахинь.

Очевидно вони не могли обслуговувати всіх вірних, бо міліція, НКВД, комуністична партія і російська Православна Церква їх переслідували. Багато вірних користали з услуг російської православної Церкзи, бо як вони казали: "Ту церкву будували мої діди і прадіди то куди я піду в неділю."Так само вони могли хрестити своїх дітей, чи хоронити своїх померлих, бо ті священики з РП Церкви були важні священики і можна було в них сповідатися і причащатися, але через це вони не ставали православними. Хоч, загально знаним є, що деякі з наших вірних не ходили до тих церков і не користали з услуг Р.П Церкви, радше ходили до римо-католицької Церкви де можна було, і то є ті вірні, що високо тримали гідність нашої Церкви, хоч не раз треба було потерпіти два, три чи навіть п'ять літ тюрми чи заслання, але вони це перетерпіли, бо знали, що це за св. віру, за Христа.

І так серед переслідувань, серед терпінь, ми дочекалися до 1988, тобто до 1000-ліття віри Христової в Україні і Господь Бог глянувся на наш нарід, глянувся на терпіння улюблених синів і дочок вибраного стада, і напевно за молитвами Пресв. Богородиці в чудесний спосіб дав свободу своїй улюбленій українській Греко-Католицькій Церкві, і всім церквам і до певної міри національну свободу.

Дня 1-го грудня 1989 р. секретар комуністичної партії Михаїл Ґобачов на авдиєнції у св. Отця погодився, що Укр. Греко-Кат. Церква буде легалізована і що все майно Греко-Кат. Церкви, яке забрала Російська Прав. Церква має бути їй повернене. Це опісля потвердила Верховна Рада України. Але продовж І990 року були ріжні несподіванки. Великою несподіванкою для багатьох була ціла єрархія Укр. Греко-Кат. Церкви. Церква вийшла з укриття, як казали з Катакомб і відразу зявилася: Митроп. Володимир Стернюк, як правлячий єпископ з імени Патріярха і Кардинала Мирослава Івана Лгобачівського зі своїми помічниками: єп. Філемон Курчаба, єп. Юліян Вороновський і єп. Михайло Сабрига; з Івано-Франківську єп. Софрон Дмитерко зі своїм заступником єп. Павлом Василиком і помічником Іринеєм Біликом; на Закарпаттю єп. ужгородський Іван Семедій зі своїми помічниками єп. Йосиф Головач і єп. Іван Марґітич. Також з тими єпископами зголосилися около 400 священиків, що дотепер потайки виконували душпастирські обов'язки.

Це була геройська Церква Христова, такий був початок української підземної чи катакомбної Греко-Кат. Церкви, коли вона вийшла з підземелля на денне світло.

Зараз зачалися прилучувати до неї парафії Російської Православної Церкви - багато парафій. Це зрештою було зрозуміле. Були священики в РП Церкві, що в дійсности були греко-католицькі, і вірили по греко-католицьки, а тільки зі страху перед Московським Патріярхом і Київським митрополитом Філяретом казали, що вони є православні. То правда, що так не можна поступати, але вони так поступали.

Коли священик заявляв вірним, що він від тепер є греко-католицьким, то всі вірні казали, що вони також греко-католики і повертали до віри своїх батьків, які нераз багато перетерпіли за свою греко-кат. віру, а деякі навіть загинули на Сибірі чи Казахстані, чи в якій іншій тюрмі. Скоро почало зростати число греко-католицьких парафій.

Декуди священик твердо тримався Російської Православної Церкви і хоч багато, або більшість його парафіян заявлялася як греко-католики, він твердо тримався Р.П. Церкви і треба було, щоб тими парафіянами занялися греко-католицькі священики і зачинався спір за церкву, за церковні маєтки, який може ще і дотепер триває.

Були священики, що зголосилися до митроп. Володимира Стернюка чи до інших наших єпископів, але по довшій розмові показалося, що вони не будуть могли дальше виконувати священичих обов'язків, бо в них щось зі свяченням не впорядку або, що вони другий чи третій раз жонаті. Якщо вони не вияснять і не направлять своєї справи, то вони не можуть бути греко-католицькими священиками. Таких випадків у Львівській та Івано-Франківській єпархіях було около 70.

Дуже дивно, що якраз в тому часі, тобто з початком 1990 року почався рух за віднову Укр. Автокефальної Православної Церкви. Очевидно, ми греко-католики дуже стоїмо за відновлення УАПЦеркви там де вона була, тобто в Київі, Харкові, Полтаві, Дніпропетровську, Одесі, Житомирі, Вінниці, Чернігові, на Волині, але не в Галичині, чи на Закарпатті де всі до 1946 р. були греко-католики. Ця акція за віднову УАПЦ дуже незрозуміла і може навіть підтримувана ворожими чинниками, щоб викликати ворожнечу між людьми на Західній Україні. Тимчасом сталося щось дивного. Перша парафія, що вийшла з під юрисдикції Російської Прав. Церкви була львівська парафія св. Петра і Павла на Личаківській вулиці і її парох о. Ярема. За нею пішли другі священики з Р.П. Церкви, передовсім ті, що їх не приняли греко-католицькі єпископи. Вони зараз зорганізувалися в У.А.П. Церкву під проводом єп. Івана Боднарчука. Скоро вони знайшли 4-5 кандидатів на єпископів і висвятили їх на єпископів у Львові, Івано-Франківську, Ужгороді, Чернівцях, Коломиї і Чернігові, відтак скликали скоро синод в Києві і проголосили патріархат, а патріярхом вибрали архиєпископа Мстислава, який тепер очолює Укр. Православну Церкву в Америці, Европі, і Австралії. Це добре для православних українців, що вони вже будуть мати свого патріярха і не будуть залежати від московського, який дуже зрусифікував Церкву в Україні. Погляньте на нашу Церкву в Полтавщині, Одещині, Чернігівщині чи в Києві, там проповіди по російськи, Богослуження по церковнословлянськи, але з вимовою російською, релігійно церковні

українські традиції заникли, всі розпорядки приходять до єпископів в російській мові. Це дуже дивне і кривдяче, що Москва приказує Києву, а повинно бути противно, бо ще добрих 200 літ Москва не була знана, як в Києві вже було християнство, вже були митрополити, коли Київ називали "матір руських городів-міст." Правда, при кінці 1990 року московський патріярх надав назву: Українська Православна Церква і дав деякі права до самоурядування, але митрополит, єпископи та ще дещо мусять бути дальше затверджені патріярхом московським.

Всі ці зміни надані, щоб затримати собі бодай деякі церкви в Галичині і щоб бути сильнішими у відношенні до Укр. Автокефальної Прав. Церкви.

Булоб дуже добре, правильно і справедливо, коли б УАПЦ звернула всю свою увагу на ті українські землі, де є вже українська православна Церква, де вже була УАПЦерква від 1921 р митроп. Василя Липківського, де понад 30 єпископів УАПЦ в роках 1930-34 большевицька влада ув'язнила і знищила - там їх поле діяння. Вони на жаль почали свою діяльність від Галичини, бо тут їм легше провадити. Тут є вже священики, передовсім котрих не приняли греко-католицькі владики та другі, які бажали зістатися православними, а не належати до Російської Правосл. Церкви, отже для них була дорога до УАП Церкви.

Дуже дивне поступування влади в Галичині. Вона мала б віддати церкви, церковні будинки греко-католикам, бо вони всі були власністю греко-католиків до 1946, а тоді силою були передані православним. Тепер влада розпоряджається і передає деякі церкви УАПЦ, а деякі Російській тепер Укр. Прав. Церкві. Деколи навіть відчувається прихильне відношення центральної влади, міліції, комуністичних часописів, а головно членів Партії до УАП Церкви, а кривдяче тих всіх чинників до української греко-католицької Церкви. Це так в Галичині, але на Східній Україні ті самі чинники, тобто міліція, центральний уряд, КҐБ, і Комуністична Партія неприхильно відносяться до УАП Церкви, а за це підтримують Укр. Прав. Церкву. Чи це не є бажання Укр. Комуніст. Партії і бажання уряду, щоб в Галичині розбити скільки можна одноцілий фронт греко-католицької Церкви? Можна тут застосувати випробувану стару засаду: діли і пануй.

Прихильники УАП Церкви закидають українцям греко-католикам, що вони вже спольонізовані а тепер ще більше польонізують свій греко-католицький обряд і в кожній хвилі віддадуть Галичину полякам, тобто до Польщі. Це новий безпідставний і дикий закид. Вистарчить пригадати історію тільки 200 останніх літ і побачити як під Австрією українці боролися за свої права, за укр. мову, за свою митрополію, за свій університет, за свої наукові товариства, за економичні товариства за кооперативи і т.д. Тоді видно як греко-католики цінили і розвинули свої сили навіть під Польщею. А деколи так було, що греко-католицькі священики стояли в перших рядах змагань. А стотисячна Українська Галицька Армія, про яку І. Мазепа, що 1919 р. був премєр міністрів, казав, що це була одинока сила, на яку наш уряд міг опертися, то також щось говорить, що могла виховати греко-католицька Церква. Коли порівняти, що зробила Москва з Українською Православною Церквою, бодай 6-7 разів численійшою, як її зрусифікувала, що коли в 1921 році повстала УАП Церква і хотіли висвятити Єпископа, то в цілій Україні не було ні одного єпископа українця а всі росіяна і українці з УАП Церкви були примушені самі, тобто священики і вірні висвячувати "єпископів" хоч то не є згідне з приписами православної Церкви. При помочі Церкви дуже русифікували цілий нарід, тому це добре і дуже справедливо є, що тепер відроджується УАП Церква.

Інші кажуть, що УАПЦерква не є залежна ані від Москви ані від Риму, а є виключно українська і рядить сама собою і в братнім союзі з другими національними Церквами. Перш за все, коли ходить про Церкву Христову, ми не можемо так поводитися, щоб вибирати таку Церкву, що є незалежна ані від Москви ані від Риму. Ми повинні приняти нашою вірою ту Церкву, що її установив Ісус Христос - Син Божий. А Він установив одну Церкву і одного голову св. Ап. Петра і його наслідників римських єпископів Папів. Ми в це віримо і не вільно нам міняти нашої віри під впливом таких політичних чи національних кличів, як кажуть нам новітні автокефальні проповідники: Ми не підлягаємо ані Москві ані Римові, ми є національна чи козацька Церква.

Ми на це відповідаємо, що ми належимо до Церкви Христової, яку Він установив, і св. Петра установив Головою і Його наслідників єпископів римських. До цеї Церкви належав св. Володимир Великий і після 600 літ той наш звязок відновили наш митроп. Михайло Рагоза і всі наші єпископи в Берестю 1596 і від тоді ми є в злуці з Христовою Церквою через злуку з Папою Римським.

На тій злуці ми завжди добре виходили, бо ми були в злуці з Церквою Христовою, яка непомильно нас провадить до вічного щастя, до неба, яка стає завжди в нашій обороні. От хочби в нашім теперішнім нещастю за останніх 45 літ. За той час були папи: Пій 12, Іван 23, Павло 5, Іван Павло 1, і останний папа польського походження Іван Павло 2-гий. Скільки разів вони нас підтримували на дусі, скільки листів в нашу користь вони писали, скільки разів вони цілий світ християнський закликали до молитви за нас і за наших братів православних, то тяжко перечислити.

Думаю, що можна сказати, що завдяки усильним старанням теперішного Папи Івана Павла 2-го наша Церква вийшла з катакомб на денне світло і то як переможця, бо має 10 єпископів, і нині около 1.000 священиків, має Верховного Архиєп. Кардинала Мирослава Івана Любачівського, який 30-го березня вступив до Катедри св. Юра і тепер відбулися надзвичайні, що так скажу тріюмфальні відвідини наших вірних у всіх єпархіях. Деякі автокефальні Церкви в одній державі поділилися на дві і на три ріжні автокефальні Церкви - не дай Боже, щоб таке сталося з УАП Церквою.

Ще хочу порушити деякі свої справи, що так скажу особисті, а які мають відносини до порушених справ. В часі мойого побуту в Україні я стрінув п'ятьох товаришів богословських студій у Львові. З одним я стрічався вже від 1969 р. Він перейшов страшні муки через 30 літ заслання і як він казав був під землею і на землі, був по цілій Сибірії, останньо в Казахстані, а то що він пережив то трудно собі уявити, одним словом страшні переживання. Він скінчив Богословські студії три роки скоріше від мене і я його намовляв, щоб він святився, але він все ще чекав і не був рішений, він боявся взяти на себе священичу гідність. Так само не був рішений і з 1979 і 1988 р, а тепер вже рішився, але був дуже хворий, я його сповідав і причащав і дав йому св. Тайну Єлеопомазання і він в Томину неділю упокоївся в Бозі - вічна йому пам'ять!

Другий товариш відсидів в тюрмі і на засланні вісім літ, але все приготовлявся до священства і я уділив йому тепер тайну священства.

Третий і четвертий товариш були висвячені в 1939 році, відбули по 8-10 літ Сибіру і там працювали також як священики, а повернулися, то працювали в підземній Церкві і тепер жертвенно душпастирюють.

П'ятий священик перейшов в 1946 р. до Російської Правосл. Церкви, а тепер належить до УАПЦеркви. Я стрінувся з ним і ми довго говорили на тему УАПЦеркви і він також почав говорити, що латинська Церква, тобто Папа і Польща накинули нам ріжні нові обряди і ми тепер виглядаємо ні пес ні баран. Я йому то все заперечив і сказав йому, що теперішник папа і взагалі всі Папи нічого так не бажають як того, щоб ми мали той сам обряд, який ми прийняли в часі хрещення св. Волрдимира. Мій товариш все це знав, бо ми разом вчилися, але інші так говорили і він за ними повторяв. Також повторив той аргумент, що ми, тобто греко-католики дуже спольщені і тягнемо до Польщі, але скоро відкликав всі ті фантастичні аргументи.

Він добре знає і я знаю, що між нами, вже може від 150 літ є течія, /головно деякі Василіяни/, яка старається впровадити деякі зміни в обряді, але не основні, прим. клячання в церкві на св. Літургії, клячання до св. Причастя, не уживають губки, деякі Молебні змінили дещо, запровадили вервицю та ще дещо. Це на те, щоб ми відріжнялися від православних, бо дійсно ми маємо що якийсь час до діла з росіянами, які силою хочуть нас навертати як прим. 1875 року на Холмщині і Підлясю, 1914-15, коли російські війська заняли Галичину і 1946 знова в Галичині. Щоб росіянам не було так легко нас "навертати", тому вони уважають, що ми мусимо мати деякі більші ріжниці. Це не було б так зле, якби вони ті новости, ті ріжниці впроваджували згідно з духом нашого обряду, а не брали живцем просто з латинського обряду. Крім того якась свобода в обрядових справах також мусить бути, і не можна абсолютно всього вимагати покинути, але поволи, при помочи усвідомлення, при помочі Духовних Семинарій, при помочі наших Синодів. Мій товариш добре знав ті справи і мусів зі мною погодитися.

На закінчення розмови він заявив, що таки він лишається в УАПЦеркві, бо то є Церква подавляючої більшости українського народу і я також повинен про це подумати і подібно як він станути по стороні УАПЦеркви, іншими словами намовляв мене, щоб я також пристав до Укр. Автокефальної Прав. Церкви.

Я йому відповів, що він на злій дорозі у важних справах зміни віри. Він зле зробив, що зі священика греко-католика став російським православним, а тепер другий раз став українським автокефальним. То є політичний підхід до справи віри, а це не вільно практикувати в справі зміни віровизнання. Він міг з греко-католика стати православним, якщо він переконався, що греко-католицька віра є неправдива, що Ісус Христос не оснував її, не назначив Ап. Петра головою Церкви, що та Церква шкідлива для українського народу, то це могло б бути причиною до зміни віри. Тимчасом він зі страху змінив свою віру і приняв православну, хоч може "в дусі" уважав себе греко-католиком і так минуло понад 40 літ. Коли однак настала свобода для греко-католицької віри, він повинен був покаятися, звернутися до греко-католицького єпископа і він напевно поміг би йому упорядкувати справи совісти і зовнішного згіршення. Але тоді якраз почалася справа з Укр. Автокефальною Правос. Церквою і той священик уважаючи, що якраз та Церква є добра для українського народу перейшов до УАПЦеркви. Він знова зле зробив, бо справу віри продав за національну справу. Крім того, то ще залежить яка віра буде найліпша для українського народу. Я думаю і вірю, що найліпша віра для українського народу є Укр. греко-католицька віра, бо це правдива віра, бо греко-католики є завжди добрими і примірними громадянами, добре співжиють з другими віровизнаннями і

історія вчить, що греко-католицьку Церкву Москва найбільше старається цілковито нищити, а при тім греко-католицька Церква це західня Церква і старається відтягнути Україну від Москви, а більше прилучити до Заходу, подібно як в Еспанії, Франції, Англії, Німеччині, США, Канаді, Польщі, Чехословатчині, Мадярщині, Словенії, Хорватії .

Ще запитував мене той священик, яка тепер офіційна назва нашої Церкви. Я йому відповів, що в Галичині чи в Україні є дальше назва Українська Греко-Католицька Церква, але в Европі чи Америці чи в Австралії це слово "Греко" дуже утруднює, щоб определити нас кудись. Дуже часто французи, англомовні чи навіть німці зачисляють нас до православних греків. Тому ми просили передовсім Апостольську Столицю, щоб назвали нас Українська Католицька Церква Византійського Обряду і так ми фіґуруємю всюди на Заході або в скороченню Укр. Кат. Церква.

Ці інформації подаю, щоб легше було відповідати на листи, бо часто, а властиво майже в кожнім листі, щось запитують про ті справи, тому я вибрав найбільш дискусійні справи і видрукував на циклостилю та вкладаю до кожного листа.

Щиро здоровлю і бажаючи Вам і Вашій родині всього доброго, благословлю всіх з цілого серця

+ Іван Прашко єп.
для українців в Австралії і Новій Зеландії.

* * *

Слава Ісусу Христу!

Мельборн, 2.9.93.

Всесв. о. Др. Іван Гриньох Мітрат
Нарінґ. Мюнхен

Всесвітліший Отче Професоре і Мітрате!

Дуже я втішився Вашим листом, повним різних справ, а радше повним різних розв'язок.

Зачну від кінця.

Справа Ювілею 400-ліття Берестейської Унії. Думаю, що трудно залишити цю справу, бо вона цілий час є актуальною. Перш за все, тоді ясно виступила роля Москви в українській справі. Москва вже в часі Унії мала вплив на наші манастирі і церкви, де ширила ненависть до співжиття з Католицькою Церквою під проводом Папів. І Константин Острозький був одним з тих, що на нього мала вплив Москва, а опісля в 20-тих роках І7-того ст. чим раз частіше стрічається, що Патріярхи і різні їхні висланники їдуть до Москви про пожертви, а Москва їх, і без того насторожених антиунійно, ще більше формує в тому дусі, а вони зі своєї сторони, вертаючись через Україну так формують різних монахіх чи монастирі, Єпископів і міщан.

З другої сторони, наші монастирі Галицькі, Київські, Білоруські безнастанно їдуть до Москви, щоб отримати поміч, хоч їм не дуже потрібно, але то є прикмета важна і сьогодні, думаю, що не виключно українська, що хто дав того "правда на селі".

В такий спосіб витворилася протиунійна ментальність і вона цілий час зростала, опісля головно через Академію Могилянську, а пізніше виключно з Москви через свою філію, виключно свою, в Україні. І так ціле І9-те ст. і аж до нині.

Це наставлення проти єдности з Католицькою Церквою зі сторони православних існує до нині і вони так виховані і зжилися а тим крайно шкідливим баґажем і думають що це чиста правда і навіть не здають собі справи, що вони в цілому під впливом Москви в церковних справах а також політичних. Нам конечно треба цьому зарадити. Очевидно, то треба робити делікатно, щоб не зачіпати, не вдаряти в дуже болючі місця. Я думаю, що добрий в тих справах є о. Др. Дмитро Блажейовський. В нього є багато історичних аргументів з часів перед-Унійних і Гнійних. Забув як називається нова історичка, чи "істеричка" Василіянка, що в Римі працює над Історією Церкви в Україні, але все зачинається від неї.

Не мав я нагоди говорити з істориками в Україні, але здається вони так само мають і живуть з московським баґажом.

Дуже добрий є Володимир Дашкевич і він здається є без московського багажу і він багато міг би нам допомогти, але він розсівається всюди і він всюди заанґажований.

Нам треба допомагати нашому Патріярхові скільки це можливо, бо Владика Михаїл Гринчишин має дуже добрі думки але від думки до її здійснення ще далеко і він є також як Митрополит Максим, тільки по стороні Редемптористів і тільки по стороні Апостольської Столиці, хоч навіть не знаю що ставити на перше місце. Владика Митрополит Германюк багато перешкодив нашому Патріярхові Йосифові і багато він і Владика Володимир Стернюк шкодять тепер Патріярхові а крім того він має на совісті і Париж, і Лондон, а може також тепер Торонто.

Треба було б щоб Блаж. Патріярх перебув ще один або два роки, а за той час може покажеться хтось, хто був би його гідним наслідником.

Трудно зорієнтуватися як там є в Україні, коли говорю про Україну, то маю на думці і Львів, і Київ, і Харків, Дніпропетровськ, Одеса, Чернівці і Ужгород. Навіть не орієнтуюся про положення в Галичині і в Києві, а що там на сході, тоя майже "табуля раза". Я був там двічі, і в Харкові, Дніпропетровську, Одесі ну і бував на Закарпаттю, але як там стоять справи то не маю уяви. Одно знаю, що треба було б працювати. Треба було б мати зорганізовано інтелігенцію і дати їй добрі напрямні і щоб були бодай одиниці, що тримали б високо прапор. Можливо, що є такі одиниці і напевно мусять бути, але як їх відшукати і розбудити в них того духа, того я не знаю...

Ще одно слово про нашого Архиєпископа Мирослава Марусина. Я вповні згідний з Вами, але він здається не має особистости а є голосом Римської Курії на яку ми часто нарікаємо і то справедливо, але де коли вона має слушність.

Мушу вже кінчити і Вам напевно вже наприкрилося читати ті "випоціни мозґове" і забираю Вам дуже дорогий час. Дуже щиро Вас поздоровляю і бажаючи Вам всього найкращого, молюся про Вас і
благословлю Вас з цілого серця

+Іван Прашко

* * *

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Високопреосвященний і Дорогий Владико! 9.7.1993 р.

Справили Ви мені велику несподіванку! На сам празник Різдва св. Івана,Предтечі, почта принесла мені Вашу цінну посилку!А це ж день Ваших і моїх іменин.. .Дивні діла Твої, Господи! І не тільки це. В своєму житті і праці Ви йшли слідами цього нашого св'ятого Іменники, тримаючися його заповітних слів: йому подобає расти,мні же маліти!"

Перекидую сторінку за сторінко Ваш журнал "Церква і життя" і спомини стають живими... Ви й інші на знімках мої незабутні студенти Богословської Академії... Дальше Ви, молодий священник в Римі. Ваші клопотання за полонених з Дивізії і за сотки емігрантів до Полудневих Америк.... Навіть мені дали Ви пашпорт Червоного Хреста! Зберігаю його в своєму архіві... А далвше -Ви Владика. Щиро відданий великій Ідеї Українського Патріярхату і якоюсь мірою мій помічник... Бо ж цю Ідею треба було постійно ЖИВИТИ в оточенні св. п. Патріярха Йосифа, а Господь ущасливив мене працею біля нього... Я і не доглянув, що Вам "стукнула вісімдесятка... Пробачте за недогляд... В моїй уяві Ви були сімдесятилітним! Та, видко, час летить, бо ось і мені сповниться в цьому році 86, а 18 вересня 92 р. минає 60 років мого ієрейського служіння...

Ваша праця в Австралії і Новозеляндії-десятки будівель-церков-просто ЧУДО! Образ цього континенту /імедж/ наскрізь інший... ДАР МУЧЕНОЇ УКРАЇНИ... А Україна зі своєю Церквою - це вже СВІТОВИЙ ФЕНОМЕН!...

Зрадів я знімкою св'ятця-єпископа Діонізія Н'ЯРАДІ, бо і в мене зберігаю його фото в розмові зі мною, коли ми оба були гостями в Сл. Б. Андрея, у Підлютому, літом 1936 р.

Додам ще приятелів-знайомих-незабутий командир УПА, Клим САВУР-Клячківський, Мирослав Болюх. . .

ЧУДОВА ТРІЙЦЯ - АНДРІЙ, ЙОСИФ, МИРОСЛАВ-ІВАН! Господу Богу Всемогучому дякую за незаслужене щасття, могти бути свідком їхніх трудів і їм, по своїм силам служити....

Після такого введення, що стосується минулого, переходжу до сучасного. Ви, Дорогий Владико, подали свою резиґнацію, подібно як це зробив Владика-Митрополит Германюк. Як мені відомо, єдиний Владика Торонтонський, Ізидор не зрезигнував. Респектую рішення кожного Владики, хоч скажу відкрито - РІШЕННЯ /Ватиканське/стосовно Східніх Церков є ПОРУШЕННЯМ ПРАВ ЦИХ ЦЕРКОВ, отже НЕЗАКОННЕ...

Що ж до СУЧАСНОГО... Втримую особисті контакти з молодим поколінням, з діяспори ряд моїх студентів - Борис ҐУДЗЯК /Гарвард/, Андрій Онуферко, Михайло Димид, Іван ДАЦЬКО, Рафаїл - Студит... З усіма мав нагоду відбути довші розмови... Вони все ще "слухають" моїх оцінок, хоч сам я ніколи не виступаю як учитель... Борис Ґудзяк /подумайте-син багатих батьків/, освіта знаменита, вирішує залишити все і посвятитися праці в Україні, прийняти ієрейські свячення в безженному стані... Які дивні шляхи Божого Промислу! Існує вже студентська і академічна ОБНОВА... Підтримую, як можу, навіть

фінансово... А там чудові люди, між ними і мої племінниці в другій генерації, студентки університету...

На різних особах і "типах" мушу поіменно зупинитися. Господь простить мені гріха, коли мої критичні зауваження болючі...

Питання релігійности і християнської свідомости: - все залежне від виховання в

батьківському домі. В західній Україні воно в порядку. Чим дальше на схід, тим більше спустошення. Я вдячний Господу Богу, що моя оціліла родина зберегла ті цінності завдяки моїй сестрі. Померла перед шести роками... Залишила три доньки, найстарша в родинному селі Павлові з середньою освітою, інша в любешові в затроєній чорнобильській зоні, наймолодша - в Червонограді, шахтарському місті... всі працюють. Дві з них здобули освіту - лікаря-помічника і будівелвного інжинера. Червоноград лежить на території сокалвщини. Це моя квартра в україні!

Згідний з вами, дорогий владико, що скоро в україні справи не наладнаються, але одно певне: завернути колесо історії і впрягти україну наново до імперіяльного московського воза вже нікому - включно з москвофілами в европі і америці - не вдасться...

"Мутатіс мутандіс"- сказане про українську суверенну державу можна сказати й про українську церкву, оглавлену патріярхом Києво-галицьким і всієї Русі. Очевидно треба рахуватися з тим, що всякі - "лихії люди" будуть "мішати", щоб спекти свою печеню... до цих "лихих" мішателів зараховую, напр. Покійного владику Мстислава... окричаний патріот /!/ а в серці московський застрик, отруя, ненависник усього, що католицьке, греко-католицьке чи "уніятське"... я знав цю людину ще від 1930 р., коли мандрував по волині впродовж двох місяців... Коли на "наказ" Леоніда кравчука він хоч-не-хоч прибув на перепохоронення бл. патріярха Йосифа, я навіть поздоровив його в його фотелі...ідея патріярхату була для нього чужою, але хитрий малорос, зорієнтувавшись, що це ідея мобілізуюча, зробив усе, щоб себе проголосити патріярхом україни, раз за поміччу такого ж служки москви, як філярет, потім митроплита володимира... у висліді нашкодив і в галичині, де виник рух за автокефалію української православної церкви. Вістря цих "патріотів-автокефалістів", свідомо чи несвідомо, не берусь судити, знову ж скероване проти української католицької церкви... кінця цього заколоту ще не бачу.

Є ще в Галичині і на Закарпатті т. зв „Русская Православная Церков"... Її "начальство" поросло маслом натомість треба мати вирозуміння зі стадом вірних.вони народились в україні, яку вважають своєю батьківщиною, москва для них чужа. Цікаво, що генерація українська ставиться до них як до своїх ровесників прихильно, не збирається їх викидати з України, як це проповідували "бандерівці"- /по тихонько проповідують ще й сьогодні-/. Наведу приклад зі свого спостереження: В Навечеря Різдва Христового 1993 р. я опинився зі своїм шофером, німцем, в граничній місцевості Чоп, Ужгородська область. Німець полагоджував пашпортові і митні формалвности /я віз в дарунку для своїх в Червонограді американське авто, крайслер/- я сидів в авті. Приходить до мене затруднена в митниці жінка, виправдується, що не вміє добре по українськи, хоч тут роджена, але батьки росіяни. Спокійно відповідаю, що все розумію, нехай не клопочеться. росіянка прослезилася, все мені пояснила, виповнюючи формулярі. ми попрощалися як рідні. Чи маємо її виганяти з України?

З пригодами я добився до Червограду. Свою подорож описав я і передав братові, о. Степанові. можливо опублікує Америка, орган митр .Ст.Сулика. А мій брат врятував солідний спадок св. п. Павла Стахова, розділив його, додаючи і свою лепту, і вислав на УКУ і св. Софію в Римі, велику пайку для Патріярха Івана Мирослава, на колегію св. Йосафата в Римі, навіть для Східної Конґреґації, хоч вона цього собі не заслужила, бо там ще живе настанова Бріні, Віллебранса, ну й,

на жаль, нашого архиєпископа, урядовця Мирослава Марусина... і він "мішає", колотить каламутну воду... О. Івана Дацька трактує, як "мальчика"... ніяк не хоче - допустити, щоб його і о. Рафаїла, одноголосно одобрених синодом владик в Україні до єпископської хейротонії...

Щераз вертаюся до питання релігійности і християнської свідомости. Спонукує мене до цього письмо мені особисто незнайомого Вашого вірного, Андрія Данилюка з Дагденонґ, Вікторія, Австралія. З причини захворіння не міг я йому відповісти. Він пише: "Отримав книжечку, Православ'є і Католицизм, прочитав... Зауважується, що наша молодь у більшості не вкючається в церковне і громадське життя. Беручи під увагу одну з постанов другого Ватиканського Собору, що вірні повинні брати живу участь у церковному житті. Кількох нас батьків говорили з нашими молодими людьми, які причини їхньої неучасті, на що ми отримали деякі їхні відповіді, зауваження. В громадському житті деякі старші цупко тримають їхні позиції, забагато роздорів як релігійних так і громадських. Вони не чують в других католицьких церквах слідуючих назв-висловів, як „Зі страхом Божим і вірою приступіть", замість з любовю Божою. Кажуть молоді і ми так думаємо, що Бог "не повинен для нас бути страхом". Причащається раб-раба Божа, чому не слуга-дитина Божа. Нас вчили і ми дальше є проти ріжного рабства, чомусь тільки у церквах ми дальше є рабами. Є більше зауважень, що потребують поправ чи замін. Про подібні думки ми рівнож говоримо, тому вважаємо поділитися з Вами. Бо ж Ви, Отче, Вашими дорогами щось в цьому можете порадити. Коли уведено в нас це рабство і страх, чи є можливим це замінити, щоб миле було для уха, старе воно чи молоде. Колотнеча в нас з назвою, вживається Грекокатолик і Український Католик, чужинці мають нас за греків при назві греко. Коли є німецькі, по польські чи другі католики, то чому при австрійському додаткові мусимо цю назву вживати. Очікуємо Вашого слова."

Андрій Данилюк.

Навіть, якщо б я був здоровіший, не відповів би я на цього листа, не порозумвшися з Вами, Дорогий Владико! Тепер переписав я все, що написане. Відповідь могла б бути дипломовою працею! Перемішане все-східня і західня духовість, реформаторські тенденції в римокатолицьких Церквах по всіх країнах світу, богословське розуміння понять Божого страху, віри тощо. І дуже виразне –Відчуження Молодої Генерації від своєї Церкви. На поселеннях воно справді так. Інакше там, де Виховники були віруючі і практикуючі Батьки. Знову приклад з мого спостереження в Червонограді. Я сам був заскочений несподіванкою- і батлки і діти, навіть найменший Петрусь /11 років/ МОЛИЛИСЯ ВРАНЦІ ПЕРЕД СНІДАНКОМ і ВЕЧЕРОМ ПЕРЕД СПАННЯМ... Ніхто не наказував це були направду щирі молитви!

Феномен ХРИСТИЯНСЬКОГО ДОМУ!

Бувають і куріози в житті церковному на Україні. Ось о. Прокопів переклав латинську мессу на українську мову. Перекладом послуговуються польські єпископи на Україні, насаджені там теперішнім Св. Отцем... Вислід - латинізація і польонізація...

Обходячи своє 60-десятиліття, міг я служити в св. Юрі разом з братом Св. Літургію... О.Дацько мав Слово, а катедралнний храм гудів від співу чудовоно хору... Боже мій, Боже .. .Яке чудо!

З Блаженішим Патріярхом Мирославом-Іваном відбули ми з братом довгогодинні розмови. Кожного разу відвідую його, йому потрібно ВИТРИМАТИ... Весною цього року

я третій раз полетів до Києва, потім автомашиною до Червонограду. На летовищі в Києві начальник летовища зробив усе, щоб мені влегшити формальности...

Незабутніми залишаться в памяті мої відвідини місця, де відбувся ЗБІР УГВР в САМБІРСЬКОМУ ЛІСІ... Там тепер Заповідник-Чудовий парк для відпочинку. Я разом з кількома священиками з Самбірщини і Скільщини поблагословив памятковий камінь... Був гостем в урядових колах, особливо в Зоряна Попадюка, колишнього старшини УПА і вязня, тепер заступника Л. Кравчука в цих західноукраїнських районах...

Патріярх Мирослав-Іван найгідніший переємник спадщини Андрея - Йосифа... Недостає в Україні добре зорганізованої інтеліґенції в якійсь мирянській організації. Інж. Гречко, добра людина, так само і депутат Косів, яких знаю, але їм бракує організаційного хисту... Є там ще п. Леся Крипякевич з дому Цегельських, трудолюбива, старається все обєднати в організації УХР - Українська Молодь Христові. Підтримую її, де можу, корегую недоліки, зрештою, ми й посвоячені...

Подобалося мені, що Ви згадали ВІДРОДЖЕННЯ. Головою колись була Др. Парфанович, я був заступником її... МОРАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ у такій організації, очевидно з пристосованими до сучасного стану гаслами, було б дуже побажане

Тепер ще до 400-ліття Берестейської Унії... При всій моїй пошані до її творців-митр. Потія, єп Тернецького й інших, я хотів би сказати: ЗАЛИШІМ ДЛЯ ІСТОРИКІВ-ДОСЛІДНИКІВ... Побоююся, що святкування викличе наново заколот ....

Дякую за архиєрейське Благословення, в молитві не забуваю про Вас,
щиро здоровлю й остаюсь як завжди відданий у Христі Господі ієрей-

* * *

АПОСТОЛЬСЬКА ЕКЗАРХІЯ
для Українців католиків візантійського обряду
в Німеччині і Скандінавії

Schonbergstrabe 9
Postfach 860127 D-8000 Munchen 80
Tel. (089) 98 33 98

Ч. 412/АЕ 21. липня 1993

До Преосв. Владики Івана Прашка
Єпископа в Мельборні
А в с т р а л і я

Преосвященний і Дорогий Владико,

Щиро дякую за цінне письмо з дня 1-го липня ц. р., а зокрема за гарне видання "Церкви і Життя" у зв'язку з Вашим прощанням.

Переглядаючи це видання подивляю Вашу жертвенну і так успішну працю для блага наших вірних в Австралії і Новій Зеляндії. Разом з Вашими священиками та вірними складаємо нашу подяку за те все, що Ви зділали для нашої Церкви.

Водночас молимо Всевишнього, щоб дарив Вас здоров'ям та силою для дальшої праці для св. Церкви й України.

Особисто щиро дякую за Вашу приязнь і прихильність, яку Ви виявили для моєї особи.

З найкращими побажаннями остаюсь відданий в Христі

+ Платон
Єпископ Апостольський Екзарх

* * *

CURIA GENERALIZIA
SUORE ANCELLE DI MARIA IMMACOLATA
VIA Cassia Antica, 104 – Tel. 3295748
00191 ROMA

ч. 340/93 31 травня 1993 р.

До ВПреосвященнішого
Кир Івана Прашка
Мелборн, Австралія

Слава Ісусу Христу!

ВПреосвященніший і Дорогий Владико,

Прошу прийняти мій щирий привіт з подякою за Ваше Архиєрейське Благословення й молитви за нашу Загальну Капітулу, яка відбулася в Римі від 25-го квітня до 15-го травня 1993 р.

У днях 10-11 травня Капітула вибрала нову Раду:

Сестра Тереса Кіто (з Бразилії) - Головна Настоятелька
Сестра Юстина Коваль (з Канади) - 1-ша Дорад. й Заступниця
Сестра Стефанія Сема (з США) - 2-га Дорадниця
Сестра Вероніка Ґралюк (з Югославії) - 3-тя Дорадниця
Сестра Міріям Дзубак (зі Словаччини) - 4-та Дорадниця

Секретарку й Економку вибере Головна Настоятелька зі своєю Радою.

Дякуємо Вам дуже, Дорогий Владико, за Вашу ввічливість і підтримку. Ваше слово признання й заохоти були для нас, учасниць Капітули, великою заохотою до щирої, отвертої й відважної перевірки нашого апостоляту, щоб піддаючись діянню св. Духа, ми, Сестри Служебниці, якнайкраще могли відповісти на заклик Святішого Отця Папи Івана Павла II до Нової Євангелізації.

Щоденна особиста молитва, взаємоподілення на підставі двох Папсь-ких документів «Євангелізація в Сучасному Світі» і «Звіщення Євангелії» усвідомили нас про потребу постійного навернення, щоб наше життя, наша присутність мали силу притягати інших до Божого Царства.

Вдячним серцем Богові за Його дари й ласки, із запевненням наших молитов і співпраці, остаюсь з глибокою пошаною і в любові Ісуса,

с. Тереса Кіто, СНДМ
Головна Настоятелька

* * *

Сестри Служебниці Непорочної Діви Марії
Провінція Співстраждання Матері Божої
вул. Пасічна 8, Тел. 71-81-41
290038 Львів, Україна

Ч. 147/93 Львів, 22 червня 1993

Дорогий Владико Іване,

Провінційна Управа Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії з України складає Вам щиросердечну подяку за дар для нас (135 $), які ми від Вас отримали.

Пам'ятаємо за Вас у своїх щоденних молитвах, молимо Всевишнього, щоб благословив Вашу так важливу працю для Церкви і народу.

Просимо Вашого Архиєрейського благословення для всіх нас.

З вдячністю і молитвами,

с. Порфірія Грень СНДМ
Провінційна Настоятелька

* * *

Слава Ісусу Христу!

Мельборн, 2.8.93

ВПреподобна Мати Тореса Кіто,СНДМ
Головна Настоятелька Сестер Служебниць
Р И М

Преподобна Мати Терезо!

Звертаюся до Вас в справі евентуального приїзду Сестер Служебниць до Австралії. Покищо нічого певного не знаю, але дуже багато говориться про можливість приїзду Сестер Служебниць і це вже багато непокоїть наших вірних. Правда, є тут деякі що радше з родинних причин хотіли б щоб Сестри Служебниці приїхали, але думаю що загал вірних або нічого в тих справах не забирає голосу, або неприхильно до тої справи наставлений.

Я Вам скажу свою думку оперту на довголітнім досвіді. В Австралії є місце тільки для одного Чину Сестер а тепер тут є вже Сестри Василіянки. В Австралії є всього 25.000 українців розсіяних по цілії Австралії. Більші скупчення є в Мельборні, около 1200 родин, тобто около 5000 осіб, в Сіднею 4000 осіб і так само в Аделяйді 4000 осіб. В інших місцевостях як Перт около 1200 осіб і Брізбейн около 300 осіб. Тих 5000 осіб в Мельборні, вони не живуть разом чи в якомусь скупченні, але розсіяні по цілому великому Мельборні, що начислює 3 міліони населення, так само в Сіднею, чи Аделяйді чи Перті.

Сестри Василіянки займаються навчанням релігії в українських школах, відвідують хворих, також дбають про прохарчування священиків, дбають про церковний спів, опікуються Марійськими дружинами і декуди Вівтарними Дружинами та очевидно, дуже гарно дбають про храм Божий, про Святилище, захристію.

Дуже важним заняттям Сестер є друкарня яку вони провадять в Мельборні і вона друкує щотижня "Церкву і Життя" 8 або 12 сторінок, та видає різні підручні книжки, як пр. молитовник українсько-англійський, молитовник в Україну і різні друки.

Отець Др. П. Дячишин і я здається від 1953 р. зверталися до Сестер Служебниць з проханням щоб приїхали до Австралії на працю, але вони зволікали цілий час і відкладали і то з причин незадовільних. Я, як приїхав наш пок. Патріярх Йосиф Сліпий я звернувся до нього за поміччю, щоби мені поміг спровадити Сестер Василіянок і так Сестри Василіянки опинилися в Австралії. Опісля через Сестру Маарію Моравську, Сестри Служебниці кількакратно хотіли працювати в Австралії, але я з тої причини, що тут є місце тільки для одного Чину, був противний. Правда, раз під великим тиском головної Настоятельки я згодився, але їхні умови були такі, то не можна було їх приняти, і я відмовився.

Тепер я дальше уважаю, що тут є місце тільки для одного Чину.

Правда, я тепер вже не є діючим Єпископом, а я вже перейшов на спочинок, однак користаю з нагоди і пишу до Вас, що в Австралії є місце тільки для одного Чину.

Дуже дякую за листа з 31 травня, тобто за повідомлення про вибір Вашої нової Ради.

При тій нагоді хочу поручити справу Сестер Служебнинь в Збаражі біля Тернополя, де Сестри до приходу більшовиків, тобто до 1939 р. мали гарний дім і гарну захоронку, а опісля комуністи забрали. Тепер наші вірні і о. Янішевський, парох, і п. Іван Додик, голова церковного Комітету, відзискали вже цей дім, але ще є потреба Сестер Служебниць, бодай щоб на три місяці приїхали, опісля трохи опустили і знов приїхали, бо ніхто не навчає дітей релігії.

Щиро Вас здоровлю і всіх Сестер Служебниць що їх знаю і не знаю і благословлю Вас і Ваиу працю з цілого серця.

* * *

19 вересня 1994

Преосвященний Владика Кир Петро Стасюк
Норт Мельборн

Преосвященний Владико!

Нав"язуючи до нашої з Вами телефонічної розмови в справі В-тва "Просвіта" і "неясних" для Вас фінансових справ /"Просвіта", моя хата/, я тоді закінчив
розмову так, що якщо до тижня не відкличите тих "неясних" справ, то я напишу до Блаженнішого Патріярха Мирослава Івана зажалення, що Ви мені не даєте спокійно дожити старости. Такий самий лист я напишу до Східньої Конґреґації.

Тиждень минає і я хотів би знати, чи я маю писати листа.

При цій нагоді хочу пригадати Вам, що я лишив Вам 340.000 дол. в Епархії готівкою до розпорядимости, а около 150.000 дол. в парафії і не маєте жодних довгів.

Я також вже казав мґр. Куцілеві, який займається фінансовими справами нашої

Епархії, щоб не давав вгляду нікому в книжки, включно з Вашою особою.

Остаюсь з християнським привітом -

Слава Ісусу Христу!

* * *

Bishop's Chancery

381 Dryburgh St. N. Melbourne, Vic. 3051. Tel. (03) 328 4955

22 вересня 1994

Слава Ісусу Христу!

Преосвященний Владика Кир Петро Стасюк
Єпископ для українців католиків
в Австралії і Новій Зеляндії
Норт Мельборн

Преосвященний Владико!

Нав'язуючи до останньої нашої розмови, де Ви просили мене, щоб я інтервеніював перед Преп. м. Анісією ЧСВВ, в справі оплати за машини, я говорив довго з нею, але я жодного зобов'язання не взяв, про що Ви мене просили.

При цій нагоді я довідався, що адвокат п. Михайло Парасин з Сиднею не говорить про якісь 226,000 дол. З його листа і з заяви м. Анісії ЧСВВ виходить, що мова є про 97.000 дол., на що складаються ок. 74.000 дол. вартість машин і 23.000 дол. вклад "Просвіти" в нову будову приміщення друкарні, яка лишається власністю парафії, а ціла будова коштувала ок. 80.000 дол. .

Я хочу ще раз торжественно заявити, що "Просвіта" є компанія і що Ви не маєте права до фінансів цієї компанії. Добре було б, щоб Ви не шукали собі непотрібних клопотів і вертались з претенсіями і розшуками до минулого, тільки пильнуйте своїх справ, які починаються від Вас. Бо Ви готові вишукати ще 2-3 справи з минулого які тільки скомплікують Ваше положення. Виглядає мені, що Ви хочете перебрати цю малу суму грошей, а нічого не думаєте, що сам суд може зажадати від Вас винагороди за пророблену минулу працю для Сестер Василіянок. Це відноситься так до "Просвіти", як також до будинків, де вони зараз мешкають.

"Просвіта" вже існує від 1968 р. і якщо там є якісь гроші, ок. 80.000 дол., то є мінімальні гроші зароблені тяжкою працею бідних Сестер і залишіть їх в спокою.

При цій нагоді ще раз зазначую, що "Церква і Життя" могла виходити тільки при умовах, що я не був в силі докладати ані одного доляра до її появи. Тільки завдяки дармовій праці, чи евентуально за мінімальною винагородою Сестер Василіянок, м. Анісії, с.Лукії, с. Макрини та великої праці відповідального редактора бл. п. Юрія Венльовського, при співпраці інж. Мирослава Болюха, а відтак і його наступника, було можливим видавати газету.

Жалувалася мені м. Анісія, що Ви вимагаєте від неї якісь рішення, а вона є

тільки монахиня і над собою має Ігуменію м. Марію ЧСВІ м. Архимандриню Дія ЧСВВ і ще якісь дорадники.

Ще раз хочу знати, чи Ви признаєте мою "Дарчу Грамоту" Сестрам Василіянкам, чи дальше маєте якісь сумніви, бо я ще не написав зажалення, а від цього залежить моє рішення.

Щиро здоровлю і бажаю всього доброго Вам і нашій Епархії, остаю

З християнським привітом

Слава Ісусу Христу !

+ Іван Єп. Прашко

* * *

Ще в справі „Церква і Життя”!

В Обіжнику владики Петра Стасюка з датою 13.10.1994, за підписом Епарха, між іншим дано таке твердження: „Церква і Життя”. Новий редактор газети : „Церква і Життя” є пан Богдан Рудницький, який приїхав до Австралії з України кілька літ тому. Він бувший редактор церковної ґазети Владики Сабриги. Пан Рудницький працює як редактор громадського Вісника в Мельборні”.

Ось так представив владика Стасюк нового редактора. Насамперед второпність вимагає, щоб уведення даної особи базувалося на правді.

Сам журналістичний хист пана інж. Мирослава Болюха, вимагав, щоб прослідити правдивість цих слів поданих в офіційнім Обіжнику Владики. В тій справі, пан інж. Болюх написав листа до Кир Михаїла Сабриги, якого відповідь, подаємо:

Українська	Ukrainian
Греко-Католицька Церква	Greek-Catholic Church
Канцелярія Тернопільської	Ghancery of
Ternopil	
Єпархії	Eparchy
УКРАЇНА 282001м.Тернопіль	UKRAINE 282001 Ternopil
вул.Сагайдачною, 14	Sahaydachnoho St., 14
Тел. 2-24-73,2-08-90	Tel. 2-24-73, 2-08-90

До пана Ярослава Болюха Тернопіль,14 листопада 1994 р.Б

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ

ВЕЛЬМИШАНОВНИЙ ПАНЕ!

Сердечно дякуємо Вам за листа, якого Ви мені прислали і за всю інформацію, яку Ви мені в ньому подали. Хвала Богові я є здоровий і працюю для добра Церкви.

Відносно пана Богдана Рудницького, про якого Ви мене запитали. Я не можу собі детально пригадати, чи я його знаю, але з певністю Вам заявляю, що він ніколи не працював редактором нашої церковної газети тому, що на початку утворення нашої єпархії такої газети в нас не було.

Передаю Вам своє благословення і мої найкращі побажання

* * *

Слава Ісусу Христу !

Рим, 12 жовтня 1994

Преосвященний Владика
Іван ПРАШКО
Мельборн - Австралія
Ваше Преосвященство!
Дорогий Друже!

З болем серця довідався я про Твою важку недугу і хочу запевнити, що щодня молюся за Твоє здоров'я і в окремий спосіб згадую Тебе у щоденній Святій Літургії.

Знаю про Твої клопоти і дав я уже зарядження нашим каноністам опрацювати відповідний еляборат про права єпископів-емеритів.

Немає потреби мені Тобі говорити, що все є в Божих руках, і якщо така Божа воля, Ти ще зможеш довго жити і зробити багато добра для нашої Церкви і народу тут на землі. Ото ж не думай про смерть, ані про похорони, а гляди з християнським оптимізмом вперед, бо над усім стоїть Господь Бог.

Я також не чуюся надто добре, маю клопіт з ногами, тяжко мені ходити. Мене всі питають, як моє здоров'я, а я відповідаю: «Я не хворий, але також і не здоровий». А тепер у Римі мушу щодня іти на Папський Синод до Ватикану та брати участь в нарадах про ролю монахів і посвячених осіб у Церкві.

В Україні справи нашої Церкви стоять досить добре, хотяй політично і економічно Україна дуже нестабільна. Наш новий Президент Леонід Кучма обіцяв покращання економіки, та того поліпшення ще не видно.

14-ого вересня відбули ми у Львові наради Постійного Синоду на якому визначили в основному святкування 400-ліття Берестейської і 350-ліття Ужгородської Уній. Координатором цих святкувань обрано мого помічника Владику Василя Медвітя, а координатором до підготовки наміченого Патріяршого Собору, який передбачений на вересень-жовтень 1996, обрано другого мого помічника Владику Юліяна Ґбура.

Нові мої єпископи-помічники працюють вірно і добре. Тому що канонічне право передбачає чіткий поділ між архиєпархіяльною і патріяршою курією, я назначив владику Юліяна Ґбура протосинкелом Генеральним вікарієм Львівської Архиєпархії, а владику Василя Медвітя - вікарієм монаших справ.

У патріяршій курії, як Тобі зрештою відомо, крім мене самого і членів-єпископів Постійного Синоду, склад наступний: Канцлер - о. д-р Іван Дацько, Голова Трибуналу - о. Йосиф Андріїшин, Економ - о. д-р Рафаїл Турконяк -Студит, Референт Літургічних Справ - о. Гліб Лончина - Студит. Всі вони добре працюють і сповняють своє завдання.

Маю ще іти тут у Римі на різні розмови. Чекаємо на формальне визнання, що територією нашої Церкви є вся Україна, а не лише Галичина, Буковина і Закарпаття.

От і стільки новин. Не буду Тебе більше мичити своєю писаниною. Держися кріпко в Бозі, будь доброї гадки, і пам'ятай, що все у Божих руках. З моєї сторони знай, що я завжди за Тебе молюся.

Твій приятель
+ Мирослав І. Кард. Любачівський

* * *

Слава Ісусу Христу!

21.10.1994

Блаж. Патріярх і Кардинал
Мирослав Іван Любачівський
Патріярх Києво-Галицький і всієї Руси
Палата Св. Юра, Львів

Ваше Блаженство і Дорогий Патріярше
і Дорогий Друже!

Дуже дякую за цінного листа з дня 12 жовтня 1994р. і за цінні інформації та за пригадку що над нами є Господь Бог який всім керує і за всі молитви Твої в мойому наміренні.

Я хотів би відписати подібним листом; але не маю так що писати, хіба напишу звичайні вістки.

Перш за все про моє здоров'я яке є в добрім стані, тільки щось зі зором дуже погіршилося, а решта все в порядку, іде до кращого.

Дещо про моє всіляке положення: Владика Петро Стасюк, мій наслідник, якого я прийняв щиро і все йоми передав і фінансові справи, думаю 340,000 готівки в банку, епархіяльних, без жодного довгу і здається понад 165,000 на рахунку парафіяльнім. Ми гарно його прийняли, привітали і він зачав свою діяльність. Трохи людей поділив на старих і молодих і всю владу старається передати молодим, це викликало поважне незадоволення, але якось справа іде на перідь. Крім того, він думає, що то є велика Епархія, дійсно велика бо обнімає цілу Австралію, Нову Зеляндію і Океанію, але вірних має всього около 15-17 тисяч, може більше, але новий владика підозріває що всюди є більше і хотів би мати добре ім'я в пресі і між другими владиками, одначе це йому не вдається.

В його відношенні до мене, то видно, що всюди він хотів би бути на моїм місці серед вірних, але мені здається, що це йому також не вдається, а може вдасться.

Моїх порад він не слухає. На початку я його просив, щоби він не спроваджував Сестер Служебниць, але він сказав, що як будуть проситися, то він їх прийме, а мені здається що він їх вже прийняв і тепер зачинаються труднощі між Василіянками а Служебницями. Він старається уневажнити мою обітницю підписану трьома священиками, що Василіянки які жертвенно працювали і працюють на терені Вікторії, Н.П.В. і Аделаїди, щоб хоч принайменше за це дістали монастирі на власність в Мельборі, Сіднею і Аделаїді і він старається уневажнити мою волю підписану чотирьома визначними нашими священиками:

о. Ігор Шпитковський, о. Іван Шевців, о. Бовден І., ЧНІ(?), о. Д. Сенів або о. В. Іванчо. Надівкола цієї справи зачалася велика дискусія. Ті монастирі належаться Сестрам Василіянкам, якщо б їх хотіли виганяти, то вони вернулибся до Арґентини з порожніми руками без жадної винагороди за 28 літ праці, інтензивної і дуже вичерпуючої праці.

Однак я Вам пишу щоби Ви були в стані мати правдивий погляд на цю справу і якщо б Церква вирішувала її щоби вирішити її в користь Сестер Василіянок.

Я не маю нічого проти Сестер Служебниць, але вони нічого для Епархії не зробили і здається, що не мають в пляні щось зробити.

Дещо про священиків і їх відношення до мене:

Є дві групи: старші священики і молодші, всі майже моїх свячень. Віддані, може навіть забагато владиці Петрові є о. Лаврентій Фут, ОП, о. Павло Березнюк, о. Симон Цькуй. Деякі священики стратили рівновагу, чи радше виглядають на людей, що мають переломаний хребет, як о. З. Хоркавий.

Дуже в інакшому світлі показався о. Володимир Волочій, о. Петро Ґай, о. Дмитро Сенів. Я думаю, що на тих можна оператися. Ті молодші священики, як о. Симон Цькуй, о. Володимир Калинецький, о. Петро Струк, то вони також добрі священики, але треба з ними бути в контакті.

Наш владика Петро думає про дияконів, але йому відраджують, бо диякон без священика нічого не може зробити, хіба бути присутним на телефоні, подібно як світська людина, секретарка.

Зі священиків що лишилися в Римі є дуже добрий священик для Вашого використання, очивидно лишаючи на боці о. Дацька, якого Ви вже використовуєте і я не знаю чому він ще не є єпископом, я написав дуже прихильну опінію про нього як це правда вимагала, але мабудь є більші перешкоди.

Чому не використовуєте на професорів до Української Г-к Духовної Богословської Академії отців: о. др. Музичка Іван, 0. др. Д. Блажійовський, та других Докторів, яких часто споминаєте в своїх листах, так евентуально мужа нашої політичної секретарки Марусі? Та очивидно є ще ддругі імена, яких моя пам’ять собі не пригадує.

Дуже тішуся, а заразом можу сказати, тішимося, що Ви є доброї думки про визнання нашого Патріярхату з юриздикцією на всі українські землі а може також з якоюсь юриздикцією на всі білоруські землі, бо вони дуже багато потерпіли через переслідування москалів, маю на думці Петра Великого, а пізніше в рр. 1780-1875, то є переслідування за часів Катерини і її наслідників.

В тій справі треба оминати опозиції зі сторони білорусинів, які є дуже підозрілі під впливом російської пропаґанди супроти нас.

В справі Унії Ужгородської, а також в справі нашої Унії і реунії я дещо сподіюся написати.

Я ще раз поручаю д-ра Івана Музичку, може навіть на Ректора Богословської Академії.

Щиро здоровлю Ваше Блаженство, молюся про Вас і тішуся, що Ви можете ще брати на себе хоч би всі ті обов’язки, про які я згадую, а дай Вам Боже велике довір’я до Його милосердя, Він знайде силу Слуги Божого Митрополита Андрея. Хай ім’я Боже буде благословенне.

+Іван Єп. Прашко

* * *

Bishop's Chancery
381 Dryburgh St. N. Melbourne, Vic. 3051. Tel. (03) 328 4955

21 жовтня 1994

Слава Ісусу Христу!

Впреосвященний Архиєпископ
Мирослав Марусин,
Секретар Конґреґації для Східніх Нерков
Ватикан, Італія

Впреосвященний і Дорогий Владико!

В справі, якій пишу до Вас, я повідомив ранішим листом Блаженнішого Патріярха Мирослава Івана Любачівського.В першу чергу хочу Вас повідомити, що я захворів на "строук", як наслідок дуже невідрадної ситуації, яка витворилася в нашій Епархії з моїм наступником. Основніше про це я інформував Блаженнішого Патріярха.

Зараз я є в процесі лікування, яке, Богу дякувати, виявляється успішним з виїмком зору, який все ще не дописує.

Хотів би я дещо насвітлити про ситуацію на терені нашої Епархії. Прийняв я мойого наслідника владику Петра Стасюка дуже щиро і передав йому добре загосподаровану Епархію з 340.000 дол. в банку і 140,000 дол, на конто парафії. Ми всі гарно його прийняли, привітали, святочно заінсталювали і він приступив до діяльности.

Вже з перших днів оперся на певну групу людей, зробив разючий поділ вірних на молодих і старих, всю владу передав молодим і це викликало поважне незадоволення і двоподіл. Крім цього, він думає категоріями якоїсь уявної великої Епархії, бо вона так звучить: Австралія, Нова Зеляндія і Океанія. На ділі тут вірних всього 15-17 тисяч, але новий Владика підозріває, що є більше і штучно хоче все розширити, щоб дістати добре ім'я в пресі і між другими владиками.

В його відношенні до мене він кожночасно намагається затерти всі сліди по мені, мовляв приїхав рятувати Церкву в Австралії, чи тепер настала ноза доба і новий спосіб урядування. В цьому відношенні він також зустрів велике негодування серед вірних.

До певної міри він мине ігнорує, не контактується, а коли я у випадку конечности даю якусь пораду, він її не визнає. Ось для прикладу я просив щоб з його приїздом він не спроваджував до Австралії Сестер Служебниць. Його відповідь була, що як вони будуть проситися, то він їх прийме, що й зробив і тепер наростають нові труднощі між Василіянкамк і Служебницями. Найгірше, що в цьому відношенні постав поважний поділ серед вірних, бо через 27 років праці Василіянки здобули тут велике признання і попертя серед вірних.

Владика Петро намагається уневажнити мою обітницю підписану мною і
чотирма визначними нашими священиками, що Василіянки за свою довголітню працю на терені Вікторії, НПВ і Південної Австралії дістали на власніст три монастирі в Мельборні, Сиднею і Аделяіді, і, які то монастирі спеціяльно для них побудовані. Довкруги цієї справи почалась велика дискусія, ростуть гарячкові настрої і невдоволення вірних. Ці монастирі належать Сестрам Василянкам,
якщоб їх тепер хотіли б вигнати до Аргентини, то вони поїхали б без жодної

винагороди за 28 літ праці, дуже відданої і многогранної.

Пишу про це тому, щоб Ви мали правдивий погляд і вірну картину, якщо б прийшлось Церкві вирішувати цю справу і щоб Вашим рішенням не нанести кривди Сестрам Василіянкам і для заспокоєння загальної опінії вирішити справу в їхню користь.

Я принципово не маю нічого проти Сестер Служебниць, але досі вони нічого доброго для Епархії не зробили, на цій малій Епархії немає місця на два Чини, при чому впроваджено Владикою Петром і малою групою вірних дуже нездорову атмосферу штучної ривалізації.

Я плянував дещо написати про деяких священиків, зокрема молодих нововисвячених, але покищо здержуюся тимбільше, що посилаю копію цього листа до більшого числа владик і священиків.

Бажаючи Вам успіхів у Вашій відповідальній праці, щиро здоровлю всіх наших спіробітників і остаюсь з християнським привітом

Слава Ісусу Христу !

Копії одержують:
Впреосв. Кир Максим Германюк, Вінніпеґ
Преосв. Кир Михаїл Сабрига, Тернопіль
Преосв. Кир Іван Мартиняк, Перемишль
Преосв. Кир Максим Лостен, Стемпфорд
Преосв. Кир Михаїл Вівчар, Чікаґо
Преосв. Владика Дмитерко, Івано-Франківськ
Преосв. Кир Юліян Ґбур, Львів
Преосв. Кир Василь Метвіт
Всесв. о. др. Іван Дацько, Львів
Всесв. о. др. Дмитро Блажейовський, Рим
Впреп. Архимандриня Сестер Василіянок м. Дія

* * *

Bishop's Chancery

381 Dryburgh St. N. Melbourne, Vic. 3051. Tel. (03) 328 4955

29 жовтня 1994

Слава Ісусу Христу!

Блаженніший Патріярх і Кардинал
Кир Мирослав Іван Любачівський
Львів, Палата Св. Юра

Блаженніший Патріярше ! Дорогий Друже!

Пишу до Тебе знова листа в ще одній справі. З'явилась нова справа, бо мій наслідник, Владика Кир Петро, не хоче передати монастирів Василіянок в Сиднею, Мельборні і Аделяїді, бо він має для них інші призначення, зокрема в Мельборні, за кого словами, він хоче мати цей монастир за свою резиденцію.

Це мало б дуже погані наслідки на всі монастирі, бо поперше люди складали пожертви в разно на будову монастирів для Сестер Василіянок. Крім цього, угольний камінь, в Мельборні на монастир Ви особисто посвячували. Тепер почає назрівати спір між Владикою Петром і мною та Василіянками. Ви могли б використати це і взяти ці монастирі під свою опіку, чи може навіть під свою власність, а остаточно вони лишилибись власністю Сестер Василіянок.

Не знаю, чи мені прислуговують якісь права і належало б спитатися компетентного в цих справах правника. Тут мова йде про три монастирі: Мельборн, Сидней і Аделяйда.

Просимо про відповідь або на мою адресу або факс, які є подані вгорі цього листа.

Про себе можу написати, що вже є в монастирі, приналежному Восиліянкам в Мельборні. Вони мають маленький шпиталик для монахинь і я там мешкаю. Мені тут добре і я поволи приходжу до здоров'я і мабуть скоро прийду до свого дому на поблизькій вулиці.

Владика Петро відбував поїздки останньо по Австралії і повернувшись виїхав на відпистку до Канади на місяць і відвідає свого хворого батька.

Кінчаю цього листа нашим християнським привітом і молюсь за Блажен-нішого Патріярха, щоб Бог дав Тобі щасливо довершити справу Патріярхату.

* * *

Bishop's Chancery

381 Dryburgh St. N. Melbourne, Vic. 3051. Tel.: (03) 328-4955

29 жовтня 1994

Впреосвященний Владика
Кир Максим Германюк
Вінніпег, Канада

Впреосвященний і Дорогий Митрополите
і мій Святителю!

Обставини змушують мене писати до Вас цього листа. Мій наслідник, Вами пропонований і захвалюваний, Преосв. Кир Петро Стасюк, я думаю, що не дописав.

Перш за все, як він приїхав, ми його дуже щиро і трожественно прийняли. Я передав йому всі справи, включно з касовими і долучив до цього 340.000 дол., а 150.000 дол. ще парафіяльних грошей.

Від самого початку Владика не зважав на мої поради, пр. щоб не

спроваджувати Сестер Служебниць, бо тут ми є мала єпархія, 8 парохій всього, а деякі дуже маленькі, так що тут немає місця на два чини, а тільки на один, то я
Василіянок, які на мій поклик і на доручення Патріярха Йосифа вже приїхали і 25 літ вже працювали з дуже гарними вислідами. Отже, для другого чину вже немає місця.

Однак Кир Петро був рішений їх спровадити і спровадив, не без труднощів.

Крім того, мимо моїх порад, він силою перебрав газету "Церква і Життя" і дай Боже, щоб вона надальше появлялася на такому поземі, як досі. Між вірними він впровадив поділ на молодих і старих, кажучи, що старі вже мусять відійти, а молоді все мають перебрати. Це правда, але він поставив цю справу досить різко. Тепер готовий втратити старих, а не осягнув ще молодих.

Крім того він окружив себе політичною партією - деяких бандерівців, а всі люди хочуть мати владику для всіх.

Тепер Владика Петро мусить якось з цих труднощів виходити, Я готовий йому допомогти, якщо він буде до мене звертатися.

Як Вам відомо, я був захворів, був в шпиталі, але вже тиждень перебуваю в шпиталику Сестер Василіянок, приходжу до здоров'я і думаю скоро перейти на мою приватну резиденцію, яка є подана вгорі цього листа.

Владика Петро, мені виглядає, не дуже дбає про свою єпархію, бо кожний вільний час використовує на свої улюблені зайняття: риболовство і полювання. Тепер поїхав на цілий місянь до Канади відвідати хворого батька.
Остаюсь з християнським привітом -

Слава Ісусу

* * *

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ЕКЗАРХАТ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ
В АВСТРАЛІЇ І НОВІЙ ЗЕЛЯНДП

30 SHIEL ST.
N MELBOURNE, VIC. 3051.
TEL. 329 7417

Слава Ісусу Христу!

9.2.1995.

Преосв. Владика Петро Стасюк
Владика для укр. католиків в Австралії і Новій Зеляндії
і Океанії.
Преосвященний Владико!

Хочу бодай коротко відповісти Вам на Ваше слово до вірих на зустрічі дня І5.1.1995 р.

Преосвященний Владико, Ви чомусь робите часто сходини з вірними. Це добре, але не часто, бо Ви маєте нагоду часто говорити з вірними і часто маєте нагоду передати свої думки вірним.

Після тих сходин я довідався, що кружляє магнетофонна касетка між вірними і я зацікавився, та мені дали таку касетку. Я її переслухав і завважив, що в ній були Ваші звернення, які відносилися до мене, до деяких священиків і я завважив, що вони були надто односторонні.

Це правда, що ми "спільно" живемо, але я собі не пригадую, щоб Ви колинебудь мене радилися, а коли я Вам радив дещо, то Ви мене не послухали, прим. я відраджував Вам спроваджувати Сестер Служебниць і подавав Вам причину, бо тут в Австралії є мало великих місцевостей, де є десять тисяч або і більше наших вірних, як де є в Канаді (Торонто, Нонтреаль, Вінніпег, Едмонтон). Я відчув, що коли Ви приїхали, то Ви мали на меті спроваджувати Сестер Служебниць. З цею справою Ви вже маєте деякі трудності, але вони будуть дальше і дальше.

Це правда, що Ви не виганяєте Сестер Василіянок і тих що помагали у видаванні "Церква і Життя", а передовсім Інж. Мирослава Болюх як головного редактора. Але Ваш лист до мене і до Сестер Василіянок та інж. М. Болюха в справі контролі абсолютної "Церкви і Життя", був в жоднім разі несприємливий і мимо уступств інж. М. Болюха за моїм посередницвом Ви не хотіли його змінити і він не мав іншої ради, як уступити, а разом з ним і всі що співпрацювали у виданні "Церква і Життя".

Я на початку як Ви приїхали, передав Вам як мойому наслідникові цілу Епархію, всі справи з тим і "Церкву і Життя", бо вона є власністю Епархії, всі фінанси і готівкою около 150.000 дол. так що Вам не треба було робити розшуки в Сіднею чи в касових книгах. Все було зроблене і ясне.

Подібно до справи Сестер Василіянок я ніколи не казав що Ви хотіли їх "виганяти".

В справі нового редактора "Церква і Життя" п. Богдана Рудницького, то Ви кажете "подивіться на газету тепер, маємо доброго і чесного редактора на довгі роки....." це напевно прикро було для п. інж. Болюха, бо він був добрий редактор, побожний і тоді газета була одна з найкращих церковних газет. Про нового редактора ще не знаємо, тільки він покликується на свою працю в Тернополі в укр. католицькому часописі під Владикою Михайлом Сабригою, але на жаль цей Владика нічого про нього не знає. Очевидно, це нічого злого не говорить про теперішнього редактора, але так справи представляються.

Одно що я міг би сказати, що не добре перед людьми говорити проти свого Єпископа, чи проти своїх священиків, прим. про о. Мітрата І. Шевціва і других.

Це що редактор Б. Рудницький каже, що йому нічого не залишив редактор М. Болюх то це напевно не є правда, бо залишив йому повний адресар всіх передплатників, лишив йому всі часописи а найважніше, лишив йому добру газету з дуже доброю опінією серед українців. Крім того, він готовий був і це була знана річ, дати всі інформації які п. Рудницький бажав би, але на жаль він не звертався до нього за інформаціями.

Маючи на увазі Ваш доклад який мене дуже багато заторкує, я не можу приняти що був мій підпис як творця фонду і я вицофую свій підпис.

Щиро здоровлю і бажаючи Вам всього доброго остаюсь з християнським
привітом

* * *

ЕПАРХІЯ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ
EPARCHY FOR UKRAINIAN CATHOLICS
in Australia, New Zealand and Oceania

Bishop's Chancery, 35 Canning St., North Melbourne.

Vic. 3051
Tel. (03) 328 4457 Fax. (03) 328 4459

4-го квітня 1995

До
Впреосв. Владики Кир Івана Прашка
Мельборн

Слава Ісусу Христу!

Преосвященний Владико!

Відколи я повернувся від Нюкастелю багато мирян мені особисто нарікає, що дня 2-го квітня ц.р. Ваше Преосвященство поводилися непристойно і непідхожою поведінкою єпископа нашої Церкви. Вони твердять, що це завдало ганьбу і, таким чином, може бути, що декотрі миряни не будуть ходити до Церкви.

Як знаєте, я не був присутний, і не хочу це вірити, бо вважаю, що Ви і я дуже любимо нашу Епархію, Ви невтомно працювали продовж багато літ, щоб заснувати та охоронити її. Я знаю, що Ви б ніколи нічого не зробили, щоб пошкодити Церкві або єпископаті.

Я би просив Вас пояснити мені Вашу ролю в цій справі, та як Ви служили Епархії на цих зборів.

Хоч багато мені неясно, я знаю одну річ, а саме, що у Перті декотрі матеріяли були мені передані. Це були приватні, конфіденційні листи - Ваші листи до мене, листи Блаженнішого Патріярха до мене, фінансові звіти нашої Епархії та парафії і т.п.

Отці повідомляють мене, що роками Ви охороняли конфіденційність Епархії, такщо я не вірю, що Ви висилаєте ці матеріяли, але хотів би знати яким способом цей матеріял лишає Ваші руки. Ми повинні співпрацювати, щоб якесь почуття власної гідности було досягнене в цій справі.

Вибачте, що я питаю ці питання, але як Епарх, хочу бути певним, що Церква, про яку ми так дбаємо і любимо, далі йшла по добрій дорозі.
Нехай Вас Господь Бог благословить.

В Христі

+Петро Стасюк Ч.Н.І.
Епарх українців католиків
в Австралії, Новій Зеландії та Океанії

* * *

АПОСТОЛЪСЪКИЙ ЕКЗАРХ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ
В АВСТРАЛІЇ І НОВІЙ ЗЕЛЯМНДІЇ

BISHOP'S CHANCERY
30 SHIEL ST.
N. MELBOURNE, VIC. 3051
Tel. 329 7417

Слава Ісусу Христу!

Мельборн, 6.4.1995.

Преосв. Владика Петро
Епарх Українців Католиків
в Австралії, Новій Зеляндії та Океанії.

Преосвященний Владико!

Вам доносять, що „я непристойно поводився як Єпископ нашої Церкви" на ширших сходинах наших вірних дня 2 квітня 1995 р. і я поводився, на мою думку, як личить Єпископові нашої Церкви.

Коли покликали мене до слова, я уважаю, що перед тим мушу прочитати з Душпатирських Вістей знаний Вам вступ. Не дивно, що душпастирські Вісті пишуть про вірних, а мабуть і про священика такі тяжкі обвинувачення, що тим людям „не дорога наша Церква, що поширюють неправду, перекручують факти, очорнюють нашого Преосвященного Владику Кир Петра"... і.т.д.

Ті що писали ці рядки, ще нічого не чули, що це клевета і можна би тих людей, тобто священиків, подати до суду, а також тих, що підписалися під тою кливетою. Я прочитавши це, заявив, що з великим болем серця, я є на тих сходинах.

Все зачалося від зустрічі Вашого Преосвященства з вірними, на яких Ви позволили собі видвигнути деякі справи, в яких Ви заінтересовані, тобто загально справи нашої Церкви, в яких Ви дещо опустили, дещо перекрутили, дещо догадувалися і вийшли цілком інакші справи. Це було дуже недобре.

Ми маємо цілу нашу промову взяту на магнетофоні. Там є докладно Ваші промови і разом з тим запрошені учасники апробують деякі части промови. Коли хтось хоче сказати щось іншого, то учасники дуже перешкоджують і не допускають до слова, а деяким пр. п. А. Ґралюкові, то прямо вирвали йому мікрофон. Це все можна провірити зі стрічки магнетофону. При кінці я просив присутних, щоб нікого не оплескували, ані щоб не перешкоджували його промові, та щоб поважно відносилися до всіх промовців і щоб дуже поважно висказувалися про Преосв. Владику Петра. Все це всіми промовцями було дотримане на наших сходинах.

Тепер знова переходжу до Ваших сходин. Опісля зачалися відповіді на Ваші заяви. Ви сказали, що ми, тобто Ви і я живемо в згоді, Ви радитеся мене і шукаєте поради. Я відповів, що Ви ніколи ще не радилися мене, а коли я щось Вам порадив, то Ви не послухали ради (Сестри Служебниці, диякони). Я радив, щоб Ви не спроваджували Сестер Служебнець, що тут тепер не треба дияконів, хіба один при катедрі, але Ви дальше шукаєте кандидатів і організуєте для них курси.

Я говорив спокійно і ніхто мене не оплескував.

Другий говорив п. Тарнавський Богдан в імені Сестер Василіянок, бо Ви в своїм слові зробили їм велику кривду і Мати Анізія в імени Матері Марії, відписала Вам, а п. Тарнавський головно відчитав той лист.

Інж. М. Болюх говорив про кривди для „Церкви і Життя", про кривди відносно його особи, що він є персона контроверсійна, та також вияснив деякі мої справи. Кожний промовець говорив ясно і його хотіли оплескувати, але предсідник п. Венгринович пригадав, що не можна оплескивати.

Опісля предсідник сказав, що може ще хтось хоче говорити і до слова зголосився п. Стефан Романів. Він вияснював деякі справи, що заіснували на попередніх сходинах з Владикою Кир Петром, та старався вияснити деякі справи, але на жаль я дещо не дочуваю і він здається відчитував не дуже виразно, так що я жодної справи не зрозумів. Під кінець предсідник хотів почути від присутних, що робити дальше. Тоді п. Ірена Савчак сказала, що добре було б про це повідомити нашого Блаж. Патріярха і такої думки був п. інж. М. Болюх, а я додав, що треба написати до Блаж. Патріярха і копію вислати до Нунція і Східної Конґреґації та вибрано комісію до написання листа.

Стільки я зробив для спокою в нашій Епархії. Присутні вірні, (прибл. 400 осіб) тепер вже довідалися докладно як малися справи на Ваших сходинах і самі чули про перебіг сходин теперішних.

Тепер можете бути дальше певним, що я нічого не зробив, щоб „пошкодити Церкві або Єпископові".

Щодо листів, то я може писав до декого в Перті, та говорив про ті наші труднощі, але жодних Ваших приватних „листів, конфіденційни листів, листів Блажен. Патріярха до мене (тобто до Вас), фінансові звіти нашої Епархії та Парафії і т.п.". я тоді міг би сказати, коли б я побачив ті листи, але я жодних листів які я мав, я не переслав до Перту чи денебудь.

Добре кажуть наші священики, що я „охороняв конфіденціяльність Епархії" але на жаль, Ви дуже часто провиняєтесь проти конфіденціяльності Епархії, священиків, Сестер Служебнець. Добре було б, щоб Ви справи зі священиками (о. Мітрат Іван Шевців, о. Мітрат Д. Сенів, Сестри Василіянки) не видвигали публично (і о. Данило Новак).

Коли я вже при тих справах, то хотів би Вас по братськи напімнути: Ніколи не говоріть публично про священиків, пр. „він не вміє по українськи, йому руки трясуться і він має недугу паркінзона, що він вкрав в мене пів мільйона долярів, не організуйте дияконських курсів, а коли вже було б то конечне, то маєте священиків які можуть повчити кандидатів на дияконів. Не робіть літургічних чи інших курсів силами австралійців, думаю про австралійців чуженців, а не про австралійців наших священиків, бо наші священики можуть бути добрі викладачі, а навіть ліпші як австралійці. Не говоріть до священиків як настоятель Редемптористів, до йому підвладних священиків-монахів (через „ти").

Дуже побажаним було б щоб Ви бодай у найважніших справах мені щось
сказали, коли відноситься до цілої Епархії, або дещо порадилися.

Добре було б щоб Ви не говорили про о. Мітрата Шевціва якось відємно, та щоб Ви полагодили позитивно справу о. Мітрата Сенівa – подумайте над тим.

Можливо, що в деяких справах я перейшов границю приличности, але мені лежить на серці добро Епархії і добро нашої Церкви і українське добро. За це все я Вас перепрошую.

Щиро здоровлю і закінчую лист нашим християнським традиційним поздоровленням

Слава Ісусу христу!

+Іван Єп. Прашко

Ще одно: Не примушуйте чи не жадайте Управи Братства чу ОУКОА, щоб солідаризувалися з Вами, або щоб підписували якісь заяви, коли вони спірні.

* * *

ПРЕДСТАВНИКИ МИРЯН
– КОМІСІЯ ЗА ПРАВА У.Г.К. ЦЕРКВИ В МЕЛЪБОРНІ –
В ОБОРОНІ СВОГО ВЛАДИКИ ПРЕОСВ. КИР ІВАНА ПРАШКО!

*

КОМІСІЯ ЗА ПРАВА У.Г.К. ЦЕРКВИ
В МЕЛЬБОРНІ

49 Corryong Crescent, Taylors Lakes, Vic 3038, Australia

2 0 Травня 19 9 5

До
Блаженнішого Патріярха і Кардинала Української Греко-Католицької Церкви
Кир Мирослава Івана Любачівського
Собор Св.Юра
Львів

Ваша Еміненціє!
Блаженніший Патріярше!

Звертаємося до Вас, як до Глави Української Греко-Католицької Церкви, в імені поважної групи мирян, які знайшли себе в невідрадній ситуації і ми не маємо іншої можливості до апеляції. Причиною нашого звернення є деякі потягнення Владики Кир Петра Стасюка, у висліді чого серед вірних в Австралії створився великий занепад довір'я до церковної ієрархії і на довшу мету це може лише привести до поважної кризи в нашій Церкві.

Зазначуємо, що ніхто з нас не має жодних особистих, групових, або сторонніх упереджень, але нас всіх журить розподіл нашої Церкви, який заіснував з приїздом Владики Кир Петра Стасюка. Хочемо поіформувати Вас про обставини і причини нашого звернення до Вашого Блаженства.Владика Кир Петро Стасюк
скликав 15/1/1995 ширші сходини мирян, де він допустився багатьох невірних тверджень, закидів і обвинувачень в сторону Владики Кир Івана Прашка, Сестер Василіянок і інших заслужених людей.

На домагання мирян скликати ще одні сходини, де були б присутні Сестри, Владика Кир Іван, і інші, Кир Петро відмовився і навіть заборонив дати приміщення для переведення таких сходин в нашій, нами збудованій церкві.

З цієї причини зорганізувалася Ініціятивна група мирян, яка скликала сходини вірних в домівці Української Громади Вікторії, на які прийшли понад 400 людей. Там вислухали вияснення та відповіді від Преосвященного Кир Івана Прашка, пояснення Сестер з зачитаного листа настоятельки Мати Анізії (яка тепер перебуває в Україні) і Мирослава Болюха від редакції газети "Церква і Життя". Треба відмітити, що на ці сходини були запрошені обидва Владики, всі отці і Сестри Василіянки. На жаль Владика Кир Петро відмовився прибути і заборонив сестрам Василіянкам і отцям-душпастирям брати участь.

У висліді вияснень і дискусій, присутні винесли постанову зібрати всі факти і документацію з висловами нашого занепокоєння і журби, і вислати до Блаженнішого Патріяха Української Греко - Католицької Церкви в Соборі Св. Юра, а копії до Східньої Конґреґації і до Папського Нунція в Австралії.

Владика Кир Петро: -

1. Публічно критикує і підриває авторитет свого попередника Кир Івана Прашка.

а/ На зібранні з вірними 15/1/1995 твердив, що Владика Кир Іван не мав права дарувати друкарню Сестрам Василіянкам, увійшов у затяглу суперечку з друкарнею "Просвіта", заперечував, що друкарня не була власністю Кир Івана і через свого адвоката вимагав повернення друкарні, і грозив цивільним судом. Ця прикра погроза судом спричинила серцеву атаку (інфаркт) у Владики Кир Івана.

б/ Досліджував, чи приватна хата Владики Кир Івана є справді його приватною власністю і чи гроші заплачені за неї і за друкарню були справді його приватними грішми.

в/ Іґнорує нами шанованого Владику Кир Івана, не з'явився на двох празниках з нагоди його 80 і 81-ліття, на посвяченню його резиденції, не запрошував Кир Івана на соборчики Австралії, як також не запрошував Кир Івана на висвячування нових священиків і дияконів (питомців і вибранців Кир Івана) .

2. Публічно негативно висловлюється про своїх священиків, або робить це в крузі свого оточення, що згодом розповсюджується серед ширшої громади. Це саме робить і у відношенні до Сестер Василіянок. Це ті сестри, які на протязі 27-ми літ щиро і віддано працювали для мирян, для церкви і для нашого часопису "Церква і Життя" .

3. Має серед вірних марку неправдомовного владики, говорить публічно неправду, дає неправдиві інформації, а коли вірні вимагають вияснення, він відмовляється і погрожує "своїми правами владики". Цим обнижує себе і свій сан
в очах вірних і має популярну назву "Владика Крутій" .

4. Владика Кир Петро з малою групою однодумців, витворив психозу бунту дітей проти батьків, про що наявно свідчать публікації в часописі "Церква і Життя" і його негативне відношення до заслужених парафіян,які і надалі є основою існування церкви.

Невже Владика Петро ніколи не застановився над тим, що підставою християнського життя є міцна і добра родина і коли дітей протиставляють батькам і то в стінах церкви, це скоро перенесеться на родинні відносини між дітьми і батьками ? Це може довести до розвалу родинного і церковного життя, яке дотепер у нас в Австралії було міцним і здоровим.

5. Нехтує і знецінює дотеперішню розбудову і закріплення Української Греко-Католицької Церкви в Австралії, а всюди починає історію Церкви від себе, мовляв: "Тепер починається щойно відродження Церкви !" А в часописі "Церква і Життя" пишеться : " Ганьба що це відродження починається доперва тепер" . . і що "Досі цілі Генерації втрачено". Цим він висловлює не лише брак пошани до свого попередника Владики Кир Івана, який побудував всі українські церкви, манастирі, доми і по-батьківському опікувався нами. Він показує своє дивне розуміння християнської любо ви до ближнього і ще дивніше розуміння християнської скромності. Чи не диво, що "відродження" ,про яке Владика Кир Петро так часто говорить, він починає роздором, сварками, конфліктом і неправдою ? Впродовж 4 0 літ нашого життя в Австралії, ми ніколи цього не мали і відчували духовне відродження неділями в наших церквах, які завжди були повні батьків і молодого покоління.

6. Забуває і не практикує заповіді Божої "Люби ближнього свого", бо не виявляє цієї лгобови до Владики Кир Івана і до Сестер Василіянок, як також до вірних, які не належать до його оточення. Зокрема вражає, що Владика Кир Петро, ще перед приїздом до Австралії, вже вимагав усунення однієї Сестри Настоятельки і це повторив ще раз тепер, не знаючи цієї сестри і не маючи на це причин.

7. Мало присвячує часу в місці осідку єпархії і часто роз'їжджає поза Мельборн і поза Австралію. Найгірше , що для власної приємності і "спорту" їздить стріляти різних диких звірів, деякі з яких є хоронені державою. Це заваджає вірним дивитися на свого пастиря, як на добру і милосердну людину, моттом якої є "Не вбивай" .
Владика Кир Петро, за короткий час свого перебування в нашій єпархії витворив конфлікт і поважний поділ людей, чого досі за 4 0 років під проводом Владики Кир Івана Прашка ніколи не було, чим гордилася українська греко-католицька громада вірних в Австралії і чого нам завидували інші.

Все це не можна промовчати. Від цього не можна втекти і заперечити цього неможливо. Ми з повною відповідальністю хочемо ствердити, що на довшу мету це буде лише посилюватися і приведе до поважної кризи в Церкві і втечі людей. Нас ще більше непокоїть, що Владика Петро Стасюк неодноразово висловлювався, що він не має в пляні довго перебувати в Австралії і що через 5-6 років його тут вже не буде.

Але що він залишить після себе?

Ми дуже боїмося, щоб не сталося так як колись в Канаді, де українські католицькі душпастирі і їх миряни, не бажаючи згубити своєї української церковної традиції,
перейшли поважною кількістю до українських православних церков, де залишилися по сьогодні

Запевняємо Вас ще раз, що головною ціллю нашого звернення є добро нашої Церкви, яка завжди була для нас одинокою запорукою проти цілковитої асиміляції тут в діяспорі. Ми власними руками і грішми збудували всі наші церкви, домівки і школи, щоби наші діти мали де практикувати наш обряд і плекати нашу мову і традиції. На жаль поведінка Владики Кир Петра Стасюка протидіє всім нашим намаганням і мріям.
Отже апелюємо до Вашого Блаженства розглянути наше звернення і винести рішення для добра нашої Церкви в Австралії.

Остаємося з християнським привітом Слава Ісусу Христу !
За Комісію
М. Белюх - Голова,
Б. Тарнавський - Заступник Голови
М. Ґралюк - член
М. Когут – Член
Р. Савчак - Член

* * *

Христос Раждається!

10 січня 1996.
Преосвященний Владико,

перш усього дуже дякую Вашому Преосвященству за ласкаву память, різдвяні й новорічні побажання та листи із 14.IX, 7.XII.1995 і 10.1.1996.

Щодо першого, то я мабуть уже відповідав. Ще раз дуже дякую за поради щодо способу і тематики написання Історії нашої Церкви в Австралії. Дякую за готовість помогти мені в завершенні того діла. Буду дуже вдячний за одержання від АЕп-а СМ Марусина копій переписки пок. АЕП-а І. Бучка в справі душпастирської обслуги українських поселенців в Австралії. Згадана документація була б найкращим вступом до плянованої Історії. Дуже цікавими є "Листи з Австралії" пок. о. М. Копяківського про його перші кроки душпастирю-вання в цій країні. Незаступимим є теж артикул Вашого Преосвященства в книзі "Українці в Австралії" як фундамент і канва на яких можна буде завершувати будову моєї Історії. Ясно,що без документів Епархіяльного архіву книга не матиме історичної вартости. І тому я вибираюсь до Мельборну при кінці м. січня ц. р., щоб бодай побачити ту скарбницю матеріялів. Частинно я вже почав писати, починаючи з "ORAL HISTORY" - спогадів кількох людей в Сіднеї.

Про мій намір приїхати до Мельборну в повищій справі я згадував Кир Петрові й виглядало що він на це погодився, але казав, щоб приїхати по Святах, що й хочу зробити, щоб зорієнтуватись у ситуації. Ночувати здається прийдеться мені в Сестер. Покищо до них про це не звертаюсь, бо не знаю коли точно поїду. А коли приїду, то про все поговоримо. Я в подібній ситуації ПЕНСІОНЕРА, але часу мені тепер більше бракує, ніж тоді коли я був у"службі".

Особливо буде цікаво поговорити про пересилку книжок до Бібліотеки Богословської Академії у Львові. Свого часу я свої виділив у параф. бібліотеці,

спакував і був готовий вислати в контейнері, але забракло місця ото ж майже всі ще не вислані. Пляную вислати решту контейнером мабуть у м. березні цього року і на тому скінчити мої пересилки. Це бо коштовна річ. Перевіз контейнера з Сіднею до Одеси а там до Львова - понад 5.000 австрал. доларів. Останній раз частину коштів покрили Сестри а решту люди, які пересилали посилки своїм рідним.

Коли буду в Мельборні то зорієнтуюсь скільки книжок буде з бібліотеки Вашого Преосвященства. Може вдаст;ся переслати всі наші книжки разом. Але тоді треба було б вже почати пакувати й перевезти їх з Мельборн до Сіднею, щоб звідси разом впакувати до контейнера. З весною, тобто в м. травні я пляную поїхати в Україну й там на місці бути при розроділі книжок, бо з різних сторін мене роблять уважним, щоб не давати їх у руки теперішнім "академікам" у Львові без особистого нагляду куди їх покладено...

Про кошти пересилки поговоримо при нагоді.

Я маюсь добре.Оце вперше в житті я "вільний" пташок, роблю що хочу, але 70-тка на плечах тягне вдолину й земля вже починає пахнути чоколадою, як казав пок. о. Микола Іванчо. Ащо ж, казав колись о. ректор Заячківський...

Тут нічого особливого не діється. Усі благоденствують , бо "DOLCE FAR NIENTE”. . .

Кланяюсь Вашому Преосвященству й остаюсь з християнським привітом,

відданий в Христі:

о. Іван Шевців

P.S. В останніх днях я став дуже "прогресивним" завдяки компютерові (що його я називаю ступою) який подарували мені від Церковного Молодечого Хору з нагоди відходу "на пенсію". Це не зла річ, але Преосвященному не раджу її брати в руки, бо це виробляє в людини новий наліг, а це в старшому віці не виходить на здоровя... Кінчу і здоровлю щиро!

* * *

P O S T U L A T I O
Causae Beatificationis et Canonisationis
Servi Dei Andreac S Z E P T Y C K Y,
Archiepiscopi Leopoliensis Ukrainorum
Metropolitae Halyciensis
27, Avenue Foch
94300 VINCENNES - FRANCE
Tel.: 01 43 28 42 39 - Fax: 0148 08 34 05

ПОСТУЛЯЦІЯ МИТРОПОЛИТА
АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО
290004, Україна, Львів-4, пл.Соборна, 3

24 червня 1998

Преосвященніший Владико!

Від років уже я регулярно інформую Вас, Владико, по кілька разів на рік, про справи які відносяться до беатифікації угодників нашої Церкви, бо вважаю це дуже важливим питанням. Спаситель запрошує: "Будьте досконалі, як Отець ваш небесний досконалий". (Мат 5:48) А святий Павло додає для нашої заохоти:"Це ж саме воля Божа -святість ваша."(1 Сол 4:3)

Чимало братів і сестер наших, духовні наші предки, пішли тією дорого сятости. За цей ідеал святости та за свою вірність Христові Ісусові, не завагались віддати навіть своє життя. Щоб ці вибрані одиниці стали непомильними прикладами для грядучих поколінь, Церква мусить видати свій вирок про автентичність їхньої святости чи мучеництва. Для цього ж вібуваються належні канонічні процеси.

Беатифікаційний процес над Богівгодним життя Митрополита Андрея розпочався сорок років том – 1958. А нинулого року - 1997 -розпочався процес більшого числа новітних наших мучеників.

Постуляційне бюро у Львові діє та працює. Церковний трибунал регулярно відбуває свої засідання та переслухає свідків. Збираються документи, письма, твори. На даний час уже друкується ще один том творів Митрополита Андрея на приблизно 600 сторінок. 5000 примірників на кошт $24,000,700. У збірнику будуть письма Митрополита на соціяльні церковні теми. Дальше, у будинку самого Державного Історичного Архіву у Львові приготовляється додаткове приміщення для більш ефективної наукової праці Постуляції.

Праця Постуляції, а також її потреби, зростають з кожним тижнем. Отож, направду прошу-благаю всіх єпископів і всі єпархії складати свої приписані датки. І наперед дякую.

З висловами приязни й братньої пошани, остаюсь

Відданий в Христі,

+Михайло Гринчишин,ЧНІ.,
Апостольський Екзарх

* * *

Слава Ісусу Христу! Мельборн, 29.6.1998 р.

Преосвященний Владико!

Я думаю що для Вас це не буде жадною новістю бо Ви напевне отримуєте листи від Преосв. Владики Михаїла Гринчишина в справі Єпархіяльних датків на Постулаційний фонд, і опісля подає задовження Австралії вже навіть за три роки.

Мені і кожному іншому Владиці дуже прикро читати про задовження Австралії бо я знаю що стало є збірки на цей похвальний фонд і тому я не буду відписувати Преосв. Владиці Михаїлові а пишу до Вас бо так каже мені совість, тому дуже прошу якось полагодити цю справу щоб Австралія не була задовжена.

Щиро здоровлю і остаюсь з християнським привітом. Слава Ісусу Христу.

+ Іван Прашко Єп.

* * *

Христос Раждається! Мельборн 9.2.1998
ВПреосв. Владика Іван Хома
Представник У.Г.К.Ц. при Ап. Престолі
Рим.

Високопреосвященний і Дорогий Владико Іване,

Звертаюся до Вас з великим проханням прислати мені книжку „Вінктус Крісті ет Дефенсор Унітатіс”, яку Ви добре знаєте бо Ви її опрацювали, таке я вичитав

у Християнському Голосі. Заразом я прошу висилати мені по одному примірникові кожної цікавої книжки про нашу Церкву а я якось справу фінансову полагоджу.

У нас тепер є голод на українські церковні часописи і на укр. книги, бо виглядає що в теперішного владики Петра Стасюка немає того заїнтересування до книжок і того що такі книжки мали б мати наші священики, взагалі тепер в парафії тут нема українських книжок ні часописів, а я не можу бути без української преси і укр. доброї книги чи часом недоброї книги. Такий стан вже тягнеться від приїзду єпископа Петра. При столі завжди є мова по англійськи... Дуже часто при столі перед всіма священиками обговорюють наших вірних що вони є недобрі, що нічого не знають про релігійні правди і таке інше подібне, що не є правда.

Тепер ще інше нарікають що вірні мало кладуть на таци і то всі під проводом владики Петра і не хочуть оглянутися назад як тому один-два роки вірні задовільно складали на таци для священиків і все були жертвенні на будову своїх церков та були прикладом для других Епархій, а тепер беруть собі за приклад Канаду і ЗСА і викликують внутрішне непорозуміння.

Для інформації можу сказати, що владика Петро, крім мельборнської таци, яка не є така зла як вони говорять, вимагає від всіх священиків ще 20,00 долярів річно а окрім цього ще існує катедратик-алюмнатик який тут досить поважний. Про якийсь фінансовий даток у формі дарунку чи іншій формі для єпископа що приготовив все для свого наслідника ніколи не було такої справи порушено на конференції зі священиками і єпископом і немаю жадної помочі від владики-наслідника...

Я вже тепер дякую за Ваш труд, щиро Вас здоровлю і молюся про Вас, щоб Ви мали силу виконувати Ваші обовязки. +Іван Єп. Прашко

* * *

Христос Раждається! Мельборн, 10.2.1998

Блаж. Патріярх і Кардинал
Мирослав Іван Любачівський
Патріярх УГКЦ
Львів

Блаженніший Патріярше, Дорогий Друже,

знаю, що наш Комітет за права УГКЦ в Мельборні тому кілька тижнів вислав до синоду наших Владик і до Нунція лист зі зажалуванням на нашого теперішнього Владилу Петра Стасюк і до тепер одержав тому кілька днів одинокий лист від Владики Любомира уповноваженого Вами. Відповідь добра, але дуже загальна. Я дуже прошу Тебе,
щоб той мій лист був добре узгляднений, щоби приходило до якоїсь доброї розв'язки. Загал наших добрих вірних терпить через Владику Стасюка, а я може найбільше. Він прийшов на все готове і тепер господарить як в себе в хаті. Поділив людей на старих і молодих, старих і старших усуває а ставить там людей молодих чи радше тих, що люблять його слухати, до яких має тепер довір'я, хоч часто не є церковні люди. Він створив цілком новий заряд Обєднання Катол. орган. Австралії, порозділив священиків які перше були всі разом і найбільше оперся на священикові о. Александер Кенез і він є головним і одиноким його

дорадником-канцлєром і семий з черги за 5 років адміністратором Владики Петра.

Від часу що він перебрав і став діючим тут єпископом я не маю жодного заняття і через це я майже чуюся слабим. Мені не дають навіть таких справ як вінчання, христини, похорони а тепер справа з відвідинами вірних з Йорданською свяченою водою, мимо моїх прохань і жадань не дають мені жодних відвідин. Офіційна заява є це що священики не годяться щоби я ходив зі свяченою водою, хоч тепер є більше в Мельборнській парафії бо є шість їх, але вже минулого року ті шість не відвідали багато людей і люди дуже жалуються, а священики не є ревні щоби відвідати всіх людей. Також за цілий час він ще не був в моїй хаті ані разу і ніколи мене не запитався чи я маю якісь гроші на видатки за хату, бо всі видатки, які є дуже поважні я оплачую сам...

Дуже прошу скоро відповісти нашому комітетові за права УГКЦ бо там є добрі люди і якби не став той Комітет то моє таке переконання що мене також вже не було б, а так ще Комітет дещо важного робить і бодай не допускає до того щоб у нас абсолютизм як у Франції коли король казав „що влада у Франції – це він".

Думаю що я написав Тобі досить справ і не можеш жалітися на мене, що я Тобі не написав.

Ще би було багато справ яких можна поговорити але я вже те лишаю, щиро Тебе здоровлю і всіх Твоїх співробітників і молюся про Тебе, щоб Ти мав силу дальше працювати для Нашої Церкви і Народу.

+Іван Єп. Прашко

* * *

Христос Раждається! Мельборн, 15.1.1999

До
Редакції журналу Патріярхат
на руки п. М. Галіва.
США

Шановний Пане Редакторе!

Місячник Патріярхат з листопада я отримав, котрого уважно прочитав.

Прикро було мені читати в статті про Австралію що мій наслідник Владика Петро Стасюк так про мене висловився у присутності заступника глави УГКЦ. Преосв. Кир Любомира Гузаря, але я йому це прощаю.

Потверджую що листа з дня 12-го грудня 1997 року котрого я вислав до членів Постійного Синоду наших Владик я писав самий і за нього відповідаю.

Після повороту з Синоду який відбувся у Львові, Владика Петро викликав мене, запитував та пропонував щоби я вицофав цього листа кажучи що за це я
маю гріха - що я відмовив.

Бажаю Вам і всім працівникам у цьому Різдвяному часі всіх обильних ласк від новонародженого Спасителя світу та з Новим Роком всего найкращого у дальшій праці для добра Нашої Церкви, благословлю всіх з цілого серця.

Христос Раждається – Славіте його!

+Іван Єп. Прашко

* * *

Христос Раждається! Мельборн, 23.1.1999р.

До членів
Постійного Синоду УГКЦ
на руки Преосв. Владики
Любомира Гузаря
Львів.

Преосвященні Владики!

Вже минає рік як я написав довшого листа до Преосвященних Владик, членів Постійного Синоду нашої Церкви.

По сьогоднішний день я навіть не удостоївся відповіді потверджуючи його утримання.

Наші славні попередники, Архипастир Скитальців Владика Іван Бучко, як і Патріярх Йосиф все відписували на кожного листа отриманого і це для нас наука. Хочу потвердити що листа я писав самостійно і з повною свідомістю, бо ходять чутки що це писав о. Мітрат І. Шевців а з преси читаю що писав інж. Мирослав Болюх.

Залишаю справи нашої Церкви в Австралії на Вашій відповідальності.

Після повроту з Синоду мій наслідник Владика Петро Стасюк мене просив щоб я вицофав цього листа, погрожуючи що я зробив гріха, але я цего не зробив бо все що в нім написано є правда і я за це вповні відповідаю.

По сьогодні для мене залишається дуже загадочна подорож і відвідини Владики Михаїла Колтуна з України. Він виявив кілька-кратно бажання приватної зустрічі і розмови зі мною, мав по тій лінії домовлення, але нажаль до цього не дійшло завдяки Владики Петра Стасюка і канцлера о. Александра Кенеза, а така розмова була конечна.

В цей ще Різдвяний час, бажаю Вам, Брати в Єпископстві багато ласк від новонародженого Ісусика та з Новим Роком успіхів в праці Постійного Синоду.
Христос Раждається – Славіте його!

Ваш у Христі брат і слуга
+Іван, єпископ-емерит

* * *

Слава Ісусу Христу! Мельборн, 26.10.1999

Всечесніший і Дорогий Отче Теодоре!

Пишу до Вас того короткого пращального листа і часто згадував Вас як і всіх священиків, бо Ви були добрим священиком і таким лишилися до остатної хвилини Вашого життя, навіть в тих дуже змінених обставинах. Ваша доброта всі ті обставини перемагала і Ви лишилися все такий самий, то значить: побожний, милосердний для всіх і все чесно і справедливо помагали у ріжних справах, бо ми священика є видима спільнота, тут на тій землі і там "ідіже ність...цебто де нема ні плачу ні ридання а тільки життя вічне".

Коби Ви могли самі нам це описати тепер!

Ми тут на тій землі тепер пращаємося і згадуємо Вас і Ваші терпіння яких Вам

не бракувало і Ви їх потихо принимали, а тепер заслужили собі на життя вічне і щасливе.

Пригадую собі Ваші дияконські і священичі свячення в Ардір та тодішний запаль до священичої праці який супроводжав Вас аж до кінця.

А тепер пращаю Вас від себе і від других священиків щоб Ви звідтам вставлялися перед Господом Богом за нас грішних і немічних і прошу дальше так як і в житті Ви молилися про нас так продовжуйте цю священичу місію і функцію перед Божим Престолом за кращу долю своїх співбратів священиків та всіх вірних яких Ви обслуговували.

Сотвори Господи священоєрееві Теодорові Вічну Память!

+ Іван єп. Прашко

Іван Єпископ Прашко

* * *

ДІМ і ДРУКАРНЯ.

З огляду на це, що понижчий лист-заява стосується власного дому Преосв. Кир Івана Прашка, дозволяємо собі її подати у цій книзі. Цю заяву повторив Всесв. о. Іван Шевців дня 28.2.2001 із власноручним додатком.

З А Я В А

Я, нижчепідписаний о. Іван Шевців, священик Української Католицької Церкви в Австралії (адреса: Unit 3, 51 Chuch Street, Lidcombe, N.S.W. 2141) оцим торжественно заявляю, що як один із Мужів Довіря (TRUSTEES) УКЦеркви в Австралії, я вважав справедливою справою, щоб єпископові Іванові Прашкові (який від 1950 р. працював для добра УКЦеркви в Австралії), на старості років забезпечити дах над головою і передати йому в повну, особисту власність дім при 381 Dryburgh Street, North Melbourne, Vic. 3051) і з тим наміром, дня 7.3.1993 року, свідомо і добровільно, з двома іншими Мужами Довіря УКЦ в Австралії (Всч. о. Зенон Хоркавий та о. Василь Іванчо) я підписав TRANSFER of LAND i.e. Certificate of Title Volume 410 Folio 943 and known as 381 Dryburgh Street, North Melbourne, на власність згаданого владики Івана Прашка.

підпис о. Іван Шевців
(Lidcombe, 28.2.2001)

ЗАЯВА

Я, нижчепідписаний о. Іван Шевців, священик Української Католицької Церкви в Австралії (адреса: Unit 3,51 Church Street, Lidcombe, N.S.W. 2141) оцим торжественно заявляю, що як один із Мужів Довіря (TRUSTEES) УКЦеркви в Австралії, я вважав справедливою справою, щоб єпископові Іванові Прашкові (який від 1950 р. працював для добра УКЦеркви в Австралії), на старості років забезпечити дах над головою іпередати йому в повну, особисту власність дім при 381 Dryburgh Street, North Melbourne,
Vic. 3051) і з тим наміром, дня 7.3.1993 року, свідомо і добровільно, з двома іншими Мужами Довіря УКЦ в Австралії (Всч. о. Зенон Хоркавий та о. Василь Іванчо) я підписав TRANSFER of LAND i.e. Certificate of Title Volume 410 Folio 943 and known as 381 Dryburgh Street, North Melbourne, на власність згаданого владики Івана Прашка.

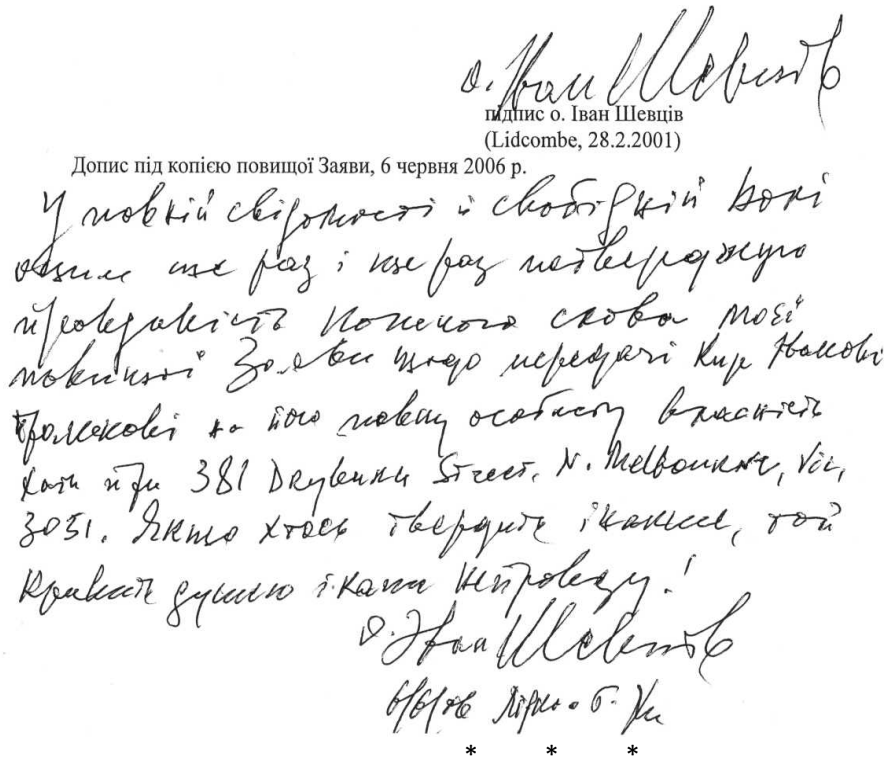

підпис о. Іван Шевців
(Lidcombe, 28.2.2001)

Допис під копією повищої Заяви, 6 червня 2006 р.

* * *

ЕПАРХІЯ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ
В АВСТРАЛІЇ І НОВІЙ ЗЕЛЯНДІЇ
Bishop's Chancery, 35 Canning St., N. Melbourne, Vic. 3051.
Тел. (03) 329 7417.

Слава Ісусу Христу!

15-го серпня, 1983 р.

ДАРЧА ГРАМОТА

Від самого початку існування нашого Апостольського Екзархату я розумів якою важною є справа мати власну друкарню, бо тоді можна друкувати часопис і всі друки для Екзархату і евентуально для всіх наших парафій. Тому від початку я владав свої власні ощадности.

Однак так добре зложилося, що від 1970 року до Мельборну прийшли Сестри Василіянки і одна з них а саме с. Анізія ЧСВВ, настоятелька монастиря Неустаючої Помочі Матері Божої в Н. Мельборні, добре пізнала друкарську штуку і друкувала все, що було потрібно, а її допомагала с. Лукія ЧСВВ і останьо ще с. Макрина ЧСВВ. Цілий технічний тягар друкарні лежить на с. Анізії ЧСВВ і її других сестрах.

Вони виконують всю працю, тобто друкування Церкви і Життя різних друків для потреб Епархії, календарів, святочних поздоровлень і всього іншого для Мельборнської парафії і для других парафій, часто безплатно а деколи за малою винагородою.

До видавання часопису Церква і Життя Епархія не докладає, а навіть не була б всилі докладати своїх фондів, а то є заслуга СС. Василіянок і очевидно п. Юрія

Венгльовського, який відмовляється приняти яку небудь, навіть малу винагороду.
У висліді друкарня Просвіта і Церква і Життя кожного року мають ще якийсь прихід.

Тому я уважаю, що всі машини друкарські і ціле улаштування друкарні "Просвіта" є власністю СС. Василіянок і за таку я уважаю друкарню і тому віддаю всі машини друкарські на власність СС. Василіянок, але під умовами:

1. Якщо настав би такий час, приміром велике чисельне зменшення вірних, що є неможливе видавати часопис Церква і Життя як тижневик чи місячник, тоді СС. Василіянки можуть відпродати друкарські машини і все інше а прихід за то є в цілости їхній.

2. Коли СС. Василіянки рішили б виїхати з Австралії чи покинути друкарню, тоді можуть всі машини відпродати в першій мірі Епархії по ринковій ціні, тобто по такій ціні, яка в тому часі є на ринку. Якщо наша Епархія не була б заінтересована тоді можуть продати машини тому хто зголоситься.

Вірю, що я поступаю справедливо перед Богом, перед Епархією і перед СС. Василіянками,

† Іван Єп. Мельб. св. Петра і Павла

* * *

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРАФІЯ СВ. ВОЛОДИМИРА
CATHOLIC PARISH OF ST. VOLODYMYR
82 Archibold St. Lyneham, Canberra 2602 ACT
Phone (06) 247 2141

Слава Ісусу Христу!

Канберра, 1б-го березня 1997

Дорогі Парафіяни,

Цими днями мені минає вже десять років після дуже тяжкого автомобілевого випадку біля Нортгам в Західній Австралії. З нього я вийшов живим тільки завдяки Божої руки.

Правда, від того дня я ніколи не повернувся до повного здоровя. Долучуючи ще і мої особисті причини та беручи все під увагу я повідомляю Вас сьогодні про мою резігнацію або відставку як Ваш парох Канберри-Квінбіян.

Ця відставка стає ефективною 25-го травня цього року. Теж з цим днем я беру одну річну відпустку.

Складаю щиру подяку Церковним Організаціям та всім вірним за співпрацю, фінансову підтримку та співжиття яке ми мали в такій родинні атмосфері впродовж вісім літ.

Якщо я когось чим небуть образив то перепрошую як рівнож і Вам все прощаю.

Буду згадувати Вас у моїх скромних молитвах; згадайте Ви і мене. Дякую!

Злучений в Молитві,
о. Володимир Волочій.

Н.Д. Взявши однорічну відпустку із душпастирської праці в Епархії, о. Володимир доглядав і помагав Преосв. Кир Іванові Прашко до кінця його життя та зайнявся його похороном згідно з останьою волею Покійного

* * *

Слава Ісусу Христу!

Рудно, 6 X 1998

Преосващенний Владико!

Щиро дякую Вам за Вашого листа і пам'ять про мене такого впертюха революціонера. Таку маю опінію в предержащих церковних властях наших. Та я не один. Колись я позитивно висловився про п. Євгена Іванківа із Чікаґа неред одним добродієм-патріярхальником. І цей борець за патріярхат сказав мені " Та він ненормальний ". О таке то буває, коли людина має свою думку, свою позицію.

Апостол Павло каже що горе від чужих і горе від своїх. Перебула наша УГКЦерква горе від чужих, а тенер терпимо і від своїх... Хочеться плакати, дивлячись на несправедливе роздавання парафій, мітрів, машин, конпіютерів і.т. д. Але, я як і Ви, оптиміст, трохи загартований в імперії зла, вірю, що таки діждемось колись Вашінгтона, і не нлачу.

Постараюсь написати дещо про боксера - о. Кенеза. Так пишу, бо так він себе величав, будучи в Нашій Духовній Семінарії. Не хочу писати про нього з упередженням, пишу як поляки кажуть "Jak nas widzą, tak nas piszą". Не тільки від нього, але і від інших діяспорників, ми, мало вчені, так вони нас називали, хотіли ми почути щось із теольогії, але чули дуже часто про бізнес, бокс, маєтки і. т. п. І ще за кулісами один про другого говорив таке " Ви думаєте, що сюди в Україну прислали добрих викладачів? Ні, сюди прислили - "на тобі небоже, що мені негоже!". Спочатку, коли діяспора давала на семінарію великі жертви, то ректорат ними розкидався. На Щедрий Вечір було запрошено багато світських людей, між ними багато екс-комуністів, начальників, котрі поміняли червоні значки на синьо-жовті.

Один із перших дорадників о. Ректора Влад. Ю. Вороновського був о. А. Кенез. Помимо нібито строгої дисципліни яку тримав о. Кенез, бігаючи за студентами навколо будинку, великого порядку не було. А тим більше Владика Вороновський сидів на двох стільцях одночасно: був ординарієм Самбір-Дрогобицької Єпархії і Ректором Семінарії. Треба було щось покидати. Владика пішов керувати єпархією і за ним пішов і о. Кенез, залишивши в семінарії свою господарку а це корови, свині, села і.т.п. З тої господарки користі було мало, хіба троха жартів, якими користувався о. Кенез. Одного разу прибіг із стайні і крикнув: Владико, Ви вже дідо, бо наша свиня мала 9 поросят! Всі розсміялися. Яка мета була у о.Кенеза, коли пішов із Владикою Юліяном в Дрогобич, то трудно збагнути. Одні вважали що буде канцлером, інші - що стане кандедатом на єпископа-помічника. Але там о. диякон Олег Проць натворив з ним якісь афери (кажуть займався рекемом) був арештований і засуджений на декілька років в 1995 році. Тепер була амнестія, то здається вийшов вже на волю. Який звязок був між о.Кенезом

а цим дияконом трудно мені сказати. Якби там не було, але після афери, діякон тут а о.Кенез опинився в Австралії і там чуда творить. Будучи в Дух. Семінарії, він казав, що в ХХ столітті святих нема, але чудотворців не бракує. Теж студентам казав що диякона висвячують на священика, коли пропадає голос, священика на єпископа коли пропадає розум. Тоді один студент відважився сказати! Отче, а що мало пропасти щоб стати віце-ректором? І почув відповідь - замовчи! Роздившись по селах, о. Кенез став твердити зухвально, що в Україні не було ніякої підпільної Церкви.

Я запротестував і сказав: якщо нас не було, то до кого Ви тоді приїхали. Я запропонував йому пройтися пішком, одним з моїм підпільним марштрутом (10 км.) лісом, під гору, яким я роками ходив до села, до старенької церкви, яку відважні люди самі собі відчиняли. Не згодився на це діяспорний герой!

Я спочатку був здивований поведінкою наших діяспорних Владик і священиків, як вони розкидались грішми. Але, одного разу я відважився сказати о. ректорові-редемптористові: Чи Ви отче хоч раз спитали мене, як я живу із родиною, дали одну, дві інтенції за декілька долярів? Тоді одержав від нього декілька долярових інтенцій на св. Літургії. А то все йшло і йде "бідним монахам! " Але, якось то буде. Караюсь, мучусь, але не каюсь! Кінчаю тенер, з повагою, цілую десницю Вашу Владико.

о. Роман Каспришин

Рудно 27.7.1999

Слава Ісусу Христу!

Преосвященний Владико!

Днями із Австралійського континенту повернувся Владика Гузар. Не знаю ще, чи полагодив Він Церковні справи там, краще як Владика Колтун. Днями я одержав випадково вістку, що в Україну має приїхати від Вас один поважний єрей! Троха поважніший від о. Фіґурека. Судячи із його виступів в "Патріярхаті", дивним стає, що в нашій Церкві можуть бути такі дволичні єреї. Як йому далеко до нашого мученика і патріота Василька Стуса, який в жахливих умовах: "жив, любив і не набрався скверни"!

Із повагою до Вас
о. Роман Каспришин

* * * * *

*

ПРОПОВІДІ.

1.6.1986 Сідней – Неділя про Самаріянку. Неділя Молоді.

Во ім’я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
=

Христос Воскрес!

Дорогі в Христу Браття і сестри! Дорога Молоде! Дорогі Діти!

В нинішнім св. Євангелію подивляємо доброту Ісуса Христа, як він для кожного приступний. Вона, жінка Самаріянка, тобто не тої самої віри, що жиди, бо Самаряни мали тільки т.зв. п'ятикнижжа Мойсея, а інших кних св. Письма не приймали, тобто не приймали книг Пророків: Ісаії, Єремії, Даниїла, Єзекиїла і інших, не приймали книг історичних, книг поетичних, як прим. не приймали
Псальмів. Кромі того в тих часах самітню жінку зачепити, це не було звичаю. А крім того, Ісус Христос своєю всевідучістю знав, що то за жінка, що мала п'ять чоловіків і той що знею тепер жиє, то не був єї чоловік.

Але Ісус Христос просить єї, щоб дала йому напитися води. І зачинається розмова. Ісус Христос відкриває їй, що „йде час, що справжні поклонники Отцеві кланятимутся в дусі і правді" і обявляється їй, що він є Месія. Вона біжить до міста і голосить всім мешканцям, а вони приходять і увірували в Ісуса Христа. Вона сталась апостолом божества Ісуса Христа і напевно змінила своє життя.

Добрий Ісус Христос, приступний для кожного, як ми співаємо на Літургії Передше-Освячених Дарів: прийдіть, покушайте, який добрий є наш Ісус Христос".

Але сьогодні є неділя Молоді і треба вам щось сказати: Так гарно складається, що то вчора закінчився місяць травень, місяць Пресв. Богородиці, а нині зачинається місяць червень – місяць Ісуса Христа Чоловіколюбця.

Пригадую собі ще з дому коли я був ще малим хлопцем, чи коли я вже ходив до ґімназії тобто до середньої школи, то цілий місяць травень, кожного вечора, ми бігли до церкви на Молебень, а рано на Службу Божу. На молебні було багато людей, може 300-400, але найбільше було молоді. То не значить, що вся молодь була на молебні, але напевно третя часть чи може більше, була кожного дня на молебні, а около 50 осіб кожного дня були на Службі Божій, і в тім 20-30 учнів, заки йшли до школи. Вже в червні було нас менше, але кожного дня був Молебень і було може 100-150, а в тім около 100 було молоді.

Коли останього дня відправлявся молебень до Пресв. Богородиці нам було прикро, ми слухали як щось останього, хоч зараз на другий день знова відправлявся молебень до Ісуса Христа Чоловіколюбця.

Чому така набожність до Пресв. Діви Марії? Бо вона „породила Христа Спаса, Ізбавителя душам нашим, як ми кажемо в нашім Богородице Діво. Значить, що все що ми маємо, ми маємо за її посередництвом: То що ми діти Божі через св. Тайну Хрещення, то ми маємо за її посередництвом, бо вона породила Ісуса Христа. Це що ми можемо принимати хліб життя – св. Причастя – то ми маємо за єї посередництвом. Те що ми можемо доступити відпущення гріхів, то ми маємо за єї посередництвом, і так зі всім. То всьо випливає з того часу, як Преч Діва Марія сказала: „Я слуга Господня, нехай зо мною станеться по твоєму слові". То всьо операється на Благовіщенні.

Також перше чудо, що Ісус Христос зробив, то сталося на прохання Преч. Діви Марії і певно були другі чуда, що сталися за посередництвом Діви Марії.

Ісус Христос вже з хреста передає нам свою Матір за нашу Матір, коли каже до св. Івана „то Мати твоя", так неначе казав: Діти, я відходжу, а лишаю Вам свою Матір, то є ваша мама.

Вона лишалася з Апостолами, з учениками, з вірними первісної Церкви і вона опікувалася і дальше опікується Церквою, тому папа Іван XXIII, назвав її Матірю Церкви.

Кілько людей зверталося за поміччю до Матери Божої за тих майже 2000 літ? Кілько разів ті самі люди зверталися і звертаються за поміччю до Матері Божої?
І вона все вислухує, все помагає, завжди в чудесний спосіб помагає! Так, що люди з переконанням співають: „Ще не чувано ніколи, щоб вона не помогла".

Та напевно дорогі Браття і Сестри, Ви так само думаєте, та напевно Ви вже переконалися, що ще не чувано ніколи, щоб Вона не помогла.

Заходить тепер одно питання: Чому тепер на молебні до Матері Божої в місяці травні приходять так мало людей, а ще менше дітей і молоді? В Мельборні кожної середи і суботи буває 50 а 70 осіб найбільше. Тут в Сіднеї ще менше. Я не кажу, щоб приходило стільки, що на Службу Божу, але щоб у парафії такій як Сідней чи Мельборн не знайшлося 100 людей, а в тім 50 з поміж молоді і дітей, щоб прийшли два рази на тиждень на Молебень до Пресв. Богородиці чи до Ісуса Христа Чоловіколюбця, не дякували за всі ласки, не просили за ріжні потреби для себе і для других – того багато людей а між ними і я, не можуть зрозуміти!

Зачнім від п'ятниці вечір цього тижня: буде молебень до Ісуса Христа Чоловіколюбця. Уявім собі Ісуса Христа на хресті, вмираючого за наші гріхи. Але ще останніми силами каже до св. ап. Івана: „То Мати твоя" і віддає Іванові свою Матір так як би казав: „То Мати ваша" і сказавши ще: „В руки Твої Господи передаю Дух мій" і схилив голову і помер, як ми кажемо в нашім Вірую: „задля нас людей, і задля нашого спасіння", помер серед страшних мук Син Божий в людськім тілі з любови до нас, щоб нам отворити двері до неба, до вічного щастя.

Багато людей користає з Його заслуг, користає з помочі Пресв. Богородиці, але є і такі, що не користають.

В 1675 р. об'явився Ісус Христос побожній монахині Марґареті Алякок в Пареу-ле-Монял, в Північній Франції, вона бачила його серце окружене терновим вінком і Ісус Христос сказав до неї: „Ось то серце, що так дуже любить людей, а в заміну отримує тільки невдячність і холод".

То дало початок в лат. Церкві великій набожности до Пресв. Серця Христового, але в нас завжди була набожність до Ісуса Христа Чоловіколюбця.

Покажім в пятницю, в год. 7-ій, що ми любимо Ісуса Христа, що він наш спаситель, що він Чоловіколюбець, і віддаймо йому любов за любов. Амінь.

* * *

31.5.1987 – Неділя св. Отців Всел. Собору в Нікеї.

В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь
Слава Ісусу Христу!

Дорогі Браття і Сестри, Дорогі діти!

Ми тепер є по вознесенню Ісуса Христа. Минулого четверга ми обходили пам'ятку Вознесення, коли 40-го дня по Воскресенні Ісус Христос взяв своїх Апостолів, учеників і там була Пресв. Богородиця і пішов з ними на Оливну гору.

По дорозі говорив їм про Святого Духа – Утішителя, що їм пішле, „відкрив їм розум, як каже св. Лука, щоб розуміли св. Письмо, дав їм торжественне доручення, щоб ішли по всьому світі і проповідували всього чого він їх навчив і приказав їм йти до Єрусалиму і щоб перебували на молитві і очікували зіслання Святого Духа.

Коли він ще говорив, почав возноситися на небо „І як вони дивилися на небо,

як каже св. Лука, то ось два ангели стали перед ними в білій одежі, які сказали:
Мужі галилейські, чого стоїте, дивлячись на небо? Цей Ісус, що вознісся... так само прийде „при кінці світу судити живих і мертвих. Тоді вони повернулися у Єрусалим і в кімнаті де відбулася Тайна Вечера і молилися й очікували приходу Святого Духа.

Ми відзначаємо пам'ятку того часу, тож молімся і приготовляймося до того великого празника Зіслання Святого Духа, щоб Святий Дух просвітив нас, щоб ми розуміли св. Євангеліє, щоб ми розуміли науку св. Церкви, щоб ми відважно визнавали свою віру, щоб ми не встидалися визнавати своєї віри, молімся, щоб Святий Дух потішив нас усіх надприродною радістю.

В цю неділю св. Церква бажає, щоб ми застановилися над Божеством Ісуса Христа і присвятила ту неділю Отцям І Вселен. Собору, що відбувся майже 1650 літ тому, докладніше 325 року. Церква щойно вийшла з катакомб, бо до 311 року була переслідувана, але зачалися внутрішні труднощі. Частина деяких священиків і деяких єпископів, передовсім з Єгипту і з Малої Азії хотіли пояснювати, що Ісус Христос це не був в повнім значінню „Син Божий", а то був звичайний чоловік, але був дуже побожний і став улюбленим Божим Сином – Божим любленцем і Бог його призначив на смерть за гріхи наші. Вони не звертали уваги на слова Архангела Гавриїла до Пресв. Діви Марії, що вона зачне під впливом Духа Святого і породить Сина і дасть ім'я йому Ісус-Спаситель. Вони не звертали уваги, що при хрещенню над Ісусом Христом уносився Святий Дух, і з неба дався чути голос Бога-Отця: „То є Син мій улюблений, він моє уподобання". Вони не звертали уваги, що Ісус Христо багато а багато разів торжественно заявляв, що він є Син Божий, що хто його бачив, той бачив Бога-Отця, що „Я і Отець, то є Одно" Ів.10,30. Або як читаємо в сьогоднішнім св. Євангелію, як Ісус Христос молиться: „І нині прослав мене ти, Отче, у тебе самого славою, яку я мав у Тебе передше, ніж постав світ... що я від тебе зійшов, й щоб увірували, що Ти мене післав" Ів.17,12. Таких місць, де Ісус Хрисос явно заявляє, що він і Отець то є одно, то є одна і та сама природа, тільки різниця є в Особах, в св. Євангеліях є багато, але то не переконувало Арія і його прихильників і тому перший Вселенський Собор в Нікеї, 325 року рішив, щоб до Апостольського Символу Віри додати таке пояснення: „Вірую в Ісуса Христа Сина Божого – і тут є додаток – що є як „Світло від світла, що є Богом правдивим, що є роджений а не сотворений, що є одиносущний з Отцем, тобто має ту саму природу, що через нього все сталося".

Отці першого Всел. Собору в Нікеї 325 року рішили і за 20-30 літ опісля не було сліду з Аріянізму. Що якийсь час повтаряються єриси чи то про Божество Ісуса Христа, чи про Святого Духа, чи про Матір Божу, чи про почитання ікон, чи про Пресв. Ехваристію – завжди знайдуться горді люди, що видумують щось нового, але св. Церква осуджує їхню науку і вони зникають.

Вже від сто літ з'явився напрям марксистівський, комуністичний, який каже, що нема Бога, а коли той напрям декуди приходить до влади, то він уживає сили, щоб накинути підвладним людям той погляд, а коли хтось не хоче погодитися з тим, то його переслідують як це було в Україні і у всіх краях де комуністи були при владі.

Недавно помер славний астроном Кірхнер, який для своїх занять і для своїх студентів зробив модель сонця, землі, місяця і всіх планет, які за відповідним
рухом, кружляли коло сонця, надівкола себе і своєї осі – це була дуже штудертна праця. Він мав одного студента невіруючого і одного разу той студент запитав

проф. Кірхнера, хто то зробив такий штудерний модель. Проф. Кірхнер відповів йому, що ніхто. Той просив дальше професора, а той настоював, що ніхто, що то якось само сталося. Професор пізніше йому відповів, що він хоче знати хто той модель виконав – це сам професор Кірхнер виконав, а той невіруючий студент він думає, що то сонце і ті планети і ціла система соняшна, і сотки таких систем, повстали якось самі, без того, що хтось тим кермував. Це дало тому студентові до думання і пізніше той студент став віруючим і практикуючим католиком.

Коли будемо нині співати наше „Віруюˮ, стараймося зі зрозумінням і з вірою вимовляти ті слова: Віруюю... в Ісуса Христа, Сина Божого, що є Світло від Світла, що єдиносущний з Отцем, що через нього все сталосяˮ.

Ще лишилося тих сім днів до Зіслання Святого Духа, тож ідім за прикладом Апостолів, Матері Божої й учеників і перебуваймо на молитві. Це можемо зробити навіть як ми працюємо, можемо внутрішньо скупитися, а передовсім як їдемо і вертаємо з праці, а вже вечірні молитви відмовляймо з цілою родиною. Амінь.

Нині також неділя Першого Вселенського Собору, що відбувся в Нікеї 325р. Церква свята щойно вийшла з катакомб в 311 р. Едикт Медіолянський, аж тут прийшло нещастя зі середини, зі сторони деяких священиків і єпископів. які хотіли пояснювати, що Христос, це не був Син Божий, а був звичайний чоловік, але був дуже побожний і став улюбленим сином, улюблинцем Божим. То що сказав Архангел Гавриїл до Преч. Діви Марії, що вона під впливом Духа Святого зачне і породить Сина, то що Христос багато-багато разім заявляв, що він є Син Божий, що хто його бачив, той бачив Бога-Отця або як каже сьогоднішне св. Євангеліє: „Прослав свого Сина, щоб Син твій тебе прославивˮ. Все це не переконувало Аріянів. Тому перший Вселенський Собор додав до Апостольського Символу Віри ті слова: Єдинородного, від Отця родженого, перед всіма віками. Світло від Світла, Бога істиного від Бога істиного, родженого, несотвореного з Отцем, що через нього все сталосяˮ. Отже Отці Собору додали, що Ісус Христос є єдиносущним з Отцем, то значить, має ту саму природу, що Отець, що Він є рівний Отцеві. Свідомі того, що той Символ Віри має науку Ісуса Христа, має науку Апостолів і потрібні пояснення Отців Церкви, відмовляймо його нині на Службі Божій і завжди з вірою, пошаною і надією на славу Божу і для нашого добра.

Ісус Христос дав доручення Апостолам і ученикам, щоб вони перебували на молитві як ми читаємо в Діяніях Апостолів: „Всі вони пильно і однодушно перебували на молитві разом з жінками і Марією матірю Ісуа та з його братамиˮ. Десять днів молилися і так приготовлялися до зіслання Святого ДУха.

Підім їхніми слідами, щоб ми також пережили празник Зшестя Святого Духа, наші Зелені Свята і пам’ятаймо, що ми, що наше тіло, то храм Святого Духа. Амінь.

* * *

30.8.1987 – 12-та неділя по Зшестю Святого Духа.

Так гарно зложилося, що сьогодні в по-празденство Успення Пресв. Богородиці, в неділю припадає 12-те євангеліє, то є про багатого і побожного молодця, що прийшов до Ісуса Христа за порадою, як має жити, щоб життя вічно щасливе міг осягнути. Ісус Христос дає йому подвійну відповідь: Якщо він хоче осягнути

життя вічне то він мусить заховувати заповіди Божі: „Не убий, не чини перелюбу, не кради, не свідчи криво, шануй батька і матір і люби ближнього твого, як себе самого". Тут чуємо дуже гарну і будуючу відповідь юнака: „Все це я збиріг ізмалку" – тобто від дитинства – чого мені іще бракує?

Тоді Ісус Христос дає тому молодому хлопцеві другу відповідь, другу раду: „Якщо хочеш бути совершенний (тобто досконалий під кожним оглядом), іди, продай твоє майно, дай бідним а потім приходь і йди за мною, а будеш мати скарб на небі".

Всі ми хотіли б знати, що той юнак скаже. Але він нічого не відповів, а тільки євангелист Матей додає, що той молодець почувши таке слово, відійшов смутний, бо він мав дуже великі маєтки.

Гарно та подія зачинається, але сумно кінчається. Перешкодою є маєтки. І нині для декого є маєтки перешкодою. І нині Милосердний Господь кличе собі декого з добрих хлопців чи дівчат, чи може вже в старшому віці прим. 40 чи 50 літ, на службу собі щоб були священиками чи помагали священикам, чи щоб посвятили своє життя на службу Богові, але нераз їхній маєток стоїть на перешкоді, або думають, що священик чи монахиня дуже бідно жиє, не має маєтку. То правда, що нераз священик, чи монах, чи монахиня в дуже труднім матеріяльнім чи іншім положенні, як приміром тепер під Совітами, або в тюрмі, або на Сибірі, але там всі в такім положенні, хто хоче бути вірним науці Ісуса Христа. Але приміром тут в Австралії чи в Америці чи Канаді священик чи монахиня має всьо, що йому потрібне, що йому конечне.

Вірні для яких і з якими він працює, не позволять, щоб священик не мав конечного. Я то Вам кажу зі 47-літнього власного досвіду і на підставі історії.

Так, що я не маю страху, не боюся заохочувати до священства через брак маєтків, бо наші маєтки то є наші вірні і вони не позволять, щоб священикові бракувало конечного.

Правда родичам, родині, добрим знайомим, нині дуже захопленим тими маєтками, може здаватися, що ліпше було б для їх сина чи дочки становище інжінера, учителя, водопроводчика, доктора, аптикаря, електрика чи адвоката і вони можуть згасити покликання, яке Бог дає тому синові чи дочці.

Нема сумніву, що Господь Бог вибирає собі священиків чи слуг, що мають Йому служити. Бог дає початкове покликання, але та особа має пильнувати, розвивати, аж до хвилі коли воно дозріє. Коли родичі і родина пізнали, що той їхній юнак – юначка має покликання, то повинні підтримувати це покликання, плекати аж воно дозріє, аж він стане священиком, чи монахом, чи монахинею.

Чому ми молимося за покликання? Перш за все щоб Милосердний Господь Бог змилувався над нами і щоб давав покликання з поміж наших хлопців і дівчат. По друге, щоб ми не гасили покликання до священства, бо це є велика ласка Божа, коли Господь Бог кличе собі з поміж нас когось на священика чи на монахиню. По третє, ми молимося, бо велика в нас біда, бо дуже бракує нам священиків і через молитву ми хочемо, щоб та справа зайшла в кожну хату, в кожну родину, щоб кожний знав про ту справу і брак покликань до священства.

Так само є з покликанням до всього іншого, на учителя, інжінера, авто-механіка, лікаря, адвоката, суспільного діяча чи нирси. До всього треба відчути до чого мене Господь Бог створив, як то звичайно кажуть, до чого я надаюся. і в
тому напрямі треба працювати. Дуже зле роблять ті, що йдуть за тою проферсією де більше грошей можна мати. Приміром він має бажання вчити і виховувати

дітей, але тому що лікар чи автомеханік чи водопровідчик може мати більше грошей, він іде на водопровідчика. Він скінчить науку на водопровідчика і буде водопровідчиком, але він не буде з того задоволений, це відчує його родина, це відчують всі його працедавці і він легко може стратити це заняття. Дуже важне є, щоб відчути, що Господь Бог хоче від мене, до чого я надаюся і ніколи не йти за професією, яка більше приносить грошей.

Не знаємо як той молодець, що так гарно зачав, опісля через жаль за маєтком, не послухав Ісуса Христа, бо Ісус Христос радив йому продати свій маєток і роздати бідним і опісля іти за Христом і слухати, що Ісус Христос скаже йому робити, так як сказав всім Апостолам: „Ідіть навчайте всі народи і хрестіть їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа". Він відмовився такого взнеслого покликання і зник нам з очей, а Апостоли і ученики Христові послухали, пішли, проповідали, правда, всі померли мученичою смертю, крім Івана, але перемогла наука Ісуса Христа, а Апостоли сьогодні торжествують в небі і при кінці світу, на Страшнім Суді будуть коло Ісуса Христа, який буде судити живим і мертвим. Амінь.

* * *

ПРИНАГІДНІ

Великдень 1975

Ось зближається Великдень! Празник Воскресіння Христового. Хоч тут, у вільній країні нашого поселення, ми вже готуємось до свят, мимохідь думка лине взад, насуваються спомини радісних великодніх свят на рідній землі, у рідному домі, свят під чужим безбожницьким режимом, свят у таборах Німеччини, свят на волі, хоч не вдома. Якраз тому 30 літ Великдень припадав (6.5.1945) майже водночас із цього річними святами, тиждень пізніше. Тяжкий це був Великдень для наших рідних, для наших друзів. В цю пору наша Церква на Рідній Землі була вже офіціяльно зліквідована.

Цілий Страсний тиждень був правдивою Голгофтою для нашого духовного проводу, для свідомого, незломного народу. Поарештовані єпископи, священство, монахи й монанині ждали по тюрмах на якийсь суд і заслання. Тисячі вірних без суду запроторено в сибірські тайґи, казахстанські пустині на тяжкі, надлюдські примусові роботи, а ті що остались на рідній землі в сльозах і терпінні дивилися, як збещещено їхні храми Божі, нищено все, що тільки могло б пригадати існування Бога і тільки шепотом, по домах при замкнених дверях співали "Христос Воскрес" з надією на Бога, на його милосердя.

Вже майже 30 років у Рідній Україні затихли Великодні дзвони. Ще тишком нишком тут і там посвятить паску якийсь священик знеможений каторжними роботами, на склоні свойого життя, але віра незломна і тверда не приймає чужого насланника, віра в перемогу жива в серцях народу, віра в Воскресіння помагає їм нести разом з Спасителем тяжкий хрест, віра, що їхні брати по крові, розсіяні у вільних країнах, підримають їх.

Багато з-поміж нас переживали ті тяжкі часи, але час і відмінні обставини багато дечого змінили і затерли давні спомини.

Сьогодні у добробуті, за великоднім столом згадаємо тих, що далеко від нас, може дехто і згадає про них у тихій молитві у Воскревну Неділю, і мабуть на спомині і лишиться аж до слідуючого року....

А перед нами стільки до зроблення! Нам тут у вільній Австралії, ніхто не

заборонить відбути великодню сповідь, прийняти воскреслого Христа і молити його за кращу долю для нашої Батьківщини. У цій вільній країні, ми маємо всі можливості розвивати і плекати наші традиції, які поволі йдуть в забуття. Вже чеколядове яйце майже заступило нашу прекрасну писанку і щобільше навіть дарують його не в свої свята, бо так легше. Гагілки, це вже тільки спомин. Ще в деяких парафіях відбувається Спільне Свячене, щоб якось звести нас разом і відчути, що ми діти одної Матері України.

Тому, що ми ще у Великому Пості, маємо час подумати, чи ми все виконали, як слід, чи нема в нас якихсь занедбань перед своєю совістю, перед організацією до якої ми належимо, перед централей до якої наша організація належить, чи ми гідно і щиро виконали наш великий обов'язок у відношенні до збірки "Церква в Потребі", бо якраз тим ми найбільше можемо помогти терплячій Україні. Якщо є в нас якісь занедбання, то ще час виправити їх, щоб на Воскресній Утрені чи у Великодню Неділю ми могли повним, чистим і спокійним серцем співати

Христос Воскрес!

* * *

Квітень 1975 - *Це властиво є проповідь Преп. о. Івана Бовден-а. Всеч. о. Іван Бовден, ЧНІ сам Ірляндець-Австралієць, який прийняв наш обряд, навчився нашої мови і став Українцем. Часто люди кликали його о. Бовденко. (Зауважа наша одс).*

Страсна Субота... Апостоли сиділи пригнічені смутком і перестрашені... їх світ замінився в руїну. Через три роки вони ішли за Ісусом; слухали його слів і жили огнем любови до нього... Ніколи ніхто не говорив так, як він. Ніколи вони не читали ані чули таких гарних річей, яких він учив. Ніхто не творив так легко чудес як Ісус. Вони були готові йти з ним всюди...

Але тепер вони переживали жахливий тиждень... Один споміж них самих продав його за гроші. Він попав у руки своїх ворогів і вони робили з Ним все, що хотіли - судили його, присудили на смерть, змусили його нести тяжкий хрест і дивилися, як він вмирає.

Вороги були такі могучі, їх було так багато і вони були такі заняті... Вони мали Пилата по їхній стороні. По їхній стороні був цілий нарід, який, видавалося, бажає його смерти - так роздумували апостолі, знаючи, щоу в ту суботу тіло Ісуса лежить недалеко у гробі.

Ви, які бачили, як ворог зайняв нашу улюблену Україну і сиділи сумні, огорнені розпукою у чужій країні, можете легше зрозуміти великий занепад духа, чим: Апостоли - хоч ви, мабуть, не здаєте собі справи, що вони переживали тоді, як сиділи разом боячися, як вони будуть жити без їхнього Учителя, без їхнього приятеля і без найкращого Учителя, якого вони мали.

Але надійшов Саббат, який ми називаємо "Великим Днем" - "Великдень". Ніколи не було в історії світу такого радісного дня. Прийшли святі жінки до гробу ангел їм сказав ту пречудову вістку, що Він воскрес і що вони мали сказати про це всім іншим. Але вони боялися і нікому про це не говорили. Надійшов тоді Петро і Іван і знайшли гріб порожним. І тоді з'явився Ісус Марії Магдалині і вона розказала учням про це, але учні не могли про це повірити. Тяжко було собі уявити, що Той, що конав на хресті і що був похований у гробі, міг воскреснути з мертвих... Він показався св. Петрові і св. Іванові, своїм обидвом учням на дорозі до Емаус, а відтак всім апостолам.

Так, як ми не можемо уявити собі їхнього смутку і жалю перед тою подією, так ми не можемо описати їхньої радести і захоплення, коли вони здали собі справу з того, що Він дійсно воекрес.

Ваша власна дадість , що довга війна закінчилася і що ви є на волі, поможе вам зрозуміти радість апостолів у день Воскресення Христового.

Одначе цей день є найбільше радісним днем не тільки для апостолів, але й для нас усіх також...

Бо Воскресення Ісуса є найкращим доказом, що те все, що Він сказав - є правдою.... що Він є Божим Сином і що в небі маємо такого Батька, що прийме нас до Себе, коли будемо дотримуватися Його заповідей.

Воскресення є доказом і запевненням, що наші душі є безсмертні... Це можна доказати також і філософічно і знають про це тисячі тих, які не є християнами... Але це є для нас ще більше переконливе і потішуюче, коли ми думаємо про воскресення Ісуса, і про те, що смерть для нас - це не кінець а початок життя.

Воскресення Ісуса не було причиною до радости для всіх людей. Деякі були збентежені і непевні, коли думали про це, що Він воскрес... Вони пробували придушувати розмови про це, що Він воскрес. Вони пробували це заперечувати. Але вони побачили, що це одначе було правдою, і що даремні є їхні зусилля знищити Його. Їм це не вдалося, хоч вони робили все найгірше, щоби допняти свойого - їм це не вдалося на віки вічні.

Ця думка є дуже потішаюча, для всіх добрих, побожних українців... Люди з того ж самого народу, що хочуть знищити Україну на завжди - це не ті, які люблять Ісуса, але ті, які ненавидять Його. Ми є по стороні Ісуса. Його вороги, хоч тепер сміються і думають, що їм повелося, побачуть, що для них Бог буде Богом справедливим, який винагороджує за добро, але і карає за зло і що пекло не переможе.

Всі Нерони і Іроди, які дотепер жили мали свою жорстоку побіду, але останню побіду. Їхні уми не зможуть ніколи навіть сподіватися, що їм не поведуться їхні злі наміри. Їхня зла робота пішла надармо.

З другої сторони мужчини, жінки і діти, які любили Ісуса і терпіли терпіння та вмирали для Нього, будуть покликані до життя в небі, у палаті Господній назавжди. Ми належимо до тої самої родини, бо ми пішли за Ісусом.

Ось тому воскресення Ісуса є таким радісним днем для нас усіх - ось тому, українці відповідають так радісної "Воїстинну Воскрес!"

Я Вам ще не сказав, що в тих темних днях між смерттю Ісуса і його воскресенням, тоді, коли апостоли осталися самі і пригноблені, був хтось, хто мав непорушиму віру і незрушену надію. Це була Свята Мати Ісуса. Хоч вона сама була прибита болем - вона підтримувала інших своєю впевненою надією про його воскресення. Тої помочі нам треба і зараз - у наших темних днях поміж нашим народженням на землі і входом до царства небесного. Ми потребуємо також її потішаючих слів і її будуючого прикладу тепер, коли покищо побідно вигукують вороги Ісуса, які є рівночасно ворогами України.

* * *

12.7.1975 в Римі - ПРОМОВА КИР ІВАНА ПРАШКА НА КОНЦЕРТІ З НАГОДИ СВЯТОГО РОКУ.

Ваше Блаженство, Блаженніший наш Патріярше, Емінентісімі Прінчіпі, ВПреосв. Владики, Всесвітліші Крилошани, Монсіньори, Отці духовні, Преподобні Сестри, ВПов. Пані і Панове, Дорогі Паломники – Дорогі во Христі Браття і Сестри!

Гер Ґерпретер, визначний історик Церкви, коли скінчив свою велику книгу про історію Церкви, у своєму заключенні подає, що історія Церкви - це головно історія переслідувань. Церкву переслідують із різних причин, різними способами, в різних частинах світу, в різних часах. Коли переглянемо історію нашої Церкви тільки за останніх 200 літ, то ми бачимо майже безпереривний ланцюг переслідування зі сторони Москви, і то переслідуванім найрізнороднішими способами,тільки за те,що наша Церква хоче бути вірна повноті науки Ісуса Христа, хоче бути у злуці з Петровою скалою,хоче вірно служити своєму народові, хоче зберегти свою ідентичність, свою духовість.

Якраз на наше покоління радше вже на два покоління, випало напевно найтяжче і тотальне переслідування, запляноване наче самими пекельними силами і переведене всіма засобами комуністичної держави і московської патріярхії та запляноване на цілковите знищення нашої Церкви. Зачалося те переслідування тому 30 літ і з тією самою силою триває безпереривно по сьогоднішній день.

Можна навіть сказати, що цілий той час, вишукують нових засобів, всяких підступів, та що той натиск сьогодні в якійсь мірі відчувається навіть по країнах нашого поселення.

Сьогодні відзначаємо дві дати: Перша дата: Рік 1945 - ніч із 10-11 квітня. Арештують усю нашу єрархію, провідних священиків, а за ними тисячі-тисячі вірних Української помісної Церкви, Києво-галицької митрополії, і все це Христа ради.

По своєму змісті цей 1945 рік можна назвати також Святим роком, бо святість об'явилася не у різнородних вивісках і проклямаціях, які сьогодні легко всюди можемо побачити, - але появилася правдива святість у свідченні про правдивість Христової науки: „Будете моїми свідками в Єрусалимі, в усій Юдеї та Самарії, і аж до краю землі". За це свідчення треба було платити арештами, присудами, засланням на Сибір, Колиму, до Казахстану, і дуже часто насильною смертю. Україна і згадані краї заслання вкрилися світлими, хоч звичайно безіменними пам'ятниками ісповідників і мучеників за віру Христову.

Світ, керівники його історії, „власть імущі" цього не бачили... а коли і бачили, то мовчали, бо лицемірство і фальшиве братання опанували людські уми.

Одинокий папа Пій XII в торжественний спосіб, бо енциклікою, голосно запротестував проти того насильства, закликав до молитов за наших страждущих братів, а терплячих і переслідуваних братів наших запевняв, що їхні кайдани й терпіння голосніше проповідують євангельську правду, як це вони могли б робити на свободі. Нема сумніву, що це були наче пророчі слова видимого Голови Церкви - найвищого Первосвященика. Ці терпіння не пішли й не йдуть надармо, вони йдуть до невидимої скарбниці, з якої безнастанно випливає благословення для нашої Церкви і нашого народу. Тоді зачалася нова золота сторінка для нашої Церкви, писана терпіннями і кров'ю наших мучеників та ісповідників. Їхні терпіння зродили і зроджують нових ісповідників і тому можемо сьогодні говорити про живучу нашу Церкву в Україні. На наших очах здійснюються слова Тертуліяна з II ст, що кров мучеників це насіння християн.

Напевно, що завдяки терпінням наших братів ми якось урятувалися на скитальщині, завдяки їхнім терпінням ми сьогодні маємо те, що називаємо: небувалий розвиток нашої Церкви – їхніми терпіннями ми стоїмо.

Перша дата – 10-11 квітня 1945 р. – це початок переслідування нашої Церкви, це час повний святих подвигів дітей Київсько-галицької митрополії.
Друга дата - це сьогоднішній день, а радше цілий 1975 рік, тобто Ювілейний святий рік. Читаємо у св.Письмі, як Господь Бог через Мойсея доручив обходити, щоб кожний 50-ий рік був ювілейним,щоб був цілковитий відпочинок для людей і для землі, щоб невільники відзискали свободу, щоб кожний міг повернутися на свою власність, до свого дому. Додаймо, до того духовного дому, а Святіший Отець папа Павло VI на цей Святий рік проголосив особливішу програму, а це примирення з Богом, з Церквою, з ближніми. Яке це все гарне, якщо б воно було виконане...

Пригляньмося, що сьогодні в порівнянні з 1945 роком змінилося, а що осталося незмінне. Правда, минуло 30 літ - це великий час. Але в справі переслідування, то наче тільки зовнішня вивіска змінилася, але дійсність та сама: Ті самі терпіння, той самий хресний хід, ті самі гонителі, ті самі, а може й більш вирафіновані способи, а навіть спроба добиратися до нашої Церкви в країнах нашого поселення той самий серпанок мовчання, яким світ старається закрити терпіння, гонення і святість дітей Помісної української Церкви.

З тих гарних благ, проголошених у цьому Святому році, Українська помісна Церква не скористає - повернення свободи, вирівняння справедливости для неї немає. Всі ці гарні кличі часто мішаються бездушними свідченнями охрещеного, хоч не християнського, світу.

Незмінним, тим самим, залишився також наш Блаж. Глава і Батько, наш Патріярх, який надалі, серед тих надзвичайно трудних обставин свідчить за мільйони святих братів і сестер, що ісповідують Христа і його правдиву благовість. Цей Глава і Батько в'яже обі дати в одну цілість. В’яже, свідчить як сторож віри Божого люду, як Ісповідник, В'язень, Каторжник, мовчаливий і промовчуваний.

Але є одна велика зміна: В 1945 році Вас ув'язнили як Галицького митрополита, сторожа Київської митрополії, Екзарха України, - а з Вашим приїздом до Риму і під Вашим проводом ми на четвертому синоді станули безповоротно на патріярхальних началах у нашій Церкві, а в часі Святого ювілейного 1975 року ми побачили перший раз у нашій історії коло Вашого підпису „Патріярх Києво-галицький". Того вже ніхто не зітре, ніхто не відкличе. Це є то найважніше, чого потрібно нашій Церкві для її збереження, упорядкування і розвитку. За це ми всі Вам дуже вдячні. Ми знаємо, що на тій дорозі є ще багато труднощів, і то не легких, але ми також знаємо, що Господь Бог милосердний і за нами промовляють також заслуги наших мучеників та ісповідників, і за нами є також сила чудотворної ікони Жировицької Божої Матері.

Ще одна маркантна різниця: в 1945 році прийшли до Вас чужі, чи може навіть свої люди, „з мечами, дрючками і шнурами", наче на розбійника, але сьогодні ми приходимо до Вас із любов'ю з усіх країн нашого поселення і ми хочемо бути також посланниками тих мільйонів наших братів і сестер, яких руки й ноги закуті й уста закриті.

Під Вашим проводом ми, владики нашої помісної Церкви, разом зі священиками

та нашими вірними зорганізували це величаве паломництво і разом із Вами відбуваємо прощу до святих місць. Як велично й молитовно ми вчора відвідали базиліку св. Петра і відслужили св. Літургію над гробом верховного Апостола - 5 владик, 150 священиків, коло 200 монахів і монахинь, коло 3000 паломників, прекрасний хор. Ми відвідуємо також інші римські святині. У взаємному прощенні й сокрушенні серця спішимо також до наших рідних святинь: до собору Св. Софії, до чудотворної ікони Жировицької Богоматері, які для нас є свідками святости Помісної української Церкви. Інші наші святині на рідних Землях зруйновані або стоять як свідки „запустіння", та ще й до того, дороги нам до них замкнені.

Але ми тут, де нам іще не замкнули уст, де можемо свобідно ісповідувати нашу віру, підносимо сьогодні занавісу мовчанки і на гробі св. Петра, св. Павла, соток мучеників, що спочивають у катакомбах, торжественно заявляємо, вірність наслідникові св. Петра, Св. Отців папі Павлові VI, вірність нашій прадідній Українській католицькій Церкві і її Патріярхові, Блаженнішому Кир Йосифові, рівночасно єднаючися в молитві і терпінні зі страждучими братами нашими!

В нинішніх часах діються дивні речі: Там, на Рідних Землях, під безбожним комуністичним московським режимом заборонено молитися за „Святішого Вселенського Архієрея Папу Римського", але наш Божий люд, все таки за нього молиться, хоч не раз за це треба платити переслідуванням, але вони на це готові. Однак, яка гіркість, несправедливість чи іронія, коли знову тут, на свободі, наче забороняється нам молитися: „за Блаженнішого Отця нашого Йосифа, Патріярха Києво-галицького і всієї Руси". Та ми таки будемо молитися, щоб не зрадита Христа і Його святої Церкви, щоб також не зрадити нашої Церкви-Страдниці, щоб не зрадити братів і сестер наших, „страждущих Христа ради".

Ваше Блаженство, Блаженніший наш Патріярше! Мені приємно, напевно в імені всіх тих присутніх і в імені всіх тих, що знають про наше паломництво, що нас висилали, що просили помолитися про них, що сьогодні думкою є з нами, зложити Вам подяку, признання за всі ті терпіння Христа ради і задля єдности нашої Церкви зі святим Апостольським престолом. Ми тільки дещо знаємо про Ваші терпіння, бо Ви мовчите, і ми також знаємо, що Ви є тільки один із ісповідників, а їх є тисячі, а є також мученики і їх є також тисячі, але всемогучий і милосердний Господь Бог прислав нам якраз Вас, як вибранця свого незглибимого Провидіння. Прийміть від нас нашу подяку, признання, пошану, запевнення вірности, правдиву синівську любов та запевнення про молитви.

На многі літа, Владико – наш Патріярше!

(Всі присутні, наче зелектризовані відспівали довге, щире, могуче і зворушливе „Многая літа").

* * *

Серпень 1975

Записки туриста по Україні і Польщі 1975.

Єп. Іван Прашко в днях 1-го до 14-го серпня 1975 р. відвідав українські землі під Польщею: деякі зауваги і враження.

Літаком з Відня до Варшави – одна година.

На одну ніч затримався в готелю Брістоль Krahowskie Przedmiescie, Warszawa.

1.8. 1975 Відвідав оо. Василіян: ul. Miodowa 16.

Там є протоігумен (провінціял) Роман Романик (?). а також о. Пушкарський, три брати і кілька студентів (6-7), ходять до варш. дух. семінарії – два чекають на свячення; був також молодий василіянин о. Марко Крук, дуже уважний, обслуговує душпастирство де перше був о. мтр. Мирослав Ріпецький.

Василіянський монастир збудував митроп. Смофожевський, оборонець нашої Церкви.

В часі варшавського повстання був дуже знищений, мабудь залишився тільки фронт. Тепер в цілости відбудований так як виглядав первісно. Це великий і гарний об'єкт, в гарнім положенню. Церква дуже симпатична, гарно відновлена, але нема іконостасу і нема жодного знаку, що тут служать Богослуження у візантійсько-українському обряді. оо. Василіяни відправляють кожного дня і в неділі в обидвох обрядах, в латинськім (по польськи) і українськім по церковно-слов'янськи.

В неділю я мав співану св. Літургію в українській мові, а вірні і сестри співали по церковно-слов'янськи. Я поминав „Блаженнішого Патріярха нашого Кир Йосифа". Просили, щоб не згадувати „православних" тільки „правовірних" або опускати – я пристосувався, хоч під час проповіди я згадав про наші римські торжества і про єдність нашої Церкви.

3-4.8. Відвідав Білу Підляшську, Дрелін та ще деякі місцевости - Цього року це століття знищення нашої Церкви на Підляшу і Холмщині – дуже сумне століття. На тих землях нема автохтомного населення, хіба що хто укриває ться як поляк. Я не стрінув нікого. Всьо люди нові, поляки з ріжних сторін Польщі. Холмщаки і Підляшани або виїхали до Совітів або їх перевезли силою на "Ziemie Odzyskane". З місцевого населення і польського духовенства ніхто не знає про нищення Унії, про підляшських мучеників, про св. Йосафата – один-дригий латинський священик, щось трошки знають, але вони тим не заінтересовані.

5.8-13.8.1975 автом о. Вол. Пирчака (він шоферував) в товаристві о. Вол. Адамовича, мого товариша зі Збаража і Богосл. Академії) ми виїхали на „наші землі".

Люблин: Тут є KUL=Katolicki Uniwersytet v Lublinie. Має кілька факультетів і добре стоїть богословський факултет. Видають добрі речі, а тепер почали видавати: Polska Encyklopedia Katolicka. Гарний замок і там замкова каплиця з 14 ст. "ktora w roku 1413 rozmalowali malarzy ruscy- так пояснював провідник. Ціла каплиця розмальована фресками від долини до гори і стеля. Можна було глянути тільки через щілинку, бо тепер реставрують і в цілости відкривають фрески. Вже є якась мала книжечка, а скоро має вийти студія про ту каплицю.

5.8.1975 – Холм: Тут при: ul. Engelsa 11, 22-100 chelm, woj. Chelm є монастирок (дім) СС. Служебниць (м. Марія Хомишин, кревна пок. Єп. Хомишина) і тут перебувають кілька стареньких і немічних монахинь – таке призначення того монастиря. Ми тут ночували. Вечером я розповів сестрам про наші церковні справи а рано ми відслужили св. Літургію і я мав коротку духовну науку.

Оглянули Холм. Я особливо всім цікавився, бо писав працю про єп. Якова Сушу, великого і заслуженого нашого владику, заслуженого для цілої нашої Церкви.

Оглянули ми гору Данила „Гірку Данила”, величавий собор, що тепер є “kosciol” а в нім копія чудотворної ікони Матері Божої Холмської про яку (ориґінал) Єп. Суша написав книжку „Fenix tertiato redivivus”. Дуже прихильно до мене відніся місцевий декан ks. Marceli Mrozek, ul. Lubelska 2, 22-100 Chelm, woj. Chelm. Він показував все що міг і подарував мені на машині переписану згадану книжку Єп. Суші.

В Холмі є православна парафія, священик має бути українець, але вірні це москалі – кажуть, що деякі Богослуження відправляються по польськи. Тут я відвідав мою товаришку Олю Олійник.

При всіх історичних церквах і будинках, при вході є описана історія. То само про Холмський собор і гірку Данила є „така історія”. Але всі вони так штудерно, хитро і фалшиво зредаґовані, що некритичному читачеві навіть на гадку не прийде, що то українська земля, укр. князі, укр. Церква, а радше буде мати враження, що це все споконвіку було польське.

6.8.1975 ми переїзджали села і місточка Холмщини і любенщини так добре знані мені зі студій джерел для моєї праці, а все це тепер польське і трудно знайти наші сліди. Москалі нищили сліди Унії від 1874 – 1915, а ще більше поляки від 1920 – 1939, а вершком було розбирання і палення церков в 1933-5 роках, а тепер вже продовж 30 літ (1945 – 75), вигладжують, як ще чогось лишилося – дійсно трагедія, що трудно це зрозуміти – земля ісповідників і мучеників! Щоб бодай хтось це все зібрав скільки можна і в 100-ліття нищення видати добру книгу, як вияв пошани для їхніх страдань, жертви і праці для високих ідеалів.

Ми затрималися в Красноставі – сліду нема! і в Замостю. Тут є багато слідів наших вельмож але все те обернолось проти нас. Замость – це один з важних осередків нашої Церкви у 18-тім століттю і то до такої міри, що тут відбувся в 1421 році синод нашої української і білоруської Церкви тобто київської митрополії, а сьогодні там нема найменшого осередка нашої Церкви. Та Церква де відбувався цей великий і важний синод Київської Митрополії є в посіданні оо. Домініканів. Я відвідав їх, розпитував, вони не були услужні, відповідали, що найконечніше, а може таки не знають. Сліди затирають. Історія при вході до церкви пофальшована, замовчана – багато не довідаєшся, а загальне враження те саме, що все це було польське... польське.

6.8.1975 ми заночували в Janow Lubelski 23-300 zaklad specialny dla niewyleczalno chorych (або властиво дім для старих немічних, що лежать або ще ходять). Дім цей на 350 ліжок провадять наші Сестри Служебниці. Тут є їх може 15 Сестер і цілий стаф робітників і робітниць; настоятелька м. Висаріона Олексин – дуже проворна адміністраторка. Це надзвичайно гарна і добре проваджена установа, прямо люксусова. Я бачив багато подібних установ в Австралії так державних як і приватних, але жадна з них не дорівнює тій установі – напевно рішуча заслуга наших сестер головно с. Вироніки.

Вечером я розповідав сестрам про наші справи, а рано ми мали св. Літургію.

7-го серпня через Лежшіськ і Ярослав та багато українських сіл – ми виїхали до Перемишля. Затрималися тільки тут і там в селах, коло церков (сьогодні косьцьолки або замкнені маґазини! На цвинтарях декуди церковно-слов’янські чи українські написи затерті, щоб сліду не було.

Довше затрималися в Лежшіську і Ярославі. В Ярославі наша церква знищена, замкнена а в середині мабудь склад штучного добрива або вапна. Коло церкви якась капличка збудована з нагоди 300-ліття смерти св. Йосафата – є ще напис і дві дати: 1623 – 1923.

7-го, 8-го і 9-го серпня 1975 ми були в Перемишлі і околиці та відвідали Сянік,

тамошній музей і музей – сканзен, тобто музей проти неба. В Перемишлі ми заїхали до о. мітрата Василя Гриника, що є ґен. вікарієм для українців католиків в Польщі; Це старий, 80-літний єрей по чину Мелхісидека, достойний, заслужений, далі активний, який вміло провадить нашу Церкви серед дуже трудних обставин – не знаю чи хтось інший потрафив би краще провадити, лявірувати а заразом зберегти своє достоїнство.

Там також я познакомився, ще з двома гарними священиками: о. Теодор Майкович і о.... Вони були дуже услужні і ми разом їхали до Сянока. Було мало часу, але це що я почув від них за той короткий час, що вони, чи радше наша Церква, наші вірні витерпіли від лат. польського духовенства, від пол. єпископів, від населення, від пол. уряду від найнижчих до найвищих кругів, то не хочеться вірити, тяжко уявити собі, щоб в людини часто церковної було тільки злоби, жорстокости, хитрости, забріханости, фарисейства і.т.п. Поляків опанувала якась лють, що заслонила їм розум і вони поступають наче темні уважають, що причиною їхнього нещастя це українці і тому по сьогоднішний день ненавидять, нищать, нищать і нищать все що українське, а наші люди терплять, терплять і терплять і все це зі свідомістю що вони невинні, а помочі ні звідки. Однак треба сказати, що терпінням бороняться, не піддаються і в цей спосіб трішки перемагають

Коли порівняти роки 1945-50 і сьогодні то можна сказати, що йде до кращого, так під оглядом національни як і церковно-релігійним. Перш за все перетривали найтяжчий час. Національно організуються і є на те деякі можливости. Під оглядом церковним сьогодні є вже свій ґенеральний вікарій, досвідчений і заслужений священик. Є кілька визначних ревних священиків як прим. о. мітрат Микола Денько, о. мітрат Золочівський, о. Я. Грибиняк, о. Кіндрат Яцьків, о. Т. Маркович і очевидо оо. Василіяни. Це ті що я їх стрічав. Мабудь є 35 наших священиків занятих в душпастирстві, є 5-6 питомців, з поміж світських і 6-7 василіянських отже разом 1-13 надійних молодих кандидатів до священства – це гарне число.

Сумно, дуже сумно, було оглядати княжий город Перемишль і бачити як там нищать все наше, тероризують, фальшують і то всі поляки так цивільна влада як також церковні, польські круги і взагалі кожний поляк зокрема!

Перемиським єпископом є Токарчук, родом зі Збаража, як я і ми ходили до тої самої ґімназії в Збаражі, тільки він 3-4 роки нижче. Я рішив його відвідати, щоб пізніше не казали, що був тут український єпископ і нікого не відвідав. Я пішов разом з о. мітратом Гриником. Він прийняв нас чемно. Я зачав мову про 100-ліття нищення Унії на Холмщині. Розмова не клиїлася. Він запросив нас на обід. Були присутні обидва його суфраґани, канцлер і секретар. Знова я зачав про Холмську епархію, про Єп. Я. Сушу, нищення Унії. Згадали про Збараж, наших професорів. Він докладніше розповідав про викриття підслухових апаратів – це було недавно. Здається десять літ тому при якомусь ремонті обставили поляки його палату підслуховими мікрофонами: його кімнату і його суфраґана, залю нарад і залю церковного суду та ще щось. Недавно він це відкрив, запротестував і повідомив священиків та вірних з проповідальниць. Було бо багато шуму, він все це удокументував протоколами, фотографіями і запротистував. Були якісь перепрошення але рівночасно якісь ніби погрози, щоб не робити шуму.

Думаю, що відвідини випали добре, хоч я не говорив нічого про наші актуальні справи. Єп. Токарчук це один з визначних пол. єпископів, соціолог.

До нас відноситься неприхильно і казав о. мітр. Гриникові, що не позволить відкрити більше наших станиць. Між пол. єпископатом він є бойовий у відношенні до пол. уряду: “Osągnolem trzy wolnosci 1. Naznączam proboszczów nie petając sie rządu 2. Remąntujmy koscioly bez jich zezwolenia 3... (забув).

В міськім музею, палата нашого єпископа, була вистава наших ікон з 15 – 17 ст. В чотирьох просторих кімнатах велике число прекрасних ікон. Кожна ікона відновлена, підписана з відки і з якого часу. Фотоґрафувати не було можна.

Кількакратно я говорив з о. мітратом Гриником і він багато мені розповів дечого. Новіші вісті подаю окремо. Я знова розповів йому про наші справи. Коли я сказав про наш останній (сьомий) синод і про кошти зв’язані з канонізацією Сл. Б. Митрополита Андрея, він передав мені 300 ам. дол. на потрібні кошти. Я відмовлявся, але він заявив, що оголосить збірку в церквах. Гроші передаю в залученні.

З Перемишля до Сянока дуже гарна, мальовнича дорога, а рівночасно сумна-сумна... Знова села де наші церкви замкнені або передані полякам на косцюлкі або православним. Ми їхали через Бірчу, де була гарна мурована, стилева і велика церква, яку в 1945-47 знищили поляки, але стояли стіни і баня. Минулого року повалили цілком, так що лежать купи грузів. Деякі купи прикриті плястикою. Щоб це варварське діло не впадало так в очі, то все це огородили високим деревяним плотом.

В Сяноку нашу гарну, мурована церкву передали поляки православним.

В Сяноку в замку є гарний музей і тут є ще краща збірка ікон як в Перемишлі. Кажуть, що там ще є більша збірка ікон на складі. Фотографувати не було можна.

В Сяноку урядили музей-сканзен, тобто проти неба і поділили його на чотири етнографічні части: Bojki, Lemki, Pogorzionie (?), Dolinianie (?). Там вже перенесли церкву з Graziowej і Lisznej дві хати, оліярню і.т.п. Гарне це, але рівночасно скільки тут фальшу і перфідії. З одної сторони сотні церков знищили і нищать, а тут перевозять, плекають і показують чуженцям як вони дбають...

9-10-11.8.1975 в Кракові. По дорозі до Кракова ми вступили до палати Потоцьких в Лонцуті. Прекрасна палата-музей, гарні збірки малярства, меблів і.т.п. Є також тут поважне число ікон (кустос казав, що понад сто), але ще не готові на виставу. Той сам кустос говорив, що в Ряшеві є велике число ікон і частина вже є на виставі в Ряшівському музею.

В Кракові є о. мітр. Микола Денько, ul. Augustianka 7. Це дуже достойний, розумний, заслужений священик, багато натерпівся і терпить від поляків так від урядових чинників як від церковних; був 4-5 літ в тюрмі. Ми заночували в Сестер Йосифіток там є дві сестри і мають свій дім. Нашу церкву безпардонно забрали якісь монахи, все з церкви викинули, всі сліди позатирали, а при вході є таблиця де повна фальшу.

В Кракові, дня 11-го серпня я відвідав кард. Войтилу. Розмова про 100-ліття нищення нашої Церкви на Холмщині і про Східню політику Ватикану – він дуже осторожний.

Тепер українцям дали в Августиніянському монастирі капличку на Богослуження. В неділю 10-го серпня служив св. Літургію, торжественну, всі вірні співали (гарно співали); співслужили о. мітрат Денько і о. Вол. Пирчак. Я по проповіді поінформував про ювілейні

святкування в Римі, про чуда Ісуса Христа (7ма неділя). В часі Служби Божої люди плакали і мені багато не бракувало.

11-го серпня – Честохова – це велика твердиня для польського католицизму і польськости. Вечером Служба Божа перед чудотворною іконою Матери Божої, яку торжественно відслонили – повніська каплиця побожних паломників – коло 1,500. Був ґенерал оо. Павлінів – дуже чемно і гостинно поставилися.

12-го серпня 1975 - Варшава. В монастирі оо. Василіян. Вже від кількох днів о. Протоігумен Романик давав реколекції СС. Служебницям, які там з'їхалися з різних монастирів – разом коло 30-35; відтак буде друга група – подібне число. Є поважне число молодих – мають покликання.

130го серпня 1975: Відвідав СС. Василіянок, недалеко Варшави (Zalesie?), де вони мають новіціят і гарний власний дімок і садок – гарна посолість. В новіціяті є 2 новички. Відправив св. Літургію і мав проповідь.

До Варшави приїхав до мене о. Кіндрат Яцьків, мій товариш з Богосл. Академії у Львові, а тепер душпастир для наших вірних в Ольштині: Ks. Konrad Jackow, Dobre Miasto, k/Olsztyn, ul. Górno 2/4. Також приїхав о. Вол. Адамович і ми в трійку оглядали дещо Варшаву.

14-го серпна 1975 СС. Служебниці на закінчення реколекцій запросили до себе на вечеру. Дуже гарно вітали, співали, деклямували а я відповів їм промовою: Вісті з Риму, єдність Церкви, цінити своїм покликанням щоб працювати для своїх людей.

14-го серпня 1975 я виїхав до Відня і тут мав клопіт з валізою. Напевно поляки затримали, щоб переглянути, а опісля зробили список по російськи, наче воно замандрувало до Москви. Остаточно я дістав валізу в Римі. Не знаю чи фільмів мені не знищили. Я зробив 6 фільмів – багато наших церков на Холмщині, Перемищені і Сянічинні – побачимо.

Богу дякувати за все.

+Іван Єп. Ап. Екзарх
для українців в Австралії.

*

Деякі мої заключення, завваги і доповнення.

Уважаю, що було б добре, щоб кожного року котрийсь з наших влади відвідав наших вірних в Польщі, а при тій нагоді деяких польських єпископів. Особисті зв'язки і знайомства могли б нам помогти.

Конечно видати якийсь достойний збірник з нагоди 100-ліття нищення Унії на Холмщині і Піляшу.

Нашим священикам треба помагати молитовниками, служебниками а також фінансово, за порозумінням з о. мітр. Гриником.

Сестри Служебниці повинні більше йти працювати між нашими вірними, бо таке їхнє покликання і тоді будуть мати покликання з поміж наших дівчат.

Корона Данила – перемиська мітра.

Розповідали мені про це о. мітр. Гриник і о. мітр. Денько. Пок. єп. Йосафат Коциловський розібрав мітру і замурував її, а плян передав о. Пушкарському чсвв. Останього принагідно польська поліція затримала і він не знати чому передав їм цей плян і вони знайшли її. Де тепер є ця мітра жоден зі згаданих священиків не знають.

+Іван Єп. Ап. Екзарх

* * *

8.1.1976 – Мельборн. Доповідь на концерті Колядок.

Сьогодні, коли ми всі колядували „Бог Предвічний”, коли слухали коляди, як співали наші хори то мимоволі пам’ятаю, як думкою і цілим єством піднісся на Рідні Землі, до Збаража. Якраз другий день Свят, присвячений Пресв. Богородиці, тобто тій з посеред нас, що брала найбільшу участь в приході Спасителя бо вона дала людську природу Другій Божій Особі, вона породила Бога-Чоловіка. Цей другий день Свят в нас називали Коляди. В цей день кожне село, а навіть містечка перемінялися в співучі оселі, раділи і співали, прославляли народженого Спасителя. Правда багато колядували на Святий Вечір і то цілу ніч, але це тільки в крузі найближчої родини, тоді, що так скажу, всі хати колядували. На Різдво також тільки в хатах колядували але вже в ширшому крузі цілої родини. Доперва на другий день коляди виходили на вулицю, під вікна, до хатів. Можна сказати, що всі колядували. У воздусі відчувалася радість, вдячність бо „Бог предвічний народився”.

Зараз по св. Літургії виходили з колядою церковні Братства, звичайно з дзвінком, а саме: Старші Браття, Сестриці, парубки і дівчата – ішли хата в хату. Їх запрошували до середини, бодай до сіней. Дуже часто були колядники також на деякі народні цілі, головно на Рідну Школу, будову Народ. Дому, на політичних в’язнів, для студентів – було багато груп колядників.

Часом могло б виглядати, що колядники ходили збирати фонди на якусь церковну чи громадську ціль. Однак треба рішучо заперечити таке твердження. Вони ходили з колядою, бо це свято радости, народився наш Спаситель, наш Божественний Учитель, наша ціль. Колядники ту радість голосили, ділилися тою радістю і та радість всім уділялася. Колядники не оминали жадої хати. При тім колядники складали гарні побажання. За ту добру вістку і за ті побажання люди з радістю складали їм свою пожертву.

Вечером йшли колядувати дітвора і молодь. Діти в літах від 7-12 літ ходили групами по 4-5, ставали під вікна і колядували та бажали під вікнами зі звіздою.

Молодь від 12-18 – ходили з вертепом, з козою.

Продовжували колядувати продовж двох тижнів, аж до Йордану, але вже тільки в церкві та в часі більших гостин.

На Йорданські свята – тобто на щедрий вечір і в день Богоявлення і на Йордан приходила черга на щедрівки.

Звичайно в церкві колядували до Стрітення, тобто до половини лютого.

Який зміст колядів? Нічого дивного, що ті коляди і щедрівки мали величезний вплив на цілий нарід. Ці коляди і щедрівки формували українську душу – це важне – частина української духовости.

1. Найстарші коляди, це ті що говорять про сотворення світу. В тих колядах є мова про космічне синє море, острів камінь на морі, пісок з якого постала земля, світове дерево, птахи, що є наче творцями всесвіту. „Для прикладу коляда: Ой як то було на початку світу”. Таких колядок мало збереглося.

2. Величальні колядки. Бажальний елемент є основний і найважніша частина всіх колядок. Для прикладу коляда: ”Гой ти наш Пане, Пане Іване”. Того рода колядок і щедрівок величальних і бажальних є сотки. Були окремі для господаря, окремі для господині, окремі для сина чи синів й окремі для дочок. Все це гарне, ідеальне.

З прийняттян християнства колядки і щедрівки дуже змінилися, головно ті, що говорили про сотворення світу (космологія). Виглядає, що в Україні якогось плянованого нищення не було, але відбувалося християнізування. Давніше ті, що

приходили з колядою чи побачаннями, то вони мали і приносили ту силу що це здійснювалося, а тепер все залежить від Всемогучого Бога.

В поганських часах казали: „Сію, вію, посіваю", а тепер воно змінилося на молитовне побажання: „На щастя, на здоров'я, на нове літо, роди Боже, жито, пшеницю й всяку пашницю". Давніше за плугом йшов господар, а тепер сам Бог за плугом ходить: „А в полі, полі, плужок ходить, а за тим плужком сам Бог ходить, Мати Божа їсти носить, Бога просить: А вроди, Боже, жито, пшеницю, всяку пашницю".

Все ж таки, хоч ця коляда чи щедрівка може мати понад 2000 літ, за той час дуже змінилася мовно і щодо значіння, але наші предки плекали її, уживали, вона для них мала значіння, і сьогодні для нас має значіння її зміст, форма, мова її, мельодія і свідомість, що її створили і співали наші предки і ми, це є те що в'яже нарід в одно.

Великого удару зазнали наші коляди і щедрівки, коли при кінці XVII століття наша православна Церква перейшла під юрисдикцію московської патріярхії. Тоді почалося систематичне нищення вже схристіянізованих колядів і то продовж 250 літ.

В деякій мірі це вдалося, так що на Східно-українських землях звичай ходити з колядою, вертепом, козою, вже в половині минулого століття почав завмирати, а декуди і цілком замверти.

Частинно на Волині, а головно в Галичині, Закарпаттю і Буковині, цей звичай зберігся, включно з колядами ще з поганських часів.

Теперішний стан Колядок.

Як тому тисячу літ чи більше років, почалася християнізація колядок, так сьогодні комуністичний режим а головно атеїстичні круги намагаються їх „скомунізувати" – хочуть їх використати для пропагандивних цілей, та знищити частину нашої духовости. Але нема в тих колядах правди, нема поезії, нема руховости, дуже примітивні а звичайна пропаґанда. Приміром замість „Ой у полі плужок оре", є „Ой у полі плуг а трактор іде"

Колядки і Щедрівки опрацьовані М. Лисенком в опері „Різдвяна Ніч", чи К. Данькевичем в опері „Назар Стодоля", чи іншими нашими композиторами не тішаться прихильністю.

А як у нас в країнах поселення?

Назагал можна сказати, що плекають. Співають в церквах, в домах. Хори вивчають. Приміром Катедральний і Молодечий Катедральний Хор випустили дві платівки. Це частина нашої духовости – зберігаймо.

Дозвольте закінчити моє слово побажаннями Всього, що приносить Різдво Христове і традиційними колядами.

*

Промова Преосв. Владики Івана Прашка виголошена на бенкеті в честь Блаж. Патріярха Йосифа; /промова виголошена в Римі з пам'яти а опісля відтворена на підставі диспозиції і записок 1977 р./.

Блаж, наш Патріярше, Найдостойніший Ювіляте!

"Добре нам тут бути" сказав св. Ап. Петро захоплений видом переміненого Ісуса Христа та тими всіма подіями які мали місце на горі Тавор в часі

Преображення. Так само і я в імені Преосв. Владик та всіх тут присутних, тих що

тут бували і в імених тих тисячів, що будуть тут бувати кажу: Добре нам тепер бувати в Римі. Тут у Вічному Місті, в тіні св. Петра за останніх кілька літ постав також український Рим. Завдяки Вашим надзвичайним старанням ми маємо чудовий собор св. Софії, університет з поважною бібліотекою, архівом і музеєм, маємо Патріярший двір з гостинницею і з прекрасним, багатим музеєм. Ви врятували нашу старинну церкву з чудотворною іконою Жировицької Матери Божої - одним словом у Вічному Місті маємо гарне Українське Вічне Місто, де кожного року приходять сотні українців а деколи і тисячі, як колись жиди зі всіх усюдів кожного року приходили до Єрусалимської святині, щоб помолитись, принести жертву, обновитись і набрати сил на нові щоденні труди. Подібну ролю вже сьогодні відіграє і ще більше буде відігравати Український Рим.

Тому нам дуже приємно в ці гарні дні з нагоди Ваших ювілеїв повторити, що тепер нам дуже добре бувати в Римі і за це ми всі Вам дуже вдячні. Та нам владикам прикро, що сьогодні не мас тут всіх наших владик, як це повинно б бути і за це ми перепрошуємо Ваше Блаженство. Заіснувало щось, що трудно зрозуміти а навіть вияснити. В нашій історії не рідко бувало, що несподівано створяться якісь непорозуміння і замість старатися їх розв'язувати, лагіднити, вони збільшуються заострюються і бувають причиною невдач у важливих справах. Щось подібного заіснувало тепер. Так страшно читати про такі події в нашій історії! Не дай Боже, щоб ми, що стоїмо в проводі нашої Церкви були співтворцями чогось подібного.

Дорогі Браття в єпископстві і священстві, в цей гарний ювілей 60-ліття священства, що в якийсь спосіб є ювілеєм кожного з нас, ми свідомі нашого покликання, нашого завдання та відповідальности перед Богом, Церквою і Народом, згадаймо сьогодні слова Св. Отця Папи Павла УІ звернені до нас усіх, коли він відзначив кардинальською гідністю нашого Блаж. Патріярха.

Перш за все Папа Павло повторив високий осуд Папи Івана ХХІІІ про заслуги нашого "Кардинала-Митрополита, які Церква береже мов свій скарб і що вона вже вписала в свою найкращу історію: терпіння ісповідництво, героїчність, вірність, яку світлий Владика виказав за Христову віру".

Відтак Папа продовжав:

"Даю Вам кардинала, який може Вас добре репрезентувати, дальше провадити по вашім шляху, освячувати й благословити... Хочемо вказати вашій спільноті на об'єднуючу ідею, ставлячи між вами центр до якого ви всі могли б прибігати з синівським довір'ям і з братньою любов'ю Якщо будете в згоді, будете проживати; якщо будете в згоді, будете сповнювати євангельські чесноти, передовсім любов - Будьте з'єднані. Любіться! Віддайте вашому Кардиналові-Митрополитові щиру пошану синівської і люб'язної відданости, а побачите скільки, проблем упроститься і вони стануть плідними на надзвичайні святі діла. Дорогі діти! Це промовляє до вас слово Папи, слово Петра, яке скріпляє почуття і постанови, закріпляє важні хвилі і творить з них історію".

Дорогі наші брати в священстві і архиєрействі, ми добре знаємо які благословенства спливали на нас, на нашу Церкву і Нарід від часу тих пропам'ятних слів Св. Отця Папи Павла, бо ми всі разом і під проводом нашого Найдостойнішого Ювілята трудилися. На жаль в останніх часах заіснували якісь неочеркнені, невиразні непорозуміння, які створили наче велику розділюючу перегороду. Таке часом буває, а в нашій історії досить часто повторяється з великою для нас шкодою. Тому вслухуючись в слова Св. Отця, навчені нашою

історією мусимо переступити ті трудности. Зрештою, Дорогі Браття Владики, ми не маємо іншої дороги, а тільки щире звернення, пошана і співпраця з тим, Богом нам даним Ісповідником за св. віру і за єдність з Ап. Престолом, зі сьогоднішним Найдостойнішим Ювілятом, що під його проводом і за нашими стараннями ми започаткували патріархальний устрій нашої Церкви - тепер є час найвідповід-ніший, бо завтра може бути запізно.

Звичайно трудно говорити про ту саму особу, коли перед Вами вже говорили три визначні промовці, як Преосв. Кир Ніль, Кир Ізидор, п. Кудлик. Однак про нашого Достойного Ювілята можуть говорити більше промовців і завжди є нові думки, нові аспекти його многогранної діяльности.

Тим разом я хочу вказати на діяльність нашого Блаж. Патріярха, яку він проводить завжди з думкою про будучність. Для ілюстрації візьмім приклад з його ректорства Богословської Академії у Львові. Львівська Архиєпархія потребувала кожного року 45 священиків. Але в роках 1930-39 о. Ректор Сліпий, очевидно за дозволом С. Б. митроп. Андрея, приймав 80, 90, 100 а навіть 104 студентів на перший рік філософії. Дехто казав, що о. Ректор хоче мати багато студентів, але на ділі С. Б. митроп. Андрей і о. Ректор Сліпий гляділи в будучність, що прийде час, коли можна буде йти "на Схід", що треба буде багато священиків. Дійсно, прийшов 1939 рік, Друга Світова війна, треба було багато священиків, Деякі пішли добровільно, інших попровадили, вони там працювали і напевно до сьогодні працюють та душпастирюють або померли як геройські ісповідники і мученики, а ще інші опинилися на Заході, де жертвенно працюють як священики або як світські апостоли. Без тих священиків наша Церква в Україні і у вільному світі була б багато бідніша.

Інший приклад що діяльність Найдостойнішого Ювілята є звернена в будучність, це заснування Укр. Кат. Університету ім. св. Климента. Одно з найперших діл Блаж. Патріярха після прибуття зі заслання було створення Укр. Університету в Римі. Коли в 1963 р. у вересні я приїхав на другу сесію Ват. Собору, звернулися до мене поважні, духовні особи, щоб відраджувати Блаж. Патріярхові творення університету, бо це абсолютно переходить наші спроможности і у висліді готово вийти неповажно, вже евентуально заложити якесь Богословське товариство. Я хоч не бачив ясно як це буде, але не дався намовити, бо мав довіря до о. Ректора Богословської Академії у Львові. Від того часу минає 14 літ. Ми маємо не тільки основуючу грамоту Укр. Університету, але зразу Достойний Ювілят об'єднав коло Університету поважну групу наших науковців-дослідників, що для університету є найзажніше, маємо достойний будинок з викладовими авлями і науковими робітнями, є дуже поважна бібліотека що начисляє коло 40,000 книжок, 13 літ провадяться регулярні виклади та вакаційні курси, вже навіть є філії цього університету. Але напевно найбільшим осягом є наукова, дослідна праця професорів, яка у висліді дала це, що з Університету і з найближчих його кругів за той час вийшло 150 книг надзвичайної ваги. Можна сказати, що це є прямо чудо, це майже нечуваний осяг в історії нашої науки. Це вже сьогодні така подія, що цілий культурний світ про це знає, говорить, і кожний науковець, будь він навіть наш брат-марксист з України, мусить в якийсь спосіб брати ці книги під увагу, інакше він не може показатися в науковий світ. Це вислід здійснення ідеї власного університету, це сьогоднішна наша оцінка, це висліди праці університету за останніх 13 літ, а за дальшим Божим благословенням і нашою співпрацею, яких гарних осягів можемо

сподіватися. Це ще один приклад щоденної діяльности Достойного Ювілята з поглядом на далеку будучність для добра нашої Помісної Церкви і Народу.

Або візьмім справу здвигнення собору св. Софії в Римі. Це не була будова нашої церкви у Вічному Місті, бо нас тут є мало і вистарчало збудувати більшу молитовницю. Це є символ нашої св. Софії Київської, сьогодні переміненої безбожниками на музей. Це є символ нашої історичної зв'язи з Вселенською Церквою. Цей собор сьогодні майже скінчений, прикрашений чудовими мозаїками, які можуть рівнятися з равенськими, св. Софії царгородської чи київської, а вони запроєктовані українському мистцями, виконані засобами українських мистців. А там є не тільки мозаїки але іконостас, різьба, кивот, вишивка, кожна дрібничка високої мистецької кляси і в українському стилі, - це диво над дивами! Це знова якесь чудо! Вже майже десять літ приходять наші люди з усіх сторін нашого поселення, старі, молоді і дітвора, приходять наче до Київської св. Софії, пізнають, зачинають смакувати, цінити, любити, пізнають нашу високу культуру і виробляється почуття самопошани. А скільки чужинців приходять оглянути цей храм – це ж бо сьогодні один з кращих храмів в Римі і приходять там, щоб побачити мистецтво України, яке в соборі є так добре репрезентоване. Цей собор безнастанно голосить, що ми нарід з високою культурою. Так діється сьогодні, а ще більший вплив матиме це в дальших десятках і сотнях літ - так постає Вічний Український Рим.

Однак у всій многограній діяльності нашого Блаж. Патріярха з поглядом на будучність особливе місце займає змагання за збереження прав нашої Помісної Церкви та її завершення патріярхатом, а відтак через патріярхат об'єднати наші Церкви, як він це висловився за поєднання всіх в Христі. Це наша велика, вікова проблема і вона випала на наш час для здійснення. Вона стала центральною проблемою у Вашій і нас усіх діяльности. На однозгідне прохання, а може навіть більше як прохання, на вимогу всіх владик, Ваше Блаженство у свойому першому виступі на Ват. Соборі просили, щоб нашу Київсько-Галицьку митрополію піднести до гідности патріярхату. Багато Отців Собору були прихильні тій справі, але можливо ми владики в часі Собору не допильнували цеї справи, але за це по Соборі ми однозгідно, дуже усильно та з ентузіязмом старалися про це у св. Отця Папи Павла УІ, а тим часом робили все, що було конечне для здійснення нашого патріярхату. Ми зразу станули на началах патріархального устрою ухвалили відповідну конституцію, та почали її вводити в життя. На жаль, Святіший Отець хоч не поставився неґативно до цеї справи, але заявив, що під сучасну хвилю не може признати нам патріярхату. Це викликало замішання серед нас, владик, дехто розгубився і несподівано заіснував критичний момент. Грозила небезпека, що ця вікова, тепер центральна наша проблема може бути відложена на неозначений час, як це бувало в історії вже кількакратно продовж 400 останніх літ.

І ось в цей дуже критичний час, в пропам'ятний Святий 1975 Рік під Великодним Посланням та на інших зверненнях і листах ми побачили Ваш підпис: Києво-Галицький Патріярх. Нема сумніву, що це одна з найзажніших подій в нашій історії. Інакше не могло бути, бо сам Господь Бог прислав Вас зі заслання і покликав на це становище і ми всі про це мріяли, ми всі того бажали, ми всі це з великою радістю приняли - Ви для нас є Богом даний Патріярх. Святим 1975 Роком зачинаємо нову добу нашої історії – доби Українського Патріярхату.

Правда ми свідомі, що до остаточного завершення нам ще багато бракує, а найважніше визнання Видимого Голови Церкви Папи Римського, але напевно воно прийде, бо це є не тільки для добра нашої Помісної Церкви, але це є для добра Вселенської Церкви, це є те, що ми повинні мати, це є те до чого напоминає нас Всел. Ватиканський Собор. Тепер в колі Східних Церков ми як рівні з рівними постепенно будемо розв'язувати наші проблеми і будемо успішніше працювати для добра нашої Церкви і Народу. Все це завдяки Вашій мудрости, витривалости, второпности а головно завдяки тому, що Ви є добрим і чуйним знаряддя в руках Божих.

Блаж. Патріярше! Ми Вам вдячні за багато довершених справ: Ми дякуємо Вам за Ваші св. Літургії - Безкровні Жертви, які Ви може нераз служили без ризів або в закровавлених ризах, дякуємо за ті проповіди за які Вам продовжували роки заслання; ми дякуємо Вам за це що серед великих трудів своїми відвідинами, проповідями, діяльністю Ви нас об'єднали в Одну Помісну Церкву; ми дякуємо Вам, що Ви навчили нас думати і працювати не тільки для своїх єпархій, але також журитися про цілість нашої Церкви. Однак найбільше ми Вам вдячні за це що сьогодні наша Церква завершена патріярхатом.

Блаженніший Дорогий Наш Патріярше!

Я певний, що ми владики, священики і миряни так численно зібрані в тому Вічному Місті представляємо вірний образ нашої Помісної Церкви розсіяної по цілому світі - це що ми тут разом з Вами молимося, радіємо і журимося, то сьогодні разом з нами молиться радіє і журиться дослівно ціла наша Церква в Україні і розсіяна по цілому світі. А коли ще чогось не достає, то ось тут ми заявляємо Вам, що повернувши домів, ми на місцях будемо продовжати нашу молитву, нашу проповідь, працю і змагання ще з більшою енергією. Будемо трубіти наче ті єрихонські труби. Якщо з єрихонських мурів ще щось лишилося то і це усунемо, вирівняємо, а радше Всемогучий Господь Бог зробить, бо ми стоїмо за Божу справу, за правду, за справедливість – з нами Бог.

Ось у великій мірі завдяки Вашим довгим і великим зусиллям ми сьогодні маємо ясну візію будучности нашої Церкви. Нашим зором сягаємо майже до апостольських часів в Україні, приготовляємося до 1000-ліття християнства в Україні, подивляємо нашу Церкву часів св. Володимира і Ярослава Мудрого, знаємо значіння нашої Церкви для єдности народу, вслухуємося у Ваше історичне послання про поєднання в Христі і узброєні такою візією будучности ми певні остаточної перемоги, бо з нами Бог.

Блаженніший Патріярше! З нагоди 60-ліття Вашого священства, складаючи Вам найсердечніші побажання всього-всього найкращого, чого тільки добрі і вдячні діти можуть бажати свойому доброму, працьовитому і заслуженому Батькові – Патріярхові.

Хочемо висказати Вам ще одно побажання: Переглядаючи Ваше життя стрічаємо там багато таких дивних подій, що їх найкраще назвати чудесними подіями чи просто чудами як прим. Ваше покликання до священства, кількакратне врятування Вашого життя в часі останньої війни, збереження Вашого життя продовж 18 літ неволі, Ваше дійсно чудесне звільнення, благословенні осяги Вашої праці останніх 14 літ - все це є наявні ознаки особливішої помочі - це чудесні події.

Все це дає нам відвагу і довіря благати Всемогучого і Милосердного Бога ще про одну чудесну подію, щоб Він за молитвами Пресв. Богородиці за молитвами

св. Божих угодників української Землі, за молитвами Слуги Божого митроп. Андрея, за нашими покірними молитвами, щоб Господь Бог, хочби і в надзвичайний спосіб, запровадив Вас до золотоверхного Київа на престіл Ваших попередників Іларіона, Клима Смолятича, Кард. Ізидора, Михайла Рагози, Велямина Рутського, Петра Могили, а Ви цей престіл прикрасите титулом: Патріярх Київсько-Галицький і всіє України - ми знаємо і віримо, що те що в людей неможливе то в Бога можливе! Про це молимося і того Вам бажаємо!

На многії і благії літа Блаж. Патріярше, Найдостойніший Ювіляте!

*

Лютий 1978 – Слово виголошене через Радіо в Мельборні.

Несподівано, день 17-го лютого став важним днем в нашій історії, бо того дня 1892 р. в селі Заздість, теребовельського повіту, тернопільської области, народився наш Блажен. Патріярх Йосиф Сліпий, з родини Коберницький-Дичковський. Це той найвизначніший наш церковний і національний діяч, визначний богослов, організатор Української Богословської науки, виховник цілого покоління священиків, будівничий, що так скажу, українського Риму, нестружений діяч поєднання нашої Укр. Кат. Церкви з Православною, Ісповідник за вірність Христовій науці і за вірність Ап. Престолові, великий оборонець прав нашої Церкви у її змаганні за затвердження Патріярхатом! Ось день 17-го лютого відзначуємо 86 уродини такої достойної Особи. Він нам особливо близький, бо ми його знаємо. Він вже двічі відвідав нас в Австралії, ми всі його бачили, він до нас говорив, проповідав, він разом з нами молився, служив св. Літургію, Молебні, він нас благословив – він нам дуже близький, він наш Патріярхат. Як каже Ісус Христос про себе: „Я є пастир добрий; пастир добрий душу сою кладе за вівці. Я прийшов, щоб життя мали і надто мали" (Ів. 10,11). Напевно ті слова можна також добре примінити до нашого 86-літнього Блаж. Патріярха Ювілята, він передовсім є Добрий Пастир і приготовив для нас добру поживу.

Ми знаємо його життя, бо багато вже чули, читали, а крім того він є один з нас, тому нам легко його пізнати і зрозуміти. Його життя є подібне до життя нашого народу за тих останніх 75 літ – тобто його життя є тверде, хоч не бракує взнеслих моментів. На його владичнім гербі читаємо латинський напис: "Per aspera ad astra", а в свобіднім українськім перекладі, це означає – „Дорога до висот провадить через великі труди". Це є найкраща харектеристика цілого життя нашого 86-літного Ювілята. Від шкільної лавки, по сьогоднішний день це нестружений працівник для слави Божої, для добра Церкви своєї, для добра свого народу.

Тому кілька літ при якійсь святочній нагоді Блаж. Патріярх приблизно так говорив про своє життя: „Я 20 літ вчився, 20 літ навчав в Богословській Академії, як професор і ректор Семінарії, 20 літ я терпів і мене знова старалися перевиховати по різних тюрмах і концетраційних таборах". Так він сказав про своїх 70 літ життя, а ми можемо додати, що : Дня 9-го лютого 1963, тобто 15 літ тому, наш Блаж. Патріярх, прямо в чудесний спосіб,, опинився на волі, продовжує свою діяльність як оборонець нашої переслідуваної Церкви в Україні і нашого поневоленого народу, як відновитель прав нашої Церкви згідно з рішенням Ватиканського Собору аж до завершення її патріярхатом, як великий подвижник поєднання в Христі нашої Церкви з Православною, як організатор української

богословської науки і, що так висловлюся, як реалізатор Українського Риму. У всіх тих справах відразу впадає в очі жива, плідна, динамічна діяльність і напевно в особливий спосіб Богом благословенна, бо інакше трудно зрозуміти, щоб за 15 літ можна мати такі осяги.

Трудно сьогодні докладніше говорити пто ті різні ділянки діяльности нашого Блаж. Патріярха, хоч би з огляду на обмежений час, але бодай коротко про його працю як він сам недавно висловився – про поєднання всіх Українських Церков в Христі.

Блаж. Патріярх, ще як молодий науковець, коли писав праці про походження Святого Духа, то якраз там є висвітлина та важна проблема, чи Святий Дух походить від Отця тільки, чи через Сина. Студія оперта на джерелах, на св. Отцях і подає таку розв'язку, що є вповні приємлива так в православній, як і в католицькій богословії.

Як організатор і Ректор Богословської Академії він продовж 20 літ був правою рукою унійних заходів Сл. Б. митроп. Шептицького, а відтак ті заходи в тому дусі продовжує. Програмою тих заходів є: Нам треба взаємо себе пізнати, нам треба усунути упередження а тоді настане зближення і любов, а це є дорога до поєднання. Тому то він і професори Богословської Академії беруть дуже активну участь в Унійних З'їздах у Велеграді, в Пінську а один такий З'їзд він організує у Львові, в мурах Богосл. Академії – зрештою дуже успішний.

Знаємо деякі факти з часів 18-літнього перебування в тюрмах і концентраційних таборах нашого Патріярха, що і там він не забував про ці важні справи для нашого народу, і там знаходив людей прихильних цій ідеї і як він раз висказався, що спільне трудне положення і спільні терпіння дуже нас наблизили.

Коли опинився на волі то вся його наука і видавнича діяльність має також всюди черти екуменічних змагань: Переклад літургічних книг на спільну українську мову, видання 14 томів жерел до історії України, та інші богословсько-історичні праці, кинуть багато нового світла для наших змагань.

Також від першої хвилини побуту на волі Блаж. Патріярх стрічається і переписується з єрархами Української Православної Церкви та з її визначними мирянами. Напевно тут до найважніших подій належить зустріч з митр. Йоаном Теодоровичем в Бавнд Бруку і з архиєпископом Мстиславом, 6-го серпня 1968 р. Тоді-то цей визначний митрополит сказав: „Ми не винні в тому, що ми народилися, росли і виросли в різних вірах... Ми йшли різними дорогами, але, слава Богу, що ці дороги зустрічаються і ми знаходимо одні одних в дусі любови, яка має нас єднати"... Достойна була відповідь Блаж. Патріярха Йосифа: „Нехай ця хвилина зустрічі буде благословенною на тій дорозі до нашої єдности. Ця єдність мусить прийти... Вже то одно, що ми свідомі того і йдемо в тому напрямі – це Боже благословення".

Дійсно наш Ювілят безнастанно в тому напрямі прямує і працює. В часі своїх відвідин він стрічався з митроп. Іларіоном Огієнком, тоді вже дуже хворим і зі всіма православними владиками в Канаді. В Австралії відвідав старенького тоді архип. Сильвестра і стрічався з Владикою Донатом. Напевно завдяки тим зв'язкам і зустрічам, можемо сказати, що наступило велике зближення між обома віровизнанями.

Однак всі відчувають, що в тому напрямі треба робити дальші кроки. І ось в червні 1976 року появилося послання Блаж. Патріярха Йосифа до Українського Народу „Про поєднаня в Христі". Це заклик до поєднання в „одну, святу, соборну

і апостольську Церкву", бо це є бажання Христа Спасителя, це є для добра народу, це є сьогодні єдине лікарство на наші потреби і все це є можливе бо залежить від нас самих, а про Божу поміч навіть не можна сумніватися. Дальше наш Ювілят подає головні напрямні до поєднання: „Нам всім треба станути на Київській прарідній традиції... Будьмо собою! Дивімся на своє власне добро і тоді буде між нами єдність, в першу чергу на церковному полі, а опісля на національному і державному. Треба добро Церкви і Народу ставити вище своєї марної, особистої амбіції і своїх особистих чи гуртових користей... Це дуже відрадний об'яв, що бажання до повного об'єднання, починають розуміти і відчувати всі віруючі України, що об'єднашись в Одну Помісну Українську Церкву, станемо твердинею, об яку будуть розбиватися всі ворожі удари, так релігійні, як і політичні". Напевно в тій найважнішій нашій церковній і національній справі ніхто ще так не звертався і за це ми нашому Ювілятові дуже вдячні.

Можна б було ще довго говорити і вичисляти цю многогранну важну і плідну діяльність нашого Ювілята, але хай це сказане буде нашою квіткою і виявом вдячности за його жертвенну працю для добра нашої Церкви і Народу.

В день цього гарного Ювілею нашого Блаженнішого Патріярха ми всі сини і дочки України тут в далекій Австралії, коли думаємо про його працю і значіння, про наші труднощі і проблеми церковні і національні, то наша думка зразу звертається і втікає до Господа Бога. Тому то ми в день уродин служили Молебень подяки і прохання до Господа Бога, а в неділю в усіх наших церквах в Австралії і напевно в цілому світі, покірно і з довір'ям просили Всемогучого і Милосердного Бога, щоб наділяв свого Вибранця силою, здоров'ям, мудрістю і всім, що йону потрібне, щоб він міг продовжати свою працю для добра Церкви Христової і Українського Народу.

*

5.9.1980 Синод. Стан Нашої Церкви, 1000-ліття християнства в Україні (плян святкувань).

Найкраще про стан нашої Церкви в Україні, це є Доповідь Блаж. Патріярха, яку він післав на з'їзд „Церква в Потребі", що відбувся в червні в Кінґштайні. На тому з'їзді був майже цілий Німецький Кат. Єпископат, представники протистантів, визначні політичні особи, державні, громадські, представники різних поневолених національностей. Був також присутний о. Вернфрід, який кожного року, головно в Німеччині, Америці, Голяндії збирає мільйони долярів і розділяє допомогу там де конечно потрібно. Він також розуміє потреби нашої Церкви і через Блаж. Патріярха є дуже уважний для потреб нашої Церкви.

Дотепер ми такої доповіді не мали і Ц. і Ж. дуже добре зробила, що ту доповідь видрукувала в цілості.

В тій доповіді опертій на великому знанню є також проблиматика: Наша Церква терпить за св. віру, за вірність Ап. Столиці, за вірність свойому народові. Режим совєтськи імперіялістичний, який провадить русифікаційну політику хоче знищити нашу Церкву бо режим є проти кожної Церкви, а ще з тої причини, бо наша Церква тісно зв'язана зі своїм народом.

Екуменізм – дійсний між християнами в СССР – бо разом несуть хрест.

Офіційний екуменізм – вони тільки використовують.

Наша Церква терпить, але серед тих терпінь зростає це вже 35 літ а властиво 40 літ. За це хіба тільки дякувати Богові, і дальше молитися.

Переслідування продовжуються: о. Анатоль Ґорґула з Томашівки, Рогатин, о. Іван Котик, Зимна Вода, забитий. Треба було б переложити на англійську мову і видрукувати.

Також Блажен. Патріярх мав доклад тепер на Синоді. Ще більше інформацій та піддавав проблеми і пропозиції, що можна і треба нам владикам робити. Однак цього докладу публікувати не можна. Дещо про стан нашої Церкви з власного досвіду.

Зустріч зі священиками – о. Коваль, з монахинями, з вірними – помагати священикам. Зистріч: (на стації у Львові), під церквами, Церкви повні. Там також є незгода: Василіяни – Редемптористи.

Заключення: Подяка Богові! Подяка Блаж. Патріярхові і нашим братам.

Синод. Були Синоди – були рішення, важні, дуже важні. Ті Синоди були визнані нами. Ті Синоди були визнані в Україні. Ця справа не є скінчена – вона ще якось оформиться.

Брак згоди чи єдиномислія в найважніших справах – але велика річ що ми всі належимо до Кат. Церкви де є видимий Голова – Папа – і ми всі йому підпорядковуємося.

Польський Єпископат - - наш Єпископат. Польський Єпископат є разом зі своїм народом, відповідає перед цілим народом.

Почуття приналежности до Укр. Кат. Помісної Церкви – того найбільше бракує – воно зростає.

Папа благословляючи скликання Синоду тим самим сказав: чи ти є в Америці, Канаді, Арґентині, Бразилії, чи Австралії ти мусиш приїхати, ти належиш до тої Церкви і ти маєш займатися справами цілої Укр. Церкви.

Синод скликав Блаженніший Патріярх. Програму для Синоду виготовив Патріярх. Синодом провадив Блаж. Патріярх, чи радше його коадютор. Ми радили над справами нашої Церкви. Вибирали кандидатів на єпископів.
Стан нашої Церкви – Покликання, Літургічні справи, 100-ліття, Миряни.
Дуже добре покрила Ц. і Ж. – напевно жаден часопис не буде мати як Ц. і Ж. Признання для Ц. і Ж.
1000-ліття, Духовна обнова, Комітет під проводом Блаж. Патріярха, Секретаріят у Вінніпеґу – о. Гринчишин.
Діяльність... – не є те, що ми очікуємо.
Австралія, Духовна Обнова, Мандрівна ікона, Місія, Книжечки про 1000-ліття і про духовну обнову. Наш екуменізм – відношення до Православних, Наші зусилля, Спільна дія – церква в Канберрі, в кожній парафії, в кожній церкві.

*

10.7.1981 – Назначення Парохом Перту, З.А. Всеч. о. Дмитра Сенів.
Слава Ісусу Христу!
Перт, 10.7.1981 р.
Всеч. о. Дмитро Сенів
і Західньої Австралії

Всечесніший Отче!

Мяючи на Увазі Вашу ревність і душпастирську второпність, так в Канберра-Квінбіє, як

особливо за останні три роки в Перті а також Вашу важну і успішну працю для нашої молоді в цілій Австралії, молю Бога, щоб нагородив Вас по своїй щедрості, а я відзначую Вас гідністю пароха Перту і цілої Зах. Австралії.

Благословлю Вас з цілого серця

+Іван Єп. Ап. Екзарха
для Українців в Австралії і Новій Зеляндії.
*

18.4.1982 Великдень – Слово виголошене через радіо 17.4.1982.

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

В цей радісний день величнього Празника Воскресення Христового вітаю Вас тими словами як ангел при гробі Спасителя звіщав мироносицям-жінкам: „Нема Його тут, бо він воскрес, як ото сам був передсказав" (Мт. 28,5); як мироносиці повідомляли перестрашених апостолів, що Христос воскрес! Як після появ Ісуса Христа Петрові, двом ученикам в дорозі до Емаус, вони кликали серед радости: Христос Воскрес! а другі їм відповідали Направду, Воістину Воскрес! Бо ми також бачили!

Ось тими словами і я вас, Дорогі Браття і Сестри, вітаю, поздоровляю та проповідую: Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Якраз годину тому в нашому катедральному храмі ми безнастанно повтаряли в часі процесії ці величні воскресні гимни: „Воскресення Твоє, Христе Спасе, ангели оспівують на небесах, і нас на землі сподоби чистим серцем, Тебе оспівувати і славити" або „Воскрес Ісус із гробу як і провістив, подав нам життя вічне і велику милість", а надівсе це могуче і радісне: „Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим що в гробах життя дарував", що з такою радістю, силою, і вірою співали всі вірні під проводом Молодечого Хору.

Тими гимнами ми хочемо висказати нашу радість, нашу вдячність і нашу певність, що Христос – наш Спаситель дійсно воскрес, хочемо в якійсь мірі вжитися в події, що мали місце в день Воскресення Христового, хочемо обновити і скріпити нашу віру і надію, нашу любов і вдячність до Ісуса Христа. З відси випливає наша великодна радість і наша певність, що ми на правильній дорозі і в нашій вірі, у наших щоденних змаганнях іти за Воскресшим Христом.

Це ж бо основна правда нашої віри, як каже св. ап. Павло: „А коли Христос не воскрес, то марна проповідь наша, то марна й віра ваша... Але ж Христос таки справді воскрес із мертвих... з'явився Петрові, потім дванадцятьом, опісля з'явився п'ятьсот братям... а на останку з'явився і мені" (1 Кор. 15,5-12).

Маючи на увазі цю велику вагу Христового воскресення, тому всі чотири євангелисти так докладно описують всі події зв'язані з воскресенням, хоч це нераз для них дуже невигідно, бо ці події показують їхні людські слабости, духовне заломання, зневіру, страх і впертість. Не апостоли, а жінки-мироносиці ідуть до гробу і вони перші довідуються, що Христос воскрес, вони перші бачать Ісуса Христа і звіщають Апостолам а Апостоли навіть не хочуть вірити жінкам.

Два ученики втікають з Єрусалиму, бо бояться. Коли вечером Ісус являється всім Апостолам, то деякі ще сумніваються і думають, що це привид, так що Ісус

Христос мусить їх переконувати і перед ними їсть дещо риби і меду. А ап. Тома цілий тиждень сумнівається, блукає, не вірить, ставить неможливі вимоги, так що тільки завдяки доброті і милосердю Ісуса Христа він відзискує свою віру. Восьмого дня Ісус являється Томі і задовільняє його нерозумну і неоправдану

вимогу: „Доторкнись твоїми пальцями моїх ран на руках і ногах, та вложи твою руку в мій пробитий бік, і не будь невіруючий а повір". Скільки доброти, вирозуміння і милосердя зі сторони нашого Спасителя! Пам'ятаймо, що Ісус завжди той сам, такий сам добрий для всіх – вчора, сьогодні і завжди.

У св. Євангеліях так ясно видно з якою радістю мироносиці-жінки, апостоли і ученики прийняли вістку про Воскресення свого Божественного Учителя, а тепер вже Спасителя. Їхна зневіра зникла, їхня віра, що „Ти є Христос Син Бога живого" обновилася, зміцніла як ґраніт і такою лишиться до кінця їхнього життя, так само їхня надія і їхня любов до свого Спасителя. Вони підуть до всіх народів і будуть проповідувати Христа розп'ятого і воскресшого. Страсти Христові і Воскресення та любов ближнього стануть основою апостольської проповіди і тому в Апостольсьому Символо віри так докладно говоримо про страсти і воскресення і закінчуємо, що ми також очікуємо воскресення із мертвих.

Ця велика радість, що Христос воскрес збільшується ще і тим, що тепер Апостоли зрозуміли, що терпіння і смерть суса Христа були конечні, що це була ціна нашого відкуплення, що через смерть на хресті він став нашим Спасителем. Тепер апостоли почали розуміти науку Ісуса Христа, що „хто хоче за мною йти, хай візьме свій хрест і йде за мною".

Радість Апостолів, а тим самим і наша, була і є тимбільша, що у тих змаганнях Ісуса Христа зі силами злого духа, з людською злобою, яка Ісуса Христа розп'яла і вже тішилася ніби остаточною перемогою, таки остаточним переможцем показався наш Божественний Соаситель і його славне воскресення, це перемога любови, всецілої жертви Ісуса, перемога доброти і справедливости над всіма диявольськими силами, які проявляються в людській злобі, це перемога нашого Спасителя і запорука перемоги для всіх, що йдуть за Ісусом Христом, що стоять за правдою і справедливістю.

Але це заразом наука для нас, що дуже часто дорога до перемоги провадить через терпіння, страсти, через великі жертви, через велику п'ятницю, але непомильно провадить також до Воскресення, до перемоги, до прославлення.

Напевно тепер перед нашими очима бачимо нашу чудову, любу Україну, бачимо наших братів і сестер. Знаємо, що їм неодного бракує, але найбільше бракує їм людської, релігійної і національної свободи. На нашій Рідній Землі російський комунізм кривдить наш нарід, понижує і переслідує нашу мову, нашу історію, нашу християнську віру. Цілий нарід терпить, а ті наші брати-патріоти, що відважно стають в обороні прав свого народу, своєї Церкви, то їх замикають до тюрми, судять як колись судили Ісуса Христа і перших християн, знущаються над ними, висилають на Сибір.

Серед таких обставин наші брати і сестри сьогодні разом з нами зустрічають Великдень. Ми добре знаємо, що цей Великдень також для наших братів і сестер є святом радости, є святом оновленої віри і надії, святом сподівань на краще завтра, бо вони, а разом з ними і ми, змагаються, працюють, моляться і вірять, що після Великої П'ятниці прийде воскресення для нашого народу такий вже
закон Божий.

В цей день Світлого Празника Воскресення Христового нашим звичаєм всім віруючим Українцям складаю найсердечніші побажання всього доброго і щедрого Божого благословення Особливо бажаю вам відчути і в якийсь спосіб пережити все це, що приносить цей Празник, а саме щоб ми оцінили страсти Христові, щоб ми знали, що це ціна нашого спасіння, щоб ми мали перед очима Ісуса Христа Воскресшого, Ісуса

Переможця та щоб ми були свідомі, що через терпіння доходимо до перемоги, до воскресення.

Бажаю вам багато великодної радости, оновленої віри і надії та щасливих і благословенних Свят – для вас, для ваших рідних та молімся і працюймо, щоб слідуючий Великдень ми зустрічали на Рідних Землях серед свободи і серед радісних великодних дзвонів.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

*

Опрацював 26.1.1983.

ПЕРЕКЛАДИ СВ. ПИСЬМА /БІБЛІЇ/ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.

З приходом християнства в Україну прийшло також св. Письмо майже в українській мові, отже можемо говорити, шо вже в часах св. Кирила і Методія могли бути зразки св. Письма в таких містах як Перемишль, Володимир Волинський. Переклади давних важніших частей св. Письма були зроблені св. Кирилом і Методієм на тодішну болгарську мову, яка тоді була ще дуже зближена до української, чеської чи іншої слов'янської мови. Тому такі переклади в Україні, Білорусі чи Польщі були зрозумілі і уживались за свої, рідні і не відчувалось потреби робити нові переклади точно на живу українську мову, хіба деколи переписувач, коли був добрим знавцем обидвох мов, зміняв деякі менше зрозумілі і граматичні форми слова на живу українську мову, або деякі болгарські форми заміняв українськими. В цей спосіб повстала церковно-слов'янська мова і вона стала книжною мовою в Україні продовж майже 500 літ. Вона була зразу зрозумілою для всіх, так для вищих верств як і для загалу вірних.

Виглядає, що книги Св. Письма були дуже поширені в Україні, бо про це свідчать сотні рукописних Євангелій, Псальтирів, Апостолів та інших частей св. Письма починаючи від XI століття: чудове Остромирове Євангеліє /1056/, і майже рівне йому Реймсове Євангеліє, прекрасне Мстиславове Євангеліє /1095/ а відтак Галицьке /1144 р./, Типографське, Христинопільський Апостол, Добрилова Свангеліє /1164 р./, Одеське- це головніші залишки XI і XII століття. Відтак в XII, XIV і XV ст., йдуть десятки і сотні Євангелій, Апостолів а головно Псалтирів які хоч серед дуже трудних часів, збереглися до наших часів - чейже ж це були конечні книги в кожній парафії, для кожного Богослуження, а крім того, це часто була настільна книга в домах побожної шляхти, міщан.

Були в церковно-слов'янській мові частини Св. Письма Старого і Нового Завіту, головно ті що уживалися в Літургії, але бракувало повного св. Письма тобто всіх книг і чим дальше то ця недостача ставала більше прикрою, головно коли під впливом реформації появились повні видання св. Письма на Заході протестантські і католицькі: німецьке - 1466 р., кілька англійських видань з початком XVII ст., голяндське - 1526, французьке - 1528 р., італійське - 1532 р., польське /біблія Вуйка/ - 1599 р, чеське /Оломунська Біблія - 1417 р. мадярське - 1590 р.

Повний текст св. Письма був конечний для такої митрополії як Київська, яка обіймала цілу Україну і цілу Білорусь, а також був конечний з огляду на небезпеку для православної Церкви зі сторони реформації тобто лютеранізму і кальвінізму, які почали ширитися в Україні.

В тому часі ще не була дуже пекуча справа перекладу на живу мову, але розходилось, щоб мати цілість св. Письма в церковно-слов'янській мові. Цеї

великої справи піднявся великий і заслужений церковний і культурний український діяч кн. Константин Острозький /1527-1608/. Його мрією було дати українському народові повну Біблію. Від довгих літ він сам особисто збирав тексти церковнослов'янські, грецькі, латинські, єврейські. Остаточно за основу взяв грецький переклад 72-ох перекладачів з єврейської мови. Але треба було ці різні тексти звести до цілости і тут нова, важна і трудна праця. Над тими текстами кілька літ працював гурток українських вчених, згуртованих коло Острозької академії: Герасим Смотрицький, свящ. Дам'ян Наливайко, свящ. Василій, Острозький Клирик а пізніш також Мелетій Смотрицький, син Герасима, були також вчені греки: Кирило Люкарс, д. Палеолог, Никифор та інші.

Коли текст був приготований, Іван Федорович приступив до друкування. Він мав добрих помічників зі Львова як Гринь Іванович та Лаврін Пилипович. Повна Біблія вийшла 1581 року - тому 402 роки. Біблія була друкована чорною і червоною краскою, а під мистецьким оглядом являється великим осягненням тодішної друкарської техніки. Під тим оглядом трудно знайти їй рівну Біблію видану в тому часі.

Поява Острозької Біблії мала величезне значіння для українського і білоруського народу, для української культури і духовости. Та не тільки для українського народу, але також для всіх слов'янських народів, яві уживали церковно слов'янську мову: росіяни, болгари, македонці, серби, румуни. Всі ті народи уживали довгі часи і шанували Острозьку Біблію так, що вона стала наче офіційним текстом в православній і в тодійній Українській Католицькій Церкві. Сто літ пізніше, коли в Москві рішили видати поправлене видання Острозької Біблії, але не могли собі дати ради і у висліді майже без змін перевидали Острозьку Біблію.

Острозька Біблія це вершок панування церковно-слов'янської мови в Україні. Мимо того, що і в цій Віблії вже дуже замітні впливи української мови, але це вже не вистарчало. Жива українська мова чимраз більше віддалювалася від закостенілої церковно-слов'янської і через це мова Біблії ставала мешe зрозумілою і настав час, що треба було робити переклад на живу українську мову.

Такий перший переклад Євангелія зберігся вже з 1556 року т. зв. Пересопницьке Євангеліє, бо зробив це син священика Михайло Васильович і архимадрит Пересопницького монастиря Григорій. Воно прикрашене численними орнаментами, чудовими заставками та ініціялами. З того часу зберігся також переклад Крежівського Апостола /1560/. 50-100 літ пізніше подібно поступають перекладчики Учительних євангелій, Псальтирів та інших поетичних книг св. Письма. Продовж XVII, і XVIII і XIX століть український нарід уживав св. Письмо головно з церковно-слов'янських текстів, але побіч були вже поважні частини св. Письма в перекладі на українську мову.

Великою перешкодою для перекладів на українську мову під російською займанщиною була заборона так російським урядом як і рос. Церковним Синодом друкувата і уживати в Богослуженнях українську мову. Але мимо того Пилип Морачевський /1806-79/ зробив переклади 4 Євангелій в 1860 р. але можна було видрукувати тільки в 1911 р. Часто мова Морачевського дуже добра. Наш о. Маркіян Шашкевич також відчував потребу св. Письма в рідній мові і переложив Євангелія 1842 р.

Повний переклад св. Письма маємо завдяки Пантелеймонові Кулішеві /1819-1897/. Він почав перекладати у Львові в р. 1869 П'ятикнижжя Мойсея опісля у

Відні разом І. Пулюєм /1845-1918/, який був дуже допоміжний в грецьких текстах а по смерті Куліша переклад докінчив Іван Нечуй Левицький /1838-1918/. Остаточно цей майже повний переклад св. Письма видало Британське Біблійне Товариство в 1903, але там бракувало второ-канонічних книг. Переклад зроблений з єврейських і грецьких текстів.

Приблизно в тому часі зробив переклад Нового Завіту і Псальмів на укр. мову о. Олександер Бачинський /І844-1933/ і видав у Львові 1903 р. В 1921 р. о. Ярослав Левицький видав в Жовкві новий переклад П'ятикнижжя Мойсея і Новий Завіт.

В 1962 р. Біблійне Товариство видало дещо змінене своє видання з 1903 р. бо архиєп. Іван Огієнко зробив новий переклад Нового Завіту і Псальмів та виправив і дещо змодернізував мову.

В 1946 р. о. Т. Галущинський, ЧСВВ зробив новий переклад Євангелій на підставі грецького тексту о. А. Мерка.

В 1963 р. український християнський нарід отримав новий переклад св. Письма, що його здійснив о. Іван Хоменко /1892-І98І/, уроженець Вінничини. У вступі до св. Письма читаємо: "Перша редакція перекладу це плід майже 12-річної праці о. Івана Хоменка, доброго знавця єврейської, грецької, латинської та новітних мов: французької, англійської, німецької, італійської тощо, які були допоміжними у використанні багатої біблійної літератури. При перекладі консультували і інші знавці Біблії та української мови".

Новий переклад здійснено за науково устійненими Масоретськими текстами Кіттеля. Книги грецького оригіналу перекладено за олександрійським текстом Сімдесятьох у виданні Ральфса. Переклад Нового Завіту виконано за критичним текстом А. Мерка".

Для остаточного оформлення і перевірки була створена спеціяльна Комісія зложена з ченців Василіянського Чину. Мовно-літературну працю виконав І. Костецький і проф. Орест-Зеров. У висліді ми отримали переклад і гарно оформлену книгу.

Єп. Прашко
(На нашу думку, треба також згадати, що св. Кирило у 860-их роках в Херсоні, знайшов переклади Св. Євангелія і псалтиря Руськими писменами, що, виглядає, помогло йому у сформуванні Кирилиці. одс.)

*

6.12.1983 – Назначення Всеч о. Дмитра Сенів на Пароха Канберра-Квінбієн.

Слава Ісусу Христу!
Мельборн, 6-го грудня, 1983 р.
Всеч. о. Дмитро Сенів
Парох Перту

Всечсніший Отче Парох!

Заслухавши поради Отців Радників нашої Епархії, цією Грамотою назначую Вас Парохом новоствореної парафії св. Михаїла – св. Володимира Канберра-Квінбієн і околиці.

Вам прислуговують всі права й обов'язки, згідно з нашим церковним правом, а передувсім де говориться про парохів: Клері Санктітаті, кан. 489-512, як рівнож всі права й обов'язки згідно з нашими звичаями і зарядженнями в нашій Епархії.

Старайтесь так, щоб Ви були на Богоявлення в Канберрі.

Знаю ті труднощі, що мабуть Вам буде трудно передати діловодство Пертської парафії новоназначеному адміністраторові Всеч. о. Володимирові Волочійові згідно з принятими приписами і звичаями, тому прошу лишити упорадкованні книги і зробити спис інвентаря, як також стан парафіяльної Каси в трьох копіях: одна для о. Володимира, тобто для парафіяльного архіву, одна для Вас, а одну прошу мені переслати.

В Канберрі свящ. о. Василь Рожек залишив парафію без дозволу. Сподіймося, що все є в порадку і збережене. Деякі інформації Вам дасть о. митрат Іван Шевців, парох Сіднею, а дещо скаже д-р Роман Микитович, голова Церк. Братства.

На закінчення цієї Грамоти, почуваюся до милого обов'язку висказати Вам сердечну подяку і признання за Вашу ревну і вмілу душпастирську працю продовж сімох літ, а особливо за Вашу ревність у відвідуванні вірних в цій розлогій парафії, за Вашу працю з молоддю, за Вашу вмілу господарську і фінансову діяльність, а ще спеціяльно, що Ви постарались про достойний і високо-мистецький іконостас для церкви св. Івана Хрестителя.

Хай Найвищий Архиєрей Господь наш Ісус Христос винагородить Вам по своїй щедрості і молю Його, щоб Він надалі благословив Вашу священичу ревність

в Христі відданий

+Іван Єп. Мельб. св. Петра і Павла
для українців в Австралії, Новій Зел. і Океанії

*

1.1.1985 – Закінчення табору на „Соколі”.

Дорогі в Христі Браття і Сестри! Дорогі Пластуни!

Лишається ще кілька днів, щоб добре приготовитися до Свята Різдва Христового. Кожний зараз думає про подарунок, чи то давати чи дістати. Тато-мама, дідуньо-бабуня обчисляють скільки мають грошей ще, щоб всіх дітей і внуків обділити. Малі діти думають чи дістануть те чого їм потрібно, що вони хотіли б отримати. Тато-мама журяться чи всьо вже мають, що потрібно на Свят Вечір і на обід на Різдо. А як там представляється убрання і черевики для дітей?

Такі і тим подібні думки займають увагу тата-мами, дідуся-бабусі і очевидно всіх дітей. Це є цілком природне, і не треба тому дивуватися, бо ми жіємо в такім світі – всі тепер так роблять і було б дуже дивним якби ми так не робили.

Однак крім того приготування, є ще інше приготування про яке ми також думаємо і хочемо приготовитися і то добре приготовитися. А саме хочемо духово приготовитися до свята Різдва Христового. Перед нами празник Різдва Христового. Обходимо пам’ятку народження Божого Сина. Св. Іван Євангелист каже: „Що так Бог полюбив світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожний, що вірить в нього, мав життя вічне”. Той Син Єдинородний прийшов до нас, і народився з Діви Маарії. І ми тепер обходимо його уродини. Він прийшов до нас, навчав нас любити Бога і любити один одного, Він вмер на хресті за нас і воскрес. Він установив св. Тайну Хрещення через що ми стали дітьми

Божими. Він установив св. Тайну Покаяння і св. Тайну Евхаристії, щоб ми кормилися Тілом і Кровю Його.

В Понеділок Різдва Христового – памятка народження Ісуса христа і нашого дитинства – ми Божі Діти. Тому ми хочемо піти до Сповіди, до св. причастя, щоб бути з Христом.

Також св. Вечір заховуймо дуже старанно. Пам'ятаймо що коли зачнеться то колядою „Бог предвічний народився".

Господь Бог всім опікується. Навіть те, що ви є на таборі, то також треба уважати за Божу ласку. То що Ви маєте табіт, вже відновлений, вже відповідно приготований – то також Божа ласка. Що Ви разом, що маєте сестричку чи братчека, то також Божа ласка.

Я дуже дякую Управі табору, що дали мені змогу прибути до табору, дякую комендантові табору і цілому проводові за цю увагу.

Дякую Вам, і з нагоди близьких свят бажаю Вам всього найкращого, гарних і благословенних Свят і Божого благословення.

*

9.2.1985 - Початок Шкільного Року.

Св. Письмо навчає нас, щоб ми перед кожним важним ділом зверталися за поміччю до Господа Бога, а традиція навчає нас звертатися за поміччю до Матері Божої, бо вона булана землі, вона знає, що значить мати трудности і вона має велику силу перед Господом Богом і перед своїм Сином Ісусом Христом. Звертаємось також до Ангелів і до Святих, бо вони наші заступники. А передовсім коли розходиться про науку, звертаймося за поміччю до Духа Святого, який просвічує наш розум, який є джерелом і Духом правди.

Сьогодні в нас дуже важний день, бо сьогодні зачинаємо шкільний рік. Тому два дні ми зачали науку в Австралійській школі, а сьогодні зачинаємо Українську Школу. Перед нами цілий рік навчання в австралійській і українській школі. Дуже можливо, що коли ми всі, так як ми зібрані тут разом, ходили б до одної австралійської школи, то ми могли б навчатися там кожного дня чи кілька разів на тиждень укрїнської мови, літератури, культури, бо тепе австралійський уряд хоче, щоб ми знали свою мову, свою культуру плекали, вони переконалися що Австралія є багато-культурна спільнота „multicultural society". Вони дають допомогу для української школи, хоч це дуже маленька, але то знак, що їм і нам потрібні українські школи.

Коли ми хочемо знати звідки ми походимо, хто є тато і мама наші, хто є дідуньо і бабуня наші, то ми мусимо ходити до української школи. Ми не маємо чого стидатися, що ми є українці, бо українці перші почали боротьбу проти комунізму і вже 65 літ боряться проти комунізму, проти русифікації, а ваші батьки чи дідусі шукали свободи і опинилися в Австралії, у вільній країні.

Коли хочемо знати щось про Бога, про Ісуса Христа, що Він навчав, про Церкву, про обряд, то мусимо ходити до української школи. Мусимо належати до Вівтарної Дружини, до Марійської Дружини. Ми є католики, але українського обряду. Ми маємо іншу св. Літургію тобто Слубу Божу, інакше в нас відбувається хрещення, інакше в нас віннчання тобто шлюб, інакше в нас похорони відбуваються. Все це навчають нас в українській школі.

Ми всі зібралися на Службу Божу, щоб просити в Бога сили і витривалости, щоб просити світла надприродного, щоб нам добре ішла наука. Щоб просити Преч. Діву Марію про заступництво, щоб просити ангелів і всіх святих про заступництво перед Богом.

Ми всі зібралися разом: є діти менші і більші, є студенти, є їхні родичі, є їхні дідусі і бабусі, є учителі, є сестри, є священики, є всі ті, що хочуть помогти Вам, бути добрими дітьми Божими, добрими дітьми австралійськими, добрими дітьми українськими.

Рідко є така нагода, що ми всі є разом і я хочу скористати з тої нагоди і дати деякі вказівки і поучення.

Коли треба сповідатися? Сповідатися повинен чоловік, кожна дитина, тоді коли поповнив тяжкий гріх: прим. вкрав щось, тяжко не послухав родичів, поповнив гріх нечистий, був п'яний ітд. Тоді коли чоловік спам'ятається повинен зараз піти до сповіди і до св. Причастя.

Крім того, є заповідь церковна, оперта на науці Ісуса Христа, що наказує нам: „Бодай раз в році, коло Великодня, сповідатися і причащатися". Коли хто того не виконає, той провиняється, той грішить.

Але тепер коли обставини так дуже змінилися, то мало раз на рік, а треба частіше сповідатися, прим. два, три, чотири рази. Можна сповідатися як нема тяжкого гріха але є малі, повседневні, легкі гріхи – прим. говорив неправду, бився в школі, говорив погані слова. Шкільна дітвора за нашим звичаєм, повина сповідатися і причащатися на початку шкільного року, при кінці шкільного року, перед Великодними Святами і Різдвяними, на свої іменини чи уродини.

Ми тут є зібрані всі: діти, родичі, учителі, тож молімся всі разом: родичі, нехай моляться щоб діти були добрі, щоб Бог дав їм розум пам'ять, охоту до науки.

Діти хай моляться про себе, хай моляться за родичів, за учителів. Щоб ми мали більше сестер і священиків.

Учителі хай моляться за дітей і їм повірених.

Молімся всі до Пречистої, Преблагословенної, Славної Владичиці нашої Діви Марії про заступництво і про поміч в науці. Також разом молімся про нашу Церкву в Україні, щоб вона дістала свободу, молімся про наш нарід. Амінь.

*

24.3.1985 – Благословлення Укр. Нар. Дому в Нобл Парк.

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Дорога Молоде! Дорогі діти!

Читаємо в св. Євангелію, що коли Ісус Христос ввійшов до дому Закхея, тоді в душі Закхея почала діяти Божа ласка і він співпрацював з нею і у висліді підійшов до Ісуса і заявив публично: „Господи, половину маєтку свого я віддам убогим, а коли кого скривдив був чим – верну вчетверо". Це присутність Ісуса Христа і діяння на Закхея ласки Божої.

Тому уживаємо це Євангеліє на благословлення дому, бо при благословенні дому також в якийсь видимий спосіб входить Ісус Христос до того дому: Читаємо Євангеліє, намазуємо стіни св. оливою, кропимо свяченою водою цілий дім, молимося. Тому можемо сподіватися, що від тої хвилі присутність Божа буде разом з тими, що мешкають в тім домі.

Однак то є Український Народний Дім, тут ніхто не мешкає, але тут люди збираються на ріжні імпрези, на радісні, на поважні і сумні, і вони потребують помочі Божої, тут є Українська Школа і учителі і діти потребують помочі Божої, тут відправляються

Богослуження і люди зібрані потребують помочі Божої. Щоб над тим всім було Боже благословення, щоб ті імпрези стягали всіх людей, що для них уряджуються, щоб присутні користали з тих імпрес, ось сьогодні ми благословимо і просимо Всемогучого Бога, щоб завитав до того Дому, щоб поблагословив його.

В тім Домі міститься також Українська Школа, де діти вчаться писати і читати по українськи, де вчаться історії і дещо літератури, тобто хочуть пізнати той край оспіваний, молоком і медом пливучий звідки їх батьки, дідусі прийшли, вони вчаться також Закону Божого, катихизму, обряду, щоб бути цілим чоловіком.

Великі і тяжкі завдання Української Школи і добре, що хоч пізно, але таки поблагословлено Українську Шкколу і Український Дім. Сподіємося, що тепер буде ліпше вчитися в ній, що тепер наука буде триваліша, буде більше триматися пам'яти і серця.

З нагоди благословення Укр. Нар. Дому я бажаю всім, що будуть його уживати, щоб були свідомі, що то є Український Дім, що він має служити українській справі, пригадувати нам наші обовв'язки у відношенні до Українського Народу, народу тепер поневоленого, але дасть Бог, що буде вільний.

Всім будівничим, добродіям того Дому і тої Школи бажаю, щоб вони тішилися успіхами тої будови.

*

28.4.1985 – Благословення Дому Молоді при УГ Вікторії.

Христос Воскрес!

Дорогі в Христі Браття і Сестри! Дорогі Діти! Дорога Молоде!

Так навчив нас Ісус Христос, так навчили нас Апостоли, щоби кожне діло, як зачинаємо ми робили в ім'я Боже. Св. Апостол Павло каже: „Чи працюєте, чи молитеся, чи їсьте, чи спите – все робіть на слву Божу". І ми так робимо. То велика, велика річ колли ми входимо до власного дому, де будемо жити, де діти будуть приходити на світ, де будемо їсти, спати, де будемо молитися. Тому ми його благословимо, освячуємо, як тільки можемо. Благословимо молитвою, окропленням свяченою водою, благословимо свяченою оливою. Ми молимось, щоб так як Христос прийшов до дому Закхея, щоб прийшов до того дому і своєю силою благословив той Дім, що він був пристановищем св. ангелів і „щоб спокій свій подав цьому домові і милостивно поблагословив його".

Правда, в томі домі може не буде ніхто мешкати день і ніч, але це Украньска Громада Вікторії, тобто вся українська спільнота віддає той Дім для ужитку молоді з'організованої в наших організаціях в Пласті і Спілці Української Молоді, щоб вони тут господарили, плянували, щоб відбували свої сходини, щоб мали тут свою розривку, щоб радили тут.

Це дуже гарно зложилося, що це випадає якраз в році Молоді. Об'єднані Нації проголосили 1985 рік Роком Молоді. Хочуть в Обєднаних Націях застановитися докладніше над будучністю світу, хочуть щоб молодь добре почувалася всюди, щоб молодь була свідома, що від неї залежить будучий світ.

Це використав св. Отець Папа Римський Іван Павло II, і видав Апостольський Лист з нагоди Року Молоді, лист: Молодь в світі. Де прекрасно говорить словами Ісуса Христа до молодця який Його спитав: Що маю робити, щоб життя вічне наслідити-осягнути? Ісус Христос йому каже: Не вбивай, не чужолож, не кради,

не свідчи неправдиво, не кривдь, шануй батька і матір". А дальше дуже гарно говорить про св. Тайни Хрещення і Миропомазання, про св. Сповідь і її значення для молоді і про св. Тайну подружжа. Варто нашій молоді познайомитися з тим листом.

Українська Молодь буде тут збиратися на наради; на гутірки, на забави. Дай Боже, щоб на тім Домі спочивало Боже благословення, щоб приходили добрі думки, добрі рішення, щоб забави відбувалися пристійно, як личить добрим дітям, дітям Божим. Дай Боже, щоб тут формувалися добрі громадяни – на славу України. *

21.12.1985 – Промова на відкриття Здвигу. (на площі).

Пане голово СУОА, Господарю цьогорічного Здвигу, Достойний Пане Президенте Світового Конґресу Вільних Українців, Пане проф. Петре Саварин, Достойні представники Організацій з цілої Австралії, Дорогі Пані і Панове, Дорога Молоде, Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Дуже мені приємно сердечно привітати Вас, зібраних тут разом з цілої Австралії, а зокрема Достойного Пана Президента з дружиною, що потрудилися приїхати до Австралії і побажати Вам гарних зустрічей, гарних концертів, гарних знайомств і всього доброго. Це гарно коли українці збераються разом, бо каже псальмопівець: „Глядіть, як добре і як любо, коли брати живуть в купі... бо там Господь зсилає благословення". (Пс. 133,1). Тому що ми віддалені на сотки і тисячі кільометрів, але щось нас кличе і збирає разом, щоб ми радились, щоб ми тішились, щоб ми набрали відвіаги, а за то ми вже маємо запевнення Божого благословення.

Тому радіймо з того Здвигу, стрічаймося, пізнаваймо себе, покажім, що ми вміємо, і радьмося, як нам далі бути. У всіх тих зустрічах, дискусіях, концертах най панує братня, українська любов, тим більше, що цей Здвиг відбувається в часі Народження Сина Божого, тобто це таїнство народження пригадує нам, що так Бог полюбив світ, що Сина свого Єдинородного дав, щоб кожний, що повірить в Нього мав життя вічне. Отже приготовляймося добре до Свята Народження Сина Божого, до здійснення Божої любови до людей, а це зобов'язує нас до взаїмної любови.

Це добре і гарно, що Ви так численно і з цілої Австралії зібралися а перед нами 1000-ліття Хрещення України найбільша подія в історії України, тому буде добре, коли і ця справа буде обговорювана на тих зустрічах, щоб ми гідно її відзначили.

Бажаю Вам приємних, гарних і благословенних зустрічей, бажаю Вам успішного Здвигу.

*

23.3.1986 – Проповідь виголошена в присутності Патріярха Мирослава Івана Любачівського.

Блаж. Патріярше, Ваша Еміненціє!

Нині сповняється моє бажання, наше бажання, що ми можемо Вас вітати між нами на св. Літургії, Вас, наслідника св. п. Патріярха Йосифа, Вас, що берети на себе всі ті тягарі, всі обов'язки, всі праці св. п. Патріярха Йосифа. Вітаю Вас від всіх дванадцятьох священиків в Австралії, від всіх Сестер св. Василія Великого,

від всіх вірних, від тих, що хворі і не могли прибути.

Ми тут в Австралії чи в Мельборні опинилися доперва по війні, в роках 1948-53. Опісля ще прибули українці з Югославії і дехто з Польщі і всіх нас є 40,000. Ми прийшли тут, так як втікачі з Рідних Земель перед страшним комунізмом, перед страшним російським комунізмом. Але ми працювали і молилися і Бог нам благословив. Ми побудували собі доми, Бог дав нам дітей, прим. тільки в тій патафії, в Мельборнській парафії ми охреестили 3,296 дітей, ми побудували собі церкви, католицькі і православні українські народні доми, установи, фінансові установи, і дальше заходимось будувати, бо нам потрібні доми для старших, для немічних, і все що для нас потрібне. Ми своїми силами збудували собі собор, ту катедру і ще хочемо його розмалювати.

Одна біда, що не знаємо як її розв'язати, це брак священиків, брак Сестер, немає покликань духовних. Як би не поміч наших братів по вірі, тобто римокатоликів латинського обряду, ми вже були б в скрутнім положенні.

Ви приходите до нас, Блаженніший Патріярше, якраз тоді, коли ми Вас найбільше потребуємо. Ми просимо Вас, щоб Ви нам скзали як нам дальше бути. Ви сказали нині на проповіді, щоб між нами була любов, щоб ми заховували Заповіді Божі, щоб ми часто приступали до св. Тайн, тоді Ісус Христос буде з нами і нічого не буде страшне. Але дай Боже, щоб Ваші слова мали таку силу, як самого Ісуса Христа!

Ми стоїмо перед радісною подією, перед великим Ювілеєм 1000-ліття християнства в Україні. Ми вже понад десять літ про цей великий Ювілей говоримо, приготовляємося і трохи боїмося, щоб він не минув нас незамітно, без наслідків.

Ми вже 35 літ в Австралії а дехто 2-3 роки більше, вже виросло друге і зачинає виростати трете покоління, які не бачили тої гарної України, благословіть і моліться за нас, щоб наші діти і внуки і внуки наших дітей не відчужувалися від нас, а ми від них, щоб ми разом творили одну українську спільноту народжену в Австралії.

Ми вітаємо Вас і бажаємо Вам сили і здоров'я завершити нашу Церкву Патріярхатом. Ми скільки можемо то ми даємо зі себе і ми патріярхат маємо , але він ще не визнаний Святійшим Отцем ані Вселенським Собором, і Ваше Блаженство старається всіми силами про його визнання. Продовжуйте ті зусилля, а ми завжди будемо з Вами.

Бажаємо Вам так дальше успішно завершити ті відвідини наших вірних в Австралії, піднести їх на дусі, обновити їх духово, приготовити їх до радісного Ювілею 1000-ліття хрещення – бажаємо Вам радісного побуту в Австралії.

9.5.1986 – Проповідь на панахиді за жертви Чорнобилю, виголошена в катедрі св. Петрика в Мельборні.

Христос воскрес!
Дорогі Браття і Сестри, Дорога Молоде! Дорогі Діти!

Приготовляючись до Квітної неділі, тобто до торжественного вжїзду Ісуса Христа до Єрусалиму, прийшла вістка про вибух великого атомового заведення в Чорнобилі, місцевості де Прип'ять впливає до Дніпра, може 120 км на північ від

Києва. Ми не знаємо що це є атомова станція, яка сила вибуху, які наслідки, а урад властивий, комуністичний уряд СССР і Укр. Соціялістичної Республики, не подали докладних вісток, а властиво жодних вісток не подали, тільки поволі, під впливом протестів західніх держав, прийшли вістки про 2-ох чи 18-ох чи 100 кількадесять згинувшисх і ранених, а нам серце краялося, бо там живуть наші брати й сестри, наші рідні, наші близькі.

І серед тих вісток ми відслужили Страсті нашого Господа Ісуса Христа, ми обходили довкола церкви з Плащаницею, ми відчули велич жертви Ісуса Христа за провини людства, за наші провини, старалися відчути ту гидоту гріха, ми співчували Ісусові Христові, ми співчували Пречистій Діві Марії, як вона стояла під хрестом, як Ісуса Христос сказав до неї, вказуючи на св. Івана апостола: „то мати твоя", а опісля зараз додав „то син твій", неначе відходячи з того світу, лишив нам свою Матір, Непорочну Діву Марію.

В суботу вечір ми вже співалиХристос Воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах життя дарував. Якраз тоді, коли жиди, вороги Ісуса Христа, уважали, що з Ним скінчили, що Він вже в гробі, привалили великий камінь і Пилат сказав запечатати і поставити сторож. Тоді якраз починається перемога Ісуса Христа не тільки над жидами, але також над злим духом-дияволом і Ісус Христос відкриває нам ворота до неба. Це означає, що Він своєю смертю смерть подолав і всім людям життя вічне дарував. Своєю смертю переміг смерть.

Подібно і наші брати і сестри в Чорнобилі і по всій Україні приготовлялися до відзначення страстей Господа нашого Ісуса Христа, щон Йому співчувати, а відтак приготовлялись до Воскресення Христового, щоб з радістю стрінути цей Празник, а тимчасом сталось таке нещастя і продовження Голготи для них, а найважніше те, що ті які повинні чувати над добром горожан, не повідомляють їх, аж вони мусіли збирати вісті із заграничного радія. Чому той уряд центральний і той ніби уряд Укр. Радянської Соціалістичної Республики не повідомив наших братів і сестер, наш нарід? Вже було кілька таких випадків в Совітському Союзі – на Уралі, в Сибірі – і їм вдалося все здусити, не зважаючи на людей, що потерпіли, так само вони думали, що в Чорнобілі їм подібно вдасться. Одначе Чорнобиль був надто близько Заходу, близько Швеції, близько Німеччини, Франції. По нинішний день не маємо докладніших інформацій про скількість вбитих. Хоч ми співчуваємо, ми журимося, хоч ми хотіли б, щоб було якнайменше число, про скількість ранених, про наслідки радіяцій тепер і на майбутнє. Приїхали брати і сестри з України, але вони менше знають від нас.

Але чого можна сподіватися від людей невіруючих, від воюючих безбожників, яким не залежить на життю людини, а вони мають свої ціли, діявольські ціли, які в 1932-33 роках свідомо зорганізованим голодом винищили мільіони наших батьків, братів і сестер, нашого українського народу і дальше нищать їх по тюрмах, на засланнях, концентраційних таборах, а тепер ще знайшли спосіб, що здорових людей замикають до шпиталів для умово хворих.

Нераз у хвилі розпуки може прийти на гадку: чи Господь Бог знає про ті нікчемні діла людські, чи Він є Всевідучий, чи Він є Милосердний? Як Він може дивитися і терпіти такі злочини людей безбожних? Але це тільки хвилеве, це крик розпуки, бо коли розважимо Його страшні терпіння, Його несення хрета, Його розп'яття і, коли подумаємо, що Ісус Христос є Син Божий, то такі думки стають безпідставні.

Він нас запевнив, що при кінці світу прийде вирівнання: „Син чоловічий має

прийти в славі Отця свого з ангелами своїми й тоді воздасть кожному згідно з його ділами" (Мт. 16,27).

Господь Бог є Всевидучий, а Ісус Христос сказав" Я переміг світ.

Ми зібрались сьогодні на молитву за жертви Чорнобиля і взагалі за тих, померли з голоду і за тих всіх відомих і невідомих, що повмерали в Конц-таборах і тюрмах. Ми можемо їм помогти молитвою, Безкровною Жертвою, тобто Літургією і милостинею, а крім того нам всім треба обновитися у взаїмній любові. Тож молімся нині і завтра і завжди в наміренні померших в Чорнобилі і всюди, де панує насильство безбожників над людиною.

З цього святого місця ми всі, без різниці з відки хто походить, тобто з усіх закутин нашої розлогої України шлемо наші найглибші і найщиріші вислови співчуття усім потерпілим в Чорнобилі і околицях від того страшного катаклізму, і їхнім родинам та родинам усіх тих, що померли з голоду в тюрмах, на засланнях. Обіцяємо молитися за спокій душ померлих і за рівновагу духа живим.

Пам'ятаймо на слова Ісуса Христа, нашого Божественного Учителя і нашого Спасителя: Досі ви нічого не просили в ім'я моє. Просіть і одержите, щоб радість ваша була повна... Сказав я вам це, щоб и мали мир в мені... Та бадьортеся! Я пееміг світ! (Ів. 16,33).
Вічна їм пам'ять!

*

16.8.1986 – Пленарне Засідання-Семинар Виховників СУМ-Австралія.

Дорогі в Христі Браття і Сестри! Дорогі Сумувці і Сумівки!

Я вдячний Богові і Управі Сум-у за можність до Вас звернутися, до Вас з цілої Австралії, що опісля підуть і будуть розповідати другим десяткам і сотням молодих людей і навіть старшим. Приходить мені на гадку як Ісус Христос ходив і збирав учеників, як вони опісля пішли і проповідували, робили чуда.

Ісус Христос всюди проповідував і в домах молитви, і в приватних домах, і подорозі йдучи, а ось в цю неділю маємо євангеліє де він проповідував до 5-7 тисяч людей і тоді не було посилювача чи мікрофона, а треба було було вміти вибрати таке місце, щоб вітер доносив цю проповідь до всіх – це ж бо сім тисяч людей, це ж бо простір, це ж бо великий час. Опісля ті люди розійшлися по своїх містах і селах і говорили, що Ісус Христос проповідував, говорили різні приклади, розповідали про чуда.

Тут чудес не буде, хіба може несподівано відізветься у когось бажання бути проповідником царства Божого на землі, бути священиком, або схоче піти доСповіди, або якась взагалі внутрішня переміна, то вся є можливе, на ріжні думки, що приходять несподівано, треба бути дуже уважним.

Для мене завжди є проблемою нинішний чоловік. Всі ми охрещені в ім'я Отця і Сина, і Святого духа. Про це подбали наші родичі, навчили нас молитви, приготовили до Першого св. причастя, посилали до школи, до українськпї школи. Тут Ви вчилися читати і писати і все що потрібне з української історії, ґеоґрафії, культури і очевидно наука релігії. Тут Ви вчитеся найважніші правди св. віри, про молитву, про Заповіди Божі, про св. Тайни, про св. Письмо тобто дещо зі Старого Заповіту, про Новий Заповіт, про Ісуса христа, про Церкву, про Істпрію Церкви, дещо про історію нашої Церкви.

Я завжди маю той страх, що замало вчаться релігії, але коли візьмемо, що кожного дня діти, або радше ціла родина, моляться разом, час від часу мають якісь добрі розмови, ходять кожної неділі до церкви, слухають Службу Божу і проповідь, то може ще не є найгірше.

Але коли так не є. Коли може не моляться разом в родині, коли не ходять кожної неділі до церкви, тим самим не слухають проповіди. Коли дома нема розмов на релігійні теми, коли ходження до церкви є раз на місяць або і рідше тоді є підстави журитися тим молодим чоловіком.

Молодий чоловік закінчив середню освіту, закінчив українську суботню школу, пішов на унівеситет, або до технічного інституту чи коледжу чи до учительського коледжу і там має багато вчитися через 4-5 літ і в тому часі дуже маленько вчиться щось про релігійні справи, а може навіть чує від професорів щось проти релігії, проти віри в Бога, бо ми знаємо, що між учителями в вищих школах є багато невіруючих.

За тих 4-5 літ той молодий чоловік набирає професійного знання чи то правник, лікар, професор, інжінер, архітект, учитель, компютерське знання, електрик, водопроводчик-пламбер, столяр чи муляр – всі ті знання чають великий обсяг, все те потрібно вивчити і знати. В тому часі знання релігії, відношення до Бога, приходять піжні проблєми, сексуяльні проблєми, чи можна чи не можна – все це треба рішати і цей юнак чи юначка вирішує.

Як вірішує? Вирішує так як совість єї каже. Це є великий дар від Господа Бога, що кожний має вроджений голос Божий, якого він повинен слухати... Але часом той голос Божий є під впливом других течій, других наук, є засмічений ріжними поглядами, а часом той юнак чи юначка рішає виразно проти того голосу.

Тому дуже добре є коли при університетах і коледжах є українські католицькі студентські організації, які дають підтримку в тих справах. Тому дуже добре є читати добрі книжки як прим. св. Письмо, життя Ісуса Христа, Катехизм. Є дуже добрі книжки в англійські мові.

Дуже добра є Організація Спілки Укр. Молоді, бо вона має за програму „Бог і Україна", вона хоче зберегти в молоді то бажання працювати і дял Австралії і для України по Божому.

Дуже гарно, що Ви маєте гутірки на релігійні теми і ще хочете їх поліпшити.

*

7.12.1986 – Благословення церковного дому в Ардір.

„Коли Господь Бог не збудує дому – дарма працюють його будівничі" (Пс 126).

Дорогі Бтраття і Сестри, Дорогі Діти, Дорога Молоде, Дорогі Будівничі цього дому!

Від давна вже говориться про потребу якогось церковного дому, якоїсь домівки.

Ми маємо недалеко Укр. Нар. Дім для наших потреб, але такого близького дому, на щоденні потреби дуже відчувалася потреба, а може таки конечність.

От і наше Церковне Братство, під проводом п. Йосифа Поточного остаточно взялося до будови. Так як кожна громадська чи церковна будова переходить з трудом, так само і та будова була нелегка, але завдяки завзяттю кількох осіб ми маємо нині достойний, вигідний і гарний Церковний Дім ім. С. Б. Митроп. Андрія Шептицького і ми цей Церковний Дім присвячуємо нашому Ювілеєві 1000-літтю Хрещення України. Це друга ластівка наших ювілейних відзначень. Перша латівка це дзвініця в Джілонґу і цей церковний дім, це друга ластівка, Монастир-Садочок це буде третя ластівка, а потім прийде ще розмальювання нашої катедри, але це тільки в Вікторії.

Ми маємо Церковний Дім! Я хотів би зложити подяку – першу подяку Всемогучому Богові, бо як би він не допоміг і не благословив, то Він сам каже: „Коли Господь Бог не збудує дому – дарма працюють його будівничі". Через цілу будову нічого не сталося, ніхто не потерпів. Грошей ніколи не забракло. Людей правда, не було багато, але якось ті що працювали тут, давали собі раду.

На другім місці я хотів би поіменно подякувати всім, але я тільки поіменно подякую тому, що був душею будови того Дому, що давав свою високо-фахову працю і звичайну, чорну працю, а ним є пан Василь Яремяк, близький до нього є Михайло Андріїшин, а відтак Ярола Глушко, Стефан Савчин, Василь Гарасемчук, Дмитро Кревінський, Нестор Бопко, а коло них є багато других що працювали, помагали, радили а передовсім жертвували. Я не можу поминути п. Йосифа Поточного, голову Братства, що в своїх руках тримав всі нитки, ніс цілу відповідальність На руки тих кількох осіб складаю подяку всім тим, що працювали коло будови Церковного Дому, що жертвували на той Дім.

То сьогодні тільки так згадують і дякують п. Яремякові Андріїшинові і другим і величають їх, але скоро їх забудуть, однак Господь Бог їх не забуде і як вони віддадуть свою працю на Боже то велика їхня заслуга перед Господом Богом.

Вже маємо Церковний Дім і вже можемо його уживати: На сходини Братства, на якісь реферати, на проби Цер. Хору, на сходини Вівтарної Дружини, на науку релігії, на поминки і таке інше.

Всім, що будували цей дім своїми руками сотвори Господи Многая літа!

Всім що жертвували і помагали будувати цей Церковний Дім сотвори Господи Многая літа!

*

30.12.1986 Проповідь виголошена в Аделаїді на Пластовім Таборі.

В неділю Праотців, ми споминали всіх патріярхів від Адама до св. Йосифа Обручника Пресв. Діви Марії і всіх пророків від Самуїла до Захарії і до св. Івана Хрестителя, всіх, що передсказували прихід Ісуса Христа, Сина Божого в людському тілі. З яким бажанням, з якою тугою вони очікували приходу Ісуса Христа нашого Спасителя. Оскільки в кращім ми є положенні, що жиємо вже у відкупленім часі, живемо вже 1986 літ по приході Ісуса Христа, маємо його науку, маємо відкуплення, маємо тисячі-тисячі прикладів...

Ми приготовляємося до річниці Різдва Христового, що тому 1986 літ сталося у Вифлиємі, в печері, всім доступне Дитя нам народилося:
„Бо хлоп'ятко нам народилося,
Влада на плечах у Нього
Чудесний порадник,
Сильний Бог... Князь миру".

Він наш Спаситель, він проголосив свою мнауку, він запрошує всіх на той дивний бенкет про який ми чули в неділю в св. Євангелії і ми чули як то неповажно ті запрошені гості відмовлялися.

Можливо, що комусь прийшло на думку, що може він так відмовляється від запрошення на св. Літургію. Хай будуть для нього перестрогою слова Ісуса Христа: „кажу бо вам, що ні один з тих запрошених мужів не покушає моєї вечері"(Лк. 14,23).

Ми є християни, чи православні чи католики, ходім на Службу Божу, приступаймо до св. Тайн Покаяння-Сповіді, до св. Причастя, бо Ісус христос нас просить і заохочує: „Істино, істино кажу вам: як не їстимете тіла Сина чоловічого і не питемете його крови, не матимете життя в собі. Хто їсть моє тіло і п'є мою кров, той живе життям вічним, і я воскрешу його в останній день" (Ів. 6,53-55).

Дорогі Пластуни і Пластунки!

Ви відзначуєте 75-ліття основання Українського Пласту. Це гарна річниця, це гарний Ювілей української установи, а до того 75 ліття, це гарний час. Не знаю чи тут є хтось, що має 75 ліття, а як є то переглядає тепер своїх 75 років, а то 75 літ існування виховної Організації.

То є великий простір часу і переглядаючи її історію, її існування, можна багато навчитися. Чи уявляв собі 25-літний Олександер Тисовський, як він в 1910-11 роках почав організувати Пластові Гуртки, що з того зерна виросте велика, сильна і могуча Організація? Але він кинув добре зерно в добру землю і воно росло і розросталося. Члени Пласту були в Українських Січових Стрільцях, а пізніше в Українській Галицькій Армії. Мусіли тяжко пережити упадок Української Державности. Тоді всі кидаються до виховання молоді на службу Україні і на службу свойому ближньому, а через це і на службу Богові. В роках 1920-1930 Пласт в Галичині і на Волині начисляв до 6,000 молоді, яка належала до Пласту, а скільки було симпатиків, однодумців? Опісля польська влада розв'язала Пласт, але не могла знищити ідеї пластової, щоб служити Богові і Україні, щоб служити свому ближньому, щоб служити в праці і відпочинку і в радості. Ідея пластова перетривала Польщу і коли сотки тисяч українців опинилися на еміґрації в 1945 р. тобто 25 літ по примусовім розв'язанню Пласту, ідея Пластова відразу віджила і об'єднала 4,000 пластунів і молоді. В 1948 р. почали розїздитися пластуни і розносити пластову ідею по ріжних країнах де вона всюда приймалася, бо була добра і здорова: Америка, Канада, Австралія, Арґетина, Німеччина, Англія та всюди де є українські поселення там є також українські пластуни.

Чи є Пластуни в Україні? Напевно є, бо вони там були і залишилися вірні Богові і Україні і терплять зі своїм народом і занесли ідею Пласту на Сибір, на Казагстан, по тюрмах Росії і України. Тільки невеличка частина змогла еміґрувати, а загал залишився і остав вірний своїй присязі, бути вірним Богові і Україні і помагати своїм ближнім-землякам. Вони напевно в тім дусі виховали своїх дітей, а ті діти вже дорослі, виховують своїх дітей. Думаю, що коли настане в Україні свобода то Пластова Організація Молоді повстане скоро „як гриби по дощі". Бо ідея Пластова є здорова, зерно є здорове і українська земля є спрагнена такої ідеї, українська земля є дуже вдячна.

Вам дорогі в Христі Пластуни і Пластунки з нагоди 75-ліття Вашої і нашої виховної і заслуженої Організації Молоді, складаю велике признання для 75-літньої установи, для її праці, для її терпінь, а Вам дорогі Сеньйори і Дорога Пластова Молоде вже народжена в Австралії, ґратулюю за вірне продовження Пластових ідей, та щоб Ви надальше були вірними присязі, що будете вірні Богові і Україні і будете в радості служити свойому ближньому, а Боже благословення буде з Вами.

А Вам дорогі Пластуни і Пластунки, гості з Америки і з Канади і з Німеччини, що також відзначаєте 75-ліття, цеї гарної виховної установи Пласту і вірні своїй присязі, приїхали довідатися як миє та сама установа з тими самими ідеалами в далекій Австралії, наша щира подяка. Ми свідомі, що нас є маленька група, що ми

далеко від України, але є багато блище наші брати в Америці і Канаді і як вони перетривали вже 100 літ і є повні життя, то подібно і ми перетриваємо і будемо жити. Ви для нас є добрий приклад. Дуже Вам за це дякуємо і просимо на будуче не забувайте нас.

Бажаю Вам всім дочекати тої хвилі, коли Пласт відновить свою діяльність на Україні і тоді як гриби по дощі, з'являться Сеньйори і тисячі-тисячі молоді. Амінь.

*

20.4.1987 – Благословлення Монастиря-Садочка-Пам'ятника нашого 1000-ліття.

Благословення спеціяльного Будинку де будуть жити монахині Чину св. Василія Великого. Вони вже перед тим жили при 10 Каннінґ Ст., а опісля на тім самім місці де тепер стоїть той гарний, новий будинок, але він був затісний, трудно було в ньому поміститися, неможливо було в ньому зорганізуватися – не можливо було в ньому зорганізувати Садочок.

От і нині в нашій парафії вже маємо правдивий Монастир. Монастир в більшій парафії то майже конечна установа. Монастир то місце де моляться. Монастир то місце де жиють по євангельським радам в убожестві, послусі і чистоті.

Монахині несуть допомогу потребуючим, хворим, немічним, бідним. Монахині помагають священикам в навчанні релігії.

Монахині – немов двоє легень... Садок...Той будинок це наш Пам'ятник, який буде пригадувати нам 1000-ліття нашого християнства, наших побожних предків – наші взнеслі часи до часів Володимира, Ярослава Мудрого...

Печерська Лавра... Київська Академія... Наші мученики – ісповідники...

*

6.7.1987 – Панахида за С.Б. Патріярха Йосифа Сліпого в Мельборській катедрі.
Та сама проповідь повторена 6.9.1992

Господь Бог в Старім Завіті посилав до свого вибраного народу, до жидівського народу, пророків, що в його імени говорили, потішали чи виконували певні післаництва.

Такими пророками були Мойсей, Ісая, Даниїл, Єзикиіл, Єремія і багато більше. Мойсей мав доручення випровадити жидів з геєпетської неволі і він випровадив і майже запровадив до Обіцяної Землі, повної молоком і медом тобто всім добром багатої, що ми нині називаємо св. земля, або Паластина або Ізраїльська Держава.

Як можна порівнювати великі справи Божі з нашими українськими? То Господь Бог післав нам такого Мойсея – нашого Патріярха Йосифа Сліпого в дуже трудний час для нас під оглядом релігійним і національним. Господь Бог збирігав його в чудесний спосіб аж до часу Всел. Собору II Ватиканського. На Собор він приїхав і брав участь і сказав перед Отцями Собору і перед Папою про велику небезпеку комунізму і про потреби нашої Церкви, про потребу чи канонічність нашого Патріярхату.

Крім того, як Богом даний посланець, він почав діяльність, яку Всемогучий Бог йому диктував: Він відвідав всі кінці землі включно з Австралією і Новою Зеляндією - два рази.

Він відвідав, давав поучення і зв'язав нас усіх разом – в одну Українську Католицьку Церкву і дав їй Синод – синодальний зар'яд-устрій.

Він оснував Укр. Кат. Університет видав 150 дуже цінних книг.

Він збудував собор св. Софії – прекрашений цілий чудовими мозаїками. Цей собор тепер став пристановищем його наслідника Патріярха і Кард. Мирослава Івана Любачівського.

Він лишив для нас своє Завіщання, в якім є описана доля нашого Народу і нашої Церкви, що терпить страшне, диявольське переслідування і є Божі вказівки як нам треба бути, що ми маємо цінити, що ми маємо робити, щоб ми дійшли до обіцяної землі, до нашої вільної України.

Такого пророка післав нам Милосердний і Всемогучий Господь Бог і він був між нами 21 літ, ми його бачили і чули і слухали його і дальше хочемо іти за його наукою і вказівками.

Вже минає три роки від його смерти. Ми молимося, щоб Господь Бог винагородив його після його заслуг і щоб вислухав його прохань про нашу Церкву і про наш нарід.

*

9.8.1987 – ЗВЕРНЕННЯ ПРЕОСВ. ВЛАДИКИ КИР ІВАНА

до вірних цілої єпархії у зв"язку з початком святкувань нашого 1000-ліття – поломництво до нашого храму, пам'ятника в Канберрі І4-го до І6-го серпня.

Дорогі в Христі Браття і Сестри! Дорога Молоде! Дорогі Діти!

Богу дякувати, ми зближаємося до нашого Ювілею 1000-ліття хрещення Руси-України з оновленою вірою і надією, з любов'ю і зі страхом Божим. Наша Помісна Церква хоче вже тепер зачати цей ювілей 1000-ліття, щоб цілий рік духово ще ліпше приготовитися до того величнього Ювілею. Ми вже мали духовні місії, духовні обнови, спеціяльні проповіді, ми вже гостили по своїх домах Мандрівну Чудотворну Ікону Матері Божої Почаївської, ми вже мали і маємо наші місячні Молебні до св. Володимира, і в наших молитвах, ми про цей ювілей не забуваємо. Ми вдячні Божому Провидінню, що поставило якраз нас на переломі і, що ми і наші діти та внуки будемо закладати фундаменти на друге тисячоліття - так нам Боже допоможи виконати це.

Нехай прикладом ревности і дбання про поширення християнства, нині загроженого в Україні, а також на поселеннях, і тут в Австралії, буде наш св. Володимир Великий. Не даром, його свята Церква, а радше український нарід призвав йому титул „рівного апостолам", бо він приняв віру Христову, він ціле своє життя, всі свої сили, увесь свій вплив присвятив на поширення і поглиблення християнської віри між нашим народом в Україні.

Тому і в нинішніх сумних і небезпечних часах і нам треба мати того апостольського духа, ревности, відваги, второпности і духа молитви, щоб віру Христову поширювати на сам перед між своїми, в родині, між сусідами, в українській громаді, а молитвою і добрими ділами в Україні.

Нехай прикладом для нас буде Ярослав Мудрий, який пішов слідами свого святого батька, і відзначався своєю великою християнською праведністю,

поширюючи і закріплюючи християнство в найдальших закутинах своєї держави, будував церкви / величавий храм св. Софії/, будував школи, заснував бібльотеку переписуваних книг, уложив загальний закон держави опертий на християнській вірі – „Руську Правду".

Нехай прикладом для нас будуть ті тисячі і тисячі церков розкинених по цілій Україні - нема ні одної місцевості, де не було б хочби маленької скромної церковці, а тепер, на жаль, багато великих храмів і малих переміні на різні музеї чи склади, або стоять замкнені і розпадаються.

Нехай прикладом для нас будуть ті тисячі й тисячі новітніх мучеників та ісповідників за святу віру, за Ісуса Христа, за Пресвяту Трійцю, дарма, що комуністичні безбожники невимовно знущаються над ними.

Вони воліють все перетерпіти чим вириктися віри в Бога. Чи ми є готові на таке?

Нехай прикладом для нас буде наш Патріярх Йосиф Сліпий, якого ми в Австралії двічі зустрічали, який така сама людина я і ми, і 20 літ був між нами, але 18 літ відбув найстрашнішу каторгу, яку можна собі уявити, совітські тюрми, заслання, тяжкі понад силу фізичні роботи, знущання, і рівночасно, безперестанно свідчив про Ісуса Христа, про Його науку.

Ці приклади і багато інших протягом нашої історії повинні бути для нас світильниками у сьогоднішній темряві. Ці приклади повинні нас збудити із оспалості і інерції вигідного життя. Ці приклади повинні нам освічувати дорогу до дії, до новітнього апостольства, до обнови не тільки нашої теплої віри, а запалити вогонь очайдушнього віддання цілого нашого єства і запалити іскру та розбудити вогонь віри у всіх тих, які під гнітом, байдужності її майже затратили.

Пам’ятаймо і завжди маймо перед очима, що ми є діти і внуки мучеників і ісповідників за святу віру!

Ми приготовляємося до завершення нашого ювілею в 1988 році. Старші парафіяни повинні задуматися над тим, як вони виховали своїх дітей; може дещо занедбали, то завжди є нагода дещо поправити, дещо сказати, повчити, а все завершити молитвою за дітей і внуків, а вони колись пригадають собі свої обов’язки.

Тому, це відзначення 1000-ліття нехай буде виявом вдячности Всевишньому Богові за всі добродійства, які наш нарід отримав продовж тисячоліття, але також нашою покірною і витривалою молитвою до Милосердного Бога за наші занедбання і наші недотягнення. Цього року минає 950 літ відколи наш князь Ярослав Мудрий віддав увесь український нарід під опіку Пресвятої Богородищі, і тому, Блаженніший Патріярх Мирослав Іван разом з нашим єпископатом відновлюють це величне посвячення. Тепер зближаються Богородичні Празники: Успення Пресвятої Богородиці, Різдво Пресвятої Богородиці, Покров Пресвятої Богородиці, а відтак різдвяний піст і Різдво, і Собор Пресвятої Богородиці, коли то ми можемо за Її посередництвом ще краще побачити ті добродійства, які Господь Бог так щедро, продовж 1000 літ, шле на наш нарід і просити її заступництва і помочі для наших дітей і внуків, щоб вони були добрим і достойним та міцним фундаментом на наше друге тисячоліття, щоб вони були прикладом, для прийдешніх поколінь.

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Їдемо до Канберри, до нашого храму-пам’ятника, який ми всі збудували, щоб

віддати поклін, честь і прославу нашому Всемогучому Богові у Пресвятій Тройці, зложити Йому найсердечнішу подяку з цілої душі за всі Його щедрі ласки, добродійства, за Його щедре прощення усіх наших виявів невдячности, і випросити та виблагати в Нього за посередництвом Його Пресвятої Матері Марії про дальші ласки, про дальше благословення; про дальшу опіку над нами, над нашими дітьми, внуками і над цілим Народом.

Просити про Його святу опіку і безмежну щедрість для наших родин, для всіх сущих в Україні і на засланнях, щоб Милосердний Господь зглянувся над їхніми терпіннями, та післав їм ангела свободи і, щоб у світлий ювілей 1000-ліття християнства в Україні, всі одним голосом і „єдиними устами і єдиним серцем" і одною душею заспівали могутню пісню "Тебе Бога Хвалимо", - що дай Боже!

Нехай ті всі наші вірні, які не матимуть змоги поїхати до Канберри і взяти участь у наших святкуваннях, нехай вони усі у ті дні душею і серцем злучаться з тими, що в Канберрі, роздумуючи про ту велику, торжественну подію, разом у щирій і гарячій молитві просять Бога про ті самі ласки.

Благодать Господа Ісуса Христа, і любов Бога, і причастя Святого Духа нехай буде з усіми вами.

+ Іван Єп. Мельборнський св. Петра і Павла
для Українців Католиків в Австралії і Н. Зеляндії.

Ось як відбуватимуться наші святкування:

П'ятниця, 14 серпня, година 6-та вечора, в нашій церкві св. Володимира, церкві-пам'ятнику в Канберрі відправиться Екуменічний Молебень в якім візьмуть участь ВПреосв. Архиєпископ Канберри, Ф. Каррол, і Всесв. о. Люлька з УАПЦ Ц. і різні представники англіканських і євангельських віровизнань. Будемо дякувати Всемогучому Богу за всі добродійства для українського народу, будемо молитися, за тих що терплять за св. Віру в Україні і всюди та щоб Бог благословив нам на будуче.

Субота, 15 серпня, в годині 9.30 ранку, в Австралійськім Національнім Університеті відбудуться три конференції про християнство в Україні.

В год. 4-тій по полудні буде відслужений Молебень до св. Володимира для української молоді на якому буде Визнання Віри і проповідь.

В годині 7-мій вечора, буде дуже гарний концерт у якому візьмуть участь 4 церковні хори, сольоспіви і бандуристи.

Неділя 16-го серпня, Завершенням наших святкувань буде Архиєрейська Св. Літургія, на якій всі присутні зроблять Визнання Віри, а священики будуть окроплювати свяченою водою на пам'ятку хрещення наших предків в Дніпрі.

Година 1-ша по полудні - Бенкет з коротенькою мистецькою програмою, і з промовами.

*

15.8.1987 – Слово Подяки після дуже вдалого Концерту.

ВПреосв. Митрополите і Архиєпископ Філядельфійський для Українців в Сполучених Державах, Всеч. Отці Духовні, Преп. Сестри і Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Your grace Archbishop Fdrancis Carroll, Most Rev. Bishop Morgan and Bishop Power, Very Rev. Fathers and Sisters, My Dear Ladies and gentlemen!

Велика радість у нас, бо зачинаємо відзначувати 1000-ліття св. Християнства і хочемо ту радість і подяку Богові за дар св. Хрещення, за дар св. віри, хочемо то висказати при помочі співу, при помочі пісні, бандури, рецетації.

Це велика подія: хрещення за св. Володимира наших предків зразу в Дніпрі, а потім напевно в Дністрі, в Прип'яті і всюди по українській землі. Св. Володимир і його син Ярослав присягали все своє життя, всі свої сили, всеь свій вплив, щоб поширити і закріпити християнство в Україні і в цілій своїй імперії, що обіймала тоді також нинішню Білорусію і Московщину.

Яка то радість коли ми можемо вичисляти, крім св. Ольги і св. Володимира ще св. Антонія і Теодоссія Печерських, знаменитого Іларіона, побожного Нестора і багато-багато геройських визнавців і оборонців св. віри, хоч би тисячі і тисячі сьогоднішних мучеників і ісповідників за св. віру.

Тим хвалитися і то не без причини, бо між тими мученики і ісповідниками віри є може наші правдиві брати, наші батьки чи дідусі і бабусі... точно наші рідні по крові.

Але то нас також зобов'язує бо ми є діти-наслідники мучеників та ісповідників за віру Христову.

Тим концертом ми хочемо висказати нашу радість, нашу застанову, нашу подяку Всемогучому Богові в Пресв. Тройці, за то всьо що ми маємо, чим ми є.

Дуже гарна була думка Організаційного Комітету, що заплянував початок і закінчення що всі п'ять хорів відспівали на початок „Гимн 1000-ліття хрещення Руси-України", в нім відчувається ту радість.

Відтак Катедральний Хор під проводом мґра. О. Куціля, який вже близько 40 років провадить Катедральним Хором, відспівав дві добре знані релігійні пісні, але вони все є нові, все свіжі, все щось нового знаходимо в них, а головно „Коль славень Господь Сіона".

Др. Ігор Якубович, він є молодий лікар і добрий лікар, і він якось знаходить час і на скрипку і на бандуру ідля бандуристів – повинні молоді лікарі чи інші професіонали приглянутися, що можна знайти більше часу для церковної чи громадської праці. Гарне було „Аве Марія" Шуберта і „Кругом неправда" і гарний був фортеп'яновий супровід п-и Ренати Кідонь.

А виступ бандуристів у гарних традиційних строях зі ще кращою програмою. То є новість, я думаю, таких композиторів як Бортнянський чи Сковорода грати на бандурах і співати, але воно гарно виходить.

Гарно відспівав місцевий Хор під проводом Ірини Пеллеґріно, з дому Пойдинець, дві дуже знані пісні – але все такі актуальні, а головно перша: „Під твою милість прибігаємо, Богородице Діво"ь і гарно акомпанювала п-і Таня Луцька.

Багато актуального внесли дві деклямації молоденької Міріям Конюшко і така сама Ядя Яниш: Вони гарно вив'язалися зі свого завдання і віддали добре зміст і думки Марії Фаринич і Івана Джуфера.

Дуже гарно співав Молодечий Хор, під вмілим проводом п-ні Марійки Думи, Сіднейської парафії св. Андрія першу пісню: „Боже, Ти край наш хорони", і другу пісню: „Ми ростем, ми надія народу", муз. Недільського, супровід п-ни Каті Коцюмбас.

Не знаю котрий Хор краще співав чи Молодечий Катедральний Хор чи Молодечий Хор Сіднейської Парафії але Ви хиба знаєте, що Молод.

Катедральний Хор, під проводом незамінної Оксани Тарнавської – тому 4 роки обходив своє благословенне 30-ліття і той Хор доповнює всі Мельборнські Хори. Дуже гарно відспівав гимн Христу Цареві: „Перед Тобою" і „Нехай дзвенять".

Що казати про „Владико неба і землі" з опери „Запорожець за Дунаєм", Гулака-Артимовського, музика Лисинка. Десятки разів я чув і ще хочеться слухати, а головно у інтерпретації і голосом нашого визначного співака п. Ярослава Ліщинського і ми всі по тихонько молимося: „Дай нам вернутись і побачити наш рідний і вільний, дай нам побачити наш Рідний Край. Гарний фортепіяновий супровід п-и Ренати Кідонь.

Церковний Хор парафії Сідней, під дириґентурою п. Тараса Фіґоля, вибрав дві гарні пісні на закінчення: Слава во Вишних Богу – Бортнянського і нове Богородице Діво – Федорова і дуже гарно виконав.

То є наша спадщина, то є наше багатство, ми його плекаємо, ми передаємо нашим дітям і маємо велику надію, що ті наші діти передадуть своїм дітям і так буде від роду до роду.

Подяка і признання для о. мітрата і пароха Шевціва...

І ми вдячні всім-всім виконавцям і тим що ми їх бачили на сцені і тих, що ми їх не бачили. Дякуємо з признанням п. Мих. Жабакові і п. Мих. Когутові, і п. Павлові Сеніву, і п. Стефанові Василикові, і п. Дм. Моравському і всім тим помічникам з Канберри і з Квінбіян. Не знаю кому більше, хто важніший, але всі разом.

Всьо випало дуже добре, дуже гарно, я думаю що все було дуже велично – все на славу нашого 1000-ліття, на славу Божу – на славу нашого нескореного Українського Народу.

*

18.8.1987 – Привітання ВПреосв. Митроп. Стефана Сулика.

Дорогі в Христі Браття і Сестри, Дорога Молоде!

ВПреосв. і Дорогий нам Митрополите і Архиєпископе!

Вітаємо Вас сердечно на Австралійській землі тут в Мельборні, на тій землі, що прийняла нас і є добра для нас, так само добра як і Америка для Вас.

Вітаємо Вас неначе представника цілого українського єпископату, бо дуже просили Блаж. нашого Патріярха і всіх наших єпископів і багато наших священиків і світських на наші святкування, на відзначення 1000-ліття хрещення України, але що зробити, коли Австралія на кінці світу, далека а при тім кожний з них дуже зайнятий.

Блаженніший Патріярх Мирослав Іван прислав нам гарний лист і побажання і своє благословення, так само Преосв. Василь Лостин зі Стемфорду і Преосв. Михаїл Гринчишин з Парижу – але добре, що Ви приїхали, очолили наші святкування і молилися з нами – ми за то Вам дуже вдячні.

Ви нам додали нової сили і витривалости, бо так як Ви зі своїми вірними перетривали вже сто літ і дальше розвиваєтесь і ростети, то є прикладом для нас, що і ми будемо розвиватися.

Ми знаємо, що приїхати з Філядельфії до Австралії це далека дорога і великий труд, але це також велике добродійство і піддержка для нас і за це Вам також дякуємо і хай Вам Бог по своїй щедрості винагородить. Амінь.

*

6.6.1990 – З'їзд СУМ-у Надія
були делеґати зі Сіднею – 4, Аделаїди – 4, і Квінбієну – 1.

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Дорога Сумівська Молоде!

Каже св. Павло в листі до Коринтян: „Всяке діло зачинайте молитвою, щоб його освятити".

Ви з'їхалися щоб поділитися досвідом і щоб застановитися, що вам треба робити в нинішних таких важних часах і тут в Австралії і там в нашій Україні. Тому дуже добре, що зачинаєте свої наради молитвою до Господа Бога, тепер в заключення празника Зшестя Святого Духа, звертаємося до Утішителя, до Духа правди, до скарбу всяких дібр і природних і надприродних, теба покірно молитися, щоб зійшов на нас і поселився в нас.

Ось недавно ми закінчили наші офіціяльні травневі моління до Матері Божої і нині знова відправляємо Молебень і пригадуємо собі Єї молитву, яку Вона висказала, коли довідалася, що вона має стати Матірю нашого Спасителя. І коли вона прийшла до своєї тітки Єлисавети, тоді вона закликала: „Величає душе моя Господа і дух мій радіє, бо Бог Отець зглянувся на покору слугині своєї... Він виявив потугу свою і розвіяв гордих у задумах їхніх сердець... Скинув могутніх з престолів, підняв угору смиренних, наситив благами голодних, багатих же відіслав з порожніми руками".

Чи це все не здійснюється у нас докладно, дослівно. Ще тому три роки наші вірні молилися по хатах замкнених, чи десь в лісах, щоб ніхто не бачив, а сьогодні вони свобідно збирають на Службу Божу в церквах (около 1000 церков), або десь на площі і змагаються за свої права. А Чорновіл, який 15 літ відсидів за те, що мав відвагу станути в обороні свого народу, а сьогодні він є членом українського парляменту, як в нас кажуть Верховної Ради і говорить достойно те саме і за це дістає оплески.

Це завдяки нашим молитвам до Матері Божої і вона це зробила перед своїм Сином, що Він виявив потугу рамени свого і розвіяв гордих у задумах їхніх сердець... А ще буде так, що „скине могутніх з престолів, і підійме в гору смеренних".

Але треба дальше молитися, молитися і не переставати в молитві, бо наша дорога ще довга. Амінь.

*

28.7.1990 – Справоздання зі зустрічі з нашими Владиками з України.

Це надзвичайне вражіння – можна порівняти тільки до зустрічі з Патріярхом Йосифом в 1963.

Діяння Преч. Діви Марії

Архиєп. Колясуоно

Як я собі уявляв зустріч, а як відбулася. Блаженніший наш Патріярх зарядив.

Наша Служба Божа – 28 єпископів. Зустріч із Св. Отцем. Всі вони „патріярхальники" і св. Отець напевно мусів то взяти до уваги і дещо висказався.

Все говорили нам, що ми є поза Україною

Вірмени – Мелхіти

Але то напевно, що ще тепер-зараз трудно.

Церква не визнана – не злеґанізована. Ще не знають кілько вірних мають. Скільки священиків

Правда УАПЦ – висвятила 6-7 єпископів і то в більшості на Галичину. Чого вони так пруться до Галичини. Це викликує невдоволення, небезпеку.

Наша Церква має велику проблєму. Що там потрібно?: Священиків – 240 – Львів; 151 – Івано-Франківськ; 40 – Мукачів-Ужгород. Є понад 1000 священиків з того 400 перейшло з православних, 40 не прийняли бо вони 2 рази жонаті. Повні студії. Доповнити – курси 3 місячні чи 6 місяців. Заграничні: Німеччина, Італія, Австрія. 2000 монахів, 700 сестер. Молитовники, Катехизми, св. Письмо – головно Новий Завіт, це ілюстроване для Молоді 430 примірників. Книжки для стидентів, що вчаться – Книжки: Життя Ісуса Христа – Марії – всякі релігійні. Ризи: Фелони... Чаші... Церкви понищені – треба відновляти своїми силами: будувати, як колись будували при помочі Америки, Канади.

Владики і Митрополит Володими Стернюк, вони повернулися. Розповіли що бачили і чули, що чули від св. Отця, Від нашого Патріярха та від нас.

Американські Католики посилають свою Місію в вересні до цілого Сов. Союзу єп. Василь Лостин.

*

7.9.1990 – Шоста річниця смерти С.Б. Патр. Йосифа

Блаж. Патріярх це велика і важна особистість для нашої Церкви, для українського народу, для Кат. Церкви і взагалі для всесвітної християнської Церкви. Для нас українців він дуже важний і своїм богословським знанням, і як організатор Богословської Академії, як любитель мистецтва, головно церковного, як автор популярних книжок, а ми еміґранти знаємо, як будівничого св. Софії в Римі, університету, видавця 150 книг, а передовсім як душпастиря.

Він обїхав і відвідав бодай два рази всі наші скупчення: Америку, Канаду, Бразилію, Арґентину, Венезуелю, всі країни Европи: Німеччину, Францію, Австрію, Голяндію, Бельгію, Англію, Еспанію – всюди де була групка українців.

Ви пригадуєте як він два рази відвідав Австралію і Нову Зеляндію. Як він всюди хотів бути, як його всюди бажали мати, і наші вірні в Ардір ів Джілонґу, і Водонґа і всюди-всюди.

Вислідом тих відвідин за 15 чи 20 літ він створив нашу Церкву в одно тіло, в одну Помісну Українську Католицьку Церкву, що виявляється невідємною частиною Помісної Української Католицької чи як тепер уживають старої назви Укр. Греко-Кат. Церкви.

Ще можна вказати, що св. п. Патріярх приготовив все для нас в Римі на той час, що він його предбачив: собор св. Софії, і приміщення в Патріяршім Дворі для людей, що приїзджають з України і Укр. Кат. Університет, і дуже добру Бібліотеку і Музей, і відчинив двері до всіх Ватиканських і не Ватиканських урядів.

Ще можна було б довго говорити, що доконав наш св. п. Патріярх Йосиф Сліпий, але нині минає, минає вже шість літ від його смерти і ми нині служимо св. Літургію за покійного раба Божого тобто „за слугу Божого, бо на Тебе всю надію він поклав, бо Ти є Творець і будівник наш”. Він той великий митрополит і наш Патріярх просить, як ми вкладаємо йому говорити на похороні: „Я до Судді відходжу, де немає сприяння-протекції, бо слуга і владика на рівні стають, цар і воїн, багатий і вбогий в вірнім достоїнстві. Бо кожен за свої вчинки прославиться або буде осуджений. Прошу ж усіх і благаю: моліться безперестанно за мене

Христу Богові". Так ми співали на похороні Патріярха Йосифа.

Найважніше в житті священика є молитва. Св. п. Патріярх був, можна сказати, чоловіком молитви. Ми як були його питомці то було дуже приємно дивитися як він нераз клячив і молився. Він знав св. Літургію напам'ять і то було дуже добре, як він був на Сибірі (18літ) то міг потайки без книжки відправляти цілу св. Літургію...

Друга річ це відношення до ближніх, до других людей.

Чуда оповідають...

*

20.9.1991 – Назначення Всеч. о. Дмитра Сеніва на Пароха Аделаїди.

Слава Ісусу Христу!
Аделаїда, 20-го вересня 1991 р.

Всеч. о. Дмитро Сенів
Парох Адеаліди

Всечесний Отче Дмитре!

Оцею грамотою назначую Вас парохом Аделаїди і цілої Південної Австралії. Ви вже довгий час як парох Перту і цілої Західньої Австралії, а опісля як Парох Канберри показалися як ревний і второпний священик, а тепер тут в Аделаїді продовж літ як сотрудник і як адміністратор з тою самою ревністю і второпністю причинилися до упорядкування багатьох справ, тому я переконаний, що Ви будете добре виконувати і провадити Вашу парафію.

Бажаю Вам щедрого Божого благословення і успіхів в дальшій душпастирській праці на славу Божу і для добра Вам повірених душ – благословлю з цілого серця

+Іван Єп. Мельб.св. Петра і Павла
для Українців в Австралії і Н. Зеляндії

*

29.3.1992 – 25-ліття Священства Всеч. о. Дмитра Сеніва (в церкві).

Дорогі в Христі Браття і Сестри, Дорога Молоде, Дорогі Діти!
Дорогий в Христі Всеч. о. Парох Дмитре!

Це добре і гарно є, що є деякі дати в нашім життю, що ми можемо поглянути взад і зробити якісь заключення, постанови. Напевно 25-ліття священства є такою хвилиною. Всечесніший о. Дмитро як приступав до свячень, тоді відчував голос Первосвященика Ісуса Христа, який йому в ріжний спосіб підказував: „Іди за мною, а я зроблю тебе ловцем душ"., і він це мав на думці цілий час і казав: „хочу посвятитись цілком на службу Богові, в нашій своїй католицькій Церкві – і додав – яка виховала й пожертвувала Богові так чисельних єпископів і священиків мучеників, та нашому многострадальному Народові, який терпить за свою віру, та свої традиції і на рідних землях і тут на чужені". З такими думками приступав Дмитро Сенів до свячень на диякона і священика.

Минуло 25 літ від його свячень і нині в першій мірі він хоче подякувати Всемогучому Богові в Пресв. Тройці, Пресв. Богородиці, св. Димитрієві і всім святим землі української за всі ласки, всі добродійства, за всю поміч, яку він від них одержав, щоб продовжати їхню працю, їхні наміри.

Ми привикли в таких випадках переглядати осяги праці за 25 літ. Це самозрозуміло, бо це дає погляд і осуд про даного чоловіка, що він осягнув. Але
може ми не так дуже застановляємося звідки той чоловік бере ту нагу, ту силу, той спосіб це все робити, виконувати.

Цю силу, ту снагу і вміння він бере від своєї щоденної молитви, від відчитування часослова, від роздумування над наукою Божественного Спасителя, від щоденної Літургії тобто Служби Божої. То є священика діяльність на яку навіть вірні не дуже звертають уваги. Коли то є в священика, тоді вся його діяльність є плідна, приносить овочі.

Перш за все треба подивитися на вірних і в Сіднею і Канберра-Квінбієн, і в Перті і знова в Канберра-Квінбієн а тепер в Аделаїді. Як добрі і з довірям всі відносяться до священика о. Дмитра Сеніва.

В першій мірі подякуймо Першому Священикові Ісусові Христові за ті всі добродійства, за ту всю поміч, за ті всі добрі думки і витривалість, щоб їх переводити в життя, подякуймо Пресв. Богородиці і всім святим перед Господом нашим Ісусом Христом. Дякуймо і просім і молімся, щоб Первосвященик Ісус Христос і Його Пресвята Мати мали надальше нашого єрея Дмитра Сеніва в своїй опіці.

А тепер, бодай коротенько, перегляньмо, що за тих 25-літ довершив наш Солєнізант.

Пригадую собі коли він був душпастирем в Канберрі-Квінбієн і він збирав гроші навіть у своєї родини, щоб придбати там хату, якусь церковцю, каплицю-церковцю, але коли придбав, треба було іти до Перту.

В Перті подбав про гарний іконостас, сплатив довги за книжки і багато причинився до купна СУМ-івської площі і побудови сумівського дому.

Дуже багато причинився, що ми завдяки його заходам отримали площу під будову нашої церкви-пам’ятника в Канберрі.

Скоро треба було знова переноситися до Канберри-Квінбієн. Це гарно, що держава дала нам в Канберрі площу і ми за ту площу дуже вдячні, але від площі до церкви, до парафіяльного дому, до залі, ще дуже далеко. Правда церкву-пам’ятник нашого хрещення будувала ціла наша Австралія, ціла Австралія складалася на цей храм і на парохіяльний дім, і о. Мітрат Іван Шевців провадив будову, але о. Дмитро там мешкав і багато натрудився від самого початку аж до упорядкування залі-школи, параф. дому, до упорядкування бібліотеки.

Все це Господь Бог бачить, благословить а ми кажемо дякуємо Вам Отче Парох і придивіться добре, що тут ще потрібно, бо з Вами допервa 25 літ душпастирської праці а перед Вами ще других 25 літ і третих 25 літ доки Пан Біг призначив вік.

*

29.3.1992 – 25-ліття Священства Всеч. о. Дмитра Сеніва (на гостині).

Дорогі в Христі Браття і Сестри, Дорога Молоде, Дорогі Діти!

25-літ це вже є ювілей, кажуть срібний ювілей, а 50-літ це вже золотий, а не знаю чи є діямантовий.

З нагоди Ювілею кожний чимсь хвалиться, дехто незамітно вказує на свою хату, дехто майже хвалиться своєю жінкою а жінка чоловіком, дехто вказує на соїх дітей, інші знова вказують що вони довершили.

Священик взяв шлюб з Церквою і безженний хіба може хвалитися своїми

парафіянами. Священик безженний бере шлюб з Церквою та обіцяє, що буде молитися, що буде приносити безкровну жертву – Службу Божу за вірних повірених йому, що буде дбати про них як душпастир, щоб мали добру пашу, добру воду, що буде боронити їх перед хижими вовками.

Коли Єпископ, тобто той недостойний Владика Іван, посвячував диякона Дмитра на священика то клав на голову диякона Дмитра свої руки і молився і закликав вірних щоб молилися, щоб ласка Божа зійшла на диякона, щоб він став добрим священиком, щоб ласка Божа, що скріплює немічних, що доповняє бракуючим і закликав вірних в церкві, щоб молилися і вірних в цілій Австралії і Н. Зеляндії, щоб разом з єпископом молилися в тім наміренні, щоб це був добрий священик по бажанні нашого головного і першого Священика – Первосвященика Ісуса Христа.

То є слова Ісуса Христа про нього самого і про тих добрих пастирів як наш пок. Патріярх Йосиф Сліпий, як сотні і тисячі добрих пастирів, що ми їх знали, що вийшли з поміж нас, маю на думці український нарід і тих добрих пастирів в країнах нашого поселення, і маю на думці нашого душпастиря, що вже трудиться 25 літ, Всеч. о. Пароха Дмитра Сеніва, що знає своїх овець, а вівці знають його і він журиться своїм стадом, щоб мало добру поживу і щоб вовк не прийшов до стада.

Єпископові дуже приємно є бути в Сіднею, чи в Перті, чи в Канберрі-Квінбієн, чи тут в Аделаїді і стрінути якого-небудь нашого вірного і в розмові запитатися, як там о. Дмитро Сенів і слухати ті добрі слова, які вказують що вірні мають доброго пастиря.

Сьогодні цей добрий пастир о. Дмитро відзначає вже 25-ліття своєї трудної душпастирської праці. Кажу трудної, бо це є трудна праця в Австралії, але Архипастир Ісус Христос і Святий Дух дають нам спеціяльні ласки, щоб ми добре провадили наших вірних до спасення. Останні дні чи тижні наших вірних, вказують нам, що ми на добрій дорозі.

На порозі нового 25-ліття, чи як Господь Бог схотів би, на порозі 50-ліття складаю від себе, від його братів священиків, від Преп. Сестер Василіянок, від вірних тут зібраних і від вірних в Перті і в Канберрі-Квінбієн Сердечні побачання всього доброго обильних ласк Божих і кріпкого здоров'я на слідуюче 25-ліття чи 50-ліття, щоб міг дальше та ревно і вміло працювати для добра йому повірених душ, для нашої Церкви і для нашого Українського Народу.
На многі і благі Літа!

*

11.4.1992 в Сіднеї – Слово з нагоди 25-ліття приїзду Сестер Василіянок до Сіднею.

Дорогі Діти, Дорогі Учителі! Дорогі Родичі!

Це гарно, що ми відзначаємо 25-ліття існування тут в Сіднеї Сестер Василіянок, а властиво їх назва є: Монахині Чина св. Василія Великого, тобто такі Сестри, що жиють за правилами, або якби ми сказали за статутами, які уложив св. Василій Великий в 4-ому столітті, тобто тому 1,600 літ.

Цей Чин був в Україні майже 1,000 літ і дуже заслужений для України, передовсім молитвою за Україну.

В 1939 р. з України переїхали до Арґентини дві монахині і від тоді в Арґентині

вони розрослися так, що нині їх є 170.

В 1967 р. завдяки нашому св. п. Патріярхові Йосифові, їх чотири під проводом Преп. м. Марії, приїхали до Австралії, до Сіднею і відразу зачали навчати релігії, відвідувати хворих, дбати про церкву св. Андрія в Лідкомбі, а передовсім моляться, думаю, що яких 4-5 годин на день – то є найважніше їхнє заняття – вони моляться! Вони моляться всі разом тобто вічитють, співають Богослуження разом: Утреню, Часи, Вечірню, вони моляться кожна окремо і деколи, як прим. сьогодні, вони моляться зі всіма в церкві.

І вони так живуть вже 1,600 літ, а в Австралії вже 25 літ. Крім молитви, вони навчають дітей релігії – катехизму. Вони мають спеціяльний дар як навчати. Вони за тих 25 літ напевно навчали деяких вашим мамів. Багато вже перейшло через них, я так думаю 25 кожного року, то разом понад 600 дітей.

Нині тому, що ми чи вони відзначають 25-ліття, тому хочемо подякувати їм, що вони навчали понад 600 дітей. Нас тут є невеличка групка дітей, учителів, що пам'ятають тих Сестер з перед 25 літ і тих мамів і татів, яких вони вчили релігії.

Ми прийшли подякувати тим добрим Сестрам, а найкраще, то подякувати їм молитвою.

Ви чули сьогоднішне св. Євангеліє від Луки, як Ісус Христос з Апостолами зайшов до хати де була Марія і Марта. Дати 13 особам тільки малу перекуску, то це велика річ, треба багато набігатися. А тим займалася тільки сама Марта, а Ісус використав ту півгодини і навчав апостолів, а Марія сіла і слухала науку Ісуса. А Марта підійшла до Ісуса і жалувалася, що Марія їй не допомагає. Ісус відповів Марті тими словами: Марто, Марто, ти клопочешся про багато справ, а про одно треба журитися. Марія вибрала кращу частку, що не відніметься від неї.

Подібно наші монахині вибрали кращу частку, тобто молитву, злуку з Господом Богом, що не відніметься від них.

Ми також сьогодні перш за все молитвою подякуймо їм за їх труд, який вони дуже радо роблять, за науку релігії, за спів, за працю у Вівтарній Дружині, за працю у Марійській Дружині і всюди. Амінь.

*

16.8.1992 – Слово виголошене на Загальних Зборах Дністра.
Всесвітл. Отче Архимандрите
ВПов. Пане Предсіднику
ВПов. Пані і Панове
Дорогі в Христі Браття і Сестри

Сьогодні багато говориться про нашу молодь. Молодь я розумію від 18-25-30 а також 30-45- то все є ще молоді люди. Звичайно жалуємося, що молодь не бере участи в нашому громадському житті, нема її на наших академіях, концертах; нема її на Заг. Зборах фінансової Кооперативи „Дністер”... навіть не дуже видно молодь в Церкві. Але, сьогодні, на щастя є молодь.

Я хотів би звернутися з проханням, щоб завжди і всюди була молодь присутною, бо старші поволи відходять і хотіли б, щоб їхні діти і внуки продовжували ті традиції, звичаї і ті Товариства що вони заснували.

Візьмім такий „Дністер”, який вже 34 роки існує і розрісся на 35,000.000 дол. це є поважна сума грошей, які зложили наші люди, наші старші люди і має гарний

дім, що також вартує кілька мільйонів. До того треба привикнути, треба інтересуватися, треба бути членом, треба по можности збільшати свої уділи, треба бути на кількох Загальни Зборах, щоб можна було сказати: то є наша Кооператива! Вона росте – то значить ми ростемо!

Тепер в Австралії економічний і фінансовий час не дуже певний і треба бути обережнішим тому моя заввага є, щоб ми залишили дирекцію яка є ще на один чи два роки, а старалися збільшити уділи і пізнати господарську Ко-оперативу „Дністер" особисто, коли кожний буде дорожити Ко-оперативою „Дністер", бо там є його ощадності!

Хоч тепер економічне і фінансове положення в Австралії є делікатне, невиразне, то ми повинні лишити керівництво в цілости уступаючій Дирекції. Вони вже добре знають, що їм можна, що їм не можна.

Зрештою в Дирекції є не тілъки самі старі, а також є молоді і так як я дивлюся на старих і молодих, то там є трьох „старих" і пятьох „молодих".

То не значить, що коли б ви вибрали ще одного чи двох нових членів, то гроші, тобто 35,000.000 і ко-оп. Дім є в небезпеці, так як то було з „Пірамідою", бо „Піраміда" не була Ко-оператива, а Ко-оператива є спеціяльно забезпечена Державою, є контрольована державою, так що грошей не можете стратити, але ми можемо стратити Українську Ко-оперативу. Бо колу б щось виявилося не згідне зі законами, тоді держава має право звільнити всів Директорів і нашу Ко-оперативу прилучити до іншої сильнішої Ко-оперативи, або назначити одного свого чоловіка, що буде заряджувати тою кооперативою до єї ліквідації, але гроші і проценти які Ви там вложили, будуть Вам повернені.

Я думаю, я є певний, що до того не дійде, але моя рада для Вас усіх є лишіть Дирекцію того року, а може на другий рік такою як є, а тимчасом всі приходьте на Заг. Збори на концерти, на наші сходини, а головно на концерт з нагоди Самостійности України, приглядайтеся, беріть участь і ми будемо всі разом рости, міцніти матеріяльно, культурно, духово і релігійно!

*

8.11.1992 – Слово привітання Дост. Івана Плюща на св. Літургії зараз по проповіди.

За Божою поміччю і за молитвами Пресв. Богородиці ми маємо самостійну Українську державу.

І знова за Божою поміччю в тих днях ми маємо в Австралії Вельмишановного Достойного Пана Івана Плюща, Голову Укр. Верховної Ради, тобто нашого Парляменту, що приїхав до Австралії разом з кількома членами Державної Ради полагодити ріжні важні справи нашої любої України та в неділю прийшов до нас на св. Літургію.

Для нас це велика радість і честь і ми вітаємо Дост. Пана Івана Плюща і бажаємо йому і його співробітникам повних успіхів.

З нашої сторони, обіцяємо йому всяку підтримку для нашої любої України.

Дост. Панові Іванові Плющеві, голові Верх. Ради і другим членам Верх. Ради і всім бізнесменам, що приїхали з головою Верх. Ради, бажаємо гарного і приємного побуту в Австралії, а ми дальше будемо молитися, як звичайно на Літургії і на всіх Богослуженнях, „за Богом бережений український народ наш, за правління і все військо Господу помолімся".

*

6.12.1992 – Мій реферат виголошений на Академії з нагоди 100-ліття народження Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого.

Блаж. Патріярх Йосиф Сліпий народився 17-го лютого 1892 року в селі Заздрість, Теребовельського повіту, Тернопільської області так, що цілий 1992 рік є ювілейний - сто літ тому, як народився наш Патріярх. Середню школу, як у нас казали "гімназію", а тут кажуть "секондері скул" закінчив з дуже добрим успіхом в Тернополі і зараз в 1912-му році, С.Б.Митроплит Андрей Шептицький вислав його на Богословські студії до Інсбруку в Австрії. Студіював з великим успіхом в Інсбруку і в Римі, а 30 вересня 1917 року С.Б. Митроп. Андрій рукоположив його на священика. В 1922 році Митроп. Андрій назначив його професором в Духовній Семінарії у Львові, а в 1926 році він стає ркетором в Семінарії, яку перетворює в Богословську Академію у Львові. В Тому часі він ктзім обов"язків як ректор великої Богословської Академії що начисляла звичайно понад 300-350 студентів, він пише багато наукових артикулів, книжок і описів своїх подорожей.

В осени 1939 року Галичину "визволяють" Совіти і тоді, в ту важну хвилю С.Б. Митрополит Андрій в дуже тайний спосіб висвячує о. ректора Йосифа Сліпого на єпископа з правом наслідства на львівський митрополичий престіл. Дуже замітним було, що в часі тих тайних свячен: замість жезла С.Б. Митрополит Андрій дав йому свою палицю з якою він був в російській тюрмі від 1914 року до 1917-го, неначе хотів предсказати, що чекає молодого єпископа Йосифа і тоді назначив його Екзархом Великої України.

Потім знаєте про большевицько-німецьку війну і большевики в 1941 році вицофуються з України, а в 1944 році знов приходять до Львов. 1 листопада 1944 року вмирає С. Б. Митрополит Андрей Шептицький і його наслідником стає Митрополит Йосиф Сліпий.

Большивики не тратять часу, бо вже на весну 1945 року виробили плян, щоб знищити нашу Церкву. Від 8-10 березня 1946 Сталін, при співпраці московського патріярха Алексея, організує Львівський Розбійничий Собор, який проголошує уневажнення Берестейської Унії з 1596-го року і поворот українців католиків до російського православія, до московського патріярхату, до якого ніколи не належали.

Нашого митрополита Йосифа і всіх дев'ять єпископів, визначних священиків і вірних понад 300,000 арештують і вивозять на Сибір. Нашого Митрополита Йосифа арештували 12-го квітні 1945 року і повезли до Києва на слідство і на засуд. Про це слідство згадує сам Митрополит: "Мене водили на слідство день і ніч - оповідав Блаженніший, - так що я буквально падав з ніг і мене мусіли підтримувати, ведучи до слідчого судді, при тому голодував, бо давали на день трошки юшки і 300 грамів хліба". А в завіщанню Митрополит Сліпий оповідає про ці події: "ув'язнення ніччю, тайні судилища, безконечні допити і підглядання, моральні і фізичні знущання і упокорення, катування, морення голодом; нечестиві слідчі і судді, а перед ними я, безборонний в'язень-каторжник, німий свідок Церкви, що знеможений, фізично і психічно вичерпаний дає свідчення своїй рідній, мовчазній і на смерть приреченій Церкві" /Завіщання стр. 3/.

Сам Блаж. Патріярх оповідає в своїм Завіщанні про деякі свої терпіння: "Ось так ступив я на тернистий шлях мого дальшого життя. Почало бути дійсністю те,

що містив я в своїому пастирському гербі -"Пер аспера ад астра" - "через труди до звізд". Передо мною, наступником Слуги Божого Андрея і переємця його духовної спадщини і його заповітів, простелився довгий шлях відречення, несення хреста і свідчення Йому "перед людьми" /Мр, 8,38/. На цьому шляху могутня Божа десниця /тобто права рука/ помагала мені, в'язневі Христа ради давати свідчення Христові як це він пророк своїм учцям-послідовникам: "І будете мені свідками в Єрусалимі і в усій Юдеї та Самарії, і аж до краю землі..." /Дія. 1,8/. Але на придорожніх стовпах мого шляху видніли інші написи: не Єрусалим, Юдея, Самарія, а Львів, Київ, Сибір, Красноярський Край, Снісейськ, Полярія, Мордовія..., і так дослівно аж до краю землі... Силу на цьому мойому хресному шляху в'язня Христа ради давала мені свідомість, що тим шляхом зі мною йде моє духовне стадо, мій рідний Український нарід, всі владики, священики, вірні, батьки і матері, малолітні діти, жертвенна молодь і безпомічні старці. Я не самотний" /Завіщання стр. 3./

Тут нераз видно наглядні чуда, як Господь Бог зберігає свого вірного слугу Блаж. Йосифа, бо хоче через нього показати свої дороги.

Тут хочу сказати, що Блаж. Патріярх хоч був великої будови і здавалося силь-ної, але в дійсності не мав сильного здоров'я, він мав якісь трудности з легенями і зі жолудком, це можна було завважити у Львові в Богословській Академії в рефектарі-їдальні, він все мав щось спеціяльного, а звичайно як зачиналися іспити то приходив його лікар др. Панчишин і прамо приказував йому перервати іспити і їхати на відпочинок. Це було дуже невигідне для студентів, бо ті, що мали ще здавати, то цілі вакації мусіли дещо повторяти і ті вакації не були вакаціями.

В тих обставинах, що Патріярх Йосиф опинився, енкавидисти і їхні слуги, не звертали, уваги на стан його здоров'я, а противно навіть бажали, щоб він помер, але як він каже в своїм Завіщанні: «на цьому шляху могутня Божа десниця, тобто правиця Божа, помагала мені в'язневі Христа ради, давати свідчення Христові».

В часі етапів, тобто переїздеів поїздами чи на піхоту з одної місцевости до другої, вмирали тисячі людей, але нашого Патріярха "десниця Божа" захороняла. Патріярха дуже часто перевозили етапами, бо хотіли його замучити етапами за його стійкість у своїй вірі.

Так описує ті етапи австрієць др. Ґробауер, який сидів разом з Блаженнішим сім місяців: "Найгірші нещастя для каторжників – то часті і довгі етапи. На дорогу, після обшуку, дають пайку хліба й осиледець. Ранком і вечором, як поїзд затримується, дають каторжникам горнятко горячої води - кипятку. І тому підчас етапу в'язнів більше мучить спрага, ніж голод... Коли пригадую собі нині, що такі етапи тривають тижнями а то і місяцями то відчуваю ті страхіття... Заки каторжник приїде то такий вимучиний; при різних нагодах пересідки, ріжні сторожі, голод, холод, нераз мороз понад 45 степенів... Приїде на етап страшно виснажений, змучений і до рапавих дощок, зимних як лід, прикутий...

Приїхали до одного табору. Перед нами лежало поле, вкрите глибоким снігом. Пройти крісь снігові замети було надзвичайно тяжно. Раз-у-раз хтось падав і, здавалося, що загрузне в снігу на завжди і зо мною була подібна справа. На ногах в.мене були лачаки, і в такому обув'ю я розпачливо продирався вперед подібно як другі... аж от в поблизу від мене якийсь в'язень звалився з ніг /це був Блаж. Патріярх/. Негайно прискочив до нього конвоїр і почав "підкріпляти" його рушничним приладом. Мій сусід з трудом підвівся на ноги, зробив два кроки і знов повалився. Я перебрів снігом до знесиленого, вхопив його мовчки під руку,

а другою рукою тягнув його речі, і так ми в двох ішли. Перед барачним будинком нам сказали зупинитися. тоді ми чекали на свою чергу, я познайомився ближче з моїм товаришем недолі. Досі я знав тільки його призвіще: Сліпий. Я здогадувався, що він священик; на це вказувала його зовнішність; достйна постать, повна гідности поведінка, посивіла борода. І справді, я не помилявся Після деякого вагання в'язень відкрив карти: передо мною стояв Львівський Архиєпископ. аж тут несповідано відчинилися двері, до кімнати впали два зухвалі парубки. Очима розглядалися по присутніх, немов би когось шукали. Їх погляд зупинився на Митрополиті. В одну мить прискочили до нього і знову щезли, скоріше ніж можна було очуняти. Разом з ними також щез баґаж Владики. Князь Церкви лежав на підлозі, з його уст і з носа сочилася кров" (о. І. Хома, Шляхами каторги,стр. 9-10).

Таких і подібних випадків-чудес можна вичисляти цілими десятками - напевно чудесних випадків, де наглядно видно, що Божа десниця - правиця інтерве-ніювала, щоб захоронити свого Вибранця, бо він ще мав багато до зроблення і через нього, слабого, мала показатися Божа всемогучість - і показалася.

Проти всіх обрахунків НКВД, проти всіх плянів, проти всіх передбачень, наш Блаж, Патріярх Йосиф Сліпий, по 18-літнім перебуванні на Сибірі, дня 9-го лютого 1963 року був звільнений і прибув до Риму на дугу сесію Ватиканського Собору. Напевно найбільше причинився до того Папа Іван XXIII, президент Америки Кенеді і спосібний журналіст Норман Кусін, що був вмілим знаряддям Папи Івана XXIII, чи радше знаряддям Божим.

Факт доконаний є, що проти всіх сподівань, Патріях Йосиф Сліпий опинився на волі, у Римі, а докладніше у Ватикані.

Відтак почалася нова доба нашої Церкви.

Вже 28-го лютого 1963, зараз по своїм звільненні наш Патріятзх бачив перший проблиск відродження нашої Церкви: "Ми є свідками, пише Патріярх, великої і жахливої руїни, але так само і проблиску, який зачинає сіяти на руїнах і є... першим вістуном відродження нашої Церкви».

Дуже важним і величним був виступ Патріярха на Другій Сесії Ватиканського Собору, де він закінчив свою промову Зверненням до Отців Собору, щоб піднесли нашу Церкву до гідности патріярхату.

Вже 11-го жовтня 1963 року, тобто всього 8 місяців після заслання, Блаж. Патріярх організує Український Католицький Університет і так здійснює свою мрію, яку мав вже від 1922 року. Дня 26-го січня 1965 року Папа Павло УІ відзначує його кардинальською гідністю.

В 1964 році купує церкву св. Сергія і Вакха і приналежні забудовання, та організує там Український Музей і приміщення для паломників.

27-го вересня 1969 року відбулось посвячення прекрасної церкви св. Софії і в посвяченню взяв участь Святіший Отець Папа Павло VI і вложив мощі св. Климента. (Тут усно додати про вражіння Папи).

16-го травня 1965 року купує в Кастенґандольфо монастир для ОО. Студитів і відновлює існування того Чину в Римі.

За час від 1964 року до 1981 року, з рамени Україноькго Католицького Університету вийшло 160 цінних наукових і літургічних книг та ікон. Відложено 500 з кожної для України.

Найважніше, що він Українську Католицьку Церкву на скитальщині, яка була досить нез'єднана, він через свої часті відвідини з'єднив направду в одну Церкву.

Багато разів відвідав Канаду, Америку і країни в Європі як Німеччину, Францію, Англію, Еспанію, Швайцарію, Бельгію, Голяндію і два рази відвідав Австралію і Нову Зеляндію, а один раз Венезуелю, Перу, Бразилію і Аргентину.

За тих 20 літ він скликував Синоди і всі Владики з діяспори брали участь і з того була користь, було з'єднинення, була Одна Укр. Кат. Церква на скитальщині.

Цілий час Патріятрх в Римі відвідує церковних прелатів, амбасадорів різних держав і впливових осіб, щоб допомогти нашій Церкві в Україні і народові.

І так цілий час аж до своєї смерти - до 7-го вересня 1984-го року.

Ми нераз застановляємось, як він міг все це виконувати? Правда, він був дуже діяльний, але він був знаряддям в руках Божих.

Як дивилися на його діяльність сучасники які його знали? Візьмім свідоцтво самого Святішого Отця Папи Івана Павла II. Коли помер св. п. Патріярх Йосиф, Папа того дня від'їжджав на відвідини до Канади, але прийшов до храму св. Софії, де лежав Патріярх, клякнув і відмовив молитви над Покійним та поцілував Патріярха в руку, а коли був у Вінніпеґу і в нашій катедрі, так промовив про нашого Патріярха: «Будучи з вами, не можу, не згадати про великого мужа, ісповідника віри, Верховного архиєпископа й кардинала Йосифа Сліпого, якого Господь покликав до вічности. Його смерть обгорнула нас усіх великою жалобою. Він був гідним наслідником праведного митрополита Андрія Шептидького. Однак, прийшли гіркі часи для української католицької Церкви. Перейшов він іще раз через хресне пережиття і терпіння, подібно як Христос на Голготі. Не міг кардинал Сліпий виконати свого уряду, але засудили його на 18 років заслання, терпіння. Він не заломився, але як герой Достойно витримав. Коли вийшов на волю та жив у Римі, то не спочивав, але посвятно працював для добра Церкви та свого народу. Верховний архиєпископ відвідував українські католицькі громади по всьому світі, дбав про науку, заснував університет святого Климента, видавав документи та багато іншого.

В наших молитвах просім Господа, щоб Господь гідно його винадгородив за його терпіння, вірність Богові й Церкві та всю Його працо. Вічна йому пам'ять»!
Послухаймо, що говорить тепер про нього теперішній наш президент України Леонід Кравчук, який ще тому три-чотири роки був одним з чільних комуністів, а сьогодні, на мою думку потверджену його промовою, вже св віруючим українцем. Ту промову він виголосив в честь св. п. Патріярха Йосифа, на концерті, що заключив усі торжества у зв'язку з перенесенням тлінних останків з Риму до Львова, дня 29.8.1992 р. Ось частина промови президента: В час відродження України до неї повертаються її діти, її гордість і слава, повертаються в рідний край її мислителі і пастирі. Повертаються, щоб назавжди залишитися у священному пантеоні України. Повертаються, щоб допомогти нам своїм духом, своїм прикладом будувати нову незалежну державу.

Сьогодні Україна віддає данину пам'яті праху Патріярха Йосифа Сліпого, видатного церковного діяча, однієї з чільних політичних фігур в час кривавої відчайдушної боротьби за народ, за державу. Патріярх Йосиф Сліпий був зразком справжнього українського патріотизму. Він залишив за собою урок любові до України і урок цивілізованості у виборі методів боротьби за неї. Усією діяльністю своєю він показав нам зразок ілюстрації вищості духу, народного над духом насилля, віри і духовності над дикістю і варварством, цивілізованості, освіченості над брутальністю. Патріярх Йосиф дав світу і вселенській Церкві свідчення того, що український патріотизм, український народ, українська

Церква повноправні категорії людського суспільства. Сьогодні ми вправі говорити про уроки Сліпого, уроки любові людські, настановні, уроки єдности народу і екуменічності Церков, зразки державницького мислення і національного патріотизму.

Патріярх Сліпий був сином свого часу, постаттю складною. Він увібрав у себе і відобразив усі його суперечності. Часом непримиренний, він шукав дорогу до добра і правди, справедливості й єднання. Він ніколи не зраджував християнські ідеали, випробувані ідеєю самостійности і державности. Нині коли з руїн тоталітаризму і історичної несправедливості знову постає велична споруда Української держави, в історії своїй ми шукаємо події і постаті, які б стали взірцями для будівничих цієї держави, які б допомогли нам зрозуміти і себе, і свій народ, і суть нашої місії в історії.

Патріярх Йосиф Сліпий повертається в нашу історію сьогодення як один з вчителів мудрості, людяності і толерантності. Заклики великих духовних вождів - Андрея Шептицького, Йосифа Сліпого, Василя Липківського - забуті інколи зневажливо. Прийнявши тлінні останки Йосифа Сліпого, Україна вимагає від нас, щоб ми схаменулися, зупинили ворожнечу, яка часом вміло підсовується українцям закордонними режисерами і підігрівається ними.

Були часи, коли з України відлітали в чужину її діти, розліталися по світу сини і доньки України. А сьогодні у цей пам'ятний день бачимо, що прах кращих синів України, їх пам'ять, їх мудрість назавжди повертається в Україну і більше ніколи їм не доведеться поневірятись по чужині. То ж схилімо свої голови перед прахом Патріярха Йосифа Сліпого

Нині минуло 100 літ як в Заздрості на Поділю народився Йосиф Сліпий. За цей час була перша Світова Війна і з'явився незнаний ще комунізм, що опанував великі простори Европи і Україну і цілу Сиберію і своєю завзятістю хтів створити комуністичний лад, комуністичну спільноту, комуністичного чоловіка, а властиво комуністичного-російського чоловіка. Якраз тоді виступає наш Патріярх Йосиф Сліпий.

Він навчав нас і показав і показав це прикладом як треба служити своїй Церкві і рідному народов, а саме вірно, витривало і незломно. Він прийняв на себе обов'язок служити своїй Церкві і рідному Українському народові і тому пререченню остався він вірний ціле своє життя. Ніщо його не зломило – ані ув'язнення, ані тюрми, ані знущання, ані тортури. Ніщо не могло його відвернути від свого служіння – ані підступ, ані підкупство, ані терпіння, ані перебадування. Служив він справі як добрий воїн Христа Господа. З цього благословенного прикладу треба нам черпати надхнення й силу. На нас тепер тяжить обов'язок держати високо прапор і йти за прикладом Патріярха Йосифа.

В Першій мірі ідея Завіщання Патріярха Йосифа – це церковна і національна єдність. За ту єдність він молися і терпів, бо тільки вєдности ми зможемо перемагати зовнішні і внутрішні труднощі і небезпеки.

А на другім місце це наука і тому він перш за все зорганізував Укр. Кат. Університет, який за 18 літ видав 150 наукових книг. Це щось надзвичайне, небувале.

Трете завдання, якому він присвятив всю свою увагу, всі свої сили – це справа завершення нашої Церкви патріярхатом. На закінчення Синоду в 1969 р. Патріярх Йосиф в імені всіх єпископів сказав: „Ми стоїмо безповоротно на патріяршому устрої нашої Церкви", а в Завіщані напоминає нас: „Тому заповітую Вам: Моліться, як дотепер, за Патріярха Києво-Галицького і всієї Руси, безіменного і

ще не взнаного! Прийде час, коли Всемогучий Господь пошле його нашій Церкві й об'явить його ім'я! Але наш патріярхат ми вже маємо!"

Взоруючись на великих архиєреях Української Церкви в минулому, зокрема на свойому попередникові С. Б. Митроп. Андрієві з певністю наш Патріярх Йосиф радітиме в небі, якщо ми його духовні сини і дочки візьмемо собі до серця його заповіти і будемо старатися жити в мирі, в любові, в єдності, в гармонійній співпраці, а це так дуже необхідне для нас в діяспорі, в Австралії.

*

26.12.1992 – Слово виголошене на Таборі де був Світовий Злет СУМ-івської Молоді з Америки (50), з Канади (20), з Англії, з Европи, з Австралії - 400.

Слава Ісусу Христу!

Це добре, що св. Церква установила 40-денний Піст, т. зв. Пилипівка, перед Різдвом Христовим. Це треба і вдумуватися і оскільки можливо зрозуміти, що Бог так полюбив людський рід, що Сина свого дав, „що кожний, що повірить в Нього мав життя вічне". Подумати тільки, що Дрига Особа Пресв. Тройці, Син Божий приймає людське тіло з Пресв. Богородиці і народжується як маленька дитинка, щоб опісля рятувати людський рід через муки, смерть і воскресення.

За десять днів будемо обходити пам'ятку того народженого Сина Божого – Ісуса Христа, що тому 1992 роки прийшов на світ.

Приготовляймося до тої пропам'ятної хвилі, через роздумування, через св. Сповідь, св. Причастя, щоб ми відновили в собі дитинство Боже – ми ж діти Божі!
Ви, дорога українська СУМ-івська молоди, вибрали собі цего року Австралію на свій історичний Злет. Ви злітаєтеся з цілого світу з Америки, Канади, Европи ну і з України та Ваші рідні брати і однодумці з Австралії, злітаєтесь, щоб себе взаємно потішити!

А маємо чим тішитися, бо через Різдво-Народження Сина Божого ми сталися Божими Дітьми, тому тішимося, як закликають нас наші коляди: „Небо і земля нині торжествують, ангели і люди весело празнують" або „Нова радість стала, яка не бувала – звізда ясна над вертепом увесь світ восіяла" або „Вселенная веселися, Бог від Діви народився" або „Возвеселімся всі разом нині" _ Жиймо і веселімся як діти Божі.
Тішмося і веселімся, бо Всемогучий Бог за молитвами Пресв. Богородиці дав свободу Україні і звільнив єї від ярма російського комунізму.

Ви всі злетілись до Австралії, до Мельборну, до Сіднею, щоб натішитись собою, щоб поговорити як там у Вас? як там у нас?

Щоб троха навчитися від других і других навчити чогось!

Щоб між нами витворилася ще більша солідарність, на які дуже дивляться наші браття з України, щоб ми всі були одно, так як ми торжественно кажемо в св. Літургії, в Службі Божій: „І дай нам, Боже, єдиними устами і єдиним серцем славити і оспівувати пречесне і величне ім'я Твоє" – щоб ми також „єдиними устами і єдиним серцем славили і оспівували" красу і доброту Астралії, красу і доброту Америки, красу і доброту Канади, красу і доброту Бразилії – Арґентини, красу і доброту Європи, красу і доброту України, бо Україна є направду гарна о богата, а нарід направду добрий.

22.4.1993 - Привіт нового єпископа Петра Стасюка.

Христос Воскрес! Летовище, 22.4.1993

Преосв. Владико! Вас присилає до нас Святійший Отець Папа Римський Іван Павло. Правда, ми на нашому Синоді під проводом Блажен. Патріярха Мирослава Івана поставили трьох кандидатів, але Папа вибрав Вашу достойну особу і як такого ми, то є всі священики і всі вірні розлогої нашої Епархії вітаємо Вас і тішимося як Богом посланого Владику.

Бажаємо Вам успішної праці на славу Божу і для добра душ Вам повірених і для добра нашої Укр. Кат. Церкви і Народу і для добра Австралії.

Хай буде мені вільно привітати такого гостя з нашої любої України Преосв. Владику Кир Михайла Сабригу і побажати йому гарного і корисного побуту тут між нами в Австралії – Вітайте!

+Іван Єп. Прашко

*

5.5.1993 – Витання владики Петра Стасюка коли були присутні латинські єпископи, кардинал, апостольський нунцій.

Over the last few days, or rather over the last few weeks, I've been told very often that I built the Cathedral, other churches and buildings in Australia; that I have organised our faithful into confraternities and sisterhoods, that many people receive Holy Communion, etc. etc., and I am ready to believe it. But on deeper reflection, I see that this was all done by our good priests and the faithful, or rather I should say, our very good priests and the very good faithful.

Of course, at times there were problems that arose among our priests. But over 43 years, it would be unusual if that were not so. During the first 10 years, we all benefited by the goodness of our brother Roman Catholics, whose churches, schools and hospitals we used where and when necessary. For this we express our heartfelt thanks and ask our Lord to reward them most generously. Even today, we often are the recipients of the hospitality of our Roman Catholic Brothers. At this time I leave 8 parishes, 13 churches, 14 priests. Included in this number is one incapacitated and retired priest in Brisbane. There are thirteen Basilian Nuns, in Sydney, Melbourne, and Adelaide. There are about 25,000 faithful.

This is an unusual Eparchy. Literally it extends across the whole of Australia as well as to a few dozen families in New Zealand. In Oceania, over these last thirty years there were a few individuals from the United States or Canada for short periods of time.

I strove to visit all the parishes and larger communities once every year, except during the Second Vatican Council and during the visit of Patriarch Josyf, when it was impossible to visit every parish every year, but to the greater extent they were visited and thus it has remained to the present day. In the beginning, it was necessary to visit them often, for the people were not only from different areas of Western Ukraine, but also there was a sizeable number of faithful from Eastern Ukraine, and they all needed to feel that they were a part of the same Ukrainian Catholic Church and Ukrainian Rite. It was necessary that this Rite be preserved. Gradually this was accomplished.

Today, you have this Eparchy as one unit, understandably with it's various problems.

The greatest and most important problem we face is the reality that many of our youth seems to have alienated themselves from us. We are presently addressing this issue, trying to find different means to overcome this problem.

In the past, a great problem we faced was finding priests for our faithful. Often I turned to our bishops for help, and they were receptive. But unfortunately there were not too many priests willing to do pastoral work in Australia. Our efforts to form our own clergy were very difficult. Of 25 seminarians who began studies, only 6 became priests who today work in our Eparchy. We also presently have 3 seminarians in Rome. An important event for all of us were the Visitations to Australia of His Beatitude Patriarch Josyf in 1968 and 1973. He was an example and witness to the fact that we are Ukrainian Catholics and that we belong to the Ukrainian Catholic Church. You might say that he committed us to this reality.

The priests, the faithful and I hand all this over to Your Excellency's pastoral care. We pray that the Lord God in the Blessed Trinity, through the intercession of the Mother of God grant your Excellency - holiness, wisdom and perseverance in fulfilling your new duties. God Grant You Many Years!

Na Mnohi Lita, Vladyko!

*

5.9.1993 – Привіт на Заг. Зборах „Дністра”

Загальні Збори це свого рода святочний день для членів Дністра, є різні справи до вирішення, є вибір директорів, треба подумати про будучність, тому я нині мав також намірення на Службу Божій, щоб добре і успішно перейшли ті Збори.

Я дякую Управі, тобто директорам за ті всі дарунки, допомоги, які вони призначають для Церкви, чи для мене особисто, з різних нагод – щире Спасибіг!

Я крім того, що є звичайним членом Кооперативи Дністер і маю там кілька долярів, я ще є від самого початку існування Кооперативи єї спонсором. Що це означає, то я сам не можу определити, але з практики скажу, що розходилося, щоб надати їй стійкости, певности, поваги і довіря до тої Кооперативи. І вона то осягнула тяжкою працею, вона осягнула 35,000.000 дол. – і зробила багато, багато добра.

Я інтересуюся як член і як спонсор, як ідуть справи. Тепер дещо поволіше, бо фінансове положення дещо трудніше, але йде всьо добре. Я був на двох засіданнях Дирекції і бачив як багато вкладають вибрані вами директори праці і зусилля.

Ви також зібрані на Загальних Зборах мусите собі усвідомити, що Ви є сторожами тих 35,000.000 дол. і щоб вони були якнайліпше адміністровані, щоб Вам приносили користь та, щоб для наших загальних українських справ приносила користь

Ви властиво представляєте себе особисто, бороните свої гроші і дотеперішню добру славу Укр. Кооперативи, але Ви в якійсь мірі є представниками тих що не могли прийти. Сьогодні я мав Службу Божу в Ардір і прийшов один до мене і сказав: „Я не маю сили бути на Зборах Дністра, хоч маю там 25,000 дол., але другі там будуть гідно таких як я, заступати.

Тому свідомі своїх обов’язків, своїх завдань беріть участь в тих Зборах.

*

ЕПАРХІЯ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ
В АВСТРАЛІЇ І НОВІЙ ЗЕЛЯНДІЇ

Bishop's Chancery, 36 Canning St., N. Melbourne, Vic. 3051.
Tel.: (03) 329 7417

Христос Раждається!

Мельборн, 29.12.1993

Блаж. Мирослав Іван Любачівський, Патріярх Києво-Галицький і всієї Руси.
Високопреосв. Митрополити і Владики Української Кат. Церкви.

Блаж. Патріярше, Високопреосвященні Митрополити і Владики.

Зі світлим празником Різдва Христового бажаю Вам всего-всего доброго, кріпкого здров'я та обильних ласк Божих, а передовсім тих, що випливають з того Таїнства Воплочення Сина Божого, то є великої радости і оновленої віри та надії, бо «Бог Предвічний народився, прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій весь" і „щоб ми стали дітьми Божими". Бажаю Вам особливої ласки Святого Духа, щоб він був Вашим провідником і Вчителем, як треба обходитися з людьми, а головно зі священиками, як треба проповідати.

З Новим 1994 Роком Божим, бажаю Вам всього доброго, витривалости і, щоб той рік був для України щасливий, щоб вибори до Верховної Ради і вибори на Президента України випали добре, а в тому наміренні треба молитися і працювати

Христос Раждається! Славіте Його!

*

Блаженніший Патріярше і Високопреосвященні Владики!

Через стан мого здоров'я я не зможу бути на Синоді, а хотів би поділитися з Вами деякими справами, може вони будуть обговорюватися на Синоді, то вже будете знати мою думку.

Справа нашого Патріярхату: стараймося, щоб Святійший Отець Папа Іван Павло II-ий визнав нашого теперішнього Патріярха Мирослава Іана Патріярхом для цілої України, бо Патріярх Мирослав Іван є дійсно наслідником наших Києво-Галицьких Митрополитів.

Я кажу, що нам треба молитися і просити, щоб Святійший Отець Папа визнав наш Патріярхат, бо як навчав нас покійний Патріярх Йосиф у своїм Завіщанню: „ото ж заповідаюВам: моліться, як до тепер за Патріярха Києво-Галицького і всієї Руси... але ная Патріярхат ми вже маємо... Моліться, працюйте і боріться за збереження християнської душі кожної людини українського роду і за весь Український Нарід і просіть Всемогучого Бога, щоб він допоміг нам завершити нашу тугу за єдністю і наші змагання за церковне з'єдинення у здвигненні Патріярхату Української Церкви".

Я переконаний і маю на то деякі докази, що Святійший Отець є прихильний проголошенню нашого Патріярхату, але у Ватикані є сили противні. Перш за все Москва, той третій Рим, дуже є проти українського Патріярхату і всіма силами старається не допустити, а також Польща, а головно польська єрархія і духовенство є противні нашому Патріярхатові, бо вони все думали і діяли, що

вони колись навернуть нас на латинський обряд і дадуть мати славу, що вони є апостолами латинського християнства на сході Европи. Вони вже один-два мільйонів білорусинів і трохи українців, а майже цілу Холмщину проковтнули і мають ще добрий апетит.

Також мадяри, словаки, румуни не є прихильні створенню нашого Патріярхату з відомих причин.

Всі ті дежави стараються мати прихильників своєї думки у Ватикані і у світі, головно тепер за Папи поляка, поляки стали дуже небезпечними для українського Патріярхату.

Крім того мусимо зрозуміти, що сама Росія зі своїм 150 мільйоновим православним населенням, дуже близьким до католицизму, це дуже ласий кусок для месійної праці католицької Церкви в очах католиків німців, французів, італійців, американців та других. Десь 1960-тих роках, один швайцарський католицький єпископ перебував у Сов. Союзі кілька тижнів і його там Інтурист, напевно за намовою НКВД, всюди возили і він всьо оглядав, а опісля міщ іншим, написав повного захоплення листа до пок. Архиєпископа Івана Бучка з таким заключенням, що там православна віра і Церква є в розцвіті, а вірні і клир тільки чекають на місіонарів зі Заходу. Очивидно, що Архиєпископ йому відповів, стараючись змінити його погляд, але напевно то йому не помогло і то бачимо сьогодні, як різні католики і багато сектантів приготовляються іти і невертати православних в Росії і в Україні.

Так само думають єпископи Італії, Франції, Америки, Німеччини, Англії, Бельгії, Голяндії і всюди, всюди...

Справа „лєґалізації" єпископів Івана Хоми і Любомира Гузара:
Святійший Отець Іван Павло II-гий вже давно міг леґалізувати єпископа Івана Хому і Любомира Гузара як діючих єпископів, але дорадники Папи були проти леґалізації. Цею властю, що Папа має чи мусить згодитися на єпископів дуже дорожать у Ватикані, хоч мені здається, що Другий Ватиканський Собор дав право східним Патріярхам вибирати на Синоді і висвячувати єпископів без відома Папи, але коли ще в часі Собору мелхіти вибрали єпископів і висвятили, то кажуть, що Папа Павло VI-тий не міг спати, так тим перейнявся і тоді якось там рішили, що сьогодні Патріярх мусить перед тим повідомити Папу про вибір кандидатів на єпископів. Це тільки вказує, як Папа дорожить тим правом, щоб знати хто може бути єпископом.

У випадку Патріярха Йосифа і двох чи трьох єпископів, було що інше. Він боявся, що таємниця у секретнім архіві Ватикану не збережеться, а він плянував одного з єпископів вислати в Україну, а одного хотів лишити своїм наслідником. Коли справа вийшла на верх і було менш більш загально відомим про єпископські свячення, а Патріярх Йосиф вже був в шпиталі, тоді Папа і дорадники зачали радити, у висліді лишили в спокою Блаж. Патріярха і двох висвячених ним Владик, але не лєґазізивали свячень.

Наш пок. Патріярх Йосиф не міг того зрозуміти, але вже готувався на смерть. Я, і деякі другі наші Владики не могли погодитися з тим, а також наш теперішний Блаж. Патріярх Мирослав Іван був цеї думки і в 1987 році він мав таку інформацію від Секретаріяту Стану, що якщо всі наші єпископи будуть за лєґалізацією висвячених єпископів, тоді можна буде представити справу Папі. Це сказав Блаж. Патріярх на Синоді і справа закінчилася. Перший говорив єпископ Августин Горняк і вказав на деякі фіктивні чи переборщені хиби Владики Гузара а єпископ Єронім Химій додав ще деякі хиби для обидвох, та здається

ще хтось забирав голос проти, хоч не бракувало голосів що висловлювалися дуже прихильно про обидвох Владик. У висліді було тайне голосування і на великий стид для нас всіх, голосування випало в користь тих двох Єпископів – було щось такого, як 6 за, а проти 10. Це є одно з найбільш пригноблюючих рішень нашого Синоду.

Опісля я старався майже на кожнім нашім Синоді підносити справу тих Владик, але якось навіть не взято на порядок нарад, бо були деякі справи ніби важніші і пильніші.

Тепер ця справа є дальше актуальна і нею заінтересовані є миряни, які не розуміють, чому Патріярх Йосиф не міг важно висвятити тих двох єпископів і чому Папа не може їх прийняти як діючих єпископів. Я, хоч бачу в Кодексі для Східних Церков, що має бути перше прийнятий кандидат Папою, також не можу того зрозуміти, щоб пізніше не можна було їх лєґазлізувати і прошу Отців нашого українського Католицького Синоду, щоб ще раз розглянули ту справу і як потрібно, я даю для них рекомендацію, що обидва Владики є дуже достойні і багато достойніші за мене. Ті терпіння, що вони до тепер перенесли і лишились вірними Блаж. Патріярхові Йосифові і Патріярхові Мирославові Іванові, а також Святійшому Отцеві Папі і дальше дбають про добро нашої Церкви і Католицької Церкви взагалі, це є найліпший доказ їхньої покори, віри і священичої та єпископської дисципліни.

Як нам відноситися до тих двох Владик? Виходячи зі заложення, що їхні свячення є важні, а всі ми про те знаємо, ми повинні відноситися до них як до наших повноправних Єпископів і запрошувати їх на наші наради і Синоди.

Ще одна заввага про Владик: здається всі теперішні наші Владики які були монахами, продовжують підписуватися зі зазначеннями з якого Чину походять: ЧСВВ, або ЧНІ, кажуть, що як монах стає єпископом, то він в цілості посвячується служінню Церкві і тому, пр. австралійські єпископи-монахи не зазначують свого походження, чи він був єзуіт, домініканець, салезіянин. Це нераз могло б спричинити внутрішні поділи, які у нас на Синодах нажаль бували. Тих поділів нам треба дуже вистирігатися, бо вони дуже шкідливі для Церкви Христової. Я бачив кілька листів Владики Ісповідника Йосафата Коцоловського і два листи Владики Ісповідника Миколи Чарнецького та очевидно, десятки листів С. Б. Митрополита Андрея Шептицького, але без зазначення з якого Чину вони походять.

Допомога Патріярхові і Львівській Митрополії:

Ми, що опинилися в Америці, Канаді, Європі, чи навіть в Австралії, Богу дякувати не потребуємо просити помочі від других, а можемо допомогти матеріяльного чи фінансово слабенькі, аж коли настане там якийсь порядок, якась справедлива допомога від держави, тоді вони зможуть навіть нам допомагати. Правда, є наложений розмет (розподіл) на різні цілі і всі платять, та мені здається що той розмет, треба буде щераз переглянути і збільшити. Крім того, наш Патріярх і поодинокі епархіяльні владики мають ще особливі, важні видатки і треба було б мати це на увазі, прим. Львівська Архиєпархія повинна мати Богословську Академію, з якої будуть всі епархії користати, а на то потрібний будинок, священики-професори і утримання питомців. Як наш Патріярх і ми всі разом з ним цю дуже важку і дуже трудну справу розв’яжемо, то тільки Всемогучий і Милосердний Бог знає, а до нас належить молитися, мати віру і надію і

жертвувати скільки можемо, а решта лишити Божому Проведінню. Подібні, може дещо менші, хоч дуже важні проблеми мають всі другі Владики.

Я уважаю, що повинна бути одна Духовна Семінаріє в якій повинні формуватися всі питомці кожної Епархії. Такою Семінарією повинна статися Богословська Академія у Львові. В тій Богословській Академії повинно бути місце для певного числа, для 15, 20, 30 питомців з кожної Епархії, щоб разом формувалися і зберігали наш обряд, бо не можна замикати очей, що за тихою згодою владик, сьогодні формується два або може три різні обряди. Ми тому мусимо протиставитися і не виставляти себе, а радше нашу Церкву на посміховисько перед росіянами, поляками, словаками, мадярами і перед Апостольською Столицею та перед всім культурним світом.

Свого роду такою спільною Семінарією є Українська Папська Колегія св. Йосафата в Римі, але вона є замала і вона мусить бути під рішаючим впливом нашого Єпископату а не під зарядом оо. Василіян чи оо. Студитів оо. Редемптористів. Однак то ще не є нагла справа, а за це дуже пильною справою є Укр. Богословська Академія у Львові.

Обрядові справи: коли я вже зачав говорити про обрядові справи, то ще хочу висказати деякі свої думки. Перш за все в тих справах ми маємо велику, може за велику, поміч від Апостольської Столиці через Східню Конґреґацію і остаточно то є дуже добре з огляду на нашу вдачу, що любить не послухати. Я подібно бачу в латинській Церкві, але там є без порівняння трудніше, бо там є багато народів і тому треба, щоб всі зміни чи новості вирішувала Конґреґація про обради, яка часто покликується на владу Папи. Але там є цілий найріжнородніший світ а ми становимо один бідний, переслідуваний Нарід, з одною мовою і ми зберегли той сам наш Український Обряд, а тепер хочемо його ділити і то через незначні різниці. Це тільки через ту ніби любов до нашого Обряду, яка назовні показується як завзяття, впертість, непримиримість, і також брак знання в обрядових справах.

Клопоти в Торонтонській Епархії: ми всі знаємо про ті труднощі і вже бачимо, що вірні і духовенство поділилися на дві части через номінацію Апостольського Адміністратора владики Романа Даниляка. Теперішний владика Ізидор Борецький, який зачав з нічого цю Епархію, і вона розрослася на добру і здорову Епархію, завдяки також праці Преосв. Владики, а тепер він годиться, щоби мати владику помічника, а не хоче Апостольського Адміністратора. Ми всі тим журимося, і жадібно збираємо всі вісті, але нічого не робимо. Коли б то була територія нашого Патріярхату, то наш Синод міг би щось допомогти, але на жаль то не є наш Патріярхат, може колись буде, а тепер наш Синод міг би написати спеціяльне письмо до Святійшого Отця і заступитися за заслуженим і ще повним сил владикою Ізидором Борецьким – така є моя опінія і переконання.

Дуже дякую Владикам за терпиливість в читанні цього листа, щиро здоровлю і бажаючи успішного переведення Синоду остаюсь з правдивою пошаною до Блаж. Патріярха і Впреосв. Владик і кінчу

Христос Раждається!
+ Іван Єп. Прашко

*

22.5.1994 – Благословення Дому для Старших в Мельборні.

Св. Ап. Павло, що більше як рік натрудився в Коринті, коли залишив Коринт, то скоро написав до них перше Послання, де порушує різні актуальні справи, а в тім під впливом

Святого Духа прекрасно говорить про любов до Бога і до ближнього: „Якби я говорив мовами людськими й ангельськими, пише св. Апостол, але не мав любови, (я не був би як добрий дзвін) але я був би як мідь бриняча... Якби я мав усю віру, що і гори переставляти, але не мав любови, я був би – ніщо... Якби я віддав своє тіло на спалення, але не мав любови, то я не мав би жадної користи...” Дальше продовжує св. Павло: ”Любов є довготерпилива, любов – лагідна, вона не заздрісна, не шукає свого, радіє правдою, в усе вірить, все перетерпить, хоче багатьом допомогти...”.

Такий чудесний гимн про любов ближнього написав св. Ап. Павло.

Ті слова пригадують мені св. п. Теодора Павлюка коли він прийшов до мене порадитися, що він має зробити зі своїм невеличким маєтком, який хотів би дати на Український Дім для старших людей і він бачив, що може мені довіряти, бо ми збудували так величну катедру. Я підтримав його думки і він мав прийти другий раз. Але він не прийшов і опісля я довідався, що він остаточно пішов до адвоката і все що за життя придбав він записав на Укр. Дім для старших а решту розділив по лоловині на Укр. Православну Церкву і на Укр. Католицьку Церкву.

У висліді ми маємо цей гарний, просторий Дім для Старших, що його благословимо сьогодні. Правда цей дім коштує багато більше, бо держава допомогла, бо люди дещо зложили, але коли б не було спадку покійного Теодора Павлюка, то не було б з чим зачинати.

Нині бл. п. Теодор Павлюк з неба оглядає той Дім, оглядає тих мешканців, той заряд того дому і вставляється перед Всемогучим Господом Богом, щоб все пішло добре, щоб заповнився Дім, щоб в тому Домі відбувалася слава Божа і слава України і він молиться, Щоб Господь Бог поблагословив, цей Дім і тих людей хто в ньому буде жити.

Лишається тільки іти слідами пок. Теодора, що весь свій маєток записав на українську користь, для старших людей, щоб мали приміщення на старість. Ми завжди повинні пам’ятати про нього як фундатора цього Дому. Ми завжди повинні пам’ятати про Теодора Павлюка в наших молитвах. Амінь.

* * *

ШЛЮБНІ ПРОПОВІДІ

1.2.1986 Вінчання Христі Добротвір і Андрія Павлюка.
Дорогий Андрію і Христю!
Дорогі Родичі Добротворі! Дорогі Родичі Павлюки!
Доргі в Христі Браття і Сестри!

Ви тепер заключили подружжя. Передовсім пам’ятайте, що подружжя установив Господь Бог, що це Божа, а не людська установа. Установив і поблагословив подружжя Господь Бог ще в раї, як сотворив Адама і Еву. Але це був звичайний зв’язок, природний і до него не були додані спеціяльні ласки і помочі, то не був надприродний зв’язок, то не була Тайна свята. А Господь наш Ісус Христос в Новому Завіті підніс подружжя до гідности св. Тайни. Отже подружжя не є лише людським договором, але є тепер св. союзом: Св. Павло в листі до Єфесян, як Ви чули, каже: „Це велика Тайна єсть, а я говорю щодо Христа і щодо Церкви” (5,32). Тими словами Апостол говорить: Як злука Ісуса Христа з Церквою є святою і непорочною злукою, так і подружжя є образом цеї злуки, є святою злукою. Отже християнське подружжя є образом злуки Христа з Церквою і є нерозривне.

Дорогий Андрію, Дорога Христю, Дорогі Браття і Сестри! Християнське подружжя, це не є тільки обряд, але це є Таїнство Церкви, це значить, що воно є джерелом духовних сил, що освячують двоє осіб, що дають їм силу жити разом, перебороти всі трудности, виховувати дітей і так аж до смерти.

Перший знак своєї спасительної праці Ісуса Христос совершив в Кані Галилейській на весілю, де перемінив воду на вино і своєю присутністю освятив той звязок природний.

Той зв'язок заключений сьогодні є нерозривний. Його може розлучити тільки смерть, бо він роблений в присутності Божій. Вони кличуть Бога на свідка, як складають присягу: Я беру собі тебе за жінку і обіцюю тобі любов, вірність і чесність подружню і не лишу тебе аж до смерти. Так мені Боже поможи". Так само говорить Христя. Яка сила на землі може звільнти їх. Хіба Господь з неба сказав би, що вони звільнині.

Нехай прикладом для Вас молоденьких будуть Ваші родичі Добротвори, Микола і Віра, і Павлюки, Валентин і Стефанія, нехай прикладом будуть дідусі і бабусі. Ваші родичі і дідусі і бабусі в своїм житті мали багато труднощів, але вони своєю вірою, надією, і любов'ю, всіх їх розв'язували, полагоджували, перетерпіли, перечекали... Так само і Ви робіть.

Подбайте, щоб у Вашій хаті завжди був час на молитву, на спільну молитву. Щоб у Вашій хаті, було місце на ікону Ісуса Христа і Матіньки Божої. Щоб ви все мали час в неділю і свято на Службу Божу, а тоді Ви будете з Богом і Бог буде з Вами!

Ми Вас вітаємо, коли кажу „ми", то маю на думці всіх вірних, всіх молодих і старших, що вже довго до Вас приглядаються, маю на думці священиків. Ми на Вас чекали, ми приготовили Вам ту церкву, ту школу, ті забудовання – то всьо Ваше. Ми Вас потребуємо, а Ви нас!

Я Вам побажаю, як я вже бажав молитвою: „Благослови Господи слуг Твоїх оцих... Благослови їхні входи і виходи; умножи в добрі життя їх... нехай дасть Вам довге життя, радість у дітях, успіх у житті і вірі, і нехай сповнить Вас усяких дібр на землі і нехай сподобить Вас і добра обіцяні приймати, молитвами святої Богородиці і молитвами святих ваших опікунів: св. Андрія і св. Христини. Амінь.

Нововінчаним Андрійові і Христині сотвори Господи Многії літа!

*

10.5.1986. Проповідь на шлюбі Пирч Андрій і Тереса

Дорогий Андрію – Дорога Тересо!
Дорогі і Шановні родичі Молодят! Дорогі Приятелі Молодят!
Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Ви всі прийшли до церкви не щоб подивитися на Молоду на Молодого, та як виглядає молода пара, як церква прибрана, хоч це нічого злого не є, коли хтось собі подумав, що йде подивитися на молодих. Молоді гарні, бо молоді, гарно вбрані, гарні дружки і дружби, гарно-дуже гарно прибрана церква, багато квітів, але найважніше, що ви тут прийшли помолитися в наміренні Андрія І Тереси, бо це дуже важний день в їхнім життю, це день вінчання, бо ми їх вінчаємо вінцями як князя і князівну, бо вони клякнули і присягнули собі любов, вірність і чесність супружу, бо ми наложили на їхні пальці правої руки перстені і просили Господа

Бога, щоб „з'єднав їх іохоронив їх в мирі і однодумности." Бо ми молилися, щоб Пресв. Тройця благословила їх „і нехай дасть вам довге життя, радість у дітях, успіх у житті і вірі, і нехай сповнить вас і добра обіцяні приймати".

Ми читали св. Євангелію про чудо в Кані Галилейській.

Дорогі Молодята! Подія прочитаної Євангелії проста, але велика, бо вказує, чому був на весіллі Ісус Христос і що там вчив. Не можна заключати, що Ісус Христос лише принагідно прийшов на весілля. Без різниці, чи там його покликали, чи жинився декотрий з кревних учеників Ісуса, все одно. Правильно говорять святі Отці: Кирило, Епіфаній та інші, що Ісус Христос тому був на весіллі в Кані Галилейській і тому звеличив його першим своїм чудом, щоб вказати, що Він підніс подружжя до достоїнства святої Тайни, - що подружжя, це не дочасний договір, але чин великий, святий, Божий, що має тривати ціле життя.

Але ця подія – весілля в Кані Галилейській вказує і на велику поміч Пречистої Діви Марії. Вона зразу замітила потребу мокодого подружжя. Чудо в Кані Галилейській сталося на прохання Пречистої Діви Марії. Перше своє чудо зробив Ісус Христос для подружжя, за посередництвом, і це доказ, що потебуємо помочі, при заснуванні родинного життя.

Дорогі молоді подруги! В подружньому і сімейному житті ви будете потребувати багато помочі. Довіряйте і йдіть до Пречистої Діви Марії в потребах власних і сімейних.

На місці весілля в Кані Галилейській св. Олена поставила храм. І на славу Божу і щоб весілля ристиян було в церкві. Ваше весілля це ваше власне свято, що приходить звичайно лише раз в житті. Пам'ятайте, що подружжя – це на ціле життя. Наслідуйте молодих з Кани Галилейської. Вони покликали Ісуса Христа на своє весілля. Він є на вашому шлюбі. Але подбайте, щоб у башій хаті було завжди місце для Ісуса Христа, для Матері Божої, для науки Ісуса Христа.

З нагоди вашого шлюбу бажаю вам всього, щоб ви жили в згоді і любові,щоб ви були вирозумілі одно одному, щоб Всемогучий і Милосердний Господь Бог наділяв вас численним потомством, щоб ви мали потіху і поміч від дітей і щоб ви окружені дітьми колись почули ті слова від нашого Спасителя: „Прийдіте благословенні Отця мого, бо ви були добрі на тім світі і наслідуйте вічне щастя в небі".

*

1.6.1986, Неділя. Сідней. Вінчання Александри П'єховяк і Цяцька Анатолій.

Во ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Христос Воскрес.
Дорогі Анатоліє і Олександро.
Дорога мамо і тато Молодят
Дорогі приятелі Молодят
Дорогі Парафіяни!

Тут прийшло багато Ваших приятелів, багато наших парафіян, не щоб подивитися на вас, але головна причина, щоб помолитися в вашому наміренні, щоб ви добре зачинали це супруже життя і щоб ви були щасливі, щоб побажати вам і щоб у вашому наміренні помолитися.

Свята Церква, як мудра і стара учителька вбрала цю Тайну в ріжні гарні молитви і звичаї, які багато значать. Вперед є заручини, де при накладанню перстенів, Церква

молиться, щоб Господь Бог благословив це накладання перстенів благословенням небесним, і ангел Господній нехай іде перед ними в усі дні життя їх".

Відтак, в єктенії просимо всі Всемогучого Бога „за рабів Божих Анатолія і Олександру, щоб подружжя, це було благословенне, як те що було в Кані Галилейській, „щоб вони звеселилися, дивлячисл на синів і дочок своїх", тобто, щоб діти їхні були добрі. „Щоб Господь Бог дарував їм, чого на спасіння потрібно".

В довшій молитві, де наводиться приклади подружжя зі Старого Завіту, просимо Господа Бога, щоб тимподругам Анатолієві і Олександрі дав „життя мирне, довгі літа, доброчесність, любов взаїмну в союзі миру, рід довголітний, у дітях утіху і нев'янучий вінець слави. Сподоби їх видіти діти дітей своїх (тобто внуків), охорони ложе їх від небезпек... і наповни їх доми пшинецею, вином і оливою і всяким добром, щоб вони подавали потребуючим" – щоб мали для себе і дригим помагали.

Слідує присяга, якою молодята присягають собі любов, вірність і чесність подружу і кличуть Бога на свідка, що так буде аь до смерти. На жаль, буває тепер таке, що якийсь суддя бере собі власть і звільняє їх, подругів, від тої присяги. Яким правом? Вони Бога кликали на свідка, Пресв. Тайною і всіх святих. Бог прийняв їхню присягу, а священик поблагословив це і сказав: „Що Бог з'єднав, хай чоловік не розлучує!" А тепер нажаль бувають розводи.

Приходить обряд вінчання: Вони наче князь і князівна і все до їхнього розпорядження – бодай нині.

В єктенії просимо Господа Бога щоб того Анатолія і Олександру, які з'єдналися наділяв їх здоров'ям на спасіння.

Слідує єктенія і така важна молитва „Отче наш".

Приходить кінцева молитва і благословлення; щоб Пресвята Тройця благословила їх „і нехай дасть вам довге життя, радість у дітях, успіх в житті і вірі, і нехай сповнить вас усяких дібр на землі, нехай сподобить вас і добра обіцяні приймати, молитвами святої Богородиці і всіх святих".

Що можна до тих побажань, таких сердечних, до тих молитов додати? Тут є всі побажання дочасного життя, надприродного, в родині, з дітьми є узгляднені і супроводяться молитвою всіх присутних.

Тому я буду кінчати. Ви чули св. Євангеліє, що Ісус Христос навіть був на весіллю і була там Мати Ісуса Христа, і Ісус Христос зробив там перше чудо-перемінив воду на вино, бо їм забракло вина – навіть такі невиличкі справи можна просити, щоб якось Господь Бог полагоджував. Це дуже добра наука для Анатолія і Олександри, щоб у вашій хаті завжди був присутний Ісус Христос і Його Мати Пресв. Діва Марія, щоб у вас завжди була бодай вечірна спільна молитва, щоб у вас була журба, як допомагати ближньому а тоді напевно все добре буде укладатися, будете жити в згоді і любові, будете тішитися дітьми і колись окружені дітьми, почуєте присуд Ісуса Христа: Ви були добрі на тім світі, прийдіть для вас приготоване вічне щастя в небі.

Новозвінчаним Анатолієві і Олександрі – сотвори Господи Многії літа!

*

25.10.1986 Весілля Касіяна Косенко і Іванка Береза Сардоч

Св. Ап. Петро сам був жонатий, а його жінка як каже нам св Передання, св. Пернетка, а їх дочка Петронеля.

В своїм Соборнім посланні він говорить до нас: „Петро, апостол Ісуса Христа – благодать і спокій між вами хай помножиться". „Як слухняні діти усім вашим життям станьте святі! „Очистивши послухом правди душі ваші для нелицемірної любові, любіть гарячо одне одного щирем серцем!" „Ви ж придбані на те, щоб звістувати похвали Того, хто вас покликав з темряви у дивне своє світло!" „Тримайтеся між поганами доброї поведінки!" „Ви чоловіки, живіть розумно з вашими жінками! „Ви жінки коріться, коріться своїм чоловікам, щоб навіть якщо деякі і не вірять слову Божому, були поведенням жінок позискані, коли побачать ваше життя в чистоті і повазі." „Нехай ваша окраса жіноча буде не зовнішна, але в середині людського серця, в нетлінності душі." „Нарешті всі будьте однієї думки, співчутливі, смиренні, насамперед майте велику любов одне до одного". Ви ж як християни, не сороміться, а прославляйте Бога цим ім'ям. І як з'явиться Ісус Христос, отримаєте нев'янучий вінець слави!
Побажати...

*

15.11.1986 – Вінчання Михайла Дудій і Ірени

Дорогий Михайле і Дорога Ірено!
Дорогі родичі Молодят! Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Ви тепер заключили подружжя. Пам'ятайте, що подружжя заключене в церкві і поблагословлене священиком то є св. Тайна. Що це є св. Тайна? То є щось, що є джерелом багатьох ласк, з якого випливає багато ласк потрібних для християнського подружжя, щоб жили разом в згоді і любові, щоб Господь Бог благословив вас дітьми, щоб ви могли ті діти виховати на добрих дітей Божих і на добрих дітей своїх, щоб ви обидвоє осягнули царство небесне, щоб ви двоє разом змагалися осягнути небо.

Подружжя християнське є нерозривне. Ви вклякнули і обіцяли собі взаїмно любов, вірність і чесність подружню і що не залишите себе аж до смерти, і кликали Бога на свідка: „Так мені Боже поможи, і всі святі", а священик поблагословив вас і сказав: „Що Бог злучив, чоловік нехай не розлучує". То означає, що подружжя заключується раз на завше.

Св. Ап. Павло в листі до Єфесян, як ви чули, дає поучення як повинні жити подруги. Повині себе любити. А жінка повина повинуватися своїому мужеві „бо муж є голова жінки, як Христос є голова Церкви"... А мужі повинні любити своїх жінок, як самих себе".

Та тісна злука чоловіка з жінкою є Тайною, є образом злуки Ісуса Христа з Церквою. Так як Ісус Христос установив Церкву, і своїми муками і смертю і воскресенням освятив Церкву, „щоб вона була свята і непорочна", так відношення між чоловіком і жінкою повинно бути святе і непорочне, повинна панувати згода і любов.

Дорогий Михайле! Я знаю Тебе від малого хлопця, як доброго хлопця, як нашого церковного помічника в захристії і в парафії, як мужа довір'я-збірщика, і як старшого брата, а тепер ще долучується титул: голова родини.

Дорога Ірено! Також і Тебе знаю від малої дівчини, пригадую собі як я нераз в Джілонґу слухав, як Ти грала на фортеп'яні а брати на бубні – ціла оркестра, а пізніше Ти

багато перетерпіла, бо рішила переконатися, що значить не євангельський зв'язок з чоловіком, але завернула з тої дороги і тепер провадиш
добре життя, тяжко працюєш і дбаєш про діти, а тепер обидвоє будете старатися про дітей.

Дорогі Михайле і Ірено! Хай прикладом Вам будуть Ваші родичі. Як вони Вас виховували, серед дуже тяжких обставин, з праці рук, а виховали Вас на добрих своїх дітей і Божих дітей. Коли будете мати якісь труднощі то все думайте собі, що Ваші родичі мали багато більші труднощі, але вони перемогли то всьо. Ту силу дала їм Тайна Подружжя, ту силу дам їм Господь Бог, бо вони просили Його і молилися.

Не забувайте про своїх родичів. Ти Михайле про свою маму Катерину і Ти Ірено про своїх Рудевичів Андрія і Марію і обидвоє дбайте про своїх родичів, пам'ятаючи про заповідь Божу: "Шануй батька свого і матір, а буде тобі добре і довго будеш жити на землі". Вони собі заслужили на опіку і поміч.

Не забувайте на Господа Бога, хай завжди буде у Вас рашіна і вечірна спільна молитва, хай не буде неділі, щоб Ви не пішли на Службу Божу і часто приступайте до св. Тайн, а Боже благословення буде над вами.

Дякую, Вам Михайле за такі довгі роки, що Ви помагли мені і нашим парафіянам в часі Богослужень і поза Богослужень і сподіюся, що дальше будете помагати.

Дякую Вам Ірено за всю поміч, яку дієте в нашій Українській школі і багато доброго робите поза школою, і маю надію, що будете продовжувати свою працю...

*

17.1.1987 – Перт – Проповідь на шлюбі Богдана Дорняка і Софії Матіяш.

Дорогенькі Молодята, Богдане і Софіє, Дорогі родичі Молодої, Василю й Анно і Молодого: Григоріє і Маріє.
Дорогі Браття і Сестри во Христі, Дорогі Діти.

Ось ви були присутні, як двоє молодих людей – Богдан і Софія, сказали собі взаїмно, що маю добру і непримишену волю та тверду постанову взяти собі за дружину, за мужа, цю Софію, чи того Богдана" і ту тверду постанову ті молодята ще скріпили торжественною присягою, що знова взаїмно прирікали собі: „любов, вірність і чесність подружню і що не залишу тебе аж до смерти" і Ви Дорогий Богдане і Софіє кликали на свідка Господа Бога і всіх святих. А священик сказав: „Що Бог з'єднав-злучив, хай чоловік не розлучує".

Цей важний обряд, це таїнство, св. Церква продовж віків вбрала в ріжні обряди: ось на початку є наложення перстенів, цебто є заручине, опісля є похід до тетраподу і гарний псалом 127 де молимося щоб „щасливі ви були і добре вам буде". Опісля є гарний обряд наложення вінків на голови молодят зі словами благословення: „в ім'я Отця і СИНА І Святого Духа", відтак чудовий Апостол, що подружжя є Тайна Свята і св. Євангеліє, опісля благословення ще молодят свяченою водою, при тім є дуже гарні молитви про молодят, щоб вони жили по християнськи і щоб їм добре було.

Св. Церква здає собі справу, що від того які будуть супружа, від того залежить її будучність. Тому вона дбає про приготування перед супружам, про переведення обряду вінчання і опісля старається дбати, щоб супружа було християнське.

Так само наша Українська Католицька Церква дуже старається про свої супружжа, щоб були примірними, християнськими подружами, щоб там панувала любов, взаїмне вирозуміння, щоб були діти, щоб діти і родичі молилися разом, щоб ходили до церкви, одним словом, щоб то була примірна родина.

Подружжа в раю Адама і Еви і їхніх потомків, це було з установи Божої, бо Бог сказав: „Жийте разом в згоді і любові, помагайте собі і продовжуйте людський рід і підкоряйте собі землю", а в Новім Завіті Господь наш Ісус Христос підніс подружжа до гідности св. Тайни, то значить зробив подружжа джерелом ласк і помочей, щоб ви могли легше осягнути ту ціль. Каже св. Павло, як Ви чули в листі до Филип'ян, „Тайна ця велика єсть, а я говорю про Христа і Церкву". Тими словами Апостол говорить: Як злука Ісуса Христа з Церквою, є свята і непорочна злука, та і подружжя є образом цеї злуки. Отже християнське подружжя є образом злуки Ісуса Христа з Церквою.

Дорогі в Христі Молодята! Християнське подружжя є одною зі св. Тайн Церкви, це значить, що воно є одним із великих духовних актів, що освячують двоє людей, що дає потрібні ласки, сили, щоб то подружжя могло виконати, подібно як св. Тайна Хрещення, чи Покаяння, чи св. Причастя. Подружжя, за словами св. Павла, є вірним образом злуки Ісуса Христа з Церквою, щоб вона була свята і непорочна.

Перший знак своєї спасительної праці і свого чоловіколюбія наш Господь Ісус Христос показує на весіллі в Кані Галилейській і тим зачинає своє публічне служіння і навчання. Сам Господь освятив і благословив своєю присутністю той союз двох в Кані Галилейській. Весілля в Кані Галилейській вказує на мету і призначення християнського подружжя: щоб двоє людей підносилися до Бога не одинцем але вдвох, неначе одною душею, одним єством. Християнське подружжя – це два серця – чоловік і жінка, об'єднані в Христі, що разом ідуть до Бога.

Дорогі Богдане і Софіє, це подружжя може розлучити лише смерть. Пам'ятайте на слова Вашої присяги, в якій Ви сказали: „Аж до смерті"... „Я беру собі тебе... і обіцяю тобі любов, вірність і чесність і не лишу тебе аж до смері".

Тому що подружжя є Тайною, віруючий і віруюча заключають звичайно в церкві, але наприм. в Україні тепер часто заключають незамітно в хаті, або десь в лісі, а опісля йдуть до Закксу (Registry Office). В храмі Божому два серця об'єднуються в Христі, щоб опісля, удвох, підноситися до Бога.

В моїй довголітній душпастирській практиці вже кілька разів я мав такі випадки, що вдовець або вдовиця на похороні свого помершого чоловіка чи жінки казали: „Він був моїм проводарем, вчителем і прикладом в дорозі до неба". Не забудьте на ці гарні слова тих практикуючих християн. Нехай і Ваше подружжя буде у двійку походом до неба.

З нагоди Вашого вінчання бажаю вам всього доброго, щоб ви жили в згоді і любові, щоб ви мали вибачливість і терпеливість одно для другого. Маєте гарний приклад від Ваших родичів, а їм було багато трудніше Вас допровадити до престола, але вони мали довір'я до Господа Бога, мали поміч Божу і допровадили. Вони тепер ще не потребують Вашої помочі, але коли прийде той час, пам'ятайте на заповідь Божу: Шануй отця свого і матір, а буде тобі добре і будеш довго жити на землі.

Я дуже дякую Софії і Богданові, що вони беруть участь в потребах нашого церковного життя і прошу, щоб так було і на будуче чи то буде тут в Перті, чи в Аделаїді чи деінде. Все пам'ятайте, що то Ваша церква, що Ваші родичі збудували для Вас, що та церква потребує Вас, а Ви потребуєте ту церкву.

Бажаю Вам щоб Милосердий Бог благословив Вас дітьми, щоб їх виховали на добрих дітей Божих і своїх, щоб Ви колись станули перед Господом Богом, окружені своїми дітьми і вниками, і почули ті слова: Ви обидвоє були добрими на

землі, тепер увійдіть до царства небесного. Амінь.

Dear Brothers and Sisters in Christ!

We are united today before Christ in this church of St John the Baptist to be witness to the union of Sofia and Bohdan in Holy Matrimony according to the teaching of the Church. Holy Matrimony is a sacred sacrament which is undissolvable and we offer together our prayers for thesupport for Sofia and Bohdan in their lasting union as what God has joined together no man may put asunder.

We welcome in true ecumenical spirit all Australian and Ukrainian famillies and friends of the young couple and trust that you all feel as one family in this Ukrainian Catholic Church. Let us join together to wish Sofia and Bohdan all the best for their future life and may God bless and guide them always.

*

17.1.1988 – Вінчання Андрія Бомби і Люби А. Рубаха

Христос Раждається!Дорогі в Христі Андрію Вікторе і Любо Анастасіє, Дорогі Родичі Молодят, Дорогі Браття і Сестри!

Господь наш Ісус Христос подружню згоду між похрещеними, підніс до св. Тайни, щоб вона була подругам сталим джерелом благодати, щоб ула джерелом помочі. Тайна Подружжя – це джерело звідки подруги черпають надприродні сили, а також звичайні природні допомоги, щоб могли вірно і витривало сповняти свої завдання, щоб мимо труднощів, жили в згоді і любові, щоб по Божому виховували дітей – це Тайна, що освячує досмертний зв'язок чоловіка з жінкою.

Якраз Тайною зробив Ісус Христос подружжя на взір свого злучення з Церквою: „Це велика Тайна, як ви чули, каже Апостол Павло – а я вам говорю про Христа і Церкву". Як велично дивиться Ісус Христос на подружжя, коли чоловік представляє в подружжі самого Ісуса Христа, а подруга представляє Церкву!

І як є святі Христос і Церква, так мають бути святими чоловік і жінка. І як є нерозлучні Христос і Церква так мають зістати нерозлучними чоловік і жінка.

Отже подружжя в плянах Божих є свята установа, є основою родини, народів і цілого людського роду. Упадок подружнього життя є дуже тяжким лихом для двох осіб, а загальний упадок подружнього життя є смертю для народу.

З науки суса Христа, з листів св. Павла, на підставі перших християн можемо з певністю заключати, що вони уважали подружжя святим і нерозривним зв'язком і св. Тайною. Святи Ап. Павло, що був дуже освіченою людиною, про це говорить в кількох своїх Писаннях: „Це велика Тайна! – Одруженим же наказую не я, але Господь: Жіка нехай не розлучається від свого чоловіка, а чоловік нехай не відпускає жінки" – це він покликується, що Ісус Христос йому об'явив.

„Чоловіки, любіть своїх жінок, як Христос полюбив Церкву, і видав себе за неї, тобто і вмер за неї. – Так і чоловіки повинні любити своїх жінок, як свої тіла".

Так вірили перші християни і такі були їхні подружжя.

Ви, Дорогі Андрію і Любо заключили таке подружжя, щоє Тайною, тобто маєте себе любити і воно є нерозривне, але воно є джерелом всіх потрібних ласк

– Ви через ту св. Тайну подружжя отримаєте все, що для Вас є потрібне, але треба Бога просити про це, треба бути гідним, щоб це отримати.

Тому будьте добрі, чесні а Господь Бог буде дуже щедрий для Вас. Зберігайте Заповіді Божі і науку Ісуса Христа. Нехай у Вашому домі буде завжди молитва щоденна, нехай буде Служба Божа кожної неділі, нехай буде частіша Сповідь і св. Причастя.

Пам’ятайте про своїх родичів. Дивіться на них як вони живуть, як вони жили, як вони Вас виховували, а їм ен було легко, але вони були все свідомі, що то є св. Тайна і вони зберігали її, а св. Тайна Збирігала, додавала сили і витривалости, а найважніше додаала надприродної помочі у всьому. Так само буде у Вас, але наслідуйте своїх родичів. Завжди нехай стоїть вам перед очима четверта Заповідь Божа: „Шануйте батька і матір вашу, а буде вам Доб і довго будете жити на землі”. Ви хочете, щоб було вам добре і хочете довго жити – шануйте своїх родичів – так каже Господь Бог.

Ще одне щастя у Вашім подружжі, що його заключуєте на початку нашого Ювілею 1000-ліття християнства в Україні. І то не аияка радість і для Вас і для нас – 1000-літ християнства. І всю ту пребагату спадщину батьки Ваші передають Вам і просять Вас, щоб Ви передали її своїм дітям і внукам. Будьте добрими членами нашої Церкви і нашої української спільноти.

Ново-вінчаним Андрієві і Любі Анастасії сотвори Господи Многая літа!

*

10.8.1991 Вінчання Андрія Михайла Когут і Тереси Анна Ван де Кемп.

Дорогий Андрію і Тереса
Дорогі і Вельмишановні Родичі Когути і Ван де Кемп!
Доргі Браття і Сестри!

Ми тепер були свідками св. Тайни подружа. Мусимо собі усвідомити, що Тайну подружжя установив Ісус Христос, наш Спаситель. Перед тим супружа було установлене Богом, ще в раю, коли був Адамі Ева. Але це був звичайний зв’язок, природний і до него не були додані спеціяльні ласки і помочі, то не був надприродний зв’язок, то не була св. Тайна.

А Господь наш Ісус Христос в Новому Завіті підніс подружжя до гідности св. Тайни. Отже подружжя не є лише людським договором, але є тепер св. союзом. Св Павло в листі до Єфесян, як Ви чули, каже: Це велика Тайна єсть, а я говорю щодо ЗХриста і щодо Церкви. Як злука Ісуса Христа є Святою і непорочною злукою, так і подружжя є образом цієї злуки, отже є святою злукою. Отже християнське подружжя є образом злуки Христа з Церквою і тому нерозривне.

Дорогі мої Андрію Михайле і Тересо Анно. Дорогі Браття і Сестри! Християнське подружжя, це не є тільки гарний обряд, але це є Таїнство Церкви установлене Ісусом Христом, а це значитл, що це Таїнство є джерелом духовних сил, що освячують двоє осіб, що дають їм силу жити разом, перебороти всі трудности, виховувати дітей і так аж дп смерти.

Перший знак своєї спасительної праці Ісус Христос показав в Кані Галилейській на весіллю, де перемінив воду на вино а своєю присутністю освятив цей природний зв’язок на святе подружжя.

Той зв’язок, що від того часу заключують молодята є святою Тайною і є нерозривний. Його може розлучити тільки смерть, бо він роблений в присутності Божій, бо він представляє злуку Ісуса Христа з Церквою. Молодята коли складають присягу то кажуть: Я беру собі тебе за жінку, а Тараса казала: Я беру собі тебе за мужа, і обіцяю тобі любов, вірність і чесність подружню і не лишу тебе аж до смерти. Так мені Боже поможи. Яка сила на землі може звільнти їх – хіба сам Бог з неба сказав би, що вони звільнині.

Нехай прикладом для Вас молоденькі будуть Ваші родичі Когути Михайло і

Ірена і другі Когути, яких є 5 а може і більше, і родичі Ван де Кемп Генрі і Павлина і другі Ван де Кемп, яких є дуже багато, нехай прикладом будуть Ваші дідусі і бабусі. Вони в своїм житті мали багато труднощів, але вони своєю вірою, надією, і любов'ю, своєю терпеливістю і своїм розумом просвіченим вірою, всі трудности розв'язували, перетерпіли, перечекали... Так само і Ви робіть.

Подбайте, щоб у Вашій хаті завжди був час на молитву, на спільну молитву. Щоб у Вашій хаті, було місце на ікону Ісуса Христа і Матіньки Божої. Щоб Ви все мали час в неділю і свято на Службу Божу, а тоді Ви будете з Богом і Бог буде з Вами!

Ми Вас вітаємо, коли кажу „ми", то маю на думці всіх вірних, всіх молодих і старших і маю на думці священиків. Ми на Вас чекали, але ми за той час приготовили Вам ту прекрасну церкву-катедру, ту гарну школу, ті забудування – то всьо Ваше. Ми Вас потребуємо! А Ви нас!

Я Вам бажаю, молитвою: „Благослови Господи слуг своїх оцих: Михайла і Тересу... Благослови їхні входи і виходи; умножи в добрі життя їх... нехай дасть Вам Господь Бог довге життя, радість у дітях, успіх у житті і вірі, і нехай сповнить Вас усяких дібр на землі і нехай сподобить Вас і добра обіцяні приймати, молитвами Пресв. Богородиці і молитвами святих ваших опікунів: св. ап. Андрія і св. Тереси. Амінь.

Нововінчаним Андрійові і Тересі сотвори Господи Многії літа!

*

2.11.1991 – Шлюб Славка Бабійчука і Олександри Паґуля.

Доргі в Христі Браття і Сестри!
Дорога Молоде!

Дорогі Родичі – властиво є одна тільки мама Анна а тато відійшов по нагороду, а родичі нашої молодої Олександри Богдан і Анна жиють в Україні і не легко є тепер приїхати так, що Ви Анно маленька, слабенька тілом але сильна і велика духом заступаєте всіх родичів!

Дорогенькі Ярославе і Олександро! Ви сказали хобі тут ті великі слова: „Я обіцяю тобі любов, і чесність подружню. Це не прості слова, це не обрядова церемонія, це слова присяги перед Богом і людьми. На це ніколи не забудьте! Ніхто на цій землі не розв'яже ці слова, ніхто не має сили звільнити вас від обов'язку їх дотримувати, лише одна смерть.

Заключення подружжя в католицькій Церкві це не через вулицю перейти. Це зобов'язання до смерті: один одного любити, зістати собі вірним і чесним.

В четвертому столітті був звичай у людей заручувати ще малолітних дітей. І маємо одну таку визначну святу жінку в нашійЦеркві св. Макрину молодшу сестру великана Церкви, св. Василія Великого. Та св. Макрина раз сказала ті слова: „По закону має бути подружжя одне, як одне народження і смерть одна.Чи не гріх і сором не зберігати подружньої присяги?"

Так дивилися на подружню присягу перші християни.

Головною і фундаментальною основою подружжя є любов. Але ту любов треба підперти. Бо одна з її основ - краса, скоро в'яне. Хоч нині її можна довго утримати, та краса і так зів'яне, та краса може стати буденною. Крім того, співжиттям хиби і недостатки та недосконалості подругів взаємно. А це у всіх людей. Нема всебічно досконалих. Тому подружня любов потребує надприродного посильнення, наповнення, повзнесення, щоб стала християнською, сталою, триваючою, святою.

Подружжя побудоване на чесності. Тому щоб не було у вас еґоїзму, самолюбства, щоб ви не шукали свою особисту користь, але спільну. А цю любов і чесність покріплює вірність. Вірність у всьому.

Всі ви знаєте ім'я Моцарта, великого композитора. Він у своїх записках так пише: „Перед нашим весіллям я й моя наречена багато молились. А в день весілля ми вислухали Службу Божу, сповідалися і причащалися. О, як гарячо просили ми обоє помочі Божої для нашого подружжя!”.

Мої Дорогі! І у вас є думка про щастя. А які перспективи вашого щастя в подружжі? Кожне з вас буде знати наперед, яке буде ваше подружжя: щасливе, чи нещасливе. Скаже йому це його любов, вірність і чесність, що їх присягав і як їх дотримує. Хай спільна молитва буде частою, хай ікони Ісуса Христа і Мати Божої будуть у Ваших кімнатах, хай кожної неділі будете на Службі Божій. Покріпляйтесь благодаттями Божими, що дав Господь Бог для нас усіх у святих Тайнах – св. Сповіді і св. Причастя. В одній із своїх наук Ісус Христос сказав, що Господь Бог не забуває, ані не є йому чужим, ані та з найменших пташок. Тому не є чужим Господу Богу ані подружжя, бо ж Він сам його установив і тим більше старається про нього і хоче, щоб воно було щасливим. У вашому подружжі тримайтеся великої дороги, вказаної вам молитвою, що ми її співали, як ви приступали перед престіл Божий: „Блаженні всі що надіються на Господа й ходять його дорогами”, блаженні будете і добре вам буде!

Ярослава Володимира – Славка, як він каже в скороченні, я знаю вже 35 літ, бо я його хрестив і миропомазував. Я знав його родичів Анну і Дмитра 40 літ, тобто від їх приїзду до Австралії. Тато і мама були дуже добрі парафіяни – тато Дмитро в 1968 свято помер. А син, як добрий хлопець належав до Вівтарної Дружини, ходив до Укр. Суботньої Школи, ходив до церкви, чесно працював, а тепер помагає мамі, він є добрий, молодий, побожний хлопець.

Про дівчину Олександру, дочку Богдана і Анни не можу багато сказати, бо я її коротко знаю, але знаю її як добру дівчину.

Будьте певні, що Вас благословляють родичі: Дмитро з неба і Анна і родичі Олександри Богдан і Анна з далекої України.

Ми всі тішимося Вами і Ви нам потрібні, щоб оживляти церковне і національне життя.

Прийшло багато людей не тільки, щоб подивитися на молоду пару, але щоб помолитися про поміч Божу для Вас.

Я Вам бажаю, так як в молитвах молимося, щоб це подружжя було благословенне, щоб Бог наділяв Вас діточками, щоб Ви бачили дітей своїх дітей, щоб Бог дав Вам життя мирне, довгі літа, любов взаїмну, утіху в дітях, щоб Ісус Христос благословив це подружжя і „нехай дасть Вам довге життя і радість у дітях, успіх в житті і вірі і нехай сповнить Вас усяких дібр на землі, щоб Ви могли помагати потребуючим”.

До тих побажань трудно додати ще щось, тому я Вам бажаю всього доброго і благословлю Вас з цілого серця. Амінь!

* * *

ПОХОРОНИ

15.1.85 – Похорон Андрія Амса.
Христос Раждається!
Дорогі Браття і Сестри! Жалібна Софіє!

Св. Ап. Павло вже два роки був ув'язнений в Римі і готовився на смерть і пишучи послання до Євреїв написав такі слова: „Не маємо тут сталого місця, але будучого шукаємо" (13,14).

Що тут на землі ми сталого місця не маємо, це знана правда, це потверджує кожний похорон. Це потврджує похорон брата нашого Андрія. Але похорон ставить нам питання: Випроваджуємо інших на другий світ, а чи самі приготовляємось в цю дорогу.

На землі жило вже багато мільйонів людей, мужніх і мудрих, сильних і вчених, але ані один з них не зумів собі забезпечти стале місце на землі. Всі мусіли відійти, бо ми не маємо тут стаого місця, але будучого шукаємо. Земля, це місце проби, це перехідний міст.

Одна дівчина вступила до монастиря і провадила дуже побожне життя і була для себе дуже строгою а її говорили, щоб не була така строга, а вона відповідала: „Час для нас, це короткий день, тим солодшою буде ніч по нім, тим більшу нагороду одержимо у вічности".

Покійний Андрій народився 23.12.1923 в Старяві, пов. Мостиська. Крім него в родині ще були брат який жиє в Україні і сестра з родиною Канаді, де він недавно відвідав її.

Опинився на Заході, знайшов собі Софію і оженився і приїхав з нею до Австралії. Тут зразу віднайшов свою Церкву, свою Громаду і був примірним членом Церкви. Від самого початку був мужем довір'я-збірщиком і виконував свої обов'язки аж тому два-три роки, коли захорів на серце.

Бути мужом довір'я то не значить тільки збирати гроші чи рознести календарі, але то значить зголосити якісь тяжкі справи священикові, приготовити людей – таким був брат наш Андрій.

Бог не дав їм дітей, але вони мали кількох духовних дітей, яким були хресними родичами.

Вони одні з більших жертводавців на цей храм.

Вони фундували цей кивот на престолі, що є точна копія кивоту, що є в Римі в нашій Колєґії.

А скільки раз він послужив тій церкві – вистарчало тільки подзвонити.

Сьогодні його відпроваджуємо на вічний спочинок. Це властиво не є точно сказане, бо на вічний спочинок його тіла, а душа його вже стоїть перед Господом Богом.

І ми можемо йому помогти нашими молитвами, нашими добрими думками, нашою зміною життя.

Він прощається з жінкою Софією. Дякує їй за все життя разом і каже: „Пам'ятай Софійко, що життя на землі не є вічне".

Він прощається зі своїм братом і його родиною на рідних землях, Він прощається зі сестрою і єї родиною в Канаді.

Він прощається з нашими вірними і з церквою, яку він помагав будувати, а тепер за него моляться і будуть молитися доки вона буде існувати, будуть все молитися „за ктиторів і благодітелів св. храму цього".
Христос Раждається!

Як в нас є звичай, прошу зробити збірку на Служби Божі за пок. брата нашого Андрія.

*

27.3.1985 – Похорон Анастазії Новицької

В св. Євангелії св. Луки записана прегарна подія, що в цей час, як стоїмо довкола цеї домовини, має влити в наші душі почуття заспокоєння у волі Божій тій родині, дочкам, синам, зятям, і синовій і внукам і правнукам і всім сусідам і всім парафіянам.

Ця подія мала місце сорок днів по народженню Ісуса Христа, коли Мати Божа і св. Йосиф принесли Ісуса Христа до Єрусалимської святині і принесли жертву – пару горлиць. Але був там старець Симеон, чоловік праведний і благочистивий і Дух Святий був в ньому – як каже св. Лука – і було йому обіцяно Духом Святим, не видіти смети доки не побачить Христя Господнього.

Коли праведний Симеон побачив Ісуса, ведений Святим Духом, взяв Дитя в свої руки і благословив Бога і сказав ту величну молитву, яку ми читаємо кожного дня на вечірні: „Нині відпускаєш слугу твого, Владико, бо мої очі бачили твоє спасіння, що ти приготовив перед усіма народами".

Подібно і могла б сказати і Покійна Анастазія: „Нині відпускаєш слугиню твою Владико". Бо покійна народилася в 1888 року в Сяноці (Західна Україна), тому 96 літ, і від тоді вона вірно служила Богові. Коли вже не могла приходити до церкви то була приємність для священика приходити зі св. Тайнами додому.

Сповідалася покірно і принимала побожно Найсвятіші Тайни. Вона повірила Ісусові Христові, „що хто слухає слова мого, має життя вічне і на суд не прийде, а перейде від смерти до життя." (Ів.5,26). Це була побожна парафіянка, що завжди мала час на молитву, завжди пам'ятала про свого мужа і своїх дітей і внуків і правнуків, завжди пам'ятала своїх родичів.

Завжди пам'ятала про заповідь Божу „Люби ближнього свого, як себе самого".

Завжди пам'ятала про потреби своєї Церлви і укрїнської спільноти. В особі покійної Анастазії ми стратили побожну, добру, і примірну парафіянку і громадянку.

Чи ми цілком стратили? Ми знаємо Боже милосердя. Можемо бути певні, що нимі св. п. Анізія стоїть перед Ісусом Христом і вже почула свій присуд: „Прийди, благословення Отця мого, наслідуй царство, приготоване тобі заснування світу". І вона вже оглядає Бога Отця, і Сина, і Святого Духа, вона вже разом з ангелами і святими прославляє Пресв. Тройцю кличучи: Свят, свят, свят Господь Саваот – а ми тут на землі зараз також будемо кликати: Свят, свят, свят Господь Саваот, повне небо і земля слави твоєї". Вони там в небі, а ми разом з ними, на землі, перед тим самим Ісусом Христом. Тільки він в небі, в цілій своїй славі, а тут на землі укритий під видами хліба і вина.

Вона там стоїть перед Престолом Всевишнього вставляється за своїх найближчих, за доні, за сина, за зятів, за невістку, за внуків і за правнуків. Яка то є потіха, що ми маємо когось, хто вставляється за нас.

Вона вставляється за всіх нас, за сусідів, за знайомих, за парафіян.

Вона прощається з нами і нам здається, що ми зробили деколи єї прикрість: Але чуємо від неї вже зміненим, наче ангельським голосом: „Діти, браття, внуки,

мої дорогі! Ви мені ніколи не зробили прикрости! Перебувайте в ласці Божій і до побачення в небі".

Мені дуже приємно попрощатися з Покійною, бо я знав її через 33 роки. Прощаю єї від священиків, від сестер Василіянок, від Братства і від усіх вірних і дякую єї за її добре серце і за добрий приклад. Амінь.
Во ім'я Отця, і Сина, і Святого духа. Амінь.

Таца на Сл. Божі.

*

3.5.1985 – Похорон Богдана Уніятицького.

Покійний Богдан Уніятицький народився 20.9.1912 р. в Уніятичах, Дрогобиького повіту, правдоподібно походив зі шляхотцької родини, Оженився вже поза Україною, в Корнберґу в 1947 з Анною Коваль. До Австралії приїхав десь скоро, бо в 1951 році став членом Братства, так що може 1950 або 1949 приїхав до Австралії. Прийшла в 1951 р. дочка Богданна Ореста тепер вже Поташник.

Ми могли б ще довго згадувати життя покійного, його осяги, його трудні часи, його невдачі, але може ви будете згадувати про це на Поминках, повинні згадувати.

Похорон відбувається в тому Великодному часі, коли часто співаємо то радісне: „Христос Воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим що в гробах життя дарував". Ми кажемо і ми віримо, що Христос цвоєю смертю переміг, побідив смерть і тим що були в гробах, і тим що будуть в гробах дарував життя. Тому то великодна радість така велика, така глибока, бо так як Христос воскрес, так і ми воскреснемо. Тепер ми кажемо, що брат наш Богдан помер, то значить, що душа опустила тіло і воно мертве, і ми хоронимо тіло, яке разом з душою багато добра зробило, тому ми шануємо тіло. Воно по якомусь часі розложиться і майже знову не стане.

Але прийде час, що „сам Господь при голосі Архангела і при сурмі Божій зійде з неба, і померлі в Христі воскреснуть перші". І тоді „вийдуть ті, що добро творили, у воскресення життя, а ті, що зло творили, у воскресення суду".

Наш брат Богдан був віруючим, він жив після науки Ісуса Христа. Може тиждень перед святами Великодними я прийшов його відвідати, він висповідався і прийняв св. причастя, а я дав йому духовну науку, щоб він всі свої радості і терпіння, головно терпіння жертвував Богу за різні добрі справи: одного дня за своїх померших, другого дня за членів родини, за хворих, за наші загальні справи, за наш нарід, що переживає такі тяжкі часи, за нашу Церкву, за тих патріотів, що так змагаються. А він сказав мені: Владико, я то все роблю.

Щож, можемо бути певні, що душа Брата Богдана почула присуд Божий: „Ти був добрий слуга! Прийди, благословенний Отця мого, наслідуй царство приготоване тобі від заснування світу"! Може він має якісь залежности: Ось Безкровна Жертва, Служба Божа, в його наміренні, ось наші молитви, ось молитви родини, ось добрі діла, ось переміна життя, ось обітниця, що будемо про нього вічно пам'ятати.

Прощається брат наш Богдан з дружиною Анною з якою прожив близько 40 літ. Він відходить де нема клопотів, ні журби, тільки вічно щасливе життя, а вона ще лишається на тій долині сліз. З дочкою Богданною Орестою і з з'ятем, з внуками, з тестями, з сусідами, він прощається з Братством і зі всіма парафіянами. Амінь.

Оголосити про тацу.

*

12.2.1985 – Похорон Марії Ґруник.

Слава Ісусу Христу!
Дорогі Браття і Сестри
Дорога жалібна Родино!

Коли ми приїхали тому 30 чи 35 літ до Австралії, було нас багато. А нині вже багато з тих, що приїхали, повмирали, пішли до Бога по нагороду, а може їм щось бракувало і Милосердний Господь сказав ще чекати, ще мають свої провини спокутувати, ще маємо за них молитися, ще маємо за них добрі діла робити, побожно жити.

Це дуже потішаюча думка, що ми можемо помогти померши. Коли ми жиємо побожно, згідно з Заповідями Божими, в згоді з найближчими, в згоді зі всіма, коли ми робимо добрі діла, тоді ми добрі діти Божі, але ми можемо те все також жертвувати за наших померших, бо може їм щось бракує і вони відділенні від оглядання Господа Бога „лицем в лице".

То є та спільнота святих, що ті що відійшли від нас і злучилися з Господом Богом, вставляються за нами, ми що є на землі, ходимо, думаємо і можемо помогти тим що відійшли від нас.

Покійна Марія народилася 6.4.1914 в Підгайцях.

Покійна Марія мала дуже тяжке життя, головно останні роки, але приймала то все по християнськи. Я вже не відвідував а ВПреп. о. Бовден відвідував її кілька разів в шпиталі, сповідав і причащав і уділив їй св. Тайну Оливопомазання і каже, що вона по християнськи то все брала.

Нині відходить від нас. Прощається зі сином Мироном і зі синовою Анною, з внуками Марком і Мироном, зі свахою Марією. Ріжно то було в житті, а тепер смерть усе успокоїла. Так легко зробити комусь кривду. Каже св. Письмо, що навіть праведник сім разів на день грішить. Тож прощаймо зі серця всім, все а від покійної Марії почуємо голос: Я вам прощаю всім, все. Ви мені ніколи кривди не робили.

Вона прощається з Церквою, з тими людьми що тут стрічалася, що говорила з нами. А Церква молиться за неї, щоб Господь Бог прийняв єї „де не має болізні, ні печалі, ні зідхання, а життя безконечне" – молиться тепер і завжди, доки стїть, доки є люди що будуть молитися. Амінь.

*

17.6.1985 – Похорон Стефана Моравського.

Покійний народився в Ґайові, в Босні, Югославія, а родичі покійного походили з Білоголов, повіт Зборів. Родичі виїхали з України шукати хліба. І знайшли хліб, але багато сили і здоров'я там лишили.

Покійний, брат наш Стефан, тяжко працював з батьком і в 1938 р. оженився з Анною з роду Баран, якої родичі походили з Тернопільщини.

Як він часто звик говорити: Ми втримались коло Церкви, коло священика. В

церкві ми навчилися Богу служити, в церкві ми навчилися хто ми є і які наші обов'язки.

Бог поблагословив подружжя Моравських гарними дітьми: Дмитро жонатий з Марією Васильчук, Марія заручена духовно з Ісусом Христом то є монахиня-служебниця Непорочно Зачатої Преч. Діви Марії, Ілля жонатий з Валєнтиною Приступа, Михайло жонатий з Наталкою Іванів, Стефанія замужна з Михайлом Худяком, Текля Тереса замужна за Маріяна Яворського, Анастазія замужна за Стефаном Романовим, Касіяна замужна за Брославом Бораком, Ярослава Марія замужна за Богданом Крільом, а вони всі мають 21 дітей, то значить 21 внуків Бог дав по. Стефанові і Анні.

Дмитро ще народився перед війною а Сестра Марія в часі війни, і ще був Петрусь, але передчасно помер, а Іллія, Михайло і Стефанія народилися в Бачці; Текля Тереса в таборі в Італії, а решта дітей вже тут в гостинній Австралії.

Ціль чоловіка є Бога пізнати, Богові служити і так поступаючи вічне щастя в небі заслужити.

Покійний брат наш Стефан, Бога пізнав, йому служив ціле своє життя і ми можемо сказати, що нині він стоїть перед Господом Богом і оглядає ту красу, то таїнство Пресв. Тройці, Пресв. Діву Марію, безмежні лики ангелів, архангелів і незчисленні душі праведників, а між ними і своїх рідних і близьких і радується з ними і співає пісню трисвяту: Свят, свят, свят Господь Саваот.

Можемо сказати, що брат наш Стефан осягнув це до чого ми змагаємо. Ми священики проповідуємо як треба жити, а він це здійснював, він може бути для нас прикладом християнського життя.

Він дуже по геройське змагався. Ми бачили його змагання, але це що ми бачили, то було тільки частина, але ми не бачили того що було в Югославії, що було в Італії, що було вдома, в Австралії, в Мельборні. Багато гарного могла б розповісти нам дружина Анна, багато гарного могли б розповісти діти, і внуки, але і вони всього не знають.

Ми знаємо, що він молився рано і вечір, ми знаємо, що він ходив до праці, тяжко працював в Босні, в Ґайові, тяжко було в таборі в Італії і тяжко було тут в Мельборні.
Ми його бачили кожної неділі, кожного свята на Службі Божій з цілою родиною, на Молебнях, на Вечірнях.

Коли його не було, то певно що він був хворий або праця не позволяла.

Він брав участь у всіх церковних справах. Коли ми будували нашу катедру то він був збірщиком, добрим збірщиком і був в управі.

Коли ми будували Парафіяльні Будинки, то він був головою, а потім через недугу мусів уступити і був членом управи.

Коли говорилося про будову Садочка і Монастиря він дуже нам співчував.

Він зажди був з нами в усіх справах церковних, і не тільки церковних, але також народніх, національних. Він був примірним членом Української Громади і всіх українських справ.

Дуже гарно, що всі діти заключили українські подружжя. Заслуга тата, чи мами, чи може добрий приклад старших дітей, чи може всіх раом – чи може моляться тато і мама, щоб діти щасливо повінчалися! Ось і вислід молитви, поучення, прикладу!

Є звичай прощатися чи прощати умерлого, в тім випадку Брата нашого Стефана. Він прощається з церквою до якої він любив ходити до останьої хвилі

свого життя, бо ще два тижні тому він тут був. Він прощається зі всіми вірними – бо хто його не знав! Він всім прощає і просить прощення від усіх. Пригадую собі, це буде яких 20 літ тому, він мав шихту таку, що спізнявся до церкви, міг прийти десь коло Євангелія, і стояли коло церкви ті запорожці і він їм чемно сказав, щоб ішли до церкви, а вони йому грубо відповіли, але він тоді прийшов і жалувався мені, але їм простив, а сьогодні він їм прощає, всім прощає всьо.

Прощається з дружиною Анною і перепрошує, і перепрошує, що він скоріше відходить до Господа, а її лишає. Що робити – така воля Божа. Він просить дітей і внуків, щоб помагали мамі.

Він прощається з дітьми і з внуками. Дає їм останні поучення, щоб вони пам'ятали, що вони Божі діти, що без Бога ані до порога і щоб пам'ятали всі його поучення, щоб пам'ятали, що вони українські діти.

Будемо молитися: „Милости Божої, царства небесного і відпущення гріхів його у Христа, безсмертного царя і Бога нашого, просім". Амінь.

Прошу п. Василя Грушовського і п. Адама щоб пішли з тацою на Слуби Божі.

*

16.7.1985 – Похорон Павла Мушія.

„Не знаєте ні дня ні години коли Син Чоловічий прийде".

Ми знаємо що то дуже правдиві слова Господа нашого Ісуса Христа. Про це переконуємося кожного дня. Вистарчить взяти в руки часопись і бачимо кілько то випадків було нещасливих: Там авто в'їхало одне на друге і було четверо вбитих, там знова авто переїхало одного піше хода, там знова при праці один згинув... А кілько то є, що лягають і не будяться...

Тому-то Ісус Христос наказує: „Чувайте отже, бо не знаєте ні дня, ні години" – коли Син Чоловічий прийде і зажидає зробити рахунок, здати звіт з нашого життя як ми господарили тими дарами, тими талантами, що кожний з нас одержав.

Чи ми знаємо яка ціль нашого життя? Бога пізнати, йому служити і так жиючи вічне щастя в небі осягнути! Чи ми мали час на молитву? Чи ми любимо молитися? Чи ми любимо ближнього свого? Чи ми маємо час відвідати хорого і допомогти потребуючому? Чи ми маємо час піти до церкви? До сповіди?

Ми не знаємо чи дочекаємо до завтра?

Покійний Павло народився 14.7.1915 р. в Чорнокінцях Малих, пов. Копичинці, як самітний приїхав до Австралії і в 1964 р. взяв шлюб з Марією Осташевською, що вже померла в 1982 р. Він любив свою церкву. Я пригадую собі як ми розбирали дім, де тепер стоїть катедра, як ми в чотирох носили таке велике каміння з фундаментів. Він часто приходив помагати. Він любив дати на будову катедри (520 дол. на будову парафіяльних будинків (280 дол.), на будову фраму-пам'ятника в Канберрі (320 дол.) Але він також складав на Українську Громаду, на українські цілі. Він любив поділитися своїм з ближніми своїми; і ми священики і Сестри з того нераз користали.

Він прощається з нами а ми з Покійним Павлом: Ми не знаємо кого він лишив дома, а тут він мав багато знайомих – ціла парафія, то всі знайомі – ми всіх просили про молитви. Але він мав деяких близше знайомих, то п. Ярослав Кутний, то деякі вірні зі Ст. Албансу, то його прощає наше Церковне Братство, його прощаємо ми священики в імени всіх вірних.

А ми, прощаючись, шлемо молитву до Господа Бога: „Милосердним будь душі його, Владико". Амінь.

*

30.7.1985 – Похорон Марії Дранчук.

Дорогі в Христі Браття і Сестри! Жалібна родино: зболений Михайле, що пережив з покійною коло 40 літ, сину Дмитруню, синова Маріє, внучки: Анно Маріє і Василино Ольго, і зяті та правнуки і свахо Параско.

Нині пращаємо Вашу дружину, вашу маму, вашу бабуню.

Читаємо в св. Письмі Нового Завіту, тобто в Діянях св. Апостолів, що в початках християнства, коли Апостоли проповідували Добру Вістку про спасення людського роду „в Яффі – недалеко нинішнього Тель-Авів – була одна учениця, на ім'я Тавита... Вона була повна добрих діл та милостині, що чинила. І сталося тими днями, що вона занедужала і вмерла. Обмили її і поклали горниці. А Ліда лежить близько Яффи, учні, почувши, що Петро там, послали двох чоловіків з просьбою до нього: Прийди до нас якомога скорше. Петро встав і пішов з ними. І як прийшов, вони його повели в горішню кімнату, де всі вдови оточили його, плачучи і показуючи йому одежу, плащі, які робила для них Тавита, бувши з ними. Приказавши всім вийти з хати, Петро впав на коліна й почав молитися і, обернувшись до тіла, мовив: Тавито встань! І та відкрила очі свої і побачивши Петра, сіла. Він подав їй руку й підвів її і прикликавши святих та вдів, поставив її живою. Довідалась про це вся Яффа, і багато увірувало в Господа."

Сьогодні ми віддаємо послугу на останню, не послідню, сестрі нашій Марії, яка також багато добрих діл зробила для своїх ближніх, для потребуючих, для своєї Церкви, яку вона так любила. Також єї чоловік Михайло чи другі жінки, могли б показувати ті речі, які вона вишивала до церкви, ті писанки, які вона робила навеликодні Базарі вже через 30 літ, могли б показати ті мозаїки, які в якійсь части зроблені за ті писанки чи за вишивані речі.

Марія Гасюк-Дранчук народилася в Старожині недалеко від Чернівців, на Буковині. В Німеччині побралася з Михайлом Дранчуком. В 1950 р. приїхали до Австралії. Зразу мешкали в Беналі, але скоро перенеслися до Мельборну, на Норт Саншайн і так аж до нині.

Знали її всі церковні люди, хочби тому що вона була церковна, що любила свою церкву, що дбала про неї.

В молитві на Утрені читаємо: „Готовися душе моя в житті твоїм дбати про будуче життя; бо там нічого не помагає: ні багатство, ні сила, ні приятелі, але лише добрі діла і Боже чоловіколюбство" (Тропар Утр., гл 7,2-ий сідален).

Покійна Марія то знала і тому ми бачили її в церкві, тому вона прикрашувала храм Божий своїми вишивками, тому вона працювала для церкви.

„Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і хробацтво нівечить, і де підкопують злодії і викрадають. Збирайте собі скарби на небі, де ні міль, ні хробацтво не нівечить, і де злодії не пробивають стін і не викрадають" (Мр 6.19).

А дальше говорить Ісус Христос: „Яка користь людині, коли здобиде увесь світ, але занапастить власну душу? Що може людина дати взамін за свою душу?
Син чоловічий має прийти в славі Отця свого з ангелами своїми й тоді воздасть кожному згідно з його ділами". (Мт. 16,26).

Покійна про те пам'ятала, Господа Бога прославляла, тяжко працювала і дбала про прикрасу Дому Божого.

Через це вона також належала до Старших Сестриць і Братів, яких ціллю є служити ближнім і дбати про прикарсу храму Божого.

Покійна Марія прощається зі своїм чоловіком Михайлом з яким пережила коло 40 літ спільно, зі своїм сином Дмитром і синовою Марією і вниками і зятями і з правнуками.

Покійна прощається зі Старшими Сестрицями і Старшими Братями, своїми близькими, співробітниками.

Покійна прощається зі всіма тут присутними і каже: „Я до Господа Бога, судді мого іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої. Ото ж вас благаю моліться за мене, щоб Спас Милостивий був для мене в день судний".

Тож молімся за нашу сестру Марію і нині, і завжди.

Прощаємось і ми молитвою: „Христос нехай упокоїть Тебе в місці живих, і нехай отворить тобі ворота раю де не має болізні, ні журби, ні тяжких зітхань, але де є життя вічно щасливе". Амінь.

Є звичай що ... перейде з тацою на Служби Божі за Покійну.

*

2.8.1985 – Похорон Андрія Опановича. Нюбару (Newborough).
Слава Ісусу Христу!

Дорогі Браття і Сестри! Болем обтяжена Анна, Андрію з дружиною і Оленко з чоловіком, Дорогі внуки, Дорогі свати!

Читаємо у св. Євангелії, в Матея (25,13): „Чувайте бо не знаєте ні дня, ні години, коли Син Чоловічий прийде". Про це що ми переконуємося кожного дня, бо читаємо щоденно часописи і чуємо через радіо і телевізію, кільки то є нещасливих смертних випадків, кільки то є так, що чоловік лягає і вже не встає, кільки то є так що при праці чоловік вмирає. Але ми якось думаємо, що то другим притрафилося таке нещастя, ми співчуваємо їм, але не дуаємо, що то може статися нам, що то може статися мені. Що ось будемо супроводжати пок. Брата нашого Андрія і може бути автовий випадок і я можу бути вбитий або на серце готов померти коло кирівниці.

Покійний Андрій думав про це і пам'ятав на слова які Ви чули сьогодні в Євангелію: „Направду кажу вам, що хто слухає слова мого і вірує пославшому мене, має життя вічне і на суд не прийде, а перейде від смерти в життя" (Ів. 5,26). А трохи дальше читаємо в св. Євангелію: „Не дивуйтесь цьому, бо гряде час, що в ньому всі, що в гробах, почують голос Сина Божого. І вийдуть ті, що добро творили, у воскресення життя, а ті, що зло творили, у воскресення суду".

Покійний Андрій дбав про свою душу. Від коли я пам'ятаю від 1950 р. покійний Андрій все мав час прийти до св. Сповіди, він часто приступав до св. Причастя. Він так само навчав своїх дітей, навчав їх словом, але найліпша наука то був приклад тати і мами.

Покійний Андрій народився 24.12.1921 р. в селі Серники, пов. Бібрка, а 16.2.1947 р. оженився з Анною Муза. В 1950 р. приїхав до Австралії і до Ялорну-Нюбари. Бог благословив їх двома дітьми Андрій і Оленка, тепер вони вже повінчані, вже мають своїх дітей, тобто внуків.

Життя не було легке для Андрія. Він тяжко працював зразу у Норт Яльорні, а пізніше в Нюбара. Але він все мав час піти на Службу Божу, піти до церкви. Довгі роки він очолював Церковне Братство, і ішов з листою, яку ми йому присилали чи то на будову катедри, чи з календарами, чи з колядою чи за якою іншою збіркою.

Прощається Андрій зі своєю улюбленою Дружиною Анною. Перепрошує її, що він так несподівано відійшов, але каже, що така воля Божа а їй противитися не можна, але він запевняє, що буде вставлятися перед Господом Богом про неї, про дітей і про внуків.

Прощається з дітьми Андрієм і Славкою, з Оленою і Віктором і з внуками і ще раз пригадує їм всі ті важні науки які він казав продовж цілого свого життя, щоб ви були добрі, щоб ви любилися, щоб не занедбували молитви, щоб не занедбували своєї Церкви, щоб були милосердні для потребуючих.

Ще одно поучення з другого життя, щоб Ви не забували своєї мами, щоб ви її відвідували, а на старість, щоб ви нею заопікувалися.

Він прощається зі своїми сусідами, зі знайомими з парафіянами і каже: „Я до Господа, судді мого іду, щоб станути на судищі і дати рахунок за діла мої. Отеж вас благаю: моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мене в день судний".

Ми священики його прощаємо, дякуємо йому за всю поміч для нашої Церкви, для своїх вірних для нас і заносимо молитви, щоб Господь Бог прийняв його душу „де немає болізні, ні печалі, ні зітхання, але життя безконечне". Амінь.

Як у нас є звичай, ми все просимо щоб пішов з тацою і ми опісля відправляємо Служби Божі за покійного Андрія.

*

15.8.1985 – Похорон Теодозій Шимського

Слава Ісусу Христу!
Дорогі в Христі Браття і Сестри! Жалібна родино!

Коли ми стоїмо тут довкола труни нашого помершого брата Теодозія напевно приходить нам багато думок: Пощо ми тут зібралися? Яке то земне життя коротке? Яке воно важке? Чому ми прийшли на цей світ? Пощо нас сотворив Господь Бог? Яка ціль нашого життя"

Одного разу приступив до Ісуса Христа багатий юнак, тобто хлопець нежонатий, який мав 18-25 літ, і запитав Ісуса Христа: „Учителю, що доброго маю чинити, щоб мати життя вічно щасливе?" Ісус Христос відповів: „Як хочеш увійти в життя вічне, то додержуй Заповіди Божі: „Не вбивай, не чини перелюбу, не кради, не свідчи криво, шануй батька і матір і люби ближнього твого, як себе самого".

Ми чуємо гарну відповідь від того юнака або юначки: „Все це я зберігаю від молодости моєї", - тобто від коли пам'ятаю.

На основі науки Ісуса Христа свята Церква навчає нас від дитинства: „Чоловік сотворений на те, щоб Бога любити, його прославляти, йому служити і так жиючи, по смерті вічне частя осягнути".

Подібно вчили Апостоли. Св. Апостол Петро в своїм першім посланню пише: „Жийте праведно, доки перебуваєте тут на вигнанні" 1Пет. 1,17).

В земнім житті, тобто на землі, кожний чоловік старається, щоб зробити себе щасливим. Але земське життя не є так уложене щоб ми тут на землі могли бути цілком щасливі.

Припустім, що ми мали б все, чого лише душа забажала б, а все таке згадка на смерть нищила б те наше щастя. І це, і наш розум, говорить нам, що достатки земні не заспокоюють чоловіка, що земне, дочасне життя є важним лише тому, бо від нього залежить вічне життя. Ми маємо жити і заробляти собі на життя вічно щасливе. Ми маємо бути веселі, коли нам добре, і за це дякувати Богові, ми мусимо терпіти, коли приходить терпіння і Бога просити, щоб скоротив час терпіння і щоб дав силу терпіти, ми маємо любити ближнього і йому допомагати.

Час нашого спасіння – тут на землі. Лише тут можемо собі помогти, а також можемо помогти тим, що відійшли від нас. Тому і написано у св. Письмі: „Тепер час діяння, тепер час праці над спасінням душі". Працюймо над своїм спасінням доки є час і помагаймо братові нашому Теодозієві, нині і завжди і доки пам'ятть наша сягає, а опісля передаймо пам'ять про нього дітям і внукам, пам'ятаймо про наших померлих.

Покійни Теодозій народився на гарній Лемківщині в селі Киляшне, пов. Сянік, дня 12.3.1920 р. Оженився в мангаймі 21.11.1945, до Австралії приїхав 1949 р. Поселився в Мельборні, в Нюпорті і Бог його поблагословив двома дітьми: Євгеном і Лесьою.

Прощається наш померлий Теодозій зі своєю дружиною Євгенією і каже їй: „Допобачення" і перепрошує, що його Бог покликав скорше. Така воля Божа і ми мусимо піддатися волі Божій. Прощається з дітьми: Євгеном і Лесьою і каже, щоби вони пам'ятали про його навчання, щоб молилися щодня, щоб тяжко працювали, щоб жили в згоді з другими, щоб не забували своєї Церкви і свого обряду і своїх людей. А головно, щоб не забували про свою маму, щоб приходили і відвідували і щоб занялися нею в її старости.

Він прощається зі своїми сусідами, з цілим Нюпортом, з Норт Альтоною зі Спілкою Української Молоді, Зі своєю Церквою.

А ми, прощаючи нашого умерлого брата в Христі, Просимо Ісуса Христа, щоб упокоїв його з праведними, в домі Отця нашого Небесного, тою молитвою, що її ми співали вчора на похороні: Спасе, спаси душу раба твого. Амінь.

Зібрати тацу.

*

22.10.1985 – Похорон Марії Сліпецької.

Дорогі Браття і Сестри! Дорога жалібна родино, Сину, Синово, Діти – внуки і правнуки!

Св. п. Марія Сліпецька народилася 22.10.1888 р., в селі лютовисько, пов. Самбір. Вийшла заміж ще перед першою світовою війною. Муж її пішов на війну і не вернувся. Лишився один син Мирослав тоді ще дуже маленький. Покійна, по професії учителька, не вийшла вдруге заміж. Вчила дітей, виховувала сина і так прийшла друга війна, яку треба було перебути. Тому 14 літ вона приїхала до сина і синової і ми її вже знаємо. Ми її часто бачили в церкві і по Службі Божій вона любила заговорити з кожним, і зі знайомими і незнайомими, і зі старшими і з молодшими і з дітворою – для кожного мала добре слово.

Нині ми всі стоїми над домовиною Покійної нашої найстаршої парафіянки, ми всі: син Мирослав і синова Татіяна, і її внуки і правнуки, вже величенькі і

вслухуймося в слова св. Івана Богослова, улюбленого ученика Ісуса Христа, який під впливом Духа Святого чув такі слова з неба: „Напиши – каже Дух Святий – блаженні мертві, вмираючі в Господі. Так нехай відпочинуть по трудах своїх, бо діла їх добрі підуть вслід за ними" (Одкр. 14,13).

Стоячи довкола труни, бачачи як минає людське життя, хоч те життя було довге, застановімся над наведеними словами св. Письма, погляньмо на Блаженну, і на вчинки єї, що не пропадають, а разом з нею переходять у вічність.

Хто ті, що вмирають у Господі? То є ті, що вмирають у вірі, в пам'яті і надії на Бога, що жили так, мов би ходили стало на очах Господа Бога. Блаженство, це нагорода за їхнє земне життя. Від нас самих залежить, чи будемо шукати „жити в Господі" і чи будемо „вмирати в Господі". Хто шукає Бога в житті, знайде його в житті, знайде його і в смерті.

Ми стоїмо довкола домовини багатого чи бідного, старого чи молодого, славного чоловіка чи простенького, що мали на тім світі маєток, славу, достоїнства, красу, знання – нічого з того не заберуть зі собою. Лише одно візьмуть зі собою, то що сказав у видінні до Апостола Івана Господь Бог: „Діла їх підуть вслід за ними". Над цими смерть не має влади.

Так, діла наші, вчинки наші йдуть з нами у вічність. Кожний похорон нехай пригадує нам цю правду: „Діла їх підуть вслід за ними". Всі наші вчинки підуть за нами, щоб стали нам свідками на суді Божому.

Юо таке добре діло? – запитає дехто. Оце, що чоловік зробить з любови до Бога є добрим вчинком, все що зробить з любови до ближнього, що є обрз і подібність Божа, є добрим вчинком, а разом з тим є вічним і ненарушним.

Частину добрих вчинків вираховує сам Господь наш Ісус Христос, як говорить про останний суд: „Прийдіть, благословенні Отця мого, візьміть у спадщину царство, що було приготоване вам від сотворення світу. Бо я був голодним і ви дали мені їсти...

І на інших місцях говорить Господь про добрі вчинки, конечні для спасіння душі, щоб запевнити собі Царство Небесне: Не кожний, хто говорить до мене: Господи, Господи! – ввійде в Царство Небесне, лише той, хто чинить волю Отця мого, що на небі" (Мт. 7,21). Або на іншім місці каже Ісус Христос: Не складайте собі скарбів на землі, де нищить їх міль та іржа, і де підкопують злодії і викрадають. А збирайте собі скарби на небі, бо де скарб твій, там буде і твоє серце" (Мт. 6,19).

Тому супроваджаймо Покійну нашими молитвами, нашими добрими думками, нашими добрими ділами-вчинками. Не тільки нині і завтра, але так як ми співаємо їй „Вічная пам'ять"! То значить, що син Мирослав передає пам'ять про маму, тата своїм дітям, а діти своїм дітям і так буде здіснюватися „Вічная пам'ять"!

Прощається наша померша Марія зі сином Мироном і синовою Татіяною...

*

8.11.1985 – Похорон Петра Татарського

Петро Татарський, нар. 19.11.1921 в Дрогобичі – напевно перебував в Німеччині, а пізніше був в Англії і там брав шлюб в Презбитіріянській церкві і десь в 53-54 приїхав до Мельборну з двома чи трьома дітьми. Пізніше, не знаю коли, розійшовся з жінкою і 6-го лист. 85 р. застрілив його сусід.

Дуже трудне життя. Тепер він переходить своє життя і бачить свої помилки, але це вже запізно. Ми не знаємо чи він мав час сказати: „Боже милостивий, будь

мені грішному” або „Ісусе люблю Тебе понад усе”, або звернутися до Пресв. Богородиці, щоб вставилася за ним перед Ісусом Христом нашим Суддею. Ми його поручаємо Божій доброті, Божому милосердю.

Він звертається до нас з проханням, щоб ми вставлялись за ним перед Ісусом Христом. Щоб ми нашими молитвами, нашими добрими ділами, нашою переміною життя, вставлялися за ним.

Це добре є при нагоді похорону переглянути своє життя, може зробити які постанови бо то йде на рахунок померлого, то він промовляє до нас. Він промовляє до нас, що час йде скоро, час летить! Я прожив 64 роки, так як вчора і передучора! Так збігли ті роки. Як би я мав ще троха часу, то я використав би його дуже добре! А ми маємо час, то користяймо з него. Погляньмо як виглядають наші добрі діла! Як представляється наше родинне життя!

Може забагато перемовок, а може і сварка? То можна оминути і поправити. Вистарчить застановитися як то до того доходить і уникати. Крім того уживати доброти своєї і ще найбільше терпеливости. Життя в подружжі завжди повинно бути йти до кращого. Як представляється моя молитва? Чи я молюся рано і вечір? Чи я приступаю до св. Сповіди бодай 2-3 рази на рік?

Такі і подібні питання поставмо собі коло домовини пок. Петра і ті добрі постанови підуть на рахунок Покійного. Our

Our Peter Tatarskyj would have been celebrating his 64th birthday on the 19th of this month for he was born 19 Nov. 1921 in Drohobyc and his parents, as all parents Wasyl Tatarskyj and Maria nee Hododyska, dreamed a wonderful career for the little child God gave them.

But when he was just 18 the Second Wolrd War began and dragged on foil six years, dragging him out of Ukraine and away from his beloved Drobobyc and away from his loved parents and relations for all time.

After the war he went to England. To go home to Ukraine would have meant to go for persecution and he was looking for freedom.

He migrated to Australia. and was for time in Hamilton. There he married Katheleen and were born to them Michael Robert and Pauline. By then they were here in Melbourne where he took an active part in Ukrainian events and helped in the building of this very beautiful Cathedral. I looked at an old 1965 list of donors and he is among them. He was generous at all times.

Today we are at his funeral because of a very tragic incident that greatly saddens his family and friends.

We are here as Christians who flock to funerals of their friends knowing that they can by their prayers greatly assist their departed friend before God.

"Have pity on me at least you my friends for the hand of the Lord has touched me”, is the plea that the Bible places on the lips of those recently departed.

If Peter were able to speak through me, he would first of all thank each and everyone of you for your helping him in this sad hour, for showing that your love is not based on getting a return, a favour but deep sincere selfless love for a friend, love that does not stop at death's door.

He would surely too plead that you remembered him not just this day, but often in later weeks and months and years. He would ask that his children especially

remembered him, that Michael Robert and Pauline and the grandchildren lead good lives in prayer attended Mass and went to confession and Communion and lived in this world loving God and proving that love of God by loving the others here in the word with them.

Soon we will be taking farewell of Peter and with a kiss of the Cross asking Jesus to remember our sorrow and have mercy on Peter.

At the very end of the service here in the church, as later in the cemetery, in the Ukrainian manner we shall sing “Vichnaia Pamiat”... May he be eternally remembered.

*

22.11.1985 – Похорон Івана Столярчука.

Іван Столярчук народився 25.3.1915 р. в селі Коленко, пов Калуш. В часі війни пішов з дому до Німеччини на роботу і тут, як тільки війна закінчилася оженився 28.6.1945 в Гохстадтен з Марією Маліборською. В 1947 р. прийшла їм дитина Стефанія і вони поїхали до Австралії, зразу жили в Нюпорті а опісля тут, біля церкви Успення Пресв. Богородиці, в Ардір.

Смерть брата нашого Івана зібрала нас разом. Ми повинні собі усвідомити при нагоді кожного похорону, що ми тут на землі не маємо сталого пристановища, сталого місця, а наше стале місце в небі – того ми повинні ціле життя старатися щоб осягнути.

Велика то ласка Божа дожити старости літ, але найбільша ласка Божа закінчити життя доброю смертю, то значить добре приготовитися до смерти, добре висповідатися, запричащатися, отримати св. Тайну Єлеопомазання. Наш брат Іван не мав щастя так приготовитися, але він неначе знав, що так нагло прийде смерть, що треба все бути готовим і тому він часто приходив до св. Сповіди, до св. Причастя, тому можемо бути певні, що Господь буде йому милосердний і він вже почув слова нашого Судді Ісуса христа: „Ти був добрий слуга, увійди в радість Господа свого”.

Нема між нами ні одного, хто міг би сказати, що він буде мати час приготовитися на смерть, тому приклад брата нашого Івана, який приступав часто до св. Сповіди, до св. Причастя є дуже повчаючий і переконуючий, бо не знаємо ні дня, ні години, коли нам прийдеться станути перед Господом Богом. В вівторок, ще ніхто не сподівався, що брат наш Іван має пораховані години, ще можна було його відвідати, або він міг відвідати сусідів чи дочку, а в середу ми вернулися з похорону пок. Анни Пекар, а вже Столярчук помер.

Найперше брат наш Іван прощається з дружиною Марією. Прожили вони обоє 40 літ. Разом працювали, разом молилися, журилися, тішилися, разом виховали Стефцю. Покійний перепрошує, що лишає Марію, а сам відходить скорше, але це не на довго і каже їй „до побачення”. А звертається до своєї Стефці і до свого з’ятя Ярослава: Пам’ятайте про свою маму, відвідуйте її, помагайте прийти до церкви, помагайте їй дещо коло дому, не залишайте її безрадною.

Він прощяється з дочкою Стецьою і з зятем Ярославом, з внуками Андрієм Іваном, що має вже 14 літ, і з Іваном Матеєм, що має вже 8 літ, щоб все пам’ятали його науку, щоб бути добрими дітьми Божими, щоб жити в згоді і любові, щоб бути добрими членами спільноти, щоб молитися, щоб ходити до св. Сповіди і св. Причастя, щоб не забували хто ви? Чиї ви діти?

Прощається брат наш Іван зі своїми сватами.

Прощається зі своїми приятелями і знакомими. Прийшли численні з Нюпорту і

Норт Алтона де він жив перше, прийшли числені з Ардір і він прощається зі всіма, дякує за все гарне і добре, що разом пережили і закликає, щоб дбали про церкву Пресв. Богородиці в Ардір і про катедру, куди він любив ходити і каже, що дуже спасенна є практика часто приходити до Сповіди і до св. Причастя.

*

20.11.1985 – Похорон Анни Пекар.

Покійна Анна Пекар з дому Олійник народилася 30.3.1923 в селі Липиця, Бережанського повіту. Церковний шлюб брала в Австрії з Андрійом Пекаром. До Австралії приїхали. Тут народився їм син Ігор в 1950. Вони зразу поселилися в Ардір при 14 Langley St. і відтоді ми всі їх знаємо, ми їх бачили як вони обидвоє жили в згоді, як вони виховали сина, як вони тяжко працювали, як вони ходили до церкви, як Покійна Анна услуговувала в церкві як старша сестриця і багато більше доброго ви знаєте про Покійну.

Захворіла тяжко дня 14 листопада. Священик о. Василь Іванчо пішов до шпиталя Футскрай, але Покійна Анна не могла вже висповідатися, була непритомна і він дав її розгрішення і уділив св. Тайну Єлеопомазання, що в таких випадках св. Тайну Єлеопомазання уділяється на відпущення гріхів і вона дає силу боротися проти передсмертних спокус. День пізніше, 15.11. Анна Пекар упокоїлася в Бозі, переживши 62 роки.

Нині коли смерть Анни зібрала нас довкола її домовини приходить мені на думку євангельський юнак, що запитав Ісуса Христа: „Учителю, що доброго маю робити, щоб мати життя вічне. Ісус Христос йому відповів: „Коли хочеш увійти до життя вічного, то виконуй заповіді" Мт. 19,16. Ісус Христос дуже часто говорить до нас, що метою нашого земного життя не є земні достатки: „Яка ж користь людині як світ цілий здобуде а душу свою занапастить? Або що дсть людина за душу свою? (Мт. 16,26). На тій основі Церква свята вчить нас від дитинства в катехизмі: „Чоловік створений на те, щоб Бога любив, Йому служив, а по смерти, щоб був спасенний". Вийшовши в світ Апостоли проповідували те саме. Св. Ап. Петро в своїм першім посланні говорить, що наше земне життя є лише дорогою до вічної вітчизни: „Жийте праведно, доки тут перебуваєте на вигнанні" (1Пер. 1,17).

В земнім житті кожний чоловік старається, щоб зробити себе щасливим. Але земля і життя на землі не є так уложені, щоб ми тут на землі могли бути цілом щасливі. Бо вже одна думка, що приходить смерть, готова знищити наше щастя.

Кожний з нас радо скаже: „Хочу спасти свою душу". Але це ще не вистарчає, бо є багато людей, що так кажуть, але інакше поступають. Не так поступала покійна анна. Вона знала, що єї життя на землі то часове, що вона не буде вічно жити тут, що прийде час і треба буде розпрощатися зі землею, з чоловіком, з сином Ігором, зі синовою Анною Сніжаною, з внуками: Матеєм, Ароном, Аляною, тому вона жила побожно, вона тяжко працювала, вона мала час на молитву, на Службу Божу, до Сповіди до св. Причастя, вона працювала для прикраси храму Божого.

Стоячи сьогодні при труні нашої пок. Анни запам'ятаймо собі слова, що їх до нас говорить Господь Бог, а заразом пок. Анна: „Коли хочеш увійти в життя, виконуй заповіди. Бо яка користь людині, як цілий світ здобуде, а душу свою занапастить? Або що дасть людина взамін за душу свою". І слова „Спаси душу

свою". Нехай будуть нам програмою життя. Пригадуймо собі їх щодня рано, як встаємо, пам'ятаймо їх при кожній нашій праці, повтаряймо собі їх зокрема в часі спокус і вони додадуть нам сили щоб ми ішли дорогою праведности.

Прощається пок. Анна зі своєю родиною, зі всіма нами. І в цій хвилині прощання я ужию слів Ісуса Христа на Тайній Вечері, як він прощався з Апостолами: „Я йди до Отця мого, і мене вже не побачите... Багато мешкань в домі мого Отця, я йду приготовити місце для Вас". (Ів. 14,2). І наша померша Анна прощається з нами і каже: „Іду до Отця, мого небесного, тому нехай не сумують серця Ваші".

Вона прощається зі своїм мужом Андрієм і дякує йому за те що спільно пережили тих тридцять кілька літ, за ту любов за ту журбу. Прощається зі сином Ігором і синовою Анною Сніжаною і повтаряє ще раз ті поучення, щоб Ви були добрі, щоб Ви жили в згоді і любові, щоб Ви молилися, щоб Ви ходили до церкви, до Сповіди, до св. Причастя, щоб Ви виховували своїх дітей: Матея андрія, Арона луку, Аляну Христину, яких вона так любила. Пращається зі своїми сватами Іваном і Марією, а вкінці пращається зі всіма нами і просить щоб ми дбали про церкву в Ардір.

*

2.1.1986 – Похорон Зенона Познанський

Сьогодні смерть брата нашого Зенона Познанського зібрала нас разом, щоб помолитися за спокій його душі, щоб часто згадувати його між помершими, щоб застановитися над життям, над смертю, щоб застановитися над собою.

Зенон Познанський, народився 17.11.1913 р. в Чорткові, став членом Братства 3.2.1953 р. З розмов з ним я пригадую собі, що він ходив до ґімназії в Станіславові, бо ми говорили про спільних товаришів. Був дуже коректний у відношенні до релігії, ходив до церкви, виконував свої обов'язки релігійні і фінансові у відношенні до Церкви. Коли вопинився в шпиталі я прийшов його відвідати. Він троха блудив, але коли я йому запропонував Сповідь, він сказав, що сам прийде до Сповіди, що не хоче мене трудити. Але вже не прийшов і дня 24-го грудня упокоївся в Бозі.

Св. Ап. Павло, що в своїй апостольській праці перейшов багато тисяч кільометрів своїми ногами, голосячи добру вістку, тобто євангеліє, про прихід Спасителя, про відкуплення, про науку Ісуса Христа, про Новий Завіт, про ласку Божу, та про ріжні заключення, які випливають з тої науки.

І щоб потішити віруючих у Христа в їх смутку, писав до Християн усіх Церков посляння. Словами тих Послань говорить і нині до всіх нас, що стоїмо довкола домовини пок. Зенона, брата нашого.

В листі до Солунян, глава 4, Ап. Павло каже: „Не хочу, щоб ви не знали про долю померлих, щоб ви не сумували, як ті (погани) що не мають надії. Бо якщо ми віруємо, що Ісус Христос умер і воскрес, то так і Бог померлих в Ісусі приведе до воскресення... Бо сам Господь при голосі Архангела і при сурмі Божій зійде з неба і померлі в Христі воскреснуть перше. А потім разом з ними і ми будемо схоплені на облаках, на зустріч Господню і так завжди з Господом будем".

Ось це слова Апостола Павла, що був на численних похоронах і бачив як нераз дуже оплакували християни своїх померших. А на іншім місці в листі до Коринтян (1 Кор. 15,58), каже: „Отож, мої любі браття, будьте тверді, непохитні,

визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд Ваш в Господі не марний".

Св. Павло говорить до нас, щоб ми повсякчасно служили Богові, прославляли його молитвою і нашим життям. Щоб ми любили ближнього свого, щоб ми жили так як заповіди Божі нас вчать.

Може журимося братом нашим Зеноном, то треба молитися про нього і то не тільки нині але завши треба додати його ім'я, коли молимося за всіх і вся. Треба робити діла милосердя в наміренні пок. Зенона. Коли б ті дні ми зауважили, що в нашім життщось не в порядку, щось треба направити і ми це зробили, то є заслуга пок. брата нашого Зенона. Пам'ятаймо, що всім нам треба станути перед нашим Спасителем Ісусом Христом, треба буде нам здати рахунок.

Покійний прощається з нами і каже, як ми будемо співати в останнім прощанні: „Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мене в день судний. Ось бо розлучаємося. Воістину, марність все людське". Амінь.

Seventy two years have passed since in 1913 on the seventh of November was born in Czortkiw Ukraine Zenon Poznanskyj.

I presume, rather confidently, that his pious parents had him baptized and named Zenon because the feast of that great Martyr was close to the day of his birth.

Little did they know that a terrible war would tear their world apart and their little babe find himself at the age of 37 in distant Australia away from his friends and relations.

True here he did find new and good friends. He was glad that here in Melbourne where he resided we erected a fine Cathedral and he donated some of his hard earned money to help the building of this same Cathedral of SS. Peter & Paul. He was a member of the Ukrainian Association in Victoria and rejoiced in the friends he here found in Australia.

I would like here to pay a special tribute to his Australian friends add especially to those who though they could not speak Ukrainian or understand it spoke to and understood and were loyal and most kind to Zenon. He would want through me to thank you all today for all you ever did to make his life in this new and at times to him strange land really enjoyable and happy.

We can all still help him and be loyal and good to him by remembering him in our prayers. And in a special way he does need such help for who else is there that knows and cares for him?

Jesus is very pleased when our love for our neighbour goes out to those who are dead and to those whom we do not any longer see or hear and who often so much depend on the prayerful help we all can give. So please have a place in your daily prayers for Zenon our departed brother in Christ.

*

3.1.1986 – Похорон Ольги Конюшко.

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Слава Ісусу Христу!
Дорогі Браття і Сестри!
Жалібна родино...

Знова смерть нашої найстаршої парафіянки, сестри нашої Ольги Конюшко зібрала нас і ми прийшли разом помолитися за неї, щоб Господь Бог наш Ісус Христос, наш Спаситель, але наш Суддя був милосердний для неї, щоб вона почула ті слова: „Ти була добра на землі, ходи, для тебе приготоване вічне царство в небі". Того ми всі собі бажаємо, за то молимося для наших померших.

Такий похорон є заразом доброю нагодою переглянути своє життя, переглянути свої справи. Коли то є зроблене тому, що я дивлюся на помершу особу і вона наче говорить, що всьо то є марнота, я іду перед Ісуса Христа, мойого суддю, то ж моліться про мене. Тоді та спасенна думка, та постанова іде на рахунок померлої.

Ольга Конюшко нар. 25.7.1891 в Кориці. Вийшла заміж за священика. Мали одного сина Зенона. В 1965 році її син Зенон спровадив до Австралії, до Мельборну і вона своїм життям була прикрасою мельборнської парафії. Коли я прийшов до родини Конюшко то відчувалося, що найважніша особа була Мама Ольга Конюшко. Померла на 95 році життя.

Перед нами стоїть подвійне вічне життя: або вічно щасливе, що його осягають праведники, життя вічне в небі – або вічно нещасливе, що очікує грішників в пеклі. Цю правду дуже ясно проголосив Ісус Христос у науці про останній суд. Треба, щоб ми знали її напам'ять, тому наведу точно слова Євангелії: «Коли ж прийде Син Чоловічий у своїй славі і всі Ангели з Ним, тоді засяде Він на своїм престолі. І перед Ним зберуться всі народи, і Він відділить їх один від одного, як вівчар відділює вівці від козлів. І поставить вівці праворуч себе, а козлів - ліворуч. Тоді скаже Цар тим, що праворуч Його: „Прийдіть, благословенні Мого Отця, посядьте Царство, приготоване вам від створення світу". Тоді скаже й отим, що ліворуч: „Ідіть від Мене, прокляті, у вічний огонь, що приготований дияволові та його посланцям" (Мт. 25, 31-41)

Цю правду про вічне життя навчає Ісус Христос на багатьох місцях Євангелія, а прямо зображає її в притчі про багача і Лазаря, де говориться, як душу померлого Лазаря занесли ангели в лоно Аврама, а душа грішного багача дісталася в пекло.

Вся основа Христової науки є заложена на вічнім житті. Коли б цього не було, прихід Ісуса Христа на землю, його наука, його страсті й смерть, були б непотрібні; не була б потрібна ані Церква. Отже віруючому чоловікові нема потреби наводити дальших доказів існування вічности. Віруюча людина лише тішиться із щастя вічного життя.

Правда, в житті стрінетесь з людьми, що не звертають уваги на вічне життя, або його' не замічають, або про нього не хочуть чути, або в нього не вірують. Нині вкажемо на три групи людей, що їх ми згадали:

Перша група людей, що не звертають уваги на вічне життя, його в життєвім змагу не замічають. Вистачає мала невигода, нещастя і вони опам'ятовуються. Дальша група не хоче чути про вічне, нещасне життя. Про вічне щасливе життя радо слухають, ніколи його не поборюють. Люди заперечують пекло, віками доказують, що воно не існує, але взагалі не боряться проти Царства Небесного. Найважніша, але і найменша група тих, що дочасно не вірять у вічне життя. Говорю з розмислом, що „дочасно", бо не знаю, чи взагалі є хоч одиниці, щоб з переконання і завжди заперечували існування вічности.

Року 1883 до Парижа приїхав священик Іван Боско, тепер уже святий у Церкві. Вже тоді ходила про нього поголоска, що він провадить святе життя і творить чуда. Багато людей хотіло з ним розмовляти; зголосивсь і один 81-річний чоловік.

Але мусів чекати три години в передсінку, доки черга не прийшла і на нього. Вкінці дочекався. „Я невіруючий - зачав, - і не вірю в чуда, що поширюють люди про вас". „А були ви завжди невіруючим? - запитав Іван Боско. „Ні, але як я підріс, зачав я роздумувати над тим, звідки походить релігія й зачав я жити як філософ", відповів старець. - Вони довго розмовляли про будуче життя, а на кінці святий Іван Боско сказав старцеві: „Ви скоро будете лежати на смертнім ліжку, і маєте до вибору: або розплинетесь в ніщо, „якщо ваша правда, або будете вічно мучитись, якщо по моїй стороні правда". Старець задумався. „Сумні перспективи будучого; буду ще над цим думати". Наступного дня прийшов знову до Святого: „Я вже не безвірник, надіюсь, що вмру в присутності католицького священика". Подав Святому свою візітівку, і на ній Іван Боско прочитав ім'я: „Віктор Гюґо", той славний Гюґо, що написав Собор Паризької Богоматері.

Навмисне вибрав я славного письменника, що про існування вічного життя переконався у два роки перед смертю. Але його приятелі не допустили до нього священика. Покликаний священик міг йому дати розрішення лише з балкону сусіднього дому.

Ми не лише віримо в вічне життя, але й хочемо його осягнути. Наша мета, видіти Того, на Кого ми в житті надіялись, і Хто обіцяв нам вічне життя як нагороду: „Гаразд, слуго добрий і вірний, увійди в радість Господа свого". (Мт. 25, 23).

Нині прощається наша стеренька сестра зі своєю родиною: Зі сином Зеноном, з невісткою Любою, зі своїми внуками: Юрій, Зенон, Олег, Вадим, з їх жінками і з правнуками. Прощається з своєю церквою, з парафіянами, з мешканцями Нюпорту і каже так будемо співати: Я до Господа Бога, судді мого, іду. Отож Вас благаюь моліться за мене, щоб Спаситель був милостивий для мене в день судний. Амінь.

*

9.1.1986 – Похорон Михайла Калинюка – літ 38.

Христос Раждається!
Дорогі Браття і Сестри!
Дорога жалібна родино.

Дорогі Браття і Сестри, що так численно зібралися, щоб віддати останню прислугу померлому Михайлові. Але може я кажу недокладно „останню прислугу" бо це було б не по християнськи „віддати останню прислугу", тобто прийти на похорон, помолитися, взяти участь у Службі Божій, по можности приступити до св. Причастя, піти на цвинтар, потішити родину, зложити співчуття і вже зроблена остання прислуга. Ні це не так. Ми співаємо і кажемо помершому, що ми будемо пам'ятати вічно, кажемо: „Вічная пам'ять"! То значить, що не тільки сьогодні, але також завтра і позавтру і довго будемо пам'ятати про Михайла. А родина буде молитися разом кожного дня, що дригий день, два три рази на тиждень. Ча від часу, головно у Великім Пості, будемо разом молитися за него і за других померлих. Родина і знайомі будуть робити діла милосердя в наміренні померлого Михайла а він перед Господом Богом буде вставлятися за своєю родиною, за жінкою Марією, за дітьми: Танею Марією, за Фіоною і за Михасем, за своїм татом і мамою, за всіма знайомими і тими що моляться за ним.

Михайло Калинюк народився 21.11.1947 в Галендорфі в Німеччині, як чотиролітний хлопчина приїхав разом з родичами до Австралії і замешкав в Мельборні на Футскраю.

Оженився 17.5.1969 р. з доброю Марією Павліш. Була гарна родина. Бог благословив їх дітьми – троє дітей: Таня Марія – в 1970 р., Фіона Джейн в 73 р., і Михась Адам в 76 р. Гарна родина – перед ними усміхалося гарне життя. Аж тут несподівано Михайло помер 3-го січня 1986 р. – така воля Божа. Ми питаємо чому? Чому в такий спосіб? Навіть не попращався з родиною. Ми могли б подумати собі, що ліпше було, щоб хтось, що вже довгі роки жиє і вже старий і хотів би вмерти, щоб замість нього вмер – а то ні – в 38 роках Господь Бог кличе його до себе.

Ми тепер є в Різдвяному часі. Празнуємо радісне народження Ісуса Христа. Згадуємо пастухів, що пішли до печери і поклонилися Ісусові, згадуємо трьох мудреців зі Сходу, що принесли дари: золото, миро і кадило і згадуємо царя Ірода, що довідався від трьох мудреців про народження Ісуса і розпитав їх докладно коли це сталося і, коли вони не вернулися, він казав вирізати всіх немовлят до двох літ. Кілько їх було, чи 20 чи 200 ми не знаємо, але є мученики за Христа, маленькі невинні діти.

Ісус Христос мав 33 роки коли приніс себе за нас.

Є багато речей для нас незрозумілих і ми з тим мусимо жити.

Покійний Михайло прощається з нами і каже, як ми будемо співати: „Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене в день судний... Прийдіть отже всі, що любите мене і пращайте, бо вже більше з вами не буду ходити, ані розмовляти, бо до Судді відходжу... прошу усіх, благаю: моліться безперестанно за мене Христу Богові, щоб за гріхи мої Він був милосердний, щоб оселив мене там де є світло життя”.

Але ще є Мати Божа і Мати наша і ми звертаємося до неї: „Спаси тих, що надіються на Тебе, Мати незаходячого сонця, Богородительно, благаємо, умоли твоїми молитвами преблагого Бога, щоб упокоїв померлого Михайла де спочивають духи праведних, яви його наслідником божественних благ в оселях праведних, на памжять вічну”.

Покійний Михайло прощається з нами. Найперше прощається з дружиною Марією. Перепрошує що так несподівано відходить, що не мав змоги попрощатися з нею, не мав змоги сказати останних заряджень. Але він каже, що він з неба буде помагати їй, що буде все вставлятися перед Господом Богом за неї і за дітей. Просить дружину Марію щоб вона виховувала дітей на добрих Божих дітей і на добрих дітей Калинюків.

Він звертається до дітей, до Тані, що вже має 15 літ до Фіони, що вже має 13 літ і до Михася, що вже має 10 літ і пригадує їм, щоб ви слухали маму, бо так каже Господь Бог,: Шануйте свою маму, а буде Вам добре і довго будете жити на землі. Шанувати то значить любити, слухати і помагати мамі – тепер ще більше як було дотепер, тепер мама сама, про все мусить подбати, все мусить зробити а ви діточки мусите помагати. Тепер Ваше завдання є ходити до школи і вчитися, на то звертайте дуже увагу. Моліться про тата, слухайте маму, помагайте мамі і
добре вчіться в школі, щоб ви були добрі діти Божі, добрі діти для своєї мами і
добрі українські діти.

Він прощається зі своїм батьком і мамою, що дали йому життя, що його виховали, що його любили. Він каже, що він так само виховував своїх дітей і тепер з неба буде ними опікуватися, але якщо можуть щось помогти, то просить щоб помагали.

Він прощається з батьками Павлішами і дякує їм що вони так гарно виховали йому дружину Марію, на яку він може лишити родину, дітей.

Він прощається з братом Миколою і братовою Ольгою, зі всіма знайомими, зі всіма парафіянами. Може хтось йому дещо зробив, що тепер має на совісті, але він прощає всім і все і каже, що ви ніколи нічого злого йому не зробили, а за це він просить, щоб ви йому простили і ми кажемо всі: „Дорогий Михайле, Ти на нічого злого не зробив, ми всі Тебе знаємо як доброго мужа, як доброго батька, як доброго сина, як доброго парафіянина, як доброго знайомого і молимося, щоб Господь наш Ісус Христос прийняв Тебе дп свого царства. Амінь.

Вже є звичай, що йде таца на Служби Божі за душу покійного.

*

26.2.1986 – Похорон Василя Ходинь (Hodinij)

Василь Ходинь, нар. 23.8.1930 р. в Діброві, Босня, Югославія, походив з численної родини (всіх шестеро дітей). Батьки його були Іван і Анна Боднар. Маємо записано, що 6.9.1961 оженився зі Стефанією Тесля. Бог дав їм четверо дітей: Марію, Івана, Любомира і Миколу. Зразу мешкали на Бродмедовсі а вже недовго перейшли на Таламарін і це була остання стація для Брата нашого Василя, якого Бог покликав до себе в неділю, 23.2.1986 р. – проживши 56 літ.

Св. Павло в часі своїх подорожей часто стрічав похорони і поган і своїх вірних християн. Щоб вияснити яка є різниця між поганами а християнами, він порушував ту справу в своїх листах. Погани, які не знають науки Ісуса Христа, не знають нічого про Ісуса Христа, уважали, що смерть то кінець всього, то так само як кінь чи корова, як відійшла то все скінчене.

Тому св. Павло в листі до Солунян, як ви чули, пише: „Браття, не хочу, щоб ви не знали про померлих, щоб ви не сумували, як це діється у поган, що не мають надії. Бо якщо ми (християни) віруємо, що Ісус умер і воскрес то так і Бог померлих в Ісусі приведе з Ним”.

І тут покликається на спеціяльне об’явлення від Ісуса Христа: „Бо це вам кажемо словом Господнім: „Бо сам Господь з повеління (Божого) при голосі Архангела і при сурмі Божій зійде з неба і померлі в Христі воскреснуть перше... і разом з ним будемо схоплені на облаках, на зустріч Господню... і так завжди з Господом будемо”.

Ось чули ми слова св. Ап. Павла в листі до Солунян, а в листі до Коринтян він каже: „Отож, мої любі Браття, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш о Господі не марний”.

„Бо знаємо, що коли наше земне житло розпадеться (то є наше тіло), то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворений (то є наша душа)... Всім нам треба з’явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був в тілі (тобто за життя), чи добре, чи зле”. (5,10).

Покійний Василь був добрий чоловік, був охрещений, знав свою віру і практикував єї, ходив до церкви, бо вірив в слова Ісуса христа: „Хто слухає слова мого, і вірує пославшому мене, має життя вічне, і на суд не прийде, а перейде від смерти в життя” (Ів. 5,25). Він знав слова Ісуса Христа: „Хто буде їсти моє Тіло о пити мою Кров, має життя вічне і я воскрешу його останього дня”.

Він тяжко працював і дбав про свою родину, робив добрі діла, помагав другим, він спровадив, щось 8 осіб до Австралії і пішов до Господа Бога по нагороду.

Може йому щось не достає, тому він просить нас: „Моліться за мене, щоб Спас милостивий, був для мене в день судний... бо до Судді відходжу, де немає протекції, бо слуга і пан разом предстоять, де цар і воїн, де багатий і вбогий на рівні будуть суджені. Бо кожний там за свої вчинки прославиться або повстидається. То ж прошу всіх і благаю: моліться безперестанно за мене Христу Богові, щоб за гріхи мої я не був зведений на місце муки, але щоб оселив мене там, де є світло життя вічного".

Прощається наш брат Василь з жінкою Стефанією і дуже єї перепрошує, що він перший відходить і лишає єї ще з малими дітьми, але хай вона пам'ятає, що над нею є Господь Бог, який про всіх пам'ятає, а головно про тих, що його потребують. Василь каже, що завжди буде вставлятися перед Господом Богом за Стефкою за Марусею, Івасьом, Любомиром і Микольцьом.

Він прощається з дітьми і пригадує Марусі, Івасеві, Любомирові і Микольцьові ті всі науки, які він все їм давав: Щоб ви були добрі Божі діти, щоб ви молилися, щоб ви слухали мами, щоб ви вчилися, щоб були добрі одно до одного, щоб ви ходили до української Церкви і до школи, а надівсе, щоб ви слухали і помагали мамі.

Він прощається з братами і сетрами Стефаном, Владком, Ольгою і Марією Катериною, зі своїми кревними і сусідами і знайомими, які так гарно занялися...

*

18.3.1986 – Похорон Марії Романів – померла 14.3.1986.

Дорогі в Христі Браття і Сестри
Жалібна Родино: Дорогий Ілля
Дорогий Стефане і Надю, Дорогий Петрусю і Терезку
Дорога Паулю, Дорогий Євгене Гавришко!

Марія Романів з дому Прибіл, нар. 27.5.1927 в Unterheim, Чехословачені, їх вигнали і вони знайшлися в Німеччині. В 1948 році Ілля Романів і Гавришко Іван рівночасно взяли дві сестрі Марію і Паулю. Господь Бог дав їм сина Стефана в 1955 р.

В книзі Діянь Апостольських описана смерть св. первомученика Стефана. Його вивели поза мури міста Єрусалиму, щоб укаменувати. Вмираючи, Стефан підняв руку до неба і молився: „Господи Ісусе, прийми дух мій". Ті молитву відмовляли по св. Стефанові св. мученики, ісповідники, пустиножителі, коли умираючи вимовляли ті слова і скріплювали ту правду, що душа людська є безсмертна, що живе вічно.

Свою безсмертну душу передала в руки свого Творця і наша Марія, а ми, в похоронних молитвах просимо Бога, щоб прийняв душу померщої „де немає болізні, ні печалі, ні зітхання, але життя безконечне".

Людська душа є безсмертна, то значить вона не вмирає з тілом, але дальше живе в другім світі, але без тіла, а при кінці світу вона злучиться зі своїм тілом, але вже прославленим.

Про безсмертність душі навчає Ісус Христос, навчає нас Старий Завіт і Новий Завіт і навчає нас св. Церква.

При нагоді смерти ми хочемо пригадати, що доброго зробила пок. Марія. Ми не будемо говорити як багато доброго зробила покійна для свого мужа, як багато зробила покійна для свого сина, для своєї сестри Паулі, для своїх кревних, для своїх сусідів, для бідних і ми могли б вичислювати ще довго. Як багато доброго зробила для себе молитвою, Службою Божою, захованням Заповідей Божих.

Але я хочу згадати як багато вона зробила, що позволяла в себе на толоку, бодай два три рази на рік. То як помножимо через 25 літ то буде 75 раз толоку позволяла в своїй хаті де приходили 5-6 осіб і один, або два з часом три вечорі, до пізної ночі. Там пакувалися календарі, різдвяні і великодні листи і різні листи до вірних.

Комусь приходить може на гадку: Коли вона була така добра, так багато добра робила, то чому ж Господь Бог не дав їй вийти з цеї операції? Ми того не розуміємо, нам лишається сказати: Бог дав, Бог взяв. Хай ім'я Його буде благословенне. Ми можемо собі подумати, що Ісус Христос, Син Бога живого висів на хресті, а під хрестом стояла його мати – Мати Божа і мати наша.

Ми співчуваємо мужові Ількові – ми співчуваємо синові Стефанові і синовій Наді, ми співчуваємо сестрі Паулі – і обіцяємо молитися про неї.

*

17.2.1986 – Похорон Казимира Драґон.

Во ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Слаава Ісусу Христу!
Дорогі в Христі Браття і Сестри
Дорога жалібна родино...

Казимир Драґон нар. 7.4.1923 в селі Терло, Перемиського пов. Оженився з Марцелею Петрушкою зараз по війні і приїхав до Австралії один з перших. Маю записане, що родина Драґонів стала членом Братства вже 24.1.1951. Бог дав їм три доні: Гелену, Анну і Надію, вони вже одружилися і мають своїх дітей, тобто внуків.

Сьогодні його смерть зібрала нас, щоб помолитися про нього, щоб застановитися над собою, щоб зробити якісь постанови, щоб провадити життя правдиве, християнське.

Св. Павло голосячи Боже слово, нераз на своїх дорогах стрічався з похоронами і бачив як у смутку і плачі переживали смерть своїх найближчих, як прощалисл із своїми покійними, подібно як і ця родина, як дружина Марцеля, як дочки: Гелєна, Анна, Надя, як зяті, як внуки.

І щоб потішити віруючих у Христа в їх смутку, писав до Християн усіх церков листи-послання. Словами з листів св. Павла і я нині промовляю до Вас, що стоїте тут в церкві: „Не хочемо брати – пише св. Ап. Павло до Солунян – залишити вас у незнані щодо померлих, щоб ви не сумували, як інші, (як погани) що не мають віри ні надії. Бо коли ми віримо, що Ісус умер і воскрес, то ж так і тих, що уснулив
Ісусі, Бог приведе з ним... Бо сам Господь на даний знак, на голос Архангела та при сурмі Божій, зійде з неба і найперше воскреснуть ті що вмерли у Христі..." (1 Сол. 4,13-18).

Ми журимось долею помершого Казимира. Але він був віруючий, він що шість чи більше місяців сповідався і причащався то значить прийняв Ісуса до свойого серця, він молився, а потім несподівано прийшлось йому стати перед Ісусом Христом. Всі ті добрі думки ваші, всі ті постанови ваші зроблені нині при тілі Казимира, Ісус Христос візьме йому в заслугу, але, щоб вони були діючі.

Може покійний Казимир має якісь залеглости то ми можемо помогти йому добрими думками, постановами направити наше життя, нашими молитвами нині і завтра і позавтру і так все доки будемо жити і пам'ять про него ми повинні передати нашим внукам.

Він пращається зі своєю дружиною Марцельою і перепрошує її, що він перший відходить, але лишає її з Богом, під Божою опікою, і заявляє їй, що перед Господом Богом буде завжди вставлятися за нею, він лишає її під опікою дочок Гелєни, Анни і Надії і їхніх чоловіків і їхніх дітей, себто внуків.

Він прощається зі своїми дочками: Гелєною, Анною і Надією і зі своїми зятями. Пригадує їм ті науки які їм він давав ще з малку, щоб вони були добрі Божі діти, щоб вони пам'ятали, що без Бога ані до порога, щоб ходили до церкви, до сповіди, щоб своїх дітей виховували на добрих дітей Божих і на добрих членів нашої української парафії.

таца: п. Бутренко Василь

*

30.4.1986 – Похорон Василя Фокшана.
Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Слава Ісусу Христу!
Жалібна Родино – тефо
Дорогі Браття і Сестри

Для мене смерть Василя Фокшана була несподіванкою. Я відвідував його кілька разів в шпиталі як він мав операцію, тобто перед операцією і по операції. Він завжди сповідався і причащався. Останій раз я відвідав його при кінці березня і знова він приступив до св. Тайни Сповіді і св. Причастя і я з ним розпрощався, бо я мав супровадити Патріярха Мирослава Івана Любачівського. Я вернувся в п'ятницю 25-го квітня і в понеділок рано відвідав одного хворого, прийшов до дому і кажуть, що Василь Фокшан упокоївся в Бозі. Хай з Богом спочиває!

Це пригадує мені подію з воскресенням Лазаря, що ми якраз в суботу обходили пам'ятку-Лазарева Субота. Лазар і його дві сестрі Марта і Марія жили у Витанії, близько Єрусалиму. Вони всі троє прийняли науку Ісуса Христа і Ісус як ішов до Єрусалиму то там затримувався разом з Апостолами.

Це було вже третього року навчання Ісуса Христа, вже було близько свята жидівської пасхи, як повідомили Ісуса, що Лазар тяжко хворий, щоб він прийшов. А Ісус відповів: „Не на смерть ця хороба, а на Божу славу – щоб Син Божий прославився нею." І перебув Ісус на тому місці кілька днів, а відтак пішов до Витанії.

Тимчасом Лазар помер і вже чотири дні лежав в гробі, коли Ісус Христос прийшов до Витанії.

Між тим, до сестер Марії і Марти приходило багато знакомих і рідні, щоб їх

розважити. На знак смутку сестри сиділи в хаті. Але почувши, що в село приходить Ісус, Марта поспішно встала і побігла Йому назустріч. Побачивши Ісуса, закликала: „Господи, коли б Ти був тут, то не вмер би був брат мій". Слова ці значили не дорікання, але довір'я, її віру, бо вона зразу додала: „Та й тепер, знаю я, що чого тільки в Бога попросиш, то дасть Тобі Бог". І тут зачалась велика розмова між Христом і Мартою. Ісус відповів: „Воскресне твій брат". – „Знаю, що він воскресне у воскресіння останнього дня" - відповіла Марта. Тоді промовив до неї Ісус: „Я воскресіння і життя. Хто вірус в Мене, хоч і вмре, буде жити. І кожен, хто живе та вірує в Мене, - не вмре повіки. Чи віриш цьому?" Тоді Марта відповіла: „Так, Господи! Я вірю, що Ти Христос, Син Божий, що має прийти у світ". Слова Ісуса наповнили її світлом і надією. Вона побігла за сестрою: „Вчитель тут, і Він кличе тебе" - сказала. А та, як вчула, поквапно встала, побігла і в риданні впала до ніг Христа. І пише Євангеліє, що Ісус, як побачив, що плаче вона, і плачуть юдеї, що з нею прийшли, розжалобився і Йому покотились сльози з очей. А люди зашептали: „Дивись, як любив він його!" А хтось додав: „Чи не міг же зробити Оцей;, що очі сліпому відкрив, щоб і цей не помер?" А Ісус сказав до Марії: „Де ж ви його поклали?"

Ісуса повели за село, на гріб Лазаря. Була то печера, привалена каменем. „Відваль камінь" – сказав Ісус. А як відкрили гріб, Марта сказала: „Уже Господи чути, - бо вже чотири дні він у гробі". Тоді Ісус сказав до неї: „Чи я тобі не сказав, що як будеш вірувати, славу Божу побачиш?" І Ісус звів очі до неба, віддаючи хвалу Отцю небесному, а потім сильним голосом закликав: „Лазарю, вийде сюди!". І відразу вийшов з гробу Лазар, що був помер. І багато з Юдеї, що посходилося до сестер та бачили те, увірували в Ісуса.

Василь Фокшан народився 11-го листопада 1913 р. в Стецевій, пов. Снятин, коло Коломиї. Родичі його Іван і Марія Микуляк. Чи думали його родичі, що їхній Василько відіграє важну ролю в українському житті в Австралії? Він оженився зі Стефанією, дочкою родини Михайла Фокшана в 1945 р. В 1949 р. ціла родина приїхала до Австралії. Він був троха подібний до Лазарє. Це був дуже гостинний дім. Він любив помагати потребуючим не тільки тим, що жили в Ґленрою, але він хто до нього звертався, а деколи то навіть так, щоб я не знав. Всьо то, то є добрі діла, то є дуже добрі діла любови ближнього.

Засмучена родино! Браття і Сестри в Христі! Наука про воскресення є нам потіхою головно тоді, як вмирають нам особи близькі. Смерть розлучає нас від них лише на час, бо скорше чи пізніше і наші тіла спочинуть у гробі. Але у вічності знову стрінемось, а останього дня злучаться наші душі з тілами. Маймо завжди на пам'яті, що наші тіла воскреснуть, і так, як душа, одержать вічну нагороду. Ніколи не забудьмо слів Господа нашого Ісуса Христа, що сказав до Марти: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене, хоч і вмер, буде жити. І кожен хто живе та вірує в мене, не вмре повіки".

Є звичай у нас прощатися. Це гарний звичай, як пращаємося здорові, чи навіть в шпиталі. Але тут, на похороні не прощаємося на завше, а тільки кажемо „до побачення", на короткий час. Прощається він з дружиною Стефою, що пережив з нею 41 літ. Він дякує Вам Стефаніє за ті всі гарні часи, і перепрошує, якщо було щось недоброго. Він перепрошує Вас, що Господь Бог покликав його перше, але така воля Божа, Ви з вірою в Бога, в Його доброту, якось будете давати собі раду. Він прощається зі сестрою. Він прощається з вірними нашої парафії зі всіма українцями не тільки в Мельборні, але також в цілій Австралії, бо він був одним з найбільш відомих українців.

Всім нам лишаються слова нашого Божественного Спасителя, які він сказав до Марти: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене, хоч і вмер, буде жити. І кожен хто живе та вірує в мене, не вмре повіки. Амінь.

Прошу щоб перейшли з тацою на Службі Божі за пок. Василя Фокшана.

*

16.5.1986 – Похорон Марії Соловій.

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Дорогі в Христі Браття і Сестри
Дорогі Діти
Дорога засмучена родино!

Читаємо у св. Євангелії, що Господь наш Ісус Христос, одного разу, поблизу капернауму, на березі Ґенезаретського озера навча. Тоді, може в другім році публичного навчання, було вже багато людей, що слухали Його і жили після науки Його. Аж тут приходить Яір, голова синаґоґи жидівської, знаний в тій околиці як добрий чоловік і просить Ісуса: „Дочка моя 12 літня при смерті. Прийди і поклади на неї руки, щоб видужала". Ісус перервав науку і пішов за Яірем, а за ним його учні і народ. Але вже на зустріч біг слуга Яіра, і плачучи казав: „Не труди учителя, бо дочка твоя померла". Але Ісус сказав до Яіра: „Не бійся, тільки віруй, бо дочка твоя спить".

І ми прийшли до храму Божого, в якому стоїть труна з покійною Марією, і сум обгортає серця родини і приятелів і всіх нас, як обгортав серце Яіра. І в цьому смутку, ми всі шукаємо потішення в людей, це є добре, це є щось і плачу, але наслідуймо Яіра й потішмося подією, що сталась в домі Яіра й тією великою наукою, що її подав нам Ісус Христос, бо Він то робив для людей тодішних і Він говорить до нас словами св. Євангелії.

Приходячи до хати Яіра, Ісус вже здалека почув плач народу і каже: „Не плачте, дівчина не померла, але спить". Але всі, що були там, знали що вона померла, і зачали насміхатися з Ісуса.

Ісус Христос взявши батька і матір і трьох Апостолів – Петра, Якова і Івана, вступив до кімнати, де лежала дівчина. Взяв дівчину за руку, та сказав до неї: „Дівчино, кажу тобі, встань". І в туж мить дівча встало, й почало ходити. І зжахнулися всі і тішилися і розповідали всім про чудо Ісуса Христа.

Господь наш Ісус Христос назвав смерть дочки Яіра сном: „Вона не вмерла, але спить". Подібно рік пізнійше сказав про померлого Лазарє: „Друг наш Лазар заснув – та піду розбудити його". Він уважає, що смерть, це сон, для нас довгий а для Господа Бога, це хвиля. Настане день коли Господь Бог пробудить всіх померлих і Марію нашу сестру до життя вічного, як пробудив дочку Яіра і Лазаря і кожного хто вмирає.

Якраз тепер обходимо празник Воскресення і співаємо: „Христос Воскрес із мертви, смертю смерть подолав і тим що в гробах життя дарував".

Як Христос воскрес, а він був правдивий Бог і правдивий чоловік, так само і ми воскреснемо до життя вічного. Зразу тільки душя прийме нагороду а потім тіло при загальнім воскресенню. Каже Ісус Христос в св. Ап. Івана: „Направду, направду, кажу вам, надходить час, коли померлі вчують голос Сина Божого, а

вчувши – оживуть. І вийдуть ті що добро чинили на воскресення життя, а ті що зло, на воскресення суду" Ів. 5,28.

Наша сестра Марія, що тут лежить не померла, а душа її вже станула перед Господом Богом і вже почула присуд: „Ти була добра на тім світі, Ти помагала потребуючим, ти була доброю дружиною, доброю мамою, ти терпеливо переносила свої недуги, увійди в радість Господа свого". Та ми собі узвляємо, бо знаємо життя сестри нашої Марії, знаємо доброту і милосердя Господа Бога.

Марія Соловій з дому Литваненко народилася 9.2.1926, її родичі Петро і Євхемія, мешканці Лозової, обл. Харків, мусіли вислати 16 літню дівчинку до Німеччини на працю. В 1945 р. повінчалася з Дмитром Соловієм і в 1949 р. приїхали до Австралії. В 1950 р. захворіла на цукрицю і на легені. Це була дуже тяжка комбінація, бо то що добре для легенів, то шкідливе для цукриці. Покійна без перестанку була в різних саніторіях і шпиталях аж остаточно лікарі знизили цукрицю і зробили операцію, що осунули один легінь. І так вона хора на цукрицю і з одним легінем жила.

Жила і була вдоволена життям. Була в тяжі і лікарі радили її усунути дитину, але вона не згодилась, бо Бога треба більше слухати, і прийшов на світ той Петро, що сьогодні вже має 26 років.

Вона жила і творила добро для родини в Україні, для потребуючих.

Ще трба сказати, що вона була дужя побожна, що любила свою церкву, що до кінця свого життя не опускала своєї церкви, своєї Служби Божої.

Вона прощається зі своїм чоловіком Дмитром. Дякує йому за всі гарні хвилі, за опіку в часі довгої недуги і вона каже, що Господь Бог добрий, ще перше її закликав, бо щоб вона робила, коли б Дмитро помер перше. Вона каже: „Нині розлучаємось, а в будучім віці побачимось".

Вона прощається зі сином Петром чи Петрусем, якого вона так дуже любила. Це було видно, як син поїхав на працю До Аделаїди, як дуже вона очікувала його приїзду. Вона дуже просить Петра, щоб був добрим для тата, для людей і щоб беріг свою віру в Бога, а вона буде заступатися за ним перед Господом Богом.

Вона прощається зі своєю похресницею Гальою. Не могла єї довше помагати виховувати, але обіцяє що буде вставлятися за нею перед Господом Богом. А я скажу Галі, що єї хресна це дуже гарний приклад для Галі.

Вона прощається зі всіма знайомими зі всіма парафіянами з якими разом бувала на Службі Божій і співала „Свят, Свят, Свят", а сьогодні прославляє вже Господа Бога разом з ангелами, архангелами, херувимами, Серафимами, тими самими словами. Амінь.

Таца...

*

23.6.1986 – Похорон о. мітрата Івана Бовдена чні.

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Слава Ісусу Христу
Дорогі в Христі Браття
Дорога Молоде, Дорогі Діти
Rev Fathers

Священик Іван Франціск Бовден чні народився 6.7.1916 р. коло Балярату. Його

родичі були: батько Томас Бовден з походження Ірляндець і слижив при поліції і о. Іван Бовден як добрий син лишився завши вірний син ірляндського народу і його змаганням, хоч заразом був льояльний горожанин Австралії, а заразом з великою симпатією співчував українським змаганням до самостійности, до збереження нашої ідентичности. Мама називалася Марія Coughlan, також походиля з ірляндської родини. В родині було двох синів і дві дочки. Закінчивши середню школу, вступив до оо. Редемптористів і 12.3.1944 року, вже при кінці війни, зістав священиком – святив його владика O'Collins в Баляраті. Справував ріжні уряди в чині оо. Редемптористів, очевидно крім священичих обов'язків, крім проповіди і сповідей він через десять літ був місіонар, учитель матиматики в їхній середній школі товариш новиків.

В 1953 р. українські оо. Редемптористи, які приїхали в 1950 р. з Канади до Австралії, о. Микола Коп'яківський і о. Франц Боский, працювати між українцями, побачили що тут велике поле до праці і шукали помічників. Зголосився о. Іван Бовден. Треба було вивчити українську мову і церковнослов'янську, треба було вивчити український обряд, він піднявся тих великих обов'язків.

Все це зайняло йому три-чотири роки і він в 1957 р. правив перший раз в українському обряді, в церковній мові свою першу св. Літургію – Службу Божу.

Від того дня, 1957 р. покійний о. Іван Бовден чні аж до 17.6.1986 кожного дня, зразу по церковно-словянське і десь від 1975-76 р. по українськи, кожного дня відмовляв бодай частину Часослова, то значить бодай Утреню, чи Вечірню чи Повечеріє, відмовляв кожного дня – це був священик, що любив молитися – був священик по чину Мелхисидика.

В тому часі, всі знали його в Нюкастелі, бо він всім помагав, а тоді було багато наших вірних в таборі Ґрета, коло Нюкастель.

В 1957 р. він бере живу участь в нашому другому з'їзді українських священиків, а в 1958 р., він дуже допоміжний в апостольських відвідинах ВПреоссв. митроп. Максима Германюка, як апостольського Візитатора в Австралії.

Зі створенням нашого Апостольського Екзархату він стає канцлером Ап. Екзархату.

Але в наших обставинах, де так бракує священиків душпастирів, слово канцлєр то тільки ще один тяжкий обов'язок, а він цілий час залишився душпастир, отець духовний, о. Бовден, або як деякі наші люди назвали його о. Бовденко.

Що робив о. Бовден? Його улюбленик зайняттям було навчати дітей релігії. Ще на початках, як ми мали релігію кожного дня ня якімсь передмісті чи то в Бродмедовс. Ґленрой, Паско Вейл, Нідрі, Франкстон, Нобл Парк, Ардір, Меклеод, Тулламарін – він їхав всюди, де треба було їхати, і їхав радо, з усміхом і вертався вдоволений, бо крім того він ще відвідав 2-3 родини.

Друге улюблене його зайняття було їхати на кантрі-country. Де він їздив? Водонґа, Олбурі, Бонеґілла, Бічворт, Ванґаратта, Бенала, Шепертон, Сеймор, Кілмор або в іншу сторону: Нюбару, Мое, Ялорн, Варраґул – або в іншу сторону: Балларат, Бендіґо, Горшам, Гамілтон, Мілдзура – вже не кажу про Джілонґ, бо то зразу була одна парафія, то до Джілонґ ми їздили що тижня, а часом два і три і чотири рази на тиждень.

Він всюди їхав дуже радо, дуже задоволений і так само вертався дуже задоволений. Він як десь їхав, то я знав, що він всіх відвідає, все буде знати, хто хворий, де дитина до

хрещення, де діти до першого св. Причастя, де якісь проблеми – і він всьо знав і всім старався допомогти.

Подібно, чи так само в Мельборні. Він як був в Мельборні то кожного вечора відвідав 5-7 родин. А в день проходили до нього за поміччю наші вірні в ріжних справах. Мало хто приходив питатися, коли є піст, коли припадає таке чи інше свято, які є формальности щоб женитися і таке інше, але то були справи для вірних дуже важні, як приміром: треба дитину дати до католицької школи, треба до шпиталя жінку дати, написати спрямування до праці, написати посвідку, що він добрий чоловік, ріжні іміґраційні справи. А скільки він допоміг нашим людям спровадити своїх рідних, близьких а навіть далеких з Югославії – це окремий розділ можна писати.

При тім всім до нього належало тримати в евіденції всіх наших вірних, скільки їх є, і тримати їхні адреси, а то всьо вимагає багато часу, бо на рік сто наших родин міняє адреси.

Але найважніше, що він полагоджував всю англійську кореспонденцію. Звичайно ми два рази на тиждень сідали і я говорив йому по англійськи годину-півтора, а він за годину приносив три-чотири листи на адресу, а деякі на дві сторінки, гарно написані, готові до підпису.

Не знаю як буде тепер. Треба сподіватися, що пок. св. п. о. Іван Бовден чні буде вставлятися за нашою Церквою, за українською Спільнотою, за мною, щоб Господь Бог за посередництвом Преч Діви Марії, Мати Божої, щоб нам допомагав і покликаннями до священства і взагалі, щоб ми могли обслужити вірних.

Він як правдивий редемпторист, духовний син св. Альфонса, мав велику набожність до Пресв. Богородиці і він нераз казав, що в нас, в наших літургійних книгах, в наших вірних, він знайшов невечерпне жерело почитання Преч. Діви Марії.

Що ж варта би було ще почислити скільки він відправив св. Літургій за тих 42 роки свого священства. Відправляв кожного дня від 12.3.1944 до 17.6.1986 – я почислив 15,206, а деколи в будний день мусів правити два рази Божественну Літургію, тоді ту другу стипендію давав на виховання священиків, то він зложив около 500 дол. на ту ціль, а досить часто в неділю чи свято він мусів правити дві Служби Божі, так що я думаю, що він відправив 16,000 св. Літургій.

Коли ми вглибимося що це є Служба Божа, що це повторення того самого, що колись діялося на Голгофті, як Ісус Христос терпів, як вмер на хресті за нас і за наше спасіння і як воскрес, але тільки в безкровний спосіб, під видом хліба і вина.

Коли ми вглибимося яку вартість має Служба Божа для вірнихЧ Яку вартість має для вірних св. причастя?

Ми також могли б обчеслити колько він охрестив дітей. Ми маємо охрещених дітей 3,307, а даймо Покійному тільки четверту частину то буде понад 800 дітей він охрестив. Яка радість для родичів? Напевно є тут деякі діти, нині то вже можуть бути дорослі люди, вче звінчані, бо він тільки в Мельборну безперестанку душпастирює 27 літ.

Можна б було обчислити скільки він дав шлюбів, скільки відвідав людей, скільки похоронив, скільки сповідав, і.т.д. А тепер його вже нема – але він є там „де не має болів, ні журби, ні воздихання, тільки вічно щасливе життя”. Він за нами вставляється!

Ми нераз плянували, як би то зробити собі два-три тижні вакації, але завше було якось трудно. Я, як собі пригадую за тих 27 літ покійний о. Іван Франціс

Бовден чні, може всього раз мав якісь два тижні вакації за 27 літ.

Треба кінчити. Нині відпроваджуємо тіло о. Івана Францішка на цвинтар і хочу сказати, що в тому тілі був направду взірцевий священик, був взірцевий син св. альфонса, був взірцевий редемпторист і був взірцевий український священик, а разом з тим був дуже добрий звичайний чоловік. Амінь.

*

СЛОВО О. МІТРАТА ІВАНА ШЕВЦІВА ПАРОХА СІДНЕЮ
НА ПОХОРОНІ О. АРХИМАНДРИТА ІВАНА Ф. БОВДЕНА ЧНІ

Про французького місіонаря мин. століття, - отця Дам'яна Де Вистера, який був місіонарем між прокажиними, на острові Молокай, знає увесь культурний світ і вважає його Героєм свого часу, а в Католицькій Церкві робиться заходи, щоб проголосити його Святим за його посвяту для ближніх і за те, що він через контакт із прокажинними став прокаженим (лапровз). А зробив він це свідомо і дібровільно, щоб, проповідуючи прокаженим Царство Боже, не був для них чужинцем, але міг заохочувати їх годитися з волею Божою і терпеливо зносити їхню поразку й приниження

Покійний Отець Архимандрит Іван Бовден - Бовденко - це наш український отець Дам'ян. Більше того! – Отець Дам'ян був місіонарем у чужій країні. Наскільки важче було це о. Іванові стати чужинцем у своїй рідній країні; коли він рішив приєднатись до українських іміґрантів, щоб за прикладом св. Ап. Павла, який сказав: з греками я грек, з жидами жид, щоб лиш позискатя їх для Христа. Саме так зробив Покійний Отець Іван. Він то у своїй рідній країні, вирікається себе! своїх вигод, а цілим серцем і душею пристає до українських скитальців, ізґоїв з рідної землі, з московським і жидівським ярликом воєнних злочинців. Він пристає до людей чужих йому і його довкіллю своєю мовою, обрядом, звичаями своєю духовістю і національними аспіраціями. Він скоро ідентифікує себе з ними і стає відомий, як отець Бовденко, а доля українських скитальців - ізґоїв у чужій землі, стає його власною. Він часто говорив: „Ми українці, наш український нарід".

Він вивчає українське письмо і мову, щоб розуміти українську душу. Хіба це не геройство?! Хіба це не визов і не приклад українській молоді усіх поколінь на чужині, яка соромиться своєї рідної мови; хіба це не визов, не сором для тих українських батьків, які занедбали навчити своїх же дітей української мови?!

Покійний Отець Іван упродовж 32-ох років був „усім для всіх" і служив Українській Католицькій Церкві аж до останнього віддиху свого життя

То ж, не диво, що сьогодні, так громадно й так сердечно-сумно прощає його не лиш мельборнська, парафія, але й уся австралійська Україна, і плаче за ним, як колись плакала Україна за своїм леґендарним Морозенком

Що ж, прийшла хвилина пращання. То ж устами священика, прощається Покійний Отець Іван перш усього з Преосвященним Владикою Кир Іваном, якого повірником і чесним співпрацівником він був упродовж 30 літ, і дякує владиці за батьківську опіку, довір'я і провід, та вибачається, що не міг більше для нього і Українського Церкви зробити, ніж те, що зробив з посвятою, від ранку до пізної ночі, аж до свого скону..

Прощається Покійний із Братами священиками і Преподобними Сестрами для яких був довіреним Сповідником і Духовним провідником

Прощається Покійний з побожними Вірними серед яких душпастирював, і тими

місцевими - мельборнськими, і тими з „кантри", з Тасманії, з Нової Зеландії, а то й з цілої Австралії. Усім їм каже від могили: Будьте вірними дітьми своєї Церкви, свого українського обряду, дітьми України! Не сороміться себе і свого походження. Шануйте свою Церкву, мову, обряд, звичаї і передавайте любов до них своїм дітям, унукам і правнукам у цій країні! Будьте собою!

Врешті, прощаю і я Покійного від Сіднейської Парафії, від нашого Священичого Товариства священиків Св. Андрія, якого він був солідарним членом, а для всіх нас - був прикладом посвяти для Церкви і Народу. Пращай, Брате, Іване аж до другого пришестя Христового!

А ми, якщо можемо щось Покійному бажати в часі похоронів, то не лише, щоб земля була йому легкою; але, і то перш усього, -: щоб Справедливий Господь на Своєму Суді не числив його людських помилок і прогрішень, але, щоб почислив йому в нагороду усе те добро, що його Покійний зробив за час свого трудолюбивого життя на землі, иа славу Божу і для добра ближніх; та, щоб прийняв його у свої небесні хороми, там, де немає ні болю, ані терпіння, але життя безконечне; щоб дав йому вінець слави, приготований його вірним слугам-священикам, яким був Покійний Отець Іван Бовден - Бовденко. А серед нас на землі - Вічна Йому Пам'ять!

*

6.6.1986 – Похорон Ольлги Малинки – Береза.

Ольга Малинка – Береза з дому Санович, нар. 25.1.1901 в Станіславові і разом з нами перейшла всю мандрівку по чужих країнах. В Німеччині народилася їм дочка Марія. В Австралії опинилася в 1949 р. Я стрінув родину Малинків в 1950 в квітні або в травні в таборі Беналла і вона тоді була, як ми називаємо, Муж довір'я, тобто я писав до неї, що я приїду до Беналлі і вона дбала про це, щоб було все полагоджене, щоб люди занли, що я приїзджаю, що буде Служба Божа. Але вони разом після того перенеслися до Мельборну. Тут Покійна була зараз включилася до громадського життя, до Союзу Українок, до Пласту, і була добрим членом нашої парафії.

В 1976 р. по смерти першого чоловіка Михайла, виходить другий раз заміж за Івана Березу і переноситься до Водонґи і там дальше примірна вірна і бере участь в громадському житті.

Виховала добре, по християнськи доню, яка приїхала з Америки, щоб мамою заопікуватися.

Приходить мені на гадку воскресення Лазаря, коли Ісус Христос сказав голосно: Лазарю – вийде сюди! І Лазар встав, Ісус Христос його воскресив.

Засмучена доню Маріє! Засмучений мужу Іване! Засмучені вірні, парафіяни! Наука про воскресення є для нас усіх потіхою, бо ми віримо, що смерть розлучає нас до часу, бо і нас чекає смерть, суд і вічне щастя в небі. Мусимо завжди мати на пам'яті, що наші тіла воскреснуть і так як душа одержать вічну нагороду. Ніколи не забуваймо слів Господа нашого Ісуса Христа, що сказав до Марти: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене – хоч і вмре, буде жити. і кожен хто живе і вірує в мене – не вмре повіки". Амінь.

Завтра о год. 1-ій докінчення похорону, від год. 12,30 буде священик сповідати.
Замість квітів на могилу...

*

10.10.1986 – Похорон Михайла Погорецького.

Стоїмо коло домовини пок. Михайла Погорецького, літ 67. Кожному з нас приходить на думку якась справа, якесь питання: Яке життя важне, бо знаємо життя Михайла. Яке життя коротке – бо візьмемо життя 80 літ. чи 90 чи навіть як дехто жиє 100 літ – а ось наш пок. Михайло на 67 році життя, відійшов від нас. Декому може приходить на думку: Пощо ми тут? Нащо Бог нас сотворив? Яка мета, яка ціль нашого життя?

Одного разу до Ісуса Христа приступив юнак і запитав: „Учителю, що доброго маю робити, щоб увійти в життя вічне?". Ісус відповів: „Коли хочеш увійти в життя вічне, то виконуй Заповіди Божі.

Михайло Погорецький син Антона і Матильди Шпанк прийшов на світ біля Перемишль, дня 25.5.1919 р. Це була численна родина, семеро дітей: Один син Антін став священиком і помер в наслідок переживань в концентраційнім таборі в Березі Картузькій, один був в Дівізії і скоро помер. Дві дочки заміжні, з яких одна вже померла. А зі сімох дітей, лишилася ще одна-однісінька Христя, що тут є присутня.

В тих роках 1925-39 треба було змагатися за збереження своїє українськости, за збереження української мови, за збереження своєї віри. І наш Михайло змагався і терпів і перемагав.

Прийшла Друга Світова війна і на хвильку воля нам засвітила, а опісля воля була тільки там де була Укр. Повстанська Армія – там в горах Карпатах, на Волині, на Поліссі, на Лемківщині.

Михайло з родичами і зі сестрами опинився на еміґрації в Німеччині. Тут оженився з Казимирою Тайхман в 1945 р. а в 1950 році разом з родичами і сестрами приїхав до Австралії. Тут ми знаємо його родину, його родичів, його дружину, його сестер Іванну Пойдинець і Христю Менцінську – знаємо цілу родину як добрих християн католиків, знаємо ту високо-патрітичну цілу родину. Пок. Михайло зараз включився в церковне життя, в громадське, навчає в Українській Школі. Він був в нашім Братстві від самого початку, був в Управі, Об'єднання Українських Католицьких Організацій в Австралії. Він очолював наш Катедральний Крилос. Він провадив курси церковного співу т. зв. Молодечий Крилос. Аж доки не скомплікувалися йому родинні обставини, коли його дружина Казимира захворіла на параліж і він сам дещо подався і мусів залишити свої церковні і громадські заняття. Але він мав одно заняття, яким дуже допомагав нашому часописові Церква і Життя і нашому Музеєві і ріжним виставкам Музею, тобто фотографією – напевно, що Церква і Життя і наш Музей дуже відчують його брак.

І так на службі Богові, на услугах для своєї дружини і на великих услугах своєю фотографією дотягнув до 67 літ життя. Останього тижн дістав атак серця а опісля прийшли ще комплікації і він віддав Богоі своє життя, яке він отримав від Господа Бога тому 67 літ. Ми оплакуємо його молитися про нього, щоб Всемогучий і Милосердий Господь Бог прийняв його до своєї слави: „Зі святими упокой Христе душу слуги Твого Михайла, де нема болю, ні журби, ні зітхання, але блаженне життя". Ми уповаючи на Божу любов до людей, Божу доброту, можемо сподіватися, що наш пок. Михайло вже стоїть перед Господом Богом і

вже почув ті слова: „Ти був добрий слуга, увійди до царства Божого приготованого для всіх праведників".

Він стріне там багато зі своєї родини, своїх родичів, своїх сестер, братів, своїх знайомих і там разом будуть вставлятися за нами.

Він прощається передовсім зі своєю дружиною Казимирою і дуже її перепрошує, що таку безрадну її саму лишає, але це не є його бажання, а воля Божа. Він уживає слів св. Павла і каже, що сила Божа проявляється в людській безсиллю. Він не перестане про неї вставлятися перед Господом Богом і просить нас, щоб ми їй помагали.

Він прощається з родиною – тут є тільки його сестра Христя, її діти і діти другої сестри Іванки Пойдинець, а решта вже перенеслися перед Господа Бога. Дякує їй і дітям за все, за всю любов і доброту і поручає їм свою дружину.

Він прощається зі всіма нашими парафіянами, а зокрема з нашими Сестрами Василіянками, з Церквою і Життя з її редактором, з українським музеєм, з якими він співпрацював через довгих кількадцять літ, і так би сказати до останку свого життя, бо ще тому два тижні виконував як звичайно безінтересово, якісь доручення.

Вічна йому пам'ять!

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

*

14.10.1986 – Похорон Михайла Павліша.

Багато тисяч кільометрів пройшов своїми ногами апостол народів св. Павло, голосячи слово Боже. І на своїх дорогах, нераз стрічав людей, що орали, засівали поля, жали, працювали, нераз стрічався і з похоронами, бачив як у смутку і плачі прощались із своїми покійними, як і ця родина пок. Михайла.

І щоб потішити віруючих у Христа в їх смутку писав до християн усіх Церков послання. Словами послань говорить і нині ап. Павло до всіх, що стоять довкола труни своїх рідних і близьких і він говорить нині до нас, до дружини Розалії, до дітей Анни, Івася, Марії, Лесі до їх чоловіків, до внуків, до всіх нас: „Не хочемо, брати, - пише Апостол Павло до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18).

Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22).От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний". (1 Кор. 15, 58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі" (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим,
щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле" (5,
10).

„Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті" (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне" (Колос.

3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі” (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу”. (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді.

Наш покійний Михайло народився 1.10.1913 в Хлопчицях, пов Рудки. Скоро померла йому мама і, тато оженився другий раз і було ще 2 брати і одна сестра. В 1940 році він опинився в Німеччині, а в 1945 р. оженився з доброю Розалією Андрук, і з того супружа вони мали п’ятеро дотей – один син Михайло помер. До Австралії приїхали в 1950 році.

Почали змагатися, щоб дітей виховати по християнськи, щоб дійти до своєї хати, щоб дітей приготовити до життя. І все складалося якось добре. Я добре знав родину Павлішів, декотрих хрестив а всіх приготовляв до першого св. Причастя, а деяких вінчав – добрі діти.

Аж тому коло 15 літ пок. Михайло захворів на параліж, це тяжка недуга, але що так скажу, це добра недуга, щоб собі і другим заслужити на царство небесне. І пок. Михайло так її брав. Він все що терпів, він жертвував за свою родину, за своїх померлих, за наші загальні справи, за нашу Церкву в Україні, за тих що терплять. Разом з ним терпіла його добра дружина Розалія і терпіли також діти. Терпінями на хресті Ісус Христос відкупив весь світ, , всіх людей, а наш пок. Михайло своїми терпіннями дуже допоміг собі, своїй дружині і своїм дітям.

Ви дорогі діти, може собі нераз думаєте, що якось все так добре складається, але за тим стоять терпіння Вашого тата.

Тепер він прощається зі своєю дружиною Розакією і дякує їй за все, а зокрема за ту опіку за останних 15 літ і просить дітей, щоб помагали в чім їй потрібно. Прощається з дітьми: з Анною і її чоловіком, з Іваном і його жінкою, з Марією і її чоловіком і з Лесею і її чоловіком і прощається зі всіма внуками. Пригадує дітям свої науки, щоб вони були добрі Божі діти, щоб чесно працювали, щоб молилися щоденно, щоб любили свою Церкву, щоб знали хто вони, чиї діти.

Прощається зі своїми сватами яких тут бачу і яких може нема і прощається зі всіма вірними, що разом в тій церкві Успення Пресв. Богородиці чи в нашій катедрі разом то всьо будували і разом молилися. Амінь.

Зараз перейде „таца” і прошу складати на Сл. Божі за пок. Михайла. Проситься тих що мають місце в своїм авті, щоб забрали на цвинтар Фокнер тих що не мають авта, бо нема автобуса. Після похорону дружина і діти просять на поминки тут в залі коло церкви.

*

30.10.1986 – Похорон Мирослава Гладуна.

Нині спеціяльно сумний похорон, бо нині ми зібралися помолитися за молоденького парафіянина Мирослава. Смерть завжди приносить смуток в

родині. Все ж таки, виглядало б, що меншим є смуток, як родина випроваджує старих своїх родичів. Але стається в житті нераз, що родичі відпроваджують сина, а не син батька чи матір.

Така як ця подія сталась колись в містечку Наїн. Нехай ця подія словами св. Євангелія знову стане перед нами, і щоб влила в спокій в душі засмученої родини, щоб втихомирила їхній біль, щоб обтерла сльози з наших очей. Св. Євангелист Лука так розповідає про ту подію: „І сталось, - наступного дня Ісус відправивсь до міста, що зветься Наїн, а з Ним ішли його учні та багато народу. І ось, як наблизився Він до міської брами, виносили померлого, що був одинаком у своєї матері, що була вдовою. І з нею був великий натовп міщан. Як Господь побачив її, то змилосердився над нею й промовив: „Не плач!" І підійшов й доторкнувся до мар, носії ж зупинились. Тоді Ісус сказав: „Юначе, кажу тобі, встань!" І встав мертвий і почав говорити. І віддав Він його матері" (Лк. 7, 11-15).

Були б страшними події, як нинішня в цій родині, коли б ми не приймали її з вірою в серці. Було б неможливе і зайве шукати слова потіхи і заспокоєння, коли б ми не слухали слів події в Наїн з вірою. Є правдою, що люди в таких трагічних випадках ставлять питання: Чому вмирає такий молодий? Кожний є чимсь незвичайним і ми аж при воскресінню, на останім суді, довідаємось, чому деякі речі в нашім житті стались так а не інакше, чому бути не по нашій волі, чому настала і смерть цього юнака. А доти одинока відповідь є в словах праведного Йова: Бог дав, Бог взяв, хай ім'я його буде благословенне".

Св. Письмо вчить нас кажучи: „Не забувайте потішати плачучих" (Сир. 7, 38). Так потішав Господь наш Ісус Христос плачучих на землі, так потішає і тепер плачучих словами про Наїнського юнака.

Мирослав Гладун син Михайла і Марії, народився у Вуковарі, Югославія, дня 21 липня 1963 р. так що йому щойно 23 роки. Був добрий хлопець, був добрий дома для тата і мами, був добрий в нашій Церкві, ходив до церкви, до Сповіди і св. Причастя – тільки жий. Але пляни Божі незглибимі. Помер в випадку автовім. Ми того не розуміємо, аж доперва в другім життю зрозуміємо, а до того часу лишається нам приклад праведного Йова, який в своїм смутку казав: „Бог дав, Бог взяв, хай ім'я Його буде благословенне".

Він прощається з татом і мамою і дуже перепрошує, що зробив таку прикрість, перепрошує за всі свої недотягнення, просить щоб молилися про нього і запевнює, що він стало буде поручати родичів і брата свого Івана перед престолом Всемогучого Бога. Прощається з братом Іваном і напоминає його, щоб більше слухав тата і маму і щоб їм помагав.

Прощається Мирослав з родиною, передовсім з вуйком і вуйнами...

Прощається зі своїми приятелями однолітцями і каже їм що добре є слухати батька і матір, що добре є жити разом, що добре є молитися, працювати, ходити до церкви, до св. Тайн.

Ми також прощаємо його і обіцяємо, що будемо за нього молитися. Амінь.

Таца.

*

16.9.1986 – Похорон Миколи Ґаврон.

Зібрала нас смерть Миколи Ґаврана і ми віруючі зійшлися, щоб віддати, як ми

кажемо, останню прислугу покійному Миколі. Властиво, то може не точний, не вичерпаючий висказ „остання прислуга”, бо вчора і нині будемо співати „Вічная пам’ять”, значить, що ми будемо про нього завжди пам’ятати, будемо молитися, гловно родина – жінка, діти, внуки будуть молитися і передадуть пам’ять своїм дітям.

Микола Ґавран народився в Гронки, Кути, Бібрка. Але такі тяжкі часи, що він мусів лишити рідні землі і бути одним зі збігців. В 1945 р. звінчався з Владиславою Даруль і в 1959 приїхав до Австралії. Початки були тяжкі, як кожного з вас. Бог йому дав двоє дітей, сина Володимира і дочку Софію. Дочекався гарних внуків. І нині він спокійний, властиво тут лежить його тіло, а душа перед Господом Богом.

Коли Ісус Христос прийшов до Витанії на гріб Лазаря то сказав до Марти: „Хто вірує в мене – хоч і вмре, буде жити, та кожен, хто живе та вірує в мене, не вмре по віки”. Вона побігла за сестрою: „Вчитель тут, і Він кличе тебе”. А та як вчула, поквапно встала, побігла і в риданні впала до ніг Христа. І пише Євангеліє, що Ісус, як побачив, що плаче вона, і плачуть юдеї, що з нею прийшли, розжалобився і йому полились сльози з очей. А Ісус сказав до Марії: „Де ж ви його поклали?”. Ісуса повели за село, на гріб Лазаря. Була то печера, привалена каменем. „Відваль камінь” – сказав Ісус. А як відкрили гріб, Марта сказала: „Уже Господи чути, - бо вже чотири дні він у гробі”. Тоді Ісус сказав до неї: „Чи я тобі не сказав, що як будеш вірувати, славу Божу побачиш?” І Ісус звів очі до неба, віддаючи хвалу Отцю небесному, а потім сильним голосом закликав: „Лазарю, вийде сюди!”. І відразу вийшов з гробу Лазар, що був помер. І багато з Юдеї, що посходилося до сестер та бачили те, увірували в Ісуса.

Засмучена родино, Дорогі Браття і Сестри в Христі! Наука про воскресення є нам потіхою головно тоді, як вмирають нам особи милі й дорогі. Смерть розлучає нас від них лише на час, бо скорше чи пізніше і наші тіла спочинуть у гробі. Але у вічності знову стрінемось, а останього дня злучаться наші душі з тілами. Маймо завжди на пам’яті, що наші тіла воскреснуть, і так, як душа, одержать вічну нагороду, або вічну кару. Ніколи не забудьмо слів Господа нашого Ісуса христа, що сказав до Марти: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене, хоч і вмре, буде жити. І кожен, хто живеЗ та вірує в мене, на вмре повіки. Амінь.

Співчуття...

*

4.12.1986 – Похорон Михайла Воронюка.

Нині ми прийшли віддати „останню” прислугу пок. братові нашому Михайлові Воронюкові. Це може недобрий висказ „остання прислуга”, бо це на ділі не повинна бути, висказ „остання прислуга”, бо ми повинні молитися за нашого брата Михайла, за наших родичів, за наших знайомих, з наших добродіїв все, ми повинні молитися завше, ми повинні робити добрі діла в наміренні покійного Михайла і в наміренні наших родичів, так як кажемо, що „вічная пам’ять”.

Михайло Воронюк син Петра і Варвари Вашлик нар. в селі Сирокна, пов. Бучач 10.12.1923 р. Звінчався з Надією Буків 18.12.1949. До Австралії приїхав в 1949 р. Господь Бог поблагословив їх трьома дітьми Марією, Петром і Михайлом – всі вже дорослі і вже Марія має внуків. Мусів він перейти те, що всі переходили в Німеччині а опісля в Австралії. В Австралії він старався і добре робив, щоб собі, а

радше родині забезпечити краще життя. Але тяжка недуга – рак – не дала йому докінчити його старань. Що ж, треба сказати: Нехай діється воля Божа! Покійний так говорив, коли я приходив до нього, коли він сповідався, причащався, коли приймав св. Тайну Єлеопомазання, сказав: „як Бог дасть".

Які величні слова промовив Господь наш Ісус Христос про безмертність душі: „Яка користь людині, що світ цілий здобуде, але душу свою занапастить?" (Мт. 16, 26). А на іншому місці: „Не лякайтеся тих, що тіло вбивають, а душі вбити не можуть; але бійтеся більше того, хто може і душу, і тіло погубити в геєнні" (Мт. 10, 28). А як Марта плакала над вмерлим своїм братом Лазарем, Господь наш Ісус Христос так її потішав: „Я воскресіння й життя. Хто вірує в Мене, - хоч і вмре, буде жити. І кожен, хто живе і вірує в Мене, - не вмре повіки" (Ів. 11,25-26). І багато, багато місць із Святого Письма Нового Завіту могли б ми навести про безсмертність душі; таж Господь наш Ісус Христос тому прийшов на землю, тому дав розп'ятись, щоб спасти нашу душу, що є безсмертною.

Святі Апостоли у своїх Посланнях багато говорять про безсмертність душі. От яке бажання мав св. апостол Павло: „Маю бажання вмерти і з Христом бути" (Фил. 1, 23).

Правду про безсмертність душі вчать Святі Отці Церкви. От св. Єронім, в листі до Тита, пише: „Чи можна щось більше зискати, як спасти душу?"

Правду про безсмертність душі потвердили мученики за Христа своєю мученичою смертю.

Правду про безсмертність душі диктує нам і наш здоровий розум. Чоловік був би найнещасливішим створінням на землі. А віра в безсмертність душі корисно впливає на життя чоловіка, покріпляє його в житті, в журбах, у терпіннях, вказуючи, що прийде час, коли не буде вже ні смутку, ні журби, - вказує далі нам на мету нашого життя - вічне блаженство. Трапляється, що є люди, що не вірять у безсмертність душі й іншим те вмовляють. Але це переконання їх лише дочасне, бо при смерти вони інакше думають. Можна б про це навести дуже багато прикладів з життя безбожників, що на смертнім ліжку каялися.

Прощається наш брат Михайло вперед з дружиною своєю Надією. Дякує їй, що разом несли приємність і тягар супружного життя продовж майже 40 літ. Він відходить скорше до Господа і він вже вільний від всіх трудів і клопотів, але він не забуде за свою подругу і перед Господом Богом буде завжди вставлятися за Надією. Прощається зі своїми дітьми: Марією, Петром і Михайлом. Пригадує їм, що він все їм казав, щоб ви були добрі, щоб Ви за Бога на забували, щоб Ви ходили до церкви, щоб ви чесно працювали, щоб ви помагали другим, щоб ви пам'ятали, що Ви є українців.

Тепер лишається мама і Вашим обов'язком є відвідати маму, запитати чи їй чого не потрібно, а може є щось чого вона сама не може зробити і треба їй допомогти. Ви мусите троха заступити їй Вашого пок. тата, а він перед Господом Богом буде вставлятися за вами всіма.

Він прощається зі своїми сусідами з Маклеод, з Розанни і околиці, прощається зі всіма парафіянами і перепрошує всіх і всі як один відповідають: прости нам наші провини. Прощаємось молитвою: „Христос нехай упокоїть тебе на місці живих і нехай отворить тобі ворота раю, та зробить жителем Царства Небесного. Амінь".

Таца збірка на Служби Божі.

*

8.12.1986 – Похорон Марії Тантала.

Смерть нашої сестри Марії Танатали зібрала нас численно, щоб віддати останню прислугу покійній. Може то не дуже добрий висказ „остання прислуга", бо ми повинні молитися за Покійну завжди, робити добрі діла так, як ми кажемо і співаємо „Вічная пам'ять". Пам'ять про Покійну ми повинні завжди мати, ми повинні передати пам'ять про покійну нашим дітям, нашим внукам.

Марія Тантала з роду Гаврилюк, батько Мирон, мама Олена, народилася 26 вересня 1922 р. в Сокалі, Зах. Україна, було їх в родині 3, вона і ще дві сестри. В році 1941 німці вивезли її до праці в Німеччину. В 1946, Тантала Григорій і Марія Гаврилюк звінчалися в Майнгайні. Життя було трудне і в Німеччині і в Австралії, але покійна була дуже побожна і її довір'я до Господа Бога, до Божої доброти і всемогучости помагала перебороти всі трудности. Відійшла від нас так несподівано дня 4.12.1986 р.

Приходить мені на гадку вчерайше Євангеліє про Яіра і про його дванадцятьлітню дівчинку, і про Ісуса Христа що він її воскрисив. Ісус Христос взяв вмершу дівчину за руку і сказав: „Дівчино, кажу тобі, встань". І пише далі св. Євангелист Лука: „І дух її вернувся до неї і вона вмить встала і зачала ходити; а мала дванадцять років. І зжахнулися всі в жаху великім". Того дня розходилися люди розносячи по цілій країні вістку про воскресіння мертвої й велику науку Господа нашого Ісуса Христа: „Не вмерла, але спить!"

Господь наш Ісус Христос назвав смерть сном. На вид вмерлої дочки Яіра сказав: „Не вмерла дівчина, але спить!" також тоді, як ішов до дому Лазаря, сказав своїм учням: „Друг наш Лазар заснув, - та піду розбудити його" (Ів. 11,11). В обох знав Господь, що там є дійсна смерть, а не сон, але сказав тому, щоб навчити й потішити нас, що чоловік не на завжди, не на віки вмирає, не гине так як звірина, але смерть є лише, сном, і покійний колись знову пробудиться, та в злуці з душею зачне нове життя. Умерлі не згинули на віки, вони лише сплять і колись пробудяться. Настане колись день, в якому Господь пробудить їх до життя, як пробудив дочку Яіра. Про це Господь наш урочисто нас запевняє: „Істинно, істинно говорю вам: Надходить час, ба, вже й тепер він, коли померлі вчують голос Сина Божого, а вчувши - оживуть. І вийдуть ті, що добро чинили, на воскресіння життя. А ті, що зло чинили - воскреснуть на суд". (Ів. 5, 25,29). Отож всі воскреснуть і кожна душа наново злучиться із своїм тілом, і обоє разом будуть, цілу вічність ділити свою щасливу, оглядаючи Бога лицем в лице. Тому смерть дуже подібна до сну. І свята Церква в своїх молитвах за покійних так благає Господа Бога: „В блаженном успенії, - в блаженному сні, вічний спокій подай, Господи слузі Твоїй".

Мушу ще вказати вам, Браття і Сестри в Христі, на той момент, як люди висміяли Христа, бо сказав Він, що дівчина не вмерла, але спить. Може зустрінетесь і ви в житті з такими, що говоритимуть, що із смертю всьому кінець, може будуть висмівати слова Христові так, як ті люди в дворі Яіра, але розум наш і життя говорять інакше: Ті люди бояться вічности, бо вчинки їх злі, й бояться явитись з ними перед Вічним Суддею. Нині промовив до нас Господь, силою Своєю, вказуючи, що Він є паном життя і промовив до нас разом і словами втіхи: „Не вмерла ця наша сестра, але спить".

Наша пок. Марія дякує Вам Григоріє і Вам доні Стефаніє і Гелю і Вам зятю Володимире за все, що Ви зробили для неї в часі недуги і осбливо дякує своєму мужові Григорієви за всю опіку в часі єї хвороби. Розлучається з вами в надії воскресіння й життя вічного потішаючими словами: „Нині розлучаємось, а в будучім віці побачимось".

Хоч ви вже великі, дорослі, але мама має право і обов'язок вам дати ще останніє поучення: Діти дорогенькі ніколи не забувайте, що ви є діти Божі, сотворені на образ і подібність Божу. Тому моліться завше і мене споминайте в молиті, ходіть до церкви, чесно працюйте, помагайте потребуючим а головно помагайте татові. Не забувайте, що я і тато прибули з України, яка чекає на нашу поміч.

Прощається мама зі своїми двома сестрами в Україні і завше, буде поручати їх перед Господом Богом.

А головно прощається зі своїм чоловіком Григорієм з яким прожила 40 літ, з яким ділила всі добрі і всі тяжкі переживання. Тепер відходить і поручає його Божій опіці і опіці дочок і все буде вставлятися перед Господом за ним.

Прощається зі сусідами, з парафіянами і каже „Простіть мені, як я щось комусь завинила, а ми відповідаємо: Ти нам нічого не завинила, а ми обіцяємо молитись про Тебе і пам'ять про Тебе нехай буде вічна. Амінь.

*

27.1.1987 - Похорон Івана Грушки.

Сам Господь наш Ісус Христос навчає нас, якою дорогою ми мусимо йти, щоб ми дійшли до спасіння. Він каже: „Входьте вузькими дверима, бо просторі двері й розлога та дорога, що провадить до погибелі і багато нею ходять. Але тісні ті двері і вузька та дорога, що веде до життя вічного" (Мт 7,13). Земне життя, дочасне життя, це дорога до вічного життя, до небесного життя. І в цих словах Ісус Христос вказує нам дорогу до спасіння, до вічного життя, до неба. Такою вузькою дорогою ходив наш пок. Іван Грушка.

Іван Грушка народився 10-го листопада 1916 р. Родичі його були Іван і Анна Денисевич.

В році 1945, як тілки скінчилася війна, ще в травні повінчалися Іван і Стефанія і 1949 р. приїхали до Австралії. Поселилися в Нідрі. Прийшла на світ доня Ліда, яка опісля вийшла замуж за Романа Федорука. Тепер пок. Іван і Стефанія дочекалися трьох внуків.

Дорога пок. Івана була вузька і камініста, двері якими входив пок. Іван були вузькі і тісні, але він знав, що така камініста дорога і тісні двері ведуть до царства небесного.

Св. Павло багато тисячів кільометрів пройшов своїми ногами або перепливав на кораблі. І на своїх дорогах стрічав людей, що хоронили своїх померших, він бачив, як вони плакали, як прощалися зі своїми померлими.

І щоб сказати віруючим в Христа писав до Христіян усіх Церков послання. В тих Посланнях св. Павло ясно говорить до всіх і до нас, що стоїмо довкола труни пок. Івана: „Не хочемо, брати, - пише св. Апостол до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сал. 4,13-18.

„Як бо в Адамі всі вмирають, продовжує св. Павло, так у Христі й оживуть усі” (1 Кор. 15, 22).

От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний». (1 Кор. 15,58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: „Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі» (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле”. (5,10).

„Отож, мої любі - продовжує св. Павло - як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті” (Фил. 2,12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне” (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаете, що день Господній прийде, як злодій уночі. У випадку брата нашого Івана прийшов день Господній несподівано, нагло. І Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі» (1 Сол. 5,2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу”. (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімось трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею”. Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий, я боровся доброю борнею?”.

Прощається наш брат Іван з родиною своєю і з нами всіма. І в цій хвилині прощання, шукаючи слова потіхи для засмученої родини, прийшла мені на гадку подія зі св. Євангелії, як прощався Ісус Христос з Апостолами на Тайній Вечері: „Я до Отця мого йду і мене вже не побачите... Я йду приготовити місце для вас... Багато помешкань в домі мойого Отця” Ів. 14,2. Цими потішаючими словами прощався Господь наш Ісус Христос з тими що їх лишав на землі. І наш померлиий Брат Іван прощається з нами, засмучена родино, засмучена дружино Стефаніє, засмучена доню Лідіє, засмучений зятю Романе, засмучені внучки, засмучені свати Федоруки, засмучений вуйцю Дубик, засмучені сусіди і приятелі і ви всі парафіяни – померлий Іван прощається словами втіхи для вас усіх: „Іду до Отця мого небесного, тому нехай не сумують серця ваші. Іду до Отця нашого небесного і там буду представляти всі Ваші справи.” Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

10.3.1987 – Похорон Стефана Романика.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі Браття і Сестр, Жалібна Родино!

Сьогодні стоїмо перед домовиною померлого брата нашого Стефана. Стоїть дружина Теодора, стоять три сини з дружинами і дітьми, тобто внуками, стоять
свати, сусіди і численні знайомі з Бродмедовс і Ґленрой і численні парафіяни з якими брат наш Стефан приходив до тої церковці прославляти Бога, перепрошувати Його, просити і дякувати Йому за всі добродійства.

Всі троха заплакані, бо відходить від нас чоловік нашої парафіянки Теодори, відходить від нас батько синів Ярослава, Павла і Петра, відходить від нас дідусь внуків, відходить від нас добрий приятель і добрий парафіянин, і тому ми сумні, але ми також тішимося, бо знаємо куди він іде і що його чекає. Ми знаємо, щі він іде до Господа Бога по нагороду, „де нема болізні, ні печалі, ні зітхання" тільки вічно щасливе життя.

Св. Павло, що своїми ногами перейшов багато тисяч кільометрів, голосячи слово Боже і в часі тих подорожей стрічав багато людей і багато похоронів. Він бачив похорони поган, що нічого не знали про воскресення і боялися, що зі смертю все кінчиться, так як зі смертю коня, чи якогосл пташка.

І щоб сказати віруючим в Христа правду про смерть, про воскресення і про життя вічне він писав листи-послання до всіх, і до нас також.

В листі до Солунян, що ви чули сьогодні, св. Павло пише: „Не хочемо, брати, щоб ви не знали щодо померлих, щоб ви не сумували як інші (тобто погани, що не вірили в безсмертність душі), що не мають надії. Бо ми віруємо, що як Ісус Христос умер і воскрес, так і тих, що уснули в Ісусі" – Бог воскресить до життя вічного.

Коли це стається: Каже дальше св. Ап. Павло: „Бо сам Господь на даний занк, на голос Архангела при сурмі Божій, зійде з неба і всі воскреснуть і будемо разом з ним взяті на хмари у повітря, на зустріч Господеві, і так будемо з Господом завжди. Отже втішайте один одного цими словами. (1 Сол 4,13-18).

Покійний брат наш Стефан знав ту науку св. Ап. Павла і жив після науки Ісуса Христа і він помер, щоби воскреснути до життя вічного.

Покійний Стефан, син Андрія і Марії Гончик, нар. 1.9.1921 в селі Бібко, пов. Ліско, в Україні, на нашій славній і дуже переслідуваній Лемківщині. В родині в них було шестеро: 5 синів і дочка. Ця родина є прикладом майже всіх лемківських родин в часі тої війни. Двох чи трьох братів згинули в УПА а другі десь загинули, так що не знають про себе. Може він вже стрінувся з ними перед Господом Богом.

В 1948 році брат наш Стефан вженився з Теодорою і вони мали трьох синів.

В Австралії від початку він був добрим, примірним членом нашої Церкви і Громади і так виховував своїх синів і мав вплив на своїх внуків.

Він прощається з своєю дружиною Теодорою і каже їй: „до побачення за кілька чи кільканадцять літ". Перепрошує, що він відходить першим, але така воля Божа. Він не оставляє єї безпомічну, бо буде завжди вставлятися за нею перед Господом Богом.

Він звертається до синів і синових і до внуків та пригадує їм свої поучення, щоб ви ніколи не забули за Господа Бога, щоб Ви молилися завжди разом, щоб Ви приходили до церкви, щоб Ви жили в згоді і любові, щоб Ви так виховували своїх дітей, щоб Ви не забували за свою маму.

Він прощається зі сватами, зі сусідами і зі всіма прафіянами і ми прощаючись, приліжно молимось, щоб Господь Бог був милостивим душі Стефана. Амінь. Бажанням дружини Теодори і синів і синовей було, щоб замість квітів на могилу Стафана хто бажає, складав на Розмальювання катедри і на будову Монастиря-Садочка.
Тепер буде таца на Служби Божі за покійного Стефана.

*

3.6.1987 – Похорон Петра Пастернака.

Зібрала нас смерть брата нашого Петра Пастернака. Ми віруючі зійшлися, щоб віддати, як ми кажемо, останню прислугу покійному Петрові. Властиво то може не дуже добрий висказ: „Остання прислуга", бо нині будемо співати: „Вічная пам'ять", а то значить, що ми будемо про нього завжди пам'ятати, будемо молитися про нього, головно родина – жінка, дочка і з'ять і внуки, а ті передадуть пам'ять про дідуся своїм дітям.

Петро Пастернак народився 13-го липня 1922 року, в селі Опарів, Коросно, на Лемківщині. Звінчався з Текльою і тому подружжі Бог післав доню Ірену, яка вийшла замуж за Роберта Сарторі і мають вже троє дітей. Дружина Текля померла в 1977 р.

Живемо в таких воєнних і тяжких часах, що пок. Петро і Текля мусіли шукати іншої країни і такою гостинною країною стала Австралія.

Нині брат наш Петро спокійний, властиво тут лежить його тіло, а душа його перед Господом Богом, і ми всі звертаємося до Божої доброти, до Божого милосердя, щоб прийняв його там, де нема болю, ні журби, ні зітхань, тільки вічно щасливе життя.

Читали ми нині, що Ісус Христос каже і повтаряє, що „хто слухає слова мого і вірує пославшому мене, має життя вічне, і на суд не прийде, а перейде від смерти в життя". Відтак пояснює Ісус Христос: „Не дивуйтесь цьому, бо гряде час, що в ньому всі, що в гробах, почують голос Сина Божого, і вийдуть ті, що добро творили, у воскресення життя, а ті, що зло творили, , у воскресення суду". Ів. 5,29.

Покійний брат наш Петро був віруючий чоловік, походив з тої гарної нашої землі – Лемківщини, вірив в Ісуса Христа, вірив в Бога Отця і Святого Духа, але не мав щастя прийняти Ісуса Христа, ще останій раз на далеку дорогу.

Покійний Петро прощається зі своєю дочкою Іреною, з зятем Робертом, з внуками дріяном, Марком, Дам'яном і просить, щоб вони були добрі, щоб молилися про нього і про маму Теклю, щоб ходили до церкви, щоб були чесними в житті і, щоб були горді за своїх родичів і дідусів.

І ми прощаємось молитвою нашого похорону: „Помилуй, упокой, творіння Твоє, Владико, молитвами Богородиці і всіх святих". Амінь.

Таца на Служби Божі за Покійного Петра.

*

19.3.1987 – Похорон Миколи Камінного.

Смерть і похорон брата нашого Миколи зібрала нас так числено як рідко буває. І коли ми стоїмо тут довкола труни нашого умерлого брата і застановляємося, що властиво наше життя є коротке, навіть коли б хтось жив і 100 літ, а не 65 як наш брат Микола пережив, але то в порівнянні з 1000 літ, що ми тепер будемо обходити 1000-літ християнства, то це коротке життя. А коли придивимося кілько

то нераз треба витерпіти, а спеціяльно Братові нашому Миколі і кожному в якійсь мірі, приходиться перетерпіти в житті.

Брат наш Микола вийшов зі села на Лемківщині – не з розкоші виїхав до Німеччини. А в Німеччині не було там тата – мами, що вміють помогти, порадити чи співчувати. А пізніше табори – то не розкіш. А приїзд до Австралії і ті початкові тяжкі роки в Австралії.

Тому цілком слушно приходять думки: Пощо ми тут на тім світі? Яка ціль нашого життя?

До Господа нашого Ісуса Христа раз приступив багатий юнак, і запитав: „Учителю, що доброго маю чинити, щоб мати життя вічне?" - „Коли хочеш увійти до життя, то виконуй заповіді і відповів йому Ісус. (Мт. 19,16-17). Ісис Христос у Святім Євангелію дуже часто говорить до нас, що метою нашого земного життя не є земні достатки, як він раз запитав: „Яка ж користь людині, як світ цілий здобуде а душу свою занапастить? Або що дасть людина взамін за душу свою? (Мт. 16,26). На основі науки Господа нашого Ісуса Христа свята Церква вчить нас від дитинства в катехизмі: „Чоловік створений на те, щоб Бога любив, Йому служив, і в цей спосіб життя вічне заслужив". Вийшовши в світ голосити Євангелію, вказували на це також святі Апостоли. Апостол Петро в своїм першім посланні говорить, що наше земне життя є лише вигнання на чужині, є лише дорогою до вічної вітчизни: „Жийте праведно, доки тут перебуваєте на вигнанні" (1Пер. 1,17).

В земнім житті кожний чоловік старається, щоб зробити себе щасливим. Але земля і життя на землі не є так уложені, щоб ми тут на землі могли бути цілом щасливі. Припустім, що ми мали бвсе, чого лише душа наша забажала б, а все ж таки гадка на смерть нищила б те наше щастя. І це, і наш розум, говорить нам, що достатки земні не заспокоюють чоловіка, що земне життя не є метою саме в собі, а є важним лише тому, бо від нього залежить вічне життя, і за час побуту на землі, маємо собі заслужити на життя вічне.

І в тім є заслуга Ісуса Христа, щоб будучи рівним Богові він прийняв наше тіло, навчав нас, терпів і то дуже страшно терпів на хресті і вмер за нас і за наше спасіння, але третього дня встав з гробу і так само ми воскреснемо до життя вічного – маймо вічну надію – до життя вічно щасливого.

Покійний Микола Камінний син Івана і Катерини Кореньовської, нар. 23.10.1922 р. в Стряжеку, коло Острики Долішні, пов. Сянік, на нашій гарній і славній Лемківщині.

Опинився в Німеччині і в серпні 1945 р. звінчався з Ольгою Гопик. Десь в 1949 р. приїхав до Австралії, до Мельборну. Він був один з перших, що поселилися в Ардір. Пригадую собі, що ми мали Богослуження в його невикінченій хаті. Був дуже чинний на потреби Укр. Громади, на потреби Церкви. Часто приходив і помагав коло Укр. Нар. Дому і коло Церкви. Ще в останьому часі як будували Церковний Дім, наш пам'ятник 1000-ліття, він приходив і помагав.

Він прощається з дружиною Ольгою і перепрошує її, що він відходить а її залишає, але він каже, то не його воля, то воля Божа, Господь Бог мене кличе. Але він обіцяє, що завжди буде перед Господом за неї вставлятися.

Він прощається зі сином Ярославом і з дочкою Наталкою і з невісткою Сандрою. Пригадує Вам щераз ті свої поучення, щоб Ви були добрі з людьми, щоб Ви були працьовиті, щоб Ви були віруючі, щоб у вашім домі була молитва,
щоб Ви ходили до церкви, щоб ви пам'ятали, що ви є українці-католики.

Щоб так Ярослав і Сандра виховували своїх дітей його внуків яких він так любив.

А ми прощаючи нашого умерлого Брата, просимо Ісуса Христа, щоб упокоїв його з праведними, в домі Отця нашого Небесного, як ми співаємо на похороні: „Спасе, спаси душу раба тобто слугу, Твойого". Амінь.

Зібрати тацу на Служби Божі.

*

26.3.1987 – Похорон Ярослава Гевко.

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Жалібна Родино, тобто Сину і Синова!
Дорогі в Христі приятелі Померлого
Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Смерть Брата нашого Ярослава зібрала нас, щоб ми помолились про нього, щоб ми ми обіцяли що будемо часто про нього молитися, щоб ми застановились також над нашим життям, як ми живемо? Які є заповіді Божі? Бо за якийсь час і нам прийдеться вмирати.

У св. Євангелії записано, що Господь наш Ісус Христос одного разу, поблизу Капернауму, на березі Ґенезаретського озера, навчав. Тоді прийшов до нього Яір, упав йому до ніг і благав: „Дочка моя при смерті. Прийди поклади на неї руки, щоб видужала і жила". І він з Яіром, і з ним багато народу пішли. Коли він був в дорозі до дому Яіра, надбігл посланець і сповістив, щоб не трудив Ісуса, бо дочка вже померла. Але Ісус сказав до Яіра: „Не бійся, тільки віруй. Дівча не померло, воно тільки спить". Присутні насміхались з нього. Ісус Христос випросив з дому всіх, а взяв тільки батька і матір і апостолів і увійшов де лежало дівча. Взяв єї за руку і сказав: „Дівчино, кажу тобі, встань". І в ту мить дівча встало, й почало ходити.

Господь наш Ісус Христос назвав смерть – сном. На вид вмерлої дочки Яіра сказав: „Не вмерло дівча, а спить", також тоді як ішов до дому Лазаря, який вже чотири дні лежав в гробі і тіло вже його воняло, сказав своїм учням: „Друг наш Лазар заснув – та піду рохбудити його".

В обидвох випадках, знав Господь Ісус Христос, що там є дійсна смерть, а не сон, але сказав так тому, щоб навчити і потішити нас, що чоловік не на завжди, не на віки вмирає, не гине так як кінь, чи пес чи якась пташка, але смерть є лише довшим сном і покійний колись знову пробудиться, та в злуці тіла і душі зачне нове життя, як каже Ісус Христос в св. Євангелії і: „Не дивуйтесь цьому, бо гряде час, що в ньому всі що в гробах, почують голос Сина Божого. І вийдуть ті що добро творили, у воскресення життя, а ті що зло творили, у воскресення суду". (Ів. 5,29).

Отож воскреснуть і кожна душа наново злучиться зі своїм тілом і обоє разом будуть цілу вічність ділити свою долю вічно щасливу або вічно нещасливу. Тому смерть дуже подібна до сну і св. Церква у своїх молитвах за померлих так благає Господа Бога: „В блаженнім успенні – тобто у блаженному сні, вічний спокій, подай Господи слузі Твойому".

Добре буде, Дорогі Браття і Сестри, звернути Вашу увагу на це, як люди висмівали Ісуса Христа, бо він сказав, що дівча не вмерло а спить. Можна

зустрінутися і сьогодні з такими, що говорять, що із смертю всьому кінець, може і висмівають слова Христові, так як ті люди в домі Яіра, але наш розум і наша віра і слова нашого Божественного Учителя Ісуса Христа говорять і навчають про життя вічне.

Може ті люди бояться вічности, бо вчинки їх злі, й бояться явитись з ними перед Суддією на Страшнім Суді.

Наш Брат Ярослав народився 27.10.1908 р. у Львові. Звінчався зі Стефанією і Господь Бог дав їм сина Романа. Доля пок. барата нашого Ярослава подібна до всіх наших інтеліґентів в тім дуже бурхливім часі. Зразу працював в Кооперації, в театрі,бере живу участь в громадськім і політичнім життю. Війна і повоєнні часи, еміґрація до Австралії. Тут він бере повну участь в нашім громадськім життю, національнім, політичнім і церковнім. Здається, що не було зборів Української Громади, чи Союзу Українських Організацій, чи яких небудь важніших сходин, де він не був би і не дав би свого вкладу.

Він співчував церковним справам. Він був щедрим жертводавцем на всі справи Укр. Кат. Церкви. Він дуже допомагав церковному видавництву „Просвіта", а головно нашому тижневикові „Церква і Життя".

Але його діяльність питома,харакатеристична – це була діяльність мистецька в українськім театрі, як артиста і як організатора нашого мистецького життя.

Покійний Ярослав прощається зі сином Романом і синовою Іреною і просить Вас, щоб Ви не забували його поучень, щоб Ви були добрими дітьми Божими, добрими членами своєї Церкви, і прощається зі сватами Захарко і просить, щоб Ви не забували за него і за маму Стефанію.

Прощається зі всіма знайомими парафіянами, громадянами і він вдоволений, що є нова зміна.

Засмучена родино, Дорогі Браття і Сестри в Христі, наука нашого Божественного Учителя і нашого Спаителя про безсмертність душі і про воскресення є для нас потіхою, головно тоді коли вмирають нам особи близькі і дорогі. Смерть розлучує нас від них лише на час, бо скоріше чи пізніше і наші тіла спочинуть в гробі. Але у вічності знова стрінемось Маймо завжди на пам'яті, що наші тіла воскреснуть, і так як душа, одержать вічну нагороду. Ніколи не забуваймо слів Ісуса Христа, що він сказав до Марти: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене – хоч і вмре, буде жити. І кожен, хто живе та вірує в мене – не вмре повіки". Амінь.

Збірка на Служби Божі.

*

31.3.1987 – Похорон Андрія Пекара.

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Слава Ісусу Христу!
Дорогі в Христі, Жалібна родино!

Тому півтора року ми зійшлися в тій церкві, щоб помолитися за покійну Анну, дружину Андрія і маму Ігоря і Анни Сніжани і за бабуню тих внуків і не минуло ще два роки а нині вже молимося за Брата нашого Андрія. Дуже часто похорони відбуваються.

Брат наш Андрій народився 23-го березня 1923 р. в Підемщині пов. Любачів.

Його родичі були Дмитро і Йосифа. Опинився в Німеччині, в Австрії подібно як всі другі. В 1948 р. звінчався з Анною Олійник в Ляндеку. В 1950 р. добрий Бог дав їм сина Ігоря. Членом Церковного Братства в Мельборні він став 1951 р. Він скоро поселився в Ардір, бо вже 1950 або 1951 р. Це було примірне подружжя і так виховували свого сина.

В нинішнім св. Євангелію каже Ісус Христос, „що хто слухає слова мого, і вірує пославшому мене, має життя вічне, і на суд не прийде, а перейде від смерти в життя". Відтак каже докладніше коли і як це станеться: „Гряде час, коли мертві почують голос Сина Божого і почувши, оживуть... І вийдуть ті, що добро творили, у воскресення життя, а ті що зло творили у воскресення суду". Ів. 5,29.

Брат наш андрій не повинен боятися того Страшного Суду. Я був останій раз в його хаті зі свяченою водою, може місяць тому. Я був ще з одним вірним, і пок. Андрій пояснював нам хату, каже: тут собі варю дещо, а тут молюся до Господа Бога і за покійну дружину – жию сам, а хата велика".

Покійного брата нашого Андрія я тепер часто бачив в нашій катедрі як він приступав до св. Причастя. Він примав Ісуса Христа під видами хліба і вина, а тепер він бачить Ісуса Христа в цілій своїй славі і ми маємо право надіятися, що він почув ті бажані слова від Ісуса Христа, нашого Судді: „Ти добрий був на землі, то ж увійди в радість Господа твого, приготоване тобі від заснування світу". Коли йому може щось бракує, то ми молимося нині про нього і нині приносимо Безкровну Жертву – Службу Божи за нього, ми обіцяємо, що часто будемо молитися за нього, а син Ігор і його родина ніколи його не забудуть.

Покійний Андрій просить нас, як ми будемо співати в послідній прощанні: „Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб станути на суді і дати відповідь за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене, щоб Спаситель і Суддя мій, був милостивий для мене в день судний. Ось бо розлучаємось. В дійсності, всі ті земні речі то є марнота".

Прощається наш брат Андрій. Перш за все зі сином Ігором і зі синовою Анною Сніжаною. Пригадує синові свої поучення, які він давав йому, як ще малому хлопцеві, щоб він був добрим, щоб слухав тата і маму – але їх вже нема, однак хай їхні поучення завжди будуть звучати у Ваших вухах. Жийте разом в згоді і любові, моліться щодня разом, помагайте бідним, і пам'ятайте, що ви є дітьми втікачів, що покинули Рідний Край, шукаючи свободи для своєї віри і народности. Так само виховуйте своїх дітей: Матея Андрія, Арона Луку, Аляну Христю, щоб були добрими Божими дітьми, і добрими вашими діточками і добрими українськими дітьми.

Він прощається зі своїми сватами, зі своїми сусідами, зі своїми знайомими і зі всіма парафіянами.

Прощаємося і ми молитвою: „Христос нехай упокоїть тебе в місці живих, і нехай отворить тобі ворота раю та зробить тебе жителем Царства Небесного". Амінь.

Таца за Служби Божі за померлого Андрія.

*

29.5.1987 – Похорон Марії Ярки.

Св. Павло в своїх подорожах нераз був свідком похоронів, нераз брав участь в

жидівських похоронах. Але похорони поган були цілком відмінні від жидівських і від перших християнських похоронів. І щоб потішити віруючих у Христа в їх смутку писав до Християн послання. Словами тих Послань говорить і нині Ап. Павло до всіх, що стоять довкола домовини пок. Марії Ярка: „„Не хочемо, брати, пише Апостол Павло до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18) .

„Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі» (1 Кор. 15, 22).

От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш н Господі не марний. (1 Кор. 15,58).

Так само і наш труд і наше життя, що ми трудилися для родини, для ближніх, а передовсім для Господа Бога – не марний. Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: „Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі" (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле" (5, 10).

Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті" (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне" (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі" (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімось трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг".

Час відходу пок. Марії Ярка настав і вона може сказати: „Я готова, я боролася доброю борнею" ціле своє життя.

Марія Ярка народилася 1903 р. в селі Хищивиці, пов. Рудки, Зах. Україна. Вийшла замуж за Олексу Ярко, нашого доброго і примірного парафіянина і нашого примірного захристиянина. З того подружжа народився Дмитро і Анастазія.

В 1949 році приїали вони до Австралії і почали нове життя.

Олекса упокоївся 12.3.1970 тобто 17 літ тому.

Покійна визначалася побожністю, молитвою, примірним життям. Виконувала свої обов'язки і знала дорогу до церкви. Я можу сказати, що не було Богослуження в тій церковці, щоб Павліна не була на ньому, коли могла. Коли єї не було в останніх часах, то знак що вона дуже зле почувалася і тоді деколи просила, щоб священик зайшов до неї.

Покійна може сказати зі св. Ап. Павлом; ‘Час мого відходу настав і я готова’.

Вона прощається зі всіма дітьми з Анастазією, з Дмитром, з Дмитровою Дружиною з синовою, з внуками і з правнуками і ми прощаємось молитвою нашого похорону; „помилуй, упокой, творіння Твоє, Владико, молитвами Богородиці і всіх святих”. Амінь.

*

2.6.1987 – Похорон Микола Захарко.

Зібрала нас смерть брата нашого Миколи Захарко. Ми віруючі зійшлися, щоб віддати, як ми кажемо, останню прислугу покійному Миколі. Властиво, то може не дуже добрий висказ „остання прислуга”, бо вчора і нині будемо співати „Вічная пам’ять’, значить, що ми будемо про нього завжди пам’ятати, будемо молитись, головно родина – жінка, діти і внуки, і передадуть пам’ять своїм дітям.

Микола Захарко народився 15.5.1913 р. в селі Збора, пок. Калуш. Звінчався в 1941 р. в селі Збора з Кобринь Єдвигою. Мали троє діте: Миколу, Дарію та Ірену.

Але такі тяжкі часи, воєнні і повні насильства і вони лишили Рідні Землі і шукали собі спокійнішого життя і знайшли його в Австралії.

Нині, брат наш Микола спокійний, властиво тут лежить його тіло, а душа його перед Господом Богом, і ми всі звертаємося до Божої доброти, до Божого милосердя, щоб прийняв його там „де нема болю, ні журби, ні зітхань, тільки вічно щасливе життя”.

Коли Ісус Христос прийшов до Витанії на гріб Лазаря то сказав до Марти: „Хто вірує в мене – хоч і вмре, буде жити, а кожен, хто живе та вірує в мене, не вре на віки”. Вітак Ісус звів очі до неба, віддаючи хвалу Отцю небесному, потім сильним голосом закликав: Лазарю, - вийде сюди! І відразу вийшов з гробу Лазар, що вже чотири дні лежав мертвий в гробі: І багато людей, що посходилися до сестер та бачили те, увірували в Ісуса”.

Засмучена родино! Дорогі браття і сестри в Христі в Христі! Наука про воскресення є нам потіхою головно тоді, як вмирають нам особи милі, близькі, дорогі. Смерть розлучає нас від них лише на час, але у вічности знова стрінемось. Мусимо мати на пам’яті завжди, що наші тіла вже прославлені воскреснуть, і так як душа одержать вічну нагороду, або вічну кару. Тому молімся за Покійного, може має якісь залеглости перед Господом Богом, щоб прийняв його до царства небесного. Молімся нині і завтра і завше і ніколи не забуваймо про нього. Перегляньмо своє життя, бо і нам прийдеться колись вмирати, а це піде в заслугу пок. Миколи. Робім добрі діла – і це піде на рахунок пок. Миколи.

Ніколи не забудьмо слів Господа нашого Ісуса Христа, що сказав до Марти: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене, хоч і вмер, буде жити. І кожен хто живе та вірує в мене, не вмре повіки”.

Прощається Покійний Микола з дружиною Ядвигою з якою пережив 46 літ і перепрошує єї, що він відходить скорше, але така воля Божа. Він обіцяє тобі, що буде вставлятися перед Господом Богом за тебе. Він прощається з дітьми: Іреною, Миколою, Дарією і пригадує Вам свої науки, щоб Ви молилися, були добрі, щоб Ви не встидалися з якого роду і народу ви походите. Прощається з зятем Романом і зі всіма членами родини і зі всіма вірними. Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

23.7.1987 – Похорон Катерини Гаврилів.

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Слава Ісусу Христу!
Дорогі в Христі Браття і Сестри, Жалібна родино!

Завжди слова нашого Спасителя є правдиві, але у випадку сестри нашої Катерини, таке дослівно дуже правдиві: „Не знаєте ні дня ні години коли Син Чоловічий прийде", або не знаємо ні дня ні години коли нам прйдеться станути перед Ісусом Христом, нашим найвищем Судією.

Покійна Катерина не мала часу висповідатися, може мала час сказати „Боже милостивий будь мені грішній", а може того не мала часу, не могла. Не мала часу упорядкувати свої справи, не мала часу попращатися навіть з найблищими, зі своїм чоловіком Миколою, дочками: Евою і Марією зі своєю мамою. Відійшла від нас так скоро, несподівано... Така Божа воля!

Катерина Гаврилів народилася 2-го грудня 1939 р. в Каніжі, Босні, дочка Василя і Марії. В 1967 р. приїхали до Австралії, бо там було дуже трудно. Тут обидвоє працювали тяжко. Бог дав їм дві доні: Еву і Марію Магдалину і вже можна було жити, але Господь Бог покликав єї до себе – як ми, мішаючись до справ, які до нас не належать, кажемо, що померла перед часом, за скоро, ще треба було їй жити. Ще її дочки молоденькі, ще потребували її. Ще треба було поховати стареньку маму, ще треба було її для нашої Церкви... Але пляни Божі інакші.

Покійна знала науку Ісуса Христа, що „Коли хочеш увійти до життя вічного, то виконуй заповіді" Мт. 19,16. Ісус Христос дуже часто говорить до нас, що метою нашого земного життя не є земні достатки: „Яка ж користь людині як світ цілий здобуде а душу свою занапастить? Або що дсть людина за душу свою? (Мт. 16,26.

Покійна Катерина сестра наша, знала ті дві науки Ісуса Христа, що треба сповняти Заповіді Христові і треба нести свій хрест. Вона може бути прикладом для нас всіх, а зокрема для своїх дочок.

Вона вже станула перед Ісусо Христом – Судією і вона вже почула ті слова які б ми всі хотіли почути: „Прийдіть, для вас приготоване царство небесне". Знаючи Божу доброту і праведне життя пок. Катерини, можемо мати надію, що вона тепер там, „де немає болізні, ні печалі, ні зітхання, але життя безконечне" – вона в небі.

З неба, з перед престолу Божого, пок. Катерина Буде вставлятися перед Господом Богом за чоловіком Миколою, за дочками Евою і Марією, за мамою Марією і за нами всіма. Дочкам вона пригадує, щоб вони були добрі, щоб слухали тата, щоб молилися, щоб ходили до церви.

Вона прощається з чоловіком Миколою і перепрошує, що вона так скоро відходить, але така воля Божа і вона піддається волі Божій, а про чоловіка все буде пам'ятати і про него буде вставлятися перед Господом Богом. Вона
прощаєтьс зі своїми дітьми з Евою і Марією Магдалиною і просить їх, щоб вонибули добрі, добрі для тата і для бабуні, щоб вчилися, щоб були чесні, побожні, щоб молилися, а всьо буде добре. Вона пригадує дітям, що я і тато тут приїхали, до чужої країни, мови не знали а при Божій помочи якось собі дали раду і вампомогли піти до школи, а Вам вже легше тільки будьте добрі і чесні і моліться. Вона прощається зі своєю мамою і каже їй, що вона знає, що мама воліла б

вмерти замість неї, але така воля Божа і вона дякує мамі за все, що вона зробила для неї. Вона прощається зі всіма хресними і похресниками і зі всіма знайомими і зі всіма парафіянами.

Стоячи довкола домовини нашої улюбленої сестри Катерини, запам'ятаймо собі слова, які були провідними в її життю, і хай вони будуть і в нашому життю: „Коли хочеш увійте в життя вічне, то виконуй заповоди" – каже Ісус Христос. І слова „спаси душу свою" нехай будуть програмою нашого життя. Пригадуймо собі їх щодня рано і вечір, пам'ятаймо їх при кожній нашій праці і вони додадуть нам сили, щоб ми зістали на дорозі праведности, а то всьо буде заслуга пок. Катерини, бо вона до нас промовила зі своєї домовини. Амінь

Таца на Служби Божі.

*

24.7.1987 – Похорон Стефанії Фокшан.

Во ім' Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі в Христі...

Знова смерть сестри нашої Стефанії зібрала нас і знова є нагода ззастановитися над собою, над своїми справами, знова треба помолитися за пок. Стефанію і нехай це будуть нев'янучі квіти за Покійну, а як вияв нашої готовости, хай буде наша жертва.

Стефанія Фокшан з дому Шуст, дочка Михайла і Софії, нар. 9-го січня, на самого св. Стефана Первомученика, 1918 р. в Бродах. Вийшла замуж за Василя Фокшана 1945 р., до Австралії приїхала в 1949 році. Тут тяжко працювала. Тут в Австралії похоронила своїх родичів Михайла і Софію, а недавно свого мужа Василя.

Покійна вже не мала нікого з родини і тільки завдяки добрим знайомим, а їх було багато, вона померла не опущена і потішена.

В часах св. Павла також були такі, що говорили, що зі смертю все кінчиться, але коли приходилося їм вмирати, вони були дуже неспокійні, вони мали великі сумніви, що може правдиве є вчення про позагробове життя, про рай, про пекло, як тоді деякі вчили і тоді ті люди кричали доки могли і так приходила смерть. На похоронах знова зачиналися суперечки, бо одні твердили, що по смерти нема нічого, а другі противно, казали що по смерті є рай або пекло.

Св. Павло, що був свідок такиз похоронів і таких непорозумінь написав в листі до Солинян: „Не хочемо, брати, залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18). „Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22).

От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний". (1 Кор. 15, 58). Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: „Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то

маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі" (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле" (5, 10).

І дальше говорить св. Павло: „Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті" (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне" (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі" (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В останнім своїм листі до Тимотея він так пише, неначе прощається зі всіма: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8). Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімся троха над останіми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею". Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий, я боровся доброю борнею".

Наша сестра Стефанія знала науку Ісуса Христа, знала про безсмертність душі і життя вічне і жила після неї, і молилася і тяжко працювала, і помагала потребуючим і вона могла собі сказати: „Час мого відходу настав і я готова. Я боролася доброю борнею, я скінчила біг – віру зберегла. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8).

Прощається наша сестра Стефанія зі всіма. Немає тут найблузших, але прощається зі всіма парафіянами, прощається з тими близшими, що в останніх часах булу її помічними, підтримували її і потішали, щоб спокійно замкнула свої земні очі.

Пам'ятаймо, що кожна добра думка, кожн добра постанова зроблена коло домовини, в тім випадку коло домовини пок. сестри нашої Стефанії, іде на рахунок пок. Стефанії. Амінь.

Таца на служби Божі.

*

20.8.1987 – Помер Микола Когут.

Помер Микола Когут – мені сказали в Канберрі а я відповів, як звичайно в таких випадках говориться, не з призвичайки але дійсно я в то вірю і то є коротка молитва, я відповів: „Хай з Богом спочиває". По тім почав я думати, згадувати, молитися і перед очима мені станув наш добрий парафіянин. Дуже тяжке і дуже
гарне мав життя. Походив із Піскорович, недалеко Ярослава, з тої гарної й славної української землі, що передовсім в останіх 50-ть літах, так багато натерпілася і дальше терпить і поляки стараються затерти укрїнські сліди.

Покійний Микола, син Михайла і марії, народився 20.9.1917 року в селі Піскоровичі, коло Ярослава. В родині було 7 дітей. В 1940 році пересилився до

Німеччини і там перебував цілу війну. В 1945 р. оженився з Марією Крисиною також зі славної Лемківщини. Добрий Господь Бог поблагословив їх шістьома дітьми: Михайло, Марія, Стефан, Ірена, Наталка і Анна Леся. Всі вже повінчалися, всі є тут на похороні, вже є внуки і є їх 12 чи більше.

Ту родину я ще знав з Бродмедовсу, ще 1-го листопада 1950 р. я вписав до Братства. Дуже тяжке було життя, як звичайно. Опісля перенеслися до Ґленрою. Це був примірний парафіянин, примірна родина. Вони знали дорогу до церкви і до Укр. Нар. Дому і так виховували своїх дітей, а діти виховують так своїх дітей.

По смерті нашого найліпшого мужа довіря в Ґленрою пок. Йосифа Гури, він стає наслідником його і також один з найкращих мужів довір'я-збірщиків.

Коли була якась праця коло церкви, коло церковних будинків, то завжди можна було побачити там пок. брата нашого Миколу. Він довгі роки був в Управі Братства, працював, був господаром до кінця свого життя.

Я ще тому 3-4 роки назначив його до Старших Братів і Сестриць при катедральнім храмі і тут також він виконував, що треба було.

Десь тому два тижні наш брат Микола пішов до Сайнт Вінсент шпиталю і я пішов відвідати його, висповідав і запричащав його. Він скаржився на біль в крижах, йому тягарці натягяли ноги і крижі. Я дав йому поучення, щоб він всі свої болі жертвував за свою родину, за дружину, за померших, за наші загальні справи, за тих що терплять в Україні, щоб ми мали священиків. А він мені на то сказав: „Я щодня молюся за родину і за тих, що у нас погинули".

Я собі подумав: тут є наша сила, як ми маємо таких апостолів молитви і терпіння.

Я поїхав до Канберри і мені кажуть, що наш брат Микола стратив притомність, а в неділю повідомили мене, що Господь Бог покликав брата нашого Миколу до себе: вічна йому пам'ять!

Каже Ісус Христос, як ви чули в нішнім Євангелію: „Як не будете їсти тіла Сина Чоловічого, ні не будете пити крови його, життя не маєте в собі. Хто їсть моє тіло і п'є мою кров, має життя вічне і я воскрешу його в останній день".

Покійний Микола знав про це дуже добре і провадив своє життя згідно з тими словами, згідно з цею євангельською наукою. Він мав одно життя, що підтримував його щоденних харчом, що ним утримував свою родину, але він мав друге життя – життя надприродне, що його підтримував молитвою, спільною молитвою, добрими ділами, а передовсім св. Причастям, тобто споживанням Пресв. Тіла і Крови Ісуса Христа, на відпущення всіх гріхів і життя вічне – до св. Причастя пок. брат наш Микола часто притупав. Він лучився з Ісусом Христом в таїнственний спосіб тут на землі, а тепер злучився з Ісусом Христом в небі – і можемо мати певність, що брат наш Микола почув ті слова від Ісуса Христа, нашого Судді: „Прийди, благословенний Отця мого, наслідуй царство, приготоване тобі від заснування світу".

Покійний прощається з нами. Перш за все прощається зі соєю дружиною, з якою прожив 42 роки – довгий і гарний час, ділив з нею, як в нас кажуть, долю і недолю, але у висліді вони нині обидвоє глядять на своїх дітей, на своїх внуків – то є Боже благословення!

Він перепрошує свою дружину Марію, що скорше покидає її – але така Божа воля. Він обіцяє єї, що буде вставлятися за нею перед Господом Богом.

Він прощається зі своїми дітьми, які всі вже дорослі і повінчані: Михайло і Ірена, Марія і Юрій, Стефан і Ірена, Ірена і Богдан, Наталка і Іван, Анна Леся і Роман і зі

всіма внуками. Ще раз дає останню науку, яку він все давав: будьте добрі, пам'ятайте про своїх дітей, моліться, ходіть до церкви, до св. Сповіди і св. Причастя, помагайте потребуючим і не забувайте, що ви походите зі славного українського народу.

Він прощається з братом Василем і з братовою Ольгою, які тут репрезентують ще двох братів і 2 сестри.

Він прощається з Управою Братства і Сестрицтва.

Він прощається зі Старшими Братями і Сестрицями

Він прощається з вірними Ґленрою, де він був мужем довіря-збірщиком і часто їх відвідував.

Він прощається зі всіма парафіянами, які його добре знали і яких він добре знав.

Будемо співати нині йому „Вічная пам'ять", але рівночасно ми зобов'язуємося, що не тільки нині і завтра будемо пам'ятати про пок. брата нашого Миколу, але передамо це нашим дітям і внукам і так з роду в рід. Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

28.8.1987 – Похорон інж. Володимира Сліпка.

Брат наш Володимир народився дня 20.8.1911 р. у Львові. В 1943 вступив в супружний стан з Надією. Мають сина Романа, і в часі того великого ісходу опинився на Заході, в Німеччині а опісля десь в 1950 опинився в тій гостинній землі, в Австралії, в Мельборні і та земля добра, гостинна прийме його тіло на тимчасовий спочинок.

Кажемо на тимчасовий спочинок, бо ми є віруючі християни, а не матеріялісти, що признають тільки матерію, що вона є вічна, що вона є Бог. Подібно, як ви чули в нинішнім Апостолі, що писав св. Павло до Солунян. Солунь-Тесолініка, на північ від Атен, над Середземним морем, недалеко Болгарії, а Болгарія недалеко Україн, коли св. павло писав до тих перших християн в Солуні, щоб вони про смерть не думали як ті погани, що зі смертю все кінчиться і вони попадають в розпуку, як хто повмирає, і тому ап. Павло каже: „Якщо ми віруємо, що Ісус Христос умер і воскрес, то так і Бог померлих в Ісусі приведе з ним", то значить приведе до життя вічного. І тут покликається на спеціяльне об'явлення, яке він дістав від Ісуса Христа: „Бо це вам кажемо словом Господнім – каже св. Павло –що ми, що живемо, не випередимо померлих... і померлі в Христі воскреснуть перше. А потім і ми, що живемо, осталі, разом з ним будемо схоплені на облаках, на зустріч Господню... і так завжди з Господом будемо".

Покійний брат наш Володимир вже станув на суд перед своїм найвищим сідуєю Ісусом Христом і вже почув присуд. Ми знаємо, що той найвищий Судія, що то дуже справедливий Судія, але рівночасно, що то наш Спаситель милосердний, що любить людський рід, що дав себе розп'яти з любови до людей, що лишивя між нами під видами хліба і вина, щоб ми могли приготовлятися тут на землі до зустрічі з ним в небі.

Покійний знав ті слова з євангелія св. Івана, як Ісус Христос каже: „хто слухає слова мого, і вірує пославшому мене, має життя вічне і на суд не прийде, а перейде від смерти до життя." (Ів.5,26).

Покійний вірив в Бога, в Пресв. Тройцю, в Ісуса Христа нашого Спасителя, він звертався до Господа Бога в щоденній молитві, він приступав до св. Причастя, він мав щастя, ще перед смертю приступити до св. Причастя і тому можемо мати надію, що до нього відносять також ті слова Ісуса Христа: „І вийдуть ті, що добро творили, у воскресення життя, а ті, що зло творили, у воскресення суду".

Може має якісь залеглости покійний наш брат Володимир, то ми кажемо і співаємо йому „Вічная пам'ять" то значить, що ми будемо вічно про нього пам'ятати, будемо молитися про нього не тільки нині-завтра, але як довго жиємо, і пам'ять передамо нашим наслідникам, будемо робити добрі діла в його наміренні, помагати потребуючим.

Покійний брат наш Володимир прощається, передовсім зі своєю дружиною Зинаїдою з якою пережив понад 45 літ. Він дуже перепрошує її, що він лишає її, але що ж така воля Божа, але він буде вставлятися за нею перед Господом Богом.

Він прощається зі сином Романом, і ще раз пригадує йому ті поучення, які він давав йому від дитинства: будь добрий, працьовитий, молися, не забувай за Господа Бога, ходи до церкви, не забувай з якого ти роду і народу, слухай маму, а головно тепер, коли я відходжу, пам'ятай на маму, помагай амі, опікуйся мамою.

Покійний брат наш Володимир прощається зі своїми знакомими, з близшими і дальшими, прощається з нашим мужем довір'-збірщиком і зі всіма парафіянами.

Засмучена родино! Браття і Сестри в Христі! Правда про воскресіння є для нас потіхою тоді, як вмирають для нас особи милі і дорогі. Смерть розлучає нас від них лише на час, бо дещо пізніше і наші тіла спочинуть у гробі. Але на страшнім суді знова стрінемося, і наші душі злучаться з прославленим тілом. Ніколи не забудьмо слів Господа нашого Ісуса Христа: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене, хоч і вмер, буде жити. І кожен хто живе та вірує в мене, не вмре повіки". Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

11.11.1987 р. – Похорон Володимира Лучечко.

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Дува. Амінь.

Дорогі в Христі Браття і Сестри,

Дорога Жалібно родино!

Багато тисяч кільометрів пройшов ап. Павло своїми ногами, голосячи слово Боже. Вчасі тих подоржей стрічав людей, що орали, засівали, ловили риби, забавлялися, але також бачив похорони, поганські похорони, які робили на людей дуже пригноблююче вражіння. Погани не мали віри в поза-гробове життя і всі найближчі помершого, не маючи віри, що зі смертю не всьо кінчається, вони попадали в майже розпуку або поводилися так як би то померло звичайне сотворіння, а не чоловік що крім тіла має ще й душу.

Тому св. Павло в листі до Солунян, каже до християн: „Баття, я не хочу, щоб ви не знали про долю померлих, щоб ви не сумували, як ті (погани) що не мають надії. Бо якщо ми віруємо, що Ісус Христос умер і воскрес, то так і Бог померлих
в Ісусі приведе до життя.

Тому наші похорони, християнські, хоч є сумні, поважні, але не є безнадійні. Є сумні бо ми прощаємо чоловіка, що жив з нами довгі роки, що був дуже нам

близький, що ми його любили, що він нам служив, а його вже нема. Але ми знаємо, що він пішов до Бога по нагороду, ми знаємо що наша розлука не буде довга, що ми з ним за короткий чи за довгий час стрінемося.

Одно що є ще та непевність, чи Покійний наш Володимир, почує ті бажані слова: „Ти був добрий тут на землі, ходи, для тебе приготоване царство небесне". Але коли ми знаємо, який добрий є Господь Бог, який добрий є Ісус Христо, щоб рятувати людський рід Він зійшов з неба, і прийняв людське тіло, і навчав, і робив чуда, і терпів і вмер за нас на хресті – чи Він не буде милосердний для нашого Володимира? Для нашого Володимиря, що так старався про Цього славу?

Володимир Лучечко, син Григорія і Марії з дому Тріска нар. 12.4.1906 р. у Львові, було їх четверо в родині.

В 1944, звінчався з Магдалиною Чучман. В 1950 приїхав до Австралії. Тут звичайне тяжке початкове життя, Табори, Ялорн, Сайл, а опісля Мельборн чи радше Паско Вейл. Від початку включився пок. Володимир в церковне і громадське життя. Він передовсім визначний помічник в Крилосі.На всіх Богослуженнях він є і співає на славу Божу. Він є мужем довіря-збірщиком на частину Паско Вейл і як муж довіря несе потіху і розраду вірним, а як збірщик збирає гроші передовсім на ту катедру де сьогодні про него молимося і його прощаємо. Багато соток кільометрів він зробив на піхоту, щоб відвідати своїх парафіян з рамени священика чи щоб збирати гроші на будову катедри.

Може в останніх роках ми його не чули, не бачили в церкві і тоді церква до нього приходила. Ми мали раз – два рази до року Службу Божу в него в хаті. Останій раз я був в часі Великого Посту і сповідав і причащав. А коли він ще тяжче захворів і пішов до шпиталю, з початком минулого місяця, то о. Василь Іванчо кількакратно його відвідував і сповідав і причащав.

Помер як праведний християнин член Української Католицької Церкви.

Він прощається зі своєю дружиною Магдалиною, яка була йому вірна до кінця. Він перепрошує її, але така воля Божа, але він запевняє її, що перед престолом Божим, буде вставлятися про неї. А крім того лишає сина Мирослава і синову Ірену, і просить їх, щоб опікувалися мамою. Звертається до сина Мирослава і до синової Ірени, щоб пам'ятали про його поучення, щоб були добрі, щоб молилися, щоб ходили до церкви, яку він так дуже любив, дуже дорожив нею, і співав на славу Божу.

Він прощається зі своїми парафіянами з тою церквою, яку він так дуже любив і для неї працював.

А ми, прощаючи нашого улюбленого брата Володимира, члена Крилосу, і мужа довіря-збірщика, просимо ісуса Христа, щоб уоікоїв його з праведними, в домі Отця нашого Небесного, тою молитвою, що її ми співали на похороні і „Упокой Спасе душу раба твого Володимира і Вічна йому пам'ять". Амінь.

Звичайно збираємо на Служби Божі, прошу зібрати за душу пок. Володимира.

*

4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко.

Засмучена дружино Катерино, засмучений брате Андрію і братово Маріє,засмучені діти Славку і Ірено! Засмучені Браття і Сестри в Христі!

У Святій Євангелії написано, що Господь наш Ісус Христос, одного разу,

поблизу Капернауму, на березі озера, навчав. Ходило вже за Ним тоді дуже багато людей, і тепер слухала Його велика юрба людей. І зразу став поміж народ протискатися до Ісуса якийсь чоловік, а тому, що був настрашений і сильно протискався поміж людей, всі звернули на нього увагу. „То Яір, старшина жидівської синаґоґи" - зашептали люди, пізнавши того чоловіка. А Яір, протиснувшись аж до Ісуса, впав перед Ним на коліна й зачав дуже просити: „Дочка моя вмирає. Прийди, положи на неї Свою руку, щоб виздоровіла й жила!" Ісус перервав свою науку, встав і пішов за Яірем. А за Ним пішли учні Його й народ. Але вже назустріч біг слуга Яіра голосячи: „Дочка твоя померла. Чому турбуєш Учителя?" Але Ісус зразу поспішив сказати Яірові: „Не бійся, лише вір!" І так Ісус і вся товпа народу вступили в двір хати, що в ній лежала мертва.

І ми прийшли тепер до церкви де лежить домовина брата Дмитра. І сум обгортає серця дружини покійного і всіх нас, як обгортав і серце Яіра. І в цьому нашому смутку, ми всі, не шукаймо потішення в людей, але наслідуймо Яіра й потішмося подією, що сталась в домі Яіра й тією великою наукою, що її там Господь наш подав. Бо говорить Він її до нас і нині слова святої Євангелії відносяться до нас.

Приходячи до хати Яіра, Ісус і велика сила народу вже з далека почули плач і ридання. Як тоді було в звичаї;, над умерлою голосно заводили жінки. „Чому плачете й нарікаєте? - сказав до них Ісус, - Дівчина не померла, але спить". Але всі, що там були, добре знали, що дівчина померла, й зачали сміятись із слів Ісуса Христа. Тоді Ісус вигнав усіх з кімнати, і взявши з собою Яіра, його жінку та Апостолів: Петра, Якова та Івана, вступив до кімнати мертвої. Взяв дівчину за руку, та сказав до неї: „Дівчино - говорю тобі - встань!" І пише далі Свята Євангелія: „Тут, дівчина зразу встала й зачала ходити; а мала дванадцять років. І зжахнулися всі в жаху великім". Того дня розходилися люди розносячи по цілій країні вістку про воскресіння мертвої й велику науку Господа нашого Ісуса Христа: „Не вмерла, але спить!"

Господь наш Ісус Христос назвав смерть сном. На вид вмерлої дочки Яіра сказав: „Не вмерло дівча, але спить!", також тоді, як ішов до дому Лазаря, сказав своїм учням: „Друг наш Лазар заснув, - та піду розбудити його" (Ів. 11,11). В обох цих випадках знав Господь, що там є дійсна смерть, а не сон, але сказав так тому, щоб навчити й потішити нас, що чоловік не на завжди, не на віки вмирає, не гине так як звірина, але смерть є лише довшим сном, і покійний колись знову, .пробудиться, та в злуці з душею зачне нове життя. Умерлі не вмерли на віки, вони лише сплять, і колись пробудяться. Настане колись день, в якому Господь пробудить їх до життя, як пробудив Дочку Яіра. Про це Господь наш урочисто нас запевняє: „Направді, направді говорю вам: Надходить час, ба, вже й тепер він, коли померлі вчують голос Сина Божого, а вчувши - оживуть. І вийдуть ті, що добро чинили, на воскресіння життя. А ті, що зло чинили - воскреснуть на суд» (Ів. 5, 25, 29). Отож; всі воскреснуть і кожна душа наново злучиться із своїм тілом, і обоє разом будуть цілу вічність ділити свою долю, щасливу або нещасливу. Тому смерть дуже подібна до сну. І свята Церква в своїх молитвах за покійних так благає Господа Бога: „В блаженном успенії, - в блаженному сні, вічний спокій подай, Господи, слузі Твойому"!

Мушу ще вказати вам, браття і сестри в Христі, на той момент, як люди висміяли Христа, бо сказав Він, що дівча не вмерло, але спить. Може зустрінетесь і ви в житті з такими, що говоритимуть, що із смертю всьому кінець, може будуть

висмівати слова Христові так, як ті люди в дворіуЯіра, але розум наш і життя говорять інакше: бояться вічности люди, бо вчинки їх злі, й бояться явитись з ними перед Вічним Суддею. Нині промовив до нас Господь, силою Своєю, вказуючи, що Він є паном життя чоловіка, і промовив до нас разом і словами втіхи: „Не вмер цей наш брат ... але спить".

Брат наш Дмитро Васенко син Луки і Марти нар. 20-го грудня 1923 р, в Вишовадці, пов. Ясло, Лемківщина, Україна. Було х 4 сини, а між ними Андрій тут присутний, і одна сестра Анна. Всі вони тепер в Україні, в Донецьку. В 1941 р. через воєнну хуртовину опинився в Німеччині. В 1949 р. звінчався з Катериною. Стали вони членами Церковного Братства 27.8.1950 р. Від тоді ми знаємо добре пок. брата нашого Дмитра, як примірного християнина, примірного парафіянина, що знає заповідь любови ближнього, знає свої обов'язки супроти своєї Церкви.

Він відчував потребу бути кожної неділі і кожного свята на Службі Божій, він відчував слова Ісуса Христа що кликав: „Хто буде їсти моє тіло і пити мою кров буде мати життя вічне і я його воскресшу останього дня". Він був послишний тим словам і часто приступав до до св. Причастя і то до останьої хвилі і може бути певний, що пок. Дмитро має життя вічне і його душа вже почула свій приуд: „Прийдим наслідуй царство, приготоване тобі від заснування світу".

Брат наш Дмитро прощається зі всіма. Прощається зі своєю вірною дружиною Катериною. Перепрошує єї, що він скорше відходить, але така воля Божа. Дякує їй за всю опіку і обіцяє їй, що перед Всевишнім він стало буде вставлятися за нею.

Прощається з братом Андрійом, з братовою Марією, з їхніми дітьми Славком і Іреною Марією, а через них з рештою родини.

Він прощається зі своїми священиками, яких він добре знав, яким він помагав, які його добре знали і старалися допомогти, а між ними я був, що знав доброго брата нашого від 27.8.1950, як вписував його до Церк. Братства.

Він прощається з церквою, нашою катедрою на яку вони зложили свої дуже щедрі пожертви.

Він прощається зі всіма вірними, з тими що прийшли нині помолитися і з тими які перешкоджені і ми всі просимо Всемогучого Бога, щоб із цього сну воскресив його словами, сказаними до дочки Яіра: „Тоді говорю, встань!", та щоб пробудив його до ближнього і вічного життя в Царстві Небеснім. Амінь.

Прошу перейти з тацею на Служби Божі.

*

4.4.1988 – Похорон Ілярія Клодзінський.

Борогі Браття і Сестри!

Жалібна родино!

Багато тисяч кілометрів пройшов своїми ногами апостол народів св. Павло, голосячи слово Боже. І на дорогах своїх нераз стрічав людей, що орали, засівали поля, жали, працювали, забавлялись, нераз стрічався і з похороном, бачив, як у смутку і плачі прощались із своїми покійними, як і ця родина.

І щоб потішити віруючих у Христа в їх смутку, писав до християн усіх Церков послання. Словам тих послань говорить і нині ап. Павло до всіх, що стоять довкола труни свого мужа, своїх синів і внуків, своїх знайомих, своїх парафіян.

„Не хочемо, брати, - пише Апостол до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо

померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18).

А дальше говорить: „Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22).

От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний". (1 Кор. 15,58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: „Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі" (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле" (5, 10).

Брат наш Ілярій вже став перед Господом Богом і ми надіючись на Божу доброту, на Боже милосердя, почув ті слова: „Ти був добрий на землі увійди в царство небесне". А може йому щось недостає, то ми нашими молитвами, нашими добрими ділами стараємось допомогти йому.

Брат наш Ілярій Клодзінский, син Максима і Анни, народився 14-го березня 1917 р. в Тернополі і був свідком і учасником тих радісних і сумних подій, які переживав наш нарід на Рідних Землях під Польщею, під Совітами, під Німцями. В 1945 р. опинився в Австрії, а що Бог обдарував гарним голосом, він між іншим брав участь в ріжних хорах і співав на славу Божу. В 1948 р. він виїхав до Австралії, тут оженився з Варварою Огоновською і з того подружжя мав двох синів Ірения і Аркадія, а тепер вже батьків, що мають своїх дітей.

Покійний від перших днів, від самих початків, включився до церковного життя і що так скаж був першим дяком, що провадив церковним співом. Від того часу були різні періоди, але завжди був услужний і ніколи не відмовлявся послужити своїм голосом, який дав йому Господь Бог. Зокрема дуже любив великодні мильодії, а його спеціяльність то було: „Плотію уснув яко мертв".

Головно в останньому часі, може рік а може більше, Покійний Брат наш Ілярій дуже любив приходити на другу Службу Божу і провадити і як треба було, то читав Апостола.

Ще цієї суботи я відвідав брата нашого Ілярія в шпиталі і він знав, що він дуже слабий, але цілковито піддався Волі Божій. Два рази повторив: нехай діється воля Божа. Ми говорили разом „Отче наш" і як дійшли до слів „Нехай буде воля Твоя" – то треба було хвильку перестати.

Нині, Брат наш Ілярій, лежить спокійно між нами і прощається з нами. В першій мірі прощається зі своєю Басею-Варварою і дякує їй за 35 літ подружнього вірного життя і перепрошує її, що він перший відходить, але якось так несподівано прийшло, що здійснюються слова Спсителя: "Не знаєте ні дня, ні години коли Син Чоловічий прийде", або коли Вам прийдеться станути перед Сином Чоловічим.

Прощається зі синами Іринеєм, Аркадієм, з їхніми дружинами, з внуками, з тестями.

Синам наказує ще раз, щоб вони були добрі для мами, щоб їй помагали як зайде потреба, щоб пам'ятали, що вони діти Божі і мають обов'язки супроти Бога, супроти своєї Церкви, супроти свого народу українського. Принадує їм щераз ту

заповідь над заповідями Божими: „Любіть Господа Бога, цілим серцем, цілою душею, всіми мислями своїми, а ближньогосвого, як себе самого”.

Прощається Брат наш Іларій зі своїми приятелями, зі знакомими і з тою церквою де тепер він лежить, з тою церквою де він ходив, де молився, де співав.

Засмучена родино! Браття і Сестри в Христі! Наука про воскресіння є для нас потіхою головно тоді, як вмирають нам особи близькі і дорогі. Смерть розлучає нас від них лише на час, бо скорше чи пізніше і наші тіла спочинуть у гробі. Але на другому світі знову стрінемось. Ніколи не забуваймо слів Гопода нашого Ісуса Христа: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене, хоч і вмер, буде жити. І кожен хто живе та вірує в мене, не вмре повіки”. Амінь

*

20.9.1988 – Похорон Марґарети Мацiв.

Смерть нашої сестри Марґарети Мацiв зібрала нас численно щоб віддати „останню” прислугу Покійній. Може то не дуже добрий висказ „остання прислуга”, бо ми повинні молитися за покійну не тільки нині , але ми повинні молитися за покійну завжди: і нині і завтра і за місяць, і за рік і доки пам’ять наша сягає, і робити добрі діла, так як ми кажемо і співаємо „Вічна їй пам’ять”. Пам’ять про Покійну ми повинні передати нашим дітям, нашим внукам.

Марґарета Мацiв з роду Барнич, батько... а мама Олена, народилася 1.6.1925 в Ессен в Німеччині. В році 1945 вийшла замуж за нашого доброго Михайла Мацiва і в 1949 приїхала до Австралії. Господь Бог дав їм дві дівчини: Стефанію і Марію, яких вони виховали гарно, по християнськи і по українськи.

Життя було трудне і в Німеччині і тут в Австралії, але Покійна була дуже побожна і її довіря до Господа Бога, до Божої доброти і всемогучости помагали побороти всі трудности. Відійшла від нас так несподівано дня 16 вересня 1988 р.

Приходить мені на гадку подія з воскресенням Лазаря. Одного разу Ісус навчав за рікою Йорданом, а сестри Марія і Марта післали до Ісуса посланця, який сказав: „Господи, той що його Ти любиш дуже тяжко хворий”. Ісус відповів: „Не на смерть ця хороба, а на Божу славу – щоб Син Божий прославився нею.” І перебув Ісус на тому місці кілька днів, а відтак пішов до Витанії.

З Бетг-Арабі, де тоді був Ісус, до Витанії, є приблизно 12 кілометрів. Але між тим Лазар помер. По тодішнім звичаю його помазали оліями, завинули в полотно і поховали в гробі. Ісус навмисне зістав в Бетг-Арабі ще два дні, щоб аж четвертого дня по смерти Лазаря прийти до Витанії.

Між тим, до сестер Марії і Марти приходило багато знакомих і рідні, щоб їх розважити. На знак смутку сестри сиділи в хаті. Але почувши, що в село приходить Ісус, Марта поспішно встала і побігла Йому назустріч. Побачивши Ісуса закликала: „Господи, коли б Ти був тут, то не вмер би був брат мій”, ці значили не дорікання, але довір'я, її віру, бо вона зразу додала: „Та й тепер, - знаю я, - що чого тільки в Бога попросиш, то дасть Тобі Бог”. І тут зачалась велика розмова між Христом і Мартою. Ісус відповів: „Воскресне твій брат” „Знаю, що воскресне у воскресіння останнього дня” - відповіла Марта. Тоді промовив до неї Ісус: „Я воскресіння і, життя. Хто вірує в Мене, хоч і вмре, буде жити. І кожен, хто живе та вірує в Мене, - не вмре повіки. Чи віриш цьому?” Тоді Марта відповіла: „Так, Господи! Я вірю, що Ти Христос, Син Божий, що має прийти у світ”. Слова Ісуса наповнили її світлом і надією. Вона побігла за сестрою: „Вчитель тут, і Він кличе

тебе" - сказала. А та, як вчула, поквапно встала, побігла і в риданні впала до ніг Христа. І пише Євангеліє, що Ісус, як побачив, що плаче вона, і плачуть юдеї, що з нею прийшли, розжалобився і Йому полились слози з очей. А люди зашептали: „Дивись, як любив він його!" А хтось додав: „Чи не міг же зробити Оцей, що очі сліпому відкрив, щоб і цей не помер?" А Ісус сказав до Марії: „Де ж ви його поклали?" Ісуса повели за село, на гріб Лазаря. Була то печера, привалена каменем. „Відваліть камінь" – сказав Ісус. А як відкрили гріб, Марта сказала: „Уже, Господи, чути, - бо вже чотири дні він у гробі". Тоді Ісус сказав до неї: „Чи тобі не казав Я, що як будеш вірувати, - славу Божу побачиш?" І Ісус звів очі до неба, віддаючи хвалу Отцю небесному, а потім сильним голосом закликав: „Лазарю, - вийди сюди!" І відразу вийшов з гробу Лазар, що був помер. І багато з юдеїв, що посходилися до сестер та бачили те, увірували в Ісуса.

Засмучена родино! Браття і Сестри в Христі! Наука про воскресіння є нам потіхою головно тоді, як вмирають нам особи милі й дорогі. Смерть розлучає нас від них лише на час, бо скорше чи пізніше і наші тіла спочинуть у гробі. Але у вічності знову стрінемось, а останнього дня злучаться наші душі з тілами. Маймо завжди на пам'яті, що наші тіла воскреснуть, і так, як душа, одержать вічну нагороду, або вічну кару. Ніколи не забудьмо слів Господа нашого Ісуса Христа, що сказав до Марти: „Я воскресіння і життя. Хто вірує в Мене, - хоч і вмре, буде жити. І кожен, хто живе та вірує в Мене, - не вмре повіки".

Покійна, сестра наша Марґарета була добра дружина нашого Михайла і добра мама для своїх дочок і добра наша парафіянка, яку ми бачили кожної неділі в тій церкві і часто приступала до св. Тайн.

Каже Ісус: „Я є хліб життя, що зійшов з неба. Як хто з'їсть цього хліба, живий буде по віки. І хліб, що його я дам, є моє тіло, яке я дам за життя світу". Амінь.

*

26.9.1988 – Похорон Михайла Фурика.

Знова, смерть брата нашого Михайла, зібрала нас числено, щоб помолитися пр нього, щоб застановитися над собою, щоб пригадати собі нашого доброго Михайла, який дуже дбав про дітей, про родину, який понад 33 роки ходив по всіх вірних в Данденонґу і приносив їм вісті, що діється в парафії, чи збирав гроші на будову того гарного храму Божого – кільки разів він кожного в Данденонґу відвідав! Нам тяжко собі пригадати, але в Бога все записане, Всі ті успішні відвідини, і всі ті неуспішні, але передовсім його старання за добро родини.

Нині, ми всі зібрані коло домовини покійного нашого брата Михайла і дружина Марія, і син Василько з дружиною Наталкою і з двома внуками Діяною і Єремією, і дочка Надіє з мужем Михайлом і з трьома внуками: Марком, Касамира, Леся і Івась з дружиною Каті і з двома внуками Амі і Тамарою і всі свояки і всі хресні родичі і близькі знайомі і передовсім всі наші вірні з Джілонґу і околиці, що їх так часто пок. Михайло відвідував і ті наші вірні з парафії мельборнської, що належать до тої катедри на яку збирав фонди наш добрий Михайло.

Нині пригадуємо собі словс Ісуса Христа, які він сказав про дочку Яіра, якавже померла а Він сказав: „Вона не померла, але спить", і насміхались з нього всі присутні. Але він взяв дівчину за руку та сказав до неї: „Дівчино кажу тобі встань". Іпише св. Марко: „І в ту мить дівчина встала і почала ходити; мала вона дванадцять років". Мар. 5,42. І всі тим здивувались дуже. „Того дня розходились

люди, розносячи по цілій країні вістку про воскресіння мертвої дівчинки і про велику науку Ісуса Христа, що „вона не вмерла, але спить”.

Господь наш Ісус Христос назвав смерть – сном. На вид вмерлої дочки Яіра сказав: „Не вмерло дівча, а спить”, також тоді як ішов до дому Лазаря, який вже чотири дні лежав в гробі і тіло вже його воняло, сказав своїм учням: „Друг наш Лазар заснув – та піду рохбудити його”.

В обидвох цих випадках, знав Господь наш Ісус Христос, що там є дійсна смерть, а не сон, але сказав так тому, щоб навчити і потішити нас, що чоловік не на завжди, не на віки вмирає, не гине так звірина, але смерть є лише довшим сном і покійний колись знову пробудиться, та в злуці з душею зачне нове життя. Умерлі не згиули навіки, вони лише сплять, і колись пробудяться. Настане колись день, в якому Господь пробудеть їх до життя, як пробудив дочку Яіра. Про це Господь наш урочисто нас запевняє, як написано в св. Івана євангелиста: „Направду, направду говорю вам: Надходить час, ба, вже і тепер він, коли померлі вчують голос Сина Божого, а вчувши – оживуть. І вийдуть ті що добро чинили, на воскресення життя. А ті що зло чинили – воскреснуть на суд”. (Ів. 5,25,29). Отож всі воскреснуть і кожна душа наново злучиться зі своїм тілом, і обоє разом будуть цілу вічність ділити свою долю вічно щасливу або нещасливу. Тому смерть дуже подібна до сну. І св. Церква у своїх молитвах за покійних так благає Господа Бога: „В блаженнім успенні – в блаженному сні, вічний спокій, подай Господи слузі Твойому”.

Мушу ще вказати вам, Дорогі Браття і Сестри в Христі, на той момент, як люди висміяли Ісуса Христа, бо Він сказав, що дівчина не вмерла а спить. Може зустрінетесь і ви в житті з такими, що говоритимуть, що із смертю всьому кінець, може будуть висмівати слова Христові, так як ті люди на подвірю Яіра, але розум наш і життя говорять інакше. Може ті люди бояться вічности, бо вчинки їх злі, й бояться явитись з ними перед Вічним Суддією. Нині промовив до нас Господь, силою Своєю, вказуючи, що він є паном життя чоловіка, і промовив до нас разом і словами втіхи: „Не вмер цей брат Михайло, але спить”.

Наш брат Михайло, сподіємося і віримо, що не прийшов з порожніми руками перед нашого Суддю Ісуса Христа. Він старався бути добрим, він чи вони обидвоє виховали гарно по Божому родину, він між іншим був мужем довіря і збірщиком на будову нашої катедри, скільки добра він зробив, а скільки нераз мусів вислухати від вірних дорікань? Перед Господом Богом все записане – Господь Бог все знає!

Лишається ще попращати пок. брата нашого Михайла або послухати його послідних поучень.

Покійний Михайло Фурик, син Василя і Олени Михайлищук, нар. 11.1.1924 у Винограді, пов. Коломия. З того гарного села Винограду в часі війни вивезений до Німеччини. По війні оженився 21.10.1945 з Марією Коромик. В 1949 р. приїхали до Австралії. Тут серед великих початкових труднощів виховали троє дітей. Він бере живу участь в громадському і в церковному житті а передовсім в церковному, бо є мужем довіря нашої парафії і є збірщиком в Данденонґу і околиці від 1955 до сотанньої хвилі життя.

Лишається ще попращати нашого доброго Брта Михайла, чи може послухати його послідних поучень.

Він прощається зі своєю дружиною Марією і перепрошує її, що він перший відходить, але що ж – така воля Божа! Але він каже, що перед престолом

Всевишнього завжди буде вставлятися за нею, а крім того є добрі діти і внуки і допоможуть їй.

Він звертаєтьсє до тих дітей, яких вони виховували на добрих своїх дітей, на добрих Божих дітей, на добрих дітей для своєї Церкви і для свого українського Народу. Він їм пригадує свої поучення і свої вказівки, які він їм давав як вони були ще малі: Будьте добрими для других людей, любіть ближнього свого, не лінуйтеся до молитви, ходіть кожної неділі до церкви, беріть участь в громадському і церковному житті, пам'ятайте, що ви з українського роду і так виховуйти своїх дітей. Опікуйтеся своєю мамою.

Він прощається зі своїми сватами Жиланами, Вірликовою, Армстронґами, з вірними з Данденонґу і околиці, із парафіянами катедри св. Петра і Павла, на яку він збирав фонди, де він молився разом з нами. Він пригадує ті гарні Богослуження, ті молитви. Що ж не дочекався, щоб бути в ній як вона вже буде в цілості розмальована, але така Божа воля.

Вічна йому пам'ять!

Таца на Служби Божі...

*

28.10.1988 – Похорон Василя Яремяка.

Дорогі Браття і Сестри, Жалібна Софіє!

Св. Ап. Павло вже два роки був ув'язнений в Римі і готовився на смерть і пишучи послання до Євреїв написав такі слова: „Не маємо тут н землі сталого місця, але будучого шукаємо" (13,14).

Що тут на землі ми сталого місця не маємо, це знана правда, це потверджує кожний похорон. Це потверджує похорон брта нашого Василя. Але похорон ставить нам питання: Випроваджяємо інших на другий світ, а чи самі пруготовляємось в ту дорогу.

На землі жило вже багато людей, могутних і мудрих, сильних і вчених, але ані один з них не зумів собі забезпечити стале місце на землі назавше. Всі мусіли відійти, бо ми не маємо тут сталого місця, але будучого шукаємо. Земля це місце проби це перехідний міст, щоб ми собі заслужили за той короткий час на вічне місце в небі.

Одна дівчина вступила до монастиря і провадила дуже побожне життя і була для себе дуже строгою а їй говорили, щоб не була така строга, а вона відповідала: „Час для нас, це короткий день, тим солодшою буде ніч по нім, тим більшу нагороду одержимо у вічности".

Покійний брат гаш Василь Яремяк народився 21.11.1921 р . в Підвисокім, коло Снятина.

Як всі другі через ту страшну війну опинився в Німеччині і по війні оженився в 1948 р. в Стуттґарді, а згодом приїхав до Австралії. З того подружа Бог їм дав двох синів: Михайла і Тараса.

Хто не знав Василя? Не тільки всі люди з Ардір і околиці, але також багато з Мельборну знали його як доброго і працьовитого громадянина а передовсім, як доброго і дуже працьовитого члена нашої церкви в Саншайні, в Ардір. Він від початку ту церкву в честь Пресв. Богородиці будував, він як добрий майстер зробив престіл, зробив кивот, збудував рами для іконостасу, він будував при-

церковний будинок щонебудь треба було зробити пилкою і гиблем – пок. брат наш був завши готовий зробити.

В ту неділю кажуть мені, що Василь Яремяк є хворий. Я взяв все, що потрібне і приїхав. Правда, він лежав в ліжку, скаржився, що та недуга ослаблює його, що не може ходити, але на вигляд, був здоровий. Він висповідався, прийняв св. Тайну Єлеопомазання і св. Причастя. Приймав дуже побожно, свідомо, в присутности цілої родини – а в середу мені дзвонили, що він помер.

Це для нас дуже добра наука, що не можна відкладати св. Сповіди, св. Причастя, бо не знаємо ні дня, ні години, коли прийдеться нам станути перед Ісусом Христом, нашим судією.

Сьогодні відпроваджуємо брата нашого Василя на вічний спочинок. Це властиво не є точне окреслення, бо тільки його тіло відпроваджуємо а душа вже станула перед Ісусом Христом, нашим Суддею і почула присуд: „Ти був добрим на землі, увійди в царство небесне, приготоване для тебе". Може йому щось бракує, щось недостає – ось можемо йому допомогти нашими молитвами, нашими добрими ділами в його наміренні, нашими думками – переміною нашого життя.

Він прощається зі своєю дружиною Катериною. Дякує їй за все життя разом і перепрошує, що він перший відходить,, але така воля Божа, але він не забуває про неї і завжди буде вставлятися про неї перед Господом Богом.

Він прощається зі своїми синами: Михайлом і Тарасом. Пригадує їм свої поучення як вони були ще малі: Будьте добрими, добрими для своїх ближніх, будьте добрими дітьми Божими! Моліться! Ходіть до церкви! Не забувайте, що ви діти українського народу! Помагайте мамі!

Він прощається з нашими вірними і з церквою яку він так любив і помагав будувати і прикрашувати. Церква не забуде за нього, доки буде існувати будуть все молитися: „за ктиторів і благодітелів св. храму цього".

Таца на Служби Божі.

*

9.11.1988 – Похорон Юрія Венгльовського.

Дорогі в Христі Братта і Сестри!
Дорога Молоде!
Дорогі Діти! Дорога засмучена Родино!

Нинішня наша Катедра, наповнена вірними, нинішна домовина покійного брата нашого Юрія, нинішна сумна хвилина, коли молиться за Покійного брата нашого Юрія та напевно думає про своїх наиблищих а може і про себе це дуже добре.

Приходить мені на думку подія зі святої Євангелії про зоскресення Лазаря. Тоді також було багато людей, що прийшли потішити бідних сестер Лазаря Марту і Марію, може було пятьдесять, сто чи навіть двісті людей, подібно і сьогодні є родина покійного брата нашого Юрія, є син, полковник Австралійської армії, є синова, є внуки, є свати панство Рудики і їхня доня Сандра є наші парафіяни, є наші члени Братства і Сестрицтва, бо він очолював Братство через 32 роки - є тут вірні з Перту і з Брізбену і зі Сіднею, є тут наші вірні з Джілонґу, Водонґи – Албурі, Баларату, Мафри, Нюбару є з цілої Вікторії, бо він був головою нашої церковної найвищої організації Обєднання Укр. Кат. Організаційв Австралії, але він був також великим діячем в громадських справах і політичних.

Коли так стояли жиди коло могили Лазаря, Ісус Христос сказав „відкотіть камінь" а Марта сестра померлого каже йому: „Господи, вже чути, бо четвертий день уже". Озвався Ісус: „Хіба я не казав тобі, що як увіруєш, побачиш славу Божу", і відкотили камінь. Ісус звів очі в гору і мовив: „Отче, дякую Тобі, що вислухав єси мене. Я знаю, що Ти завжди мене вислухуєш, але задля людей, що стоять навколо, сказав я, щоб вони увірували, що Ти мене послав„. Промовиш те, скликнув на ввесь голос: „Лазаре, вийди сюди"! І мертвий вийшов з обвязаними крайкою руками і ногами. І сказав їм Ісус: „роз-в'яжіть його і пустіть, нехай іде". Бачачи, що зробив Ісус увірували в нього численні Юдеї, які зійшлися були до Марії і Марти.

Ми знаємо, що через пять днів рада жидівська Ісуса Христа увязнила і засудили його на розпяття і він серед страшних мук помер на хресті, помер, щоб ми мали життя вічне, ми знаємо, що він третього дня воскрес і так як Він воскрес, так і ми воскреснемо, як запевняє нас св. Ап. Павло і всі Євангельські писання і так як ми побожно визнаємо в нашому вірую: Очікую воскресення мертвих і життя будучого віку, Амінь.

Треба завжди побожно відмовляти наше Вірую і відновлювати собі всі правди нашої віри, а коли до когось закрадаються сумніви, хай просить словами Євангельського Батька: Вірую Господи! Поможи моєму невірству.

Прощається покійний брат наш Юрій найперше зі своєю родиною: Зі сином Юрієм Романом і зі синовою Уляною. Що ж обіймає їх, благословить і ще раз каже їм: будьте добрі Божі діти, жийте в згоді і любові до кінця днів ваших, виховуйте своїх діточок на добрих дітей Божих, на добрих членів Австралійської і Української спільноти. Вони не повинні забути, що вони є дітьми і внуками Українських Католицьких родичів.

Але він ще прощається зі своїми улюбленими внуками: з Даною Наталкою, а Адріяном Юрієм, і з наймолодшим Андрієм Григорієм. Покійний так їх дуже любив! Він так молився, щоб вони були добрі Божі діти і добрі діти для своїх родичів. Покійний дідусь Юрій благословить вас і напоминає вас, щоб ви були добрі Божі діти, щоб щоденно молилися і кожної неділі були на Службі Божій, щоб ви слухали тата і маму, щоб ви добре вчилися.

Покійний Прощається зі своїми, сватами з родиною Рудиками, які були дуже уважні і вирозумілі до його положення і дякує їм за все. Покійний прощається зі своєю родиною в Україні, а головно зі своїм шваґрому, братом покійної дружини-Наталки, з яким був у зв'язку.

А тепер брат наш незабутний Юрій, прощається зі своїми парафіянами, з якими він зачинав тут в Мельборні церковне життя, з якими він будував цю гарну катедру, з якими він очолював продовж 32-вох років церковне Братство, будував цей церковний будинок, Монастир Сестер Василіянок і все інше. Він пригадує собі всіх з якими що неділі приходив до тої Катедри і приступав до Святих Таїн. "На відпущення гріхів і на життя вічне".

Він дуже дякує всім за співпрацю для справи Божої, для справи нашого народу і нашої спільноти. А від пятьох літ він є головою Обєднання Укр. Кат. Організацій в Австралії і дякує всім за співпрацю і заохочує до дальшої праці. Він каже: ми працювали як знали і як могли, а Ісус Христос-Чоловіколюбець, нам благословив і ми довершили то що могли і, ми довершили великі діла. Дуже Покійний Юрій нас заохочував до взаїмної згоди, до вирозуміння і односте перед Господом Богом і перед людьми.

Покійний брат наш Юрій прощається з Монахинями св. Василія Великого зі всіма Монахинями і в Сиднеї і в Аделяйді, а зокрема зі Сестрами Василіянками в Мельборні. Він пізнав їх через двайцять літ і оцінив їх, як каже св. Василій, як працьовиті пчілки і дякує їм за їхню всесторонню поміч".

Покійний ще прощається зі мною чи радше з нами священиками з якими він був так близький, такий дуже допоміжний у всім, а передовсім у видаванні часопису „Церква і Життя". Це був в дійсності голос Церкви, це було Життя Церкви, а кожного тижня виходило дві тисячі примірників, завдяки його великій і невсипущій праці: - він говорив проповідь до двох тисяч людей. Дуже він дякує всім своїм співробітникам і православним і католикам і в Мельборні, і поза Мельборном.

Dear Brothers and Sisters in Christ, we have gathered here today to pay our last respects to our dear friend Jurij Wenhlowskyj. To accompany soul on its final journey to meet God, with this Holy Sacrifice and our prayers. As we reflect on his life, and indeed, the lives of all of us - we find that this earthly life with all of its goals, ideals, triumphs and losses is a preparation for the life that is to come. Our whole Christian faith is founded on that belief. Everything that we achieve here, we achieve for the next life in heaven. God in His loving providence has gifted us with many talents that are to be used for His glory and for the salvation of our souls.

For the Christian then, death is not a perpetual and impenetrable mystery of hopelessness and suffering. It is not a barrier separating the Christian from happiness. Death is the gateway to God's kingdom, to be in His presence forever, to be with God who alone gives eternal happiness and hope; the reward for a life lived in the service of God and man.

Juryj Wenhlowskyj understood this well and indeed gave his whole life in the service of our Ukrainian Catholic Church, Ukrainian Nation and Ukrainian community. His long years as chairman of the Confraternity of St Peter and Paul, as editor of our Ukrainian weekly – Church and Life, Chairman of the Union of Ukrainian Catholic Organisations in Australia, Vice Chairman of the Association for the Ukrainian Patriachate, Chairman of Ukrainian Liberation Front in Australia, and many others.

All of these commitments for our Church and Nation, speak, of his zeal, dedication and loyalty to causes that were close to his heart.

After the death of his dear wife Natalia, he gave his time without reserve for the growth and development of our church and community, and he was always mindful of the plight of our suffering church and nation in Ukraine. Juryj Wenhlowskyj was a man of deep and strong convictions and was willing to stand by these convictions - come what may.

During his life in his selfless service he was always a good Christian, a good family man who was proud of the achievements of his son Juryj and enjoyed being with his daughter in law, and grandchildren whenever he could.

It is with heavy hearts that we farewell our dear loyal friend Juryj today. But we do so with a deep gratitude to the Almighty and Merciful God for his life, his friendship and loyalty.

Grant eternal rest 0 Lord, to the soul of your departed servant Juryj, in a place of light, joy and peace, where there is no pain, sorrow, or adness but eternal life.

I wish to take this opportunity of thanking our Australian friends, friends of the family Wenhlowskyj, for your presence and prayers for the soul of our departed brother Jurij Wenhlowskyj.

May his memory be eternal!

*

5.12.1988 – Похорон Ярослава Кіцая.

Багато тисяч кільометрів пройшов своїми ногами апостол народів св. Павло, голосячи слово Боже. І на своїх дорогах, нераз стрічав людей, що орали, засівали поля, жали, працювали як рибалки, працювали як ремісники, або подібно як брат наш Ярослав працювали у фабриках - нераз стрічався з похоронами, бачив як у смутку і плачі прощались із своїми покійними, як і ця родина пок. Ярослава.

І щоб потішити і переконати тих що вірили в науку, тобто своїм вірним, писав до них і до всіх перших християн листа до Солунян. Солунь або Тисалоніки, не дуже далеко від України, лежить майже на границі між Болгарією і Грецією. Словами тих послань говорить і нині ап. Павло до всіх, що стоять довкола труни пок. брата нашого Ярослава, говорить до дружини Ніни, говорить до сина Віктора, до сина Юрія, до внуків – він так говорить: „Не хочемо, брати, - пише Апостол Павло до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18).

Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22).От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний". (1 Кор. 15, 58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі" (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле" (5, 10).

„Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті" (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне" (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі" (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімся трохи над останніми словами ап.: „Час мого відходу настав і я готовий. „Я
готовий, я боровся доброю борнею".

Наш брат , що його прощаємо Ярослав нар. в Комарні, коло Рудки, в Зах. Україні, дня 11.3.1912 р., батько його Теодор а мама Юлія Карабін. Як дорослий

мужчина 30-літній оженився у Львові в 1942 з Ніною Федюшик з Радивилова. Наслідком страшної війни вони опинилися в Німеччині а потім в 1949 р. в Австралії. Бог дав їм двох синів віктора і Юрія.

Покійний брат наш вже з другого світу перепрошує свою дружину Ніну, що він перший відходить, але така воля Божа. Він звертається до синів і просить їх, щоб вони були добрі, щоб помагали мамі, щоб не забували, що їхній тато і мама є родом з України, що вони католики, щоб в їхній хаті завжди була молитва, щоб в неділю вони були в церкві, а буде їм добре і буде добре їхнім дітям.

Ми прощаємося з братом нашим Ярославом молитвою, і просимо Ісуса Христа, щоб упокоїв його з праведними, в домі Отця нашого небесного, тою молитвою, що ми її співали вчора: „Упокой Спасе душу усопшого раба твого Ярослава". Амінь.

Буде таца на Служби Божі за душу пок. Ярослава

*

28.12.1988 – Похорон Василя Ґутий.

Дорогі в Христі Браття і Сестри! Жалібна Родино! Жалібна Розаліє дружина Покійного! Жалібні і засмучені діти: Іване, Ірено, Маріє! Жалібні внуку!

Смерть брата нашого Василя Ґутия зібрала нас тут щоб ми помолилися за його душу. Щоб ми подумали над собою, що коись прийдеться і нам вмерти! Чи я готов вмирати? Чи я стою на правильнім шляху? Чи я маю з чим піти через престіл Всевишнього Бога? Чи я жию так як Він приказав?

При кінці 6-го століття перед Христом, тобто 597 літ перед народженням Ісуса Христа пророк Єзикиїл остро напоминав свій нарід: „Кінець надходить! Кінець надходить!". Два рази повторив пророк Єзикиїл слова: „Кінець надходить!", щоб нам підкреслити правду, що все на землі має свій кінець. Той земний кінець називаємо смертю, бо зі смертю настає кінець всього земного й дочасного.

Бачачи в труні кінець одного земного життя, брата нашого Сюня, запишім собі в душі правди, що випливають із слів пророка Єзекиїла.

Смерть приносить кінець всім земським добрам. Земські добра і достатки дехто так любить, так прив'язується до них, що забуває на головне для чого живе на світі: на спасіння своєї душі.Як гарно це описує сам Господь наш Ісус Христос цими словами: „В одного багача земля вродила гарно. І почав він міркувати, кажучи сам до себе: Що мені робити? Не маю де звезти врожай мій! І каже: Ось що зроблю: розберу мої стодоли, більші побудую і зберу туди все збіжжя і ввесь мій достаток; та й скажу душі своїй: Душе моя! Маєш добра багато в запасі на багато років"! Спочивай собі, їж, пий і веселися! А Бог сказав до нього: Безумний! Цієї ж ночі душу твою заберуть у тебе, а те, що ти зібрав, кому воно буде? Отак воно з тим, хто збирає для себе, замість щоб багатіти в Бога" (Лк. 12, 16-21).

Без сумніву, ми маємо дбати про земні достатки, вони створені й дані Господом Богом для нас, для наших родин, щоб їх утримувати, виховати. Господь наш Ісус Христос не проти цього говорить, лише вказує на те, щоб земні добра не засліпили наших очей, щоб ми не бачили перед собою вічности. Дбаймо про потрібні нам земні добра, але не забуваймо на нашу вічність, на спасіння нашої душі, бо не знаємо, коли нас покличуть здати рахунок. Смерть робить кінець всім утіхам і розкошам земним. Які б вони не були, вже думка на їх кінець не може

зробити чоловіка щасливим у розкошах. Раз прийде смерть і всім утіхам положить кінець. Але ж Церква не є проти утіх земних. Радіймо і тішмося, але так, щоб при тім ми не ображали Бога, радіймо і тішмося без гріхів. Так як навчає св. ап. Павло: „Радуйтеся завжди у Господі; знову кажу: Радуйтеся! І мир Божий, що вищий від усякого уявлення, берегтиме серця й думки ваші у Христі Ісусі". (Фил. 4,7).

Смерть робить кінець всякому достоїнству, всякій славі. Чи був хто великим в державі, вченим, розумним, поважним, професіоналом, в короткому часі це все цкінчиться. Прагнучи достоїнств, люди забувають на душу, вирікаються віри, Бога, готові знищити ближнього, лише щоб осягнути уряд, достоїнство, що так скоро проминає. Смерть робить кінець усьому доброму і рпиємному що таким є в наших очах.

Тому говорить до нас Господь, через св. євангелиста Івана: „Не любіть світу, ні того що у світі. Коли хтось любить світ, в того не має любови Отця; бо все що у світі, - пожадливість тіла, пожадливість очей і гординя життя, - не вод Отця, а від світу. А світ проминає, і його пожадливість; той же, хто чинить волю Божу, перебуває повіки" (1 Ів. 2,15-17).

Над кожним з нас висить страшне напімнення пророка Єзекиїла: „Кінець надходить! Кінець надходить!" Тому каже Господь Бог устами Сираха: „Не гайся повернутися до Господа, не відкладай з днини на днину, бо зненацька вибухне гнів Господній, то й загиеш у годині помсти" (Сир. 5,7). Або як читаємо в євангелиста Матея: „Чувайте, отже, не знаєте бо ні дня, ні години!" „Будьте готові, бо Син Чоловічий прийде тієї години, що про неї ви й не думаєте!" Мт. 25,13, - 24, 44).

Працюймо над спасінням нашої душі ще нині, бо нинішній день є ще нашим, а чи завтрішній буде нашим, - невідомо.

Покійний Василь Ґутий народився 23-го грудня 1920 в селі Ґрохи, пов. Любачів. Війна вигнала його з України і він в 1945 році оженився з Розалією в Комберґу, в Німеччині. З того подружа Бог дав їм троє дітей Василя, Ірену, Марію. Приїхали до Австралії, і як кожний – мав тяжкі часи. Виховував дітей, старався їх забезпечити.

Він прощається з дружиною, з дітьми, з внуками і зі сусідами, з мешканцями зі Ст. Албанс і з вірними з цілої парафії і просить їх прощення, може комусь щось злого зробив, і всі відповідають: Ти брате нічого нам прикрого не зробив, але прости нам, може ми Тобі, щось прикрого зробили. Нині він дивиться інакше на всі справи і каже своїй дружині, свом дітям, своїм знакомим, що Ви мені ніколи нічого прикрого не зробили. Тому ми прощаючись з братом нашим приобіцяймо йому, що будемо про нього молитися, щоб Ісус Христос був милосердний для нього. Амінь.

Прошу п. Дм. Леднея, щоб пішов з тацою на Служби Божі за Покійного або Семен Кулик.

*

29.12.1988 – Похорон Константина Стебницького

Дорогі Браття і Сестри, Жалібна Родино!

Dear Brothers and Sisters in Christ!

Смерть брата нашого Константина, або як ми називали його „Сюня" зібрала нас, щоб

ми помолилися за покійного, щоб ми зробили собі постанову, що ми про нього не забудемо, щоб ми застановилися над своїми померлими, чи ми пам'ятаємо про них, щоб ми подумали про себе, що також прийде час, і може вже недалеко, що треба буде йти тою самою дорогою, що брат наш Константин. Чи я готовий нині стати перед Ісусом Христом? Чи є йду правильною дорогою? Чи я молюся кожного дня? Чи я пристаю з моїм Спасителем, з Господом Богом? Чи я пам'ятаю на слова Ісуса Христа: „Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і хробацтво нівечить і де підкопують злодії і викрадають, а збирайте собі скарби на небі, (тобто добрі діла ваші), де ні міль, ані хробацтво не нівечить і де злодії не можуть вкрадти" (Мт. 6,19).

При кінці 6-го століття перед приходом Христа пророк Єзикиїл остро напоминав жидів, щоб покаялися: „Оце кінець тобі! Я посилаю на тебе гнів мій і судитиму тебе, за твоїми вчинками... Кінець надходить, кінець надходить! (Єзик. 7,1-5).

Той земний кінець називаємо смертю, бо зі смертю настає кінець всього земного й дочасного.

Бачачи в труні кінець одного земного життя, брата нашого Сюня, запишім собі в душі правди, що випливають із слів пророка Єзекиїла.

Смерть приносить кінець всім земським добрам. Земські добра і достатки дехто так любить, так прив'язується до них, що забуває на головне для чого живе на світі: на спасіння своєї душі.Як гарно це описує сам Господь наш Ісус Христос цими словами: „В одного багача земля вродила гарно. І почав він міркувати, кажучи сам до себе: Що мені робити? Не маю де звезти врожай мій! І каже: Ось що зроблю: розберу мої стодоли, більші побудую і зберу туди все збіжжя і ввесь мій достаток; та й скажу душі своїй: Душе моя! Маєш добра багато в запасі на багато років"! Спочивай собі, їж, пий і веселися! А Бог сказав до нього: Безумний! Цієї ж ночі душу твою заберуть у тебе, а те, що ти зібрав, кому воно буде? Отак воно з тим, хто збирає для себе, замість щоб багатіти в Бога" (Лк. 12, 16-21).

Без сумніву, ми маємо дбати про земні достатки, вони створені й дані Господом Богом для нас, для наших родин, щоб їх утримувати, виховати. Господь наш Ісус Христос не проти цього говорить, лише вказує на те, щоб земні добра не засліпили наших очей, щоб ми не бачили перед собою вічности. Дбаймо про потрібні нам земні добра, але не забуваймо на нашу вічність, на спасіння нашої душі, бо не знаємо, коли нас покличуть здати рахунок. Смерть робить кінець всім утіхам і розкошам земним. Які б вони не були, вже думка на їх кінець не може зробити чоловіка щасливим у розкошах. Раз прийде смерть і всім утіхам положить кінець. Але ж Церква не є проти утіх земних. Радіймо і тішмося, але так, щоб при тім ми не ображали Бога, радіймо і тішмося без гріхів. Так як навчає св. ап. Павло: „Радуйтеся завжди у Господі; знову кажу: Радуйтеся! І мир Божий, що вищий від усякого уявлення, берегтиме серця й думки ваші у Христі Ісусі" (Фил. 4, 4; 7).

Смерть робить кінець всякому достоїнству, всякій славі. Чи був хто великим господаром, вченим, розумним, поважним, професіоналом, в короткому часі це все цкінчиться. Прагнучи достоїнств, люди забувають на душу, вирікаються віри,
Бога, готові знищити ближнього, лише щоб осягнути уряд, достоїнство, що так
скоро проминає. Смерть робить кінець усьому доброму і рпиємному що таким є в наших очах.

Тому говорить до нас Господь „Срібло своє на вулицю повикидають, а золото буде в них, як сміття. Ні срібло їхнє, ні золото не зможуть їх врятувати в день Господнього гніву. Душі своєї ним не куплять" (Єзек. 7,19).

Над кожним з нас висить страшне напімнення пророка Єзекиїла: „Кінець надходить! Кінець надходить!" А Ісус Христос взиває нас: „Чувайте, отже, не знаєте бо ні дня, ні години!" „Будьте готові, бо Син Чоловічий прийде тієї години, що про неї ви й не думаєте!" Мт. 25,13, - 24, 44).

Працюймо над спасінням нашої душі ще нині, бо нинішній день є ще нашим, а чи завтрішній буде нашим, - невідомо.

Dear Brothers and Sisters in Christ!

During the prayers for deceased we offer sing: "Grant rest, 0 Christ, to the departed soul of your servant, where there is no pain, nor sorrow nor mourning, but life everlasting."

Konstantine Stebnyckyj was born on 10th of January 1929 in Lviv, Ukraine.

During the Second World War as an adolescent of sixteen years, full of vigour and love for his native country - Ukraine, he enlisted to division HALYCYNA and as young soldier he fought for the freedom of his bellowed Ukraine and its people. He was fighting in the battle at Brody against the communists, where many of his soldier's friends were killed and he himself was very lucky to escape death.

After the war he continued his studies at Ulm in West Germany where he finished his matriculation.

In 1949 with his mother and sister he came to Melbourne and for two years he worked at Royal Park Mental Hospital to fulfill his contract.

In 1952 he entered the Melbourne University and successfully finished his studies in dentistry.

In Melbourne he worked also among school children. Than he went to New Guinea for some years and finally in Melbourne he opened his own practice, and helped his son Marko to become a doctor.

During his last last days, he received the Sacraments and Last rites from Fr. Peter O'Reilly, who had the opportunity of knowing Constantin from his New Guinea stay.

I extend my sympathy to all members of his family and friends. May God bless you all, in the time of grief and loss and don't forget Constantine in your prayers.

May Constantine rest in Gods care and his memory be everlasting. Amen.

Таца на Служби Божі – Др. Конюшко – Др. Т. Ваврик.
There will be collection for Holy Liturgies – for Masses foe deceased Konstantine.

*

30.12.1988 – Похорон Михайла Саноцького.

Похорон брата нашого Михайла зібрав нас, щоб ми помолилися за Покійного, щоб ми зробили собі постанову, щоб ми, щоб дружина Анна і діти: Марія, Катерина, Гелєна, Івана і Михайло Павло і внуку не забудемо про Покійного Михайла, щоб ми застановились над своїми померлими, як часто ми про них молимося, робимо добрі діла, діла милосердя; щоб ми подумали про себе, що також прийде час, і може вже недалеко, що треба буде йти тою самою дорогою, що брат наш Михайло.

Чи я готовий нині станути на суд перед Ісусом? Чи я йду правильною дорогою?

Чи я молюся кожного дня? Чи я пристаю з моїм Спасителем, з Господом Богом в молитві, в св. причастю? Чи я пам'ятаю на слова Ісуса Христа: „Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і хробацтво нівечить і де підкопують злодії і викрадають, а збирайте собі скарби на небі, (тобто добрі діла ваші для ближнього), де міль ані хробацтво не нівечить і де злодії не можуть вкрасти" (Мт. 6,19).

Шістьсот літ перед народженням Ісуса Христа пророк Єзикиїл остро напоминав жидів, щоб покаялися: „Оце кінець тобі! Я посилаю на тебе гнів мій і судитиму тебе, за твоїми вчинками... Кінець надходить, кінець надходить! (Єзик. 7,1-5).

Два рази повторив пророк Єзикиїл слова: „Кінець надходить, кінець надходить!", щоб нам підкреслити правду, що все на землі має свій кінець. Той земний кінець називаємо смертю, бо зі смертю настає кінець всього земного й дочасного.

Бачачи в труні кінець одного земного життя, брата нашого Михайла, запишім собі в душі правди, що випливають із слів пророка Єзекиїла.

Смерть приносить кінець всім земським добрам. Земські добра і достатки дехто так любить, так прив'язується до них, що забуває на головне для чого живе на світі: на спасіння своєї душі.Як гарно це описує сам Господь наш Ісус Христос цими словами: „В одного багача земля вродила гарно. І почав він міркувати, кажучи сам до себе: Що мені робити? Не маю де звезти врожай мій! І каже: Ось що зроблю: розберу мої стодоли, більші побудую і зберу туди все збіжжя і ввесь мій достаток; та й скажу душі своїй: Душе моя! Маєш добра багато в запасі на багато років"! Спочивай собі, їж, пий і веселися! А Бог сказав до нього: Безумний! Цієї ж ночі душу твою заберуть у тебе, а те, що ти зібрав, кому воно буде? Отак воно з тим, хто збирає для себе, замість щоб багатіти в Бога" (Лк. 12, 16-21).

Без сумніву, ми маємо дбати про земні достатки, вони створені й дані Господом Богом для нас, для наших родин, щоб їх утримувати, виховати. Господь наш Ісус Христос не проти цього говорить, лише вказує на те, щоб земні добра не засліпили наших очей, щоб ми не бачили перед собою вічности. Дбаймо про потрібні нам земні добра, але не забуваймо на нашу вічність, на спасіння нашої душі, бо не знаємо, коли нас покличуть здати рахунок.

Смерть робить кінець всім утіхам і розкошам земним. Які б вони не були, вже думка на їх кінець не може зробити чоловіка щасливим у розкошах. Раз прийде смерть і всім утіхам положить кінець. Але ж Церква не є проти утіх земних. Радіймо і тішмося, але так, щоб при тім ми не ображали Бога, радіймо і тішмося без гріхів. Так як навчає св. ап. Павло: „Радуйтеся завжди у Господі; знову кажу: Радуйтеся! І мир Божий, що вищий від усякого уявлення, берегтиме серця й думки ваші у Христі Ісусі" (Фил. 4, 4, 7).

Смерть робить кінець всякому достоїнству, всякій славі. Чи був хто великим господаром, вченим, розумним, поважним, професіоналом, в короткому часі це все цкінчиться. Прагнучи достоїнств, люди забувають на душу, вирікаються віри, Бога, готові знищити ближнього, лише щоб осягнути уряд, достоїнство, що так скоро проминає. Смерть робить кінець усьому доброму і приємному що таким є в наших очах.

Тому говорить до нас Господь устами пророка Єзекиїла: „Срібло своє на вулицю повикидають, а золото буде в них, як сміття. Ні срібло їхнє, ні золото не зможуть їх врятувати в день Господнього гніву. Душі своєї ним не куплять" (Єзек. 7,19).

Над кожним з нас висить страшне напімнення пророка Єзекиїла: „Кінець надходить! Кінець надходить!" А Ісус Христос взиває нас: „Чувайте, отже, не знаєте бо ні дня, ні години!" „Будьте готові, бо Син Чоловічий прийде тієї години, що про неї ви й не думаєте!" Мт. 25,13, - 24, 44).

Працюймо над спасінням нашої душі ще нині, бо нинішній день є ще нашим, а чи завтрішній буде нашим, - невідомо.

Михайло Саноцький народився в селі Мацьківцях, пов. Перемишль, 23.2.1923 р. В 1945 оженився в Швабіш Ґміінт, Нумеччина з Анною Шишак. Бог дав їм п'ятеро дітей. До Австралії приїхали в 1950 році. Всі ми знаємо що було дуже трудно, але при Божій помочі давав собі раду і дітей виховали і дочекалися внуків.

Покійний брат наш прощається з дружиною Анною. Дуже єї перепрошує, що йому першому приходиться лишати єї, але така воля Божа. Він завжди буде поручати єї перед престолом Божим, він лишає єї з п'ятьома дорослими дітьми. Прощається з дітьми і внуками і наказує їм,щоб були добрими, щоб молилися, щоб ходили до церкви. Ніколи не забувайте, що ву українського роду і ваші діти щось повинні мати з українського, - так ваш тато і дідуньо умав.

Він прощається зі своїми сусідами ближчими і дальшими, зі всіма парафіянами і ми прощаючись кажемо: „Зі святими упокой Спасе душу раба твого". Амінь.

*

4.1.1989 – Похорон Теодора Вишинського

Смерть брата нашого Теодора, зібрала нас, щоб ми помолилися за покійного, щоб ми зробили собі постанову, що ми про нього не забудемо, щоб ми застановились над своїми померлими, як ми пам'ятаємо про них, щоб ми подумали про себе, що також прийде час, і може вже недалеко, що треба буде йти тою самою дорогою, що брат наш Теодор. Чи я готовий нині станути перед Ісусом Христом? Чи я йду правильною дорогою? Чи я молюся кожного дня? Чи я пристаю з моїм Спасителем, з Господом Богом? Чи я пам'ятаю на слова Ісуса Христа: „Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і хробацтво нівечить і де підкопують злодії і викрадають, а збирайте собі скарби на небі, (тобто добрі діла ваші для ближнього), де міль ані хробацтво не нівечить і де злодії не можуть вкрасти" (Мт. 6,19).

При кінці 6-го століття перед приходом Христа пророк Єзикиїл остро напоминав жидів, щоб покаялися: „Оце кінець тобі! Я посилаю на тебе гнів мій і судитиму тебе, за твоїми вчинками... Кінець надходить, кінець надходить! (Єзик. 7,1-5).

Той земний кінець називаємо смертю, бо зі смертю настає кінець всього земного й дочасного.

Бачачи в труні кінець одного земного життя, брата нашого Теодора, запишім собі в душі правди, що випливають із слів пророка Єзекиїла.

Смерть приносить кінець всім земським добрам. Земські добра і достатки дехто так любить, так прив'язується до них, що забуває на головне для чого живе на світі: на спасіння своєї душі. Як гарно це описує сам Господь наш Ісус Христос цими словами: „В одного багача земля вродила гарно. І почав він міркувати, кажучи сам до себе: Що мені робити? Не маю де звезти врожай мій! І каже: Ось що зроблю: розберу мої стодоли, більші побудую і зберу туди все збіжжя і ввесь мій достаток; та й скажу душі своїй: Душе моя! Маєш добра багато в запасі на багато років"! Спочивай собі, їж, пий і веселися! А Бог сказав до нього: Безумний! Цієї ж ночі душу твою заберуть у тебе, а те, що ти зібрав, кому воно буде? Отак воно з тим, хто збирає для себе, замість щоб багатіти в Бога" (Лк. 12, 16-21).

Без сумніву, ми маємо дбати про земні достатки, вони створені й дані Господом Богом для нас, для наших родин, щоб їх утримувати, виховати. Господь наш Ісус Христос не проти цього говорить, лише вказує на те, щоб земні добра не засліпили наших очей, щоб ми не бачили перед собою вічности. Дбаймо про потрібні нам земні добра, але не забуваймо на нашу вічність, на спасіння нашої душі, бо не знаємо, коли нас покличуть здати рахунок. Смерть робить кінець всім утіхам і розкошам земним. Які б вони не були, вже думка на їх кінець не може зробити чоловіка щасливим у розкошах. Раз прийде смерть і всім утіхам положить кінець. Але ж Церква не є проти утіх земних. Радіймо і тішмося, але так, щоб при тім ми не ображали Бога, радіймо і тішмося без гріхів. Так як навчає св. ап. Павло: „Радуйтеся завжди у Господі; знову кажу: Радуйтеся! І мир Божий, що вищий від усякого уявлення, берегтиме серця й думки ваші у Христі Ісусі". (Фил. 4, 4, 7).

Смерть робить кінець всякому достоїнству, всякій славі. Чи був хто великим господаром, вченим, розумним, поважним, професіоналом, в короткому часі це все цкінчиться. Прагнучи достоїнств, люди забувають на душу, вирікаються віри, Бога, готові знищити ближнього, лише щоб осягнути уряд, достоїнство, що так скоро проминає. Смерть робить кінець усьому доброму і приємному що таким є в наших очах.

Тому говорить до нас Господь „Срібло своє на вулицю повикидають, а золото буде в них, як сміття. Ні срібло їхнє, ні золото не зможуть їх врятувати в день Господнього гніву. Душі своєї ним не куплять" (Єзек. 7,19).

Над кожним з нас висить страшне напімнення пророка Єзекиїла: „Кінець надходить! Кінець надходить!" А Ісус Христос взиває нас: „Чувайте, отже, не знаєте бо ні дня, ні години!" „Будьте готові, бо Син Чоловічий прийде тієї години, що про неї ви й не думаєте!" Мт. 25,13, - 24, 44).

Працюймо над спасінням нашої душі ще нині, бо нинішній день є ще нашим, а чи завтрішній буде нашим, - невідомо.

Покійний Теодор Вишинський народився дня 6.3.1918 в повіті Рава Руська. Страшна Війна загнала його до Німеччини а остаточно до Австралії. В 1947 р. Теодор звінчався з Вірою Андрушенко і в 1948 р. Бог дав їм дочку Ольгу. В Австралії, подібно як всі наші люди, так само і брат наш Теодор мав тяжке життя.

Покійний Теодор прощається з дружиною Вірою і перепрошує її, що він скорше відходить, але така воля Божа. Він буде вставлятися за нею перед Господом Богом. Є доня Оля, є зять, є внуки, є сусіди, що поможуть єї.

Тому ми прощаючись з братом нашим Теодором приобіцяймо йому, що будемо про нього молитися, щоб Ісус Христос був милосердний для нього. Амінь.

Прошу перейти з тацою на Служби Божі.

*

20.1.1989 – Похорон Миколи Рощинського.

Во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Христос Раждається!

Дорогі в Христі Браття і Сестри, Дорога Засмучена Родино!

Смерть брата нашого Миколи зібрала нас, щоб ми віддали йому „останню прислугу" – як ми це звикли казати – хоч то не дуже докладно, бо вчора і нині ми кажемо і молимося і жалібно співаємо, щоб пам'ять про нього між нами була вічна. Що це значить? Щоб ми про покійного завжди пам'ятали в молитвах, при наших добрих ділах, щоб ми тут добру пам'ять про покійного Миколу передали наших дітям, нашим внукам і правнукам.

Засмучена родино! Браття і Сестри в Христі!

У Святій Євангелії написано, що Господь наш Ісус Христос, одного разу, поблизу Капернауму, на березі озера, навчав. Ходило вже за Ним тоді дуже багато людей, і тепер слухала Його велика юрба людей. І зразу став поміж народ протискатися до Ісуса якийсь чоловік, а тому, що був настрашений і сильно протискався поміж людей, всі звернули на нього увагу. „То Яір, старшина жидівської синаґоґи" - зашептали люди, пізнавши того чоловіка. А Яір, протиснувшись аж до Ісуса, впав перед Ним на коліна й зачав дуже просити: „Дочка моя вмирає. Прийди, положи на неї Свою руку, щоб виздоровіла й жила!" Ісус перервав свою науку, встав і пішов за Яірем. А за Ним пішли учні Його й народ. Але вже назустріч біг слуга Яіра голосячи: „Дочка твоя померла. Чому турбуєш Учителя?" Але Ісус зразу поспішив сказати Яірові: „Не бійся, лише вір!" І так Ісус і вся товпа народу вступили в двір хати, що в ній лежала мертва.

І ми прийшли тепер до катедри в якій лежить домовина з братом нашим Миколою. І сум обгортає серця дружини покійного і всіх нас, як обгортав і серце Яіра. І в цьому нашому смутку, ми всі, не шукаймо потішення в людей, але наслідуймо Яіра й потішмося подією, що сталась в домі Яіра й тією великою наукою, що її там Господь наш подав. Бо говорить Він її до нас і нині словом Святої Євангелії.

Приходячи до хати Яіра, Ісус і велика сила народу вже з далека почули плач і ридання. Як тоді було в звичаї;, над умерлою голосно заводили жінки. „Чому плачете й нарікаєте? - сказав до них Ісус, - Дівчина не померла, але спить". Але всі, що там були, добре знали, що дівчина померла, й зачали насміхатися із слів Ісуса Христа. Тоді Ісус вигнав усіх з кімнати, і взявши з собою Яіра, його жінку та Апостолів: Петра, Якова та Івана, вступив до кімнати мертвої. Взяв дівчину за руку, та сказав до неї: „Дівчино - говорю тобі - встань!" І пише далі Свята Євангелія: „Тут, дівчина зразу встала й зачала ходити; а мала дванадцять років. І зжахнулися всі в жаху великім". Того дня розходилися люди розносячи по цілій країні вістку про воскресіння мертвої й велику науку Господа нашого Ісуса Христа: „Не вмерла, але спить!"

Господь наш Ісус Христос назвав смерть сном. На вид вмерлої дочки Яіра сказав: „Не вмерло дівча, але спить!", також тоді, як ішов до дому Лазаря, сказав своїм учням: „Друг наш Лазар заснув, - та піду розбудити його" (Ів. 11,11). В обох цих випадках знав Господь, що там є дійсна смерть, а не сон, але сказав так тому, щоб навчити й потішити нас, що чоловік не на завжди, не на віки вмирає, не гине так як звірина, але смерть є лише довшим сном, і покійний колись знову, пробудиться, та в злуці з душею зачне нове життя. Умерлі не вмерли на віки, вони лише сплять, і колись пробудяться. Настане колись день, в якому Господь про будить їх до життя, як пробудив Дочку Яіра. Про це Господь наш урочисто нас запевняє: „Направді, направді говорю вам: Надходить час, ба, вже й тепер він, коли померлі вчують голос Сина Божого, а вчувши - оживуть. І вийдуть ті, що добро чинили, на воскресіння життя. А ті, що зло чинили - воскреснуть на суд»

(Ів. 5, 25, 29). Отож; всі воскреснуть і кожна душа наново злучиться із своїм тілом, і обоє разом будуть цілу вічність ділити свою долю, щасливу або нещасливу. Тому смерть дуже подібна до сну. І свята Церква в своїх молитвах за покійних так благає Господа Бога: „В блаженном успенії, - в блаженному сні, вічний спокій подай, Господи, слузі Твойому”!

Мушу ще вказати вам, браття і сестри в Христі, на той момент, як люди висміяли Христа, бо сказав Він, що дівча не вмерло, але спить. Може зустрінетесь і ви в житті з такими, що говоритимуть, що із смертю всьому кінець, може будуть висмівати слова Христові так, як ті люди в дворіуЯіра, але розум наш і життя говорять інакше: бояться вічности люди, бо вчинки їх злі, й бояться явитись з ними перед Вічним Суддею. Нині промовив до нас Господь, силою Своєю, вказуючи, що Він є паном життя чоловіка, і промовив до нас разом і словами втіхи: „Не вмер цей наш брат ... але спить”.

Покійний Микола Розчинський народився 26.3.1914 року, в Печеніжені, коло Коломиї.

Наслідком війни він опинився в Німеччині і в 1946 р. в місті Галтерн, в Ругрґебіттен звінчався з Анною. З того подружжя Бог дав їм троє дітей: Ярослава, Євгенію і Стефанію. З трьома дітьми приїхали до Австралії, до Мельборну. Знаємо, як їм було тяжко, як вони будували – та ще в них відбувалася наука релігії... Але дітей виховали і дочекалися внуків.

Нині брат наш Микола прощається з дружиною Анною і каже до неї: „Ганю, дуже перепрошую, що я перший відходжу а Ти лишаєшся сама, але така воля Божа. Я завжди буду за тобою вставлятися перед Господом Богом. Крім того лишаю Тебе з трьома дітьми: Славком, Євгенією і Стефанією і з їхніми чоловіками і жінкою, вони будуть тебе відвідувати і як буде потрібно будуть тобі помагати – так як ми їх вчили. Він звертається до дітей і пригадує їм свої поучення, які він їм давав, щоб вони були добрі, працьовиті, щоб молилися вдома, щоб ходили до церкви, щоб не забували, що вони є українці католики. Тато дуже дорожив тим що він українець католик, це бачимо з того, що він ледви мав бунґало, а вже в него було приміщення на релігію.

Він прощається зі своїми сусідами з Талламарін, зі всіма парафіянами катедри, а ми, відправляючи з катедри, а ми відправляючи брата няого Миколу в останню дорогу і икладаючи його на довший сон, просимо Всевишнього Бога, щоб із цього сну воскресив його словами сказаними до дочки Яіра: „Кажу тобі встань” та щоб пробудив його до блаженного й вічного щасливого життя. Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

27.2.1989 – Похорон Едварда Тиблевича.

Дорогі в Христі Браття і Сестри, Жалібна Родино!

Святий Апостол і Євангелист розказує нам, як Ісус Христос будучи в селі Бетт Арабі, з другої сторони Йордану, довідався, що Лазар з Витанії тяжко хворий. Одначе він не спішився іти до Витанії, і сказав: „Недуга ця не на смерть, але на
славу Божу, щоб Син Божий прославився нею.” Побив там ще кілька днів, а відтак сказав до Апостоів: "Лазар наш приятель спить, але я піду збудити його”. Апостоли зрозуміли це дослівно і сказалаи: „Коли спить, то видуає”. Тоді Ісус

Христос сказав їм отверто: „Лазар помер, і я за вас радію, що мене там не було, щоб ви увірували. Та ходім до нього".

Коли Ісус прийшов до Витанії, то довідався, що Лазар чотири дні тому помер. Марта вибігла до Ісуса і сказала: „Господи, коли б Ти був тут, то мій брат не вмер би".Та й тепер знаю, що все, що Ти попросиш у Бога, Бог дасть Тобі!" Ісус їй запевнив: „Твій брат воскресне". Марта на те відповіла: „Знаю, що він воскресне у воскресіння останнього дня" Ісус Христос тоді торжественно відповідає: „Я є воскресіння і життя. Хто в мене вірує, навіть коли помре - житиме. Кожен, хто живе й вірує в мене, - не помре повіки". Тоді Марта відповіла: „Так, Господи, вірю, що Ти Христос, Син Божий, який гряде у цей світ".

Після того заплакав Ісус, а ті що окружали Його почали казати: „Бачиш, як він його любив!" Ісус Христос пішов до гробу де лежав Лазар і почав так молитися: „Отче дякую тобі, що Ти вислухав єси мене. Я знаю, що Ти завжди мене вислухуєш, але задля людей, що стоять навколо, сказав я, щоб вони увірували, що Ти мене послав". Промовивши це великим голосом закликав: „Лазарю, вийде сюди!". І мертвий вийшов з обв'язаними руками й ногами". І сказав їм Ісус: „І багато жидів, що посходилося до сестер Марії і Марти та бачили те, увірували в Ісуса, а опісля зачали приходити ще численні люди, бо хотіли бачити ще Лазаря, що помер а Ісус Христос по чотирьох днях його воскресив.

Засмучена родино! Сумна Наталко! Сумні діти Лідо і Юрку, сумна Миросю Катерино, Дорогі Браття і Сестри в Христі. Наука про воскресіння є нам потіхою а передовсім тоді, коли вмирають нам дорогі. Смерть розлучає нас від них лише на короткий час, бо скоріше чи пізніше і наші тіла спочинуть в гробі, але на другому світі ми знову стрінемося. Маймо завжди на пам'яті, що наші тіла воскреснуть, і так як разом з душею Бога прославляли, йому служили, добрі діла робили, так разом з душею будуть мати нагороду.

Брат наш Едвард народився 19.6.1919 у Воскресіницях, пов. Коломия. Родичі вже померли а лишилася ще сестра покійного.

Наслідком війни він опинився в Німеччині і подібно як всі наші люди перебував ті трудні часи. В 1949 р. в Ашафенбурґу оженився з Наталко Ботте і з цею великою родиною прибув в 1949 р. до Австралії, до Мельборну. Тут трудно було станути на ноги, але вони обидвоє Едвард і Наталка тяжко працювали і виховували своїх дітей Ліду і Юрка. Покійний Едвард був дуже працьовитий і дбав про родину. Дбав також про свою душу, про церкву, про священиків. Дуже багато причинився до будови дому для священиків, будови приміщень для Укр. Школи. Він також дуже багато помагав і працював для укр. Громади і для української спільноти.

Дорогі Діти брата нашого Едварда. Ви мали доброго і достойного і заслуженого батька.

Приходить хвиля прощання. Він прощається з дружиною Наталкою і їй дякує за весь цей час спільного пожиття, За 41 літ і дуже її перепрошує, що він відходить перший, а вона лишається але така воля Божа. Він прощається з Лідією і з Юрком і з Миросею. Напоминає Вас, щоб Ви були добрі, працьовиті, щоб Ви помагали мамі, щоб Ви завжди молилися, щоб Ви ходили до церкви, щоб Ви не забували, що мали українських батьків.

Він прощається зі своїми близькими і знакомими і зі всіма парафіянами, з якими разом він приїхав, зжився з ними, будували вона разом ту катедру, ті парафіяльні будинки, той монастир-садок – разом ходили до церкви то всьо продовж 40 літ.

Покійний Едвард звертається до нас словами стихири з останного прощання; ‘Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб стати на судищі і дати одвіт за діла мої. Отож вас благаю; моліться за мене, щоб наш Спаситель був милостивий для мене в день судний. Ось бо розлучаємся. Направду, я переконався, що все інше, ц людска марнота’. Амінь.

Таца на Службу Божу.

*

23.3.1989 - Похорон Романа Нагірного.

Слава Ісусу Христу!
Дорогі Браття і Сестри, Дорога жалібна родино!

Коли ми приїхали тому 30 чи 35 літ до Австралії, було нас багато. А нині вже багато з тих, що приїхали, повмирали, пішли до Бога по нагороду, а може їм щось бракувало і Милосердний Господь сказав ще чекати, ще мають свої провини спокутувати, ще маємо за них молитися, ще маємо за них добрі діла робити, побожно жити. Це дуже потішаюча правда, що ми можемо помогти померши. Коли ми живемо побожно, згідно з заповідями Божими в згоді з найближчими, в згоді зі всіма, коли ми робимо добрі діла, тоді ми добрі діти Божі, але ми ще можемо те все також жертвувати за наших померших, бо може їм щось бракує і вони відділені від оглядання Господа Бога „лицем в лице”.

То є та спільнота святих, що ті що відійшли від нас і злучилися з Господом Богом, вставляються за нами, ми що є на землі, ходимо, думаємо, змагаємося і можемо помогти тим, що віідійшли від нас.

Покійний брат наш Роман народився 9-го вересня 1926 р. недалеко Золочова. Він був свідком важких подій, воєнних подій і в часі війни він опинився в Німеччині і ожинився 8.5.1949 у Фрайдберґу з Геленою Слухацькою і Бог дав їм двох синів Петра і Романа. До Австралії, до Мельборну вони приїхали в 1950 р. Початки були дуже тяжкі, але вони при Божій помочі перейшли ті тяжкі часи і виховали гарно своїх дітей Петруся і Ромця. Ми всі пам’ятаємо як вони всі ходили до церкви, як ті хлопчики служили до Служби Божої як ангелики. Нині вони щось віддалилися і я буду голосом Вашого батька, вашої мами, голосом Божим, який пригадує Вам, щоб Ви були добрі, працьовиті, щоб Ви молилися в хаті разом з Вашими дітьми, щоб Ви ходили до церкви кожної неділі, щоб Ви ходили до Сповіди.

Я занв покійного Романа від початку, від 1951 р. Не можу багато доброго сказати про нього, але можу сказати про нього, що він любив свою родину, любив свою Церкву, свій нарід, що він був жертвенний для Церкви, що він сповняв свої обов’язки. Я добре знав покійного Брата нашого Романа. Я був кілька разів в него і говорив з ним, але не завжди успішно. Тепер, тому два тижні, коли він був дуже слабий я відвідав його, він гарно сповідався, причащався і прийняв св. Тайну Оливопомазання і я обіцяв йому за два тижні чи за місяць знова прийти, але вже не було можливим – Господь Бог покликав його до себе скорше. Лишається нам молитися про нього, робити добрі діла в його наміренні і жити побожно тобто жити так як Господь Бог приказав згідно з його заповідями і не забувати за покійного Романа.

Прощається брат наш Роман з дружиною, з синами Петром і зі Синовою, з

Романом і з внуками і зі сусідами і з вірниму, що разом ходили до тої церковці, і каже так як ми будемо співати як буде останнє прощання: „Я до Господа Бога, судді мого іду, щоб станути на суді і здати рахунок за діла мої. Отже вас всіх благаю: моліться за мене, щоб Спаситель наш був для мене милостивий в день судний. Тепер бачу виразно, що все то є марнота людська. Моліться про мене". Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

16.3.1989 – Похорон Василя Савчака.

Во ім'я Отця і Сина, і Святого Духа. Амінь.
Слава Ісусу Христу!
Дорогі Браття і Сестри! Жалібна Родино!

Смерть брата нашого Всиля зібрала нас, щоб ми як кажеться, віддали йому, останню прислугу. Але це не точно сказати „остання прислуга" бо ми вчора разом молимося і співаємо, щоб пам'ять про нього була вічна. Що це значить? Щоб ми про покійного брата нашого Василя завжди пам'ятали в молитвах при наших добрих ділах, щоб ми ту добру пам'ять про пок. Всиля, передали нашим дітям, нашим внукам і правнукам.

У Святій Євангелії написано, що Господь наш Ісус Христос, одного разу, поблизу Капернауму, на березі озера, навчав. Ходило вже за Ним тоді дуже багато людей, і тепер слухала Його велика юрба людей. І зразу став поміж народ протискатися до Ісуса якийсь чоловік, а тому, що був настрашений і сильно протискався поміж людей, всі звернули на нього увагу. „То Яір, старшина жидівської синаґоґи" - зашептали люди, пізнавши того чоловіка. А Яір, протиснувшись аж до Ісуса, впав перед Ним на коліна й зачав дуже просити: „Дочка моя вмирає. Прийди, положи на неї Свою руку, щоб виздоровіла й жила!" Ісус перервав свою науку, встав і пішов за Яірем. А за Ним пішли учні Його й народ. Але вже назустріч біг слуга Яіра голосячи: „Дочка твоя померла. Чому турбуєш Учителя?" Але Ісус зразу поспішив сказати Яірові: „Не бійся, лише вір!" І так Ісус і вся товпа народу вступили в двір хати, що в ній лежала мертва.

І ми прийшли тепер до церкви Успення Пресв. Богородиці, де лежить домовина брата нашого Василя. І сум обгортає серця дружини покійного і всіх нас, як обгортав і серце Яіра. І в цьому нашому смутку, ми всі, не шукаймо потішення в людей, але наслідуймо Яіра й потішмося подією, що сталась в домі Яіра й тією великою наукою, що її там Господь наш подав. Бо говорить Він її до нас і нині слова святої Євангелії відносяться до нас.

Приходячи до хати Яіра, Ісус і велика сила народу вже з далека почули плач і ридання. Як тоді було в звичаї; над умерлою голосно заводили жінки. „Чому плачете й нарікаєте? - сказав до них Ісус, - Дівчина не померла, але спить". Але всі, що там були, добре знали, що дівчина померла, й зачали насміхатися із слів Ісуса Христа. Тоді Ісус вигнав усіх з кімнати, і взявши з собою Яіра, його жінку та Апостолів: Петра, Якова та Івана, вступив до кімнати мертвої. Взяв дівчину за руку, та сказав до неї: „Дівчино говорю тобі встань!" І пише далі Свята Євангелія:
„Тут, дівчина зразу встала й зачала ходити; а мала дванадцять років. і зжахнулися всі в жаху великім". Того дня розходилися люди розносячи по цілій країні вістку про воскресіння мертвої й велику науку Господа нашого Ісуса

Христа:

„Не вмерла, але спить!”

Господь наш Ісус Христос назвав смерть сном. На вид вмерлої дочки Яіра сказав: „Не вмерло дівча, але спить!”, також тоді, як ішов до дому Лазаря, сказав своїм учням: „Друг наш Лазар заснув, - та піду розбудити його” (Ів. 11,11). В обох цих випадках знав Господь, що там є дійсна смерть, а не сон, але сказав так тому, щоб навчити й потішити нас, що чоловік не на завжди, не на віки вмирає, не гине так як звірина, але смерть є лише довшим сном, і покійний колись знову, .пробудиться, та в злуці з душею зачне нове життя. Умерлі не вмерли на віки, вони лише сплять, і колись пробудяться. Настане колись день, в якому Господь пробудить їх до життя, як пробудив Дочку Яіра. Про це Господь наш урочисто нас запевняє: „Направді, направді говорю вам: Надходить час, ба, вже й тепер він, коли померлі вчують голос Сина Божого, а вчувши - оживуть. і вийдуть ті, що добро чинили, на воскресіння життя. А ті, що зло чинили - воскреснуть на суд» (Ів. 5, 25, 29). Отож; всі воскреснуть і кожна душа наново злучиться із своїм тілом, і обоє разом будуть цілу вічність ділити свою долю, щасливу або нещасливу. Тому смерть дуже подібна до сну. І свята Церква в своїх молитвах за покійних так благає Господа Бога: „В блаженном успенії, - в блаженному сні, вічний спокій подай, Господи, слузі Твойому”!

Мушу ще вказати вам, браття і сестри в Христі, на той момент, як люди висміяли Христа, бо сказав Він, що дівча не вмерло, але спить. Може зустрінетесь і ви в житті з такими, що говоритимуть, що із смертю всьому кінець, може будуть висмівати слова Христові так, як ті люди в дворіуЯіра, але розум наш і життя говорять інакше: бояться вічности люди, бо вчинки їх злі, й бояться явитись з ними перед Вічним Суддею. Нині промовив до нас Господь, силою Своєю, вказуючи, що Він є паном життя чоловіка, і промовив до нас разом і словами втіхи: „Не вмер цей наш брат ... але спить”.

Покійний брат наш Василь Савчак народився 6.10.1923 р. в Ямниці недалеко від Станіславова сьогодні Івано-Франківськ.

Наслідком війни він опинився в Німеччині. Бог дав їм троє дітей; Ірену, Марію Гелю і Івана Володимира. Вони приїхали до Австралії, до Мельборну і поселилися в Ардір. Ми всі наємо які то були тяжкі часи. Покійний завжди знаходив час, щоб помагати при будові своєї церкви в якій нині лежить і знаходив час, щоб помагати при будові Народного Дому.

Нині брат наш Василь прощається з дружиною Катериною і каже до неї: „Катерино, дуже тебе перепрошую, що я перший відходжу, а ти лишаєшся сама, але така воля Божа. Я завжди завжди буду за тобою вставлятися перед Господом Богом. Крім того лишаю Тебе з трьома дітьми, яких ми виховали: з Іреною, Марією і з Іваном Володимиром і я певний, що як буде тобі потрібно, то вони будуть тобі помагати – так як ми їх вчили. Він звертається до своїх дітей і пригадує їм свої поучення, які він їм давав, щоб вони були добрі, працьовиті, щоб молилися вдома, щоб ходили до церкви, до сповіди, щоб не забували, що вони українці католики.

Він прощається зі своїми сусідами з Ардір, зі Саншайну, зі всіма парафіянами тої церковці, яку він разом будував і опісля до неї ходив. А ми відправляючи Брата нашого Василя в далеку дорогу, просимо Всемогучого Бога: „Зі святими упокой, Господи Боже, душу слуги Твого Василя, де немає болізні, ні печалі, ні зідхання, але життя безконечне”. Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

16.5.1989 – Похорон Ярослава Корплюк.

В ці гарні дні по Воскресенні Христовім часто в церкві співаємо і в дома молимося, що „Христос воскрес із мертвих, смертю (своєю) смерть побідив і тим що в гробах (тобто всім людям) життя дарував". Ми співаємо це і з побожністю відмовляємо це і віримо, що Ісус Христос прийшов на землю, навчав нас, робив чуда з пізніше Його ув'язнили, засудили, знущалися над Ним, а вкінці розп'яли Його, але він третього дня своєю силою воскрес і св. Павло каже в своєму листі до Коринтян, що так як Христос, правдивий Бог і правдивий чоловік третього дня своєю силою встав з гробу і воскрес так і ми всі силою Божою воскреснемо, до другого життя, кращого, де не буде вже ані болю, ані журби тільки життя вічне.

Смерть брата нашого Ярослава, що тут лежить між нами, зібрала нас, щоб ми помолилися за Покійного, щоб ми подумали собі, що одного дня з нами так само буде, щоб ми згадали своїх покійних: може тата, маму, дідуня, бабуню, брата, сестру, може якогось приятеля – може вони чекають на нашу молитву, щоб ми вставились за ними, бо ми ще сильні і ми можемо, а вони померлі вже не можуть. То велике наше добродійство, що ми можемо моьитися за померлих і робити добрі діла і жертвувати за померлих.

Брат наш Ярослав, син Якова і Зеновії Семчук, народився 14.2.1924 в Пирятині, пов. Радихів. Як молодий хлопець пішов до Української Дивізії думаючи, що може придасться опісля послужити свойому Українському Народові. Перебув в Дивізії до кінця а потім одружився з Євгенією Дарчук. Приїхав до Австралії і почав нове життя. Бог дав їм троє діточок: Славка, Олю і Миколу. Дуже старався про дітей, щоб їх виховати на добрих Божих дітей, на добрих своїх дітей і на добрих членів своєї Церкви і свого Народу. Треба було бачити як він привозив їх до Укр. Школи кожної суботи, а пізніше як привозив їх тут коло церкви на музику, до орхестри. Коли заслаб, кликав нас священиків. Я відвідував Покійного, уділив йому св. Тайни Покаяння, Причастя і Маслосвяття. Треба було чути як він, може тиждень перед смертю, журився долею своєї жінки і долею своїх дітей: Славка, Олі і Миколи. Може я повинен був це зараз переказати, але то всьо перейшло так скоро. Він журився як його дружина буде давати собі раду. Журився своїми дітьми, щоб вони ще ходили до школи, щоб були чесні, щоб були опісля добрі при праці, а передовсім щоб ходили до церкви і до Укр. Нар. Дому, щоб не забували, що їх тато пішов до дивозії і був готовий віддати своє
иття з любови до України. Я потішав його так як він вірив, що він іде на суд перед найсправедливішого Суддю і перед найбільш Милосердного, що буде могти вставлятися про свою дружину, що діти вже не маленькі, що будуть помагати мамі, „що раз добром налите серце в вік не прохолоне". Тому нині дорого діти, переказую Вам полідну розмову з вашим батьком. Завжди пригадуйте собі його поучення і вказівки. Помагайте мамі, будьте добрі, вчіться, моліться, ходіть до церкви і не забувайте з якого ви роду і народу вийшли, і моліться за батька. Амінь.

Таца на Службу Божу.

*

17.5.1989 – Похорон Івана Головюка.

Продовж сорок днів по Воскресенню Ісуса Христа, ми тішимося, що Христос Воскрес, ми співаємо чи відмовляємо ріжні пісні і гимни, що оспівують Воскресення Христове, бо так доказав нам наш Божественний Спаситель, що як Він, будучи правдивим Богом і правдивим чоловіком, Він воскрес, так і ми, будучи звичайними людьми, воскреснемо до життя вічного. Тому ми всі гарно співали на самому початку: „Христос Воскрес із мертвих, смертю смерть побідив, і тим що в гробах життя дарував'. Це визнання нашої віри і надії, що так як Христос воскрес так і ми воскреснемо, так і Брат наш Іван Головюк воскресне.

Св. Апостол Павло, що проповідував науку Ісус Христа, багато тисяч кілометрів пройшов своїми ногами і нераз стрічав по дорогах похорони поганські, які нічого не знали про воскресення. То були дуже сумні похорони. І щоб сказати першим християнам, що зі смертю тіла, ще є душа чоловіка і вона не вмирає а йде до Господа Бога по нагороду. Він, у своїх листах, передовсім до Солунян, до Коринтян пише про це, щоб пригадати, і повчити, що ми не так як погани, або нинішні не віруючі, уважають, що зі смертю все кінчиться: „Не хочемо, брати, - пише Апостол до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13,18).Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він пише:

„Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся нею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок що його дасть мені того дня Господь, й Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю на Його появу". (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судці. Застановімось трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: ¨Я готовий, я боровся доброю борнею".

Іван Головюк, брат наш, син Миколи і Марії Голушка, народжений 17.7.1919 в селі кошилівка, пов. Чортків, вдовець від 1973 р., бо тоді померла йому дружина Марія, з якою взяв шлюб в 1947 в Зуппенгаус. В Австралії Бог дав їм двоє дітей Бронислава Стефана і Розалію Марію, які вже заложили свої родини і Покійний Іван дочекався внукі. Покійний Іван і Марія мали дуже тяжкі початки, подібно як всі їхні сусіди з Нідрі, що нині так численно прийшли помолитися за пок. Івана і попрощатися з ним.

Покійний Іван прощається зі своїми дітьми, з Боником Стефаном і з Розалією Марією і пригадує своїм дітям науку як він їм давав разом із своєю дружиною Марією: будьте добрі, моліться, працюйте для своєї родини і не забувайте з якого ви роду і народу.

Він прощається зі своїми сусідами і з вірними з Нідрі і зі всіма парафіянами з якими він щонеділі стрічався коло церкви і разом вони молилися.

І ми всі прощаємось молитвою, воскресним гимном: „Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим що в гробах життя дарував". Амінь.

Збірка на Служби Божі.

*

13.6.1989 – Похорон Марії Яблонської.

Смерть сестри нашої Марії зібрала нас, тут, щоб ми, як у нас кажеться, віддали їй останню прислугу. Хоч то не точно сказане, бо ми прийшли помолитися, щоб Господь Бог взяв її до царства небесного. Але ми молилися за неї вчора і позавчора, і ми молимося нині, і завтра будемо молитися і стало будемо молитися про неї, доки пам'ять буде жити, так як ми кажемо: „Вічная пам'ять"!

У Святій Євангелії написано, що Господь наш Ісус Христос, одного разу, поблизу Капернауму, на березі озера, навчав. Ходило вже за Ним тоді дуже багато людей, і тепер слухала Його велика юрба людей. І зразу став поміж народ протискатися до Ісуса якийсь чоловік, а тому, що був настрашений і сильно протискався поміж людей, всі звернули на нього увагу. „То Яір, старшина жидівської синаґоґи" - зашептали люди, пізнавши того чоловіка. А Яір, протиснувшись аж до Ісуса, впав перед Ним на коліна й зачав дуже просити: „Дочка моя вмирає. Прийди, положи на неї Свою руку, щоб виздоровіла й жила!" Ісус перервав свою науку, встав і пішов за Яірем. А за Ним пішли учні Його й народ. Але вже назустріч біг слуга Яіра голосячи: „Дочка твоя померла. Чому турбуєш Учителя?" Але Ісус зразу поспішив сказати Яірові: „Не бійся, лише вір!" І так Ісус і вся товпа народу вступили в двір хати, що в ній лежала мертва.

І ми прийшли тепер до церкви де лежить домовина з покійною. І сум обгортає серця дружини покійного і всіх нас, як обгортав і серце Яіра. І в цьому нашому смутку, ми всі, не шукаймо потішення в людей, але наслідуймо Яіра й потішмося подією, що сталась в домі Яіра й тією великою наукою, що її там Господь наш подав. Бо говорить Він її до нас і нині слова святої Євангелії відносяться до нас.

Приходячи до хати Яіра, Ісус і велика сила народу вже з далека почули плач і ридання. Як тоді було в звичаї;, над умерлою голосно заводили жінки. „Чому плачете й нарікаєте? - сказав до них Ісус, - Дівчина не померла, але спить". Але всі, що там були, добре знали, що дівчина померла, й зачали насміхатися із слів Ісуса Христа. Тоді Ісус вигнав усіх з кімнати, і взявши з собою Яіра, його жінку та Апостолів: Петра, Якова та Івана, вступив до кімнати мертвої. Взяв дівчину за руку, та сказав до неї: „Дівчино - говорю тобі - встань!" І пише далі Свята Євангелія: „Тут, дівчина зразу встала й зачала ходити; а мала дванадцять років. І зжахнулися всі в жаху великім". Того дня розходилися люди розносячи по цілій країні вістку про воскресіння мертвої й велику науку Господа нашого Ісуса Христа: „Не вмерла, але спить!"

Господь наш Ісус Христос назвав смерть сном. На вид вмерлої дочки Яіра сказав: „Не вмерло дівча, але спить!", також тоді, як ішов до дому Лазаря, сказав своїм учням: „Друг наш Лазар заснув, - та піду розбудити його" (Ів. 11,11). В обох цих випадках знав Господь, що там є дійсна смерть, а не сон, але сказав так тому, щоб навчити й потішити нас, що чоловік не на завжди, не на віки вмирає, не гине так як звірина, але смерть є лише довшим сном, і покійний колись знову, .пробудиться, та в злуці з душею зачне нове життя. Умерлі не вмерли на віки,

вони лише сплять, і колись пробудяться. Настане колись день, в якому Господь пробудить їх до життя, як пробудив Дочку Яіра. Про це Господь наш урочисто нас запевняє: „Направду, направду говорю вам: Надходить час, ба, вже й тепер

він, коли померлі вчують голос Сина Божого, а вчувши - оживуть. І вийдуть ті, що добро чинили, на воскресіння життя. А ті, що зло чинили - воскреснуть на суд» (Ів. 5, 25, 29). Отож; всі воскреснуть і кожна душа наново злучиться із своїм тілом, і обоє разом будуть цілу вічність ділити свою долю, щасливу або нещасливу. Тому смерть дуже подібна до сну. І свята Церква в своїх молитвах за покійних так благає Господа Бога: „В блаженном успенії, - в блаженному сні, вічний спокій подай, Господи, слузі Твойому”!

Мушу ще вказати вам, браття і сестри в Христі, на той момент, як люди висміяли Христа, бо сказав Він, що дівча не вмерло, але спить. Може зустрінетесь і ви в житті з такими, що говоритимуть, що із смертю всьому кінець, може будуть висмівати слова Христові так, як ті люди в дворіуЯіра, але розум наш і життя говорять інакше: бояться вічности люди, бо вчинки їх злі, й бояться явитись з ними перед Вічним Суддею. Нині промовив до нас Господь, силою Своєю, вказуючи, що Він є паном життя чоловіка, і промовив до нас разом і словами втіхи: „Не вмер цей наш брат ... але спить”.

Покійна сестра наша Марія Яблонська народилася 4.4.1919 р. в Ятвії, пов. Мостиська. Наслідком війни вона опинилася в Німеччині, згодом приїхала до Австралії і остаточно поселилася в Таралґон. Бог їм дав троє дітей: Роман, Єлисавета і Петро.

Нині сестра наша Марія прощається з мужом Павлом і обіцює йому, що завжди буде його поручати перед Божим Престолом і діточок своїх Романа, Єлисавету і її мужа і діточок і Петра і його дружину. Крім того лишаю Тебе Павле, з трьома дітьми, яких ми виховали на добрих людей. Вони будуть тобі помагати, як ти будеш потебувати, бо так ми їх вчили.

Вона прощається зі своїми близькими знакомими з Траралґон, зі своїми знакомими з Мельборну і з Нюбару де разом молилися. Амінь.

Funeral of Mrs. Maria Jablonska. Traralgon. 13th June, 1989.

Praised be Jesus Christ!.

My dear Brothers and Sisters in Christ.

We gather today in this church to offer the Holy Mass and funeral rites for Mrs. Maria Jablonska. We come here also to pray for the family and to offer them the assurance of our prayers and comfort.

Death is the certainty of our lives. Many times in our lives we are called upon to assist at the Last Rites of some relative or friend. Those who are dearest to us are cut off from us by death.

However, for the Christian, death is not a perpetual mystery of hopelessness and suffering! But rather it is the gateway to God Who alone can give eternal happiness.

St. Paul urges us to have this hope when he writes: "We would have you clear about those who sleep in death; otherwise you might give into grief like those people who have no hope. For if we believe that Jesus died and rose, God will also bring forth from the dead those who have died in the faith". (Th 4,13-14).

Christ's promise of the resurrection is beautifully illustrated in our Ukrainian funeral service. The prayers of the Panahyda and Parastas Service comfort and assure us that our God is a loving and merciful God.

We pray that God Who has power over all life grant eternal life and happiness to the servant of God Maria. That He will take her into a place of light of joy and peace where there is no more pain or sorrow or mourning. Amen.

*

25.6.1989 – Похорон Антона Барановського.

Антін Барановський, син Михайла і Марії, нар. 15.9.1921 в Добриводах, 12 км. від Збаража. Мав трьох братів – один з них Микола, двох згинуло Петро і Андрій. Оженився в 1945 р. Приїхав до Австралії, до Джілонґу в 1949 р. В 1954 р. народився син Петро. Був збірщиком.

Проповідь про воскресення Лазара.....

(Дивись на похорон дня 20.9.1988 – Похорон Марґарети Маців).

Співчуття Дружині Катерині, синові Петрові, Діані Євгенії, Марійка Шкірка, Краянам і всім вірним.

Таца

*

13.7.1989 Похорон Андрія Святківського.

Смерть брата нашого Андрія зібрала нас, що ми віддали йому останню прислугу. Однак може то не дуже добре сказано, що нині віддаємо Покійному останю прислугу, тобто що нині молимося і беремо і беремо участь у молінних і на тім кінець. Ні ми молилися вчора, і передвчора і будемо молитися завтра і позавтра і так як ми кажемо: Вічна йому пам'ять! То значить, що ми завжди будемо пам'ятати про Покійного, як довго буде про нього пам'ять, бо він потребує тої молитви, потребує добрих діл. Бо чоловік не є якесь собі там звірятко – здохло і всьо скінчене, чоловік має душу і тіло. Тіло вмирає а лишається безсмертна душа і зачинається друге життя душі, вічне життя, вічно щасливе або вічно нещасливе. Ми що ще жіємо, ми в тому щасливому положенні, що в кожній хвилі можемо собі допомогти і можемо допомагати тим, що відходять від нас. Можемо допомагати молитвою і добрими ділами.

Погани, невіруючі, дуже переживали смерть близьких, улюблених осіб, бо помер чоловік і всьо скінчилося, якась темрява і кінець всьому. Погани, невіруючі і не мають надії. Тому св. Павло, щоб потішити віруючих у Христа в їх смутку писав до Християн усіх Церков послання.

Словами тих послань говорить і нині до всіх, що стоять довкола труни покійного нашого брата Андрія. „Не хочемо, брати, - пише Апостол Павло до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18).

Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22).

От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний". (1 Кор. 15, 58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: Бо знаємо, що коли наше земне житло,

намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на

небі” (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле” (5, 10).

„Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті” (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне” (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі несподівано. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі” (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні, останнє послання перед смертю, до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу”. (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімся троха над останіми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею”. Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий, я боровся доброю борнею”.

Прощається наш брат Андрій зі своїм братом Іваном, з його синами, з близькими і дальшими занйомими, перепрошує їх, коли щось недоброго їм вчинив, а вони в свою чергу перепрошують його, а передовсім про молитви, так як співаємо в стихирах: „Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мене в день судний. Ось бо розлучаємося. Направду, що все це є марнота людська”. Амінь.

*

25.7.1989 – Похорон Марії Гнатойко.

Зібрала нас так чисельно пок. сестра наша Марія Гнатойко. Зібрала нс, щоб дати нам останні поучення на підставі свого досвіду, на підставі свого 88 року життя. Це навіть сьогодні, коли кажуть, що лікарі не позволяють вмирати людям, це навіть сьогодні є гарні роки. Дай Боже, щоб кожний з Вас дожив і пережив цей вік, але всьо в Божих руках.

Покійна сестра наша Марія разом з пок. мужом Миколою і з дітьми наслідком війни опинилися зразу в Німеччині а опісля десь 1950 р. в Австралії. Перейшли вони всі ті тяжкі роки австралійського початкового побуту, як другі наші люди. Микола помер скоро, бо вже 17.10.1967 р. а Марія пережила свого чоловіка 22 роки. Обидвоє тяжко працювали і виховали своїх дітей. Обидвоє були глибоко релігійні, побожні члени нашої Церкви і ту побожність старалися вщепити своїм дітям і онукам. Покійна сестра наша Марія говорила, що як в неділі не буду на Службі Божій, то цілий тиждень то відчуваю. При тім покійна була щедра на церковні цілі, а заразом дуже скромна і не хотіла, щоб її жертвенність публично згадувати. Знаю такий випадок, як ми робили один з останніх списків жертводавців на будову цеї катедри, де за Покійну нині молимося, тоді вона дала вже около 400 дол., але вона не хотіла фіґурувати і просила щоб не оголошувати і ми поставили тільки Г.М. „нехай лівиця не знає що робить правиця” як навчав

нас Ісус Христос.

Було приємно відвідувати Марію з Найсвятішими Тайнами і бачити її віру і любов до Ісуса христа. Останій раз в п'ятницю, 21-го липня, був Всеч. о. Василь Іванчо рано і Покійна Марія просила, щоб о. Іванчо прийшов також на другий день, але Покійна вже популудни віддала свою душу в руки Божі.

Прощається покійна Марія зі своїми дітьми і ще раз пригадує дітям ту науку, яку вона і тато Микола давали своїм дітям: будьте добрі, працюйте, будьте чесні, помагайте собі взаїмно, не забувайте щоденної молитви, ходіть до церкви, до Сповіди, до св. причастя. Пам'ятайте, що ви є українського роду і так виховуйте своїх дітей. Вона дякує дітям, головно тим, що більше нею займалисяі і помогли їй дожити до такого віку.

Вона прощається зі своїми знайомими, зі своїми парафіянами, з тими своїми доброчинцями, що часто допомагали їй в тих труднощах, що старість приносить, що помагали їй приходити до церкви.

Прощаємося і ми священики з одного зі старших наших вірних, що з нами була від початку аж до останного свого віддиху, з доброю, побожною і милою парафіянкою. Хай вона буде прикладом не тільки для дітей своїх, для внуків і правнуків, але для всіх парафіян. Амінь.

Praised be Jesus Christ!

Dear children and grandchildren, today we gather together for the funeral rites of your dear mother. She was indeed a very good woman who, with your grandfather worked hard to provide a home and give a good education to your parents. She was a woman of deep faith and was zealous in practicing her faith she especially liked to be in church at the Holy Liturgy every Sunday.

Certainly she is in heaven, and as she loved and cared for you in life, she is still close to you and encouraging you to be good children. By her life she gave beautiful example and she also teaches you to be good, honest and hard working and to be good Ukrainian Catholics in the practice of your faith by going to church.

We offer our sympathy to you on the sad loss of your dear mother and grandmother.

May her memory be eternal.

*

28.8.1989 – Похорон Єлисавети Буґрин.

Покійна Єлисавета чи як вона казала „Елізабет" Буґрин зібрала нас дуже чисельно на свій похорон і просить, щоб ми молилися про неї і щоб ми подумали, що одного разу прийдеться нам також вмирати, та щоб ми молилися про неї і щоб ми подумали, що одного разу прийдеться нам також вмирати, та щоб ми молилися за своїх померлих. Елізабет Буґрен народилася 28.7.1929 р. – мала ледви 60 літ, як Господь бог поликав її до себе – народилася в міцевості Новий Сланкамень, Хорватія. Походила з родини Німецької Сейц (Seitz).

Ще мала дві сестрі і 2 брати, які тут є і моляться разом з нами.

Вона опинилася в Англії і там звінчалася з Йосифон Буґрином в 1950 р. Бог дав їм сина Романа. В 1957 р. переїзджають з Англії до Астралії і поселюються в Ст. Албансі. Це були дуже тяжкі часи, але працею та вірою і надією на краще
вони втрималися.

З покійною я був знакомий, як священик, що особливо займався вірними зі Ст.

Албансі, а спеціяльно її знав, бо вона куховорила на СУМ-площі, а Роман був її син. В останних роках я часто бачив її як вона приступала до св. Причастя, а вже дуже зворушливо було бачити, коли вона приступала до св. причастя як була хора. Виглядало так, що вона запевняє мене, що вона причащається „на відпущення гріхів, і на життя вічне".

Тепер стоїмо коло домовини Покійної і приходять на думку слова св. Ап. Павла.

Багато тисяч кільометрів пройшов своїми ногами апостол народів св. Павло, голосячи слово Боже. І на своїх дорогах, нераз стрічався і з похоронами, бачив як у смутку і плачі прощались із своїми покійними, як і ця родина пок. Єлисавети.

І щоб потішити віруючих у Христа в їх смутку писав до християн усіх Церков послання. Словами послань говорить і нині ап. Павло до всіх, що стоять довкола труни своїх рідних і близьких до мужа Йосифа, до сина Романа, до синової Анни і до внуків і до сестер і до братів і до всіх вірних замучених: Не хочемо, брати, - пише Апостол Павло до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18).

Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22).От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний". (1 Кор. 15, 58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі" (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле" (5, 10).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімся трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею". (4, 6). Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий".

Одна кревна св. Франціска Сальського оплакувала свого померлого батька. Тоді святий написав їй такого листи: „Не плач, дочко моя! Внедовзі й ми будемо з ним. Таж з кожним днем зближаємось до тої країни, де перебувають наші померлі. Лише пам'ятаймо на те, щоб ми йшли добре".

Прощається покійна Єлисавета з мужом і перепрошує його, що вона лишає вже його, але така воля Божа. Вона завжди буде пам'ятати про нього і буде вставлятися перед Господом Богом за ним. Прощається зі своїм сином Романом і зі синовою Анною і з внуками і каже про свою любов до них і напоминає їх, щоб вони любилися, щоб чесно працювали, щоб молилися разом, щоб ходили до

церкви, щоб не забували що вони українці католики. Прощається зі сестрами, з братами, зі сватами, зі сусідами зі Ст. Албанс і з нашими вірними а якими вона разом молилася. І ми прощаємось молитвою: „Помилуй, упокой творіна Твоє, Владико, молитвами Богородиці і всіх святих Твоїх". Амінь.
Таца на Служби Божі.

*

9.2.1990 – Похорон Степана Лапана.

Степан Лапан, рідний брат Петра, приїхав з України і несподівано помер на серце – відсилають його в Україну в с. Жорниське коло Львова.

Покійний Степан Лапан, нар. 14.8.1938. Дружина Галя і дочка Ольга в Україні. Сестра на Сибірі.

Приїхав до брата Петра і братової Неонілі. Не легко було приїхати – але всі перепони переборов і приїхав до брата. Брат тішився ним і він тішився – оглядав...

Ще в неділю 28.1.1990 був в нашій церкві а несподівано помер на серце.

Як дуже ми повинні бути готові станути перед Господом Богом, бо не знаємо ні дня, ні години, коли нам прийдеться станути перед Господом Богом.

Треба нам молитися – рано і вечір за себе і за других, за наш нарід, за нашу Церкву, за померлих.

Треба нам робити діла милосердя для ближніх. Приміром тепер добре діло буде коли ми пішлемо добру книжку в Україну: св. Письмо, катехизм, молитовник, взагалі добрі книжки. Треба приходити до церкви кожної неділі.

Співчуття родині: братові Петрові і братовій Неонілі і Людмилі і Стефанові і його дружині Галі і дочці Олі і всій родині.

Домовину не можна дотиркати.
Поминки.
Таца за душу Покійного.

*

21.2.1990 – Похорон Осипа Пони.

Багато тисяч кільометрів... (Дивись на похорон дня 14.10.1986 – Похорон Михайла Павліша).

Наш брат пок. Осип нар. 10.2.1910 в селі Хотимир, Товмацького повіту. Батько його Антін, мама Анна. Походить із священичої родини. Крім нього ще було два брати і дві сестрі.

Як дорослий мужчина оженився з Євгенією Сенчук 16.7.1945. Наслідком війни опинився в Німеччині і в 1949 приїхав до Австралії до Балярату. Тут є багато тих, що пережили ту страшну війну і повоєнні часи, то знають, що це значить. Також початки тит в Австралії не були легкі, то само пережив наш покійний Осип. Тут в Балараті йому пощастило і з працею і з купном площі і він, як то кажуть,
доробився, але на то, щоб допомогти Українській спільноті і Українська спільнота за це є йому вдячна.

Кілька років я заходив до нього, як він ще був здоровий і ходив. І Покійний і його дружина Євгенія приймали мене щиро, а коли прийшлось мені відвідати його вже по операціях то якось несміло ішов до нього. Але це були відвідини дійсно

духовні. Не треба було мені чоловіка без ніг потішати, бо він радше мене потішав, добре висповідався і прийняв Ісуса Христа як правдивий, радісний християнин. Пізнійше я відвідував Покійного, як звичайного примірного християнина.

Прощається Покійний Осип із своєю дружиною Євгенією. Багато він їй завдячує, а зокрема в часі своєї недуги і дякує їй за все, але тепер коли він очікує тих бажаних слів від Ісуса Христа: „Увійди в царство небесне приготоване для тебе від сотворіння світу" (Мт. 25,34). Коли він то почив, то зараз вся увага була про свою дружину Євгенію. І він буде напевно стало вставлятися перед престолом Всевишнього про свою дружину Євгенію за все добре, що вона для него зробила.

Він прощається з тим своїм ділом, з українською фундацією, з тими людьми, що займаються цею справою, зі знайомими, з вірними в Балараті і каже, що він завши перед престолом Всевишнього і Милосердного Бога буде також вставлятися, щоб справа добре поступала.

Ми всі прощаємося з братом нашим Осипом молитвою і просимо Ісуса Христа, щоб упокоїв його з праведними, в домі Отця нашого небесного, тою молитвою, що сьогодні співаємо: „Упокой, Спасе, душу усопшого раба твого". Амінь.

Буде таца на Служби Божі за душу пок. Осупа.

***26.3.1990 – Похорон Іванки Мамчак.**

Похорон сестри нашої Іванки Мамчак зібрав нас чисельно, бо Покійна заслужила собі. Присутні всі сумні а тіло покійної сестри нашої Іванки лежить в домовині, мертве, а душа єї наче промовляє до нас, як будемо співати при кінці похорону: „Я до Господа Бога, судді мого іду, щоб станути на судищі і дати звіт за діла мої, бо до Судді відходжу, де немає протекції, бо слуга і пан разом предстоять, де цар і воїн, де багатий і вбогий, всі рівні перед тим Суддею. Бо кожний там за свої вчинки прославиться або повстидається. Прошу ж всіх і благаю: моліться безперестанно за мене Христу Богові, щоб за гріхи мої я не була запроваджена на місце муки, але щоб оселив мене там, де є світло життя".

Так будемо співати і так молилися ми вчера і нині і хочемо помогти Сестрі нашій Іванці нашими молитвами, застановляємося над своїм життям, переглядаємо, бо завтра нам прийдеться станути перед Милосердним але Справедливим Суддею, нашим Спасителем – Ісусом Христом.

Багато тисяч кілометрів пройшов своїми ногами Апостол Народів св. Павло , голосячи слово слово Боже та організуючи Церкви Христову. І на дорогах своїх нераз стрічався з похоронами чи в Малій Азії, чи в Греції чи на островах і бачив як люди, які ще не були християнами, попадали прямо в розпуку, бо вмер чоловік і все скінчилося. Але щось їм казало, що то не кінець, що ще щось є, що є безсмертне, але вони не могли собі відповісти. Св. Павло, як інші Апостоли, знали про безсмертну душу, про відкуплення Ісусом Христом, про смерть Ісуса
Христа на хресті і хоче про це сказати новим ученикам, що називалися християнами. В першому листі до Солунян а тим самим і до нас так пише св.
Павло: „Не хочемо, брати, залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13,18).

Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі” (1Кор. 15,22).

От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний”. (1 Кор. 15, 58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі” (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле” (5, 10).

„Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті” (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне” (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі” (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу”. (4, 6-8).

Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі” (1 Кор. 15, 22).От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний”. (1 Кор. 15, 58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі” (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле” (5, 10).

„Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті” (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне” (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі” (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу”. (4, 6-8). Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімось трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий”. Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: "Я готовий, я боровся доброю борнею”. Якщо ми застановимося над собою,

якщо ми упорядкуємо свої справи, висповідаємося, приступимо до св. Причастя то всьо піде на рахунок сестри нашої Іванки, то всьо буде її заслуга.

Покійна Іванка Мамчак народилася 17.5.1900 в Поморянах, коло Золочева. Родичі єї були Йосиф і Марія, мали трьох синів і чотири дочки, лишилася вже між живими тільки одна дочка Ірена Мамчак-Дзісь. Це була наша типова патріотична родина.

Була знана діячка під Польщею, головно в останіх роках, в молодечій Організації „Луг". Гаслідком воєнних подій опинилася з родиною в Німеччині а опісля в 1949 в Австралії, в Сіднею мама і два сини і пок. Іванка. Там передовсім навчає дітей укр. мови в суботній школі і приготовляє дітей до Першого св. Причастя. В році 1969 переноситься до Мельборну і тут дальше навчає в Укр. Братській Школі і є її керівничкою.

Коли вже трудно було ходити перейшла до дому старців.

Ми священики її відвідували, а Іванка завжди сповідалась і приступала до св. причастя і приємно було з нею поговорити. Так було майже до останного дня, ще тиждень перед смертю я єї відвідував, вона добре почувалася, сповідалася і причащалася, а о. Петро Струк день перед її смертю ще відвідав і говорив з нею і причащав її й уділив її св. Єлеопомазання.

Вона прощається зі сестрою Іреною, з її сином Орестом з його дружиною Лідою і дякує їм всім за всю поміч за опіку, за все, що вони для неї зробили. Вона прощається зі своїми учнями, які вже великі і вони заняли її місце, вона прощається зі всіма парафіянами,

І ми прощаємось молитвою нашого похорону: „Помилуй, упокой, творіння Твоє, Владико, молитвами Богородиці і всіх святих". Амінь.

Зібрати тацу на Служби Божі.

*

6.4.1990 – Похорон Параскевії Ґушчик.

Похорон сестри нашої Параскевії Ґуштик зібрав нас досить чисельно, бо Покійна заслужила собі.... (Далі слідує попередна проповідь).

Покійна Параскевія Ґуштик народилася 14.9.1914, дочка Івана і Анастазії.

В 1949 р. звінчалася в місцевості з відки походив єї чоловік, у Влазові, пов. Любачів, але тепер під Польщею. А відтак переїхали до Німеччини а остаточно до Австралії до Мафри, а в 1956 р. переїхали до Мельборну. Тут Господь Бог дав їм сина Івася. Тяжке було їх життя як кожного з вас. Але покійна вміла собі його осолодити молитвою, роздумуванням над плянами Божими. Покійна була побожна особа. Служба Божа в неділю, то був відпочинок, то була молитва, то було перебування з Богом. Зразу вони перебували в Мафрі і тоді там священик приїздив 5-6 разів на рік, а Покійна Параскевія дуже хотіла перенестися до Мельборну, щоб мати нагоду кожної неділі бути в церкві. Тому вони вже 1956 р. перенеслися до Мельборну і Покійна мала тут близько церкву і користала з неї. Це була побожна, працьовита і скромна дружина Патра і мама Івана і наша парафіянка.

Вона прощається зі своїм чоловіком Петром і дякує йому за тих 41 літ взаїмного співжиття, за всьо добре і перепрошує його, що скоріше відходить, але така воля Божа, а перед Господом Богом вона буде завше за свого Петруся вставлятися.

Вона прощається зі своїм сином Івасем Вона ним дуже втішилася і навчала його молитви, щоб він був добрий, щоб ходив до церкви на Службу Божу. Старайся тепер зайняти місце мами в церкві. Бери собі приклад з тих хлопців, що ходять до церкви. Мама завжди про тебе вставляється перед Господом Богом.

Вона прощається зі сусідами і зі всіма вірними, яких стрічала в церкві.

І ми прощаємося з покійною Параскевією молитвою нашого похорону: „Помилуй, упокой, творіння Твоє, Владико, молитвами Богородиці і всіх святих". Амінь.

Зібрати тацу на Служби Божі.

*

27.4.1990 – Похорон Маріяна Ерника.

Христос Воскрес!
Дорога засмучена Іванко, Дорогий заслужений брате і братово Ярослава,
Дорогі заслужені вірні!

У Святій Євангелії написано.... (Дивись на похорон дня 4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко).

Покійний Маріян, народився 5.6.1925 в Сільці, Підгаєцького повіту. Він був один з шістьох дітей, ще є тут в Мельборні двох братів: Степан і Ярослав і дві сестри в Україні Оля і Любомира.

Ожинився в Німеччині в 1948р. і вже 1950р. приїхав до Австралії. Від самого початку він знає дорогу до своєї церкви, він як добрий співак, стає здисциплінованим членом Церковного Хору, в 1952р. вписується до Церк. Братства. Вони обидвоє є дуже жертвенні на будову катедри і на всі церковні і громадські ціли. Покійний знав потребуючих, і мав щастя спровадити свого брата з родиною з України – так, що він не стане з голими руками перед Ісусом Христом. А може йому щось не достає! Тому ми молимося, щоб Господь Бог був для нього милосердний і будемо молитися, і будемо робити діла милосердя для потребуючих, для нашої Церкви.

Покійний не мав змоги прощатися зі ваіма, бо так скоро і сильно спараліжувала його недуга, що він майже два тижні був непритомний. Але він прощається з дружиною Іванкою і дуже єї перепрошує, що так сталося, але така Божа воля. Але він дуже вдячний їй за тих 42 роки супружного життя серед трудів і радости. Він про неї буде пам'ятати і буде вставлятися перед Господом Богом за своєю Іванкою.

Він прощається зі своїми братами: Стефаном і Ярославом з їхніми дружинами і дітьми і з своїми сестрами Ольгою і Любомирою і зі всією родиною. Він просить їх, щоб вони були добрі, щоб помагали другим, бо він тепер переконався, що то є найважніше, та щоб їхні діти не забували з якого вони славного українського роду.

Він прощається з Катедральним Хором з маґ. О. Куцілем і зі всіма членами, де
він трудився і співав майже через 40 літ і ніколи його не бракувало на Службі Божій чи де треба було – все це він робив на славу Божу, і робив радо як молитву.

Він прощається зі своїми сусідами, з приятелями зі всіма парафіянами і згадує ті гарні і сумні хвилі, ті спільні змагання і поручається нашим молитвам. А ми,

прощаючи нашого умерлого брата Маріяна, просимо Ісуса Христа, щоб упокоїв його з праведними, в домі Отця нашого, тою молитвою, що ми її співаємо на похороні чи на Парастасі: „Спасителю, спаси душу раба Твойого". Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

15.6.1990 – Похорон Стефана Кострабі.

Щоб віддати останню прислугу братові нашому Стефанові, щоб помолитися, щоб Господь Бог був йому милосердним на Суді, тому ми приносимо Безкровну Жертву і обіцяємо, що не забудемо про нього. Ми під впливом його відходу також застановляємося над собою, над нашим відходом. Присутні всі сумні, а тіло брата нашого Стефана лежить в домовині мертве, а душа його наче промовляє до нас, як будемо співату при кінці похорону: „Я до Господа Бога, судді мого іду, щоб станути на судищі і дати звіт за діла мої, бо до Судді відходжу, де немає протекції, бо слуга і пан разом предстоять, де цар і воїн, де багатий і вбогий, всі рівні перед тим Суддею. Бо кожний там за свої вчинки прославиться або повстидається. Прошу ж всіх і благаю – наче каже покійний брат наш Стефан - моліться безперестанно за мене Христу Богові, щоб за гріхи мої я не була запроваджена на місце муки, але щоб оселив мене там, де є світло життя".

Так будемо співати і так молилися ми вчера і нині і хочемо помогти Братові нашому Стефанові нашими молитвами, застановляємося над нашим життям, переглядаємо наше життя, бо завтра нам прийдеться станути перед Милосердним але Справедливим Суддею, нашим Спасителем – Ісусом Христом.

Приходить мені на згадку лист св. Ап. Павла до Солунян, як ви його чули сьогодні. Багато тисяч кілометрів пройшов своїми ногами Апостол Народів св. Павло, голосячи слово Боже та організуючи Церкви Христову. І на дорогах своїх нераз стрічався з похоронами чи в Малій Азії, чи в Греції чи на островах і бачив як люди, які ще не були християнами, нічого не знали про безсмертну душу, нічого не знали про відкуплення наше, про життя Ісуса Христа, про воскресення, і через це коли хтось помер то наче попадали в розпуку бо помер чоловік і все скінчилося. Але щось їм підказувало, що то не кінець, що ще щось є, що є безсмертне, але вони не могли собі відповісти. Св. Павло та інші Апостоли, на підставі науки Ісуса Христа знали про відкуплення людського роду, знали про смерть і воскресення Ісуса Христа і так проповідували вірним, що назвали себе вже християнами.

В першому листі до Солунян а тим самим і до нас так пише св. Пало: „Не хочемо, брати... (Дивись на похорон дня 14.10.1986 – Похорон Михайла Павліша).

Покійний Стефан Кострабі нар. 30.7.1930 р. в Польщі, в Лєшно, Познаньщина. Наслідком воєнних і повоєнних подій опинився в Швайца і там знайшов собі Марію. До Австралії, до Мельборну приїхали в 1950р. і тут Бог їм дав четверо дітей Едвард Стефан, Венді Марія, Ришард і Рональд. Життя в Мельборні не було легке, але при Божій помочі і при тяжкій праці все проминало і добре укладалось.

Родина Кострабі це приклад інтернаціонального життя. Батько був поляк, латинського обряду, мама українка нашого обряду, один син укр. обряду жонатий з українкою, дочка лат. обраду, другий син схиляється до лат. обраду, бо жінка італійка, другий син укр. обраду, а всі австралійці.

Покійний брат наш Стефан, як поляк і латинського обряду не мав трудности приходити до нашої церкви і часто приступати до св. Тайн. Я знав Покійного може 20 літ, він завжди журився своїми дітьми і було приємно з ним поговорити. в останному часі я відвідував його в шпиталі і він не був такий слабий, але як каже Ісус Христос: „Не знаєте ні дня ні години, коли вам прийде станути перед Сином Чоловічим".

Він звертається до своєї дружини Марії і перепрошує єї, що він відходить скорше, але така воля Божа. Звертається до своїх дітей і просить, щоб помагали

своїй мамі, як то буде потрібне. Звертається до своїх дітей і до своїх внуків, щоб дуже старалися добре, по християнськи виховувати дітей, щоб завжди були добрі, щоб жили в згоді, щоб молилися, щоб ходили до церкви, щоб приступали до св. Тайн, щоб помагали потребуючим, бо так навчає нас Ісус Христос.

І ми прощаємося молитвою нашого похорону з пок. Стефаном: „Помилуй, упокой, творіння Твоє, Владико, молитвами Богородиці і всіх святих". Амінь.

Dear Brothers and Sisters in Christ, we have gathered here today to pay our last respects to our good parishioner Stefan Kostraby. To assist him on his final journey to meet God, with this holy liturgy and our prayers, and to comfort His dear wife, children and grandchildren with the assurance of our hope in the resurrection. As we reflect on the life of our brother Stefan, and indeed, the lives of all of us, we soon realise that this earthly life with all of its successes and failures is a preparation for the life of heaven.

Some of the most beautiful and comforting words in the New Testament were spoken by Christ at the grave of his friend Lazarus. "I am the resurrection and the life, he who believes in me, though he die, yet shall he live..."the death of someone we have loved is bound to be a sad event. There is an emptiness and pain in our hearts when we remember the life of a person. However as Christians we have the supreme consolation of Christ's words. For we know from them that death is not an end but a beginning of new life. We know that Christ is waiting as he said he would, so we have the great consolation of faith. You may remember the words of Christ to his disciples: "I am going to prepare a place for you, so that where iam you may be also". We must all die, but Christ is preparing a place for us. Christ died that we might live. He rose from the dead that we might raise with him. So death is the beginning of a wonderful happiness that nothing can take away. There we shall be united with our loved ones. Then the real purpose of our existence will be clear.

During the funeral liturgy we pray today that our brother Stefan will now enjoy a place of light, joy and peace, where there is no pain, sorrow or sadness but happiness forever in the presence of God our loving father.

To the family of Stefan, his dear wife and children we offer our sympathy and the assurance of our prayer for the repose of the soul of your husband and father.

To the children we say a special word. Your father was a good and just man who did all in his power to give you the best in life. He did this by his example. Today remember all that he taught you. Especialy treasure your holy Catholic faith. The best way to do this is by living a good Christian life. That means by receiving the sacraments regularly.

Eternal rest grant unto Stefan, o Lord, and may his memory be eternal.

*

27.7.1990 – Похорон Володимира Заблоцького.

Дорогі в Христі Браття і Сестри!
Засмучена Родино!

У святій Євангелії написано... (Дивись на похорон дня 4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко).

Брат наш Володимир Заблоцький, син Тимка і Ангелини Федій, нар. 23.12.1923 р. в селі Готовичі, Сокальського повіту.

З Англії переїхав до Австралії в 1952 р. і в 1952 р. в місяці листопаді звінчався з Анною Рудь, і поселилися в Бродмедовсі. Бог дав їм двох синів Андрія і Віктора. Родина, як кожна родина, перейшли трудні часи, але серед тих трудів будували життя для себе і для своїх дітей.

Покійний брат наш Володимир перепрошує свою дружину Анну, що його Бог покликав скоріше, але така воля Божа. Він про неї не забуде і буде вставлятися, щоб Господь їй допомагав. Є сини, що так виховані, що повинні допомагати мамі. До синів Андрія і Віктора я звертаюся словами Вашого тата: будьте добрі, працюйте чесно, помагайте другим людям. Моліться, ходіть до церкви, не забувайте, що Ви є греко-католики. А я ще додам, головно Андрієві, що він вже ожинився з Анджеліка Марія Мех (Мех) і він має своїх дітей Лізу, Лесю і Аманду Люізу, щоб виховував так як тато Тебе виховував, щоб були добрі діти і щоб добре вчилися і щоб пам'ятали, що вони є греко-католиками.

Покійний брат наш Володимир прощається з церквою, зі священиками і головно зі своїми сусідами і знайомими з Бродмедовс і з околиці, а ми відправляючи Покійного Володимира в останню дорогу, і укладаючи його до гробу на довший сон, просимо Всемогучого Бога, щоб із цього сну воскресив його словами висказаними до дочки Яіра: „Тобі говорю всать", та щоб тим пробудив його до блаженного і вічного життя в Царстві Небеснім. Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

19.10.1990 – Похорон Стефана Рогальського.

Покійний Стефан Рогальський зібрав нас гарне число, щоб ми разом помолилися, щоб його прийняв Господь Бог „на місці світлі, на місці квітучім, на місці спокійнім, звідки втекла болізнь, печаль і зітхання" тобто до неба, „щоб простилося йому всяке прогрішення, вчинене ним словом або ділом", бо ми називаємо Господа Бога, що Він є Чоловіколюбець. І Він є правдивий Чоловіколюбець, бо Він сам себе приніс в жертву на хресті за наше спасіння, а кільканадцять годин перед тим, Він у безмежній своїй любові до людей установив св. Літургію тобто Службу Божу, де він під видами хліба і вина дає себе цілого в корм для нас і заповів, щоб ми це повтаряли за всіх і за все. Покійний Стефан часто бував на Службі Божій і приступав до св. причастя, але нині він стоїть перед Ісусом Христом і просить нас, щоб ми його згадали на Службі Божій і приступили до св. Причастя в його наміренні.

Друга думкає, щоб ми подумали, що може завтра або за короткий чи довший час, ми будемо тут в тій самій церкві але в домовині і чи ми є готові? Що нам ще бракує?

Третя думка, щоб ми віддали останню прислугу пок. братові нашому Стефанові, бо похоронити померлого то належить до сімох добрих діл для тіла ближнього.

Покійний брат наш Стефан народився в Бруховичах, пов. Перемишляни коло Львова 21-го липня 1910р. – в липні минуло йому 80 літ. В родині знаємо, ще було
дві сестрі Юлія і Павліна, більше нічого не знаємо. Як зачалася війна, Стефан пішов до польського війська і разом з військом дістався до німецького полону і можемо собі представити долю полоненого, а відтак з полонених німці створили карні баталіони і вивезли на працю до окопів як то в нас казали, а то на працю до Норвегії, ген аж на північ, укріплювати побережа. Там перебув від 1942р. до 1945р. тобто до кінця війни. Що там покійний пережив, то його товариш, як вчора
мені зачав розповідати, то не міг спокійно говорити, а цілий час через плач. Опісля зачалися табори УНРА та ІРО і в 1949р. приїхав до Австралії.

В Австралії Ви вже знаєте як то було, які то були часи і трудні і легкі. Його картотека має в нас кілька адрес, аж остаточно замешкав в Укр. Домі для старших на Ессендоні. Упокоївся в Бозі 16.10. Покійний був самітний, знаний священикам як добрий і побожний чоловк, добрий жертводавець на церковні цілі і думаю, що також на національні цілі. Ще тому більше як тиждень він жертвував 4,000 дол. на Укр. Семінарію у Львові.

Тепер стоїмо коло домовини покійного і приходить мені на думку слова св. Павла:... (Дивись на похорон дня 17.5.1989 – Похорон Івана Головюка).

Прощається пок. брат наш Стефан зі своїми сестрами Юлією і Павліною. Він їх не бачив від 1939р. Вони напевно мають своїх дітей – він прощається, пригадує гарні хвилі, але така воля Божа і він має надію стрінути їх і тата і маму перед Господом Богом.

Він прощається з своїм приятелем Іваном, з яким пережив ті тяжкі часи, але тепер настали лекші часи. Він прощається зі всіми знайомими і зі всіма парафіянами і просить про молитви, бо як будемо співати в посліднім прощанню, то він наче говорить: „Я до Господа Бога, мого судді іду,... отож Вас благаю; моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мане в день судний".

Він прощається з цею церквою де він ходив кожної неділі, де він знаходив спокій, де він міг поговорити з Господом Богом. Він прощається також зі своїми священиками, яких він шанував і які про нього мали добрий осуд. А ми всі тут присутні, просимо Господа Бога, щоб нагородив його по ділам його і щоб був милосердний для нього. Умерлий брат наш Стефан був добрим і вірним нашої земної Церкви Христової і та Церква в молитвах своїх просить Господа Бога, щоб прийняв його душу до Небесної Церкви. Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

30.10.1990 – Похорон Семена Кулика.

Покійний Семен Кулик зібрав нас сьогодні на якусь дивну нагоду, чи на громадську нараду чи на церковну, але він каже до нас: „Я до Господа Бога, судді мого іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої. Ото ж вас благаю моліться за мене, щоб Спас Милостивий був для мене". Журиться пок. брат наш Семен собою, бо треба буде йому стати на Страшний Суд, від якого залежить ціла вічність! Не буде ніколи кімця.

Але рівночасно наш брат Семен знає, що той найвищий Суддя то є правдивий

Чоловіколюбець, що прийшов на землю, щоб нас відкупити, що навчав нас як ми маємо тут на землі жити, що установив св. Сповідь з якої наш Брат Семен часто користав, що він установив с. Літургію – Службу Божу, що на ній сам себе віддає в жертву для нас під видами хліба і вина – то правдивий Чоловіколюбець. Тому брат наш Семен покірно іде на су щоб почути слова: „Увійди в радість твого Господа". (Мт. 25,21). Може пок. Братові нашому ще щось не достає то він нам каже, що він собі не може допомогти і тому просить нас, щоб ми йому помагали і зміненим примірним життя, і молитвою і добрими ділами в його наміренні.

Друга думка є, щоб ми собі здали справу, що за короткий чи довший час, ми будемо в цій церкві лежати також в домовині. Чи ми готові? Що нам бракує? Всі добрі думки в тій справі то підуть на рахунок брата нашого Семена.

А трета думка, то ми прийшли так чисельно віддати останю прислугу Покійному, бо це належить до сімох добрих діл для тіла ближнього: покійного похоронити.

Покійний брат наш Семен народився у великому селищі в Перегінську, ан Коломийщині; його родичі Микола і Марія мали численну родину, було їх семеро дітей. Родичі вже повмирали і п'ятеро дітей – деякі в Америці-Канаді а деякі в Україні. В 1940р. Семен повінчався з нашою Катериною Патрічук також з Перегінська і Бог їм дав троє дітей: Ярослава, Євгенію і Володимира. В березні 1950р. вони приїхали до Австралії, до Мельборну. Я також разом з ними приїхав. Від самого початку пок. брат наш Семен дбає про родину, але бере участь в церковному і громадському, національному житті. Вже в лютім 1951 р. стає членом нашого Братства. Разом з дружиною дуже дбають про релігійне і національне виховання своїх дітей. Яке було життя наше в тих часах то Ви знаєте, то ви пам'ятаєте. Тяжко приходилося щось осягнути, але були і гарні хвилі коли щось осягнулося.

Пригадую собі одну розмову з Покійним як мав приїхати наш Патріярх Йосиф Сліпий вже другий, а він був опасаний синьо-жовтою стяжкою, бо був в почесній асисті коло Патріярха і каже: „То гарно, що будемо вітати нашого Патріярха в своїй катедрі, в свойому Укр. Домі на Ессендоні". Ще треба було йому йому сказати, що він є також власником своєї хати на Ст. Албансі і свойого власного Нар. Дому на Ст. Албансі.

Покійний прощається зі своєю вірною дружиною Катериною, з якою пережив майже пів сотки літ і ділив з нею ті гарні і трудні життєві хвилі. Перепрошує її, що Господь Бог покликав його скорше і вона знеможена лишається сама, але така воля Божа! Однак вона не буде без помочі Божої, бо Семен буде завжди вставлятися перед Господом Богом за Катериною – а крім того є діти, є внуки і вони так виховані, що будуть поміччю і розрадою мами і бабусі.

Прощається Покійний з дітьми і внуками: зі Славком і Лесьою, з Ґеньою, з Володимиром і Ґеньою, з внуками Лярисою і Марком, з Тересою і Христиною, з Іваною і Тамарою. Найважніше для тата і дадуся, щоб Ви були добрі Божі діти, щоб Ви всі любилися, щоб ви всі були чесні і працьовиті, щоб Ви не забували, що Ваш тато і дідусь був католиком-українцем, щоб ви шанували свою мову, щоб ви молилися, щоб ви ходили до церкви, до Сповіди, до св. Причастя, так як вчив Вас тато-дідусь.

Він прощається зі своїми Ст. Альбанцями і зі всіма своїми знайомими. Нераз чоловік не наміряє, а може зробити комусь прикрість, то він просить, щоб йому простити і очевидно ми всі кажемо радше прости нам. А він відповідає вже з

другого світу, де краще всьо видно в світі любови Божої і він хоче запевнити всіх, що обіймає всіх своєю любов'ю.

Він прощається з нашою церквою св. Августина, з нашою катедрою св. Петра і Павла, де так багато молитов Господь Бог його вислухав, де так багато гарних хвиль він пережив, де так часто стрічався з добрими людьми – і дякує Богові за те все.

Він прощається зі своїми священиками, які його дуже добре знали і часто до нього зверталися за поміччю, чи то при будові того парафіяльного Дому, чи інших домів, вдячні йому і кажуть: „Зі святими упокой, Господи, душу раба Твого Семена".

І ми прощаючись з покійним братом нашим Семеном просимо Господа Бога, щоб був милосерним для всіх його провин вольних чи невольних і щоб сотворив йому Вічну пам'ять. Амінь.

Збірка на Служби Божі.

*

7.11.1990 – Похорон Миколи Кокоєнко.

Нині скликав нас на похорон брат наш, ще молодий, Микола Кокоєнко, який наче говорить до нас і просить: „Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб станути на судищі і дати справоздання за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мене в день судний. Ось бо розлучаємся. Направду, все це Марнота людська".

Просить він нас, щоб ми молилися про нього.

Рівночасно він нам пригадує, що одного разу ми також будемо в тій церкві лежати в домовині, але тепер ще маємо час, тож приготовляймося, а це приготування жертвуймо в наміренні пок. брата нашого Миколи.

Покійний Микола, син знаних нам родичів, Миколи і Ольги Прийма, нар. 14.9.1947 р . в Аренберґу, Німеччина, приїхав до Австралії з родичами в 1950 р. В 1969 р. оженився з Оьгою Савицькою і Бог поблагословив їх двома синами Павлом і Маком. Помер несподівано 2.11.1990.

Він був знаний нам душпастирям, бо ходив до Укр. Школи а потім ми давали йому шлюб. В останних 7 – 8 роках він давав про себе знати, а головно в останних 2-3 роках деколи приходив, щоб йому допомогти а останно приходив і просив про Сповідь і сповідався.

Сьогодні лежить у домовині і просить про молитви.

Він прощається зі своєю мамою і перепрошує, що скорше відходить, але така Божа воля, але він не забуде мами і буде завжди вставлятися перед Господом Богом за мамою.

Він прощається зі своєю дружиною Ольгою і перепрошує за все що було і каже їй, що не має жодного жалю до неї і просить, щоб так само вона не мала жадного жалю до него, щоб добре виховувала синів Павла і Марка.

Він прощається зі синами Павлом і Марком і напоминає їх, щоб вони добре вчилися, були чесними і працьовитими, щоб щоденно молилися і щоб ходили до церкви.

Він прощається зі своїми і своїх родичів сусідами з Талламарін, що добре пам'ятають його родичів Миколу і Ольгу і дітей, тобто Миколу і Валю і моляться:

„Зі святими упокой Христе, душу раба твого Миколи, де немає болізні, ні печалі, ні зітхання, але життя вічне”.

А ми прощаємось словами Господа нашого Ісуса Христа: „Нехай душа його засяє, як соце, у царстві Отця Небесного”. Амінь.

Збірка на Служби Божі.

*

9.11.1990 – Похорон Михайла Семенюка.

Смерть брата нашого Михайла Семенюка... (Дивись на похорон дня 13.7.1989 Похорон Андрія Святківського).

Брат наш Михайло народився 10.11.1910р. в селі Переволока, Бучацького повіту. В родині була ще сестра і брат. В 1942 р. забрали Німці на роботу, а в 1950 р. приїхав до Австралії, до Мельборну чи радше до Сеймору. В лютім 1951 р. взяв шлюб з Анною... Бог благословив їх сином Іваном. Скоро вони перенеслися до Мельборну. Тут на 80-тім році життя несподівано упокоївся в Бозі.

Він прощається з дружиною Анною, дякує за тих майже 40 літ спільного співжиття. Перепрошує Анну, що він скорше, відходить, але така Божа воля. Він завжди буде вставлятися перед Господом Богом за свою Анну, а крім того лишає сина Івана, що буде помагати мамі.

Він прощається зі сином Івасьом, і дає йому поучення-напемнення, яке він йому давав вже від малого: Щоб був працьовитим, чесним, щоб жив в згоді з людьми, щоб щоденно молився, щоб ходив до своєї церкви, щоб пам’ятав, що він є сином Михайла й Анни з України.

Він прощається зі своїми знайомими зі Сеймор, з Мельборну, з Горшам, Джілонґу та зі всіма парафіянами, з якими пережив багато радісних хвиль.

І ми прощаючи нашого брата Михайла, просимо Ісуса Христа, щоб упокоїв його з праведними, в домі Отця нашого небесного, тою молитвою, що її співаємо на похороні: „Спасе, спаси душу раба Твойого”. Амінь.

*

2.1.1991 – Похорон Ольги Баран.

Смерть сестри нашої Ольги зібрала нас, щоб ми віддали їй останню прислугу. Однак може то не дуже добре сказане, а головно до відношенні до покійної Ольги, бо вона просила, щоб про неї не забувати в молитвах за її душу. Очевидно, що то більше відноситься до її родини але також до нас усіх, що ми разом ідемо до тої самої мети, в тому самому напрямі. Буде колись так, що котрийсь з нас чи котрась з нас буде лежати тут по середині церкви – і що ми б хотіли б тоді від присутних на похороні. Прислухаймося, що св. Церква каже співати на похороні: „Я до Господа Бога, судді мого іду, щоб станути на судищі і дати звіт за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мене в день судний... бо до Судді відходжу, де немає ріжниці, чи слуга, чи владика нарівні стоять, де цар і воїн, де багатий і вбогий, всі рівні перед тим Суддею. Бо кожний за свої вчинки прославиться або повстидається. Прошу ж всіх і благаю: моліться безперестанно за мене Христу Богові...”.

То так просить покійна Ольга Баран, то так колись ми будемо просити, щоб другі молилися про нас.

Сьогодні пам’ятаймо також про наших померлих, про наших близьких за яких ми повинні молитися і робити добрі діла. Пам’ятаймо за тих, що про них ніхто не молиться. Ми є в тому щасливому положенні, жо в кожній хвилі можемо собі допомагати і можемо допомагати тим що відійшли від нас – можемо допомагати їм молитвою і добрими ділами і зміною нашого життя на краще.

Погани невіруючі в часах св. Павла а також і сьогодні, дуже переживали смерть улюблених осіб, бо помер чоловік і все скінчилося, якась темрява і кінець всьому. Погани, невіруючі не мають тої віри, що є щось по смерті, не вірять у безсмертність душі. Тому св. Павло, щоб потішити віруючих у Христа і Його науку писав до Християн в Греції, в Коринті, в Солині і то само важне пише до нас тепер.

Словами тих Послань говорить і нині св. Павло до всіх, що стоять довкола домовини покійної сестри нашої Ольги.

„Не хочемо, брати, - пише Апостол Павло до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами” (1 Сол. 4,13-18).

Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі” (1 Кор. 15, 22).От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний”. (1 Кор. 15, 58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі” (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле” (5, 10).

„Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті” (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне” (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі” (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу”. (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімся троха над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею”. Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий, я боровся доброю борнею”.

Покійна Ольга Баран народилася в селі Волоє, Перемиського повіту дня 4.2.1907...

Вони перейшли всі страхіття війни і повоєнні дуже тяжкі часи. В шістьдесятьох

роках дві дочки і мама переїхали з Польщі до Австралії, до Мельборну. Від тоді покійна Ольга є дуже знана як добра наша парафіянка, і я сказав би, як приклад для всіх: жінка молитви. Все що було їй потрібно, вона осягала молитвою. Кілько разів я, чи другі священики, приходив до неї, заставав її на молитві, а як відходив від неї, вона просила, щоб про неї молитися, тому я її називаю: «жінка молитви».

Покійна Ольга прощається зі всіма своїми дітьми і внуками, що є в Україні, Польщі, Німеччині і в Австрії, зі своїми доньками Володимирою і Марією, з їхніми чоловіками і внуками і запевняє їх всіх, що перед Господом Богом завжди буде за них молитися і вставлятися. Прощається зі своїми знайомими ще з України і зі Спрінґвейл і околиці. Прощається зі всіма парафіянами з якими стрічалася в церкві а передовсім прощається зі своїми Отцями Духовними.

І ми прощаємо сестру нашу Ольгу і просимо Господа Бога, щоб упокоїв її з праведними: «Спасе, спаси душу слугині Твоєї». Амінь.

*

21.1.1991 – Похорон Михайла Гуцула.

Смерть брата нашого Михайла Гуцула... (Дивись на похорон дня 13.7.1989 Похорон Андрія Святківського)

Покійний Михайло Гуцул син Матвія і Софії Яцків, народився 25.7.1923 р. в селі Кушелівцях, Заліщицького повіту в Зах. Україні. Ще має одну сестру Марію, старшу від нього, яка тепер в Україні в шпиталі.

Його молодість, як багатьох наших. Німці забрали на роботу в 1942р. а опісля війна скінчилася і він був у Німеччині, а в 1949 році опинився в Австралії, в Мельборні. Зараз він включився до українського життя, до нашої Церкви, до Укр. Громади. Напевно пригадуєте собі часті виступи першої Української Групи танцюристів інж. Я. Булки, в якій ніколи не бракувало пок. Михайла. То був Михайло Гуцул.

22-го листопада 1953, Михайло Гуцул звінчався з Нелею Ланик і Господь Бог поблагословив їх двома діточками: Наталкою Софією і Марком Михайлом. В 1953 р. зачинається у нас акція за збирання фондів на будову церкви і десь в тому часі Михайло стає Мужем довір'я-Збірщиком на будову церкви в Готорн і довколишних передмістях, а опісля в Бирвуд і в довколишних передмістях і так аж до кінця. Покійний був добрим, примірним членом нашої Церкви і нашої Громади.

Покійний прощається зі своєю дружиною Нелею і так би сказати вибачається, що її лишає, але така воля Божа. Він дякує їй за тих 37 років гарного подружого життя, за ті всі спільні труди і осяги, але запевняє її, що завжди перед престолом Божем буде вставлятися за нею, а лишаються ще двоє дітей Наталка Софія і Марко Михайло і вони напевно допоможуть мамі, коли буде потрібно.

Він прощається з ними і наказує їм, щоб пам'ятали про маму, потішали її і помагали. Він пригадує їм свої повчання, свої наули, щоб вони були добрі, чесні і працьовиті, щоб вони молилися, не забували своєї Церкви, свого Народу.

Він прощається зі своєю численною родиною. Тут приємно є мати численну родину, тішитися їхніми осягами та співчувати їхнім невдачам і час від часу зібратися разом.

Він прощається зі своїми знакомими, а він їх мав дуже багато, а передовсім з

поміж членів нашої Церкви.

Він прощається зі мною і з нашими священиками, які добре знали і цінили Покійного.

І ми прощаючи нашого брата Михайла, просимо Ісуса риста, щоб упокоїв його з праведними в домі Отця нашого Небесного, тою молитвою, що її співаємо на похороні: „Спасе, спаси душу раба Твойого". Амінь.

Таца на Служби Божі.

Dear bereaving family of Mychajlo Hucul!

We have gathered today to farewell Mychajlo Hucul born 25.7.1923Kuszyliwci Zaliszczyky in Ukraine resided at 15 Brandon St. Burwood. He leaves a wife Nela, daughter Natalka and son Marko. Mychajlo Hucul passed away on 16.1.1991 after a long and serious illness which he bore very patiently, always submitting to God's will and received the Last Sacraments.

Mychajlo was a good and very religious and conscientious man. A good husband, father, parishioner performing various functions in the Cathedral parish.

He was also very active in the Ukrainian community, in the cultural and administrative field.

He educated their children with his wife Nela to be good parishioners and active members of the Ukrainian community.

Therefore today's large number of friends and faithful from the Cathedral parish and the Ukrainian community attests to his reliable and impressive life contribution.

I would like to offer my sincerest sympathy to his family and his friends at work, on this painful and sad day and to entrust his soul to your prayers. May God reward Mychajlo generously for his life and welcome him into His Heavenly kingdom.

May his memory be long among us Wicznaja pamjat ! May he rest in peace!

There is a collection which is destined for the celebration of Holy Liturgies-Masses for the repose of his soul. It is a parting gift from friends to show that he is remembered by us.

It is a Ukrainian custom that after the funeral we come together to commemorate deceased person and to have some thing to eat. This commemoration will be here in Hall immediately after return from cemetery and all are invited

*

6.7.1991 - Похорон Вячеслави Ляховича.

Дорогі Браття і Сестри, Жалібна Родино!

Багато тисяч кільометрів пройшов своїми ногами апостол народів св. Павло, голосячи слово Боже. І на своїх дорогах стрічав людей, що орали, засівали поля, жали, працювали як рибалки, як ремісники, як купці і нераз стрічався і з похоронами. Це було дуже сумно дивитися на похорон, чи то греків, чи мало-азійських народів, чи римлян, які не мали правдивого поняття про безсмертність чоловіка. Про це, що чоловік має смертне тіло і безсмертну душу. Коли чоловік вмирає, то вмирає тільки тіло, а безсмертна душа йде до Господа Бога по нагороду або по осудження. Згідно з поганським вченням зі смертю все кінчалося, тому люди дуже жалували, головно за особами дуже близькими і добрими, за ними жалували, розпачали і прямо попадали в розпуку.

Щоб перші християни не були такими, коли вони прийняли науку Ісуса Христа про безсмертність чоловіка, що так як Христос воскрес так і кожний воскресне до життя вічного, щоб потішити християн і щоб сказати першим християнам про безсмертну людську душу, св. Ап. Павло, в своїм листі до Солунян, тобто мешканців Солуня-Тесалонікі, всього кількасот кільометрів від України, пише до Солунян, а також до нас, що стоїмо довкола домовини сестри нашої Вячеслави. Він говорить до сина Андрія, і до доні Ліди і до синової Ярини і до тих внуків і до всіх нас, що маємо іру в безсмертність душі.

„Не хочемо, брати, - пише Апостол Павло до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18).

Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22). От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний". (1 Кор. 15, 58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі" (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле" (5, 10).

„Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті" (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне" (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі" (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8). Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімся троха над останіми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею". Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий, я боровся доброю борнею". Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею" Ціле життя то є боротьба.

Наша сестра Вячеслава Ляхович, з дому Фартух, народжена 7-го квітня 1908 року, в селі Бобятин, Сокальського повіту, звінчалася в 1930 р. з вже покійним проф. Теодозієм Ляховичом. З того подружа Господь Бог дав їм двоє дітей: Андрія і Лідію. По довгім скитанню повоєннім, вони опинилися в 1950 р. в Австралії. В 1975 відійшов до Господа Бога чоловік Теодосій, а тепер прийшла черга на Вячеславу.

Вчора, передучора ми молилися і молимося і прощаємо сестру нашу Вячеславу. Хто знав особисто сестру нашу Вячеславу то напевно знав єї як побожну жінку. Такою знали єї діти Ліда і Андрій з Яриною, такою знали єї внуки Борис, Іннес

Тереса і Аряна Людмила, і такою знали її внуки Маркіян, Євген, Олександер – добра господарна, а передовсім побожна бабуся.

Вона могла сказати зі св. Ап. Павлом: „Час мого відходу настав і я готова". Так само і час нашого відходу колись настане – чи ми готові?

Покійна прощається зі своїми дітьми і внуками. Ще раз пригадує їм, щоб вони були добрі, жили в згоді і любові, щоб добре вчилися і щоб чесно працювали. Передовсім, щоб були побожні, щоб молилися і щоб пам'ятали, що вони є католики, але українського обряду.

В останьому часі, останього року, я може занедбав відвідувати Покійну сестру нашу Вячеславу, але вона мені простить, так як прощає кожному, коли щонебудь її зробив прикрого.

Вона прощається зі всіма своїми ближніми і дальшими рідними і знайомими і каже: до побачення на другім світі перед Господом Богом.

А ми прощаємось словами Господа нашого Ісуса Христа: „Нехай душа сестра нашої Вячеслави засіяє як сонце царстві Отця Небесного". Амінь.

Просимо Богдана Яськевича зібрати тацу на Служби Божі.

*

18.6.1991 – Похорон Мирона Лежогубського.

Дорогі в Христі Браття і сестри!

Дорога Жалібна родино!

У св. Євангелії написано... (Дивись на похорон дня 4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко).

Брат наш Мирон Лежогубський син Кирила і Юстини народився дня 9-го березня 1915р. в селі Сільце, Бережанського повіту. Це була численна родина, бо було 5 братів і 1 естра. В часі війни було дуже тяжко. В 1942 року звінчався Мирон з Неонілею і скоро вони опинилися в Німеччині. В 1944 прийшла на світ їх доня Стефанія. Як було в Німеччині то тут є ще деякі що знають – одним словом було дуже тяжко і старання кудись виїхати. В 1949 р. родина Лежогубський виїхали до Австралії і опинилися в Перті. Тут прийшлося їм ставити перші кроки. Побули в Перті до 1956 р. і переїхали до Мельборну. Коли вже настали, так сказати б, добрі часи, що можна було відпочати, то прийшла довга і тяжка недуга дла брата нашого Мирона і нині він лежить в домовині тай до нас промовляє словами останього прощання: „Я до Господа Бога, судді мого іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої". Ми дещо замішаємося до суду Божого, бодай як свідки і скажемо: В часі війни то всі люди і наш Мирон покладав надію на Божу доброту, а в Німеччині старався про родину, в Австралії його добре знали, чи в Перті, чи вже тут в Мельборні, в Ґленрою. Був добрий батько родини, добрий наш парафіянин, добрий громадянин і тому ми всі разом звертаємось до Ісуса Христа, щоб був милосердний для нього.

Брат наш Мирон звертається до своєї дружини Неонілі і дякує їй за тих майже п'ятдесять літ супружного життя, за тих 50 літ спільних змагань. Що ж йому приходиться першому відійти, а Неоніля лишається сама. Та він перед престолом Всевишнього буде вставлятися за своєю Неонілю, за своєю донею Стефанією, за зятем Рон Праіс і за внуком Джайсон і за всіма йому знаними. Він лишає також Неонілю в опіці доні о Лєслі Прайс. Він прощається зі своїми парафіянами, а

головно тими з Ґленрою тай каже зіставайтеся здорові і продовжуйте діло церковне і громадське, бо ми на добрій дорозі. І ми прощаємось молитвою нашого похорону: „Христос нехай упокоїть тебе в місці живих і нехай отворить Тобі ворота раю, та зробить жителем Царства Божого". Амінь.

*

19.8.1991 – Похорон Михайла Дранчука.

Зібрала нас смерть брата нашого Михайла Дранчука. Стоїмо довкола домовини сумні, бо відійшов від нас добрий батько, добрий дідусь, добрий член Катедрального Хору, добрий вірний, добрий сусід. Але хоч ми сумні, і деякі заплакані, однак ми знаємо куди він пішов. Ми знаємо, що його тіло лишається між нами, а його душа вже станула перед Ісусом Христом і він вже почув його гарний присуд: „Ходи і наслідуй царство приготоване тобі від заснування світу". Ми знаючи Доброго і Милосердного нашого Спасителя Ісуса Христа і знаючи доброго і побожного Брата нашого Михайла то не може бути інакший присуд. Коли щось йому бракує, то ми нашими молитвами за душу покійного Михайла і нашими добрими ділами стараймося надолужити.

Інакше було в часах св. Ап. Павла, коли він проповідав в Малій Азії, в Греції, він стрічав поганські похорони дуже сумні, бо вони не знали про безсмертність душі. Чоловік помер то всьо скінчилося. Щоб потішити віруючих в Христа і в їх смутку, св. Ап. Павло писав листа до всіх християн про Христа, що так як Христос воскрес, так всі віруючі в Христа воскреснуть. Словами тих послань говорить і нині ап. св. Павло до всхі, що стоять довкола труни Покійного Михайла. (Дивись на похорон дня 14.10.1986 – Похорон Михайла Павліша).

Брат наш Михайло народився в Липовиці, Івано-Франківської побласті, замешкалий в Саншайні.

Вони мали сина Дмитра, що народився ще вдома в 1938 році. Він прибув до Австралії і поселився в Мельборні. Марія помагала вишивати фелони, а також вони обидвоє писали писанки, а я дещо полагоджував справу купна площі на Норт Саншайн.

В Мельборні то була родина до якої я деколи заходив і можна було там відпочати. Брат наш Михайло належав до Катедрального Хору і співав на славу Божу.

В 1985 році несподівано вмирає його дружина Марія і від того часу брат наш Михайло підпадає на здорв'ю. Ми відвідували Покійного, а останій раз, може тиждень перед смертю, я відвідав його в Футскрай шпиталі, він сповідався і побожно приняв св. Причастя і не виглядав, що він збирається покидати нас. Але Бог має свої пляни і покликав Михайла до себе, але ще перед тим священик уділив йому св. Тайну Оливопомазання.

Прощається брат наш Михайло зі своїм сином Дмитром із любов'ю ще раз напоминає його, щоб був добрий, чесний, щоб дбав за родину, щоб шанував працю, щоб молився і ходив до церкви, так як він це робив, а він і його мама будуть поручати його і його родину перед Господом Богом.

Він прощається зі своєю тещею Параскевією Охрін, невісткою Марією і з дітьми-внуками Анною Марією і Сільвією Ольгою та їхніми дітьми тобто своїми правнуками, і не забуде їх поручати перед престолом Всевишнього.

Він прощається з дириґентом Катед. Хору і зі всіма хористами і дякує всім хористам за ті гарні хвилі разом пережиті.

І ми прощаємось молитвою: „Христос нехай упокоїть тебе наш Михайле, в місті живих, і нехай отворить тобі ворота раю, та зробить жителем, царства небесного". Амінь.

Збірка на Служби Божі.

*

8.8.1991 – Похорон Марії Стехівської.

Засмучена родино! Дорогі Браття і Сестри в Христі!

У Святій Євангелії написано... (Дивись на похорон дня 4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко).

Коли стоїмо коло домовини Сестри нашої Марії – ріжні думки приходять нам. Чи, вона померла і всьо скінчене на завше? Чи вона тільки заснула і єї тіло померло, а душа опинилася перед Господом Богом. Такі і подібні думки приходять кожному на похороні. Ми християни-католики знаємо і віримо, що смерть є розлука душі від тіла. Душа не вмирає, боє безсмертна і відходить до Господа Бога на суд. І ми знаємо, що Господь Бог є добрий і Милосердний і ми відпроваджуємо нашу Сестру Марію, дочку побожних родичів Миколи Гнатойко і Марії, дружину Івана Стехівського, що обіцяє дорогій і любі Марії, що буде молитися про неї, тим синам: Мирославові, Богданові, Левкові, Романові, Володимирові – також обіцяють, що будуть молитися за маму і будуть робити діла милосердя.

Ще хочу вам всім сказати про останні дні чи тижні, чи навіть про останні роки покійної Марії. Її відвідували стало наші священики і можна було вісчути, що завжди вона наче чекала на священика, була задоволена і рада сповідатися і приймати св. Причастя. Можна було легко відчути, що вона духово терпіла, а свої терпіння зв'язані з недугою, чи з недугами, бо мала їх багато, вона легко переносила і може навіт жертвувала в чиїмсь наміренню.

Вона прощається зі своїм мужом Іваном і дякує йому за тих майже 40 літ спільного життя. Багато вони разом мали клопотів, бо то пжять хлопців виховати, але було і багато радости. Але вона має надію, що вони обидвоє з Іваном зробили що могли і вона не забуде мужа Івана і п'ятьох синів і їхніх жінок і внуків, а буде молитися про них перед Господом Богом, щоб вони були добрі діти Божі.

Вона звертається до синів, щоб були добрі для других, щоб працювали чесно, щоб молилися, щоб ходили до церкви, щоб добре виховували своїх дітей, щоб пам'ятали, що вони є католиками, але вони є українського обряду.

Вона прощається зі своїми рідними братами і сестрами, а має їх здається шестеро – то була велика і гарна родина.

Вона прощається зі знайомими, сусідами і з парохіянами, яких нала з катедри.

А ми відправляючи нашу Сестру в останню дорогу, й укладаючи її до гробу на довший сон, просимо Ісуса Христа, нашого Спасителя і нашого Суддю, щоб із цього сну воскресив її словами, як колись воскресив дочку Яіра: „Тобі говорю, встань, та щоб пробудив її до блаженного й вічного життя в Царстві Небеснім". Амінь.

Збірка на Служби Божі.

*

28.8.1991 – Похорон Катерини Боднарчук.

Засмучена родино! Дорогі Браття і Сестри в Христі!

У Святій Євангелії написано... (Дивись на похорон дня 4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко).

Смерть Сестри нашої Катерини Боднарчук зібрала нас на спільну молитву, на Службу Божу, бо хочемо помолитися, щоб Господь Бог прийняв її до свого царства, де немає болю ані стогонів, тільки вічно щасливе життя.

Катерина Боднарчук нар. 15.8.1914 в Банялуці, Босня, Югославія. ЇЇ муж живе, але ми не знаємо чи він усвідомлює собі цей випадок, що його Катерина вже в кращому світі, вже стала перед Господом Богом і почула ті бажані для кожного слова: „Ти була добра... візьми в спадщину царство, що було приготоване тобі від сотворіння світу". Коли б їй що бракувало, то ми стараємосяя і будемо старатися нашими молитвами, нашими добрими ділами допомогти померлій Катерині.

Покійна Катерина мала життєві труднощі тут в Австралії, як кожний з нас. Треба улаштуватися, треба дійти до власного дому, треба виховувати дочок, треба їх видати замуж. То всьо є не легкі справи, щоби то було по Божому і по людськи. Коли вже всьо було зроблено тоді вони обидвоє зачали спокійне життя. Але не довго, бо муж її Михайло захворів і чимраз більше, так що вже довий час жиє тільки для Бога.

Вона за це займається чоловіком Михайлом і що може то помагає йому. Вона роботна, працьовита жінка. Може тому два тижні, я бачив єї в церкві, як побожно приступала до св. Причастя, і так кожної неділі.

Була членкинею Апостольства Молитви і Братства і примірною нашою парафіянкою. Приходила на Молебні до Ісуса Христа, до Пресв. Богородиці. Дуже нам шкода за нею, але вона запевняє нас, що в небі всі душі разом з ангелами, архангилами прославляють Бога в Пресв. Тройці, „Свят, свят, свят Господь сил".

Покійна прощається насамперед зі своїм мужом Михайлом і перепрошує його, що перша відходить від нього, що лишає його, але така воля Божа. Вона за нього не забуде, а перед Господом Богом буде завжди вставлятися за ним. Крім того лишаються ще три дочки Корнеля, Мирослава і Юлічка і їхні чоловіки і вони будуть опікуватися татом Михайлом.

Прощається Покійна Катерина зі своїми трьома дочками і зятями і з внуками. Ще раз пригадує їм свої науки, як вони були ще малими. Напоминає їх, щоб вони були добрі, щоб молилися, щоб пам'ятали що вони є католики українського обряду, щоб ходили до церкви.

Вона прощається зі своїми добрими знакомими, сусідами, з якими приходила до церкви, зі всіма парафіянами.

Вона прощається зі священиками, а передовсім зі мною, бо ми знали ту родину ще з табору Сомерс, та зі всіма священиками, які дуже цінили ту родину і моляться за Покійну Катерину.

Засмучена Родино! Дорогі Браття і Сестри! Наука про безсмертність душі і воскресіння є для нас потіхою. Маймо завжди на пам'яти, що наші тіла воскреснуть, і так як душа, одержать вічну нагороду, або вічну кару. Ніколи не
забудьмо слів Господа нашого Ісуса Христа: „Я воскресення і життя. то вірує в

мене, - хоч вмре, буде жити. І кожен, хто живе та вірує в мене, - не вмре повіки>" Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

14.12.1991 – Похорон Богдана Рошко.

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Дорога жалібна родино!

У Святій Євангелії написано.... (Дивись на похорон дня 4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко).

Рошко Богдан, син Олекси і Розалії, нар. 17.6.1928 р. в Конюхові, Стрийський повіт. Походив зі села свідомого і він був свідомий.

Року 1949 прибув до Мельборну і в Мельборні бере живу участь в громадськім життю а передовсім в церковнім. Його завжди можна було бачити між тими, що помагали коло будови катедри, чи парафіяльних будинків, завжди коли було потрібно людей до праці.

Ще в понеділок я приніс йому до шпиталю Найсв. Тайни, він сповідався і причащався, але я не думав, що за тиждень він вже буде перед Господом Богом.

Він прощається зі своєю дружиною Анною і дуже її перепрошиє, що він скоріше її залишає, але така воля Божа. Господь Бог якось її допоможе, а Богдан перед Господом Богом буде вставлятися за Анною. Крім того є ще два сини: Петро і Володимир і вони будуть добрі і поможуть амі.

Батько так виховув їх, щоб шанували, слухали, помагали своїм родичам, щоб були чесні, щоб молилися, щоб жили в згоді з другими і тепер з домовини – здругого світу останній раз пригадує Вам: Будьте добрі, моліться щодня рано і вечір, ходіть до церкви кожної неділі, працюйте чесно, помагайте мамі, не забувайте, що ви є католики але українського боряду, слухайте маму а буде Вам добре.

Покійний наш Богдан прощається зі своїми знойомими передовсім з тими з якими він стрічався при церковних роботах, в церкві, зі своїми близькими краянами і дякує їм за всі гарні хвилі і просить про молитви.

А ми, відправляючи нашого покійного в останню дорогу, й укладаючи його до гробу на довший сон, просимо всемогучого Бога, щоб із цього сну воскресив його словами сказаними до дочки Яіра: „Тобі говорю, встань" та щоб тим пробудив його до блаженного і вічного життя в Царстві Небеснім. Амінь.

*

25.3.1992 – Похорон Ольги Мазєвич.

Ольга Мазєвич, 80 літна, уроджена на Запоріжу. Замужна за Володимира Мазєвича, який упокоївся 27.10.1958.

Була наша вірна, наша добра вірна, покірна – незамітна приходила до церкви, до св. Сповіди і св. Причастя а головно в останньому часі, вже як була хвора ми часто відвідували її.

Мала дочку Татіяну, нар.26.10.1940 і заміжня за Петра Кемп.

Жила на тім світі – як би її не було – незамітна. А то була побожна жінка і відійшла від нас незамітно.

В небі велика радість...

Dear Brothers and Sters in Christ!

We have gathered here today to honour the memory of Olga Maziewycz and to pray for her during this Holy Liturgy as she enters on her final journey to meet Almighty and Merciful God. For us Ukrainian Catholics death is not an impenetrable mystery. Rather death is the gateway to God's kingdom, to be in His presence forever, to be with God who alone gives eternal happiness.

This confidence in the resurrection is summed up in the prayer that the priest says during the panachyda service: “Give rest to the departed soul of your servant Olga Maziewycz, in a place of light, joy and peace, where there is no pain, sorrow or mourning but everlasting joy.

The departed servant of God Olga Maziewycz was a humble and unassuming person, who with deep faith in Christ her Saviour lived her life in the profession of her faith. She was proud of her Ukrainian traditions and culture and was a faithful member of our Ukrainian Catholic church.

When ever she could, she would attend Holy Liturgy in this cathedral. By her life she demonstrated the depth of her faith.

Eternal light shine upon her and may she rest in peace! May her memory be eternal!

In ferwelling the servant of God Olga we offer our sympathy to her daughter Tanya, who cared for her mother in an exemplary way, to Peter Kemp, the son in law, and to the grand children – Robert and Nadia.

We farwell the servant of God Olga in the name of all her good friends from Bayswater and from all who have gathered here this morning.

May her memory be eternal!

*

25.3.1992 – Похорон Івана Коваля.

У Святій Євангелії написано.... (Дивись на похорон дня 4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко).

Іван Коваль народився 1920 р. в селі Золочівка, повіт Бережани. В родині були Прокіп і Текля – 5 братів і 3 сестрі.
Взяли його до Німеччини в 1941...
Взяв шлюб в 1943 р. з Харитиною...
До Австралії приїхали 1949 р...
Початки були трудні...
Опісля вже стало легше...
Дуже ззаймався громадським життям...
Дуже лежало йому на серці церковне життя...
Був жертвенний на нашу катедру в Мельборні, раз навіть дав більшу суму 1000 долярів....

Він прощається зі своєю дружиною Хоритиною і дуже її перепрошує, що він скорше її залишає, але така воля Божа. Господь Бог дуже добрий, милосердний і напевно їй допоможе, а він перед Господом Богом буде вставлятися за Харитьою. Крім того є ще добрі люди і також Хариті допоможуть.

Покійний наш Іван прощається зі своїми сусідами, зі своїми знакомими з якими він жив, працював, стрічався коло церкви, коло домівки, в Нюбору, в

Ельорні, в Мельборні і дякує всім з ті гарні хвилі і каже всім „до побачення” на другім кращім світі.

А ми, відправляючи нашого Покійного Івана в останню дорогу, й укладаючи його до гробу на довший сон, просимо Всемогучого Бога, щоб з цього сну воскресив його словами сказаними до дочки Яіра: „Тобі кажу, встань”. та щоб тим пробував його до блаженного і вічного життя в царстві Небснім. Амінь.

We have gathered here today for the funeral rites of our brother Ivan Kowal - to pray to the Almighty and merciful God for the repose of his soul, and to comfort his dear wife with our presence and the assurance of our prayers.

In this life there is nothing more certain than death. Our whole life is a preparation for that moment when we are called forth to give an account of our life. For all of us who have been baptised into Christ, our deepest hope is to hear the words of our Saviour:"... Enter into the joy of my kingdom. We feel confident that our brother Ivan will hear these gentle words of our merciful Saviour. All of us who knew him know that he was a good Christian man, proud to be Ukrainian, a man of integrity and sincere generosity who loved his Ukrainian rite. He was always ready to support and help our Ukrainian community with his time and effort.

Today we remember especially the words of Christ our Lord: "I go to prepare a place for you so that where I am you also may be". May our brother Ivan enter into the joy of the Lord where there is no more pain or sorrow but everlasting joy.

To his dear wife Charatena, who was an example to all, in her patient and loving care of Ivan, we offer our sincerest sympathy.

May eternal light shine upon him and may he rest in peace.

*

23.6.1992 – Похорон Катерини Кордупель.

Багато тисяч кілометрів пройшов своїми ногами апостол народів св. Павло, голосячи слово Боже. І на дорогах своїх нераз стрічав людей, що орали, засівали поля, ловили рибу, жали, працювали, забавлялись, нераз стрічався і з похороном, бачив, як у смутку і плачі прощались із своїми покійними, як і ця родина.

І щоб потішити віруючих у Христа в їх смутку, писав до християн того часу, а також до нас. Словами тих послань говорить і нині ап. Павло і до всіх нас, що стоять довкола труни своєї рідної мами і єї близьких і знайомих.

„Не хочемо, брати, - пише Апостол Павло до Солунян... (Дивись на похорон дня 14.10.1986 – Похорон Михайла Павліша).

Застановімся троха над останіми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею”. Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий, я боровся доброю борнею”. Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею” Ціле життя то є боротьба.

Катерина Кордупель з дому Біскупська нар. 21.4.1921 р. в Білинка Мала, Самбір. Сестра вдома, брат загинув в партизанці.

Опинилася в Німеччині в 1942 р. і з вінчалася в 1944 р. з Іванон Кордупель з того подружа Бог дав їм троє дітей Марусю, Івана і Юрія Маріяна. В 1948 р. вони прибули до Австралії, до Мельборну і тут властиво почалося їх життя змагання.

Ті старші наші вірні добре знають, яке то було життя – повне всяких труднощів, але вони обидвоє працювали, будували і виховували своїх дітей.

Вона, як добра мама, дуже опікувалася дітьми і діти це дуже добре пам'ятають. Тепер вже є їх більше, бо це є подружжа, є чоловік Марії, є дружина Івана, є дружина Юрія: Тереса, і є малий Бен Івась. Вони знають добре свою маму як вона їх всіх любила, як вона тяжко працювала.

Тепер вже нема єї, чи радше її тіло лежить тут в церкві а її душа стоїть перед Господом Богом, нашим найвищим Суддією і я є певний, що вона почула ті добрі і дуже бажані всіма слова: „Ти була добра на землі, увійди до царства небесного". То є наша ціль життя – почути ті слова.

Покійна Катерина дуже змагалася тут на землі, щоб почути ті слова від свого найвищого Судді. При всіх тих обов'язках, вона кожної неділі була на Службі Божій, і дітей приводила. Кілько разів ми зверталися до Покійної про поміч у вишиванню до церкви, чи на Базар, вона ніколи не відмовилися.

Коли захопила єї та тяжка недуга і вона вже не могла ходити до церкви, не могла приступати до с. причастя, то ми священики старалися відвідати єї і скріплювати св. Причастям. Я був всього два рази, але другі священики відвідували її частіше то кажуть, що то була хвиля віднови релігійної бачити з якою вірою вона кожний раз приймала св. Причастя.

Це є дуже добрий приклад для Вас діти, для Марусі, Івася, Юрія і для маленькойо Бена Івася, пригадати собі ту добру маму Катерину, ту тяжко-працюючу, ту побожну маму, що кожної неділі знаходила час, щоб бути на Службі Божій і по можности прийняти того Спасителя під видами хліба і вина. Пригадайте собі ту добру маму і наслідуйте її, будьте послушними її поученням, порадам, які вона давала Вам маленьким дітям, вже підростаючим, а нераз вже дорослим. Слухайте своєї мами. Вона була і є доброю Вашою мамою.

Вона прощається найперше зі своїм мужом Іваном. Вона дякує за 48 літ спільного пожиття, за всі труди Івана, що він зробив для неї і для родини. Вона перепрошує мужа Івана за що вона відходить скоріше, але така воля Божа, але вона обіцяє що буде молитись про нього, а діти також йому поможуть.

Вона прощається з Марійкою, Юрком і з Іваном і з їхніми дружинами і з внуком Бен Івасьом. прощається і ще раз пригадує свої вказівки, щоб ви були чесні, працьовиті, щоб допомагали другим і щоб Ви не забули молитися та що Ви є членами Української Католицької Церкви.

Прощається зі своїми сусідами, зі всіма парафіянами, яких знала з церкви, з якими разом молилася і ми прощаємось молитвою нашого похорону кажучи: „Помулий і упокой, померлу Катерину, Владио, молитвами Богородиці і всіх святих". Амінь.

*

8.7.1992 – Похорон Григорія Дацків.

Дорогі в Христі Браття і Сестри, Жалібна Родино!

(Дивись на похорон дня 27.2.1989 – Похорон Едварда Тиблевича).

Святий Апостол і Євангелист... аж до ...так разом з душею будуть мати нагороду.

Так воно є, так навчає нас наш Божественний Учитель і наш Спаситель Ісус Христос і ми не потребуємо шукати за відповіддю у якихось хто зна яких

сектантів, чи у якихось ніби релігійних філософіях.

Григорій Дацьків син Ігната і Агафії, народився 28.5.1922 в селі Ремізовці, Золочівського повіту. В родині було їх більше дітей, а лишився тільки один Василько. Десь 1942 р. Покійний брат наш Григорій опинився в Німеччині і в 1943 році, познакомився і звінчався з Анісією Крищук. З того подружжа поблагословив їх Бог двома дівчатами Олесею і Анною. В 1950 приїхали вони до Австралії, до Мельборну і тут зачали вони ове життя. Трудні були початки, подібно як нас усіх, але велику увагу звертали на виховання своїх дітей, а тепер ті діти мають своїх дітей: Олесю, Ліду Анісію, Наталку, які були великою потіхою для покійного брата нашого Григорія.

Покійний і його родина знали дорогу до церкви, в Мельборні чи в Нобел Парку, до Укр. Громади в Нобел Парку і в Ессендоні. Минулої неділі я ще бачив Покійного в нашій катедрі.

Приходить прощатися. Перш за все прощається Покійний з своєю дружиною Анісією. Ріжно могли говорити поміж собою хто перший помре, чи Григорій чи Анісія. Могли навіть так по людськи думати, що може перше помре Анісія. Але ми не знаємо волі Божої і перший помер брат наш Григорій. Він дуже перепрошує свою Анісію за ту несподівану смерть, але така воля Божа. Він дякує соїй Анісії за тих 48 літ спільножиття, за всі ті радісні переживання і за всі ті трудні переживання. Він не забуде про неї і завтра буде поручатиєї перед престолом Божим. Крім того лишаються ще доні Олеся і Ганя і вони добре виховані будуть допоміжні своїй мамі.

Прощається Покійний з донями Олесею і Анною і з внучками Олесею, Лідією Анісією і з Наталкою і ще раз їх всіх напоминає і поучує їх, щоб були добрими, щоб чесно працювали, щоб молилися, щоб ходили до свої церкви, щоб пам'ятали, що вони є католики українського обряду.

Прощається Покійний з своїми сусідами, з близькими з Нобел Парк, Данденонґ, Спрінґвейл і з вірними яких продовж років знав з нашої катедри. Це велика справа і вони всі зійшлися, щоб помолитися за Брата нашого Григорія і попрощатися і сказати до побачення на другім світі. Всі ми кажемо слова Ісуса Христа до Марти: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене – хоч і вмре, буде жити. І кожен хто живе та вірує в мене – не вмре повіки". Амінь.

Треба зібрати тацу на Служби Божі.

*

30.7.1992 – Похорон Володимира Альфавитського.

Дорогі в Христі Браття і Сестри!
Дорога жалібна родино!

У святій Євангелії написано... (Дивись на похорон дня 4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко).

Володимир Альфавитський, син Михайла і Марії Вей, народився у Львові, 7-го жовтня 1925 р. Він напевно був прикладом тої свідомої частини молоді в тому часі, коли дивитися на нього тодішними очима, то був юнак відданий українській справі. Опісля в 1943-44 році був в УПА- Українській Повстанській Армії – а опісля перейшов до Німеччини, доки не приїхав до Австралії. До Австралії приїхав в 1949
р. і посилився в Ардір.

В Австралії він тяжко працював, щоб дійти до своєї хати в Ардір. Але він знав також і свою церкву, і Укр. Громаду, а передовсім свою молодечу організацію: Спілку Української Молоді. Щоб СУМ не робив, то не могло там бракувати Володимира Альфавитського. Дуже багато він пресвячував тій своїй Організації, як він казав. Чи звичайні сходини, чи якийсь святочний концерт, а вже було велике свято, як СУМ відбував свій табір – там не могло бракувати Покійного Володимира.

Можливо, що ті його зайняття перешкаджали йому в створенню родинного життя. Так що він доперва 18.3.1957 р. заключив подружжа з Анною Ткачук з роду Залужний. Але Покійний яким був таким залишився, тобто примірним членом нашої Церкви і примірним членом СУМ-у.

Він прощається з дружиною і перепрошує її, що він відходить перший, але Господь Бог його кличе, то нема відклику.

Він прощається зі священиками, які його добре знали і з тою церквою Успення Пресв. Богородиці в Ардір і з нашою катедрою, а передовсім зі всіма людьми з якими він молився про себе, про свої справи і про Україну. Він пригадує собі як то гарно було, коли вийшли з церкви і ще трохи постояли собі і поговорили. Покійний Володимир наче пригадує нам, що він стрінувся вже перед Господом Богом, своїм найвищим Судією і каже, що гнів на брата-сестру то тяжка провина і він додає, що він прощає всім все і просить, щоб і йому всі простили.

Він прощається з членами СУМ, яких він знав, ще може з Німечини, а опісля з Мельборну-Ардір. Деякі вже відійшли до Бога по нагороду, але він пам’ятає всіх, і тих нинішних найменших і просить всіх, щоб молилися про нього, а він перед Господом Богом буде вставлятися про них і так буде витворюватися та спільнота святих.

І ми прощаємося молитвою з нашого похорону: „Христос нехай упокоїть тебе в місці живих і нехай отворить Тобі ворота раю, та зробить житилем Царства Божого”. Амінь.

*

4.11.1992 – Похорон Олени Москалюк.

Смерть старенької Олени Москалюк зібрала нас доокола її домовини і коли дивимося на домовину, пригадується нам ріжні її поучення, вискази, слова, ріжні її діла. Не треба багато говорити, поучувати, а вистарчає робити добрі діла і то є найкращий, найуспішніший засіб в проповіді. Добрий приклад це найліпше поучення, це найліпша проповідь.

Коли так стоїмо довкола домовини пок. Олени, напевно пригадуємо собі як вона кожної неділі, кожного свята хотіла бути на св. Службі Біжій. Як вона слухала Службу Божу, проповідь. Як вона часто приступала до св. причастя! Ще тамтої неділі вона гарно вбрана, приступила до св. причастя, разом з діточками, що перший раз приступали до св. причастя.

Я про це згадую, бо якраз випало так, що в мене причащалася і отримала Ісуса Христа на свою далеку дорогу – то було для ньої, як ми кажемо в старій українскій мові: „напутствіє”, що означає: „на дорогу”.

Часто ми її бачили коло хати чи в хаті з вервицею в руках – вона молилися. Вона і тепер молиться і вставляється перед Господом Богом за своїх дітей за внуків і

правнуків, за своїх знайомих, за всіх нас, що прийшли на похорон.

Коли ми так дивимося на цю домоину і пригадуємо собі покійну Олену в церкві, вдома, на гостині не одному приходить на думку чи я ходжу до церкви кожної неділі, як та старенька, 82-літня Олена? Чи я відмовляю вервицю або ранішну і вечірню молитву? Чи я люблю своїх внуків і правнуків? Чи я так добре і достойно поводжуся в гостині, як пок. Олена?

Пок. Олена лежить в домовині і голосно проповідує то є проповідь пок. Олени. Ціле життя вона проповідувала своїм прикладом – прикладом свого життя.

Та проповідь, ви самі бачите і знаєте, що була і буде ще довший час успішна. А коли б так дві Олені чи три злучилися і вступили до Братства і зачали проповідувати таккож словом то було б дуже успішне і миле діло в очах Божих. Ми повинні до того змагати.

Покіна Олена Пипчак, в подружу Москалюк нар. 5-го червня 1910 р. в Моравиці, коло Принявора, в Босні, донька Федіра і Анстазії Пипчак.

В році 1926 вийшла замуж за Івана Москалюка. Через ті трудні обставини в тодішній Югославії вони шукають спокійнішого життя і опинилися в Австралії, в Мельборні. Тут покійна була знана як добра, побожна і жертвенна парафіянка. В серпні, 1987 р. помер її чоловік Іван.

Вона прощається найперше зі сином Дмитром і синовою Евою і дякує їм за опіку і за всю поміч. Відтак прощається з внуками і правнуками та напоминає їх щоб завжди молилися рано іввечір, щоб кожної неділі були в церкві на Службі Божій, щоб слухали тата і маму, щоб добре вчилися і щоб були чесними при праці. Вона прощається зі своїми знайомими з Югославії, яких тут нема і зі знайомими з Бродмедовс і околиці, з Джілонґу, з церкви і зі всіма, а ми прощаємось словами Господа нашого Ісуса Христа: „Нехай душа єї засяє як сонце, у царстві Отця небесного". Амінь.

Замість квітів на могилу – п. А. Ґралюк з тацою на Служби Божі.

*

2.12.1992 – Похорон Григорія Миника.

У святій Євангелії написано... (Дивись на похорон дня 4.1.1988 – Похорон Дмитра Васенко).

Григорій Миник нар. 13.9.1923 в селі Тершів, Старо-Самбірського повіту. Ті роки війни він перейшов, як всі ті, що пам'ятають їх, опинився на роботу в Німеччині в 1945, звінчався з Анастазією . В 1949 році прибули до Австралії, до Мельборну і тут в 1950 р. народився їм син Василь. Початки, як звичайно, були тяжкі, а тепер то вже добре і добре б було жити, та Божі пляни інакші і Господь Бог покликав його до себе. Покійний Григорій був добрий наш парафіянин, покірний, часто приступав до св. Тайн. Я собі пригадую, що ми мабудь тому два тижні він покірно і побожно приступав до св. Причастя.

Тепер Григорій лежить спокійно в домовині, але то його мертве тіло а душа є переед Господом Богом, перед Ісусом Христом, нашим найвищем суддією і напевно вже почув присуд від Ісуса Христа: „Ти був добрим слугою іди до царства небесного".

Покійний прощається з дружиною Анастазією і перепрошує її що він відходить скорше і лишає її, але така воля Божа. Він лишає її, але буде завжди вставлятися

перед Господом Богом за нею і лишається ще син Василь, добрий син, якого ми обидвоє виховували і він поможе.

Він прощається зі своїм сином Василем...

Він прощається зі своїми знайомими, зі сусідами і зі всіма людьми.

І ми, прощаючи нашого умерлого брата Григорія, просимо Ісуса Христа щоб упокоїв з праведними, в домі Отця нашого Небесного, тою молитвою, що єї ми співали на похороні: „Спасителю, спаси душу раба Твого". Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

4.12.1992 – Похорон Зенона Конюшко.

Багато тисяч кілометрів пройшов своїми ногами апостол народів св. Павло, голосячи слово Боже. І на дорогах своїх нераз стрічав людей, що орали, засівали поля, жали, працювали, забавлялись, нераз стрічався і з похороном, бачив, як у смутку і плачі прощались із своїми покійними, як і ця родина.

І щоб потішити віруючих у Христа в їх смутку, писав до християн усіх Церков послання. Словам тих послань говорить і нині ап. Павло до всіх, що стоять довкола труни свого мужа, своїх синів і внуків, своїх знайомих, своїх парафіян.

„Не хочемо, брати, - пише Апостол до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18).

А дальше говорить: „Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22).

От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний". (1 Кор. 15,58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: „Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі" (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле" (5, 10).

„Отож, мої любі, дальше пише св. Павло - як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті" (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне" (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі" (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімось

трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею". Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий, я боровся доброю борнею?".

Зенон Конюшко син священика Антона і Ольги, народився 31.8.1918 р. в Ярославі, значить в родині священичій.

Тоді Укаїна була незалежною державою, але це були західні частини частини нашої землі і Поляки скоро їх заняли, так що він немовлятком не міг ще тішитися свбодою.

Закінчивши середню школу виїхав в 1938 р. на медичні студії до Німеччини і в 1940 р. в Німеччині одружився з Любою Гадзевич, також дочкою священика.

З того подружа Господь Бог поблагословив їх чотирьома синами: Юрій, Зенон, Олег, Вадим. Не судилося пок. татові бути доктором то за те два сими сповняють тепер лікарське покликання.

В 1950 році родин Конюшків приїхала до Австралії, до Мельборну і зразу переїхали до табору в Беналі. Я тоді приїздив до табору в Беналі і бачив, які трудности мала родина, а головно родина з дітьми. Звичайно найбільше жаливалися родини з одною чи двома дітьми, бо чоловік працював далеко від табору прим. в Мельборні, 200 км., приїздив раз на тиждень або на два тижні, родина розбита... Я познакомився з родиною Конюшків в Беналі, вони не нарікали, але яке було моє здивування, коли я приїхав другий чи третий ра до табору родини Конюшків вже не було, переїхали до Нюпорту, і як казали мені другі люди, що десь там в Нюпорті будують свою хату, і так зачався їх побут в Мельборні, в Нюпорті в 1951 або 1952 р. Правда хата цілий час змінялася, росла, але в хаті, яку він сам, чи разом з дружиною збудував, він і упокоївся дня 31.11.1992 р.

Життя родини Конюшків дуже повчаюче. Як молоді студенти, змагалися з поляками за соє українство, опісля з большивиками, а опісля з німцями. В Австралії від початку поселення мали великі труднощі але, при Божій помочі, їх розвязували, добре виховували дітей і можемо сказати зі св. Павлом: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8).

Ми священики відвідували пок. Зенона, як він був хворрий. Я був дуже збудований як він з вірою, з любов'ю, зі страхом Божим приймав св. Причастя.

Кожний мусить раз собі сказати: „Час мого відходу настав і я готовий". Чи я готовий? Щасливий той, що може сказати: Я готовий! А коли є якісь сумніви то на то є Ісус Христос, наш Спаситель, установив св. Тайну покаяння, св. Сповідь і опісля є св. Причастя і „зі страхом і вірою" треба Його приймати.

Прощається пок. Зенон зі своєю дружиною Любою, з якою прожив близько 50 літ, з якою разом переносили всі життєві труднощі і всі успіхи, з якою разом виховували дітей. Перепрошує, що Господь Бог його покликав перше, але в тім воля Божа. Він напевно обіцяє, що буде вставлятися перед Господом Богом за нею, а крім того лишаються сини і невістки і вони знають заповідь Божу: „Шануй отця і матір, а буде тобі добре і довго будеш жити на землі". Я є певний, що вони будуть пам'ятати.

Покійний св. п. Зенон – тато і дідуньо – дає ще останню науку синам і невісткам і своїм улюбленим внукам: Пам`ятайте, що Ви Діти Божі, щоб ви в житті завжди

були чесні, працьовиті, згідливі. Не забуйте про маму. Пам'ятайте, що ви є Католики християни Українського обряду. Завжди моліться і ходіть до своєї Церкви.

Він прощається з дальшою родиною, зі сусідами, зі всіма знайомими, що їх знав з церкви з Укр. Народного Дому.

Приходить мені на гадку подія зі св. Євангелії, як прощався Ісус з Апостолами на Тайній Вечері: „Я до Отця мого йду і мене вже не побачите... Багато помешкань у домі Отця мого... Я йду приготовити місце для вас". (Ів. 14,2). Цими потішаючими словами прощався Господь наш Ісус Христо зі своїми Апостолами, що лишав їх на землі. І наш пок. Зенон, прощається з вами, засмучена родино, словами втіхи для Вас: Іду до Отця мого Небесного, тому нехай не сумують серця Ваші.

А ми прощаючи нашого умерлого брата Зенона, просимо Ісуса Христа, щоб упокоїв його з праведними, в домі Отця нашого небесного. „де нема болю, ні журби, тільки вічно щасливе життя". Амінь.

Таца на Служби Божі.
Замість квітів на могилу.
Не складати співчуття дружині ані синам в церкві.

*

21.1.1993 – Похорон Володимира Матвійків.

Володимира Матвійків народився в селі Годів, на Тернопільщині.

В 1946 звінчався в Німеччині – Фрайдберґ – з Катериною Паґула і 1949 р. вони приїхали до Австралії, до Мельборну. Господь Бог дав їм двоє дітей: Оксану тепер замужну за Іваном Холоніним і Івана.

Життя в Австралії не було легке, бо треба було виховувати дітей і будуватися. Але вони давали собі раду і дбали, щоб діти були добре виховані. Володимир від початку коли поселився в Клайтоні був там муже довіря-збірщиком нашої парафії. Його знають всі мешканці Клайтону і околиці, як він їх відвідував за збіркою на будову тої катедри чи з Колядою. В 1981 р. померла йому дружина Катерина і він лишився з дорослими дітьми: Оксаною і Іваном, які є тепер одружені. Два роки тому почав хворіти на ноги і не міг приходити до церкви. 24.12.1992 відвідав його священик і він висповідався і прийняв св. Причастя і дня 16-го січня упокоївся в Бозі.

Тепер покійний Володимир лежить посеред церкви на яку він жертвував і ходив до наших вірних і збирав пожертви на ту катедру. Ми журимося трохи його долею, бо він іде, чи радше вже пішов до Господа Бога на суд і ми будемо співати в його імени: „Ось лежу, возлюблені мої браття, посеред вас, мовчазний; уста закрилися, язик задубів і губи знерухоміли, очі погасли і не бачать ридаючих; слух не сприймає плачу, ніс не чує кадельного запаху, але правдива любов до Бога ніколи не вмирає. Тому молю всіх знайомих і дітей, і внуків моїх: Пом'яніть мене пере Господом, щоб я знайшов милість на тому страшному суді".

Він просить, щоб ми молилися за нього, щоб ми робили добрі діла, щоб ми в його наміренні ходили до церкви, до Сповіди, до св. Причастя, щоб ми подумали, чи ми на добрій дорозі...

Але з другої сторони ми знаємо який добрий Ісус Христос! Який милосердний!

Він задля нас і задля нашого спасіння дався розп'яти на хресті і помер – Він наш Спаситель!

Прощається наш Володимир з дітьми і внуками: з Оксаною і з Іваном... пригадує їм, як пок. мама Катерина і він напоминали дітей, щоб були чесні, працьовиті, щоб були услужні для других. Ніколи не забувайте, що він є католик українського обряду, щоб завжди молилися, щоб в неділю завжди були на Службі Божій.

Прощається зі своєю братовою Марією...

Прощається зі своїми Мужами довір'я... зі членами Братства, зі своїми сусідами.

А ми прощаючи нашого умерлого брата Володимира, просимо Ісуса Христа, щоб упокоїв його з праведними, в домі Отця Небесного, тою молитою, що її ми співали на похороні: „Спасе, спаси душу раба Твого Володимира". Амінь.

Збірка на Служби Божі за покійного.
Збірка замість квітів на могилу.

*

18.12.1992 – Похорон Володимира Долінського.

Зібрала нас сьогодні смерть пок. Вполодимира Долінського. Він народжений 7.10.1921, син Василя і Пелагії, в Томашівцях, повіт Калуш.

Наслідком війни опинився в Німеччині, в 1946, як закінчилася війна він оженився з Марією Крижанівською а в 1949 приїхав до Австралії і поселився в Бічворт. Я вже тут відвідував вірних від 1950 р. Господь Бог поблагословив їх діточками: Анна, Марія, Ольга, Петро, вони вже повиходили замуж, вже є внуки і вже міг би тішитися дітьми і внуками, а тут Господь Бог кличе його до себе.

Він іде і не боїться іти, бо будучи тут на землі, неначе на пробі, він витримував ту пробу від початку аж до кінця.

Може щось має залеглости, то є жінка Марія є діти, добрі діти, є ми його знайомі – будемо помагати...

Він прощається з дружиною Марією... з дітьми і внуками...

Dear Brothers and Sisters in Christ.

We have gathered here today to honour the memory of Anna Halavyn and to pray for his soul during this Holy Liturgy as he enters on his final journey to meet the Almighty and merciful God.

For us Ukrainian Catholics death is not an impenetrable mystery. Rather death is the gateway to God's kingdom, to be in His presence forever. To be with God who alone gives eternal happiness.

This confidence in the resurrection is summed up in the prayer the priest says during the funeral service: "Give rest to the soul of your servant Volodymyr, in a place of light, joy and peace, where there is no pain, sorrow or mourning, but everlasting joy.

The departed servant of God Anna Halavyn was a good, religious and conscientious man. He was a good husband and father. Therefore today large numbers of friends have gathered to pray for his soul and thank almighty God for his life. He was an example to us all during his illness bearing the serious illness patiently and submitting to God's will. He was well prepared to meet his Saviour and Lord, having received the

last sacraments. He only last Sunday made his Confession and Communion and he was anointed buy Ukrainian priest.

I would like to offer my sincerest sympathy to his dear wife and children and to the grand children on this sad day and entrust his soul to the prayers of you, his many friends. May Almighty God reward Volodymyr generously for his life lived in faith and welcome him into His heavenly kingdom. May his memory be long among us. May he rest in peace!

There is a collection which is set aside for the celebration of Holy Liturgies, Masses, for the repose of the soul of Volodymyr. It is a parting gift from his friends to show that he is remembered by us.

*

18.1.1993 – Похорон Анна Галан з дому Каган.

Анна Каган в 1957 р. приїхала з Югославії, де наші люди шукали там вже від 200 літ ліпшого притулку як в Україні і 9-го лютого 1957 р. звінчалася в церкві св. Августина в Мельборні з Олесем Галавин. З того подружа поблагословив їх Бог двома синами: Осип вже жонатий і Богдан. Не було легке їхнє життя, подібно як всіх, що тут приїхали до Австралії в тому часі. Але вони чесно і добре змагалися і виховали соїх синів і дійшли до своєї хати і тепер могли б дещо відпочити.

Покійна була добра дружина для Олеся, працьовита і дуже добра мама для своїх синів Осипа Івана і Богдана Олександра. Була дуже доброю членкинею нашої Парафії. ілько разів ми зверталися до неї чи до її мужа, чи до них обидвє, чи 10 разів, чи 50 разів чи може більше вона ніколи нам не відмовила, а кілько разів зверталися до неї наші Сестри Василіянки то вже трудно дочислитися.

І так минуло багато літ, около 40 літ, серед щоденних трудів, серед виховання дітей, серед трудів щоденного життя. Я любив зайти до них, і наші священики, бо ми з приємністю слухали розмови з ними. Аж несподівано прийшла недуга. Довго покійна боролася, але воля Божа була, що її кликала до неба. Мені було приємно зайти до Гані і принести її св. причастя, як завдаток до оглядання Бога лицем в лице. Дуже я любив давати їй св. причастя і бачити з якою вірою Покійна приймала цей завдаток в оглядані Бога лицем в лице.

Сьогодні її тіло лежить між нами, а її душа перед Господом Богом і вона вже почула присуд і можемо сказати, тішиться оглядданням Бога лицем в лице.
(Далі дивись на похорон дня 14.10.1986 – Похорон Михайла Павліша).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судці. Застановімось трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: ¨Я готовий, я боровся доброю борнею”.
Прощання...

Dear Brothers and Sisters in Christ.

We have gathered here today to honour the memory of Anna Halavyn and to pray for her soul during this Holy Liturgy as he enters on her final journey to meet the Almighty and merciful God.

For us Ukrainian Catholics death is not an impenetrable mystery. Rather death is the gateway to God's kingdom, to be in His presence forever. To be with God who alone gives eternal happiness.

This confidence in the resurrection is summed up in the prayer the priest says during the funeral service: “Give rest to the soul of your servant Anna, in a place of light, joy and peace, where there is no pain, sorrow or mourning, but everlasting joy.

The departed servant of God Anna Halavyn was a good, religious and conscientious woman. She was a good wife and mother. Therefore today large number of friends have gathered to

pray for her soul and thank almighty God for her life. She was an example to us all during her illness bearing the serious illness patiently and submitting to God's will. She was well prepared to meet her Saviour and Lord, having received the last sacraments.

I would like to offer my sincerest sympathy to her dear husband and children and to the grand children on this sad day and entrust her soul to the prayers of you, her many friends. May Almighty God reward Anna generously for her life lived in faith and welcome her into His heavenly kingdom. May her memory be long among us. May she rest in peace!

There is a collection which is set aside for the celebration of Holy Liturgies, Masses, for the repose of the soul of Anna. It is a parting gift from her friends to show that she is remembered by us.

Збірка на Служби Божі.

*

27.1.1993 – Похорон Павла Клим.

Павло Клим нар. 1912 р. в селі Березина, Львівська область...

В Німеччині оженився з Оленою Товарніцькою і з того подружа Бог дав їм двоє дітей: Марію і Дмитра – а діти вже давніше звінчалися і мають своїх дітей. До Австралії приїхали в 1949 році...

Дружина Павла померла в 1990 році...

Нині діти і внуки та знайомі прийшли віддати останню прислугу покійному Братові нашому Павлові. Він мав дуже трудне життя, бо йому було трудно привикнути до цілом змінених обставин. Порівняти обставини в Україні і тут в Австралії. Тут є ліпше, але цілком інакше і коли хтось собі того не усвідомить і не пристосується то йому буде дуже тяжко, як було тяжко нашому пок. Павлові. Нині ми прийшли помолитися і просити Господа Бога, щоб прийняв брата нашого до свого царства, до неба.

(Далі дивись на похорон дня 14.10.1986 – Похорон Михайла Павліша).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судці. Застановімось трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: ¨Я готовий, я боровся доброю борнею".

Прощання...

*

8.2.1993 р. – Похорон Василя Юрківа.

Покійний брат наш Василь Юрків нар. 15.2.1923 в селі Лука, Зах. Україна і

подібно як другі в часі війни опинився в Німеччині.

В 1949 р. приїхав до Австралії...

Початки були дуже тяжкі, як пам'ятають всі що приблизно в тім самім часі приїхали. Тому 10 літ стрінуло його ще одно нещастя – розійшовся зі своєю дружиною Еуфрозиною. Не будемо рішати хто з них завинив, або хто більше винен а хто менше, то вже вирішив сам Господь Бог, а Покійний просить, щоб молитися про нього, щоб робити добрі діла в його імени.

Покійний любив свою Церкву і був Муже довіря-збірщиком на будову тої церкви, де нині лежить його тіло. Він був жертвенний для Церкви і для Громади.

(Далі дивись на похорон дня 26.3.1990 – Похорон Іванки Мамчак).

Прощається наш Брат Василь з родиною, з дружиною Ефрозиною. Напевно приходить їй на гадку всі провини, але коли він помер і не мав часу їй простити тут на землі, то можна бути певними що він простив всі провини дружини і дітей і других людей, простив все, а дуже просив, а дуже просив, щоб йому простити його провини супроти других, бо він тоді добре зрозумів слова Ісуса Христа: Господи Боже, Отче наш, „прости нам наші провини як і ми прощаємо довжникам нашим".

Він прощається зі своїми дітьми Анною, Люсьою і Лусі із внуками і пригадує їм свої поучення, щоб вони були добрі для других, чесні, щоб вони молилися, щоб вони пам'ятали, що вони є католиками українського обряду, щоб вони ходили до церкви, до Сповіди, до св. Причастя.

Він прощається зі всіми знайомими, що їх пізнав в церкві чи в Громаді.

І ми прощаємось молитвою нашого похорону: „Помилуй, упокой, раба Твого, Владико, молитвами Богородиці і всіх святих". Амінь.

Таца на Служби Божі.

Замість квітів на могилу: На Духовну Семінарію у Львові, на катедру і на Фонд Чорнобиля.

*

15.2.1993 – Похорон Михайла Мужик.

Михайло Мужик син Івана і Анни, нар. 18.3.1914 р. в селі Слобода Золота, пов. Бережани.В 1939 був у польському війську і попав до німецької неволі і вже по війні лишився там і познакомився з Анною.

До Австралії, до Мельборну приїхали в 1958 р., тут тяжко працювали і виховували дітей. Десь від 1977 р. жили окремо, що так висловлюся – розійшлися. Не стараймося бути судями і вирішити хто винен? Або хто більше винен? Бо ту справу вже вирішив сам Ісус Христос, але ми не знаємо як? Одно, що ми є певні, що пок. брат наш Михайло прощає всьо своїй жінці Анні і всім людям а просить, щоб йому простити і дружина Анна, і діти Дануся і Іван і всі яким він може зробив кривду.

Нині він лежить в домовині посеред церкви, яку він дуже любив, завжди жертвував на церкву, завжди приходив до неї і в молитві шукав помочі у всоїх всіх справах, а мав їх не менше як кожний з нас їх має.

Тому майже 900 літ жив в Київській Лаврі монах Пахомій, який був дуже побожний і багато людей приходило до нього за порадами. Прийшов до нього один князевич з родини великого князя Ярослава Мудрого і розмовляв з

монахом Пахомоєм, а як відходив сказав: „Проси від мене, що хочеш а я по можності сповню кожне твоє прохання”. Той добрий, побожний монах Пахомій, приступив до князя, положив свою руку на його серце і сказав: „Лише одну річ прошу від себе: спаси душу свою!”

Пощо ми є туту на землі? питаємо себе нераз: Щоб спасти свою душу! Тому живемо ми на землі, тому таке важне наше земне життя, бо від нього залежить вічне. Чи ми вчені чи не вчені, молоді чи старі, богаті чи убогі, ми є тому на світі, щоб спасти свою душу. Хоч мали б ми все на світі, хоч як добре велося б нам, якщо не спасемо нашої душі, ми все стратили. І навпаки, коли б ми все стратили, але спасли свою душу, ми все зискали. Господь Бог нічого від нас іншого не вимагає, лише щоб ми дбали про свою душу. Але дуже уважаймо. Якщо стратимо одну руку, ще зістане нам друга; втратимо наш маєток, ще можемо набути другий, але душу маємо лише одну, а як ту стратимо, іншої не маємо, щоб могти її спасти. На суді Божому не будуть нас питати, скільки багатства і слави ми нагромадили, бо це все нам безцінне, але питатимуть, як працювали ми над спасінням нашої душі?

Кожний з нас радо скаже: - Хочу спасти свою душу. Але це ще не вистачає. Питає пророк Давид: „Господи хто перебувати буде в домі Твоїм?, або хто відпочивати буде на горі святій Твоїй?” і зразу чиє відповідь: „Хто ходить без плями й творить справедливість”. (Пс. 14, 1-2). Отже, не вистачає лише говорити, „Я хочу спасти свою душу”, але треба приложити своїх рук до тих слів й жити після тих слів так, щоб спасли ми свою душу. Що сказали б ми про хворого, що хотів би жити, але не хотів би вживати приписаного лікарства? Так роблять люди, що хочуть спастись, але не хочуть уживати середників до спасіння.

Час нашого спасіння - тут на землі. Лише тут можемо собі помогти. Тому й написано в святих книгах: „Тепер час ділання, тепер час праці над спасінням душі”. Працюймо над своїм спасінням доки є час, бо не знаємо, коли скажуть нам: „Здай рахунок”!

Стоячи довкола труни нашого умерлого запам'ятаймо собі слова, що їх до нас нині говорить Господь: „Коли хочеш увійти в життя, виконуй заповіді. Бо яка користь людині, як світ цілий здобуде, а душу свою занапастить? Або що дасть людина взаміну за душу свою?” І слова „спаси душу свою” нехай будуть нам гаслом життя, програмою життя; пригадуймо собі їх щодня рано, як встаємо, пам'ятаймо їх при кожній нашій праці, повторяймо собі їх зокрема в і часі, як захитаємося, в часі спокус, в часі, як мали б ми ступити і на злу дорогу, і вони додають нам сили, щоб ми зістали на дорозі праведности.

Прощається наш умерли брат Михайло з родиною і з нами всіми. І в цій смутній хвилині прощання, шукаючи слова потіхи для засмученої родини, прийшла мені на гадку подія з Євангелії, як прощався з Апостоламиі Господь наш Ісус Христос перед своїми страстями і смертю. ”Я до Отця мого йду і Мене вже не побачите” (Ів. 16,10). „Багато помешкань у домі Мойого Отця... Я йду приготовити місце для вас” (Ів. 14, 2). Цими потішаючими словами прощався Господь наш Ісус Христос з тими, що їх лишав на землі. І наш брат Михайло, живучи на землі у вірі на життя вічне, прощається з вами, засмучена родино, словами втіхи для вас: Іду до Отця мого небесного, тому нехай не сумують серця ваші!

А ми, прощаючи нашого умерлого брата в Христі, просимо Ісуса Христа, щоб упокоїв його з праведними, в домі Отця нашого небесного, тою молитвою, що її

ми співаємо на похороні: „Спасе, спаси душу раба Твойого!» Амінь.

Таца на Служби Божі.
Замість квітів на могилу прошу складати, то половна піде на ту церкву, що він її любив а половина на семінарію у Львові.

*

17.2.1993 - Похорон Марії Семків.

Смерть сестри нашої Марії зібрала нас так чисельно. Няйбільш чисельні тут є мешканці з Ґлерою і околиці, але тут є також Пластуни і Пластунки з різних частин Мельборну, бо то, що так скажу: „пластова мама", бо вона, її діти, внуки і прануки – всі пластуни і пластунки. Тут видно всіх людей, що разом з покійною сестрою нашою Марією, ходили до тієї церкви, молилися до Господа Бога, дякували Йому за всі добродійства і перепрошували Його за свої провини і за провини других.

В св. Євангелії ми видимо Ісуса Христа кілька разів на похроні. В малім містечку Наїм, на похороні молодого хлопця, на похороні дочки Яіра, на похороні Лазяря, брата Марти і Марії. На всіх тих похоронах Ісус Христос проповідував, поучував, потішав, помагав. До мами того юнака з Наїм, каже: „Не плач" і як Всемогучий Бог, робить чудо і повертає душу того юнака до тіла і живого віддає його мамі. Яірові говорить: „Не вмерла дочка твоя, тільки спить" і воскресив її знова до життя. Лазареві по чотирьох днях помершому, приказує: „Лазаре, встань", і він ожив і віддає його сестрі Марії і Марті.

Коли чуємо на нашім похороні слова з Євангелії, знаймо, що то говорить тепер до нас Ісус Христос, так як Він говорив тоді до тої бідної вдови, чи до Яіра, чи до Марії і Марти. Святе письмо взагалі не називає смертю те, що під смертю розуміємо ми. Те, що під смертю розуміємо ми, св. Письмо називає „спочив у Господі". А смертю Св. Письмо називає смерть вічну, вічну погибіль. Ісус словами „Не померл, але спить", говорить нам, що лише та смерть яка заберає від нас правдиве життя, життя душі, є вправді смертю. Інакше, хоч будемо лежати в труні, ми не померли, ми „спочили в Господі", дух наш вертає до Бога, щоб зачати життя без смерти. Ця наша віра гарно виявлена смертю св. монахині Ефрозини, що жила в 12 ст. в Полоцьку, що з багатого життя пішла до убогого монастиря Василіянок. Вмираючи молилася: „Відходи, душе моя, з довір'ям з цього світу! Не бійся! Маєш доброго проводаря. Той, що створив тебе і відкупив, тебе прийме".

Потішає нас Ісус Христос і другими словами, сказаними до сестер Марії і Марти: „Я є воскресення і життя. Хто в мене вірує, той навіть і вмерше – житиме". І на доказ цього Ісус воскресив Лазаря. А воскрешуючи Лазаря, не одного тільки Лазаря воскресив, але воскресив теж віру всіх людей, що жили й щитимуть до кінця світу.

В цій вірі йде християнство віками. Як жінки ішли плакати на гріб Христа рано в перший день Пасхи, і ангел їм сказав, що Ісус живе, від того часу християни писали на гробах своїх усопших: „Тут не мертвий, але смерть похована". Коли тому 300 літ зачали займати більше тими цвинтарями в Римі що під землею, так звані Катакомби, то часто були написи на гробі: День народження ... а пізніше довідалися, що день народження, це день смерти.

Але Ісус Христос не лише потішав і навчав, але і напоминав. Як говорив про життя вічне, згорнув таємницю життя вічного до цих слів: „А вічне життя у тому, щоб вони спізнали Тебе, єдиного істинного Бога, і Тобою посланого – Ісуса
Христа". (Ів. 17,3). Тому перше і найважніше діло для християнина це осягнення вічного спасення. Все має той, хто осягнув спасення, а нічого не має той, хто не осягнув спасення, хоч би увесь світ був його. А хто спасає себе, всемогучий Бог благодяттю своєю поможе йому спастися.

Покійна Марія Семків, з роду Бучацька, нар. у Львові 10.8.1906. Здається що вже нема багато старших від пок. Марії.

Вона походила зі знаної, і скажім славної родини Бучацьких у Львові. Вона була свідком 1-ої війни в 1914 р. і самостійної України в 1918 р. Вона вийшла замуж за пок. вже вод 1982 р. Івана Семків в 1928 і з того подружа Бог дав їм двоє дітей: Юрія і Анну, які вже мають своїх дітей і навіть внуків.

Покійна сестра наша Марія була дуже скромна і побожна і не дбала про розголос, якось багато наших вірних її знали. Священики також добре її знали. Мені було приємно її відвідувати, коли вона була в шпиталі в Ґрінвейл чи дома, чи навіть в останні дні. Напевно ціла родина пригадує собі її останні св. Тайни: св. причастя і св. Тайну Єлеопомазання, які вона прийняла як завжди з великою покорою, з великою вірою і з любовю.

Прощається пок. марія зі своїми дітьми, внуками і правнуками. Просить їх усіх, щоб молилися про неї, щоб робили діла мисердя. Щоб не забували за її мужа Івана, щоб вони жили в любові, щоб були чесні і добрі для других людей а передовсім для Українців. щоб виховували своїх дітей на чесних, працьовитих, побожних дітей і на добрих дітей Божих, щоб не забували, що вони є католиками українського обряду.

Вона прощається зі сусідами, з мешканцями в Ґленрою і просить їх про молитви. Прощається також зі священиками і поручається їхнім молитвам. Прощаємось всі з покійною Марією тою піснею, яку вона дуже любила: „О Маріє Мати Божа, молися за нами". Амінь.

Прошу пана Мик. Когута і п. Олександра Павлюка перейти в церкві з тацою на Служби Божі за по. сестру нашу Марію.
Замість квітів на могилу, родина просить складати пожертви, які опісля розділимо: Половина на Духовну Семінарію у Львові а половина на нашу катедру.

*

30.3.1993 – Похорон Марії Тесля.

Дорогі в Христі Браття і Сестри! Жалібна Родино!

Смерть сестри нашої Марії зібрала нас так численно, щоб ми їй віддали, як звичайно кажеться, останню прислугу. Але в дійсности, це не має бути остання прислуга, бо добре ми співаємо і кажемо „Вічная пам'ять", тобто пам'ять про сестру нашу Марію має лишитися вічно і як ми думаємо, що Покійна лишила коло сотки своїх близьких і найблизших, своїх дітей, своїх внуків, своїх правнуків і навіть своїх пра-правнуків, а ті будуть переказувати своїм дітям і внукам, то вже є наче вічна пам'ять.

А покійна сестра наша Маріє просить нас, як співаємо в останнім прощанню, щоб про неї не забувати а молитися про неї, і робити добрі діла в її наміренню:

„Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мене в день судний. Ось бо розлучаємося. Воістину, марність все людське".

„Прийдіть же всі, що любите мене – каже пок. Марія – і попрощайте мене, бо до Судді відходжу, де немає протекції, де всі рівні і слуга і пан разом стоять, де король і воїн, де багатий і бідний в рівнім достоїнстві. Бо кожний там за свої вчинки прославиться або повстидається. То ж прошу всіх і благаю: моліться безперестанно за мене Христу Богові, щоб за гріхи мої не була я зведена на місце муки, але щоб Ісус Христос оселив мене там, де є світло життя вічного".

Покійна Марія нар. 14.5.1902 р. в Чистопадах, пов. Зборів, Україна і маючи сім літ переїхала з родичами до Босні, яка в тому часі належала до Австрії. Переїхали вони до Босні, шукаючи хліба. І знайшли вони більше землі, але треба було корчувати ліс і управляти землю. Це була численна родина, то було кому працювати. Але в 1965 р. наслідком політичних обставин, вони покидають ту землю і Покійна разом із сином Іваном приїзджають до Австралії і замешкала в Бродмедовсі. Покійна походить з гарної родини і мала численну родину, а саме мала 5 дочок і одного сина Івана, тепер вже всі звінчані і мають своїх дітей і внуків і вже навіть правнуків – всіх разом почислити то є 84 осіби.

Покійна була знана в парафії, як добра і примірна парафіянка і црковна особа. Коли в останьому часі не могла приходити до церкви, то діти кликали священика до дому. Я останньо був два рази в неї і можу сказати, що я був збудований, її побожністю, як вона молилася, як відмовляла вервицю і з якою побожністю приймала св. Тайни.

Покійна прощається зі своїми дітьми і каже, що вона народилася в Україні а пізніше переишла 1000 км. і поселилася в Босні, а опісля, на старість, переїхала 18,000 км. і поселилася в Австралії, але всюда була свідома, що над нею є Господь Бог і Преч Діва Марія і вони все опікувалися нею, так само будуть вони опікуватися ними, коли вони будуть мати віру і надію, коли будуть молитися, коли будуть добрі для других і так хай виховують своїх дітей.

Вона звертається до тих своїх внуків і напоминає їх, щоб найважніше слухали тата і маму, щоб були чесні, щоб молилися і ходили до церкви, щоб пам'ятали що вони належать до української католицької Церкви.

Вона прощається зі священиками і дякує їм за духовну допомогу.

Вона прощається зі своїми сусідами і знайомими з Бродмедовсу і Босні і Сербії і зі ссвоїми знайомими з нашої катедри з якими вона довго жила разом, яких поздоровляла кажучи: Слава Ісусу Христу! чи Христос Воскрес!

Може вони колись зробили її якусь кривду то вони перепрошують і обіцяють про неї молитися і просять Ісуса Христа, щоб упокоїв єї з праведними, в домі Отця нашого, де нема болю, ані смутку, тільки життя вічно щасливе. Амінь.

Таца на Служби Божі.
Замість квітів на могилу.....

*

16.4.1993 – Похорон Івана Святківського.

Брат наш Іван Святківський, нар. 6.6.1923 р. в Горлицях, перемської дієцесії. Як молоденький хлопець, разом зі своїм братом Андрієм попали до Німеччини і

з відси в 1949 р. приїхали до Австралії, до Мельборну. Жили все як брати разом, разом працювали. Я любив до них зайти і то досить часто, бо то були добрі хлопці, сини священика і щось нас лучило.

По тім вони пожинилися і я вже рідше там заходив. Покійний брат наш Іван Святківський то його можна назвати як фотограф початкової Мельборнської України а передовсім фотограф в нашій парафії.

Десь тому понад 15 – 2о літ він якось зник. Я нераз запитуваав парафіян про покійного Івана, але не міг щось довідатися. Останій раз я відвідав його зі свяченою водою може тому 10-15 літ.

Тому 2-3 місяці я довідався від священика, що брат наш Іван Святківський є в шпиталі і я почав його відвідувати. Він завжди сповідався і причащався. Десь тому два місяці його перенесли до шпиталю „Карітас Крісті". Я старався відвідати Покійного що тижня, звичайно в неділю, звичайно він сповідався і причащався, а останього разу, в неділю перед смертю, він на його прохання, св. Тайну Єлеопомазання, хоч я не підозрівав, що він вже того тижня помре.

І так минуло його життя.

(Далі дивись на похорон дня 15.2.1993 – Похорон Михайла Мужик).

Таца на Служби Божі.
Замість квітів на могилу, прошу складати, то половина піде на ту церкву, що він її любив а половина на Семінарію у Львові.

*

Похорон Теодора Гасюка - 9 березня 1993.

Лежить чи спочиває тут брат наш Теодор в домовині, посеред того дому Божого, посеред нашої катедри, до якої він ходив кожної неділі, кожного свята, кожного разу коли було заповіджене якесь Богослуження. Бо він любив ту катедру, він був один з визначних мужів довіря, один зі збірщиків, він єї будував, він єї любив і тепер він стоїть перед Господом і він може щось доброго сказати. Його добрі діла, діла милосердя, його примірне життя будуть за него говорити.

Приходить мені на думку воскресення Лазаря, коли Ісус Христос успокоював Апостолв, що Лазар не помер тільки спить, і коли по чотирьох днях прийшов до Витанії де жив Лазар і його дві сестрі Марта і марія, то Марта запакана вибігла напроти. Побачивши Ісуса закликала:
(Далі дивись на похорон дня 30.4.1986 – Похорон Василя Фокшана).

Засмучена родино! Дорогі Браття і Сестри в Христі! Наука про воскресіння є для нас потіхою головно тоді, як вмирають нам особи близькі і дорогі. Смерть розлучає нас від них лише на час, бо скорше чи пізніше і наші тіла спочинуть у гробі. Але на другому світі знову стрінемось. Ніколи не забуваймо слів Гопода нашого Ісуса Христа: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене, хоч і вмер, буде жити. І кожен хто живе та вірує в мене, не вмре повіки".

Теодор Гасюк, син Михайла і Анни нар. 2-го березня 1915 р. в селі Михнавець, Турка над Стриєм. Був один із 6-тьох дітей – це була досить численна родина, але нажаль вже ніхто не жиє, ще була одна сестра, але вона також рік тому відійшла до Господа. Це була патріотична родина, бо наш брат Теодор, коли в 1939 р. Закарпаття пробудилося то він пішов до Січових Стрільців, а опісля коли УПА повстала в 1943 р. то пок. Теодор був там аж до 1945 р., а в 1946 році він

вже є в Німеччині і познакомився з Марією Цимбрила з якою звінчався а церковний шлюб вони взяли в 1949 р. Господ Бог дав їм дочку Ольгу.

До Австралії, до Тасманії, до Лянсестону приїхали вони в 1949 р. Яке було життя їхнє, то ви всі знаєте. Не було легке, бо треба було про всьо старатися: і хату, і до хати а при тім треба було виховувати доню і не можна було забувати за Україну, за українські справи. До Мельборну переселилися в 1970 р. і тут знова зачали господарити. Крім своїх справ, справ родинних, на першому місці покійний Теодор ставив справу нашої Церкви. Він майже відразу стає Мужем довіря для наших священиків і збірщиком, а збірщик в тому часі ще мав багато справ. Він і ціла родина стають членами Катед. Братства і то членами дуже працьовитими. Чи в Тасманії, чи тут в Мельборні я і другі священики завжди в домі Гасюків були мило бачені. В останному часі він частіше був в шпиталі і я там стрічався з ним. Остатний раз то було в неділю 28-го лютого, два дні перед його смертю, він висповідався і прийняв св. Причастя і не виглядав, що це вже останій раз, а за два дні упокоївся в Бозі.

Він прощається передовсім зі своєю дружиною Марією і дуже її перепрошує, що він її лишає саму, але така воля Божа і ми люди мусимо з нею годитись. дякує їй за тих 44 роки співжиття, як вони разом змагалися, за ті приємні, гарні переживання, за ті спільні змагання. Але Всемогучуй і Милосердний Господь бог дальше є над нами, а той добрий Теодор буде перед Ним вставлятися за дружину Марію. А крім того лишається дочка Оля, яку вони разом виховували і добрий зять Володимир і вони будуть помагати. Прощається він з дочкою Олею і зятем Володимиром і дає їм останні науки, щоб жили в любові, згоді і дальше були собі вибачливі, та щоб молилися і ходили до своєї церкви, та щоб дальше так виховували своїх хлопців Адріяна і Данила – то Ваш найбільший скарб. Прощається зі своїми внуками, яких він дуже любив і пригадує їм ще раз ту четверту Заповідь Божу: Шануй, слухай і люби тата і маму, буде вам добре і довго будете жити на землі. І каже ще до них добре вчіться, ходіть до церкви як дотепер і пам’ятайте, що ви є і українці бо такими були батьки ваші і дідусі і прадіди і вони змагалися за Україну і щоб Ви були добрими австралійцями.

Прощається покійний Теодор зі всіми знайомими і з тими, що зв’язався з ними ще в Тасманії, які, як бачу, приїхали тепер навіть з Аделаїди і його близькі Односильчани з Михновель, пов. Турка над Стриєм і околиць, його сусіди і знакомі з Мельборну, а передовсім члени Катед. Братства і Сестрицтва, які разом вже через понад 20 літ співпрацювали.

Прощається з нами священиками, які часто до Покійного зверталися і часто були гостями в його хаті.

Всі ми дякуємо Покійному за його поміч і співпрацю і прощається молитвою: „Христос нехай упокоїть тебе в місці живих і нехай отворить тобі ворота раю, та зробить жителем Царства Небесного”. Амінь.

На Служби Божі.
Замість вінків на могилу – на Духовну Семінарію у Львові і на нашу парафію в Мельборні.

*

Похорон Станіслава Ваґіль - 29.4.1993.

Смерть сестри нашої Станіслави зібрала нас сьогодні, а радше сама Станіслава зібрала нас і вона проповідає нам і каже до нас: Я відходжу від Вас несподівано, навіть я не мала нагоди попрощатися зі всіма Вами, навіть з тими найблищими, властиво навіть з чоловіком моїм Петром. Закликав мене Господь Бог несподівано і я собі тоді пригадала слова Ісус Христа: „Не знаєте ні дня, ні години, коли вам прийдеться відходити, тому завжди будьте готові.„ Тепер, будете співати мені: „Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мене в день судний. Ось бо розлучаємося. Воістину, марність все людське".

Вона звертається до нас з проханням і з поученням, щоб ми були завжди готові, бо не знаємо ні дня, ні години, коли прийдеться нам станути на суд.

Покійна сестра наша народилася 27.11.1914 р. в Ґожковіцах, недалеко Ченстохови і від малої дівчини зажди ходила, щоб поклонитися і помолитися до Пресв. Богородиці. В Німеччині познакомилася з Петром Ваґілем і в 1949 р. приїхали до Австраії, зразу до Канберри а опісля по двох роках до Мельборну. В хаті є гарні образи а передовсім Матінька Божа Ченстоховська, бо пок. Станіслава була і лиешилася латинського обряду, але поважала і любила наш український обряд.

Св Ап. Павло, що своїми ногами перейшов багато країн, нераз стрічав похорони поган і бачив як вони нераз попадали в розпуку, у великий смуток, у великий плач, бо вони думали, що чоловік помер, то все скінчене і нічого не можне їм помогти. І щоб потішити і упевнити віруючих в Христа-Спасителя вияснював науку Ісуса Христа про смерть, про воскресення і писав до різних християнських громад. Словами тих послань говорить і нині до нас, що стоїмо довкола домовини сестри нашої Станіслави.

(Далі дивись на похорон дня 27.1.1987 - Похорон Івана Грушки).

Прощається наша покійна зі своїм мужом Петром, перепрошує...

Прощається зі своїми знайомими...

Зібрати тацу на Служби Божі...

Замість квітів на могилу на Духовну Смінарія в Римі зголосити до п. В. Орача.

*

7.7.1993 – Похорон Михайла Вовка.

Лежить чи спочиває тут брат наш Михайло Вовк в домовині, посеред того дому Божого, посеред нашої катедри до якої він ходив кожної неділі. Бо він любив ту катедру, він був один з тих тихих членів, що жертвував щедро на ту катедру, він єї будува і нині коли він стоїть перед Господом Богом, він може щось доброго про свої діла сказати.

Приходить мені на думку воскресення Лазаря, коли Ісус христос, успокоював Апостолів, що Лазар не помер, а тільки спить, і коли по чотирьох днях прийшов до Витанії, де жив Лазар і його дві сестрі Марта і Маріє, то Марта заплакана вибігла напроти, та побачивши Ісуса закликала: (Далі дивись на похорон дня 20.9.1988 – Похорон Марґарети Маців).

Михайло Вовк син Стефана і Марії Терех, нар. в Будинові, пов. Сокаль 27.9.1914 р.

Це була простенька родина і він зразу навчився в столяра, але опісля пішов до

Львова, удосконалив свій фах і він був спосібний столяр, що міг виконувати навіть скомпліковані речі. До Німеччини попав десь 1942 р. подібно як всі наші молоді хлопці і дівчата. Але тут скоро звільнився і помагав священикові при відвідинах наших людей. В 1945 р. познакомився з Анною Матрипила і звінчалися 26.1.1946 р. в лат. церкві в Коніґсбад.

До Австрралії приїхали в 1949 р. і почали трудне життя але сповнене надією на краще. З того подружжя Бог дав синів: Зенона Юрія і Петра Всиля. Вже від самого початку показалася його майстерність, як столяра. Багато річей він знав зробити і багато для церкви і Української Громади. Він був дуже жертвенний для нашої Церкви і коли ми ще були в Св. Августина церкві і опісля для нашої катедри. Він був скромним, незамітним, але добрим членом нашої парафії. Вже сім літ він перебував в домі немічних і хворих і там терпиливо переносив свою неміч, що не міг ходити.

Він прощається зі своєю дружиною Анною і перепрошує є, що він відходить перший, хоч і так в останіх роках, він був свідомий що не був в силі допомагати, але така воля Божа. Він напевно каже, що там в небі буде вставлятися перед Господом Богом за свою Анну. Крім того лишається ще син Зенон Юрій і він напевно буде помагати мамі. Він звертається до сина і каже: Сину Зеню пам'ятай, щоб ти все молився і рано і вечір, щоб ти ходив до церкви кожної неділі, щоб ти був чесний в житті, щоб ти любив своїх ближніх, апередовсім, щоб Ти допомагав своїй мамі.

Він прощається зі своїми священиками а передовсім він прощається зі мною, бо я добре його знав і шанував за його побожність, чесність і працьовитість.

Він прощається зі своїми приятелями яких не було багато, але які були до останної хвилини. Він того не забуде і буде старатись відвдячитись.

Він прощається зі всіма вірними і з нашою катедрою і ми прощаємось молитвою: „Нехай упокоїть тебе Христос в місті живих, і нехай отворить тобі ворота раю, та зробить тебе жителем Царства Небесного". Амінь.

На Служби Божі.
Замість квітів намогилу – половина на катедру, а половина на Духовну Семінарію.

*

9.8.1993 – Похорон Івана Бучми.

Наш добрий і примірний і заслужений парафіянин, наш брат Іван лежить посеред катедри св. Петра і Павла, а ми всі, дружина Ольга і діти і внуки, і приятелі прийшли, як кажемо, на похорон, щоб помолитися за покійного, щоб приобіцяти, що будемо завжди згадувати його між тими, що відійшли вже від нас до Господа Бога, як ми співаємо в часі похорону: „вічна йому пам'ять".

А що робить брат наш Іван? Його опустила душа і є перед Господом, де нема ані болю, ані терпінь тільки безконечно – щасливе життя. Уявім собі, що на хвилю приходить знова його душа і лучиться з тіом і зновз той брат наш Іван є той добрий, лагідний, терпеливий Іван і проповідає до нас.

Перш за все він хоче ще раз повторити ту знану правду, що ми не знамо ніколи ні дня, ні години, коли нам прийдеться прощатися з тим гарним, а нераз з таким
трудним світом. От хочби йому бодай один день продовжити, щоб міг попрощатися з родиною, яку він так любув, але ні! І ми то знаємо, і так воля Божа і брат наш Іван заохочує нас, щоб ми з тим годилися.

Брат наш Іван пережив довгий вік, і сьогодні між нашими вірними мало є тих, що старші від нього, що мають понад 85 літ. Він був свідком Визвольних змагань і Самостійної України з 1918-20 р., він був перейшов окупацію польську, совітську, німецьку, і він знає, що значить маєток, що нині є, а завтра нічого нема і не можна нічого забрати зі собою, але можна і треба забрати зі собою свої добрі діла, добрі вчинки, то можна забрати і на підставі тих добрих вчинків буде відбуватися суд. Тому брат наш Іван перестерігає нас, щоб ми про це пам'яталаи.

Іван Бучма с. Григорія і Анни, народився 5.10.1908 в Камінці, Рава Руська. Закінчив Середню школу чи як у нас казали ґімназію і учительську Семінарію і архитектуру і він був помічником інжінерів ґеології. Як багато інших в 1945р. опинився в Німеччині і тут в 17.5.1947 звінчався з Ольгою Скоробогатою. В 1949 р. приїхали до Австралії і остаточно оселилися в Мельборні. З того супружа Бог дав їм двоє дітей Євгена і Анна Ольгу.

Від самого початку вони включалися в церовне життя і в громадське. Покійний брат наш Іван через кільканадцять літ навчав в Укр. Братській Школі і був єї управителем. Всі його знали як доброго, побожного і примірного члена нашої Церкви і таким він залишився до кінця свого життя.

Священики любили зайти до нього на чай, бо завжди щось довідалися з минулого, а коли він був слабий то часто відвідували хворого зі св. Тайнами, що для нього завжди була велика приємність і для священика. Перший раз, коли тому 7 чи 10 літ він захворів і я зі співчуттям старався йому додати сили переносити ті терпіння, а він мені каже, що завжди дякую Богові, що його діти творять добрі родини. Це було осередком його життя.

Покійний прощається зі своєю доброю дружиною Ольгою. Перепрошує її, що він відходить перший, а її лишає, але така воля Божа. Він єї обіцяє, що завжди буде вставлятися за нею перед Господом Богом, а крім того є діти і внуки, яких вони разом виховували і як зайде потреба то напевно завжди котресь поможе.

Покійний як правдивий батько, глова родини, 85-літний Божий чоловік, прощається зі своїми дітьми з Євгеном і Лесьою і Андрієм і з Анною і ще раз пригадує їм, щоб жили в згоді і любові, щоб дбали про дітей, щоб любили своїх ближніх і щоб пам'ятали, що їхні родичі дотримали вірности Українській Кат. Церкві і Україні і також Австралії і щоб вони також ту вірність зберегли.

Покійний прощається зі своїми трьома внуками, яких він так дуже любив і тішився ними: Павло Євген, і Іванка і Женя. Він ще раз напоминає їх, щоб ті дорогенькі внуки слухали тата і мами, щоб добре вчилися і завше рано і вечір молилися і об були чемні для других ітей. Він каже внукам, що сього року, як буде св. Миколая то він буде просити його, щоб не забув про них.

Він прощається зі своїми кумами, близькими знайомими і з дальшими, зі знайомими з праці в Укр. Школі, зі знайомими з катедри, зі всіма парафіянами і ми прощаємося з померлим братом нашим і кажемо: „Тому до Христа безсмертного взиваймо: переставленого брата нашого Івана від нас упокой там, де всіх, що веселяться, оселя".

Таца...
На церковні і громадські цілі...

*

22.7.1993 – Похорон проф. др-а Євгена Завалинського.

Зібрав нас Покійний брат наш, проф. Д-р. Євген Завалинський разом, щоб ми почули, його останню проповідь, він каже до нас словами, які зараз будемо співати при останнім прощанню: Все марнота людська; залишається багатство, залишається слаа, бо коли прийшла смерть, все це пропало, зі собою заберемо тільки добрі діла, тому до Христа безсмертного взиваймо: Упокой Господи душу мою в країні живих і в оселях праведних примісти.

Так він молиться, так він проповідає цілий час від хвилини своєї смерти, а ми повинні слухати ту проповідь і робити собі заключення.

Св. Ап. Павло, що багато подорожував, чи на піхоту, чи морем, чи може дещо на коні і бачив людське життя, і бачив як люди сіють і жнуть, як ловлять рибу і був свідком похоронів і бачив як погани страшно плачуть і попадають прямо в розпуку, бо чоловік помер то все скінчилось, всі пляни пропали і ніколи ті що лишаються з ним не побачаться. Тому св. Павло, щоб переконати віруючих у Христа, бо так як Христос воскрес, так само ми воскреснемо, він у своїх листах-посланнях пише, переконує тодішних християн і також нинішних.

В листі-посланню до Солунян він пише: „Не хочемо, брати, залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13-18).

Як бо в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22).От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний". (1 Кор. 15, 58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі" (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим, щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле" (5, 10).

„Отож, мої любі, як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті" (Фил. 2, 12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне" (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаєте, що день Господній прийде, як злодій уночі. Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі" (1 Сол. 5, 2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. . Застановімся трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я

боровся доброю борнею". (4, 6). Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий- Я боровся доброю борнею?".

Брат наш Євген Завалинський нар. 1911 р. і Львівській міщанській родині, син Климентія і Софії з дому Кос, було четверо дітей. Родичі дали добре виховання і релігійне і національне і посилали його до школи.

Він був професором Львівського Університету ще за Польщі в 1938 р. і на початках большевицької окупації до 1944 р. Опісля прийшла німецька окупація, замкнено університет.

В 5.8.1942 звінчався з Софією Мурською і Бог поблагословив їх сином Володимиром Климентієм і тоді почалася та нелегка мандрівка, через Польщу, Німеччину – табір Мангайм і отаточно довша затримка у Франції, а відтак еміґрація до Австралії в 1952 році, до Мельборну.

Тут вже ми всі знаємо, які були трудні часи для всіх і для родини Завалинських, але з Божою поміччю, вони дали собі раду і втрималися на поверхні. Покійний проф. Євген Завалинський 5-6 літ вже не почувався добре, але коло нього була добра Дружина Софія від початку аж до останньої хвилини.

Покійний проф. Євген прощається з дружиною Софією і дуже перепрошує, що він перший відходить, але він запевняє її, що завжди буде перед Господом Богом вставлятися за нею, а крім того лишається ще наш добрий син Володимир і він напевно Тобі поможе і займеться Тобою як зайде потреба.

Прощається брат наш зі сином Володимиром і з його дружиною Мартою. Ще раз і ще раз пригадує їм, щоб були добрими і чесними зі всіма, щоб любилися і дбали про дітей, щоб пам'ятали що їхні родичі були українці католики і що їхнє бажання було, щоб і вони такими були.

Він прощається зі своїми улюбленими внуками, з Лесею, з Гандзіою і з Гальою. Пригадує їм, що вони мають слухати і любити тата і амму, що мають учитися і мають добре учитися.

Він прощається зі мною і всіма священиками і з Церквою, яку він любив і просить священиків, щоб молилися про нього і щоб Господь Бог був милосердний для нього.

Він прощається зі всіма близькими йому як родина Соловіїв, Шпарик, з Укр. Братською Школою і зі всіма парафіянами і ми прощаємось з братом нашим проф. д-ром Євгеном тою радісною піснею: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував". Амінь.

Пригадати: таца на Служби Божі і пожертви замість квітів на могилу.

*

23.8.1993 - Похорон Михайла Матківського.

Смерть брата нашого Михайла зібрала нас так численно, щоб ми в першій мірі помолилися і щоб ми приобіцяли, що завжди будемо пам'ятати за покійного Михайла і в наших молитвах і в наших добрих ділах. Друга причина що ми так чисельно зібралися, щоб ми собі усвідомили, що прийде час, що також ми колись помремо і чи ми готові сьогодні, так несподівано лягти в домовину і проповідувати так як проповідує наш брат Михайло.

Він напевно звертається до нас і каже: Дорогі Браття і Сестри, треба все бути готовими на смерть, бо не знаємо ні дня, ні години, коли треба нам станути перед нашим Суддією Ісусом Христом і треба здати нам розрахунок з цілого життя, і то кожний з нас мусить здати рахунок з цілого життя.

Приходить мені на гадку лист св. Павла до Солунян. Св Павло, що багато подорожував, що своїми ногами перейшов багато країн, нераз стрічав похорони поган і бачив як вони нераз попадали в розпуку, у великий смуток, у великий плач, бо вони думали, що чоловік помер, то все скінчене і нічого не можне їм помогти. І щоб потішити і упевнити віруючих в Ісуса Христа-Спасителя вияснював науку Ісуса Христа про смерть, про воскресення і писав до різних християнських громад. Словами тих пписань св. Павло говорить і нині до нас, що стоїмо довкола домовини брата нашого Михайла.
(Далі дивись на похорон дня 27.1.1987 - Похорон Івана Грушки).

Брат наш Михайло Матківський, син Сидора і Павліни, нар. 28.11.1917 р. в селі Івашківцях коло Турки. В родині було 5 братів і дві сестрі.

Ми перейшли дуже тяжкі часи, часи страшних воєн. І польсько-німецьку, і німецько-совітську, а коли кажемо „совітську" то все думаємо, що там була половина наших братів по крові, а опісля бої УПА проти одних і других окупантів. Всюди брат наш Михайло брав участь і серед тих страшних воєнних обставин, брат наш Михайло познакомився з Євстахією і 14.12.1944 року повінчалися в Амстеллен, в Австрії. З того супружа поблагословив їх Бог двома дітьми: Любою Надією і Іваном. В 1950 приїхали до Австралії, до Канберри а в 1952 р. переїхали до Мельборну.

Від тоді ми їх знаємо дуже добре з вони знають нас. Він стає членом нашого Братства вже з початком 1953 р. і аж по сьогоднішний день. Став членом Управи Братства і є одним з чільних і заслужених членів Братства. Він добрий столяр і практичний у всіх справах, що відносяться до будови, помагає всім і вся, при будові церковних будинків, при будові катедри, а вже при будові монастиря Сестер Василіянок, то не можна навіть розповісти: він всюди лишив свою печатку, а може не так свою, бо він був покірний, і ніколи не хвалився, що то він щось зробив, а то всьо зробилося, прийшли люди і зробили. Сестри Василіянки казали мені, що він був як св. Йосиф, завжди приходив, зробив і все ще щось приносив, то щось з печива то щось купив, ніколи з порожними руками.

Покійний прощається перш за всезі своєю дружиною з якою пережив 49 літ. Дуже її перепрошує, що вона лишається сама а він мусить її лишати, але вона бачила, що не було ради і така воля Божа і ми мусимо їй порядкуватися. Він їй обіцяє, що завжди перед Господом Богом буде вставлятися за нею, а крім того вона має ще двоє дітей: Любу та Івана і він є певний, що вони поможуть, як зайде потреба.

Він прощається з своїми дітьми: з Любовю і з Франком Файн та з Іваном та Анною Буц. Ще раз дає їм поучення на ціле життя, щоб Ви любилися, щоб дбали про дітей своїх і наших внуків, щоб були чесні і добрі для других людей, та, щоб пам'ятали, що він і Ваша мама і Ваші діди і прадіди, були українцями, греко-католиками, і такими Ви повинні бути і так повинні Ви виховувати своїх дітей.

Він прощається зі своїми внуками: з Іваном і його дружиною Мішель, з Вікі і зі Симоном і Юлією. Він дуже їх всіх любить і дає поучення, щоб вони слухали тата і маму і добре вчилися і щоденно молилися і щоб приходили до нашої церкви, бо їх дідусь і бабуся були католиками українського обряду.

Він ще прощається з членами з Управи Катедрального Братства і згадує ті часи давні, і нові як вони разом співпрацювали, як вони разом ходили колядувати, збирали ріжні пожертви, а тепер є на що подивитися: і катедра, і дім для
священиків і Укр. Школа, і Монастир СС. Василіянок – задля тої згідливости, Бог благословить усі зусилля і хіба можна сказати: Дякуємо Тобі Всемогучий Боже.

Він прощається зі своїми сусідами з Ярравіл, із Футскраю і зі всіма вірними з нашої катедри і ми прощаємося з Михайлом і молимо Бога щоб упокоїв його зі всіма „праведними де нема болю, ані смутку, тільки життя вічно щасливе". Амінь.

Таца на Служби Божі
Замість квітів на могилу

*

16.11.1993 – Похорон Іванки Тройнар.

Зібрала нас численно жалібна нагода, похорон покійної сестри нашої Іванки Тройнар і ми прийшли до нашої катедри помолитися і відпровадити її на вічний спочинок, помолитися про неї, преобіцяти їй, що будемо пам'ятати про неї, будемо молитися і робити діла милосердя в її наміренню, та при тім дещо застановитися над своїм життям, бо ми не знаємо ні дня ні години коли нам прийдеться прощатися з тим світом, тому треба так жити, щоб завжди бути готовим станути на суд пере Господом Богом.

Звичайно, як приходиться з кимось пращатись на довше, то є властиво сумна хвиля, але для нас християн, що віримо у безсмертну душу, у відкуплення нас Ісусом Христом, у злуку з Ісусом Христом, то смерть не повинна бути дуже стґрашною розлукою, бо за якийсь час ми злучимося з померлими. Перші християни і нині є часті випадки, що смерть не викликує смутку, а радше радість, що той чоловік жив, виконував всі свої обов'язки по християнськи і тепер відходить до Господа Бога по нагороду. Такі повинні бути і наші почування.

Інакше було в часах св. Ап. Павла, тобто зараз по смерти і воскресенню Ісуса Христа, коли було багато поган, що не вірили в безсмертність душі і коли чоловік вмирав то все кінчилося і не мали відповіди на ріжні життєві питання. Тому св. Павло, що багато подорожував по світі і бачив часто похорони, і бачив той великий жаль, що був нераз близький розпуки, і щоб потішити віруючих в Христа в їх смутку, писав до християн усіх Церков послання також в тих справах. Словами тих послань говорить і нині св. Ап. Павло до нас, до всіх, що стоять довкола труни сестри нашої Іванки Тройнар. І так, в листі до Солунян, недалеко від України, на полудне від Болгарії, пише десь в 51 р. по народжені Христа: „Не хочемо, брати, - пише св. Апостол до Солунян, - залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сал. 4,13-18.

„Як бо в Адамі всі вмирають, продовжує св. Павло, так у Христі й оживуть усі" (1 Кор. 15, 22).

От, чули ми слова Апостола народів, що закінчує їх цим візванням: „Отож, мої любі брати, будьте тверді, непохитні, визначайтесь у ділі Господнім повсякчасно та знайте, що труд ваш у Господі не марний». (1 Кор. 15,58).

Але не затримується на цім апостол Павло. Він говорить далі про те, що по дочаснім житті, що кінчається земною смертю, наступить життя вічне. Він так пише в другім посланні до Коринтян: „Бо знаємо, що коли наше земне житло, намет, розпадається, то маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі» (5, 1). Але перед тим „всім нам треба з'явитися перед судом Христовим,

щоб кожний прийняв згідно з тим, що зробив, як був у тілі: чи добре, чи зле". (5,10).

„Отож, мої любі - продовжує св. Павло - як то ви завжди були слухняні, працюйте над спасінням вашим в острасі та трепеті" (Фил. 2,12). „Шукайте того горішнього, де Христос перебуває, сівши по правиці Бога. Думайте про горішнє, а не про земне" (Колос. 3, 1-2). „Самі бо знаете, що день Господній прийде, як злодій уночі. У випадку брата нашого Івана прийшов день Господній несподівано, нагло. і Не спімо, отже, як інші, а чуваймо та будьмо тверезі» (1 Сол. 5,2,6).

Не лише словом потішає нас на похороні св. ап. Павло, не лише словом взиває чувати над нашим спасінням, але вказує нам це сам, своїм прикладом. В другім Посланні до Тимотея він так пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8).

Чули ми голос ап. Павла, слова потіхи на похороні, надію на воскресіння, приклад життя, очікування нагороди від справедливого Судді. Застановімось трохи над останніми словами ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся доброю борнею". Час нашого відходу також колись настане і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий, я боровся доброю борнею?".

Одна кревна св. Франціска Сальського оплакувала свого померлого батька. Тоді святий написав їй такого листи: „Не плач, дочко моя! Внедовзі й ми будемо з ним. Таж з кожним днем зближаємось до тої країни, де перебувають наші померлі. Лише пам'ятаймо на те, щоб ми йшли добре".

Покійна наша сестра Іванна Тройнар з дому Тищецька, народилася в Скалаті, 1.3.1919 р. а опісля перенеслася до Тернополя.

1939 р. звінчалася з Іваном Тройнар. Бог благословив двома дітьми: Юрій 1941 і Марта 1944. Наслідком тої страшної заверухи, ціла родина опинилася в Німеччині, а в 1950 році вони приїхали до Австралії, до Мельборну. Початки були дуже тяжкі, як ви всі знаєте, але пізніше було вже ліпше. В 1965 дочка Марта виходить замуж за Марка Варцабу а 1976 Юрко жениться з Д. Майка.

В 1977 р. вмирає муж Іванки - Іван, і вона лишається сама, хоч не сама, бо лишаються ще діти і внуки: Тереса і Петро.

Вона прощається перш за все з дітьми з Юрком і Лярисею і з Мартою І Марком, та вже з дорослими внуками Тересою і Маркіяном і з Петром та напоминає їх, щоб були добрими, щоб жили разом в згоді і любові, щоб були чесними і працьовитими, щоб помагали потребуючим, щоб були побожні, щоб молилися і ходили до церкви.

Вона прощається з членами своєї родини, перш за все зі шваґром Михайлом, зі шваґровою та з другими.

Прощається зі своїми знайомими і сусідами і просить всіх щоб про неї молилися, щоб Господь Милосердний прийняв її до свого царства і ми прощаємось молитвою нашого похорону: „Помилуй, упокой, сотворіння Твоє, Владико, молитвами Богородиці і всіх сятих". Амінь.

Таца на Служби Божі.

*

10.1.1994 Похорон Софії Петришин.

Смерть Сестри нашої Софії Петришин зібрала нас чисельно на її похорон, бо хочемо разом помолитися про нашу добру парафіянку, бо чим більше нас лучиться разом в молитві, тим вона, так би сказати, є сильніша, успішніша, бо навчає нас наш Спаситель: „Де двох або трьох збереться в моє ім'я, там я є між ними". Але ми ще додаємо до похорону нашу св. Літургію, як ми кажемо, Службу Божу, яка є зі своєї природи спільною молитвою. Так що бажання нашої Сестри Софії, щоб про неї молитися, ми стараємося виповнити. Св. Церква укладаючи Богослуження за померших, вкладає в уста помершої Софії такі слова, які будемо співати в остннім прощанні: „Я до Госпдоа Бога, судді мого іду, щоб станути на

судищі і дати одвіт за діла мої. Отож вас благаю моліться за мене, щоб найвищий Суддя був милостивий для мене в день судний. Ось бо на якийсь час розлучаємося. Направду вам кажу, що все інше є людська марнота".

Нині прийшли помолитися і члени родини і добрі знакомі і наші парафіяни. Бачу тут найблищу родину: голова родини Стефан і сини Андрій і Дачек і їх дружини і Ева і десятьлітний Адам. Приїхали також з далека з Польщі, сестри нашої Сестри Софії Ірена Плютовіч і Христина Ґаєвська і брат з канади Мирон Деревецький. Бачу також старенького тата, 93 роки. Бачу тут дальшу родину з Мельборну, Сіднею, Канберри, Аделаїди, Джілонґу, Водонґи і може ще звідкись і наші парафіяни – всі прийшли помолитися за нашу Сестру Софію.

Живємо в дуже тяжких і дивих часах. От візьмім за приклад родину нашої пок. Сестри Софії і її чоловіка Стефана. Родина жила від віків у Червоній Волі, коло Ярослава, земля Перемиська. І приходить полякам на думку, щоб примусово поселювати нашими людьми по-німецькі землі. І родину Деревецьких переселюють на північ, на Пруси Східні. Частина родини виїзджає до Австралії, а другі до Кошаліна до Білостоку, до Канади і то ще здається не кінець. Такі всі наші родини.

Покійна наша сестра Софія з дому Деревецька, дочка Івана і Катерини, народилася дня 26-го січня 1940 р. в селі Червона Воля, в нашій Ярославщині, тобто в Перемиськоій землі. Опісля поляки начали насильно переселювати наших братів і сестер на так звані по-німецькі землі і наших Деревецьких перенесли на північ, коло Ельбльонґа, до Дзєжґоня. Тут ще прийшло на світ троє дітей, тобто: Мирон, Ірена і Христина. Життя було трудне, але вони жили разом, по християнськи, це видно нині коли вони приїхали аж з Польщі і з Канади, щоб попращатися з померлою рідною сестрою Софією. Також ми всі зібрані на похороні дуже доцінюємо ті великі зусилля цілої родини, щоб прибути на похорон. Це добрий знак, що то була добра, християнська родина.

В 1960 р, дня 17-го серпня Софія звінчалася зі Стефаном, з того подружжа Бог поблагословив їх трьома синами і дочкою: Андрій, Дарек, Ева і десятилітний доперва Адам. В 1983 році вони прибули до Австралії, до Мельборну, бо тут були вже деякі члени їхньої родини. Тяжко було загосподаритися їм в 1980 роках, тяжче як тим, що приїхали тут до Австралії в 1950 роках, ал якось дали собі раду і вже можна було спокійніше жити. Але що ж, каже наша пословиця, що: „чоловік стріляє а Бог кулі носить". Так і тім случаю. Наша сестра Софія пішла до шпиталя, щоб вернутися до дому здоровішою, більш здатною до праці. але в плянах Божих, було призначене для неї місце в Царстві Небеснім.

Коли так подивитися на ті обставини, в яких приходиться мати цей похорон, то мимо довір'я до Господа Бога, насуваються ріжні думки: Як собі муж пок.

Софії дасть раду? Як буде давати собі раду дочка Ева? А найтяжче буде для 10-літнього

Адама, бо він ще дуже потребує мами, а мами вже нема. А властиво мама вже є в небі і нераз йому притрафиться, що він в тяжкім положенню, але не знати якось так сталося і він вийшов легко з того дуже трудного положення. То мама вставилася перед Господом Богом і він майже чудом вийшов з того дуже трудного положення. Мама дальше є і буде вставлятися перед Господом Богом за Адама і за всіх.

Ми тепер як віруючі християни, скажім собі словами старозавітного Йова: Бог дав, мені добру жінку а діти дорослі і наша Ева, а передовсім Адам, Бог дав нам дуже добру маму, і Бог взяв, хай ім'я Боже буде благословенне".

Така настанова означає те саме, що ми кажемо в молитві що її навчив нас сам Ісус Христос, в молитві „Отче наш" – „нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі".

Приходить мені ще на гадку одна подія, яку я пережив тому сім літ. Один старенький чоловік з Бродмедовс був в шпиталі Руаял Мелбурн Госпітал. Я його відвідував, але мене повідомили зі шпиталя, що він тяжко хворий, вмираючий. Коли я прийшов, то коло него вже були всі діти, а їх було 6-теро і деякі вже були жонаті, так що разом було їх може 15 осіб. Той чоловік перехристився і зачав прощатися зі всіма такими приблизно словами: „Слухайте, моїх слів і впишіть їх у свої серця: Любіть Господа Бога над усе. Між собою любіться і хай буде між вами єдність. Будьтр працьовиті і помагайте собі і другим людям потребуючим. Моліться і ходіть до церкви і хай Господь Бог буде з вами". І зачав слабнути і може за пів години помер.

Я подібно до того старого чоловка хочу в імені нашої вірної сестри Софії попрощатися. Вона найперше прощається зі своїм мужом Стефаном. Дякує йому що разом пережили 33 роки, разом журилися, разом тішилися. Така Божа воля, що я перша відходжу, хай ім'я Боже буде благословенне. Прощається з дітьми: з Андрієм, Дареном і з їхніми жінками, з Евою і Адамом. Пригадує їм, щоб вони були добрі, щоб жили в згоді, щоб пам'ятали, що вони є українського походження і вони є членами греко-католицької Церкви. Дуже їй прикро, за це, що лишає Еву і Адама, які її ще дуже потребують, але вона буде вставлятися в Господа Бога, щоб Він особливо опікувався ними, а вони будуть чемні і послушні і будуть шанувати свого батька. Прощається зі своїми сестрами: Іреною заміжна Плютовіг, з Христиною заміжна Гаєвська із братом Мироном Деревецьким і дуже їм вдячн що зробили таке велике зусилля і прилетіли з Польщі, і з Канади щоб з нею попращатися і помолитися.

Прощаєтья зі стареньким татом Миколою Петришиним і просить тата про молитви.

Прощається з ближчою і дальшою родиною і дякує їм за все добре і просить про молитви.

Прощається з Преп. Сестрами Василіянками, яких вона дуже поважала і любила, і просить їх про молитви.

Прощається з вірними з якими разом молилися в нашій катедрі і просить щоб вони про неї не забували в своїх молитвах.

І ми прощаючись з нашою сестрою Софією обіцюємо що часто будемо згадувати єї в молитвах, щоб милосердний Господь примістив єї „де нема болю, ні смутку, ні журби тільки життя безконечне в Бозі". Амінь.

*

7.3.1994 – Похорон Франка Сидора.

Наш добрий і вірний наш муж довіря, наш Збірщик Франко Сидор зібрав нас у тій катедрі, що він був збірщиком на ту катедру, так чисельно на свій похорон. Він лежить по середині церкви і нічого не відзивається, але ми наче чуємо його слова, його мову: „Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мене в день судний. Ось бо розлучаємося. Воістину, марність все людське". так будемо співати при кінці похорону.

Бо що властиво ми можемо більше зробити? Ми могли б додати більше свічок. Ми могли б дати кращу домовину, ми могли б зробити більші поминки, але ви чуєте, що каже нам Померший приятель: „і я бачу тепер, що то всьо це є людська суета – тобто марнота, а лишається тільки молитва і про молитву ві просить.

Тож молімся за покійного Франка, бо він має станути на суд. Молімся за нього, за наших померлих, молімся про себе, бо колись прийдеться нам станути на суд і здати рахунок, за себе, за наші діла. А воно легше сьогодні побачити свої недобрі діла і зробити щирий жаль і постанову поправи, та приступити до св. Сповіди.

Св. Ап. Павло багато тисяч.... (Далі дивись на похорон дня 4.12.1992 – Похорон Зенона Конюшко).

Покійний Франко Сидор, син Якова і Марії, нар. 26.12.1914 в селі Товстеньке, пов. Копичунці, Зах. Україна. Було у них четверо синів і вже всі померли – Франко був останній. Звінчався він з Марією Посєвіч в 1946 р. З того подружжа Бог дав їм двоє дітей: дочку Софію замужню за Дейвей і сина Богдана, що помер в 1991 р.

До Австралії вони приїхали в 1949 р. а до Мельборну в 1951 р. Про початки не буду вам казати, бо всі мали подібні тяжкі, часом дуже тяжкі, але поволи дітей виховали та дійшли до своєї хати і можна б було жити. На жаль нашого доброго Франка Господь Бог покликав до себе.

Покійний був дуже добрий муж довіря, наш збірщик, і при помочі тих збірщиків ми маємо цей наш храм в якім нині відпочиває слуга Божий Франко.

Покійний прощається зі своєю дружиною Марією і перепрошує, що він перший відходить, але обіцяє, що він перед Господом Богом завжди буде за нею вставлятися. Прощається з дочкою і з зятем і напоминає Зосю, що він все казав їй: Ти маєш душу, тож пам'ятай, щоб ти спасла свою душу, тому молися і ходи до церкви і дбай про своїх діточок. Він прощається зі всіма вірними в Нобел Парк і дякує їм, що все були дуже прихильні для нього і до нашої Церкви. Прощається зі всіма вірними і знакомими, яких стрічав коло церкви і в домівці в Нобл Парк, і ми, прощаючись з покійним Франком обіцяємо йому, що не забудем за нього і будемо молитись, щоб Всемогучий і Всемилостивий Господь Бог наш прийняв його до свого царства де нема болю, тільки життя вічно щасливе. Амінь.

Таца на Служби Божі
Замість квітів на могилу дружина Покійного Марія бажає щоб складали на Дух. Семінарію у Львові і на нашу катедру, що Покійний був довголітним збірщиком.

*

18.7.1994 – Похорон Івана Кірек

Покійний Іван Кірек зібрав нас наблизчих своїх приятелів, своїх сусідів, знайомих з церкви, щоб ми разом помолилися, щоб Господь Бог прийняв його до себе, як будемо співати при кінці похорону в послідній прощанню: „на місці світлім, на місці квітучім, на місці спокійнім, звідки втікла болізнь, печаль і зітхання, та щоб простив йому всяке прогрішення" бо Ісус Христос є чоловіколюбець. І Він є правдивий Чоловіколюбець, бо Він сам себе приніс в жертву на хресті за наше спасіння, а кількanадцять годин перед тим, Він у безмежній своїй любові до людей установив св. Літургію тобто Службу Божу, де

він під видами хліба і вина дає себе цілого в корм для нас і заповів, щоб ми це повтаряли за всіх і за все. Покійний Іван часто бував на Службі Божій і приступав
до св. причастя, але нині він стоїть перед Ісусом Христом і просить нас, щоб ми його згадали на Службі Божій і приступили до св. Причастя в його наміренні.

Друга думкає, щоб ми подумали, що може завтра або за короткий чи довший час, ми будемо тут в тій самій церкві але в домовині і чи ми є готові? Що нам ще бракує?

Третя думка, щоб ми віддали останню прислугу пок. братові нашому Іванові, бо похоронити померлого то належить до сімох добрих діл для тіла ближнього. А крім того як в нас в Україні казали: „Іду на похорон, то може хтось прийде на мій похорон".

Покійний народився в Улицьку, Львівська область, дня 23.6.1924 р., тому 70 літ. Напевно мав подібне життя як загал його однолітці. Воєнні часи, опинився в Німеччині і там оженився в 1949 р з Гільдебранд. З того подружжа ма сина Романа, який вже також є батьком родини. Дуже мав бурхливе життя цілий час аж під кінець, життя дещо успокоїлося. Перед смертю сповідався і причащався і отримав св. Тайну Єлеопомазання.

Опісля кілька слів з листа св. Ап. Павла 2 Тим. 4,6-8. Час мого відходу настав і я готовий!... Чулу ми голос св. Ап. Павла: „Час мого відходу настав і я готовий"! Час нашого відходу також колись настане, і чи могли б ми тоді спокійно сказати: „Я готовий!

*

28.7.1994 – Похорон Ярослава Волощука.

Вчора і сьогодні зібрав нас так чисельно брат наш Ярослав в тій церкві, в тій катедрі, яку він так дуже любив, для якої він віддав, можна сміло сказати ціле своє життя то значить від коли прибув до Австралії аж по нинішний день.

Брат наш Ярослав Волощук, син Петра і Марії, народився 26.8.1917 р. в селі Біччe, пов. Бережани. Ще мав двох братів Романа та Івана які вже повмирали, а лишилися їх діти і внуки. Він переписувався з ними, а коли, за Божою поміччю, настала Самостійна Україна то він їх відвідав. Як юнак він любив українську книжку, читав її і брав участь у громадському житті і вивчав, що потрібно знати молодій людині, та належав до читальні Просвіти і до молодечої Організації Українських Націоналістів.

В 1939 зачалася війна польсько-німецька і він попав до німецького полону, відтак до примусової праці аж до кінця 1945 р. В 1946 р. він оженився з Лідою Ботте, а в 1949 р. опинилися вони в Австралії, в Мельборні. Від тоді він стає

добрим і примірним парафіянином нашої Церкви і добрим членом Української спільноти.

Цілий час інтересується і допомагає Комітетові Будови Церкви, але коли став головою того Комітету, тоді так би сказати заблестіла його організаційна вмілість, тоді він собі пригадав рідні землі, як там працювалося, що треба з кожним збірщиком поговорити, розяснити, заохотити, додати духа. І він так зробив, що тих 90 збірщиків на будову церкви, то була як одна група, що мала одну ціль: будова власної церкви. Вислід був скорий і надзвичайно гарний. В 1959
ми зачали будову нашої церкви, а в 1963 ми скінчили, на велику несподіванку місцевого архиєп. Франка Літтл, коли довідався, що ми вже маємо катедру і ніхто нам не помагав, а я сказав, що ми маємо дуже доброго голову і дуже добрих збірщиків.

У висліді маємо катедру, наш собор, що його подивляють інші браття заокеану, з Америки і Канади, Европи і тепер ще більше подивляють наші браття і сестри з України. То заслуга передовсім брата нашого Ярослава Волощука.

Він вже перейшов у життя вічне і відтам приглядається до наших справ і вставляється перед Господом Богом про всі наші церковні, громадські справи і про нашу Самостійну Україну – ми вислали чи вибрали до українського над-парляменту нашого делеґата, брата нашого Ярослава.

Наш брат Ярослав зібрав нас тут численно бо хоче ще щось нам сказати.

Перш за все хоче нам сказати, що він з маленького села Бережанщини, мав добрих родичів, тобто батьків, які його виховали і хоч він опісля був далеко і дівго від них, це що вони йому дали лишилося в ньому до смерти. Так само і ви, що доброго дасьте своїм дітям чи навіть внукам це лишиться з ними до гробової дошки.

Друга справа, брат наш Ярослав просить про молитви перед Господом Богом за нього самого. При кінці похорону будемо співати стихири останнього прощання і там є одна стихира де він звертається до нас: „Я до Господа Бога, судді мого, іду, щоб станути на судищі і дати одвіт за діла мої. Отож вас благаю: моліться за мене, щоб Спас милостивий був для мене в день судний".

Тож молімся про брата нашого Ярослава, про наших померлих, про наших найближчих, про наших добродіїв. Молімся сьогодні, і завтра і відновім собі постанову, щоб часто молитися за всіх своїх померлих і за брата нашого Ярослава.

Третя справ то кожний собі може уявити, що так як брат наш Ярослав сьогодні лежить безрадний в тій прекрасній катедрі, так за якийсь час можу лежати я. Чи я готовий лежати тут і йти до Ісуса Христа на суд? Св. Ап. Павло, Апостол народів, що дуже багато подорожував і був на численних похоронах і бачив як дякі так плачуть за своїми померлими, якби то вже все скічене. Тому в першому листі до Солунян, а Солунь не дуже далеко від України то є нинішне місто Тессалоніки, тільки перейти Болгарією і Румунію і вже Україна, то він пише до Солунян і до нас: „Не хочемо, брати, залишити вас у незнанні щодо померлих, - щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які поснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Отже, втішайте один одного цими словами" (1 Сол. 4,13).

Але чи ми є вже готові стати на тім страшнім суді перед тим Милосердним але також Справедливим Суддею. Знова св. Ап. Павло в своїм останнім листі до Тимотея, свого ученука, пише: „Час мого відходу настав і я готовий. Я боровся
доброю борнею, скінчив біг - віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок

справедливости, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя; та не лише мені, але всім тим, що з любов'ю чекали на Його появу". (4, 6-8).

Наш брат Ярослав міг сказати: Я віру і надію ціле житя збирігав і до останньої хвилини, і я готовий. Але чи я готовий? Хай собі кожний дасть відповідь. То є найважніше.

Прощається наш Ярослав зі своєю дружиною Лідою, з якою пережив він 48 літ, з якою ділився всіма успіхами і неуспіхами, всією радістю і смутком, а я передовсім скажу про його головство в Будівельному Комітеті катедри то його успіх то є успіх і його і його дружини Ліди. Він вже помер, але я певний, що дружино Лідо будете мати доброго заступника в небі перед Господом Богом.

Прощається наш брат Ярослав з ближчою і з дальшою родиною тут в Мельборні, передовсім з шваґровою Наталкою та її дітьми Лідою і Юрком, та що за його поміччю вони, тобто Ліда і Юрко, підуть його слідами. Це численна родина і гарна і він зі всіма прощається і не забуде нікого та просить, щоб за нього не забували. Прощається зі своєю родиною в Україні і в Америці.

Зокрема він прощається з членами свого Комітету Будови Церкви та зі всіма збірщиками і дякує їм і їхнім дітям за їхню працю, що увінчалася таким гарним успіхом і хай буде це прикладом до наслідування.

Прощається зі своїми близькими знайомими і просить їх, щоб не забували про нього в своїх молитвах і про його дружину Ліду.

Прощається зі всіма парафіянами та зі священиками, які щиро йому помагали в духовному житті і в його праці на славу Божу і я тебе Ярославе прощаю словами Пресв. Богородиці, яку просимо, щоб упокоїв Ярослава „де спочивають духи праведних, та щоб він став учасником божественних благ в оселях праведних на пам'ять вічную. Амінь.

Тепер за нашим звичаєм, я попрошу п. Олександра, щоб пішов з тацою на Служби Божі за помершого.

* * *

* *

*

ПРЕОСВ. КИР ІВАН ПРАШКО
ДУХОВНИЙ ОПІКУН СВІТОВОГО Т-ВА
ЗА ПАТРІЯРХАЛЪНИЙ УСТРІЙ УКЦЕРКВИ

С В О Б О Д А
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
September 25, 1969 No. 177. VOL. LXXVI.

Нюарк. — Комісія для Оформлення Світового Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви (д-р Роман Криштальський, голова; Дарія Кузик. ред. Василь Пасічняк і д-р Володимир Пушкар) закінчила успішно
свою працю, у висліді якої, у різних країнах нашого поселення постали Крайові

Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви. Опісля кореспонденційним шляхом обрано Управу Світового Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви. Ця справа особливо важлива тепер, коли рішається доля нашої Церкви. Прямування до створення Патріярхату із Блаженнішим Верховним Архиєпископом Кардиналом Йосифом Сліпим, як першим Патріярхом Української Католицької Церкви це священна ціль, до якої прямує Управа Світового Товариства, всі Крайові Товариства, їх Філії і поодинокі члени та миряни. До Управи Світового Товариства обрані: голова д-р Володимир Пушкар (ЗСА); заступники голови д-р інж. Петро Зелений (Бельгія), п-і С. Завалинська (Австралія), д-р інж. Теодор Барабаш (Еспанія), д-р Ярослав Малиняк (Німеччина), Петро Бошко (Венезуеля), інж. Осип Мельникович (Франція); організаційні референти — д-р Роман Криштальський (ЗСА), ред. Михайло Дворянський (Німеччина), Микола Когут (Бельгія); генеральний секретар Дарія Кузик (ЗСА); Контрольна Комісія — д-р Зиновій Ґіль (ЗСА), Юрій Шухевич (Бельгія), д-р Михайло Керницький (Німеччина), д-р інж. Нестор Романик (Еспанія), В. Матіяш (Австралія), Юліян Жизневський (Венезуеля).

На посвячення Собору св. Софії в днях 27 і 28 вересня виїде до Риму делегація Світового Т-ва в складі: Всеволод Закревський (Венезуеля): інж. С. Мицак (Австралія), інж. Осип Мельникович (Франція), д-р інж. Теодор Барабані (Еспанія), ред. Михайло Добрянський (Німеччина), д-р інж. Петро Зелений, і д-р Володимир Попович (Бельгія), д-р Володимир Пушкар і д-р Зиновій Ґіль (ЗСА). В Римі відбудуться ще осібні наради, після яких, в залежності від ситуації буде переданий Папі Павлові VI меморіял в справі Патріярхату Української Католицької Церкви.

*

С В О Б О Д А
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
26-го ВЕРЕСНЯ 1969

ЗВЕРНЕННЯ
СВІТОВОГО ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Весь Український Католицький Світ радіє з приводу небуденної події посвячення собору св. Софії у вічному місті Римі в днях 27 і 28 вересня 1969 року, — якого то акту довершить Блаженнїший Верховний Архиєпископ Кир Йосиф прн співучасті наших Митрополитів та усіх Єпископів у вільному світі.

У тому святі візьме участь Святіший Отець та поблагословить Собор св. Софії, який має стати живим символом едноети всеї Української Католицької Церкви у вільному світі.

У цей самий час буде доконаний другий важливий історичний акт перенесення мощів св. Климентія до своєї рідної української католицької церкви, Собору святої Софії, де будуть спочивати. Ці дві історичні події, це вислід невтомної
праці нашого Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кир Йосифа, які матимуть

у недалекій майбутньості велике значення для історії нашої Церкви, а зокрема для нашої Церкви у вільному світі.

Боже Провидіння зберегло для нашої Церкви і Народу - Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кир Йоснфа - мученика - героя за Віру і Нарід. Ми віримо теж, що Боже Провидіння дозволить Блаженнішому провести у життя та завершити великі історичні акти — поміс-ности і сдности Української – Католицької Церкви, від чого залежатиме не тільки майбутність нашої Церкви у вільному світі, — але й доля її на рідних землях.

Тому зрозумілим є, що очі і серця усіх українців католиків у Рідному краю і вільному світі звернені в сторону вічного міста - Риму - з надією і вірою, що жертви і мученницька смерть наших митрополитів священиків і вірних за Христову, віру на протязі довгих століть - остаточно знайде належну оцінку під час величавих святкувань у вічному місті - Римі, та доведе до завершення помісности і єдности нашої Церкви, і український нарід, вкінці діждеться свого першого Патріярха.

Зустрічаючи ті величаві святкування усі українці миряни у вільному світі молитовно об'єднані - просім гаряче Всевишнього і Пречисту Діву Марію, Опікунку нашого мученицького народу, щоб допомогли Блаженнішому Верховному Архиєпископові та нашим Владикам об'єднано завершити так важливий Для нашої Церкви історичний акт помістности і єдности Української Католицької Церкви - на яку то подію так терпеливо вичікує наша мученицька Церква, український нарід на рідних землях та усі вірні у вільному світі.

Управа Світового Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви закликає усі Краєві Товариства, їхні відділи та сердечно прохає усіх мирян у вільному світі, щоб у ті два історичні дні своїми гарячими молитвами духово з'єднались з усіми нашими Владиками, прохаючи Всевишнього про допомогу у вирішенню тих важливих для нашої Церкви справ.

За Управу Товариства.: Голова: д-р Володимир Пушкар (Америка), місто-голови: д-р інж. Петро Зелений (Бельгія), п-ні С. Завалинська (Австралія), д-р інж. Теодор Барабаш (Еспанія), д-р Ярослав Малиняк (Німеччина), Петро Бошко (Венесуели), інж. Осип Мельниковим (Франція), секретар: Дарія Кузик (Америка).

*

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ЕКЗАРХАТ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ
В АВСТРАЛІЇ І НОВІЙ ЗЕЛЯНДІЇ

BISHOP'S CHANCERY
30 SHIEL ST.
N. MELBOURNE, VIC. 3051.
Tel. 329 7417

Христос Раждається !

24. січня 1975 р.

ВПов. Пан Др. В. Пушкар
Голова С.Т. за Патр. У. УКЦ
ВПОв. Пані Дарія Кузик - секретар
Філадельфія - Скрентон

Високоповажаний і Дорогий Пане Голово!
Високоповажана і Дорога Пані Секретарко!

Дуже дякую за Ваші цінні листи з дня 20. грудня м.р. 1 12. січня ц.р.
Як звичайно одним листом хочу відповісти на два Ваші листи.

Ви дякуєте мені за співпрацю і піддержку у Вашій праці. Хай буде і мені вільно висказати Вам не тільки найсердечнішу подяку за Вашу вмілу і жертвенну працю, але також і велике признання за Вашу успішну працю, за Вашу ревність та ідейність. Я міг би ще кількома реченнями продовжувати подяку у признання, але хай Всемогучий і Милосерний Господь Бог - серцевідець, винагородить Вам і всім Вашим співробітникам по Своїй щедрості!

Ви наче прощаєтеся, але я ні, і я є певний, що ми надалі будемо співпрацювати, бо покищо ми в половині дороги до мети і тільки той "хто до кінця витримає, той буде спасенний".

Мені трудно відповісти пані Дарії на її цінного листа разом зі залучниками, бо я надалі бороню нашого митрополита Кир Максима і владику Кир Ніля. Я рівнож ніяк не уявляю собі важного Товариства з такими завданнями, як збереження нашої рідної мови в церкві, нашого обряду, завершення нашої Церкви патріярхатом, щоб воно могло діяти без тісної, або бодай без доброї співпраці з єпископами. Правда, могло б бути якесь невеличке Товариство без більшого значіння, що було б цілком незалежне від церковної влади, а займалося би церковними справами, приміром: організувало б доклади, видавало б книжки чи щось подібного. Таке Товариство як "За Єдність Церкви і Народу" мусить знайти спосіб тісно співпрацювати з єрархією, бо інакше легко попасти в конфлікт і тоді замість конструктивної праці, буде якась боротьба.

Не знаю як цю справу розв'язали на З'їзді у Вашінґтоні. Дотепер, крім короткого звідомлення в Нашій Меті, я ще немаю жодної вістки про цей З’їзд, а це був важний З'їзд і повинен мати великі наслідки - що Дай Боже!

Щиро здоровлю Вас, Ваші родини і благословлю з цілого серця.

+Іван Єп. Прашко

*

Слава Ісусу Христу !

Ватикан, дня 31 жовтня 1969

Високоповажаний Пане Голово!

Прохаю прийняти щиру подяку за всі Ваші труди у звеличенні торжества Св.Софії, а зокрема за зорганізування Світового Товариства. Нехай Господь благословить всі Ваші задуми на майбутнє.

Архкєрейським Благословенням

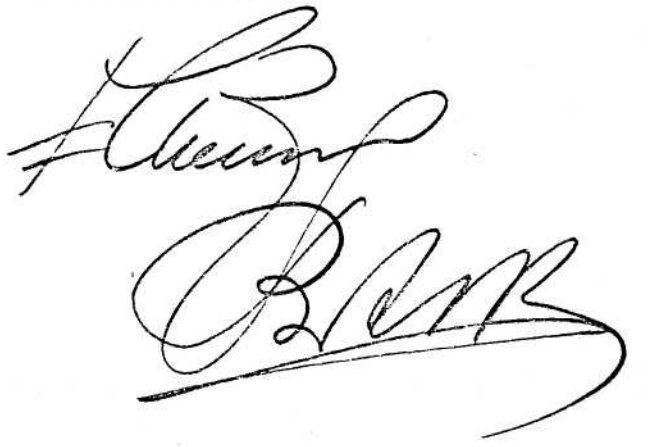

Високоповажаний Пан Голова
Д-р Володимир ПУШКАР ЗСА

*

Христос Раждається!

Рим, дня 15 травня 1984
Ч.12448/84

Високоповажана Пані Маґістер !

Дякую Вам дуже за Ваші молитви, святочні побажання і з нагоди річниці уродин та пожертви в сумі 150 дол. на видання платівки. Також дякую за текст Вашої доповіді "Колоніялізм і наша Церква",вислови листів про Вашу недавню публікацію і дописи до "Свободи" та до журналу "Патріярхат". Знаючи Вашу велику відданість справі Патріярхату і Вашу щирість та жертвенність у праці для тієї великої нашої ідеї, я постійно дякую Богові за Вашу помічо Зокрема в цьому великодньому часі молю Воскреслого Христа, щоби винагородив Вас своїми благодатями, щоб Його радість і мир кріпили нас в дальших наших змаганнях і трудах для перемоги правди над злом і темрявою для здобуття волі і

справедливости нашій переслідуваній Церкві і Батьківщині які з вірою чекають на своє воскресення.

Може маєте ще один примірник "Висловів з послань і проповідей", то прохаю прислати, бо мої помічники десь затратили той, що Ви прислали.

Я, дякуючи молитвам Вашим і всіх добрих людей, можу продовжувати мою працю для нашої Церкви і Народу а й щастям і радістю для мене є щоденні св. Літургії.

Високоповажана Пані
Мґр. Дарія Кузик
Трентон, Н.Дж.ЗСА

*

Відійшов у Господню Вічність Д-р Володимир Пушкар.

Він був одним із тих перших патріярхальних діячів, які включились у важливу справу оборони Української Католицької Церкви. Згідно з плянами проводу Апостольської Столиці вітки нашої Церкви повинні були влитись у римокатолицькі Церкви різних держав нашого поселення. Справа ще загострилась зближенням із московським патріярхатом. Цю дивну ситуацію мінародна преса назвала "Ватікан’с Остполітік".

На щастя Господь післав нам Патріярха Йосифа. Побачивши до чого йдеться, Він великим зусиллям старався рятувати єдність УКЦеркви. Тоді протягом чотирьох місяців старанням Патріярхального Комітету із ЗСА вислано поверх 30.000 петицій до Папи Павла, а в 1965 ще додатково 10.000 індивідуальних петицій (Василь Качмар, Патріярхат, березень 1978). А Блаженніший Патріярх Йосиф написав тоді»''Світлий Комітете! Нехай Всевишній відплатить Вам за Вашу мужню поставу і посвяту за створення Українського Патріярхату и(там же).

Відбувались також демонстрації та голодівка молодих студентів. По ширювано рівнож інформаційні летючки в українській та англійській мові. Патріярх Йосиф, Якому цей титул належався ще від приїзду на во -лю, висловив думку, що такі Патріярхальні Т-ва потрібно зорганізувати також у інших державах чотирьох континентів, де проживають наші по селенці. Було важно, щоби оборонні акції йшли з різних сторін та щоби всі вірні Української Католицької Церки відчували єдність та обовлзок її спільно обороняти.

Отже під час засідання Краєвої Управи Патріярхального Т-ва ЗСА, головою якого був ред. Василь Качмар, вибрано 14 грудня, 1968 року Комісію із чотирьох

осіб, включно з д-ром Володимиром Пушкарем. їм доручено зорганізувати Патріархальні Т-ва у країнах нашої діяспори.

На роздобуті адреси висилано звернення та інформаційні матеріяли. Опісля слідували листи й обіжники до тих, від яких одержано позитивні відповіді, а також шукання інших можливостей в країнах, які протягом довшого часу не відгукнулись.

Оформленим Патріярхальним Т-вам висилано петиції до Папи, які після зібрання підписів вони відсилали до Апостольської Столиці. Протягом червня і липня, 1969 року переведено кореспонденційним шляхом вибір Управи Світового Патріярхального Т-ва і вже 25 вересня у Свободі було поміщене повідомлення із поданням всіх членів Управи.

Це було безпосередно перед виїздом прочан на торжественне посвячення Храму Св. Софії та Українського Католицького Університету в Римі, де також відбувся Четвертий Архиєпископський Синод.

Опісля з датою 31 жовтня» 1969 прийшов від Патріярха Йосифа до Д-ра Пушкара лист; "Високоповажаний Паве Голово! Прохаю прийняти щиру подяку за всі Ваші труди у звеличенні торжества Св. Софії, а зокрема за зорганізування Світового Товариства. Нехай Господь благословить всі Ваші задуми на майбутнє. З Архиєрейським Благословенням".

З метою постійно інформувати Краєві Т-ва про ситуацію УКЦеркви висилано їм журналй „За Патріярхат" у кількості, яку визначив Д-р Роман Криштальський. Два числа його за червень і вересень, 1969 порозсилав Д-р Зиновій Ґіль, а опісля адреси передано до адміністрації журналу для дальшого висилання. Члени Президії разом із обіжниками висилали Краєвим Товариствам іформаційні матеріяли про різні акції, відбитки промови Високопреподобної Матері Марії, відбитки листа Священичого Т-ва Св. Андрея до Папи, постанови соборчика священиків Австралії і статтю "Годі мовчати'', відбитки перекладу коментаря о. Малоні на відмовний лист Папи в справі Патріярхату УКЦеркви, Наше Вірую о. М. Бутринського, Інформації про доповіді у приміщенні Фордгемського університету, відбитки листа Духовного Опікуна Світового Патріярхального Т-ва Єп. І. Прашка, Проповідь Патріярха Йосифа з нагоди 1-го Листопада, відбитки статтей із журналу "Мирянин ", та багато інших.

Д-р Пушкар звернувся до Патріярха Йосифа із проханням прислати Різдвяне Послання на звукозаписній ленті. Одержавши це, він зробив 45 відбиток і розіслав їх до Краєвих Патріярхальних Т-в та до Українських радіопередач в діяспорі. Одне Послання пішло на хвилях етеру в Україну через український відділ СВС в Канаді. ''Ми певні, що слова нашого Патріярха були напевно цілющим бальзамом для зболілих душ наших рідних в Україні", сказав п. Р. Брикович з Монтреалю.

Д-р Пушкар звернувся також 12 квітня 1971 р. до Єпископа Івана Прашка із проханням стати Духовним Покровителем Світового Патріярхального Товариства. В листі із 3 червня Владика написав "...прошу повідомити про мою згоду Блаженнішого". На закінчення потрібно додати, що крім важної праці на оборонному фронті УКЦеркви Д-р В. Пушкар був активним і дуже помічним також в інших організаціях. Нехай ця згадка про Його важливу працю для Української Церкви і Народу буде висловом вдячности Йому за довголітну працю і старання.

Дарія Кузик

*

Слава Ісусу Христу!

27 жовтня, 2003
Всесвітліший Отче Володимире:

Вам і Отцям Мітратам Шевціву і Сеніву належить велика вдячність за всі Ваші старання відносно видання важливої книги ''Обіжники Преосвященного Кир Івана Прашка11. Напевно із небесних просторів св. п. Владика благословить Вас Усіх та Ваших помічників у тому ділі.

Радію що до звеличників нашого незабутнього Владики належить Єпископ Михаїл Сабрига, який разом із священиками брав участь у всіх величавих урочистостях в Його пошану. Шкода, що не було там теперішнього Патріярха Любомира Гузара.

Приємно було прочитати, що у музею відбулось торжественне відкриття відділу Єпископа Івана Прашка та що на ці різні урочистості прибуло багато мирян і священиків, включно із о. М. Бедрієм, який довершив відкриття того важливого Відділу. На закінчення, після Господньої Молитви, Владика Михаїл Сабрига говорив про св. п. Владику І. Прашка та згадував Його як Людину молитви і патріота.

Вам я сердечно дякую за те, що Ви прислали мені ту важливу книгу “Обіжників" нашого незабутнього Владики. Вона була дуже гарно і старанно опакована - отже прийшла непошкодженою на наш континент.

Остаю з висловами вдячности за те що Ви мою доповідь відчитали та за слова признання і за поміщення мойого імени поміж звеличниками нашого св. п. Владики Івана Прашка, які Вам так щиро помагали.

Бажаю Вам всього найкращого і залучую 500.- дол. на видатки.
Дарія Кузик

* * * * *

* * * *

*

ДОДАТОК:

Із самого початку приїзду владики Петра Стасюка, Сестри Василіянки були понижені а навіть переслідувані, про що читаємо в листі пані Дарії Кузик, Преосв. Кир Івана Прашка, Всесв. о. Мітрата Івана Шевціва ітп. З великим болем серця, однак задля правди і справедливости, мусіла написати понижче-поданого листа Сестра Анісія.

Слава Ісусу Христу

Мельборн, 23 лютого, 1995

До
Преосвященного Владики Петра Стасюка

Епарха для Українців Католиків
Австралії, Нової Зелядії й Океанії
ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Преосвященний Владико

Щирий привіт від всіх Сестер в Мельборн бажаємо всього добра.

Звертаюся до Вас Преосвященний Владико, щоб подати, на прохання вірних, вияснення до деяких питань, порушених на Вашій Зустрічі з Вірними дня 15.1.1995 року.

Це дивно й прикро, що треба давати такі вияснення. Але мушу стати в обороні правди і доброго імені Сестер Василіянок. Особливо останні два роки, ми чули дуже багато висказів проти Сестер з деяких кіл, однак ми мовчали і сподівались, що справи покращають, на жаль, так не сталось.

Тому з болем серця мушу виступити, щоб вияснити бодай важніші точки бо не збираюся входити в полеміку.

1) На Зустрічі з Вірними, Преосвященний Владико, Ви сказал "Спочатку, як я приїхав, я мав труднощі з ними (Сестрами Василіянками с.А.), з всіма (підч. с.А.) священиками, бо як я приїхав, бачив внутрі епархії була така незгода між сестрами і священиками і вона була гірша, чи не гірша, але я скликав 3 чи 4 рази священиків і сестер і сильно працював, щоб це полагодити..."

Хоч як це прикро, але мушу сказати, що це не є згідне з правдою. Ми мали тільки одну зустріч з Вами особисто, а другу зі священиками семинаристами (хоч останні, до речі, не повинні були там бути). Тоді ми представили ситуацію, що два священики виступають проти Сестер і підривають їхнє добре ім’я. Показалось, що ті сходини не принесли бажаних користей. Дуже нам прикро, що приватні сходини і розмови вийшли на публичну арену. Це увело вірних у мильне зрозуміння, що то була велика незгода. Думаю, що здорова дискусія у замкненім колі є краща для всіх і воно не повинно було виходити поза мури монастиря, так як кожні родин непорозуміння лишаються родинною справою.

2) Було сказано, що праця Сестер Василіянок і Сестер Служебниць є добра – „Одна є ліпша від других”.

На жаль поширюються вістки, навіть духовними особами, що одні Сестри є "дуже вчені", а другі є тільки "доместік енд черч сістерс", що не вміють вчити і не знають англійської мови. У монашій скромності й покорі Сестри Василіянки можуть прийняти і таке несправидливе твердження та простити тому, хто таке каже. У відповідь хочу пригадати Вам, Владико, і всім, які такі твердження висловлюють, що Сестри Василіянки народженні в Аргентині й приїхали до Австралії, щоб тут працювати для збереження для Бога, Церкви й України душ першого і другого покоління української еміграції, й робили це успішно упродовж 28 літ. Вони приїхали служити Українській Католицькій Церкві і помогти зберігати - розбудувати її. Увесь той час вони вчили в Українських Рідних Школах, провадили Марійські і Вівтарні Дружини ітп. в українському дусі. Хіба це не посвята? Коли ж сьогодні молоде українське покоління в Австралії не говорить між собою українською мовою а то й цурається її, то хіба це вина Сестер, а не батьків і виховників, в тому й духовних, які цьому сприяють?

3) Що до реєстрації часопису "Церкви і Життя" Ваші вислови рівнож не є

точними. До 1992 року Видавництво Просвіта не було зареґістроване як біснес, і як уряд у 1991 зніс ВС, тобто звільнення від податку при закупі паперу та інших друкарських матеріялів для малих бізнесів, щоб їм допомогти існувати, зачислив і нас до їх категорії. Це не вийшло нам на користь бо ми не були як бізнес, ми вдалися за порадою і рішили зареґіструвати "бізнес нейм", а тому, що ми видавали Церкву і Життя, орган нашої Церкви, то мимо того, що все робилося у Мельборні, всі документи пішли до Сіднею де оригінально зареєстрована наша Церква і ми зачали існувати як: "Україніян Кетолік Черч ін Австралія - т/ас Просвіта Паблішінґ". Однак зі зміною способу забезпечення у нашій єпархії 1993 року, ми залишились без покриття на "паблік лаябіліті", а Ви Преосв. Владико зажадали, щоб ми його мали, то ми знову вдалися за порадою і одинокий вихід для нас було створити компанію. Тут було потрібно виказати до кого належить майно Просвіти. Тоді Владика Кир Іван знову потвердив, що машини були його власністю та що Він подарував їх Сестрам Василіянкам. Для вияснення подаю, що на початку заложення Видавництва було поставлено, що газета "ЦіЖ" є власністю єпархії, а Видавництво Просвіта її друкує, і воно буде незалежне, як компанія. Владика шукав 100 "шер голдерів", які мали б зложити по 1500 дол. кожний, однак не знайшлося ні одного, крім Др Прашко Владика, який зложив своїх власних перших 1000 дол. 28.8.67 року та поодиноких менших жертводавців тому не оформлено і не зареґістровано компанії. До 23.3.74 було зложено 7393 дол. з того 4858 зложив Др. Прашко Владика, так запротоколував тодішній книговод пок. інж Ярослав Гевко. І тому Владика Іван, бувши властиво власником Просвіти, і, бачивши і оцінивши вложену велику безкорисну працю і жертву Сестер Василіянок для Видавництва Просвіта, у серпні 1983 року, подарував друкарню Сестрам. А коли друкарня переходила на компютерську систему, Владика Іван хотів від себе знову причинитись до її розбудови і покрив кошти компографу. З рішенням створити легально і зареґіструвати Видавництво Просвіта, як компані Сестри поручили майно Просвіти для 4-х трастіс, а імено: інж. М. Болюх - головний директор, Всесв. о. І. Шевців, Д. Горожанський і с. Анісія ЧСВВ, і ті чотири особи не присвоїли собі майно, тільки були трастіс того майна.

4.) Щодо справи друку газети у Баляраті і, що до висказів: "ми не знаємо як тими машинами керувати", "я навіть казав Сестрам хай вони тримають ту друкарню і хай вони продовжують той бізнес, але вони не хотіли", "Сестри самі прийшли до мене, що вони вже 10 років шукають причини, щоб вийти від ЦіЖ", "ми не знали що робити, ми не дістали ключів, ми дістали ключі у вівторок того тижня і ми до четверга мали за два дні видати газету".

На жаль і тут є невірне насвітлення фактів. Досі, упродовж 24 років, ми працювали спільно, солідарно, прямо за безцін, з почуття обов"язку і з наміром робити це на славу Божу і для добра нашої Церкви. Працю в друкарні і всякі невигоди, Сестри вважали, як частину Апостоляту доброї преси. Тому, твердження, що Сестри "хотіли вийти вже 10 років тому з друкарні" - невірне. Ми були готові й дальше працювати в друкарні, але не в таких умовах, які Ви, Владико, нам приготовляли.

Щодо передачі ключів у вівторок 19.10.1994 року, справу представлено в кривому дзеркалі, бо вже від 29.8.94, тобто резиґнації головного редактора, було відомо, що буде передача ключів. Коли домовились, що така передача відбудеться 19.10.94, то тиждень перед тим новий редактор забирав всю почту з матеріялами.

При чому я була готова пояснити деякі адміністративні справи, мені було сказано, прийдемо по полудні. А то "пополудні" не прийшло по сьогоднішній день. Так, що ми не беремо віповідальности за незнання і непорядок, бо ми все передали включно з добре впорядкованою картотекою передплатників, різних періодиків, газет, журналів поскладаних порядково. Але є самозрозумілим, що як хтось перебирає бізнес і в ньому ніколи не працював то навіть найкращий порядок йому не допоможе. Так ведеться у культурному світі, що бізнеси передаються у інші руки, але їм дається інструкції як його провадити, однак з перебранням "ЦіЖ" та друкарні так не сталося.

Далі, щодо "не хотіли мені показувати, що друкується... казали що машинерія зломлена, що не друкується ще газета, аж дали мені, як газета була у пошті".

Нажаль, і ця заява не є згідна з правдою. Бо машину направлено і газету друкувалось до 2.30 ранку, щоб, як прийдуть працівники складати газету, вона була готова і можна б вислати на пошту вчасно. А справа цензури до нас не належала. То була справа редакції. Однак дуже часто я особисто або інша Сестра, передавали від редактора матеріяли до перевірки Владиці Кир Іванові.

На кінець до запитання:"Чому Сестри тут не є?..." і відповідь: "Я вже поверх місяця тому, оголосив цю зустріч", мушу сказати: зустріч була оголошена для вірних, але ніхто не повідомляв про її тему а особливо, що більшість тематики буде про "ЦіЖ", друкарню та Сестер Василіянок. Ми звичайно на такі зустрічі й загальні Збори Вірних не ходимо, але якщо б ми були знали, що на тій зустрічі буде й мова про Сестер, то були б взяли в тій зустрічі участь, бо вже у 7-мій ранку ми були у Мельборні і брали участь на Св. Літургії о год. 8-мій ранку у нашій катедрі.

Дуже мені прикро , що мусіла писати цей Відкритий Лист, але з огляду на мій виїзд на призначену працю катехизації в Україні на довший час, і, не маючи можливості представити дійсність зі сторони Сестер й оборонити правду та, щоб задовільнити наших вірних, які домагались вияснення, як рівнож стати у обороні Сестер і нашого Чину, я вибрала цей одинокий доступний мені спосіб - Відкритий Лист.

Остаюсь з належною пошаною і проханням про архиєрейське благословення

с. Анісія, ЧСВВ

Крім усіх обов’язків, Сестри Василіянки взяли на себе і обов’язок харчування єпископа і священиків: Голодного накормити! Довгі роки Сестри з посвятою євангельських сестер Марії й Марти сповняли совісно цей не легкий обов’язок, нераз додаючи із своїх скупих ощадностей, як це було під час інтронізації нового владики Петра Стасюка в отриманні його родини і його гостей. Наспів час, що і це не подобалося владиці Стасюкові. Може і тому що при столі треба було поводитися по джентилменськи, а він, перебуваючи на фармі, цього хисту не присвоїв.

Самі священики бачили потребу упорядкувати видатки на їдження, що зауважуємо із листа підписаного о. П. Ґай і о. В. Іванчо до Мати Марії дня 7.3.1995.

Наспіла нагода при кінці 1996 року. Преп. Мати Марія, Настоятелька Делеґатури, написала листа до Адміністратора Катедральної Парафії, Впреп. о. Петра Ґая, що „з уваги на відсутність" двох Сестер, Сестри, через місяць часу, не зможуть виповняти ці обов'язки.

Священики дуже добре розуміли труднощі й погодилися на пропозицію Мати Настятельки. Однак під намовою і тиском владики Стасюка о. Адміністратор написав відмовного листа до Мати Марї. Для висвітлення справи, подаємо листи.

7-го березня 1995

До
Преп. Мати Марії ЧСВВ
Сідней

Слава Ісусу Христу!
Високо Преподобна Мати Марія!

В першій мірі ми є свідомі як дуже тяжко наші Сестри Василіянки в Мельборні працювали. Їхній труд був необхідний для нашої парафії. Ми бажаємо висловити нашу вдячність і бажання продовжувати нашу співпрацю для нашої парафії. Якщо було якесь непорозуміння, ми перепрошуємо. Ми є здивовані почути, що священики є невдоволені з варенням Преп. Сестри Зиновії. Ми підкреслюємо, що ми є дуже задоволені. Як була наша розмова з Вами через телефон, ми бажаємо, щоб священики і на далі користали з цієї благородної прислуги зі слідуючими точками:

1) Щоб ми звищили тижневу винагороду до 450 долярів, а на Різдво і Великдень 300 долярів більше.
2) Що в кожну п'ятницю Сестра є звільнена від варення.
3) Якщо будуть присутні гості крім священиків, отець адміністратор повинен повідомити Сестру день перед тим, а коли потрібно, зложити додаткову грошеву нагороду.
4) Ми завжди готові помогти Сестрі до придбання харчових продуктів.

Маємо надію, що наша пропозиція буде удобрена і прийнята і чекаємо на позитивну відповідь.

Щиро здоровимо, бажаємо щедрого Божого благословення та зістаємось з правдивою християнською пошаною.

Вам віддані в Христі Господі

о. Василь Іванчо — Адміністратор

о. Петро Ґай МХС — Канцлер

Дві Сестрі відїзджали до своєї родини в Арґентині, тому мати Марія написала слідуючого листа до о. Адміністратора:

Впреподобний Отець Петро Ґай,
Адміністратор Катедральної Парафії
Свв. Апп. Петра і Павла Мельборн

Слава Ісусу Христу!

Впреп. Отче Петро Ґай,

Подаю до ласкавого відома що з уваги на відсутність Сестер: Лукії та Йоанни в місяці січень - лютий 1997р. Сестрі Зиновії буде затяжко провадити кухню для Всечесних Отців. Повідомляю що від 20-го січня до 20-го лютого Сестра не буде провадити кухню - варити для священиків. Сестра Зиновія мусить мати відпочинок від своїх нелегких обовязків.
Вірю що Впреп. о. Адміністратор зрозуміють нашу ситуацію і в часі відсутности Сестер, подбають, щоб Духовні Отці не були голодні.
Остаюсь з пошаною в Христі Ісусі,

М. Марія Афінець. ЧСВВ
Настоятелька Делеґатури
25-го листопада, 1996

На відповідь про одномісячну неспроможність Сестер провадити кухнею для священиків, прийшло рішення?, що священики будуть самі дбати про своє харчування.

5-го грудня 1996

До
Впреп. Мати Настоятельки Марії Афінець ЧСВВ
Сідней

Слава Ісусу Христу!

Преподобна Мати Маріє!

Щиро дякую за Вашого листа з дня 25-го листопада в якому повідомляєте про відсутність Сестер Лукії та Йоанни в місяцях січень-лютий 1997 року.

Я, разом з усіма священиками, які служать і служили в мельборнській парафії продовж усіх років, виявляємо щиру вдячність Преподобним Сестрам Василіянкам за Вашу обслугу та зусилля відносно харчування священиків. Незважаючи на це, настав час, щоб священики взяли на себе цей обов'язок та відповідальність. Прошу не сприймати це рішення за якесь незадоволення з нашої сторони. Рішено цю справу ввести в дію від понеділка, 16-го грудня 1996 року.

Користаю з цієї нагоди щиросердечно подякувати Преп. Сестрі Зіновії за її відданість та труд відносно провадження кухні для священиків.

Надіємося на дальшу співпрацю зі Сестрами Василіянками. Нехай Вас Господь Бог благословить, а Пресвята Богородиця хай тримає Вас під могучий свій Покров.
Відданий в Христі

о. Петро Ґай МСХ
Адміністратор

* * *

У цім листі до своїх Співбратів Єпископів, зауважуємо велику журбу за бувшу його Епархію, як також журбу за добрих і ревних священиків, Преп. Сестер Василіянок та всіх добрих, жертвенних, щирих і щедрих християн-вірних цієї ж Епархії. Зауважуємо, як з великим болем серця пише про Бібліотеку, яку він, часто при помочі о. Івана Бовдена, збирав, дорожив і доглядав – що свідчить про його загальнообнімаючу свідомість, а вже передовсім Українську і нашої Церкви. Нажаль ця журба залишилася журбою на папері, однк ми свідомі, що одного дня справжній Історик цієї Епархії буде мати на увазі слова О. Гончара:

"А нащадки ж прийдуть, спитають колись,
а ну, якими ви були?
Що збудували? Що зруйнували?
Чим ваш дух трепетів?".

*****

Мельборн, 12 грудня, 1997 Слава Ісусу Христу!

До Високопреосвященних і Преосвященних Владик Членів Святішого Синоду (Владик) УГКЦеркви. Львів. УКРАЇНА.

Дорогі Владики і Собрати в Єпископстві,

Вірю, що багатьом з Вас не потребую себе представляти. А пишу Вам цього листа з великим болем і жалем, бо йдеться про долю і майбутнє австралійської Епархії нашої Церкви, якій я служу впродовж 60 літ (20, як священик, 40, як єпископ). Дуже невідрадна і поважна ситуація (прямо криза) заіснувала з приходом мого наступника владики Петра Стасюка. В цій справі я писав раніше до Свящ. Конгрегації Східніх Церков, на руки Архиєпископа Мирослава Марусина (29.10.1994 р.) і копії послав до наших Владик, до бл. п. митрополита Максима Германюка (29.10.1994 р.), як того, що запропонував і рекомендував о. П. Стасюка, "як найкращого" (і якого він сам хотів для себе взяти) і три листи я вислав до Блаженнішого Патріярха Мирослава Івана з жалями, що мій наслідник не дає мені спокійно й гідно доживати старости.

Спочатку я думав, що молодий, недосвідчений владика з часом увійде в русло релігійного життя нашої спільноти в Австралії, пристосується до нових обставин і поведе те життя "у світле майбутнє", на підставі нашої спільноти в Канаді (де він народився і повинен був мати досвід у збереженні молодих генерацій при нашій Церкві) та що він поступатиме згідно з його гарними заявами-обіцянками в день інтронізації.

На жаль, так не сталося. А навпаки, його поведінка і час працюють на ще більшу шкоду; криза поглиблюється, громада вірних поділена, Церква тратить вірних.
Нижче подаю причини, що довели до такого стану.

1. Прямо вже з першого дня після приїзду до Австралії, новий владика був наставлений до мене негативно. Найперше і найбільше заінтересування він проявив не в справі душ, але грошей! Він розшукував у церковного бухгалтера, чи хата, в якій я зараз живу, є куплена за мої гроші, чи за церковні.

(Щоб доживати віку спокійно, я купив собі хатину біля катедри, а йому звільнив вигідне помешкання в парафіяльнім домі, де живуть священики. Однак він довго там не побув, а побудував собі окремий будинок, поставив високу огорожу і став недоступним).

Господарку я провадив на свій лад, часто докладаючи з власної кишені на різні церковні й харитативні потреби, дбаючи про добро Церкви більше, ніж про якесь особисте. Того не може розуміти Владика Петро. Мабуть така ментальність монаха, який не має приватної власности і вважає все церковне чи монастирське майно своєю власністю і робить з нею, що йому подобається.

Я просив церковного бухгальтера, щоб фінансові справи почав вести окремо з датою приходу до влади нового владики. А той не лише вивідував, але й оспорював усі мої і церковні конта в банках. Він не признав моєї (і моїх 5-тьох Мужів Довіря) ДАРЧОЇ ГРАМОТИ, якою я подарував Сестрам Василіянкам друкарню за їхню довголітню і віддану працю у видавництві "Просвіта" і друкуванні часопису "Церква і

Життя", кажучи, що я не мав права такий дар робити. А вони (Сестри) працювали в ній з посвятою і безкорисно, сповняючи так апостольство преси на славу Божу і для добра Церкви. З часом він ту друкарню продав майже за безцін, скривдивши бідних Сестер. Коли я противився такому його поступованні супроти мене і Сестер, він через австралійського адвоката загрозив мені судом.

В грошевих справах владика Петро поступає якось не по християнськи. Йому здається, що він має абсолютне право рядити і розпоряджатися церковним майном, що його ми досі придбали, наче своїм власним. Він назначив собі вигідних йому Мужів Довіря (Трастіс), які в усьому йому притакують. До церковних рахунків ніхто не має доступу і якоїсь контролі. Про якесь звітування про приходи-розходи єпархії немає мови.

Мою бібліотеку, яку я збирав ще з часів студій у Римі і яка у 75% є моєю власністю, він вважає власністю Епархії. Про Епархіяльний Архів не говорю, бо в часі переносу його до нового приміщення, багато документів по дорозі кудись зникли, а про ті, що осталися, ніхто належно не дбає. їхня втрата була б великою шкодою для нашої Церкви. Подібне треба сказати і про Музей. В ньому багато мого вкладу. Покищо ним опікується (з віддалі 1000 км.) — о. мітрат Зенон Хоркавий. А що буде далі? — один Бог знає, бо владика Петро не проявляє до книжок і до архіву особливого заінтересування і дбання про них.

Фінансові справи — це "Ахілева п'ята" мого наступника. У них він безпощадний і такою є його фінансова політика. Вимагає централізації церковних фінансів, все згуртував в своїх руках і вимагає, щоб усі парафії (в тому Братства, Сестрицтва, які тяжкою працею здобувають фонди на вдержання побудованих ними церков, і т.п.) переслали до епархії свої заощадження. Тут він зустрівся з опором, який його не здержує і не знати чим це скінчиться. Колись були Мужі Довіря, які під проводом владики адміністрували церковним майном. Сьогодні він про них не згадує, ані не інформує нікого про те, що сталося з церковними збірками на різні цілі. Нпр. перевів серед наших вірних збірку для наших братів у Боснії, вислав до Боснії двох своїх делегатів, ніби для розслідування ситуації, справа притихла, а з нею і гроші. На запит про збірку на "Патріярший Фонд", сказав, що він ці гроші дає бідним єпископам в Україні. Але ж це прерогатив Патріярха, це ж бо "Патріярший Фонд". Колись Блаженніший Патріярх присилав подяки і називав одержані суми, а ми публікували це в часописі. Тепер такого немає.

Дуже голосною справою на терені Австралії є справа пересилки дару сіднейської парафії на руки Патріярха Мирослава Івана в сумі пів мільйона австралійських долярів. Владика Петро, при помочі інтервенції Сх. Конгрегації в Римі, домігся звороту половини тих грошей, але не повернув їх правному власникові сіднейській парафії. Перед людьми він це скриває і каже, що він тих грошей від Церкви-Матері не відібрав. Щобільше, він пробував відобрати від Ректорату Українського Католицького Університету в Римі пів мільйона долярів, особисту фундацію о. мітрата Івана Шевціва для УКУ з його особистих ощадностей. Він кидає підозріння-натяки, наче б то о. Іван Шевців здобув майно якимось незаконним способом (а який в людей має опінію доброго господаря-адміністратора церковним майном, щедрого мецената на добродійні цілі і т.п.), щоб його понизити в очах людей. Це насторожує вірних.

2. **СЕСТРИ**. У 1967 р., при великім сприянні св. п. Патріярха Йосифа, я спровадив з Аргентини Сестер ЧСВВ. Спочатку вони (їх 4) поселились у Сіднеї. Тепер їх мабуть є 14. Всі вони, крім одної (вихованої в Австралії), приїхали з

Аргентини і тут розвинули дуже плідну працю в цілій Австралії. Вони провадять дитячі садки, церковні молодечі хори, вівтарні й марійські дружини, приготовляють щорічно дітей до першої Святої Сповіди, відвідують старших, хворих вдома і шпиталях і т.п. Коротко: вони дуже причинилися до оживлення релігійного життя наших вірних, старших, дітей і молоді в Австралії, зокрема в осередках, де вони мають свої монастирі: Сідней, Мельборн, Аделяїда. Ті монастирі вважаються формально власністю Епархії, а в дійсності Сестри своєю працею заслужили на те, щоб вони були їхньою власністю, а вже принайменше матірний монастир у Сіднеї. В цьому напрямі була уложена умова між Епархією і Сестрами ЧСВВ. Саме перед приходом Владики Петра ми були в процесі передачі сіднейського монастиря на власність Сестер ЧСВВ. В Сіднеї Сестри власним коштом добудували частину монастиря і його розбудували, а також Дитячий Садок. Але Владика Петро каже, що все це майно є церковне і не хоче передати його Сестрам на власність. Що-більше, він спровадив (на мою гадку непотрібно) з Канади Сестер Служебниць і тепер робить тиск, щоб Сестер Василіянок позбутися з Австралії, особливо ж тих з Мельборну. Досі тут Сестри провадили кухню для священиків, доглядали за порядком у церкві, працювали в друкарні і сповняли всі інші обов'язки в парафії: провадять молодечі організації Вівтарну і Марійську Дружини, вчать релігії в Братській Школі, відвідують хворих і т.п. Тут вони дуже необхідні й здобули собі в людей любов і пошану. їм і людям дуже прикро було почути вислів Владики Петра, що вони невчені, а лиш "доместік" — здатні хіба до домашньої господарки. Впродовж ЗО років Сестри вчили в школах релігію, приготовили відповідні підручники, а Владика Петро сказав, що вони мусять мати дозвіл від Сестри (Марії) Служебниці, щоб вчити релігії.

Владика Петро дуже нетактовно протиставить ці два Чини Сестер, протегуючи Сестер Служебниць, нібито вони більше "едуковані" до навчання і виховання молоді, понижаючи Василіянок перед людьми. Це було причиною публікації "Відкритого Листа" Ігумені Анісії ЧСВВ до Владики Петра. Люди огірчені й гіршаться таким несправедливим трактуванням заслужених і відомих зі своєї посвяти Сестер Василіянок впродовж ЗО літ. Вони бо провадять правдиве монаше, повне молитви і труду життя, ходять у традиційних габітах і тим здобувають собі повагу-пошану не лише в очах українців, але й чужинців. На

жаль. Сестри Служебниці дуже змодернізовані. Часом їх тяжко відрізнити від звичайних жінок чи дівчат. Кажуть люди, що Владика Петро записав на їхню власність доми в трьох парафіях, а Сестри Василіянки після ЗО років праці живуть у монастирях, що вважаються власністю епархії. Я відраджував Владиці Петрові спроваджувати Сестер Служебниць до Австралії, бо наша єпархія мала і тут немає місця ані потреби на два монаші Чини. Він тоді відповів, що коли Служебниці до нього звернуться, то він їм не може відмовити. А на ширших Сходинах вірних цю справу так пояснив: "Владика Іван мав право спроваджувати Сестер Василіянок, а я маю право спровадити Служебниць. Я не купував їм домів. їх купили їм анонімні меценати. Хай владика Іван був би записав їм (тобто сестрам василіянкам) приміщення. Це не моя справа... "Люди гіршаться поступованням Сестер Служебниць. Вони вмішуються в життя парафії, впроваджують якісь дивні іновації: які в ментальності наших людей ніколи не приймуться. Владика Петро каже, що Сестри Служебниці й деякі вірні роблять це самовільно. Нпр. англомовні богослуження коштом українських, "проповіді" Служебниці говорять по англійськи, ніби то для молоді й дітей. Спроба впровадити новий календар
спричинила велике замішання і він мусів тактовно, хвилево, відступити. А вже зовсім неповажно виглядає в одній парафії поширювання листів про з'яву духа Патріярха Йосифа і св. Михаїла. Таке розповсюджує Сестра Марія Моравська (яка каже, що має "телефон до неба"), парох підписує, а Владика Петро все це толерує... (Сестра Марія Моравська походить з Мельборну. Обіти зложила в Канаді й тепер, з волі Владики Петра командує і проповідує в парафії Джілонг).

3. **СВЯЩЕНИКИ.** Владика Петро публично висловлюється негативно, а то й вульгарно про деяких священиків, називаючи їх "биками" і т.п. (Перед Сестрами ЧСВВ, в Сіднеї). Без потреби перекидає їх з парафії на парафію. Немилих йому колишніх заслужених душпастирів, як о. мітрат Іван Шевців (який почав видавання часопису "Церква і Життя", побудував церкву, школу-залю і парафіяльний дім у Перті, Зах. Австралія, церкву-пам'ятник 1000-ліття Хрещення України в Канберрі; школу-залю, параф. дім, монастир і дім пенсіонера в Сіднеї) змусив іти передчасно на емеритуру. До Нюкастлю назначив парохом старшого австралійського редемптори-ста, який не розуміє української мови. Молодих, недосвідченихсвящеників поставив у проводі парафій, а позбавив становища пароха о. мітрата Дмитра Сеніва, зробивши його сотрудником у свого "єсмена" і ген. Вікарія в Сіднеї. Загадочно усунув з парафії довголітнього священика о. Володимира Волочія. Ізолював мене від участи в Соборчиках священиків і від висвячування нових священиків, моїх колишніх питомців, яких я підібрав, приготовляв, висилав на студії і фінансував. Нерозважно, залишив на парафіях далеко (дві і більше тисячі км. від Мельборну) молодих священиків, це також аномалія. З України спровадив жонатих священиків, поробивши їх сотрудниками в безженних парохів у великих парафіях, замість вислати їх на менші парафії, де їм було б вигідніше провадити родинне життя і душпастирювати. На Соборчиках не бере до уваги думок священиків щодо покращання релігійного життя вірних.

Владика Петро вважає, що все те, що він робить є дуже добре, похвальне і прогресивно-модерне. Він не здає собі справи скільки зла своєю поведінкою приносить нашій Церкві. Це ніякий поступ. Цим він не "купує", тобто не притягає
до себе і до Церкви молодих парафіян, за винятком небагатьох, нецерковних. Навпаки, багато молодих парафіян таким поведенням владики гіршаться. Він

робить враження, що історія нашої Церкви в Австралії починається з його приходом на становище епарха. Справляє п'ятирічні "ювілеї", роздає незаслужені нагороди, відзначення, похвали і т.п., купуючи тим собі прихильників, а це гіршить людей. Висвячує священиків і дияконів і посилає їх на самостійну працю в парафіях, без належної підготовки і українського духа.

4. **МОЛОДЬ**. Головним козирем чи коником, на якому Владика Петро їде, це молодь. Мовляв, на те його призначили єпископом в Австралії, щоб рятувати Церкву, а насамперід молодь. Практично, впродовж 5 літ він не зробив нічого в тім напрямі. Про збереження молоді при церкві й українській спільноті і ми боролися від самих початків нашого тут поселення. У парафіях заснували Вівтарні й Марійські Дружини, вчили релігії в наших суботніх школах, приготовляли дітей до 1 св. Сповіді і т.п. Владика Петро проголосив над тими організаціями свою "парасольку" "Молодь Христові"; раз у рік робить З'їзд добровольців зі згаданих парафіяльних організацій, дає дітям нагоду мати "ґут тайм"; публікує в газеті спільну знимку, і на цьому кінчиться його і Сестер Служебниць праця над збереженням молодого покоління для Української Церкви і Народу. Найприкріше це те, що на таких з'їздах діти без контролі. Ані Владика Петро, ані Сестри

Служебниці буквально нічого особливого, іншого від того, що ми досі робили, для усвідомлення молоді та її збереження при нашій Церкві, не зробили. Навпаки, своєю поведінкою, англійською мовою і т.п. критично думаючих молодих людей від Церкви відпихають.

5. **МИРЯНИ**. З вірними не спілкується. Старших, заслужених для Церкви людей ігнорує, понижає. Це витворило в них анімозію до нього і до всього, що він каже і робить. З самого початку зробив "ставку" на молоде покоління парафіян, англомовне. Ще до його приїзду була мова, що він приїжджає "рятувати" Церкву в Австралії. Наша церковна спільнота тут доволі консервативна; в переважаючій більшості наше всестороннє українське життя посьогодні держиться на тих перших піонерах, які приїхали сюди 50 літ тому. Владика Петро чомусь протиставив їм молодших (англомовних, освічених і багатих їхніх дітей і внуків), що довело до дуже скорого негодування і відвертого протистояння тих двох груп.

Щоб таку ситуацію "вияснити". Владика Петро скликав у Мельборні сходини вірних (він сам їх заповідав і реклямував у катедрі), які тільки поглибили існуючий стан. На тих сходинах він публично критикував мене, заслужених священиків і Сестер Василіянок; давав неправдиві інформації; на запити викручувався і врешті заявив, що для вияснення скличе ще одні сходини. Тої обіцянки він не додержав і тим тільки погіршив ситуацію.

З групою однодумців, особливо з однією Служебницею, в одній парафії, витворив психозу поділу на молодих і старих, це немов бунт дітей проти батьків. Про це свідчать чисельні публікації в англійській мові, на сторінках його газети "Церква і Життя". Мовляв: батьки не дбали про дітей; батьки старі й не допускають молоді до Церкви. На сторінках Газети публікується виклик: "чи нас наші батьки почують?", "це ганьба, що досі нами ніхто не цікавився", "ми втратили цілі покоління" і т.п. Такого ми в Австралії не мали. Впродовж 40 років церкви були переповнені вірними і молоддю. Тепер наглядно в церквах участь вірних в Богослуженнях зменшується і я з острахом слідкую куди така "політика" Владики Петра веде і до чого вона доведе?

У висліді, створився з громади невдоволених мирян — "Комітет за права

Церкви і Мирян". Цей Комітет друкує свій "Інформаційний Листок" і подає кожночасно чимало інформацій і новин з теперішньої дійсности; ставить до Владики Петра запитання та прохає про вияснення. 2.4.1995 р., той Комітет скликав свої ширші сходини і запросив на них Владику Петра і мене. Владика Петро не прийшов і від тоді почала творитися дуже нездорова і загрозлива ситуація. В церкві деякі священики нап'ятнували старих добрих і відданих церковних людей, як "зрадників"; посипались погрози, анонімні листи і телефонічні дзвінки в сторону активістів Комітету. Врешті Владика Петро, вичуваючи, що ситуація загрозлива, погодився на спільну зустріч з членами того Комітету для вияснення ситуації. На тій зустрічі було по 5 осіб з обох сторін і ми два владики. Виглядало, що все скінчилось добре і достойно; обі сторони домовились на нову зустріч, щоб узгіднити спільне повідомлення-комунікат. Яке ж було здивування, коли Владика Петро не прийшов на ту зустріч і на запити пізніше заявив, що не має про що говорити. Він уникає зустрічі й прямої розмови з людьми. Не узнає і не хоче говорити з представниками згаданого Комітету, а каже, що буде говорити лиш з кожним поодиноко. Люди на це не годяться, бо знають з сумного досвіду, що Владика Петро неправдомовний. А "тейпрекордера" він не дозволяє вживати у розмові з ним, бо боїться відповідати за свої слова.

6. Надто зв'язаний з римо-католицькими ієрархами в Австралії. На єпископських конференціях не боронить справ нашої Церкви, а виглядає, що змагає до її латинізації. Заводить англійську мову в богослуженнях і проповідях та навчаннях релігії там, де це не конечне. При створенні Об'єднання християнських Церков в Австралії, куди належать всі католицькі і православні Церкви, Владика Петро прилучив нашу Церкву до римокатолицької і виступає як її член, а не як український владика і представник Української Церкви. Людей це гіршить. Такий свій крок він пояснював священикам на соборчику 1994 р., зробив ніби з екуменічних причин, мовляв, окреме членство і поїздки на з'їзді тих Церков коштувало б нас 4-5.000 дол. (При іншій нагоді казав, що 2-3.000 дол.) річно та, що з позиції римо-католиків він має змогу-право говорити в інтересах нашої Церкви.

7. Найгірша справа — це не правдомовність Владики Петра. Тут можна наводити цілу низку прикладів, де він публічно, на проповідях, на сходинах, чи в радіомовленнях говорить неправду, подаючи невірно і явно неправдиві інформації, пристосовує їх до особистої вигоди і своїх уподобань.

Звертаюся до Вас, Дорогі брати в Єпископстві, і благаю про допомогу. В нашій єпархії в Австралії є поважне майно. Це спадки і життєві заробітки наших добрих вірних, ревних і побожних людей, патріотів. За свої моральні діла Владика Петро відповідатиме перед Богом та історією. Але я боюся за інші, матеріяльні досягнення.

Думаю, що частинною розв'язкою було б прислати Патріяршого Візитатора, невтральну, об'єктивну, досвідчену людину, найкраще Єпископа, який провірив би ситуацію, вислухав свідків усіх сторін. Перевів контролю епархіяльного майна і поміг би очистити атмосферу недовір'я до владики, священиків і до Церкви взагалі. Найкращою розв'язкою сьогоднішньої ситуації було б, якщо це можливе, — замінити Владику Петра Стасюка іншим владикою, а це вийшло б на добро Церкви і Народу.

P.S. Для старших Владик, моїх ровесників, на підставі мого особистого досвіду, моя пересторога: не просіть собі наслідника ще за життя, якщо хочете спокійно

дожити старости. Старайтеся радше про Помічника, щоб продовжив Ваше діло... Остаюсь з християнським привітом, Ваш у Христі брат і слуга

+Іван, єпископ-емерит

*

Most Rev Ivan Prasko DSEO. MBE Bishop Emeritus

381 Dryburgh St., North Melbourne, Vic. 3051, Australia
Tel.: (03)-9328 4955.

Христос Воскрес! Мельборн, 1.5.1998

Блаженніший наш Патріярше і Брате Мирослав Іван або його Наслідник.

Дякую Тобі Друже, що приїхав мене поховати. Я все жив в послусі кожночасному Святішому Отцеві та нашому Патріярхові.

В мойому житті найбільшою радістю це побачити: наш український Мельборн на цьому горбочку, створення всіх парафій, братню любов та щиру співпрацю між священиками.

22 квітня 1993 р. коли поставив свою ногу на австралійську землю мій наслідник Преосв. Владика Кир Петро Стасюк, я побачив що це був злий вибір, але він був присланий Папою Римським і я покорився. Прощаю йому сьогодні всі ті прикрощі які він мені зробив.

Велика подяка д-ві. Тарасові Ваврик за всю докторську і приятельську обслугу впродовж 40 років.

Щира подяка Преп. Сестрам Василіянкам, а особливо Сестрі Макрині за доглядання і порядки.

Всесв. о. Василеві Іванчо за час переведений зі мною як рівнож Всеч. о. Володимирові Волочій.

Я настоюю щоби моя остання воля була точно виконана. Доручаю Всеч. о. Володимирові і його спів-робітникам це виконати.

Лишаю Вас під опікою Зарваницької Богородиці, св. Верх. Апостолів Петра і Павла та всіх святих.

Очікую воскресіння мертвих!

+ Іван, Єпп.

* * *

Дарія Кузик

ВІЗИТА ПАПИ І НЕЗДІЙСНЕНІ СПОДІВАННЯ

В Україні Папу Івана Павла II вітали з великою пошаною та ентузіязмом. Його промови в українській мові та їхній зміст сприймали присутні з великою увагою і вдячністю. А слова із промови Папи 23-го червня на Бориспільському летовищі;

"Дорогі Українці, обіймаю вас усіх від Донецька до Львова, від Харкова до Одеси та Сімферополя!' та зацитований вислів Шевченка:" Нема на світі України, немає другого Дніпра" полонили серця присутніх. "Народе, що живеш на цій землі, не забувай цього! напоминав Папа.

Але прикро було довідатись, що сподівання відносно проголошення Митрополита Андрея Шептицького блаженним таки не справдились, мимо всіх старань протягом майже пів століття.

Вірність Українській Католицькій Церкві була в нього наслідком його славних попередників на владичих престолах України. До них належить Єпископ Варлаам Шептицький (1647-1717). Слід відмітити, що він на Соборі у Львові в 1694 році поробив усі старання щоби Галичина прилучилась до Унії з Апостольською Столицею, яку ще в 1596 році прийняли Українські Владики Київщини, при збереженні обрядових і канонічних особливостей.

В 1715-му році Митрополит Л. Кішка висвятив на Львівського єпископа Атанасія Шептицького (1686-1746). який видавав літургічні книги, дбав про освіту духовенства, обороняв селян, заснував братство при Церкві Св. Юра, а в 1729 році став київським митрополитом.

Також Єпископ Лев Шептицький (1717-1779) обороняв селян, мимо невдоволення шляхти. У висліді його старань архикнягиня Австрії Марія Терезія оснувала у Відні греко-католицьку духовну семінарію "Барбареум" при Церкві св. Варвари в 1774-му році. Єп. Л. Шептицький робив теж старання відносно відновлення Галицької Митрополії. Від 1778-1779 р. управляв Київською Митрополією.

Атанасій Шептицький, який був єпископом галицьким з осідком у Перемишлі від 1762 до 1779 р., був дуже популярний серед духовенства. У 1772-му році він подав докладний звіт про Перемиську єпархію апостольському нунцієві Ґарампі.

Дорогою тих славних своїх попередників пішов Митрополит Андрей Шептицький (1865-1944), бажаючи служити своєму рідному народові. Той його плян благословив Папа Лев XHI, який був великим прихильником Української Католицької Церкви і навіть плянував створити Український Патріярхат з тимчасовим осідком у Львові, до якого мали також належати закарпатці. Але примас Угорщини запротестував проти цього.

Папа Лев XIII номінував Андрея Шептицького в 1899 році на єпископа станиславівського, а вже 21 жовтня 1900 року Єп. Андрей одержав номінацію на львівського архиєпископа(митрополита галицького та єпископа Кам'янця Подільського. Інтронізація відбулась 12 січня, 1901.

Десять днів пізніше Митрополит Андрей Шептицький очолював делегацію до цісаря Франца Йосифа з домаганням рівних прав для українців, які опинились в австрійській монархії. В 1906 році очолював прощу до Св. Землі, в якій взяло участь понад 500 паломників. А 28 червня 1910 р. підніс справу створення українського університету у Львові.

В 1903 році заснував Народну Лічницю, яка була так дуже потрібна для українців у тих важких умовинах. Був ініціятопом і співзасновником Земельного Банку у Львові в 1910 р.

Ще в 1908 році Митрополит Андрей створив апостольський вікаріят у Боснії і вислав туди Студитів для духовної опіки над нашими поселенцями. Чин Студитів відновлено стараннням Митрополита Шептицького в Галичині в 1904 році. Опісля в 1905 п. заснував у Львові Український церковний музей, а для малярів придбав окреме приміщення.

Щедро уділяв стипендії українським студентам різних професій без огляду на віровизнання. Подарував ґрунт на садівничу школу в Милованні, а також на хліборобську школу в Коршові. Підтримував 'Просвіту'', "Рідну Школу", бурси для гімназійної та ремісничої молоді і "Пласт; для якого віддав площу в Підлютому на таборування, та помагав жіночим монастирям.

Митрополит Андрей Шептицький був теж ініціятором Велеградських З'їздів, які відбувались в роках 1907, 1909, 1911, 1924, 1927, 1932, та 1936. Між тими з'їздами відбувалися конгреси, наради та студійні курси. Так зачалась екуменічна діяльність оперта на християнських основах.

Підчас московської окупації Галичини в 1914 році Митрополита Андрея арештували москалі й вивезли його до Києва, де йому пощастило таємно висвятити о. Йосифа Боцяна на єпископа Луцького й о. Дмитра Яремка на єпископа Острозького.

З Києва повезли москалі Митрополита Андрея до тюрем у Новгороді й Курську, а в Суздалі над Клязьмою тримали його в монастирі-тюрмі в дуже тісній келії, схожій на могилу. Там прийшлось Митрополитові страждати аж до революції 1917 року.

Після звільнення Митрополит мав ще зустріч у Києві з членами Центральної Ради та аж 10 вересня повернувся до Львова.

Підчас останнього публичного виступу у Відні 28 лютого 1918 року Митрополит Андрей домагався самовизначення народів на основі етнографічного принципу, знаючи якою трагедією завжди було і буде в майбутньому життя поневолених народів.

В грудні 1920-го року поїхав до Риму, а опісля на візитацію Українських Католицьких Церков у Канаді й Америці.

В 1928 р. оснував Богословську Академію у Львові. В 1933 році видав послання, в якому гостро осудив московський комуністичний уряд за зорганізування Голодомору, у висліді якого згинуло понад сім мільйонів українців. Опісля^в 1936 р.видав послання,в якому осуджував постійні злочинні акції комунізму.

Також неґативно ставився до німецьких окупантів за їхні вбивства невинних людей. Митрополит Шептицький завжди був відважним оборонцем всіх покривджених.
Митрополит Андрей рятував переслідуваних і протестував проти пацифікації та проти нищення українських Православних Церков, допомагав убогим і сиротам та переховував жидів не тільки у своїй палаті, але також в українських монастирях.

Забуто також про терпіння і великі заслуги Патріярха Йосифа Сліпого. Забуто що протягом довгих 18 років він безмежно страждав у концентраційних московських таборах, про що коротенько згадав у своєму Завіщанні: "Ув'язнення ніччю, тайні судилища, безконечні допити і підглядання, моральні і фізичні знущання й упокорення, катування, морення голодом1, нечестиві слідчі і судді а перед ними я, безборонний в'язень-каторжник, "німий свідок Церкви", що знеможений фізично і психічно вичерпаний, дає свідчення своїй рідній мовчазній і на смерть приреченій Церкві... І в'язеннь-каторжник бачив, що і його шлях "на краю землі" кінчався приреченням на смерть!

А коли за стараннням Папи Йоана XXIII Блаженнішого звільнили? він ніяк не хотів покидати свій нарід і Українську Католицьку Церкву та їхати на Собор до Риму.

І врешті погодився., коли дозволено було йому на зустріч з о. Василем Величковським, якого потаємно Блаженніший висвятив на єпископа і доручив йому важливу місію висвячення Єпископів для Української Католицької Церкви в Україні. Про це Блаженніший написав коротко у своєму Завіщанні ... "і вчинивши все, що вимагав від мене архипастирський обов'язок, для забезпечення безперервного апостольського наступства в Українській Церкві, прибув я, фізично зморений, душевно незламаний, до Петрової Столиці."

Єпископ Величковський виконав блискуче своє завдання, чого доказом є зустріч Папи Івана Павла II 25-го червня, 1990 р.з Владиками Української Католицької Церкви з України під проводом Митрополита Володимира Стернюка. Тоді Папа привітав їх словами: "Завдячуємо самому Богові цю зустріч, яка сьогодні починається в домі Наступника св. Петра." (журнал Патріярхат, вересень, 1990).

Тяжко уявити собі в якій ситуації була б наша Церква в Україні, якщо б Патріярх Йосиф перед своїм виїздом на Другий Ватиканський Собор не подбав був про її апостольське наступство.

А мимо того, та всіх інших заслуг Патріярха Йосифа, його не включено у список тих, яких Папа Іван Павло II проголосив БЛАЖЕННИМИ. Також не справдились надії на визнання Патріярхату Української Католицької Церкви-Мучениці. Ця важлива справа чомусь постійно натрапляє на непереможні перешкоди мимо постанови Другого Ватиканського Собору, де сказано що Східні Католицькі Церкви ..."мають право й обов'язок рядити собою!'

У своїй промові на другій сесії Другого Ватіканського Собору (11 жовтня, 1963 року) Блаженніший Йосиф Сліпий звернувся до учасників Собору із проханням піднести Митрополію Києво-Галицьку і всієї Руси до патріяршої гідности. Це прохання схвалили всі бурхливими оплесками. Але на тому соборі були присутні також московські обсерватори, які запротестували проти цього.

І від того часу постійно щось стоїть на перешкоді тій важливій справі, мимо того що за вірність Апостольській Столиці мученичою смертю згинули Владики Української Католицької Церкви та сотні тисяч мирян, священиків і членів монаших чинів.

Траплялись вже різні нагоди, з якими були пов'язувані надії на позитивне вирішення справи Патріярхату УКЦеркви, як ось тисячоліття Християнства в Україні, зустріч в Апостольській Столиці з Владиками з України (1990 р.), Перепоховання Патріярха Йосифа (1992 р.) а також торжественні святкування Святого 2000-го Року. Але постійно щось стояло на перешкоді. Навіть із приїздом Святішого Отця в Україну наші надії не здійснились.

А чейже Патріярхат є дійсно дуже потрібний для Української Католицької Церви як необхідний об'єднуючий чинник найбільшої з усіх Східних Католицьких Церков. Її гілки є розкинені в різних державах чотирьох континентів світу і важно є щоби ані одна з тих гілок не пропала та щоби всі вони відчували опіку і приналежність до своєї рідної Церкви.

Радісною була вістка про екуменічну зустріч із Папою обидвох Патріярхів Українських Православних Церков.

Слід додати, що підчас свойого побуту в Україні Святіший Отець мав нагоду переконатись що собою уявляє московська православна Церква, яку очолює патріярх Алексєй II, про якого преса писала, що він у минулому був високим

достойником КҐБ.

Та, політичного спрямування, православна Церква у своїй діяльності кермується ухвалою Собору 1666 року в Москві, коли то учасники його винесли постанову "Нехай розширяється православієм 'Московське Царство.' Саме члени тої московської Церкви протестували проти приїзду Папи в Україну, де представником Алексєя II є митрополит Володимир Сабодан. Для замилення очей. тій московській Церкві вони дали назву українська православна Церква московського патріярхату замість чесно признатись, що це московська Церква із московською мовою, якої члени ненавидять українську мову і Україну.

Це є та сама Церква, яка тісно співпрацювала із московською комуністичною владою у жорстоких переслідуваннях Української Католицької Церкви і загарбувала Українські Храми Божі та прицерковні будівлі.

А коли прийшлось віддавати ті насильно загарбані Церкви законним власникам, то ті московські владики ще й протестували, забуваючи про сьому заповідь Божу, де ясно написано НЕ КРАДИ ! Забули вони також про те, що загарбане потрібно віддати.

В дні 27 червня, перед відлетом із львівського летовища, Святіший Отець дуже щиро пращався з Україною, згадуючи красу архітектурних пам'яток Києва і Львова, та дякував усім за гостинність і прихильність, і за всі приготування до його приїзду.

Дякував за те, що протягом століть Україна героїчно обороняла Европу від наїздів азійських орд. Дякував за вірність України Христові та за молитви.

Пращай Україно! Тобі Україно бажаю добробуту і миру!

В мойому серці залишила Ти незабутні спомини.

Молю Всемогучого Господа щоби благословив Тебе

* * * * *

THE MAN
HIS ROYAL HIGHNESS PRINCE LEONARD SOVEREIGN
of
THE HUTT RIVER PROVINCE PRINCIPALITY (An Independent Sovereign State)
in AUSTRALIA

Його Королівська Величність із Гатт Ріки Провінції, відвідуючи Ватикан, відвідав Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого й видав пропамятні значки 1979 р.

IN DOMINO CONFIEDO

Рік передтим на Різдво видав теж серію значків:

Christmas
1978

PATRIARCH JOSYF SLIPYJ Christmas 1978

Reverend Father Santiago Crespo
Patriarchal Legate
Appointed by the Bishop's Chancery of Melbourne on the 15th May, 1978 to the Hutt River Principality.

Всечесний о. Яків Креспо, сам Еспанець, вивчив дуже добре українську мову і довгі роки вірно служив, як він казав, нашій Українській Церкві. Між іншим він із горсткою людей у Нюкастелі, НПВ, збудував гарну церкву з іконостасом а при вході до храму над дверми є гарна мозаїка Пресв. Богородиці, його таки роботи. Він був завжди дуже услужний священик і добрий український патріот.

* * *

ВИДАВНИЧА ПРАЦЯ

Священики-Піонери, вже із самого початку бачили потребу видавати Парафіяльні Вісті, постаратися о Молитовники ітп. На самих початках, це було неможливе завдання. Приміщення свого не було, сталі їзджження відвідувати, правити, організувати. До того великий брак священиків, а ті що були порозкидані: Перт, який обслуговував цілу Західню Австралію, а де нашого українця не занесло?! Аделаїда, Мельборн і ціла Вікторія, Тасманія й Нова Зеляндія, Сідней і Західні частини Нової Південної Валії, Нюкастель та Брізбен – аж до Дарвіну. Коли наші священики по всіх місцях нав'язали контакти, зорганізували Мужів Довір'я-Збірщиків, добилися до свого помешкання, тоді і почали видавати Душпастирські Вісті, згодом Екзархальні Вісті під назвою „Церква і Життя". Це вже давало можливість вірним бути більше ознайомленими про свою Церкву в Австралії. Люди почали здавати собі справу, що їхня Церква-вірні, це не є малі островчики – а це одна створена з більше як з двох тузінів тисяч вірних. У цій галузі вели Преосв. Кир Іван Прашко та о. Іван Шевців, який вмів урудувати словом і пером. Вже в квітні 1960 року бачимо перше число квартальника. Вже року 1968 з квартальника перейшлося на місячник, а з другим приїздом нашого Патріярха Йосифа Сліпого, 1973, стає виходити кожного тижня. *(Нажаль зараз, 2006 рік, виходить кожних три тижні, з перестарілими новинами)*. Це вже була церковно-громадьска сила, яка єднала громадськість, давала духовну наживу й заохочувала до спільної праці в Українському суспільстві. Це був добрий друг-приятель, що кожного тижня відвідував около три тисячі (3,000) українських хат. Велика відповідальність стояла „на плечах" Преосв. Кир Івана, о. І. Шевціва, Преп. Сестер Василіянок, в першу міру Мати Анізії та сестер Лукії й Макрини, пана А. Дроздовський, пана Юрія Венгльовський і пана Мирослава Болюх. Дяка Богові, вони дуже добре вив'язувалися із своїх обов'язків, може й тому, що всі працювали на Боже.

Крім того, щоб полегшити участь, в першу чергу молодим, о. Дмитро Сенів в осередку Канберра-Квінбієн видавав книжочки на потрібні відправи, Св. Літургії, похорон, вечірні, на Велику Пятницю, Воскресну Утреню, шлюб, хрестини ітп. До того видав друкований двомовний молитовник для молоді під назвою „Бог Любов". Деякі книжочки ще по сьогодні вживаються. Року 1997 видав третє видання похоронних відправ по українськи й англійськи. Всеч о. Василь Рожек в Перті видав Вечірні й Утрені на деякі свята. Року 1991 Видавництво і друкарня „Просвіта" видало молитовник по українськи й англійськи „Отче наш", приготований, в першу міру, Преп. Сестрами Василіянками. Коли Україна стала вільною і самостійною наша Епархія передрукувала молитовник Блаженнішого Йосифа Сліпого „Господи до Тебе возношу душу мою" і всей наклад вислано в Україну, другий наклад видрукувано в Гонґ Конґ, і теж призначено для України.

Преосв. Кир Іван приготовив лекції навчання релігії по наших суботних школах для всіх кляс окремо – це свідчить про великий досвід і піклування про дітей і молодь. Преп. Сестри Василіянки видали книжки навчання релігії і приготування до Першого Торжиственного св. Причастя.

У приготованні до 40-го Евхаристійного Конґресу Соборчик Священиків просив о. Івана Шевціва приготовити привабну на вигляд книжочку, яку видруковано 20,000 примірників і роздано прочанам. До того видано книжочку нашої св. Літургії по англійськи.

У приготованні до 1000-ліття Хрещення України, знова о. І. Шевців приготовив книжку - видрукувано 10,000 примірників та зорганізував в Канберрі Симпозіюм.

Кожний священик по своїх парафіях старався писати і видавати Душпастирські Вісті, коли не кожного тижня, то хоч раз в місяць. В них містилося духовне слово, порядок Богослужень та парафіяльні справи.

Це тільки деякі праці із душпастирського видавництва.

Напевно буде на місці згадати, що Кир Іван, крім своїх парафіяльних обов'язків, крім своїх Архипастирських обов'язків, крім обов'язків громадського характеру, знаходив час писати і Обіжники до своїх священиків. Ці Обіжники, крім поточних справ, стоять на високому духовному рівні. Їх приготовив до друку о. Д. Сенів 2002 року, і хоч друковано на великім папері А4, книжка має 616 сторінок.

* * *

СПИСОК УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ-ПІОНЕРІВ В АВСТРАЛІЇ.

Подаємо список Духовних Отців-Піонерів, які їздили збирали й організували вірних і заснували Українську Католицьку Церкву в Австралії.

о. Павло Смаль. Прибув до Австралії з дружиною в лютім 1949 і зараз почав організувати відправи. Першу св. Літургію відправив в каплиці св. Петрика, зараз коло катедри тогож року. Мимо невтомної душпастирської праці, мусів залишити Австралію з огляду на жонатий стан.

о. Дмитро Качмар, нар. 3 жовтня 1897 р. в Кульчицях, Самбір; свячений 15 лютого 1925 р., Єп. Йосафат Коциловський; приїхав до Австралії 13 травня 1949 р.; душпастирював в Аделаїді й Мельборні. В Аделаїді першу св. Літургію відправив 25 вересня 1949,; упокоївся в Бозі 7 квітня 1977 р.

о. Іван Прашко, нар. 1 травня 1914 р. в Збаражі; свячений 2 квітня 1939 р. в Римі, Єп. Діонізій Ніяраді; до Австралії приїхав 26 квітня 1950 р. і відтоді працює в Мельборні та в цілій Вікторії й Тасманії. Дня 19 жовтня 1958 стає висвячений на єпископа для Українців Австралії, Нової Зеляндії й Океанії; Ставши висвяченим на єпископа, був Архипастирем і Священиком для своїх вірних аж до 20.1.1993, від тої дати стає Епархом-Емеритом. Року 1.1.1982 отримав королівське відзначення М.Б.Е. Член Британської Імперії. Упокоївся в Бозі 28.1.2001.

о. Микола Копяківський ЧНІ. Нар. 25.11.1894, рукоположений 9.1.1927, прибув до Австралії 9.4.1950 і душпастирював в Сіднеї і першу св. Літургію для вірних відправив на Великдень 9.4.1950.

о. Франціск Боский ЧНІ. Прибув до Австралії 22.3.1950. Душпастирював довкола Сіднею.

о. Іван Бовден, ЧНІ, канцлер і секретар Єпископа; нар. 6 липня 1916 р. в Дональд коло Бендіґо, Вікторія, Австралія; свячений у Баллараті 12 березня 1944р., Єп. І.

О'Колінс; почав працювати в українському обряді під впливом о. Коп'яківського від 1950 р.; працював у Ньюкастлі від 1954 р., а відтак майже цілий час у Мельборні. Назначений Митратом Архимандритом Блаженнішим Патріярхом Мирославом Іваном Любачівським, в квітні 1986. Помер 17 червня 1986 в Мельборні.

о. Петро Дячишин, нар. 10 березня 1910 р. в Оброшині, Львів; 18 квітня 1937 р. в Римі, Єп. Євреїнов; до Австралії приїхав в 14 березня 1962 р.; душпастирював: Сідней, Канберра. Дня 11 травна 1962 Святійший Отець Іван XXIII назначив о. Дячишина своїм Приватним Шамбеляном. Упокоївся в Бозі коло міста Ґандаґай, около 400 км. від Сіднею, в наслідок зудару з поїздом; була висока трава і захід сонця, дня 4 серпня 1962 р. похований в церкві св. Андрія в Сіднеї.

о. Микола Іванчо, нар. 8 грудня 1927 р. у Веряці, Хуст; свячений у Римі, Єп. Іван Бучко; до Австралії приїхав 22.2.1955 р., душпастирював: Мельборн, Перт, Сідней, Ньюкастель, Канберра. Упокоївся в Бозі 5 січня 1982 р.

о. Юрій Сполітакевич. Приїхав до Австралії 14.3.1952. Залишився в Перті, Західня Австралія, де відправив св. Літургію два дні пізніше – 16.3.1952. Душпастирювава також в Мельборні.

о. Степан Масло, ЧНІ, нар. 26 січня 1924 р., Сколя, Камінка Струмілова; свячений 28 жовтня 1951 р., Єп. Максим Германюк, до Австралії приїхав 7 березня 1955 р.; душпастирював: Ньюкастель, Брізбан; упокоївся в Бозі 10 грудня 1967 р.

о. Яків Сантіяґо Креспо, нар. 5 листопада 1933 р. в м. Замора, Еспанія; свячений в Римі 25 січня 1960 р., Єп. Іван Бучко; від 1962 р. душпастирював у Мельборні, Ньюкастлі, Сіднеї.

о. Євген Лацик, нар. 5 березня 1919 р. в Лютовисках, Лісько, монах василіянського чину з Ґроттаферрати (біля Риму); свячений 15 серпня 1945 р. в Ґроттаферраті, Єп. Євреїнов; до Австралії приїхав 3 вересня 1960 р.; душпастирював: Мельборн, Перт, Аделаїда до 1980 р.

о. Михайло Мельник, Монсеньйор - домашній прелат Папи із 5 липня 1966 р., нар. 13 грудня 1913 р. у Вінніпезі; свячений 15 червня 1941 р., Єп. Василь Ладика; приїхав до Австралії 6 травня 1950 р.; душпастирював: Мельборн, Сідней; упокоївся в Бозі 12 липня 1967 р.

о. Йосиф Ґорчинський, нар. 16 липня 1897 р. в Чернівцях; свячений 23 жовтня 1923 р. в м. Блаж (Румунія), Єп. Василій Сучу; приїхав до Австралії до синів 1959 р. і душпастирював у Сіднеї. Упокоївся в Бозі 23 січня 1969 р.

о. Іван Шевців, нар. 1 листопада 1926 р., Гарбузів, Зборів; свячений 3 травня 1951 р. в Римі, Єп. Іван Бучко; прибув до Сіднею 18.5.1959. Душпастирював в
Сіднеї, Аделаїді, Перті і знова в Сіднеї. Почав видавати журнал Церква і Життя разом із Преосв. Кир Іваном. Назначений Митрофорним Архимандритом Блаженнішим Патріярхом Йосифом Сліпий.

о. Дмитро Сенів, нар. 17 серпня 1940 р., Раковац, Боснія, (Югославія); до Австралії приїхав 21 жовтня 1966 р.; перший свячений на священика у Мельборні 26 березня 1967 р., Єп. Іваном Прашком; душпастирював: Мельборн, Сідней, Воллонґонґ, Канберра, вкупив з вірними дім – парафіяльний дім, в якому містилася і каплиця та вистарався від

уряду о площу під церкву, Перт, Аделаїда, довголітній капелян молоді (1972-88), відвідав усі знані родини Квінслянд, Північної Території, Західної Австралії, Південної Австралії, Австралійської Столичної Території, Нової Південної Валії та майже всіх Вікторії.
Назначений Митрофорним Архипротопресвітером святішим Патріярхом Мирославом Іваном Любачівським, дня 17 травня 1994р.

о. Володимир Волочій, нар. 29 грудня 1946 р. в Мюнхені; свячений на священика 28 вересня 1975 р. в Аделаїді, Єп. Іван Прашко. Душпастирював: Мельборн, Перт, Аделаїда, Канберра-Квінбієн. Від року 1997 доглядав Преосв. Кир Івана Прашка.

*

КІНЦЕВА ЗАУВАГА:

Усі відповідні листи - взяті із Архівів Преосв. Кир Івана Прашка.

Богу хвала за все!

*** ** ** ** ***
**** ** ***
******

В останій хвилині різними дорогами, отримали ми лист владики Петра Стасюка. Цей лист являється радше про Сестер Василіянок, ніж до Сестер Василіянок. Він справді є публичний, бо висланий до голів двох Парафіяльних рад, котрі у свою чергу повинні обговорювати зі своїми членами.

Bishop's Chancery
35 Canning Steet
North Melbourne Victoria 3051
Tel: (03) 9320 2560
Fax (03) 9320 2544
eparchy@catholicukes.org.au

25th June 2007
Sr Lukia OSBM
Sisters of St Basil the Great
30 Shiel Street
North Melbourne Vic 3051

Dear Sister.

Further of our conversation yesterday about the concept of creating a small parish in addition to the existing large parish, I would like to further underline this issue which is very important for the future of the Ukrainian Catholic Church in Australia.

You may wonder Why I am even bringing up this point, because in fact you may say that the sisters have always tended to look at pastoral work within the Eparchy as in some way independent of that of the local parish and even the Eparchy, I have nonetheless strongly objected to this style and mentality and I feel that the Sisters have never quit understood what we are talking about.

Let me make it very clear. The mission of our church in Australia is one. Every one in Eparchy works together under the leadership of the Bishop and the local parish priest and parish councils.

I object very strongly when the Sisters write letters issue instructions or call meetings of people solely in the name of the Basilian Sisters without reference to the parish. I also object very strongly when people are called to the convent when the parish is doing basically the same thing and at the same time. The parish in our Eparchy is central. The Basilian Sisters cannot and should not, appear to be creating another community centred around convent. Unfortunately, this has going on for a long time and separate community appears to have been created already.

In my consultation with Parish Priests and Parish Councils of Melbourne and Sydney,

it has been determined that this stop. If the Sisters do not understand the implications of this letter, I would invite you to speak to us.

There are other issues which need clarifying. About three months ago I asked Sr. Olga OSBM who was in charge of the Basilian Sisters and she referred me to the General Superior in Rome. To this day I do not yet know who is in charge of the Basilian Sisters in Australia. Why is it so hard for someone to officially tell me? Have you in fact elected leader in Australia?

Another matter. Cannon Law (canon 475 par 1 and 2) requires that the Bishop appoint confessors and spiritual directors to the Sisters' convents. In my 14 years here, I have not yet once received such a request. I insist that this happens.

After the visit of your Superior General last year, I was given assurance that things would change with regards the Basilian sisters in Australia. I have discussed this matter with Sr. Alphonsa in Melbourne and Chicago. In my opinion nothing much has changed. It is now necessary to have accountability in these matters. The situation cannot remain as it is.

Yours sincerely in Christ

(Signature)

Peter Stasiuk C.Ss.R
Eparch for Ukrainian Catholics in
Australia, New Zealand and Oceania

cc Sr. Olga OSBM
Sr. Alphonsa OSBM, Rome
Fr. Felix Figurek, Parish Priest, Melbourne
Fr. Simon Ckuj, Parish Priest, Lidcombe
Mr. Stefan Romaniw, Parish Council President, Melbourne
Mr. S. Duma, Parish Council President, Lidcombe

Цей лист є справді притаманний Преосв. владиці Петрові Стасюкові. Люди, передовсім в Мельборні вже від самого початку просвічилися, що єпископ Стасюк розходиться з правдою, так само і в цьому листі. Треба звернути увагу, що в Мельборні Parish Priest є сам владика, а в Сіднеї немає Parish Priest а тільки Administrator. "Жалується", що не знає хто є Головна Настоятелька для Сестер Василіянок в Австралії, нав'язує листа до розмови із Сестрою Лукією, а листа чомусь висилає до Сестри Олі, яка є в Аделаїді з двома Сестрами а до настоятельки Сіднею, про парафію, яку він згадує і де є шість Сестер – не висилає. До того, хоч знає, що Мати Альфонса є Ґенеральною Настоятелькою Сестер Василіянок в Римі, не вживає властиво їй належного титулу. В той сам час надає неправильні титули своїм двом священикам. "Щось тут шафа не грає"!

*

Дарія Кузик

ВЛАДИКА ІВАН ПРАШКО

ЙОГО ДОСЯГНЕННЯ І СТРАЖДАННЯ.

Після закінчення Другої Світової Війни, Владика Іван Прашко, ще як священик, старався якнайбільше допомагати полоненим "Дивізії Галичина" в Ріміні.

На священика Його висвятив Владика Діонізій Няраді 2-го квітня, 1939 р. після студій у Богословській Академії у Львові та в Римі. А далі о. Іван продовжував свої студії у Папському Орієнтальному Інституті де в 1944 році здобув докторат.

Під час повоєнних літ старався якнайбільше допомагати біженцям та полоненим, які тої помочі в тому часі так дуже потребували.

Опісля, в квітні 1950 року виїхав до Австралії з метою заопікуватись переселенцями на тому континенті і розбудовувати там Українську Католицьку Церкву. Папа Пій XII високо оцінив працю о. д-ра І. Прашка і створивши

Екзархат УКЦеркви в Австралії, номінував Його екзархом. Єпископську хіротонію Його довершили Митрополит Максим Германюк, арх. Іван Бучко, і Владика Ісидор Борецький 17 жовтня, 1958 р.

Владика Іван Прашко брав участь у всіх сесіях 2-го Ватиканського Собору, що його скликав Святіший Папа Іван XXIII, за старанням якого до Риму приїхав жорстоко переслідуваний москалями Глава УКЦеркви Верховний Архиєпископ Йосиф Сліпий. В недовгому часі після зворушливого привітання Мученика Христа ради, Папа Іван XXIII помер і від того часу зачались великі клопоти, пов'язані із східною політикою Апостольської Столиці.

Владика Іван Прашко був дуже прикро вражений несправедливими потягненнями Ватикану у відношенні до нашої Церкви та різними заборонами з метою паралізувати розвиток УКЦеркви у вільному світі, ради співпраці з московською режимною церквою.

Цю кривду і несправедливість супроти нашої переслідуваної Церкви і Народу боляче переживав Єпископ Іван Прашко. Це він висловив у своїй важливій промові під час ювілейного концерту з нагоди Святого 1975 Року у присутності ватиканських та світських достойників, після того як Блаженнішии прийняв належний Йому титул Патріярха.

Промова ця є доказом вірносте Патріархові Йосифові, а також відважної оборони прав Української Католицької Церкви.

ВИСЛОВИ ІЗ ПРОМОВИ ЄПИСКОПА ПРАШКА під час концерту в авлі авдієнцій у Ватикані, в неділю, 13 липня у Святому 1975 році.

"Сьогодні відзначуємо дві дати. Перша дата - це рік 1945, ніч із 10 на 11 квітня. Арештують усю нашу Ієрархію, провідних священиків, а за ними тисячі-тисячі вірних УКЦ Києво-Галицької Митрополії, і все це Христа ради... За це свідчення треба було платити арештами, присудами засланнями на Сибір, Колиму, до Казахстану і дуже часто насильною смертю.

Друга дата - це сьогоднішній день, а радше цілий 1975 рік, тобто Ювілейний Святий Рік... Папа Павло VI на цей Святий Рік проголосив особливішу програму, а це «примирення з Богом, з Церквою, з ближніми.

Але в справі переслідування... є ті самі терпіння, той самий хресний хід, ті самі гонителі... З тих гарних благ, проголошених у цьому Святому Році, УКЦерква не скористає - повернення свободи, вирівнання справедливосте для Неї немає. Всі ці гарні кличі часто мішаються з бездушними свідченнями охрищеного, хоч нехристиянського світу...

Незмінним тим самим залишився також наш Блаженнішии Глава і Батько, наш Патріярх, який надалі, серед тих надзвичайно трудних обставин свідчить за мільйони святих братів і сестер, що ісповідують Христа і Його правдиву благовість. Цей Глава і Батько в'яже обі дати в одну цілість. В'яже, свідчить як сторож віри Божого люду, як Ісповідник, В'язень, Каторжник, мовчаливий і промовчуваний.

Але, з Вашим приїздом до Риму і під Вашим проводом, ми на 6-му Синоді стали безповоротно на патріярхальних началах у нашій Церкві, а в часі Святого Ювілейного Року 1975 ми побачили перший раз у нашій історії коло Вашого підпису; Патріярх Києво-Галицький. Того вже ніхто не зітре, ніхто не відкличе!

Це є то найважніше, чого потрібно нашій Церкві для її збереження, упорядкування і розвитку. За це ми всі Вам дуже вдячні. Ми знаємо, що на тій дорозі є ще багато труднощів, і то не легких, але ми також знаємо, що Господь Бог милосердний, за нами промовляють також заслуги наших мучеників та ісповідників і за нами є також сила чудотворної ікони Жировицької Богоматері.

В нинішних часах діються дивні речі: там на Рідних Землях, під безбожним комуністичним московським режимом заборонено молитися за Святішого Вселенського архієрея папу Римського, але наш Божий люд всетаки за нього молиться, хоч нераз за це треба платити переслідуваннями, але вони на це готові. Але яка гіркість, несправедливість чи іронія коли знову тут на свободі... нам забороняється молитися за Блаженнішого Патріарха Києво-Галицького і всієї Руси.

Та ми таки будемо молитися, щоб не зрадити Христа і Його святої Церкви, щоб також не зрадити нашої Церкви-Страдниці, щоб не зрадити братів і сестер наших, страждущих Христа ради ...

Блаженніший наш Патріарше! Мені приємно в імені всіх... зложити Вам подяку, признання за всі ті терпіння Христа ради і задля єднос-ти нашої Церкви зі святим Апост. престолом. Всемогучий і милосердний Господь прислав нам якраз Вас як вибранця свого Провидіння. Прийміть від нас нашу подяку, признання, пошану і запевнення вірности та правдиву синівську любов і запевнення про молитви. На многі Літа!

Від самого початку побуту на волі Патріарха Йосифа, Владика Іван Прашко був Йому всеціло відданий і був єдиним Єпископом в діаспорі що їздив 7 разів в Україну, з того 5 разів за брежнівських часів, в порозумінні та з доручення Патріярха Йосифа (Інж. Мирослав Болюх).

Владика Прашко також відважно ставав в обороні прав УКЦеркви. Не тільки сучасні, але також майбутні покоління будуть із вдячністю згадувати Його важливу діяльність, християнську любов ближнього та особисту скромність у всьому.

Ось знаменні слова Папи Івана Павла II з нагоди піднесення Екзархату УКЦеркви в Австралії до гідности єпархії і.Беручи до уваги, що Екзархат розвивався як щодо числа вірних, так і під оглядом релігійного життя і дисципліни, щоб надалі запевнити ще кращий розвиток - підносимо Екзархат до гідности Епархії, надаючи їй усі права й обов'язки, властиві Епархії'! А в буллі до Владики Івана Прашка написано "Достойний Брате, маючи на увазі, що Ти, як Екзарх, добре і успішно дбав про своїх вірних, знаєш їх потреби і умови життя - призначуємо Тебе Епархом з титулом - Епарх Мельборнський свв. Петра і Павла для українців в Австралії, Новій Зеландії та Океанії. З цим надаємо Тобі всі права й обов'язки, з тим урядом зв'язані." (Журнал Патріярхат, листопад, 1983.) Владика Іван Прашко зачинав свою діяльність на австралійському континенті від самих початків поселення там українських емігрантів. Не було в Австралії ані

Українських Католицьких Церков, ані розбудов шкіл українознавства, ані прицерковних організацій.

Преосвященнішого Владику Івана Прашка вшановано 2-го квітня, 1989 року у 50-річчя Його душпастирської праці у Господньому винодраднику. Саме 2-го квітня, 1939 р. Владика Няраді висвятив Його на священика. Це є пів століття відданої праці для

Української Церкви і Народу.

Ювілейні святкування відбулись 2-го квітня, 1989. Під час торжественної архиєрейської Служби Божої о. мітрат Іван Шевців виголосив проповідь, присвячену високо достойному Ювілятові.

У бенкеті з тої благословенної нагоди взяло участь понад 500 осіб, включно із всечеснішими отцями Православної Церкви. З Америки приїхав о. мітрат Маріян Бутринський, який репрезентував Т-во Священиків ім Св. Андрея. Господарем того бенкету був ред. Юрій Венґльовський Усі представники різних організацій у своїх промовах підкреслювали особливі прикмети і заслуги Ювілята для нашої Української Церкви, для її мирян, і в загальному для українського народу в діяспорі і в Україні.

Великі клопоти зачались щойно з приїздом до Австралії нововисвяченого наступника єп. Петра Стасюка.

В журбі за дальшу долю Епархії Української Католицької Церкви в Австралії, Владика Іван Прашко звернувся листом із 12 грудня, 1997 року до Високопреосвященних і Преосвященних Владик, Членів Святішого Синоду о поміч в тій незвичайно прикрій і загрозливій ситуації.

"Пишу Вам цього листа з великим болем і жалем, бо йдеться про долю і майбутнє австралійської Епархії нашої Церкви. Мій наслідник, єп. Петро Стасюк, якого порекомендував бл. п. митрополит Максим Германюк, також мені не дає спокійно доживати старости.

Зараз таки після приїзду єп. Стасюк досліджував чи хатина, яку я купив, щоби звільнити йому помешкання в парафіяльнім домі, є куплена за мої гроші. В тому парафіяльному домі він довго не побув, а побудував собі окремий будинок, поставив високу огорожу і став недоступним . Він також не признав моєї (і моїх 5-тьох Мужів Довіря) ДАРЧОЇ ГРАМОТИ, якою я подарував Сестрам Василіянкам друкарню за їхню довголітню і віддану працю у видавництві "Просвіта" і друкуванні часопису "Церква і Життя", кажучи, що я не мав права такий дар робити.

З часом він ту друкарню продав майже за безцін, скривдивши бідних Сестер. Коли я противився такому його поступованні супроти мене і Сестер, він через австралійського адвоката загрозив мені судом".

Йому здається, що він має абсолютне право рядити і розпоряджатися церковним майном, що його ми досі придбали, наче своїм власним.

До церковних рахунків ніхто не має доступу і якоїсь контролі. Про якесь звітування про приходи-розходи Епархії немає мови.

...мою бібліотеку, яку я збирав ще з часів студій в Римі, і яка є в 75% моєю власністю, він уважає власністю єпархії... В часі переносу Епархіяльного Архіву до нового приміщення, багато документів по дорозі кудись зникли, а про ті що осталися ніхто належно не дбає. їхня втрата була б великою шкодою для нашої Церкви... Подібне треба сказати і про музей. В ньому багато мого вкладу. А що буде далі? - один Бог знає, бо владика Петро не проявляє до книжок і до архіву особливого заінтересує вання і дбання про них. Напевно він також не буде дбати про музей...

Фінансові справи - це Ахілева п’ята мого наступника. У них він безпощадний... Вимагає централізації церковних фінансів, усе згуртував у своїх руках і вимагає,

щоб усі парафії (в тому Братства, Сестрицтва, які тяжкою працею здобувають фонди на вдержання побудованих ними церков і т.п) переслали до єпархії свої заощадження... Колись були Мужі Довіря, які під проводом владики адміністрували церковним майном. ... Сьогодні він... не інформує нікого що сталося з церковними збірками на різні цілі. Нпр. перевів серед наших вірних збірку для наших братів у Боснії, вислав до Боснії двох своїх делегатів, ніби для розслідування ситуації, справа притихла, а з нею і гроші...

На запит про збірку на Патріярший Фонд, сказав, що він ці гроші дає бідним

єпископам в Україні. Але ж це прерогатив Патріарха. Цеж бо Патріарший Фонд. Колись Блаженніший Патріарх присилав подаки і називав одержані суми, а ми публікували це в часописі. Тепер такого немає Коли сіднейська парафіа переслала на руки Патріарха Мирослава пів мільйона австралійських доларів, владика Петро, при помочі інтервенції Сх. Конгрегації в Римі, домігса звороту половини тих грошей, але не повернув їх правному власникові - сіднейській парафії.

Щобільше, він пробував відібрати від Ректорату Українського Католицького Університету в Римі пів мільйона доларів, особисту фундацію о. мітрата Івана Шевціва з його особистих ощадностей.

Владика Петро публично висловлюєтьса негативно, а то й вульґар-но про деаких священиків... Без потреби перекидає їх з парафії на парафію. Немилих йому колишніх заслужених душпастирів, ак о. мітрат Іван Шевців (акий почав видаванна часопису "Церква і Житта", побудував церкву, школу-залю і парафіальний дім у Перті, Зах. Австраліа, церкву-пам'атник 1000-літта Хрещенна України в Канберрі школу-залю, параф. дім, монастир і дім пенсіонера в Сіднеї), мусі піти передчасно на емеритуру. До Нюкастлю назначив парохом старшого австралійського редемпториста, акий не розуміє української мови. Молодих, недосвідчених священиків поставив у проводі парафій, а позбавив становища пароха о. мітрата Дмитра Сенівa, зробивши його сотрудником...

Загадочно усунув з парафії довголітнього священика о. Володимира Волочіа.
Ізолював мене від участи в Соборчиках священиків і від висвачуванна нових
священиків, моїх колишніх питомців, аких а підібрав, приготовлав, висилав на студії і фінансував. Нерозважно залишив на парафіах далеко (дві і більше тисачі км. від Мельборну) молодих священиків... З України спровадив жонатих священиків, поробивши їх сотрудниками в безженних парохів у великих парафіах, замість вислати їх на менші парафії, де їм було б вигідніше провадити родинне житта і душпастирювати. Владика Петро... не здає собі справи скільки зла своєю поведінкою приносить нашій Церкві.

Впродовж 40 років Церкви були переповнені вірними і молоддю. Тепер наглядно в Церквах участь вірних в Богослуженнях зменшуєтьса і а з острахом слідкую куди така політика владики Петра веде і до чого вона доведе.
Запропонував і рекомендував о. Петра Стасюка, ак найкращого на пост наслідника Владики Прашка, митрополит Максим Германюк. Але показалось, що дійсність була зовсім трагічна. Дійшло до того, що Владика Іван Прашко був змушений звертатись о поміч до Глави УКЦерк-ви Мирослава Любачівського, митр. Максима Германюка та архиєпископа Марусина. "Різними шкідливими ділами єп. Стасюк не дає мені спокійно і гідно доживати вікуГ, писав Владика Прашко. Це нічого не помогло і тому він довгим листом звернувся до всіх Владик
УКЦеркви із проханням о поміч. Але в цій дуже прикрій ситуації помочі не одержав.

Загадкою є чому досвідчений митрополит Максим Германюк "порекомендував Петра Стасюка як найкращого".

"Важно є також знати хто висвячував о. Петра Стасюка на єпископа та з якою метою це зроблено? Чи дійсно в нашій Церкві вже не було гідних чесних священиків?!"

У 1967 р. Владика Прашко спровадив з Аргентини Сестер Василіянок за згодою святої пам'яти Патріярха Иосифа. Вони провадять дитячі садки, церковні молодечі хори , вівтарні і Марійські дружини, приготовляють щорічно дітей до першої Святої Сповіди, відвідують старших, хворих вдома і по шпиталях і т.п.

Саме перед приїздом єп. Стасюка вже була уложена умова, згідно з якою матірний сіднейський монастир мав бути переданий монахиням.

Але без огляду на великі заслуги тих Сестер єп. Петро не погодився на передачу їм того монастиря, хоч Сестри власним коштом добудували частину монастиря, додавши при тому також приміщення на Дитячий Садок. Причина напевно в тому, що єп. Стасюк

зовсім непотрібно спровадив з Канади Сестер Служебниць і тепер хоче позбутися Сестер із Аргентини, які понад 30 літ щиро працювали в Австралії. Ті Сестри провадять правдиве монаше, повне молитви і труду життя, ходять у традиційних габітах і тим здобувають собі повагу-пошану не лише в очах українців, але й чужинців.

На жаль, Сестри Служебниці дуже змодернізовані. Часом їх тяжко відрізнити від звичайних жінок чи дівчат. Кажуть люди, що єп. Стасюк вже записав на їхню власність доми у трьох парафіях .

„Люди гіршаться поступованням Сестер Служебниць. Вони...впроваджують якісь дивні іновації, які в ментальносте наших людей ніколи не приймуться, включно із англомовними богослуженнями та англомовними проповідями
для молоді і дітей."

Хоч єп. Стасюк нераз підчеркає, що його призначили єпископом в Австралії, щоб рятувати Церкву, а насамперед молодь, але практично він не зробив нічого в тім напрямі... „Раз у рік робить З'їзд, дає дітям на году мати <гут тайм>, публікує в газеті знимку, і на цьому кінчиться його і Сестер Служебниць праця над збереженням молодого покоління для Української Церкви і Народу”!

А далі Владика Прашко написав і "Щоб таку ситуацію вияснити єп Петро Стасюк скликав у Мельборні сходини вірних (він сам їх заповідав і реклямував у катедрі), які тільки поглибили існуючий стан. На тих сходинах він публично критикував мене, заслужених священиків і Сестер Василіянок у давав неправдиві інформації, на запити викручувався і врешті заявив, що для вияснення скличе ще одні сходини. Тої обіцянки він не додержав і тим тільки погіршив ситуацію”.

Він і далі послуговувався брехнею та очорнюванням в газеті "Церква і Життя", з метою переконати наївних про свою велику діяльність в Австралії (?!). Але справді це була і є діяльність на шкоду нашої Церкви. В ніякій іншій державі нашого поселення щось такого шкідливого ще не траплялось. Це факт, що єп. Стасюк перейде в історію як найбільший шкідник нашої Української Церкви і Народу.

Владика Петро вичуваючи, що ситуація загрозлива, погодився на спільну зустріч з членами Комітету за права Церкви і Мирян!' На тій зустрічі було по 5 осіб з обох сторін і ми два владики. Виглядало, що все скінчилось добре... обі сторони домовились на нову зустріч, але єп. Стасюк не прийшов, а опісля заявив що не має про що говорити.

"Він на римокатолицьких єпископських конференціях не боронить справ нашої Церкви, а виглядає, що змагає до її латинізації. Заводить англійську мову в богослуженнях і проповідях та навчаннях релігії... При створенні Об'єднання християнських Церков в Австралії, куди належать всі католицькі і православні Церкви, владика Петро прилучив УКЦеркву до римокатолицької і

виступає як її член, а не як український владика і представник Української Церкви. Людей це гіршить.

Найгірша справа - це неправдомовність Владики Петра. Тут можна наводити цілу низку прикладів, де він публично, на проповідях, на сходинах, чи в радіомовленнях говорить неправду, подаючи невірно і явно неправдиві інформації та пристосовує їх до особистої вигоди і своїх уподобань".

„Звертаюся до Вас, дорогі Брати в Єпископстві, і благаю про допомогу. В нашій єпархії в Австралії є поважне майно. Це спадки і життєві заробітки наших добрих вірних, ревних і побожних людей, патріотів.

Найкращою розв'язкою сьогоднішньої ситуації було б, якщо це можливе, - замінити владику Петра Стасюка іншим владикою, а це вийшло б на добро Церкви і Народу”.

Остаюсь з християнським • привітом

Ваш у Христі брат і слуга

Іван,Єпископ-емерит”.

*

Цей, сповнений турботою, лист був висланий до всіх Владик нашої Церкви 12-го грудня, 1997 року. Але, як це не дивно, в цій важній справі нічого не зроблено, мимо того, що на терені Австралії був гостем член Постійного Синоду Владика Михайло Колтун . *(якого, мимо дворазового домовленим про зустріч із Кир Іваном, не допущено до ані одної зустрічі додаток наш одс).*

Одержавши опісля того листа із дозволом Владики Прашка на поміщення його в журналі "Патріярхат", видруковано цей важливий документ на сторінках 14-18 журналу за вересень 1998.

Синод Владик Української Католицької Церкви відбувся в днях 1-8 вересня, 1999 р. у Львові - Крехові з участю всіх Владик УКЦеркви України і діаспори. Але виходить що клопоти з єп. Стасюком у австралійській Епархії не були включені у програму нарад. Невже всі наші Владики погоджувались із його шкідливою діяльністю? Тяжко зрозуміти чому Владику Івана Прашка, який ту Епархію розбудовував від самих початків, залишено безборонним у Його стараннях рятувати тяжкою працею здобуті досягнення. Дійсно тяжко зрозуміти чому в тому найприкрішому часі Його відреклись Усі.

Слід додати, що Владика Іван Прашко був від 1972 р. секретарем Постійного Синоду УКЦеркви, дійсним членом НТШ і Духовним Покровителем Світового Товариства за Патріархальний Устрій УКЦ від червня 1971, а від грудня 1974 Українського Патріархального Світового Об'єднання.

В останньому часі Владика Іван Прашко перебував під дбайливою опікою о. Володимира Волочія. Відійшов у Господню Вічність Владика Прашко 28 січня, 2001 року. Нехай вічною буде пам'ять про Його важливу працю для УКЦеркви й рідного Українського Народу!

Нехай ці, сповнені болем, вислови із Його листа до Владик, пригадують нам про Його страждання і журбу за долю Епархії Української Католицької Церкви в Австралії, яку великим зусиллям Він розбудував.

Як дуже прикро є писати про те як у Австралії єп. Петро Стасюк у своїй нехристиянській ненависті ставився до Єпископа Івана Прашка, який протягом пів століття розбудовував церковне і громадське життя в Австралії, Новій Зеляндії та Океанії. Коли до Австралії приїхав єп. Стасюк - він застав все готове. Але чомусь він постійно старався перемінити в пекло останні роки життя Владики Івана Прашка.

Насувається питання з якою метою П. Стасюка хтось висвятив на єпископа Української Католицької Церкви...

Через впертість єп. Стасюка Покійного Владику Івана Прашка не похоронено через 6 місяців, а опісля покладено так, що виглядало, як би хотіли Його якнайскоріше позбутися, При тому в брутальний спосіб знехтовано Останну Волю Покійного.

На наслідки шкідливої діяльности єпископа Петра Стасюка, про які можна ще багато писати, не прийшлось чекати довго.

В минулому ми мали Марійську Дружину, яку дуже гарно і так довго вели наші Сестри Василіянки і яка дуже гарно розвивалася. Але на наказ владики Петра, чи з його доручення, Марійську Дружину зліквідовано. Чи це зі заздрости що Сестри Василіянки добре працюють чи тому що сестра Марія Моравська - служебниця таке не потрафить зробити, і тому це треба знищити!

Давніше Владика Іван Прашко висилав покликаних до священства на теологічні студії, після успішного закінчення яких, висвячував їх на священків. Сьогодні висвячується на дияконів чи священиків без теологічної освіти... без знання української мови і то для українців... Висвячує їх на священиків щоби
тільки показати число що щось робиться, але як робиться? (Інформаційний Листок, березень 2002).

У висліді фінансових зловживань Катедра затікає, будинки потребують ремонту і.т.п. Про це ніхто не дбає. Братства і Сестрицтва порозганяли і гроші забрали від їхніх кас... У

Душпастирських Вістях повно повідомлень про всілякі засідання комітетів, а роботи не видно... Намагання запровадити англійську мову під час третьої Служби Божої довело до того що в катедрі число парафіян на цій Службі Божій поважно змаліло. (Інформаційний Листок, жовтень, 2002).

"20-го жовтня фінансовий референт о. Кенез по Службах Божих у Катедрі перед іконостасом давав перший фінансовий звіт із тривожним закликом, що Епархія не має грошей. А де ж поділися тих 185,000, що їх залишив у 1993 році Владика Іван Прашко? Де поділися пожертви і мільйонові спадки? Ніяких звітів за 10 років не було. (І. Л. Різдво, 2002-03).

Преосвященний Єпископ Іван Прашко був також Духовним Покровителем Світового Товариства за Патріархальний Устрій УКЦеркви. Патріарх Йосиф під час побуту в Америці в 1968 р. вказував на важливість зорганізування Патріярхальних Товариств по країнах різних континентів, щоби всюди миряни могли об'єднано обороняти права нашої Церкви. Отже підчас засідання Краєвої Управи Патріархального Т-ва Америки 14 грудня 1968, під головуванням ред. Василя Качмара, вибрано Комісію, якій доручено зорганізувати Патріархальні Т-ва в різних країнах нашого поселення. Членами тої Комісії були д-р Роман Криштальський, д-р Володимир Пушкар, ред. Василь Пасічняк і Д. Кузик.Опісля зачалась інтензивна праця із висиланням звернень та інформаційних матеріалів на роздобуті адреси. А згодом приходили листи до нас із тих країн, де вже вспіли зорганізуватись Патріархальні Т-ва. Вже 4-го квітня, 1969 вислано їм петиції до Папи в справі Патріархату УКЦ.

Протягом червня і липня 1969 переведено Загальні Збори кореспонденційним шляхом, і вже у "Свободі "із 25 вересня, 1969 р. було повідомлення про переведені Збори та вибір управи Світового Патріярхального Товариства. Це було перед торжественним посвяченням Храму Св. Софії та важливим 4 Синодом Владик Української Католицької Церкви.

Опісля з датою 31 жовтня, 1969 прийшов на адресу голови Світового Патріярхального Т-ва д-ра Володимира Пушкара лист, в якому Патріярх Йосиф написав: „Прохаю прийняти щиру подяку за всі Ваші труди у звеличенні торжества Св. Софії, а зокрема за зорганізування Світового Товариства. Нехай Господь благословить всі Ваші задуми на майбутнє. З Архиєрейським Благословенням”.

* * * * *

* * *

*

Обновити все в Христі!

АРХИПАСТИР, ЩО ДБАЄ ПРО СВОЇ ВІВЦІ.

Описати докладно 35-літню працю Преосв. Кир Івана Прашка в однім параграфі, це є неможливо й тому я і не збираюся. Однак не хотів би цим твердженням знеохотити шановного читача запізнатися краще із особою цього працьовитого перш за все Священика із великої букви а потім Єпископа Кир Івана. Трудно собі пояснити, чому Кир Прашко, ставши єпископом, не пробував силою свого наказу і церковних канонів, примушувати людей і священиків. Одиноке певне пояснення міститься у словах і волі Ісуса Христа про що Кир Іван часто задумувався у св. молитві. Він вдивлявся у приклад Ісуса Христа, (який жив день в день із Юдою Іскаріотським, вмив йому ноги, як всім іншим апостолам, а все ж таки знав, що він Його зрадить), і приходив до свідомости, що він є Пастир для своїх людей і він повинен бути співучасником у спасінні вічної душі кожного вірного, а не пастухом бездушних овець, чи навіть, нераз, козлів. У своїм архиєрейськім житті старався поводитися зі священиками як із своїми співбратами і співробітниками, а не як владика-диспот зза панщини чи минулих століть із неграми. Всього раз, в усіх своїх Обіжниках, число 19/62 з місяця березня, пишучи про обов'язок священиків подавати парафіяльні звідомлення Кир Іван ужив вираз примусу: „Ще раз пригадую і наказую, щоби до кінця квітня такі звідомлення прислати, бо в противному разі треба буде уживати канонічних санкцій."

Пропам'ятний рік 1958-ий.

Великі приготування і великі торжества відбулися в Мельборні 19 жовтня 1958р. В цей день єпископську хіротонію довершили митрополит Максим Германюк, архиєпископ Іван Бучко та єпископ Ізидор Борецький. В скорому часі закінчилися відзначення і святкування. Достойні гості роз'їхалися, а нововисвячений єпископ Кир Іван Прашко, виглядало, залишився сам із новими і ширшими обов'язками, бо тепер мав відповідати не тільки за Вікторію, Тасманію й Нову Зеляндію але й за цілу Австралію. Було побоювання, що новий єпископ буде тільки єпископом, а всі священичі обов'язки звалить на тих пару добрих і жертвенних до праці священиків. Та ті побоювання дуже скоро розвіялися. Преосв. Кир Іван, для Мельборнської парафії й цілої Вікторії, дальше залишається Священиком і Душпастирем.

Нераз можна від священиків молодого покоління, передовсім тих, які прибули до Австралії як заробітчани, чути самовиправдання, що „в ті часи наші люди горнулися самі до церкви а сьогодні є противно".Коли б єпископ а з ним і священики-Піонери, приїхавши до Австралії, сиділи вдома і чекали, щоб вірні самі горнулися до церкви, до святих Тайн, іншими словами чекали на „ману з неба",

наші церкви були б вже тоді напів порожні. Закид, що змінилися люди і часи на гірше, не витримує вповні рації ні здорової критики. Радше треба здати собі справу, що священики зараз позбавили себе ревности і бажання бути співучасниками спасіння душ, а коли і священодіять, то радше на показ, ніж на
духовне добро вірних.

Коли священики-Піонери прибули до Австралії, вони прибули з повною посвятою для людських душ. Найбільшою честю для них було старатися стати частиною духовного життя вірних. Коли тільки довідувалися, що десь є гурток наших людей, вони до них їздили, відвідували кожну родину, організували мужів довір'я, знаходили охочих бути паламарами, дяками, які б читали тропарі, апостола та провадили спів св. Літургії. Де тільки можна було, організували Церковні Братства. Хоч священики старалися, щоб ті особи були мужчини, однак нераз дяками, а навіть Панями довір'я були жінки, які дуже добре вив'язувалися із своїх нових обов'язків. Таким чином усюди, навіть по найменших осередках, люди навчалися співу св. Літургії та інших богослужень, передовсім Різд'яних, Великопосних та Великодних. Крім тих активних, добрих людей, були також менш активні а навіть такі, що з різних причин „не мали часу" неділями приходити до церкви. Ті священики та сам єпископ, по великих осередках під час дня сповняли свої обов'язки в парафіяльному домі, а вечером їздили від хати до хати відвідувати своїх парафіян. При відвідинах, вони запізнавалися із людьми, цікавилися їхніми здобутками і невдачами, цікавилися дітьми, в першу міру, шкільними дітьми і їхнє поводженням й наукою та при нагоді списували кожну родину, щоб і самі й будучі священики були обзнайомлені із своїми вірними. Були випадки, що деякі особи, попросту уникали священиків, однак через душпастирську святу настерливість священика, багато з них стали дуже добрими вірними й побожними християнами. Це все, завдяки свідомості єпископа і священиків свого покликання і своїх душпастирських обов'язків. По переферіях чи в Тасманії й Новій Зеландії, єпископ і священики душпастирювали тим самим способом. Тому то по всіх місцевостях, наші вірні вміли співати св. Літургію та інші богослуження не залежно хто із священиків приїзджав на відправу. В околицях Мельборну було дуже трудно охопити дітей на науку релігії, бо багато дітей не могли учащувати рідні школи. Тоді єпископ і священики організували під час тижня навчання релігії по домах. В інших осередках, як в Сіднеї, було багато українських шкіл, тому священики в міру можливостей, ішли до двох чи навіть трьох шкіл, навчати релігії по суботних школах.

Здобутки

Завдяки усильній і невтомній праці Преосв. Кир Івана, священиків і вірних, під проводом того самого єпископа, по всіх закутинах Австралії, де перебували навіть малі громади українців, усюди будувалися, чи купувалися та відновлялися до наших потреб церкви. Як ми згадували у великих осередках будувалися і плибані, приміщення для суботних шкіл, церковні залі а в Мельборні завдяки Преосв. Кир Івана, при Церковному Братстві, було створено Кооперативу Дністер. Подібну кооперативу при Братстві „Карпати" було засновано в Сіднеї року 1970-ім Всесв. мітратом о. Іваном Шевців. В скорому часі повсталацерква в Брізбен, Сідней, Водонґа, Мельборн, Ардір, Квінбієн, Джілонґ, Вейвіл (Аделаїда), Вудвіл (Аделаїда), Перт а згодом в Нюкастель, Нортгам, Воллонґоґ та Канберра, столиця Австралії. Вже не треба було ходити й просити римокатоликів і очікувати їхньої ласки, бо як казав Тарас Шевченко „В своїй хаті, своя правда". Щоб

обслужити ті всі осередки, треба було священиків, а їх не було.

Існувала наглядна потреба Чесних Сестер. В цій справі ще будучи священиком, о. Прашко вдавався з просьбою до Сестер Служебниць. Чотири дівчини, які зголосилися до монастиря, вислав до Канади, однак Сестер Служебниць таки не діждався. В кінці Преосв. Кир Іван вдався через Блаженнішого Патріярха Йосифа до головного заряду Сестер Василіянок, і, рік пізніше, а саме 1967 року прибули чотири Сестри Василіянки, під проводом енергійної й побожної настоятельки Мати Марії Афінець.

Перші священичі свячення в Мельборнському соборі.

Того самого пропам'ятного року, а саме 26.3.1967 відбулися перші священичі свячення для українців в Авастралії, закінченого теолога, Дмитра Сенів. Дмитро Сенів, народився в Босні, від 1945 жив в Бачці, де закінчив народню школу з дуже добрими успіхами. Перший рік гімназії закінчив в Трієсте, Італія, а решта гімназії вчився в Люрі, (Франція), Кастелґандолфо й Римі, (Італія). Тут в Римі закінчив і два роки філософії й чотири Теології з добрими успіхами. В міжчасі, мати й брати прибули до Австралії й Дмитро зголосив свою готовість душпастирювати в Австралії. Боже проведіння так покерувало, що на перших священичих свяченнях були присутні Сестри Василіянки, яких корабель причалив в дорозі до Сіднею.

Після свячення! З ліва: Преп. Мати Марія чсвв, новоєрей о. Дмитро, Святитель Преосв. Кир Іван, Анна Сенів (Явний) мата Новоєрея,Сестра Анізія чсвв.

Мама, Анна, сестра Марина, брати Петро, Володимир, Василь
й Павло із своїми родинами після свячення.

Ми вже згадували, що всюди, навіть у найменших осередках, священики збирали вірних організували Мужів довір'я, а тут і там Пань довір'я, дяків, паламарів, а в більших осередках організували Церковні та Молодечі Хори, які, крім відавання слави Всемогучому, передавали милозвучний український церковний спів у грядучі покоління. Рівно ж, де тільки було можли-во, організували Церковні Братства і Сестрицтва, які у свою чергу, завдяки Кир Іванові, зорганізувалися у провідну організацію Обєднання Украïн-ських Католицьких Організацій Австралії.

Мужі довір'я, чи як їх ще називали „Збірщики", це були особи повні ревности й посвяти для Бога і своєї Церкви. Вони відіграли велику ролю у організованні парафій, як рівно ж у збиранні грошей на будови церков та церковних об'єктів. При нагоді відвідин, вони пригадували про моральний обов'язок підтримувати свою Церкву, розвозили, раз в рік, Душпастирські календарі, за що вірні зложували щедрі пожертви на будови й отримування церковних об'єктів. Церковні Братства, які провадилися після даних статутів, провадилися у демократичний спосіб. Загальні Збори вибирали Голову й цілу управу а Куратор Братства, кожночасний парох, мав право вета, що дуже рідко було використане, бо не було потреби. Усі, які входили в Управу Братств, а згодом і Сестрицтв, були особи, які щиро посвячували час і сили для кращого будучого даної парафії. Братства дбали, не тільки про мораль в даній місцевості, але і про порядок в церкві й довкола церковних забудов.

Сестрицтва, старалися організувати усе потрібне до церкви, як обруси, хоругви ітп. Неділями та на храмовий празник приготовляли обіди, Спільну Просфору, Спільне Свячене, це давало нагоду вірним зійтися, погуторити й бути більш обзнайомленими у церковних проблемах даної парафії. Церковні Братства і Сестрицтва мали свою касу, а в разі потреби зложували гроші на церковні цілі.Напевно буде доречі згадати, що всі члени Братств, Сестрицтв й інших церковних організацій, як на примір Церковні Хори, ні за свій вклад праці, ні на бендзину,

ніколи не брали ані зломаного цента. Це все робилося з любови до Господа Бога, своєї Церкви й кращого будучого. Коли прибули Сестри Василіянки з Аргентини організували Діти Марії та Марійські Дружини дівчат, які помагали при відправах, тримаючи хоругви, при церковних процесіях несенням хоругов а нераз помагали паням Сестрицтва роздавати страви при парафіяльних трапезах.

Великі відзначення.

Крім відзначення місцевого характеру, як збудування і посвячення церков, монастирів Сестер Василіянок й інших забудов, відбулися і відзначення Все-австралійського характеру Української Церкви. Перше таке відзначення був благородний приїзд Блаженнішого Патриярха Йосифа Сліпого 1968 року. В Мельборні Архиєрейська св. Літургія відбулася у Виставовім павільйо-ні, пригарно співав Церковний хор, в присутності всіх українських священи-ків, понад п'ять тисяч учасників, в тому числі около 1000 австралійців. В Сіднеї Архиєрейську св. Літургію було відслужено у римокатолицькій катедрі Святої Марії у переповненій церкві українськими вірними а також чеслених римока-толиків та інших. До св. Літургії співав місцевий Церковний Хор.

Друга Архипастирська візита Блаженнішого Йосифа відбулася 1973 р. з нагоди 40-го Міжнародного Конгресу в Мельборні, де наш Блаженніший, разом із Преосв. Кир Іваном, брав активну участь. Справді зворушаюча сцена була, коли наш Блаженніший в оточенні численної асисти йшов через мельборнський крікетовий стадіон, він нагадував Мойсея, що вів свій нарід до Господа Бога. Наша Архиєрейська св. Літургія вібулася на стадіоні в присутності мелхітського Патріярха Максима IV, співана нашим Церковним Хором у присутності 40 тисяч осіб. Такий числений Мельборн вперше бачив і чув нашу св. Літургію і нашого живого Ісповідника віри.

Крім Мельборну, зустрічі із Блаженнішим Патріярхом відбулися в Сіднеї, Аделаїді, Брізбейні, Нюкастлю, Тасманії, Новій Зеляндії і Канберра-Квінбієн. Усюди було видно справді піднесення духа наших вірних, усвідомлення, що наша Церква живе і процвітає. В Канберрі, Блаженніший, оглянувши Національну Бібліотеку, прибувши до скромного парафіяльного дому, першу річ, що сказав: „В Канберрі треба збудувати свою церкву". Він вже знав задуми о. Дмитра Сеніва і деяких Канберців, що закуп дому для священика, це була перша цеголка на будову церкви. Цей задум підсилений бажанням Блаженнішого Патріярха, знайшов повний відгук з нагоди відзначення 1000-ліття Хрещення України.

Величаві святкування по цілій Австралії відбулися з нагоди 1000-ліття Хрещення України. Тут великі обов'язки взяв на себе Преосв. Кир Іван. З обіжників виразно видно, як він переживав за спасенний успіх цих святкувань. Завдяки Кир Івана і його ревних священиків, приготування до цієї події, почалися надалеко скоріше. На Соборчику Священиків рішено з Почаївською іконою перейти кожну родину Австралії, щоб просити Матір Божу про окреме благословення для родини, нашої Церкви в Австралії та нашої Української Церкви й народу. Почаївська ікона почала свою мандрівку по Австралії 3 квітня 1981.

Немов запевнення окремої опіки над нашою Церквою в Австралії Пресв. Богородиці Почаївської, 19 грудня 1982 р. Папа Іван Павло підніс наш Екзархат до стану Епархії.

Про інші відзначення, як приїзд Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського, Йосифа Терелі, Ісповідника віри Преосв. Кир Павла Василика,

професора Кубійовича й професора Василя Маркуся та багато інших відзначень, не тільки церковних але й народних, не будемо окремо згадувати, хіба, що всі вони відбувалися задля жвавого й великого вкладу турбування Кир Івана.

Преосв. Кир Прашко, з великою завзятістю брався до церковно-народної, чи як кажемо церковно-національної праці. Він сильно підтримував усі здорові задуми громадського і політичного характеру, а передовсім брав активну участь в організованні, як ми вже згадували кооперативи в Мельборні „Дністер", Шкільної ради, Союзу Українських Організацій Австралії ітп.

Була велика співпраця і вирозуміння з нашими братами Православними. Де тільки зайшла потреба, усюди відправлялися соборні відправи разом з нашими братами Православними, до яких Преосв. Кир Іван мав велику пошану і вирозуміння і просив та впливав на священиків бути свідомими, що ми є один Український нарід. Це поняття ще сильніше вкорінилося в серця священиків, співпрацівників Кир Івана, після оприлюднення Завіщення Блаженнішого Патріярха Отця Йосифа Сліпого, який пише: „Найближчими нам по вірі і крові є наші православні брати".

*

Дошкульна потреба Сестер

Будучи ще священиком, вже 1951 року о. Іван Прашко вдається до Сестер Служебниць, щоб приїхали катихизувати й помагати священикам у їхній душпастирській праці. Нажаль сестри Служебниці, „Мимо усильних і сердечних прохань та запрошень", мимо інтервенції Східньої Конгрегації, ВПреосв. митрополита М. Германюка й Преосв. Кир Івана Бучка, а навіть ще в листопаді-грудні 1965 року, Кир Іван, будучи в Римі, двічі звертався до Генеральної настоятельки о Сестер, однак була та сама відмовна відповідь, а навіть з дозою іронії: „Ми сестер не маємо, але ми приїдемо" Довгих сімнадцять літ Кир Іван оббивав пороги Сестер Служебниць, без жадного успіху. Решт в решті звернувся до Сестер Василіянок. Для повнішого образу, треба сказати, що рік після того, як приїхали до Австралії Сестри Василіянки, коли Сестри Служебниці довідалися, як щиро і беззастережено прийняли люди Сестер Василіянок, року 1968, головна настоятелька сестер Служебниць написали листа, що сестри Служебниці готові приїхати до Австралії. Року 1994, їх спровадив, через задні двері, вже новий єпископ, в надії позбутися Сестер Василіянок. Велику шкоду зробили Сестри Служебниці, знехтуванням Божої волі, якої зараз своїм нефортунним приїздом не тільки не задосичать, але її ще більше розрятрують.

Сестри Чину святого Василія Великого - Сестри Василіянки.

Сестри Василіянки, запрошені Владикою Іваном Прашком року 1966, приїхали до Австралії з Арґентіни в березні місяці 1967 р. Дня 26 березня вони були на перших священичих свяченнях в Австралії о. Дмитра Сеніва, а тоді з Мельборну, далі поплили кораблем до Сіднею. В Сіднеї люди дуже щиро і тепло привітали Преп. Сестер і запровадили їх до приготованого дому, вкупленому виключно для Сестер й відповідно приготованому Церковним Братством й Сестрицтвом під проводом Всесв. о. Михайла Мельника. В цьому першому монастирі в Сіднеї були ігуменя Марія Афінець та сестри: Анісія Шевчук, Константина Запай, Лукія Ангелюк. Мати Марія - заслужена сестра в Аргентині й добра організаторка. Сама всюда докладала не тільки свій організаторський хист, але і праці своїх, виглядало, невтомних рук а ще більше докладала святих молитов.

В монастирі перше і найголовніше місце забирала св. молитва, утреня, часи, вечірня і св. Літургія. Згодом засновано монастирі в Мельборні 1970, настоятелька -Мати Анісія Шевчук і Аделаїді 1977. З Арґентіни ще приїхали сестри: Ольга Баланда, Климентія Кубішин, Зеновія Ангелюк, Кикилія Кібіш, Доротея Кузишин, а також кандидатки: Вероніка Мороз, тепер сестра Софронія, Марта Ангелюк - сестра Макрина та Клавдія Кузишин - сестра Іванна, а з Бразилії - сестра Лавра Босей.

Коли прибули Сестри Василіянки з Аргентини організували Діти Марії та Марійські Дружини дівчат, які помагали при відправах, тримаючи хоругви, при церковних процесіях несенням хоругов а нераз помагали паням Сестрицтва роздавати страви при парафіяльних трапезах.

Сестри Чину Св. Василія Великого помагають священикам в їхній душпастирській праці прикладом свого життя, молитвами, навчанням релігії, відвідинами хворих у шпиталях і вдома, працею серед молоді. Це велика річ, мати 10-12 учительок релігії, які завжди готові навчати.

Сестри Василіянки ведуть дитячі садки, підготовляють дітей до Першого Торжественного Святого Причастя, навчають релігії в українських школах, засновували і провадили Марійські дружини, Гуртки апостольства молитви, гурток підтримки мішаних подруж. Сестри відвідують хворих і старих людей, проводили катехизацію у місцях, віддалених від їхніх монастирів, а до деяких осередків, як Канберра-Квінбієн, Нюкастель, Брізбен, Тасманія а навіть до Перту, їхали на один, два і то більше тижднів й там провадили навчання релігії, приготовання до Першого Торжественного Святого Причастя, українських пісень ітп., відвідували табори молодечих організацій, працюють з Товариством старших громадян. По церквах доглядають чистоти, в першу міру святилища, і разом із місцевими Сестрицтвами, старалися о гарні надпрестольні обруси, хоругви і все потрібне до церкви. (Шановний читач зауважить уживання минулого або теперішнього часу на означення діяльностей в даних часах).

У Мельборні Сестри Василіянки допомагали також апостольською працею в друкарні «Просвіта». Праця сестер у друкарні мала велике значення для душпастирської праці. Від 1968 р. «Церква і Життя» друкувалась накладом понад 3000 примірників, потім біля 2000. Друкарську роботу виконували монахині, яким допомагали дві-три світські особи, в першу чергу пан Юрій Венгльовський. Церква була в контакті з двома або трьома тисячами родин наших вірних, і це завдяки великій праці монахинь Василіянок.

Сестри Василіянки також друкували допоміжні матеріали для навчання релігії. Надрукували широко вживаний двомовний (українсько-англійський) молитовник, де є катехизмова частина, Божественна Літургія, тропарі й кондаки, чин похорону мирян, Молебні до Христа й Богородиці та пісні й коляди. Молитовник цей був поширений по цілій Австралії. (Зараз є новий переклад св. Літургії, однак немає жадних молитовників нового перекладу). Коли настала слушна хвилина й Україна стала вільною й самостійною, за ініціативи Кир Івана, Сестри зайнялися виданням дещо зміненого молитовника Патріарха Иосифа «Господи, до Тебе возношу душу мою» українською та церковно-слов'янською мовами. Це видання має репродукції десяти ікон і 606 сторінок тексту. Його надруковано в Гонг-Конґу, 27.000 примірників, з чого 25.000 наша Епархія
вислала до Львова, Івано-Франківська й Тернополя. Там цей молитовник дуже позитивно оцінено й сприйнято. У сей кошт покрили пожертви вірних. Із приїздом нового владики, який відібрав від Сестер Василіянок друкарню та її в скорому часі продав за безцін, року 1994, три Сестрі були поїхали в Україну і в Брюховичах провадили літні табори дітей й молоді, які приїзджали на лікування-відпочинок і на свіже повітря із забруджених зон України страшною аварією Чорнобиля, а 1995 р. заснували монастир, щоб надалі продовжувати працю в таборах молоді.

На першій авдієнції у папи Івана XXIII 1 грудня 1958 р., Святійший Отець сказав до нововисвяченого єпископа пропам'ятні слова: "Будеш мати таких священиків, яких собі виховаєш". Ці слова залишилися назавжди у пам'яті Кир Івана й тому він прикладав велику увагу на наукову ерудицію, охайність і достойність священика. Сам у великій мірі за свої ощадності, зібрав велику бібліотеку, яка після приїзду нового владики Петра Стасюка, ним забрана і зложена без жадного порядку по закутинах парафіяльних об'єктів. До того Кир Іван спроваджував духовні книжки й висилав по парафіях та заохочував читати й заохочував мати хоч малу священичу бібліотеку. Дрига по величені була бібліотка в парафії Сіднею а третя скромна бібліотека була в Канберрі, зібрана й залишена автором цього допису. Коли тільки мав нагоду, Кир Іван заохочував, напоминав і просив священиків бути гідними душпастирями, бути гідними титулу, які часто вірні називають священика – Отець Духовний. Яким повинен бути священик на думку Преосв. Кир Івана?. Священики мусять бути справжніми душпастирями. Вони сповідають, відправляють Святі Літургії та інші богослуження, проповідують Боже слово, що є духовним кормом для вірних. Священики причащають, хрестять і миропомазують, приготовляють до Першого Святого Причастя, вони дають Святе Оливопомазання людям, які помирають, на їхню дорогу до неба. До щоденних людських завдань священика належить кожночасна допомога вірним. У випадку захворювань та нещасливих випадків священик повинен приносити слово підтримки й розради, давати Святі Тайни. Дуже часто до священика приходять вірні в справах родинних. Тоді священик має бути дорадником, психологом, інколи арбітром-суддею, щоб допомогти в людському горі й стражданні. Важливою є співпраця з усією молоддю і молодими подружжями. В теперішних часах, коли довкілля молоді криє в собі багато моральних небезпек, коли повсякденним явищем є наркоманія, упадок моралі та заразливий матеріялізм, в багатьох випадках священик може відіграти спасенну ролю. Для цього є важлива передумова. Священик чи єпископ мусить викликати до себе довір'я, бути прикладом усіх чеснот, які сам проповідує, бути справедливим, правомовним і об'єктивним. Його слова мусять бути спізвучними з його ділами. Для єпископа чи священика всі вірні, незалежно від покоління, соціяльного походження чи політичних переконань, мусять бути однаково цінними. За жодних умов священик не може ставати по стороні якоїсь групи людей чи організації, не може спричинювати чи поглиблювати непорозуміння або конфлікти. То дотого священик в Австралії мусить займатися громадськими справами і своєю деліканістю впливати (не наказувати) на позитивні рішення і виконування. Кожний священик повинен бути членом української громади та разом з іншими дбати про добро й розвиток української спільноти. Можна спокійно сказати, що всі ці вимоги Кир Іван старавсдя сам виповняти а з ним також його добрі співсоратники священики-душпастирі. Тому то, Кир Іван в одному із своїх останіх Обіжників писав: "У висліді з принагідно зібраних священиків витворилася добра, однородна спільнота священиків". В наступному ж Обіжнику подає причину великого успіху: "Ми всі працювали на славу Божу, для повірених нам душ і думали про загальне добро нашої Української Католицької Церкви і Українського народу".

Хай не думає Шановний Читач, що ці слова були пущені на самохвальбу, чи на вітер. Кир Іван своєю поведінкою впливав на священиків бути благородними, довір'яти один одному і шануватися назаїмно.

Пригадую собі, мій побут в Мельборні після священичих свячень. Насамперед Кир Іван сильно заохочував їздити автобусами і поїздами відправляти до Саншайну, Джілонґу, Водонґи, Моє св. Літургію щоб належно оцінити жертви вірних, які приїзджають до церкви поїздами, автобусами чи трамваями з побожности й любови до своїх недільних обов'язків. Так само, щоб їздити по передмістях навчати релігії.

Кир Іван старався до всіх бути доброзичлимив, навіть до таких осіб, які приходили до нього й годинами забирали цінного часу на говорення дурничок. В товаристві старався бути товариським. Року 1967-го, після моїх свячень, Преосв. Кир Іван поїхав був до Риму. Вернувся і кожному дав пачку чи дві папіросів. Після обіду і сам закурив, хоч звичайно він не курив, але щоб пітримати товириство, він закурив із присутними. Це маленький епізод, який показує його товариськість і пошану до своїх священиків й людей, які помагали у праці в парафії. (Прошу мати на увазі, що в той час майже всі курили, час некурення прийшов багато пізніше).

На Соборчиках Кир Іван просив трактувати його, як одного із священиків. Завжди вибирали Предсідника, який у дискусії віддавав слово тому, який скоріше зголосився, в тому числі і Кир Іванові. Такі і подібні щирі відношення до співсвящеників впливало на кожного священика і заохочувало до самопошани і до пошани поміж собою, навіть після, нераз, завзятої дискусії. Довір'я між собою священики мали дуже велике! Як доказ, хай послужить цей приклад. На початок кожного Соборчика була духовна віднова. Після задуми і розважання, священик голосився до іншого священика до сповіди - сьогодні це не існує. По парафіях де було більше священиків, майже кожного дня, відправляли св. Літургію в год. 7-ій рано у сослуженні всіх священиків. Коли йшлося про церковно-духовне життя, священики справді мали велику пошану один до одного і цю пошану доказували своїм поступованням. Тому то вищенаведені слова Кир Івана є вповні правдиві і вірогідні. Не можна сказати, що кожний священик не мав своєї свобідної волі і свого власного розуму, однак, після застанови і плодоносної дискуії, кожний дивився яким способом найкраще в єдності служити Богові і своїм Вірним та свому Народові. Коли ми дозволяємо світити добрими ділами, ми дозволяємо іншим іти нашими слідами.

Преосв. Кир Іван й наші Брати Православні.

Щоб належно зрозуміти поставу Кир Івана до наших братів Православних, треба іти до висказу нашого Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпий, до його Завіщання: "Найближчими нам по вірі і крові є наші православні брати. Нас єднає традиція рідного християнства, спільні церковні і народні звичаї, спільна двотисячлітня культура! Нас єднає спільне змагання за самобутність рідної Церкви, за її Повноту, якої видимим знаком буде єдиний Патріархат Української Церкви"! Ці слова записані у Завіщанні пропагував наш Патріарх і глибоко увійшли у розум і поводження Кир Івана. До того, треба мати на увазі, що Кир Іван любив заниматися історією Української Церкви й Народу. З цього випливала, мов живуче джерело, пошана до кожного Українця католика східного Обряду та Українця православного. Із пошани до наших Православних, бачимо часті

екуменічні відправи, передовсім з нагоди спільних Українських відзначень, як Свято Героїв Крут ітп., молебні за звільнення України з московських пазурів іти. Який то великий підйом в народі настав, коли наша Церква відзначила 1000-ліття Хрещення України разом із нашими Братами Православними, де два Князі Церкви Кир Іван та Митрополит Мстислав, обнялись Христовим поцілунком пошани і співвизнання. Добрий приклад пошани до наших Братів Православних Кир Івана впливав і на священиків і на людей до тої міри, що нераз можна було чути слова з амвону: Наші Брати Православні, наша Православна Церква ітп.

Стан здоров'я Кир Івана підупадає.

Будучи свідомим великих обов'язків Архипастир'я, рішився просити Святійшого Вітця звільнення від єпископських обов'язків, бо вже відчував, що його стан здоров'я підупадає. Звільнення прийшло і назначено нового єпископа з Канади о. Петра Стасюка, редемптористa.

Стан здоров'я гіршає!

Преосв. Кир Іван Прашко всей провід передав новому єпископові владиці Петрові Стасюкові, однак наразі затримав провід Газети тижневика „Церква і Життя", яка виходила завдяки головного редактора пана Мирослава Болюх та невтомній праці Сестер Василіянок.

Лист правника владики Петра Стасюка до Кир Івана, яким грозиться судом, якщо Кир Іван не віддасть усей провід газети „Церкви і Життя" під негайну опіку владики Стасюка, мав великий негативний удар на здоров'я Кир Івана. Незаперечна істина, що коли Кир Іван перечитав цього нефортунного листа, яким новий єпископ грозить свому попередникові судом, одержав великий „строук". Дня 16.12.2000- року владика Петро Стасюк мав понад-годинову зустріч із автором цих рядків, і між іншим, кинув оскарження, що це о. Дмитро Сенів написав якогось листа до Кир Івана і в наслідок цього листа Кир Івна захворів. Ми переглянули усей архів Кир Івана, немає нігде жадного мого листа від часу відходу на заслужену пенсію Кир Івана. А немає жадного листа, бо з відходом на пенсію Кир Івана я не написав ані одного листа. Це дивне оскарження мене владикою Стасюком, свідчить і ще раз про його неправдомовність.

о. Дмитро Сенів
Митрофорний Архипротопресвітер

""*

""""""""""""""""""""""""""*

ЗМІСТ

Переднє Слово Всеч. о. Михайло Бедрій
Слово Від впорядника
Дарія Кузик - Владика Іван Прашко Його Досягнення і Страждання.
Архипастир, Що дбає про свої Вівці - о. Дмитро Сенів
Збараж - Історична довідка
Історичний Єпископ
Перші Зустрічі в Ріміні
10 Блаженніший Патріярх Любомир Гузар Прощальне слово на похороні.
12 Правдивий князь Церкви Прощальне слово на похороні бл. п. Кир Івана Прашко
16 Короткий опис подій у Збаражі у першу річницю смерти.
"Несіть, мене, лелеченьки, мертвого додому..."
Посвячення вулиці та меморіальної дошки
29 Архипастир скитальців
34 10.5.1958 - заснування екзархату
36 1989 рік - роком 50-ліття священичої праці Кир Івана Прашка.
45 10 березня 1963 — лист Блаженнішого після звільнення.
81 Лист до Блаженнішого Патріярха і Кардинала
Дім і друкарня.
Дарча грамота
о. Володимир Волочій
94 Проповіді.
100 Принагідні
102 12.7.1975 В Римі - промова Кир Івана Прашка на концерті з нагоди Святого Року.
105 Записки туриста по Україні і Польщі 1975.
112 Промова преосв. Кир Івана на бенкеті в честь блаж. Патріярха Йосифа; /промова виголошена в римі з пам'яти а опісля відтворена на підставі диспозиції і записок 1977 р./.
5.9.1980 синод. Стан нашої церкви, 1000-ліття християнства в україні (плян святкувань).
10.7.1981 -Назначення парохом Перту, З.А. Веч. о. Дмитра Сенів.
123 Переклади св. Письма /біблії/ на українську мову.
125 6.12.1983 — назначення Всеч о. Дмитра Сенів на пароха Канберра-Квінбієн.
23.3.1986 - Проповідь виголошена в присутності Патріярха Мирослава Івана Любачівського.
9.5.1986 — проповідь на панахиді за Жертви Чорнобилю, виголошена в катедрі св. Петрика в Мельборні.
20.4.1987 -Благословлення монастиря Сестер Василіянок.
9.8.1987 – Зве
рнення Преосв. Кир Івана До вірних цілої єпархії у зв"язку з початком святкувань нашого 1000-ліття — поломництво до нашого храму, пам’ятника в Канберрі і4-го до іб-го серпня.
140 15.8.1987 - слово подяки після дуже вдалого концерту.
142 18.8.1987 — привітання впреосв. Митроп. Стефана Сулика.

143 28.7.1990 - справоздання зі зустрічі з нашими владиками з України.
145 20.9.1991 — назначення Всеч. О. Дмитра Сенів на пароха Аделаїди.
146 29.3.1992 - 25-ліття священства Всеч. о. Дмитра Сенів (на гостині).
147 11.4.1992 Слово з нагоди 25-ліття приїзду сестер Василіянок до Сідней.
150 6.12.1992 - Мій реферат виголошений на академії з нагоди 100-ліття народження Блаженнішого Патріярха Йосифа.
158 Блаженніший Патріярше і високопреосвященні владики!
162 ШЛЮБНІ ПРОПОВІДІ
164 1.6.1986 - Вінчання Александри П'єховяк і Анатолія Цяцька.
169 17.1.1988 — Вінчання Андрія Бомби і Люби А. Рубаха.
170 10.8.1991 Вінчання Андрія Михайла Когут і Тереси Анни Ван де Кемп.
173 ПОХОРОНИ
188 3.1.1986 — Похорон Ольги Конюшко.
195 30.4.1986 - Похорон Василя Фокшана.
198 23.6.1986 - Похорон о. Мітрата Івана Бовдена чні.
201 Слово о. Мітрата Івана Шевціва, пароха Сіднею на похороні о.Архимандрита Івана Ф. Бовдена чні
203 10.10.1986 - Похорон Михайла Погорецького.
222 20.8.1987 - Помер Микола Когут.
226 4.1.1988 — Похорон Дмитра Васенко.
230 26.9.1988 - Похорон Михайла Фурика.
234 9.11.1988 - Похорон Юрія Венгльовського.
264 15.6.1990 — Похорон Стефана Кострабі.
286 4.12.1992 — Похорон Зенона Конюшко.
302 22.7.1993 - Похорон Проф. Др-А Євгена Завалинського.
311 28.7.1994 — Похорон Ярослава Волощука.
313 Преосв. Кир Іван Прашко - Духовний опікун світового т-ва За патріархальний устрій Української Католицької Церкви
313 Звернення Світового Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви
319 Дарія Кузик
322 Додаток: Відкритий лист Мати Анізія чсвв
322 Харчування Священиків.
324 Лист Мати Марії.
325 До Високопреосвященних і Преосвященних Владик Членів Святішого Синоду (Владик) Угкцеркви. Львів. Україна.
331 Візита Папи І Нездійснені Сподівання - Дарія Кузик
335 His Royal Highness Prince Leonard Sovereign of The Hutt River Province Principality (An Independent Sovereign State) In Australia.
337 Видавнича праця
338 Список Укр. Катол. Священиків-піонерів в Австралії.
341 Лист
343 Додаток знимок.
Зміст.

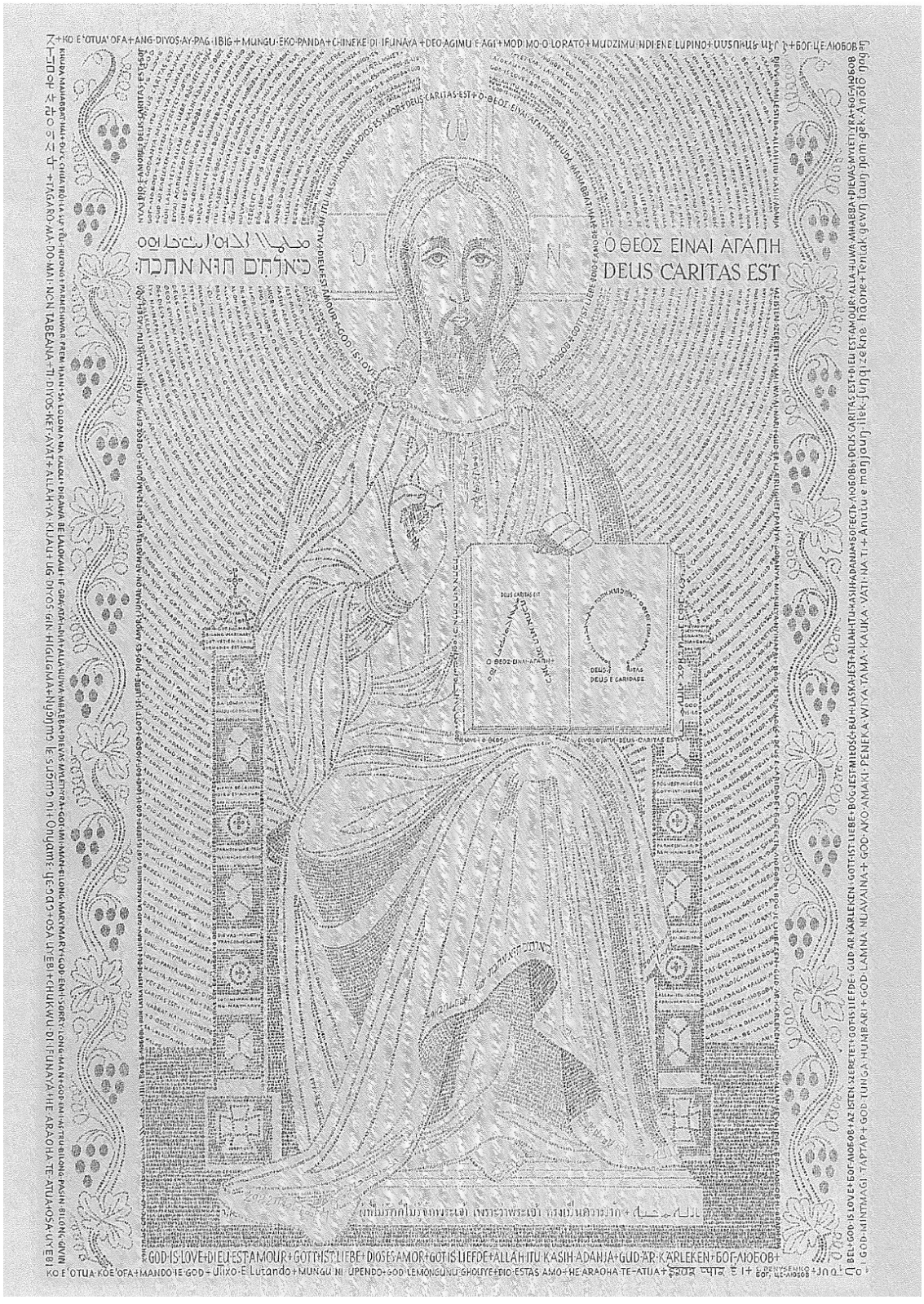
Ο ΘΕΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΓΑΠΗ
DEUS CARITAS EST
GOD IS LOVE · DIEU EST AMOUR · GOTT IST LIEBE · DIOS ES AMOR · GOD IS LIEFDE · ALLAH ITU KASIH ADANJA · GUD ÄR KÄRLEKEN · БОГ ЛЮБОВ

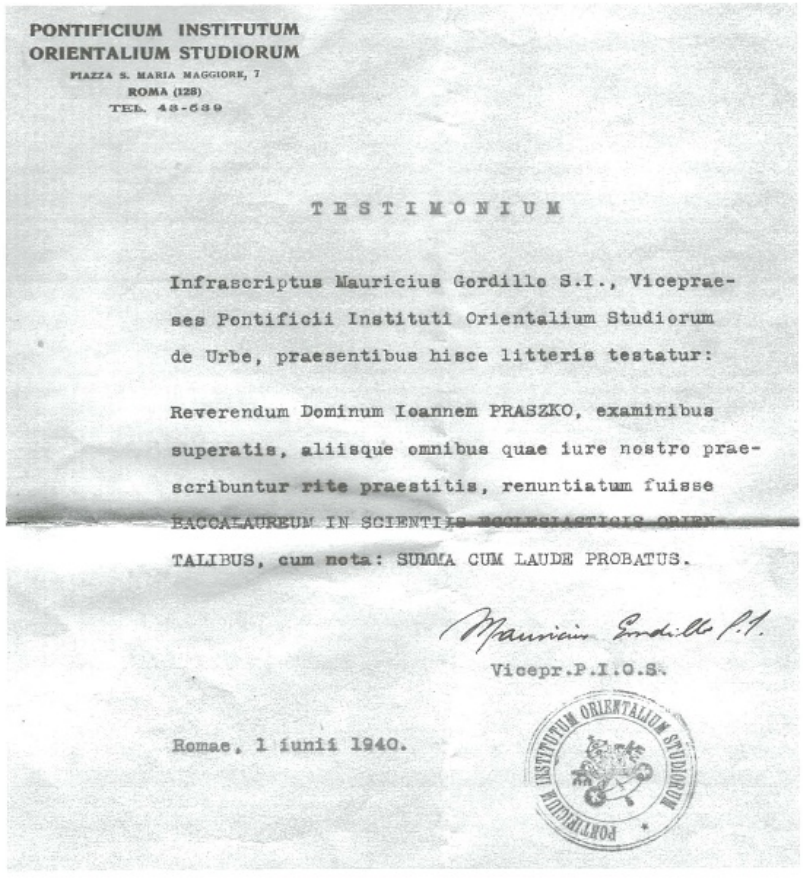

PONTIFICIUM INSTITUTUM
ORIENTALIUM STUDIORUM
PIAZZA S. MARIA MAGGIORE, 7
ROMA (128)
TEL. 48-639

TESTIMONIUM

Infrascriptus Mauricius Gordillo S.I., Vicepraeses Pontificii Instituti Orientalium Studiorum de Urbe, praesentibus hisce litteris testatur:

Reverendum Dominum Ioannem PRASZKO, examinibus superatis, aliisque omnibus quae iure nostro praescribuntur rite praestitis, renuntiatum fuisse BACCALAUREUM IN SCIENTIIS ECCLESIASTICIS ORIENTALIBUS, cum nota: SUMMA CUM LAUDE PROBATUS.

Mauricius Gordillo S.I.
Vicepr.P.I.O.S.

Romae, 1 iunii 1940.

INSTITUTUM ORIENTALIUM STUDIORUM PONTIFICIUM

Посвідка здання Бакалавреат-у на Папському Орієнтальному Інституті 1.6.1944.

PONTIFICIUM INSTITUTUM ORIENTALIUM STUDIORUM DE URBE

Nomine et auspiciis Sanctissimi Domini Nostri
Pii PP. XII
gloriose regnantis ex decreto Facultatis Orientalium Studiorum
in Hoc Instituto canonice erecte vi potestatis a Sede Apostolica nobis concesse

Dom. R. D. Ioannes Praszko
postquam experimenta omnia legibus Institutii praescripta Summa cum Laude superavit
BACCALAUREUS IN SCIENTIIS ECCLESIASTICIS ORIENTALIBUS
renuntiatus et declaratus est.
In cuius rei fidem has testimoniales litteras sigillo Instituti et nostra subscriptione signatas et tradidimus.

Datum Romae, die 1 iulii 1940

Praeses
Secretarius

Офіційне визнання Бакалавреат-у 1.7.1940

PONTIFICIUM INSTITUTUM ORIENTÁLIUM STUDIORUM DE URBE

NOMINE ET AUSPICIIS
SÁNCTISSIMI DOMINI NOSTRI
Pii PP. XII
GLORIOSE REGNANTIS

EX DECRETO FACULTATIS ORIENTALIUM STUDIORUM IN HOC INSTITUTO CANONICE ERECTAE VI POTESTATIS A SEDE APOSTOLICA NOBIS CONCESSAE

DOM. Joannes Praszko POSTQUAM DISSERTATIONEM CONFECIT CUI TITULUS EST De Ecclesia Ruthena Cathol. 1655/1665 AC RELIQUA EXPERIMENTA INSTITUTI LEGIBUS PRAESCRIPTA SUPERAVIT PROFESSORUM SUFFRAGIIS Magna cum Laude PROBATUS

DOCTOR IN SCIENTIIS ECCLESIASTICIS ORIENTÁLIBUS

EST RENUNTIATUS ET DECLARATUS COLLATIS IN EUM OMNIBUS HUIUS GRADUS PRIVILEGIIS IURIBUS ET FACULTATIBUS. IN CUIUS REI FIDEM HAS TESTIMONIALES LITTERAS AB INSTITUTI MAGNO CANCELLARIO RECOGNITAS ET SIGILLO INSTITUTI MmunitAS EI TRADIDIMUS

DATUM ROMAE, DIE 9 decembris 1944.

PRAESES
Aemilius Hemmen S.J.

MAGNUS CANCELLARIUS
Henr. Pizzardo

SECRETARIUS

Офіційне признання Докторат-у, 9.12.1944 р. Б.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІЙ
ЕПИСКОП ІВАН ПРАШКО

ОБРАНИЙ
ДІЙСНИМ ЧЛЕНОМ
В ІСТОРИЧНО-
ФІЛОСОФІЧНІЙ СЕКЦІЇ
ТА ПРО ЦЕ ПОВІДОМЛЯЄ ЙОГО
ЦІЄЮ ГРАМОТОЮ

ТОРОНТО, 14. ЧЕРВНЯ 1966

ПРЕЗИДЕНТ
ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

ГОЛОВНА РАДА НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ІМ. ШЕВЧЕНКА

Торонто, дня 10. грудня 1964

До

Високоповажаного Пана Екзаменація Преосвященнійшого Єпископа Екзарха Кир Д. Івана Прашко

в Австралії

Наукове Товариство ім. Шевченка повідомляє Вас, що рішенням Головної Ради НТШ від дня 12. березня 1964 прийнято Вас у звичайні члени Товариства.

Одночасно висловлюємо сподівання, що у Вашій Особі це найстарше Українське Наукове Товариство — перша Українська Академія Наук — знайде свого нового постійного співробітника і приятеля.

Остаємось з правдивою пошаною

За Головну Раду НТШ

Президент: Р. Смаль-Стоцький

Генеральний Секретар: Евген Вертіпорх

Св. ап. Петра

ГРАМОТА

КОМІТЕТУ БУДОВИ ЦЕРКВИ

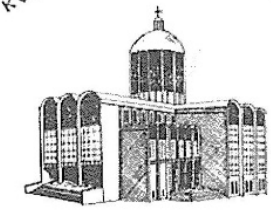

Св. ап. Павла

Грамоту цю видається ~~ВПов.~~ Преосв. Кир Іван Прашко

що дотепер жертвували на будову Української Католицької Катедри св. Верх. Ап. Петра і Павла в Мельборні 326 фунтів

Тим Ви придбали собі титул Будівничого Катедрального Храму.

Вручаючи Вам цю Грамоту, яка є доказом Вашої жертвенности на славу Божу і для добра Української спільноти в Австралії, заохочуємо Вас до дальшої апостольської праці в справі будови церкви і до ще більшої жертвенности на цей Храм Божий.

Мельборн, дня 26.8.1962

Секретар Ком. Будови Церкви

Адміністратор Катед. парафії

Голова Ком. Будови Церкви

СУО
ГРАМОТА
ВИДАНА
Союзом Українських
Організацій Австралії
ГОЛОВА
СЕКРЕТАР

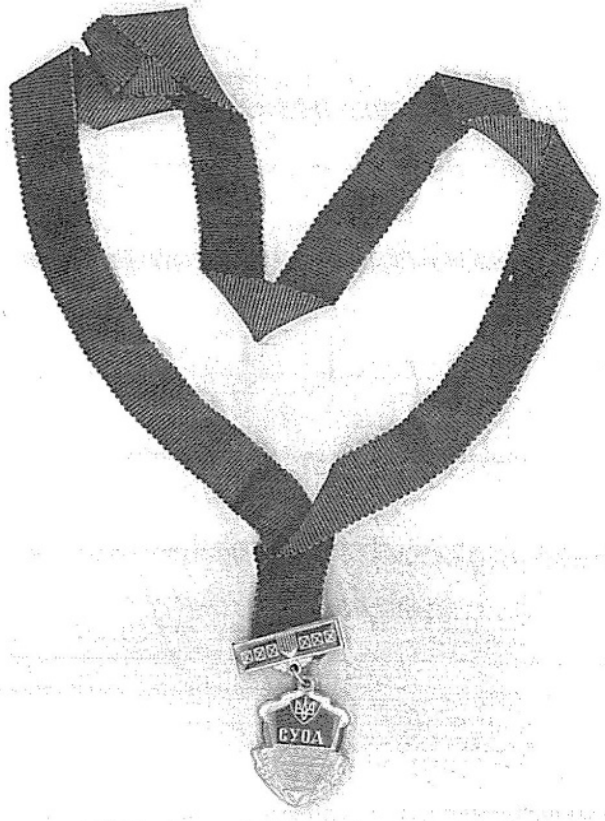
СУОА

ГРАМОТА

Братство кол. вояків 1-ої Української Дивізії
Української Національної Армії
Головна Управа

нагороджує

Їх Високопреосвященство
Владику Івана Прашка

Золотим Хрестом
за особливі заслуги
для
Церкви і Народу

М. Мельничук
голова

Р. Колісник
секретар

ГРАМОТА

надання
Почесного Членства
Преосвященному
Владиці Кир Іванові Працкові
за довголітню опіку і працю для
пластової молоді в Австралії

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА

ДНЯ 13.10.96

№ 4

УЦШР

ГРАМОТА

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА ШКІЛЬНА РАДА
ВИЗНАЧУЄ ТА ІМЕНУЄ

ПОЧЕСНИМ ЧЛЕНОМ УЦШР

Голова УЦШР

Секретар УЦШР

МИРОСЛАВ-ІВАН
Отець і Голова Помісної
Української Католицької Церкви
Кардинал Святої Римської Церкви

Дорогому Ювілятові
Преосв. Владиці Іванові ПРАШКОВІ
Епархові Української Католицької Церкви
в Австралії і Новій Зеляндії.

В День 50-Річчя
Вашого СВЯЩЕНСТВА

Прийміть найкращі побажання і запевнення молитов,
щоб Всевишній дарив Вас і надальше
багатством своїх благ і благодатей та кріпив Ваші
сили в доброму здоров'ю на многая і благая літа.

Благословення Господнє на Вас!

+ Мирослав І. Кардинал Любачівський

Дано в Римі, при храмі Жировицької Богоматері
і святих мучеників Сергія і Вакха,
17 лютого 1989 р. Б.

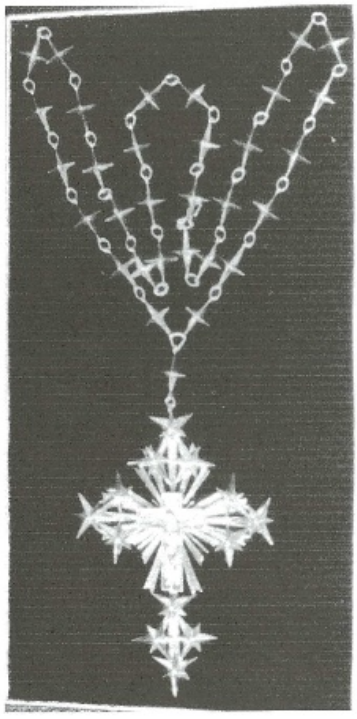

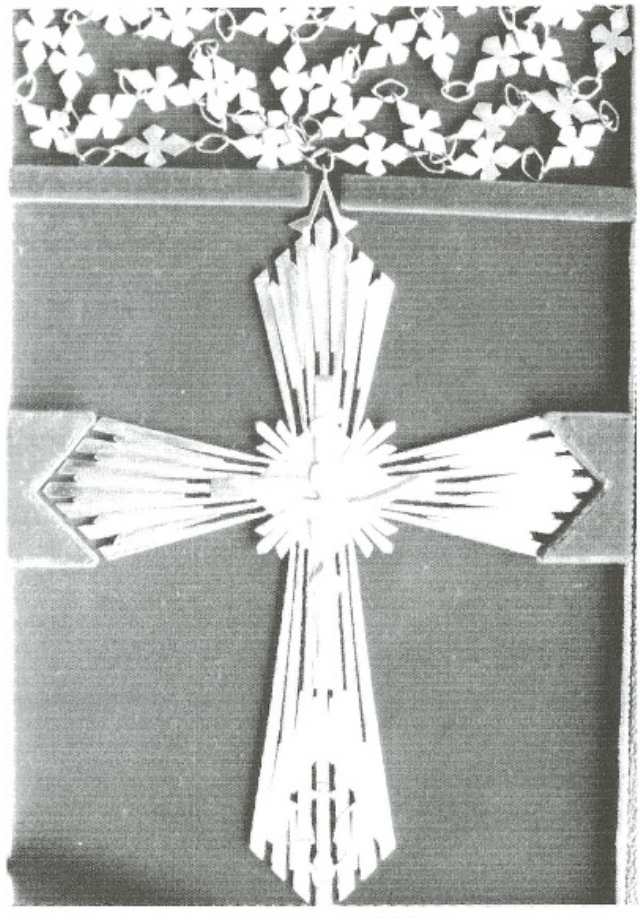

Хрест зробив і подарував Кир Іванові пан Р. Капко 1969 року.

ШЛЯХ
УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ТИЖНЕВИК
UKRAINIAN
Ч. 38 РІК XXXVII. ЦІНА 15 ЦЕНТІВ ФІЛЯД

Українські Владики на зустрічі в Білому Домі

Зліва: Преосвященні Єпископи Кир Іван Прашко, Апостольський Екзарх Українців в Австралії, Кир Василь Лостен, Апостольський Адміністратор Філядельфійської Архиепархії, Блаженніший Первоєрарх Кир Йосиф і президент Джералд Форд.

ПОВІДОМЛЕННЯ З БЮРА СПЕЦІЯЛЬНОГО АСИСТЕНТА ПРЕЗИДЕНТА ДЛЯ ЕТНІЧНИХ СПРАВ У ВАШИНГТОНІ, Д-РА МИРОНА КУРОПАСЯ

ВАШИНГТОН, Д. К. — „У суботу, 18 вересня ц. р., президент Джералд Форд зустрівся з Кардиналом Йосифом Сліпим, Єпископом Василем Лостеном, Апостольським Адміністратором Української Католицької Церкви в Америці, та Єпископом Української Католицької Церкви в Автралії Іваном Прашком.

„Зустріч, яка мала місце в Овальному Бюрі Білого Дому, відбулася у відповідь на прохання Владики Лостена в четвер, 16 вересня ц. р., негайно після похоронів Митрополита Сенишина. Прохання було передане через д-ра Мирона Куропася, спеціяльного асистента Президента для етнічних справ, який брав участь у похоронах, як особистий представник президента Форда".

„Під час зустрічі президент Форд висловив свої співчуття Українському Католицькому Проводові з приводу смерти Митрополита Сенишина і своє переконання, що українські католики керуватимуться прикладом Митрополита. Кардинал Сліпий і Владика Лостен обидва висловили своє стурбування долею українських католиків в Україні, яким не дозволяється вільно прославляти Бога, та прохали Президента зробити все, що в його силі щоби людські права були привернені українському народові".

Elizabeth R

Elizabeth the Second by the Grace of God of the United Kingdom, Australia and Her other Realms and Territories Queen Head of the Commonwealth Defender of the Faith and Sovereign of the Most Excellent Order of the British Empire to Our trusty and well beloved The Most Reverend Bishop Ivan Rasko

Greeting

Whereas We have thought fit to nominate and appoint you to be an Ordinary Member of the Civil Division of Our said Most Excellent Order of the British Empire

We do by these presents grant unto you the Dignity of an Ordinary Member of Our said Order and hereby authorise you to have hold and enjoy the said Dignity and Rank of an Ordinary Member of Our aforesaid Order together with all and singular the privileges thereunto belonging or appertaining

Given at Our Court at Saint James's under Our Sign Manual and the Seal of Our said Order this Thirty first day of December 1981 in the Thirtieth year of Our Reign

By the Sovereign's Command

Grand Master

Grant of the Dignity of an Ordinary Member of the Civil Division of the Order of the British Empire to The Most Reverend Bishop Ivan Rasko

In Memory of BISHOP IVAN PRASKO MBE. DSEO
First Eparch of the Ukrainian Catholic Church
in Australia and NZ
* 01.05.1914 Ukraine
† 28.01.2001 Australia
40 years the only Honourable
Sponsor of Dniscer Ukrainian
Credit Co-op in Melbourne

Святий Рік - Проща до Риму і до Ісповідника віри.

Ісповідник віри Блаженніший Патриярх Йосиф Сліпий,
колишний ректор Семінарії в Львові
й Преосвященний Кир Іван Прашко
під час Божественої Літургії.

У приготованні до 1000-літнього Ювілею Хрещення України,
ця ікона Пресв. Богородиці Зарваницької, зроблена п-ом Р. Капко
з Мельбурн, відвідала майже всі доми наших вірних по цілій Австралії.

Церква-пам'ятник 1000-літтю Хрещення України в столиці Австралії,на площі
виклопотаній від Уряду Всесв. о. Дмитром Сенів.

Марійська Дружина – Сідней, НПВ.

Преосв. Кир Іван і Марійська Дружина – Мельборн, Вікторія.
Відвідини вірних в Водонга 1988.

Марійська Дружина – Аделаїда, З.А.

Перше Торжиственне Івяте Причастя – Сідней 1991.

Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий уділив 53-єм дітям
Перше Торжиственне Святе Причастя 1968.

Перше Торжиственне Святе Причастя – Мельбурн 1980.

Один із Першопричасників
Павло Красуляк

Довголітний головний редактор ‘Церкви і Життя’,
пан Юрій Венгльовський – при праці.

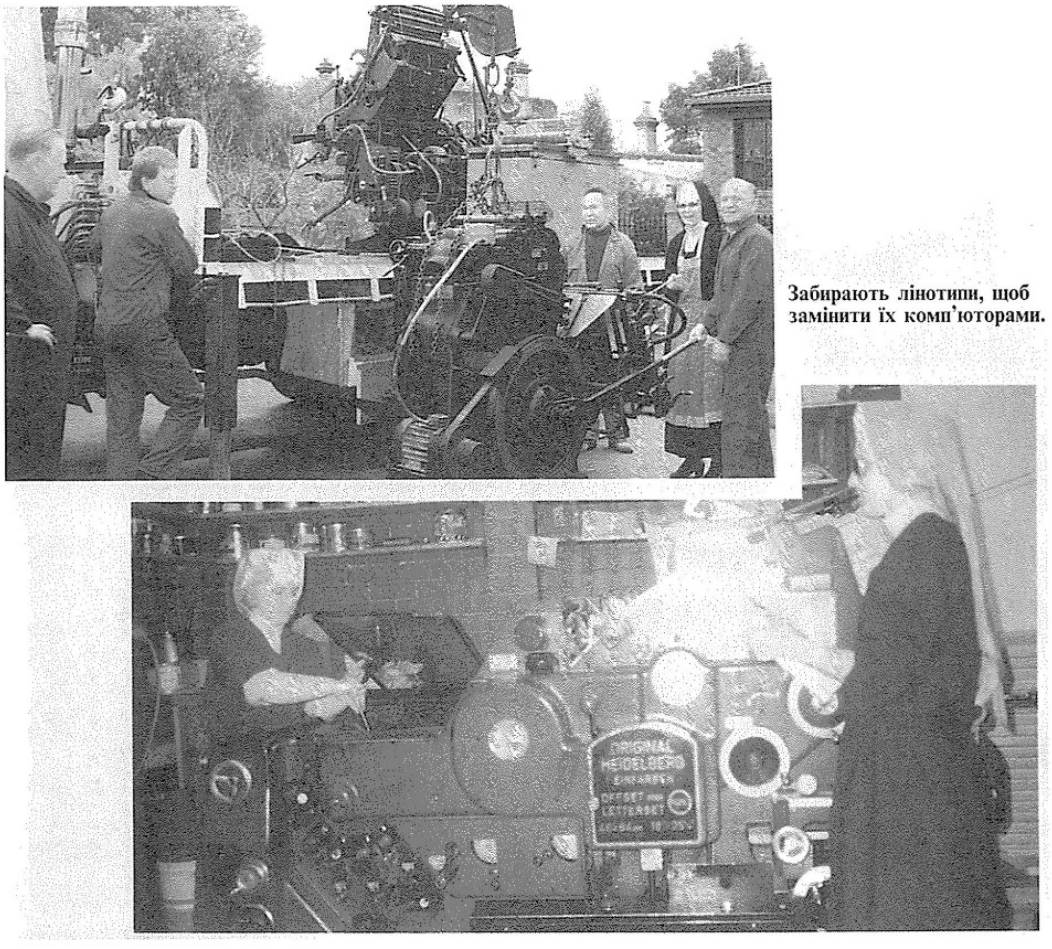

Забирають лінотипи, щоб замінити їх комп'ютерами.

Збирають лінотипи, щоб замінити їх компютерами.

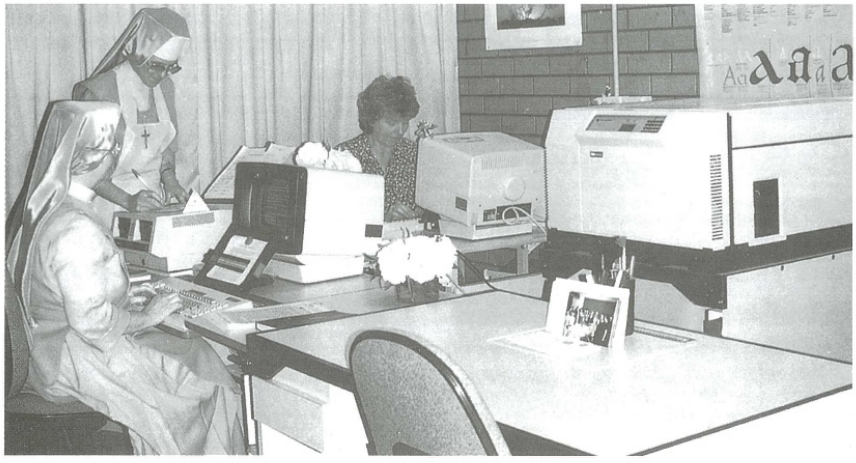

Мати Лукія, сестра Макрина й пані Карол Ваврик.

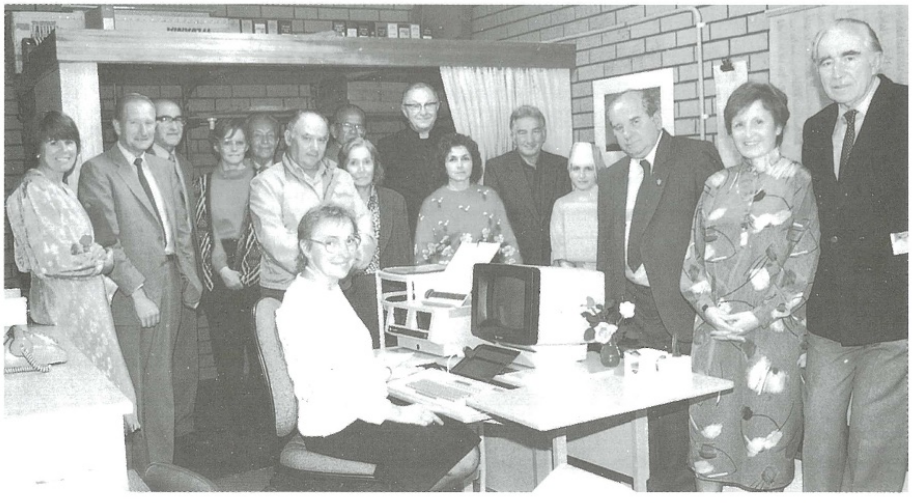

13.3.1988 – 20-ліття ‘Церкви і Життя’ перейдено на компютерську систему. На право стоїть інж. Мирослав Болюх (головний ред. від 1.11.89) з дружиною Марією, Юрій Венгльвський, довголітний редактор (помер 5.11.89).

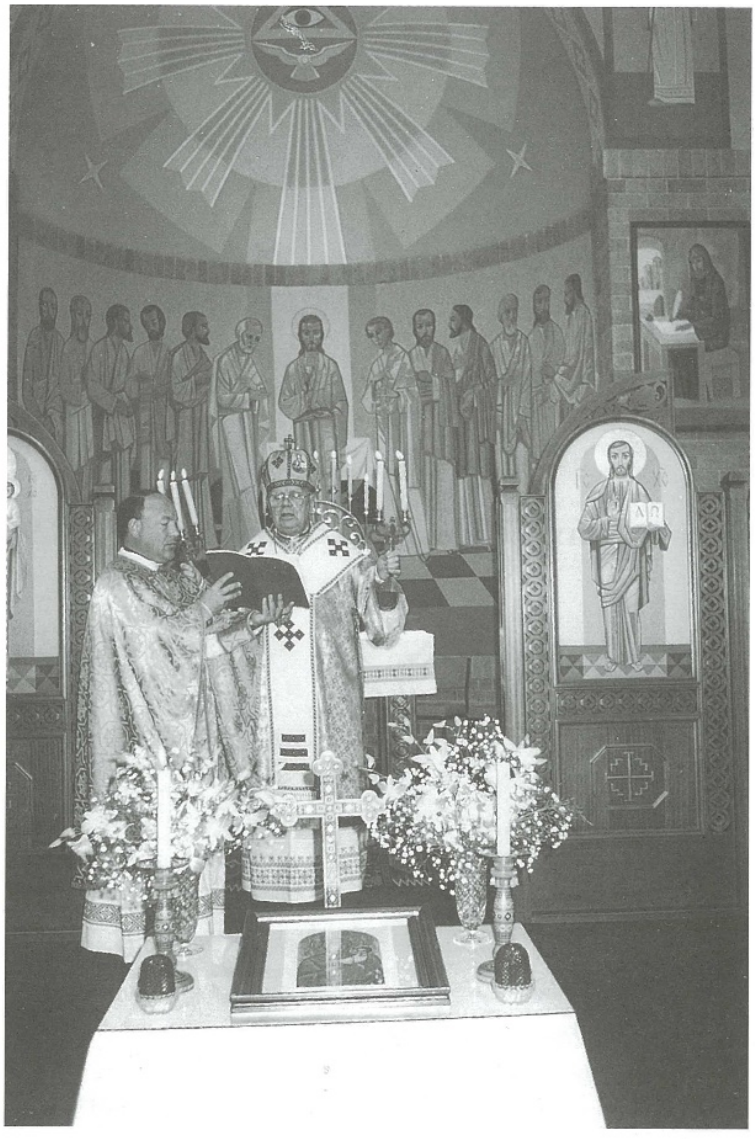

Канберра – Владика з о. В. Волочієм відправляють св. Літургію. Церкву розмалював маестро Мирон Левицький.

Посвячення Собору св. Софії в Римі – 1969р.

Вівтарні Дружинники зі своїм Архиєреєм 1982р.

Монастир Сестер Василіянок в Мельборні – 1988р.

Вселенський Собор Ватиканський II 1962/65 р.

МОЛОДЕЧИЙ КАТЕДРАЛЬНИЙ ХОР
МЕЛЬБОРН
-ПОДЯКА-
ПРЕОСВЯЩЕННОМУ ВЛАДИЦІ
КИР ІВАНОВІ ПРАШКОВІ
ДУХОВНОМУ БАТЬКОВІ І ОПІКУНОВІ МОЛОДЕЧОГО КАТЕДРАЛЬНОГО ХОРУ
ВІД ПОЧАТКУ ЙОГО ІСНУВАННЯ В 1959 РОЦІ
З ВИСЛОВАМИ ГЛИБОКОЇ ПОШАНИ ВДЯЧНОСТИ І ЛЮБОВИ
— ВІДДАНІ —
ДИРИГЕНТКА, УПРАВА І ЧЛЕНИ МОЛОДЕЧОГО КАТЕДРАЛЬНОГО ХОРУ
Диригентка
Оксана
Тарнавська
Піяністка:
Ксеня
Савчак
Голова управи:
Христа
Бойчук
Піяністка:
Таня
Рищак
МЕЛЬБОРН — 4.4.1993

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ
св. п. Кир Івана Прашко
Довершив Патріях Любомир, 2 і 3 лютого 2001.
Похоронено в крипті 27.7.2001

Всі належно переживають. Та є одна особа.... виглядає – тішиться!

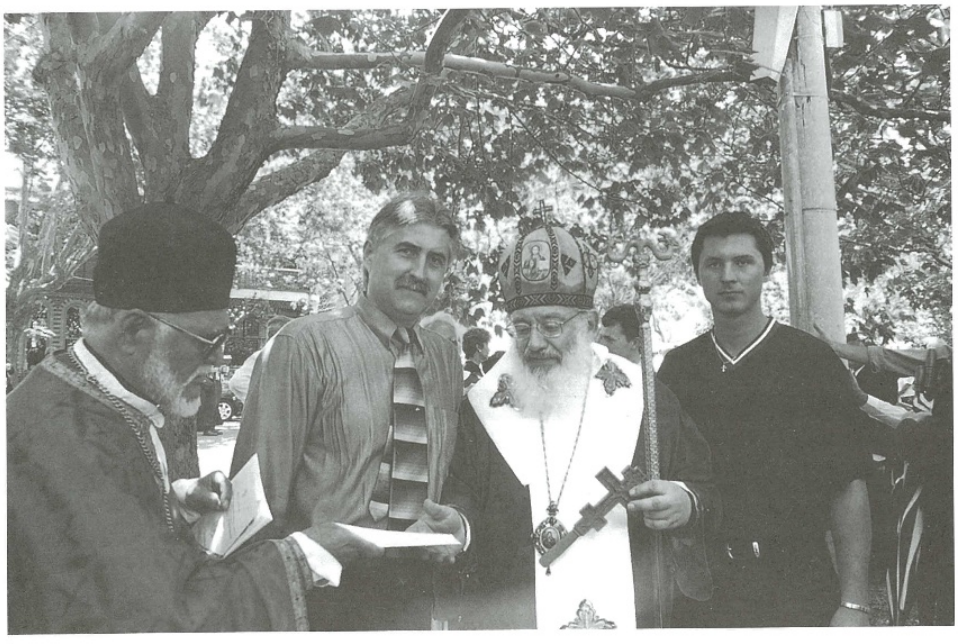

Після похорону Блаженніший Патріярх зустрічається із Всесв. о. Мітратом Іваном Шевців і деякими вірними з Канберри.

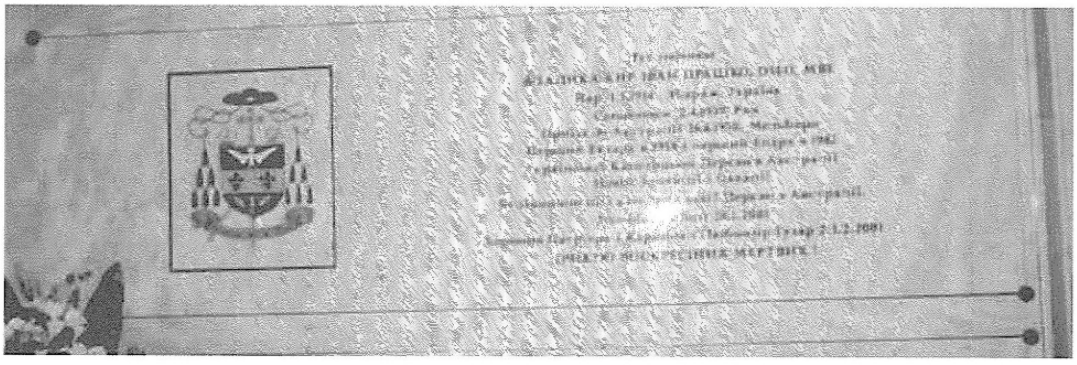

Тут спочиває
ВЛАДИКА КИР ІВАН ПРАШКО, DSEO, MBE
Нар. 1.5.1914 Збараж, Україна
Священником 2.4.1939, Рим
Приїзд до Австралії 26.4.1950, Мельборн
Перший Екзарх в 1958 і перший Епарх в 1982
Української Католицької Церкви в Австралії
Новій Зеландії і Океанії
Будівничий цієї катедри і всієї Церкви в Австралії.
Упокоївся в Бозі 28.1.2001
Хоронив Патріярх і Кардинал Любомир Гузар 2-3.2.2001
ОЧІКУЮ ВОСКРЕСІННЯ МЕРТВИХ !

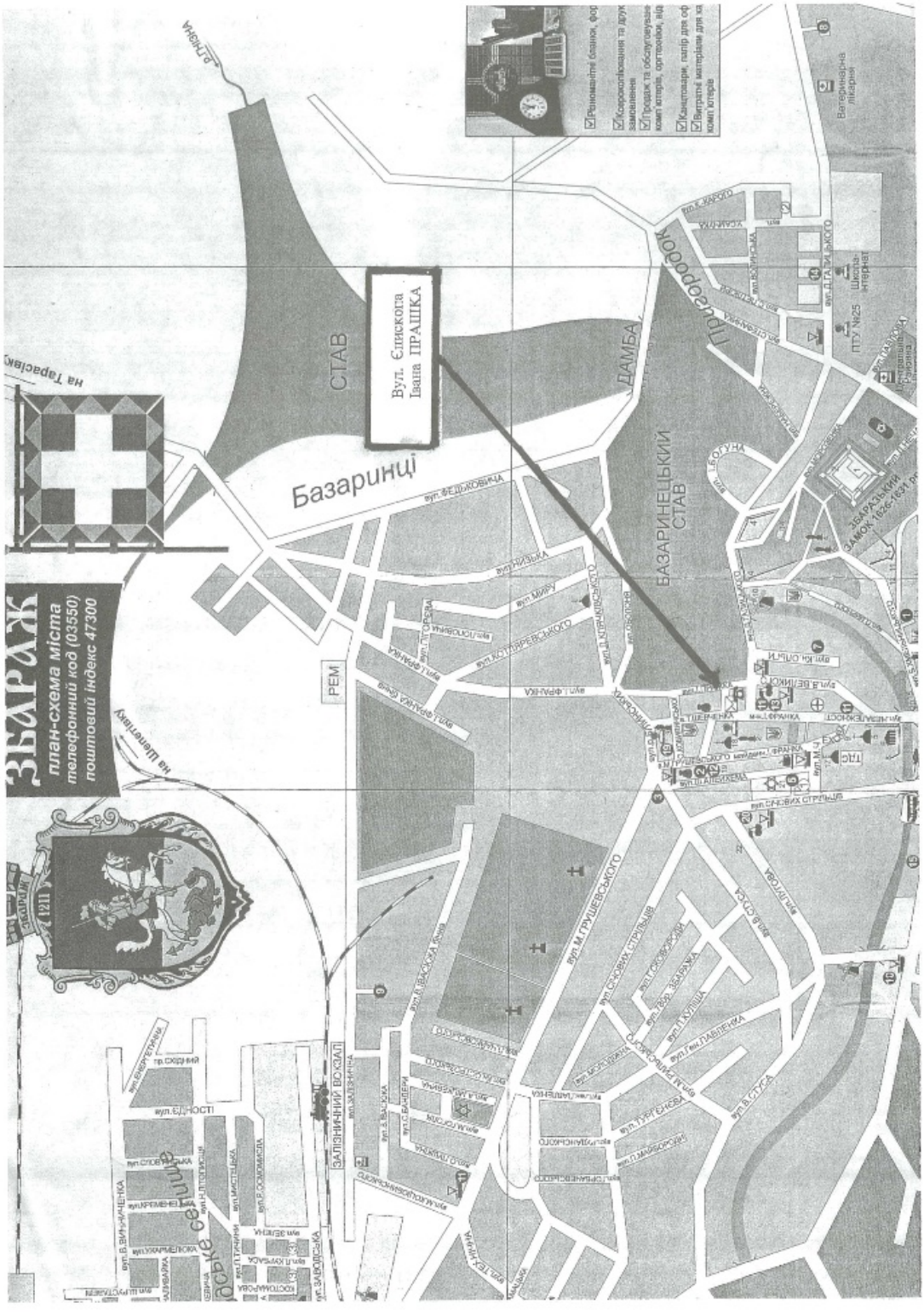
ЗБАРАЖ
план-схема міста
телефонний код (03550)
поштовий індекс 47300
Вул. Єпископа Івана ПРАШКА
Базаринці
СТАВ
ДАМБА
БАЗАРИНЕЦЬКИЙ СТАВ
Пригородок
РЕМ
ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВОКЗАЛ
ПТУ №25
Ветеринарна лікарня
на Тарасівку
на Шепетівку

Преосвященний Кир Іван Прашко проповідує у рідній церкві Воскресіння в Збаражі 1.1.1990 В той час відновляли церкву, завдяки щедрим пожертвам вірних Австралії.

Преосвященний Кир Іван Прашко проповідує у відновленій церкві Воскресіння в Збаражі року Божого 1991.

П-і Д. Іваненко, Владика Кир Іван і Юрій, син брата п-і Д.Іваненко.

Збараж – Величаве відзначення Великого Архиєрея Кир Івана у рідному місті.

Преосв. Кир Михаїл Сабрига, о. Михайло Бедрій, о. Володимир Волочій, і інші у церкві св. Воскресіння після величавих відзначень.

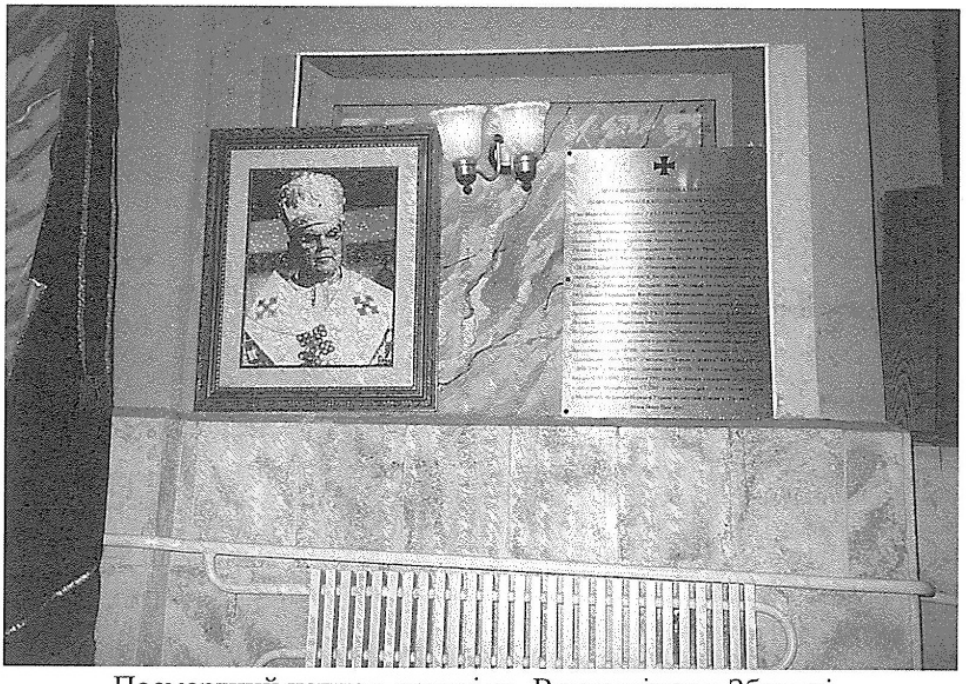

Посмертний напис в церкві св. Воскресіння в Збаражі.

Музей в Збаражі – жезл, мантія й мітра Преосв. Кир Івана.

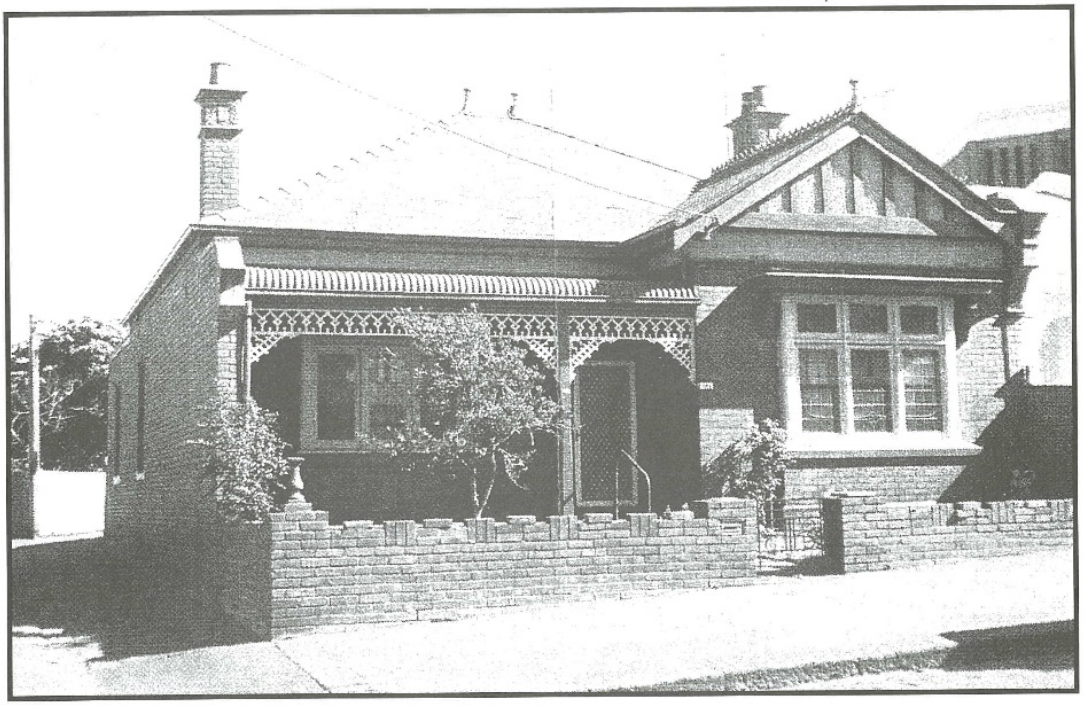

Власна Резіденція Владики-Емерита 1993-2001

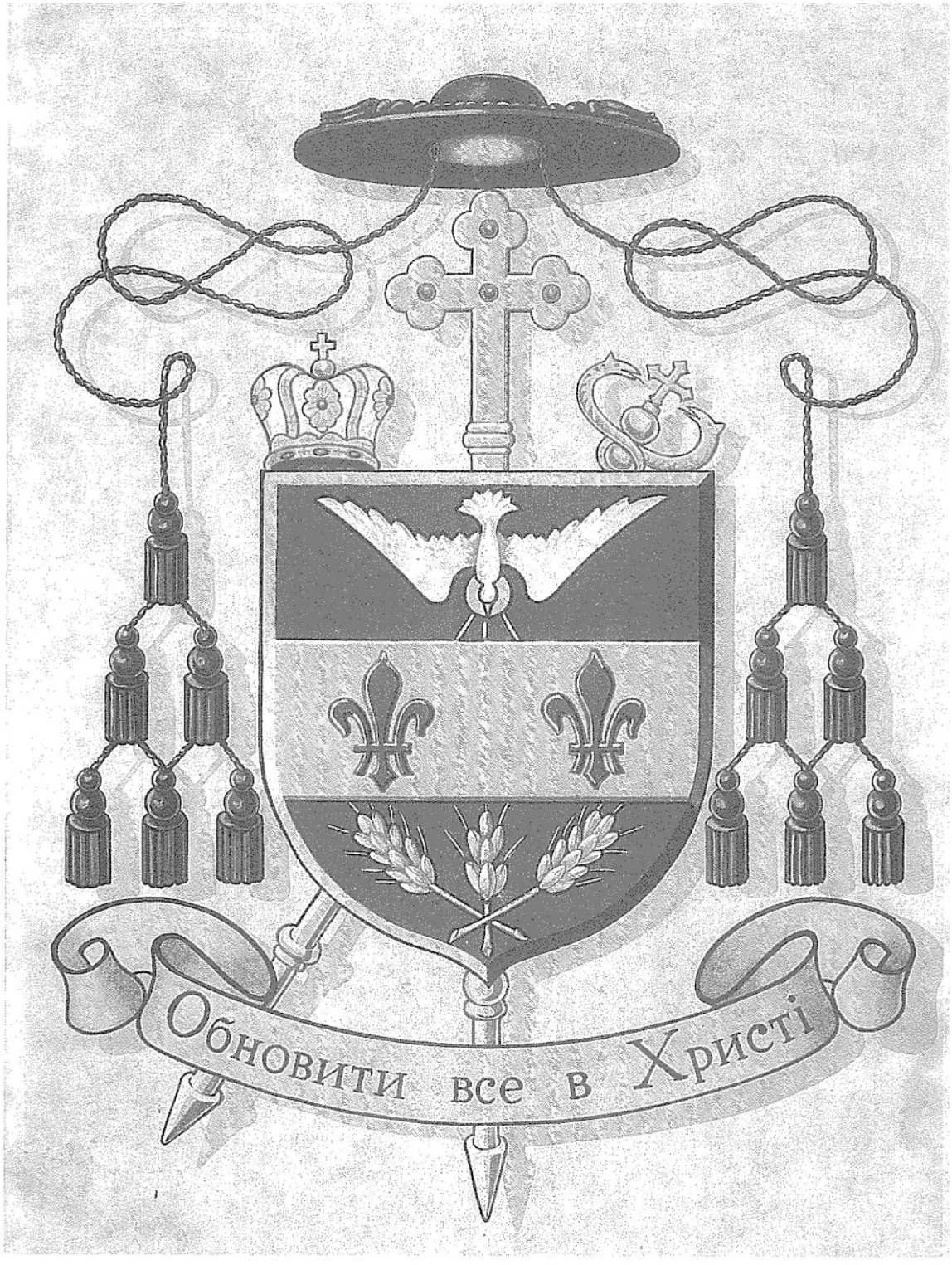

Герб Преосв. Кир Івана Прашко.